

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíčný list pro lid katolický, zvlášť pro bratrstva v Čechách,
na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti

vydává

PLACIDUS J. MATHON,

kněz řádu sv. Benedikta.

❧ **Dvanáctý ročník** ❧

1878.

V Brně (Petrov číslo 5.)

Tiskem V Burkarta.

OBSAH.

B á s n ě.

	Strana		Strana
Hlasy Srdce Páně 1, 29, 67, 93, 121, 149, 177, 233, 289, 317		Na nebevzetí Panny Marie . . .	205
O sv. Dorotě	45	Magnifikat	213
V den očišťování Panny Marie . .	49	Benedictus	218
Křížová cesta	76, 101	Modlitba	242
Svatý Kříž	139	Odpůrcům pouti	243
Na hrobě	173	K Božskému Srdci Páně	261
Hod Cyrillo-Methodějský	185	Naše církev	271
Svatý Augustin	197, 219	Svatá noc	339

● křesťanských záležitostech.

Naším čtenářům	2	Prosinec: Zimostraz, břečtan a hvězdník	318
Štěpnic nejsv. Srdce Ježíše Krista	3	Modleme se za nejvyššího pastýře Pia IX.	24
Leden: Zima, sníh a led	6	O mukách očištcových	51
Únor: Obleva. Mýtění	36	Proč duším v očištcu pomáhati máme?	82
Březen: Co ještě třeba v zahrádce připraviti?	68	Mše sv. největší útěcha věrných duší v očištcu	140
Duben: Fialka, konvalinka, petrkůž	74	Duším v očištcu pomáhá i dosti krátká modlitba	172
Květen: Bílá růže	122	Hod Cyrillo-Methodějský	186
Červen: Ovodňování	150	Příchod království nejbl. P. Marie	244
Červenec: Červená růže	178	Obnova zasvěcení-se nejsv. Srdci Ježíše Krista	328
Srpen: Poměnka	206	K slavnosti neposkvrněného početí Panny Marie	330
Září: Resedka	234		
Říjen: Zeměžluč	262		
Listopad: Rozmarina	290		

Čtení dějepisné.

Kdy vznikla pocta blh. Panny Marie u nás?	14	Kaple sv. Václava u Brůdku . . .	117
Ctitelé Božského Srdce Páně . .	19	Sv. Jan Nepomucký	147
Sv. Odilo, opat	20	Cesta do Lúrdy, zázračného místa ve Francii	162, 188, 214
Kvítí z rozličných zahrad 27, 62,	90	Svěcení nové basiliky a korunovace sochy blh. P. Marie v Lúrdy . .	191
V den očišťování Panny Marie . .	50	Blahoslavený Jan Dukelský . . .	220
Chrám sv. Moudrosti v Cařihradě	54	Slavnost Porciunkule	222
Chrám Panny Marie v Nových Ko- stelích v Šumavě	57	Ludovika Lató z Boadenu . . .	249, 272
Ze života Pia IX.	60	Poutní místo P. Marie u Dobré Vody	254
Sv. Otec papež Pius IX. a Lev XIII.	65	Panno věrná, oroduj za nás . . .	256
Ctihodný služebník Páně P. Klement M. Hofbauer 85, 114, 144, 170, 331		Odměna úcty k nejsv. Svátosti olt.	288
Poslední okamžiky Pia IX. . . .	91	O sv. Klimentovi	302
Poslední velkonoc Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista	106, 129	O životě a utrpení sv. Cecilie . .	308

Pobožnosti.

	Strana		Strana
Měsíční úmysl:			
V lednu: za rozšíření apoštolátu modlitby v mládeži	—	V prosinci: za pěstování povolání ku stavu kněžskému	347
V únoru: za apoštolát B. Srdce Ježíšova v seminářích	—	Pochválen buď Ježíš Kristus	17
V březnu: za zdar katol. vys. škol	92	O sv. přijímání 46, 78, 103, 158, 194	110
V dubnu: za papeže Lva XIII.	120	Škapulír nejsv. Srdce Ježíšova	110
V květnu: aby milodar sv. Otcí, haléř sv. Petruský neochaboval, nýbrž vzrůstal	148	Bratrstvo věčného se klanění nejsv. Svátosti oltářní	198
V červnu: za vítězství Srdce Ježíšova v době papežství Lva XIII.	201	Panna Maria, královna andělů	222
V červenci: za návrat církve anglikánské do lůna sv. církve katolické	231	Růženec sv. Josefa	226
V srpnu: za misie ve střední Africe	260	Růženec za duše v očistci	242
V září: za církev sv. ve Francii	—	Otčenáš a zdrávas za zemřelé	244
V říjnu: za vítězství kříže nad Mohamedem	—	Slavnost jmena P. Marie	282
V listopadu: za dosažení hodných kněží církve Boží	316	Maria, pomocnice křesťanů	300
		Oktáva všech věrných dušiček	298
		O privilegovaném oltáři	297
		Slib hrdinské lásky ve prospěch duší v očistci	336
		Čtvrt hodinky před vel. Svátostí olt.	337
		Spolek živého růžence	337

Zprávy katol. bratrstev a pobožností.

Jednota nejsvětější Svátosti oltářní v Hradci Král.	28	Z J. u Tišnova, z Lán	59
Milodary	28	Z Prahy, od Uh. Hradiště	60
Jednota ustavičného klanění se nejsv. Svátosti oltářní	64	Ze západních Čech	89
Bratrstvo nejsv. Svátosti oltářní pod ochranou sv. Otce Benedikta	64	Z Luže	90
Sv. dětství: Z Pouchova	91, 200	Z jižních Čech, z Prahy, od Uh. Hradiště, z Přerova	119
„ Z Klimkovic	147	Ze Slezska, z Pr. Slezska, z Hradecka, Uzdravení nemocných, z Čech, z P., z Korouhve, z Holice	174, 175
Pouť do Filippsdorfu	147, 176, 230	Z Budějovic, z Oujezda, ve Znorovách, z Olomouce	199, 200
Z Nového Bydžova	176	Z Čech západních, z Hostěradic, z okolí Olomouckého, z Písku, od Kutné Hory, ze Lhenic, z Lysé	228, 229, 230
Svatyně nejsv. Srdce Ježíšova v Římě	288	Z Paříže, z Říma	258
Svěcení sochy blah. P. Marie Lúrdské v Nikolčicích	312	Z okolí Hranického, od Náměště	286
Obrázky a škapulíře B. Srdce P.	314	Z Ronova, od Kutné Hory, z Budějovic, z Pr. Slezska, z jižních Čech, z Přerova, z Neuberku, z Uherska	311, 312
Úcta k B. Srdci P. z Hradce Králové	314	Od Mladé Boleslavy, z jižní Moravy 1. 2. 3.	346
Prosba o milodary na obnovení chrámu v Nepomuku	314		
Zázračné uzdravení na přímlovu Matky Boží Filippsdorské	343		
Zájmy Krista Pána v různých krajích	340		
Milodary B. Srdce Páně	25		
Z farnosti Boršické	26		
Z Kroměříže, z Rašova	26		

PoChVáLen buď Ježíš KrIstus: a uČtěna Matka Boží
po VšeCky Věky VěkůV.

Hlasy Srdce Páně.

I.

Ty ráj hledáš ztracený,
Srdce mé — ta cesta k němu,
Ty strom hledáš života,
Láska má — ta slunce jemu.
U ráje tam cherub dlí,
Zem se děsí jeho zjevu,
V rukou meč mu plamenný,
A zrak jeho plný hněvu.
Není to hněv cheruba,
To hněv Stvořitele svatý,
Vina tvá jej zplodila,
Pekelný had jedovatý.
A má láska nemohla
Potupu snést rajske krásy,
Proto s nebe sstoupila
Ztracené ti dobyt spásy.
A hned cherub sklonil meč,
A ráj rozevřel svou bránu,
Když má láska objala
Na Golgotě tvoji ránu.

II.

Srdce moje to ráj tvůj
A zdroj nevýslovných slastí,
Mimo ně žal vyhnanství,
A v něm jako v nebes vlasti.
Tu mír pravdy vítězné,
O, tu hořkých slzí není,
Tu trn bodů pozbývá,
A se v sličné květy mění.
Tu den jasný, veliký,
Světlo Otce nebeského,
A zář věčně blaživá,
Jenž se řine duším z něho.
K němu tedy raněná
Zříd již duše svoje kroky,
Ono rádo rány tvé
Svátostnými zhojí toky.
Ono shladí vinu tvou
A šat rajske dá ti krásy,
Takové to srdce mé
Žádoucí tvé věčné spásy.

F. K.

Naším čtenářům:

K novému roku vykládávají novináři svým pl. t. předplatitelům, starým i novým, o čem po celý rok budou mluvit neb mlčet, co chválit a co hanět a tupit, — rozkládají před celým světem svůj „program.“ A kdož by jim to chtěl zazliti? Vždyť každý kazatel si přeje, aby při jeho kázání byl kostel plný a aby jeho slovům s myslí napnutou poslouchal, každý učitel chce mít svou školu posluchači a žáky plnou, — každý novinář chce mít předplatitelů a tudíž i čtenářů na tisíce. Pro jednoho kazatel nekáže, pro jednoho učitel neučí, a novinář pro jediného předplatitele by také nepsal, — a v tom ohledu má i „Škola B. S. P.“ se všemi novináři něco společného: chce vyučovati mnoho a všude chce být slyšána a ode všech pilně navštěvována. To jsou její novoroční a ustavičné tužby — a k tomu měla by směřovati i tato slova. Než o čem má „Škola“ se dušovati svým starým známým a čeho slibovati novým přátelům, jichž teprv si hledá?! „Škola B. S. P.“ nedá se každým rokem měnit, a proto její starší žáci všichni vědí dobře, o čem opět bude učit, nováčky ale musíme naprosto poukázati na již prožilou jedenáctiletou dobu jejího trvání a na vysvědčení jí daná od vlastních její žáků a žakyň; musíme říci, aby nyní již sama o sobě mluvila, ona má již léta dospělosti.

Jenom o jedné věci zmíníme svým čtenářům a činíme je na ni pozorný, ne že bychom snad něco nového přidali, nýbrž vlastně to již začaté zdokonalovali, jestli to především láska k duším v očištění a prostředky jim z něho pomoci.

Mnohými důtklivými psaními z jisté strany byli jsme po celý rok vyzýváni, abychom zřídili zvláštní časopis fedrující zájmy duší v očištění. Nepochybujeme, žeby takový časopis byl prospěšným, avšak z dobré zkušenosti nemohli jsme se odhodlati jej zaříditi, nechtíce drobiti síly beztoho chatrné, za to ale, což úplně jest v programu „Školy B. S. P.“ přičiníme se, aby tato pobožnost, vlastně ta láska k duším v očištění, jakkoli možno, hojně byla šířena a pěstována v našich vlastech. Plyneť zajisté z opravdové, činné lásky k duším v očištění dvojí velký užitek: pro duše našich zemřelých přátel a známých a pro nás samé. Neboť dopomohli-li jsme svým přičiněním — obětováním mše sv., almužnou a přemáháním sebe a jinými dobrými skutky — duším z očištěnce k požívání Boha, osvobodili-li jsme je z nevýslovných útrap a přivedli Bohu, jenž je chce u sebe mít, any jsou v jeho milosti, avšak pro svou spravedlnost jim pomoci nemůže, zavázali jsme si k díkům i ony duše i samého Pána Boha a tisícere události dosvědčují, že nezůstali dlužníky. Nad to ale, což neméně na váhu padá, takové upřímné pečování o duše v očištění pamatuje nás ustavičně na naši vlastní smrt a na přísný soud a zdržuje nás od hříchu. „Buď pamětliv posledních věcí a nehřešíš na věky,“ dí Písmo, a proto se nám tolik zamlouvá ta péče o duše v očištění.

Ohledně hojnějšího rozšíření „Školy,“ kterého si zajisté také přejeme, míníme, že každý pravý ctitel Božského Spasitele nejen sám rád o Ném slyší a čte, nýbrž že známost o Ném a lásku k Němu i mezi svými blízkými slovy a ještě raději písmem bude rozšiřovati, že půjčováním a zakupováním „Školy“ pro rodiny, kterým známost Božského Srdce Páně by velkým byla dobrodíním, bude hledět svou vděčností a lásku ku Spasiteli ukázati. Ponecháváme tedy další rozšiřování „Školy B. S. P.“ samé lásce Ježíšově, neboť v té míře jak tato bude uznávána, bude se i čtení o ní, bude se „Škola“ v lidu šířiti, a rovně naopak „Školou“ otevrou se mnohemu duševní oči a rozplane srdce vděkem a láskou ku Spasiteli. — Nuže „s Pánem Bohem“ počneme nový tento rok a nebudeme zahanbeni ve svých nadějích.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

„Zahrada uzavřená jsi sestro má —
nevěsto má!“ (Píseň Šalom.)

Již jest tomu hezky dávno, co jsem vás, milí žáčkové a žakyně „Školy“ byl posledně navštívil a s vámi hovořil. Snad se budete na mne ještě pamatovati? vykládal jsem vám tehdáž (roku 1876) o „tichém životu duše v úkrytu Božského Srdce Páně“ podle návodu naší první učitelky blah. Markéty Alacok. Dnes přicházím zase, a tážete-li se dychtivě co as „dobrého“ přináším? —

ubezpečiti — že i tentokráte něco dobrého — ba výborného jsem pro vás našel, co by opět vaši duši občerstvilo a k novému, čilejšímu životu probudilo, neboť o to se mi hlavně jedná. Myslím si vždy, že nemá býti ta „Škola“ pouhou besídkou pro zábavné čtení, ale má býti skutečnou pěstounkou odchovávající Božskému Srdci hodné žáky a žakyně; má býti jakousi „školkou“ pro duše, totiž onou

zahrádkou, v které dovedný zahradník pěstuje outlé stromečky a plané štěpuje, aby z nich byly stromy chutné ovoce přinášející: tak asi má býti i naše „Škola“ velikou štěpnicí a zahradníkem v ní — sám Kristus Pán.¹⁾

Nápad tento nebudiž vám tak podivným, vždyť Pán Ježíš — jak víte — sám se zjevil sv. Maří Majdaleně po svém z mrtvých vstání v podobě zahradníka, a v písni Šalomounově, jakožto ženich nebeský kterak nazývá duši Jej milující? — „Zahrada uzavřená jsi ty sestro má — nevěsto má!“ — Také mnohým Svatým byl již tento názor povědomý že svou duši představovali si jako zahrádku, v níž Kristus Ježíš, jejich miláček, jest pánem a zahradníkem. Tak na př. píše sv. Terezie: „Na počátku mého duchovního života bývalo mi k nemalé radosti, když jsem si svou duši vyobrazila jako zahradu, v níž můj Bůh a Pán se mile prochází. I prosívala jsem Ho, aby rozmnožil vůni těch cností, které jako poupátka se v ní počínaly rozvíjeti, aby je ke své cti a slávě nechal vykvést a pak Sobě jich natrhal.“

¹⁾ V roku 1869, v 3. ročníku naší „Školy“ pěstovali jsme podobnou „zahrádku“ a byla všem tak milá a příjemná, že směle můžeme letos řádně a opravdově do té práce se dáti, podle výtečného pera jesovity Fr. Hattlera.

Jako tato světice, můžeš i ty, milý čtenáři, dobře svou duši si představit jako zahradu Páně; obzvláště, an jsi žák neb žakyně Božského Srdce Ježíšova, má býti skutečně tvá duše již úrodnou a ušlechtilou štěpnicí Jeho. Vždyť On si ji tam byl založil, a sice hned tenkrát, když ponejprv svou milostí k Tobě zavítal, totiž na křtu svatém. Ano, tenkrát učinil tvé srdce krásnou, utěšenou zahrádečkou podle Srdce svého. Byla tak čerstvá a bujná jako kvetoucí jaro, tak spanilá jako malý ráj. V zelené travičce pučelo tehda tisíce poupat něžných, z nichž měly vykvést různé cnosti: bázeň Boží, nábožná modlitba, vroucí láska k Bohu a t. d. Celou zahrádkou prýštila v nesčíslných potůčcích ona posvěcující milost Boží vše pohánějící k růstu a květu. Uprostřed zahrádky v tichém chládku stál milohrádek či besídka, v které jako ve svatyni sám Duch sv. přebýval. V sněhobílých oblacích nad zahrádkou vznášel se Bůh Otec a Maria Matka Boží s potěšením žehnající jí. A kolem ní obcházely milé postavy andělské jako hlídači a prozpěvovaly místo tebe písně díky a chvály Bohu Otci, Synu i Duchu svatému.

Ano milý čtenáři, buď si kdo buď, takovou zahrádku vštípil Pán ve tvém dětinném srdci! —

A co, kdybych se tě dnes zeptal, kterak to asi v této štěpnici Kristově vyrostlo a vykvetlo a uzrálo? —

Byl jeden vznešený pán, bohatý sice na leta, — čítal již přes 80 — ale chudý na to, co nazýváme pravými poklady, totiž na dobré skutky. I stalo se, že, když jednoho dne probíral se v starých svých papírech ještě ze studentských let, přišel mu do ruky lístek, na němž byl poznamenán pořádek života, jakýž tehda, jsa oudem jistého mariánského bratrstva, zachovával. Tu stálo:

„Na každý den: růženec a hodinky k P. Marii se pomodlíš; třikráte jazyk a oči ukrotíš a večer před spaním vyzpytuješ kleče své svědomí.

V sobotu: ke cti a chvále Rodičky Boží se budeš postit a z peněz pro zábavu dáš desátý díl chudým.

V neděli a svátek: budeš přítomen mši sv. a kázání.

Každých 14 dní: vykonati zpověď a sv. přijímání.“ —

Když ten sešedivělý pán vzal lístek do ruky, poznal svou ruku a začal čísti. Přečetl ho jednou — a čte jej znova; čte a zamyslí se a pak si vzdychá z hluboka a hoře dí sám k sobě: „Ó byl to krásný život v mé mladosti! — ach kam se poděl?! — Jak se to všechno změnilo, a jak zcela jiný život vedl jsem od těch let?!“ — „Každý den růženec se modlití a smysle krotiti“ — „ó ubohá modlitbo! ubohé mrtvení, na to jsem od té doby ani nezpomněl“ . . . Tak četl dál ten starý pán porovnáváje v duchu své nyní a jindy. A to nyní přivedlo ho na to, co as brzy se stane a co potom ho čeká — a duši jeho obkličuje děsná hrůza — vnitřní úzkost smutek — žal — a stařec klesá konečně na kolena a oplakává hoře před Bohem nynější život svůj a vstává s upřímnou lítostí a s předsevzetím očistiti své hříšné srdce a pořádek učiniti s Bohem.

A hle, měl zrovna nejvyšší čas. Brzo po vykonané správě Boží složili jeho staré kosti do chladné země a duše odešla k soudu. Bůh jí buď milostiv!

Tak se poštěstilo tomu starému pánu připravit si svůj „pas,“ či průvodní list, než přišel na hranice té nové země; zdali i tobě, milý čtenáři, se to poštěstí? — to nevím, spíš ne, než ano; neboť stojí psáno, že přijde Pán jako zloděj, a ten neřekne nikdy, kdy a kudy a jak se kam vloupá, musíš sám býti na stráži a bdíti. Protož bylo by i pro tebe velmi dobré a užitečné, kdybys v srdci držel přísnou

prohládku, a svoje jindy a nyní hezky porovnal, abys jako onen starý pán tam nahore u braničního strážníka platný průvodní list mohl proukázat, s kterým by tě pustil do života věčného! —

Jak to vypadalo jindy v té mladistvé duši tvé když Bůh v ní štípl svou zahrádku, to jsem již svrchu pověděl, nuže, podívej se, kterak to asi nyní v ní vypadá? —

Ó přežel! Co jest to? — vždyť to v ní vypadá, jako v krajině, v níž zuřila stráž mračen a hrozné krupobití a lité přivaly. Ani květiny ani zeleného lístku není k spatření, vše potlučeno a rozbito až do kořene! Ó kde jest to kvítí víry a naděje a lásky? — ó kde je lilie nevinnosti a čistoty? Ach, i trůn Ducha sv. je pobořen, On sám je pryč, a zvenčí, kde tehda andělé zpívali, plíží se jakás příšerná, černá postava, a na hoře, kde Bůh Otec a Matka Maria tak utěšeně dolů shlíželi — táhnou těžké černé mraky plny bouře: ó synu, dcero — probůh, co se stalo s tou krásnou zahrádkou v tvé duši? —

Ach ty, ty to víš nejlépe; i ty se rmoutíš z tohoto pohledu, a jakýsi bolný cit jímá srdce tvé, že se slzami v očích, jako ten starý pán si vzdycháš: „Ó šťastná mladosť! o krásné, utěšené dny mé nevinnosti, kam jste se poděly? Ach jindy . . . a nyní!“ — —

Ó truchli jen a plač, mé dítě ubohé, plač hořké slzy; jestliže kdy, jsou tentokráte na místě nad ztrátou takovou! —

Avšak, co myslíš, napraví se to pláčem a nářkem? — změní se tím ta poušť ve tvém srdci v rozkošnou zase zahradu? Ach, to jistě ne, to bys marně doufal. Pláčem a nářkem nevzkřísí více ani dítě svého zemřelého otce, ani rolník s popele svůj dům spálený. Než, řekni mi upřímně má duše drabá, chtěla bys aspoň, aby se to s tebou zlepšilo? — těšilo by tě to opravdu, aby se v tvém srdci zelenala opět utěšená, kvetoucí zahrada Kristova? — a máš také vůli býti k tomu nápomocnou? Jestli na tyto otázky přisvědčíš, pak ti přináším velkou naději; nebo, co již prorok Isaiáš byl prorokoval o Pánu (58. k. 12. v.): „A vzděláno bude skrze Tebe, co pusté od věků“ — to platí podnes, podnes jest Kristus Ježíš zahradníkem duší lidských, a co by na Něm záleželo, ráděj dnes, než zítra chtěl by znovu zříditi tvou spustlou zahrádku; neboť i On žaluje a nařiká nad zkázou její; poněvadž pro Sebe byl stvořil srdce tvé, aby Mu bylo vonným rájem, v němž by s Bohem Otcem i Duchem svatým přebýval a tobě žehnal. A On má podnes semena všech těch krásných květín a výborných stromů, jenž v zahradce Jeho nejsvět. Srdce rostou a kvetou a nebe i zemi svou vůní naplňují — a ty by tak rád nasázel do všech srdcí lidských. S tímto úmyslem stojí dnes i u tvých dveří a čeká a klepá, zda Mu otevřeš a zda Mu také pomůžeš ku znovuvzdělání tvé spustlé zahrádky? — Jen na tobě to záleží! — Nuže, řekni mi dnes doopravdy; máš pevnou vůli s Jeho pomocí své srdce zas jednou z gruntu vyčistiti, vypleti a znovu zříti a znovu osázeti? nebo jinými slovy: Myslíš doopravdy svléknouti se sebe starého člověka, odložití to staré srdce s těmi hříchy a žádostmi a obléci na se nového člověka a nové srdce podle Srdce Ježíšova? — ó zpomeň si na onoho starého, šedivého pána a podej mi pravici k tomuto dílu svatému, neboť to tobě chci letošního roku v těchto listech vykládati.

Podám ti totiž jakýsi kalendář zahradnický, abys věděl jaká každým měsícem práce ti v zahradě nastane. Ale, jako rolník a zahradník takovýto stoletý kalendář nejen čítá, nýbrž také své práce v poli a v zahradě dle něho zařizuje: tak si to vyžádám i já na tobě. I my budeme míti co pleti a ořezávati, co orati a rýti

a zalévati, budeme pak v zahrádce Božského Srdce Páně vyhledávati to nejlepší kvítí a do tvé přenáseti, proto jsem tyto řádky nadepsal: „Štěpnice Božského Srdce Páně“ — teď budeš již rozuměti co ten nápis znamená.

Tvá úloha pak bude, abys si každý měsíc přečetl udaná pravidla zahradnická, pak ale hodně pilně a vroucně prosil nebeského zahradníka Ježíše Krista, aby ti pomohl co zkaženo zas napravit, poněvadž bez Něho nemůžeš nic, a na konci měsíce nebude škoditi, když se rozpomeněš, zdali a jak jsi asi svou měsíční úlohu vykonal. Jen si pamatuj, že nebudeš pracovati zdarma, ale učiníš-li tomu nebeskému zahradníku ve tvém srdci místo, pak i On jedenkrát otevře bránu svého ráje a řekne ti: „Pojď služebnícě věrný a vejdi do radosti Pána a Mistra svého!“

A teď, když jsem ti pověděl, oč se vlastně bude letos mezi námi jednati, dáme se „s Pánem Bohem“ do díla, ale ne, jak to u mnohých bývá s pouhým tím slovem, nýbrž hezky poklekni a udělej sv. kříž a pomodli se tuto

Modlitbu zahradníka k Božskému Srdci Páně.

(Pochází od sv. Alfonse Liguori.)

O Ježíši! odlesku světla věčného, nezkalené zrcadlo velebnosti Božské a živý obraze Božství! Ty jsi mi v otevřeném boku svém ukázal čisté zrcadlo Tvého Božského Srdce, abych v něm své škrvny, svou ohavnost poznal, odložil a Tvé cnosti oblékl. V Tvém Srdci nalezám psáno, co já ve svém mám mysliti; nebo Ono jest vzorem a pravidlem, dle něhož mají lidé své srdce uspořádati. K tomuto vznešenému Srdci chci i já přistoupiti, jeho dokonalosti shlédnouti, abych je s Tvou milostí do svého srdce přenesl. — Tvé Srdce, můj Bože a Spasiteli, bylo vždy prázdné vši lidské lásky a radosti na věcech pomíjejících, prázdné vši žádosti po zalíbení se, prázdné všech nepravých úmyslů, marných myšlenek a zbytečných starostí, prázdné vši netrpělivosti a své vůle. O příteli našich duší! dej ať i moje srdce se sprostí těchto nedokonalostí a Tvému nejčistšímu Srdci zcela se podobá. Amen.

I. Leden.

„Hospodin potěší Sion! poušť jeho učiní
zahradou.“ (Isaiáš.)

Zima, sníh a led.

Tuhá zima ovládla nyní celou přírodu; zima, ta nepřítelkyně všeho tepla a života. Její poslové — podzimní to větry — smetly nejprv se stromů a křovin poslední lupen a pak-li se někde náhla květinka opozdila, zlomil jí přes noc mrazivý vítr ten slabounký život, tak že nám nic nezbylo, co by na leto upamatovalo. A když pak všecken život utichnul, i ptáčkové se odstěhovali i ten potůček v bílou stuhlou mrtvolu se proměnil, tu zasedla na trůn sněhovým pláštěm oděná ta přísná královna z i m a, a jakoby na tom panství venku neměla dost, dobývá se okny a každou skulinou do teplé světnice. Laškujíc ještě s člověkem maluje mu na okna překrásné kvítí, chce ho snad, jako ten pokušitel pekelný, vylákati z tepla ven, aby mu mrazem jako metlou rozšlehala tvář a ozábla oudy anebo aspoň zastuzením kašel a jiné nemoce mu nasadila do těla? . . .

Tak smutno, pusto a prázdno jest nyní v přírodě. Ale vš-li pak také milý čtenáři — proč? — a odkud to pochází? — Naše země jest toho sama vina! Jako v rodině, kde choť choti činí vzdory — jen zády se k sobě obrací, bývá vždy nevěle, nepořádek, hádky a sváry a všecko jde na ruby: tak prý jest to i s tou naší zemí. Jak učení páni vykládají, přijdou jí také jednou v roce ty vrtochy do hlavy, že jakoby zlostí odvrátí se od slunce, jen šikmo a po straně naň pokukujíc a co z toho má? — tu krutou, smutnou a pustou zimu! —

A jako s tou naší zemí, tak jest to i s tou spustlou zahrádkou ve tvém srdci — milý příteli! co je totiž slunce se svým teplem a světlem pro zemi, to Kristu Ježíš se svou milostí pro naše duše! Kam On může podle svého srdce světlo a teplo vysílati, tam tvoří pravé divy, jako když na jaře slunce zbudí zemi ze sna a vše se počne hýbati, pučeti, růsti a kvěsti, vůni i ovoce hojného vydávati. Ano na blízku, abych tak řekl na výsluní Srdce Ježíšova daří se všecken život bohumilý.

Když ale člověk tak zpozdíle jedná, jako ta naše země na podzim, t. j. když od Božského Srdce Páně se počne odvracet, od Něho pryč a k světské marnosti blíže, ó pak běda mu, špatně to s ním bude, nebo čím dále od Božského Srdce, tím rychleji v srdci jeho vše zakrní, odumře a zahyne a nastane tam také taková smutná, prázdná a pustá zima jako teď v té naší přírodě. —

A tak snad to vypadá i ve tvém srdci, milý čtenáři, a ty to ani nenozoruješ. Proto, dokavad to nenahlídneš, dokavad nepoznáš tuto spoustu a zkázu svého srdce, dotud nemůže býti ani řeči o znovuvzdělání tvé zahrádky. Dej pozor tedy, já ti dnes ukážu, jak se ta šeredná zima vloudila do tvého a do tak mnohého jiného srdce!

1. Když máme v letě po sv. Janu Křtiteli, tu zůstane asi 14 dní délka dnů stejná, ale pak, pak jest brzo znáti že už dne ubývá, t. j. je později den a dříve noc, tedy světla nám ubývá, známka to, že se naše země od slunce zas odvrací.

Vidíš, tak je to zrovna i s člověkem, když se počíná odvracet pryč od svého Spasitele Ježíše Krista. Posud měl hezký čas, utěšené léto v duši své jsa na blízku nejsv. Srdce Páně. Posvěcující milost Boží svítila a hřála v něm — jako slunce v takový jasný a teplý letní den, a na výsluní lásky Boží vykvetl a uzrál v něm již tak mnohý dobrý skutek ke cti a chvále Boží. — Avšak tu se v něm zpolehounka cosi připravuje, dříve skrytě, ale nedá-li pozor, brzo i zjevně, čím mu počíná ubývati světla a tepla Božího.

Počkej příteli, abys tomu rozuměl, povím ti to v příkladech:

Tu je dítě, které matka s takovou pečlivostí vychovala a před zlými kamarády chránila, jako vtělený anděl strážce. Po dnes je tak čisté ještě a neporušené jako lilie, že neví ani co se v jistém přikázání Božím zapovídá. Tak odrůstá, přibývá mu let a s lety také síly těla a v těle probíhá vždy živější krev. Dítě počíná cítiti, že se v něm ještě něco hýbe, o čem dříve nevědělo a neví posud, co to je (zatím jest to ta smyslnost a žádost těla, která sice ještě není hřích, nýbrž jen staré símě Adamovo). Avšak ten pud a chtíče po lečems novém i po nebezpečném vyražení již se probudil a neschází mnoho, přeskočí též meze sobě vykázané, t. j. všetečné dítě naučí se již od jiných kamarádů lečemuž, co viděti nemusilo. Kdyby teď v modlitbě své tak nábožně a k svému zpovědníku jakožto k otci tak upřímně bylo jako dříve, nebylo by takového nebezpečí, ale, žel Bohu, právě v tomto nebezpečném čase modlitba mu nechutná, zpovědi se vyhýbá a tak doutná bez

překážky ta ošklivá jiskra v srdci dál. Již pocituje nešťastné dítě napolo zalíbení v myšlenkách a obrazech, o nichž se nechce žádnému svěřiti, tu a tam činí podivné otázky, mezi svými kamarády, prořekne již slovo dvojsmyslné ba již se ani nezapýří růměncem studu, když před ním velcí neslušné žerty a šprýmy tropí, ale rádo by vědělo, co v tom jest, atd. Hle dítěti tomu počínají se otvírati oči, ale tak, jako ondy Adamovi a Evě, když poznali, že nemají šatů na těle; ono již ví, co se v jistém přikázání Božím zapovídá — ba již necítí před tím žádné hrůzy a ošklivosti více, ano naopak hřích přichází mu veselejší a Boží přikázání těžší . . . Víš co to znamená? V té nešťastné duši ubývá světla — počíná se stmívat. — Nebo, tu je mládenec, — panna, jimž pominula škola a nadešel čas, kde mysl z té dětinné prostoty a nevinosti jako z kolébky se probouzí a smyslnost zajímají marnivé obrazy. Známost a přátelství s bývalými spolužačky trvá dále, dívky se scházejí k zábavám, v nichž i hoši podílu berou. V srdci se ozývá žádost zalíbiti se jiným, hezkým šatem ostatní předčítí a ta touha po společnostech a zábavách zmáhá se víc a více, celou duši ubohou zajímá jakýs klamný sen budoucího manželství a dusí všechny ostatní něžné city nábožnosti a lásky k Bohu.

Má duše, neznáš nikoho tohoto druhu? — není ti známa osoba, v níž podobně ten duch světa se probouzí a která si libuje v hezkých šatech, v lichocení jiných a v tajné známosti s jistou osobou, kdežto zatím zalíbení v Bohu a v modlitbě víc a více mizí? . . . aj to obrát srdce!

A pak ještě něco. Jsi již snad dospělá osoba, — svobodná nebo vdaná. Včera byl svátek Královny nebeské a ty jsi zas jednou přijala sv. svátosti. Cítila jsi se tak spokojenou a šťastnou, bylo ti lehké u srdce, nebe zdálo se ti o polovičku bližší a cesta k němu mnohem snazší než jindy — zkrátka to slunko duchovní svítilo a hrálo v duši tvé jako o polednách, a tak to mohlo také zůstat, kdybys byla chtěla; ale mělas se chrániti jistých lidí, mělas dáti pryč jistou knihu a to ono vyrazení, jako tanec, divadlo mělas si odepřítí a staré náklonosti potlačovati. Ale ne všeho toho nic jsi neučinila, aneb jen něco na polo a tak se stalo, že zase ten koukol v srdci tvém rychleji vyrostl než pšenice a zlé přemohlo dobré. Co jsi sobě již tolikráte ošklivila, už se ti zas líbí, svět je ti krásnější, milejší, než nebe, v dobrém setrvati jest ti skoro nemožno, za to ale cesty starých hříchů jsou ti tak schudny a pohodlny jako železnice atd. Víš co to znamená? V tvém srdci není sice ještě noc ale den, den lásky Boží již se velmi zkrátil! — — Dále:

2. S ubývajícím světlem ubývá v přírodě i tepla a v říjnu, listopadu bývá již chladno a studeno citelné. — Zrovna tak i v srdci, které se jednou již odvrátilo od svého slunce Krista Ježíše, přibývá poznenáhla nejen tmy ale i zimy t. j. ono již nezpomíná tak často a rádo na svého Spasitele, jako jindy, nýbrž teď více na sebe a svou zábavu. Místo Ježíše v nejsvětější Svátosti vyhledává si teď jinou společnost — ty budeš vědět, kde a u koho; tím samým ztrácí žádost a chuť po chlebu andělském a baží po Egyptských hrncích masa.

Víš příteli, dle čeho nejsnadněji poznáš takovýto podziměk v srdci svém? — Řekni mi jen, zdali čítáš ještě tak rád Tomáše Kempenského a legendy svatých jako jindy? — vid, teď se divíš sám sobě, jak se ti něco takového mohlo jen líbiti? teď sáhneš raděj po lecjakém oplzlém a pošetilém románu!

Anebo, do nedávna jsi byl se svým zpovědníkem zcela spokojen, ano prosíval jsi o přísnost, teď, teď se ti znechutil že mnoho se vyptává; anebo té, oné osobě nábožné, s kterouž jsi jindy tak rád o nebeských věcech rozprávěl, teď se jí vyhýbáš

a její řeči tě nudí; ba snad i ten obrázek P. Marie, nebo Božského Srdce Páně, jež jsi mívával vždy na očích a v těžké práci líbal, a teď? — Jindy jsi se mohl usoužit nad nelaskavým slovem neb jinou přenáhleností a teď? — teď tě pro takové a horší hříchy svědomí nehryze... o věz! teď ubývá tepla v srdci tvém a zimy přibývá! —

3. Když se byla naše zeměkoule již hodně daleko od slunce odchýlila, takhle ku konci listopadu, tu za jedné jasné noci udeří první mráz, a z rána si vypravují lidé co nejnovější novinku: „dnes mrzlo;“ — to je poslední poselství že teď již brzy všechno se promění.

A v srdci lidském, v němž to už tak daleko přišlo, že na modlitbě, svátostech a Pánu Kristu nemá víc žádné zalíbení, nýbrž jen na světských marnostech a rozkoších a z chyb a poklesků také si už nic nedělá, že to nejsou zrovna hříchy smrtelné, ó, tu nadejde již brzy chvíle kde z nenadání led je pokryje. A jak se to stane? Buď se toho dočte v špatné knize, nebo octne se jednou v společnosti, kde se mnoho rozpustile mluví, zpívá a dovádí. Žert a víno podpaluje krev — a ostatní dokončí takový náhončí dábliv — buď surový chasník v dílně nebo vyžilý student z vysokých neb nízkých škol. Mnohou duši zas žádost po strojení a fintění se přivedla do osidla. Žádost aby v novém oděvu viděna byla a jiným se líbila přivedla ji do hospody — k muzice — k tomu pohřebišti vší ctnosti a nevinnosti. Tu se pije, a tančí a křepčí až je hřích dokonán a děvče svedeno. Tu mohl bych o tak mnohém džbáněčku vypravovati, s kterým se tak dlouho chodilo ke studánce, až se rozbil; — ubohé oči mohly pak vytéci žalostí, — ale co platno? — Co jednou ztraceno, víc se nevrátilo! —

Arcif, nestane se vždy tento nešťastný pád tak zjevně, že se o tom svět dozví, mnohdy padne ten mráz smrtelného hříchu toliko v srdci samém myšlenkou, žádostí a svolením, o čemž pak zví jen ty tři neviditelné osoby, totiž: Bůh vše-vědoucí a spravedlivý, jenž k tomu tiše mlčí a milosrdně shovívá; ten druhý se potutelně směje a radostí mne ruce řka sám u sebe: „Tak, teď jsi můj!“ — a to je ďábel. Ten třetí odvrací se pryč, rukou zakrývá slzíci oči a zdlouha s těžkým srdcem odchází odtud, zrovna jako matka od mrtvoly svého jedináčka, a to je anděl strážce. A co se stalo v té duši, od níž odchází? První smrtelný hřích! — O běda! hřích ten jako ledová kůra pokryl ji, a pod tím ledem hyne a mrzne vše, co ještě zbylo z květin cnosti; ten život bohumilý a nevinný utuchnul do čista a dobré skutky i všechny dřívější zásluhy jsou teď jako tráva mrazem spálená a poschlá a všechna krása zmizela.

4. Jiná známka že se zima blíží jest stěhování se odtud zpěvných ptáček, a kdo by jim to měl taky za zlé že, když se podzim schyluje, táhnou odtud do krajín teplejších? vždyť ptáče rádo zpívá, v zimě ale, kde všude je pusto a prázdno, všechno ztuhlé a zmrzlé, nikde ani lístku ani travičky, ani kvítka, ani stínu, ani rosy, ani zrnka pod širým nebem, aj kdo by tu měl chuť ku zpěvu?! Proto je taky v zimě tak ticho a mrtvo v přírodě jako v hrobě, ani ptáče se neozve, leda nějaká vrána, a to jen chraptivým hlasem žaluje nám svůj hlad a prosí o drobty. —

A zase můžem říci, že zrovna tak i v srdci hříšníka umlkly radostné zpěvy nevinného mládí, odletěly ty dětinské upomínky na to krásné nebičko a ty anděličky, jenž všem duším svatým nesou vstříce zlaté koruny... to všechno utichlo a pominulo a místo těch je tu hoře a žal, trpké výčitky svědomí na místo spokojenosti, že

mnohdy takový hříšník sám na sebe se hněvá, sám sobě je břemenem; slyší-li zvony vyzvánět — div mu to uši neutrhá; spatří-li kněze — jako by mu sůl do očí sypal; mluvit o smrti, to už dokonce před ním nesmíš, to nesnese! Znalť jsem takového člověka v plném zdraví, který, když jedenkrát měl jíti na hřbitov na nový pomník se podívat, se slzami v očích prosil, aby ho jen doma nechali! — Jindy zas jsem našel mladou osobu v hořkém pláči; i ptám se, co jí schází a mohu-li jí něčím pomoci? I vypravuje mi ukrutnou svou hanbu, do níž upadla a praví: „kdyby mi někdo před rokem tak špatného a ohavného člověka byl ukázal, jaká jsem já teď, s ošklivostí byla bych mu v tvář vyplivla — a dnes, dnes otče duchovní, musím říci: to jsem já!! — —

Milý čtenáři! pamatuj si to, jaký zármutek a jakou žalost jediný hřích člověku způsobí, má-li jen ještě drobku svědomí v těle; o tom ani nemluvím jak štípe a hryže uvnitř, že mnohý takový nešťastník, než by déle snášel ta muka, buď se dobrovolně soudu udal, nebo sám si sáhnul na život.

A proč medle je tak ouzko a smutno srdci hříšnému? — poněvadž se tam neozývá více to, čeho by mu bylo teď nejvíce potřebí — totiž modlitba! ale tu právě hledí ďábel překaziti a zameziti, a čím déle mlčí modlitba tím hůře! „Před několika lety.“ — vypravuje jeden kněz — „shledal jsem se s jistým mladým pánem, kterého co nábožné a hodné dítě znal jsem ještě ze školy. Ale od té doby se s ním musila velká změna státi. Ačkoliv mu na zdraví a jmění nic nescházelo, byl předce celý smutný a zasmušilý. Jednoho dne natrefím ho obzvláště zkormouceného. Chtáje ho potěšiti, ptám se důvěrně, co asi se mu stalo? Mladík neodpověděl. I dodávám mu chuti, jestliže snad nemá v srdci všecko v pořádku, ať proto netratí mysl, to že se upřímnou zpovědí dá všecko zas napravit, zatím jen aby se častěj pomodlil Otčenáš a Zdravas Maria. Sotva že mladík zaslechl slovo: Otče náš a Zdravas Maria — jakoby mu lítostí srdce pukalo — vyřinul se potok slz přes bledou tvář a hlasem tak žalostným, jakoby to nejdražší byl ztratil, zasténal: „Ach modliti!? — modliti!? — já se ale nemohu více ani modliti!“ — a hlavu skloniv na prsa zůstal němý jako prvé. „Nikdy“ dokládá onen kněz „nikdy mně z paměti nevyjde ten nešťastný mladík a to hrozné, zoufalé slovo: „já se nemohu více modliti!“ — — To je duše mrazem hříchu spálená! —

5. Po prvním mrazu netrvá to již dlouho a přijde první sněh, který přes jednu noc pokryje hory a doly tím bílým rubášem. Na mnohých vrších navěje ale vítr ohromné spousty sněhu, které časem z rozličných příčin s hromovým rachotem sřítí se s vrchu dolů a všecko, co je v cestě: stromy, ploty, chalupy, dobytek, i lidi, všecko sebou strhnou do propasti! —

A hle! zrovna takové, ba broznější ještě spousty umí dělati hřích v duši lidské. Pakliže první těžký hřích ihned pokáním a zpovědí se nevyklidí, přitáhne za sebou brzy druhý a třetí atd. Ještě se ozve v srdci tu a tam nějaké dobré slovíčko, které tam druhdy zbožná máť aneb pečlivý otec uložili, jako opozdřený bílý motýlek poletuje někdy v mysli upomínka na utěšené mládí a jako hlásek stříbrného zvonku zdáli zavznívá to v srdci hříšníka: „tenkrát bylo lépe se mnou! O mé šťastné blažené nevinné mládí . . . a jeli kdes o samotě v tiché přírodě v neděli neb ve svátek, tu jest mu jakoby jakási neviditelná bytost u něho a nad ním plakala — ale co! zlé pokušení spustí do toho svou vábivou a svůdnou píseň o rozkoších hříchů, ďábel ji provází kouzelnou flétnou a před touto pekelnou hudbou musí umlknout i to nejlepší hnutí srdce!

Po prvním hříchu následuje tedy 2., 5., 10. atd. a s každým novým pádem přibývá té sněhové kůry na srdce víc a více t. j. zlá náklonnost stává se silnější a dobrá vůle vždy slabší. Jako nové panstvo roztahují se v srdci zlé náruživosti, a nemajíce tu více místa, vyřítí se ven a otravují a kazí zas jiné duše nevinné při každé příležitosti: doma i na poli, i ve škole a na pastvě, v dílně, ve fabrice i v hospodě, při tanci a po tanci na cestě domů. Soptí obyčejně proti Církvi a kněžím, proti svátostem a růženci, proti neděli a svátku a t. d. jak všelijakého jiného bejlí z těch smrdutých kalužin a močálů vyrůstá! — V zaslepenosti své nešetří nikoho a vymstí se i na statku aneb na životu svého blížního, i dítek, sester, neb manželky. Na př.

V horách jižního Tyrolska vede přes hlubokou propast zející mezi dvěma vysokými stěnami skal kamený most, zvaný Vysoký most (Ponte alto). Člověka se závrať chytá, podívá-li se s něho dolů v tu hlubinu, na jejímž dně hučí divoká řeka. Před lety byli dva bratři z blízké odtud vesnice pro nepatrný kousek políčka v rozepři, již soud rozhodnul ve prospěch mladšího. Nicméně šli oba spolu od soudu domů. Na cestě ale, právě když přišli na zmíněný most, uchopil vztekle starší mladšího bratra a vrhl jej přes zábradlí. Tento ale se šťastně zachytil oběma rukama vyčnívající skály, které se křečovitě držel. Vise takto nad propastí prosil s velikým nářkem bratra za milost o pomoc, že by se byl kámen musil ustrnouti; — ale starší bratr se neustrnul, nýbrž naopak namáhal se odtrhnouti prsty bratrovy ode skály, a když to nezmohl, šel, našel si ostrý kámen a tímto vražedným nástrojem usekal bratru svému jeden prst po druhém až se sřítíl v hlubokou propast, kde bídně zahynul! Tak umí zuřiti v člověku vášeň a hřích! v jednom pýcha, v druhém nenávisť, v třetím lakomství, obžerství, smilstvo atd.

A kam medle to přijde konečně s takovýmto člověkem, jehož srdce od slunce zahřívající lásky Kristovy jest daleko odvrácené a umrzlé a pod těžkou kůrou ledu a sněhu takřka pohřbené?! Slyšel si již milý čtenáři o těch vysokých horách, jichž temena kryje věčný led? — Co myslíš, kdy as tam vyroste první fialka? — což, abys byl odsouzen čekati tam tak dlouho!? —

„Ach“ — zvoláš, „to nebude na věky věkův, nebo ten led věčný neroztaje dříve až v onom ohni, jenž v poslední den stráví celý svět a i ten vrch v prach a v nivec obrátí!“ —

Ano, dobře máš příteli, ale zrovna tak bude i s duší hříšníka. Víc a více se v ní tmí a víc a více mrzne. Učení sv. víry ho děsí, každá upomínka na nebe se mu znechutila, máť on jen na světě svůj ráj, a proto má mnohý to samé přání, co ona Alžběta, královna anglická, kteráž pravila: „Celé nebe bych ráda oželela, kdybych jen 60 let mohla ještě zůstatí na zemi!“ — — Tak vyhasla v člověku poslední jiskra lásky k Bohu a pouhá již myšlenka ho dopaluje, že Bůh předc jest a zůstane; on se hněvá na Boha, poněvadž se ho musí báti, on se rouhá Bohu a hromadí hřích na hřích, a každý nový smrtelný hřích novým ledem pokryje srdce jeho. A jako na ledu nemůže nic vyrůstí — jako mrtvý není s to sám sebe vzkřísiti: tak člověk v stavu smrtelného hříchu není s to ani něco dobrého a záslužného mysliti, tím méně něco vykonati — tím méně hříchu sám se zbaviti, slovem — jest duchovně mrtev. A tak by musilo — jako onen věčný led — i srdce takového hříšníka tak pusté a prázdné, ztuhlé a mrtvé zůstatí, až by je také onen poslední oheň světa uchvátil a do věčné hrůzy uvrhl. — —

Kdyby nebylo milosrdenství Božího! Než, o tom budoucně.

Teď ale budeš si milý čtenáři již mysliti a pln netrpělivosti snad se tázati: „Co pak má ale pořád s tou zimou, ledem a sněhem býti? kam pak s tím míří?“ — Jen už strpení příteli, ihned se to dozvíš! chtěl jsem ti jen ukázati, jak brozně vypadá teprv ta zima v duši lidské. Nyní ale mi pověz, neznáš-li nikoho na blízku, v jehož duši to také tak smutně vypadá, nebo aspoň již již začíná? — Což nepoznáváš se v tom zrcadle? — A není ti ouzko při pomyšlení, že to třeba i s tebou běží k takovému strašnému konci? — — O kým bys tu jen hodnou hrůzu a ouzkosť pocítil, až by tě mráz prošel na celém těle, to bych sobě i tobě přál; nebo pak bych dosáhl, co jsem dnes chtěl, totiž: Chtěl jsem ti ukázati, kterak to místo v srdci tvém vypadá, kde rozkošná by měla bujetí zahrádka! Chtěl jsem tě ze sna vyburcovati, abys sám tu spoustu shlídnul a se vzbopil, pokud čas ke znovuzřízení srdce tvého! — Neboť všechno se může ještě změnit, pakli jen budeš následovati zemi, a obrátíš-li se zas ke slunci duchovnímu, jako ona v lednu počíná se již obracet ke svému. Jak to máš začít, a co tento měsíc budeš mít za práci, to ti ještě v krátkosti povím:

Nejprv musíš vypátrati duchy! — — „Tak?“ — — budeš se diviti — — „jsou skutečně naší duchové?“ — — Ba jsou příteli, a mnozí hrozní a zákázonosní pro člověka, povím ti o jednom celou a pravdivou historii, — jen se neboj!

Slyšels, nebo četl jsi již něco o duchovním cvičení nebo „exerciciích“ sv. Ignáce, kde člověk po 3 neb 8, nebo i 30 dní odloučen od světa v tiché samotě rozjímá věčné pravdy naší sv. víry? Tato cvičení konali mnozí již za živobytí sv. Ignáce a jim právě má mnohý co děkovati za svéobrácení. Můžeš si domyslit, že to nemálo hněvalo a pátilo nevěrce, neznabohy a vůbec nepřátely všeho dobrého, a proto roztrušovali protitěmto cvičením sv. Ignáce, jak to obyčejně bývá, ty nejpodivnější a nejšerednější věci; mezi jiným, že prý člověk při tom spatří samého ďábla a jiná strašidla a duchy. Toho se chytili jistí mladíci, tuším studenti „z vysokých škol“ a chtěli se o tom přesvědčiti. I poslali nejčipernějšího a nejsrdnatějšího kamaráda „k“ Jesuitům s tou záminkou, že chce konati duchovní cvičení. Že se uměl dobře přetvařovati, přijali jej opravdu Jesuité na 30denní cvičení. Kamarádi zatím netrpělivě očekávali 30. den. A sotva že nadešel, sešli se všickni jak umluveno na jistém místě očekávající druhu svého. Ale, kterak se ho všickni ulekli! Když se dostavil, byl zcela zjinačený v pohledu a chůzi, v řeči i chování.

„Nuž, co pak se ti stalo? — co je ti? — viděl jsi duchy?“ dotírali se všech stran na něho. — „Ba že, kamarádi, viděl jsem!“ odpověděl tázaný. — „Ha, ha, ha!“ — dali se mu ostatní do smíchu, „tyť výborně hraješ svou úlohu, že by ti skoro člověk uvěřil!“ —

„O mýlíte se bratři“ — odpověděl „mně není zcela do žertu! Slyšte jen co se mně stalo, a uče se i vy z toho, že není s životem co zahrávati. Byl jsem první den v cele o samotě a posadím se podvečer, abych dle návodu ctih. kněze si rozjímal: „odkud jsem? — a kam jdu?“ an tu pojednou se mi v dálce objeví postava divokého a vyděšeného vzezření, kterouž, zdá se mi, že bych měl znáti. Každou hodinu následujících rozjímání přicházela mi ta postava na oči a sice vždy blíže a blíže. Tahy její tváře již nabývaly určitosti — ale také hrůzy a ošklivosti. Poznávám, že nese na rukou a nohou těžká pouta, za něž ji jakás neviditelná moc sem tam šubala a tahala, kolem ní obskakovaly jiné šeredné, černé nestvůry, posměch si z ní tropíce. Z prsou šlehal té postavě jakýsi příšerný plamen bílý

sžírající ale ne smrtící. Pojednou z ní byl zas kostlivec — jenž dutými hnáty svými chřastěl, zuby na mě cenil a rukou kýval. Tak se přiblížila ta příšera jednoho dne až ke mně — já couvám zpět, ona ale za mnou; — já zavru oči — vidím ji ale předce. Konečně stojí až přede mnou a volá dutým hlasem jako ze hrobu: „Znáš mne?“ — Já zvedám ustrašen očí, hledím a dívám se — a dívám se ostře — a tu — tu spatřím — — sebe samého! Ano ten šeredný duch byla vlastní duše má. Já patřil svůj divoký a spustlý život posavadní; v světle nebeských pravd viděl jsem svou minulost, přítomnost, budoucnost, — já poznal hroznou bídu ubohé duše své — a zhrozil, zděsil jsem se sám nad sebou! — Ale, díky Bohu! otec duchovní zažehnal mi v generální zpovědi tohoto ducha příšerného — a teď, přátelé, s Bohem! s duší nejsou žádné žerty!“ —

Teď, milý příteli snad již chápeš, jaké to duchy máš vypátrati. Myslím svou vlastní duši přísným zpytováním svědomí. V tomto měsíci tedy sedni u večer před spaním a podívej se do svého srdce až tam na dno, až k tomu prvnímu těžkému hříchu tvého života. Ale nesmíš mi tuto práci jen tak „loda bylo“ a povrchně odbyti, nýbrž našel-li jsi nějaký hřích, nebraň, nepřikrývej, neomlouvej ho, ale uchop jej a strhni s něj tu falešnou škrabošku a podívej se mu do tváře, jak vypadá. A abys ho dobře poznal, přidám ti tuto tři světélka a s těmi si posvěť.

První jest hromička, t. j. než večer ulehneš, poklekni u svého lože a zpomínej si jak ti as bude až tu budeš ležeti na lůžku smrtelném maje v ruce hromici? Zpomeň si jakby ti bylo, kdybys již dnes a této noci již musil k soudu Božímu? Řekni mi upřímně — nebál bys se? Ach, člověče, příteli! co jen řekneš, až se ti objeví všickni ti hříchové tvoji hned od maličkosti, tak jak jsou, před Bohem! Řekni mi dále, nenalezne-li pak věčný Soudce nějaký mezi nimi, z něhož jsi se ještě nikdy, nebo jen na polo zpovídal? — Co si pak počneš? co si budeš přát? — Co asi pak si budeš vroucně přát, učin to hned, a tak se zbavíš strachu před smrtí a soudem. —

Za druhé světlo vezmi si -- jednu pochodeň z pekla, t. j. představ si hodně živě, že se ti pod nohama otevřela země a otvorem tím že vidíš do pekelné propasti, do toho moře ohně a síry a v něm hlavu na hlavě stlačeny ty miliony zatracenců od bratrovraha Kaina až k Jidášovi bohozrádci a od Jidáše až na toho posledního, který včera nebo dnes pro pomluvu, pro dané pohoršení aneb pro přestoupení postů se tam octnul . . . — O představ si ty nešťastníky a ptej se jich jednoho neb druhého, proč tam přišel? a dej dobře pozor na odpověď! Snad některý z toho ohně vztáhne vyzáblou ruku a ukáže prstem na ten onen hřích ve tvém svědomí a zvolá: „pro ten“ zde hořím! —

Za třetí světlo vezmi si plamen lásky z Božského Srdce Páně. Jak to zas myslím, poznáš z následujícího příkladu, který jsi snad již jinde četl neb slyšel: Ve Florencii, v krásném to městě ještě krásnější zemi vlašské, žila před časy jistá marnivá a lehká osoba. Jí naproti bydlel pak nábožný kněz. Všetečná jak byla, pohlížela často z okna do jeho příbytku, a tu pozorovala na jedné stěně viset zlatý rám, před nímž kněz dlouhé chvíle stává a upřeně naň hledí. Jsouc sama marnivá, držela i jiné za takové a nemyslila jinak, než že na stěně visí zrcadlo, v kterém se kněz tak často a dlouho zhlíží. A proto potkavši jej na ulici požádala ho jako žertem, aby ji také jednou zapůjčil to krásné a veliké zrcadlo, před nímž ho vídá stávati. Kněz to ochotně přislíbil a přinesl jí sám své zrcadlo. Ale, můžeš si čtenáři pomysleti zděšení té ženštiny, když místo lesklého zrcadla

spatřila v rámu obraz: „Ecce homo“ — trpícího Spasitele s trnovou korunou na hlavě a třtinou v ruce. „To je to moje zrcadlo,“ — dí kněz — „do něhož tak často nahlížím a učím se znáti onu neskončenou lásku, která mého Pána až k tomu přivedla, že za mne tolik trpěl! — I ty bys měla denně se naň dívati. Viz, jak od katanů zohavená jest Jeho svatá tvář, tak zohavená hříchy jest duše tvá. O umej, očišť ji v slzách upřímné kajicnosti a pak spatříš jednou místo zohavené — oslavenou tvář tvého Spasitele v nebesích!“ — Jako ostrý meč proniklo to slovo hříšnicí, že uposlechla kněze, pozorovala často trpícího Spasitele a Jeho lásku k nám, a na-proti té lásce byli hříchové její tak ohyzdní — že se jich odřekla a vedla kající zbožný život až do smrti. —

Ty milý příteli učin tak též: zadívej se častěj na to Božské Srdce Ježíšovo nebo na Jeho kříž, — obé jest kniha tvých dluhů; tu stojí psáno co jsi od Boha přijal, jaké nesčíslné milosti Kristus Pán svou krví ti získal — a co jsi vydal? — hříchy, nesčíslné hříchy, které tvůj Spasitel tak draze musil zaplatiti. —

Když s tímto trojím světlem budeš pátrati v tvém svědomí — tu v mnohém se ti vyjasní, a co doposud držel jsi za „maličkosti, které ani za řeč nestojí“ — ukáže se ti jako velký, těžký hřích! —

A když pak pilným zpytováním seznáš dobře stav své ubohé duše, že se ti samému až zhnusí a zoškliví, že se počneš třásti a báti o svou minulost, přítomnost a budoucnost: pak se vrhni na kolena před obraz Božského Srdce nebo před Ukřižovaného a bije se v prsa svá zvolaj: „Pane zachovej mne — jinak zahynu! Smilování, můj Ježíši!“ —

A učiníš-li svědomitě v tomto měsíci, jak jsem ti radil, bude to tak, jako bys v té spustlé štěpnici Božského Srdce počal rýčem odhazovati sněh a půdu rýti.

Nuže! začni již dnes! Bůh ti pomáhej! —

Kde vznikla pocta blh. Panny Marie u nás?

První měsíc roku církevního, měsíc prosinec, uvádí křesťanu každému na paměť ony dvě události svrchovaně důležité pro spásu naši: „Nepoškvrněné početí blh. Panny Marie“ a „Narození Ježíše Krista.“ Těmito dvěma slavnostmi připomínajíce sobě, kterak z milosti Boží dílo vykupitelské uskutečňovati se začalo, mimovolně připadáme na myšlenku o jiném ještě začátku, o začátku tak znamenitě rozšířené pouti mariánské u nás. Odkud to, že Marii Pannu tak významně ctíme? Kde naučili se předkové naši ctíti blh. Pannu Marii?!

Příčina, proč katoličtí křesťané vůbec P. Marii tak obzvláštně uctívají, jest — Spasitel náš Ježíš Kristus, za jehož matku

zvolena byla čili jak věhlasný biskup Jan V. Jirsák obšírnějšími podává slovy: „Tento lidského pokolení Spasitel byl Syn Boží od věčnosti zplodený, kterýž měl na sebe vzíti člověčenství, aby jakožto Bůh a spolu člověk mohl vykonati to veliké dílo spasení lidského. Maje však „svatý všech svatých“ vzíti na sebe lidské tělo, nemohl je na sebe vzíti, leč z matky čisté, všeho i toho nejmenšího hříchu prázdné. Ustanovil tedy Bůh Otec, aby působením Ducha sv. narodil se z panny, nižádnému, ani prostnému hříchu nepodlehající, a tou příčinou učinil, aby bez poškvrny hříchu prvo-počátečného byla počata. Panna tato od Boha vyvolená jest Maria. Důstojnost,

ku kteréž ji povýšil Bůh, převyšuje velikou důstojnost lidskou i andělskou. Co jest měsíc mezi hvězdami, to jest Maria mezi svatými. Jí se nížádný tvor ani lidský ani andělský vyrovnati nemůže; neb ona jest ta nepoškvrněná panna, z nížto se narodil Ježíš, jenž slove Kristus (Mat. 1, 16). Těmito slovy jest všecko řečeno.“

Mimo důstojnosti této vynikala již za živa — mocnou přímluvou svou. Proto byla Maria u veliké vážnosti a ctěna jak od apoštolů, tak od věřících.

„Máme z letopisů,“ dí náš Jirsík, „že věřící z dalekých krajín do Efesu se odebrali, kdež ona za nějaký čas s apoštolem sv. Janem obývala, aby se matku Spasitele svého znáti naučili, a ji slušně poctili. Když však byla od Syna svého na nebe vzata, tu křesťané daleko větší poctu jí vzdávali; neboť vůbec jména byla za královnu andělův a všech svatých.“

Důvody, jež platí katolíkům vůbec, platí též nám jakožto katolíkům; neboť i našeho Spasitele matkou jest Maria, i naši orodovníci mocnou jest Maria, ano Maria jest obzvláštní přímluvkyně náš, přímluvkyně nás Čechoslovánův.

Kdeže jsou důkazy toho?

V památce každému vlastenci drahé a milé, v památce drahocenné a vyčvalované i od těch vlastencův, kteříž, bohužel! o víru a sv. náboženství jinak málo dbají, v památce vzácné písemnictví českého — v rukopisu královédvorském v básni nadepsané „Jaroslav,“ kteroužto básni opěrováno jest vítězství Jaroslava ze Šternberka (Slivna) nad divokými Tatary dobyté v červnu r. 1241 na sv. Hostýně a poblíž Olomouce.

Přečtíme si tu báseň, ve které se líčí boj křesťanů proti Tatarům, jejich svrchovaná nesnáze, jejich důvěra v Bohorodičku a nenadálá pomoc a skvělé vítězství, a řekneme, zda Matka Boží neukázala se i v našich krajích slovanských

„pomocnicí křesťanů“? zda i naše hrdinné praotce pod svou mocnou ochranu nevzala když ji vzývali? Kdo ale naučil naše praotce hledati útočiště, pomoc u Marie Matky Boží? Snadno mi odpoví každý, že titěž mužové apoštolští, kteříž naučili otce naše znáti pravého Boha i jednorozeného Syna jeho Spasitele našeho Ježíše Krista, že titěž muži svatí, bratři Cyrill a Methoděj, naučili je i znáti blh. Pannu Marii, ano netoliko znáti, nýbrž i ctíti ji důstojně a slavně. Neboť první chrám Páně, svůj hlavní chrám metropolitní na královském Velehradě zasvětili blh. Panně Marii, jakž nasvědčuje zpráva starodávná zvěstující: „Methoděj leží pochován ve velkém moravském chrámě na levé straně ve zdi za oltářem sv. Boží Rodičky.“ (Dudík, Dějiny I. str. 175.) Jako tedy z Velehradu šířila se na vše strany víra Kristova hlásaná ss. apoštoly Cyrillem a Methodějem, tak i z Velehradu šířena úcta marianská týmž sv. Cyrillem a sv. Methodějem, apoštoly našimi.

První arcibiskup mor., sv. Methoděj, zemřel 6. dubna r. 885 a pochován ve svém metropolitním chrámu Bohorodičky na Velehradě. Počátek tudíž pocty Marii Panně tak skvěle vzdávané a tak znamenitě rozšířené, kdež jinde hledati třeba než na Velehradě? Velehrad připravil nám Hostýn — Svatý; ó kéž sv. Hostýn upraví nám Velehrad — posvátný! —

Zázračné ono zachování bojovníků křesťanských proti Tatarům tak hluboce utkvělo v paměti lidu, že od těch dob putovávali a putují dosud zástupy zbožných poutníků na horu, „kde Matka Boží divy tvoří.“

Vzrůstal počet poutníkův, až z kaple povstal pěkný chrám vystavený od hr. Fr. Antonína z Rothálu a vysvěcený 28. července 1748 od tehdejšího knížete biskupa olomouckého a kardinála Ferdinanda Troyera, ke cti a chvále „Nanebevzetí Marie Panny.“ Chrám

tento úhledný utrpěl velikou škodu bleskem 24. září 1769 avšak do dvou let obětavostí dobrodincův škoda úplně jest napravena. Hůře dařilo se chrámu, když dne 14. února 1787 byl odsvěcen a zrušen z rozkazu josefínské vlády. „Socha P. Marie,“ dí V. Brandl, „přenesena do farního chrámu v Bystřici a s takovou surovostí nakládáno s kostelem, že snad Tataři sami hůře s ním by nebyli nakládali.“ Zrušiti chrám jak zrušiti, ale upomínku zakořenělou — lidu ze srdce vyrvati, kterak? Lid zbožný u velikých davech hrnul se na horu zvláště o svátcích, aby viděl aspoň to místo, kde stával hlavní oltář. Čím více blížila se šestistiletá památka onoho vítězství nad Tatary, tím více přispívali ctitelové marianští, aby zase zastkvěl se na Hostýně sv. obnovený chrám důstojný. Obyvatelé poblízcí darmo dováželi dříví, cihly, vápno a. j., ano „i poutníci putující na Hostýn po jedné nebo více cihlách na vrch s sebou brávali, tuto cestu i vícekrát ochotně konajíce, aby aspoň něčím přispěli a bohumilého díla účelnými se stali,“ vypravuje vlp. Josef Těšík, jenž byl přítomen, když 2. července 1845 na den bl. P. Marie nynější chrám posvěcen byl od vys. důst. opata a preláta Rajhradského, Viktora Schlossara, za přítomnosti 75 kněží a na 50.000 lidí. „Lid se na tuto slávnost tak radoval, že osadníci Hulínští sochu P. Marie, řezbářem Edelem po železnici dovezenou s radostí na Hostýn darmo zavezli zapřáhnuvše do vozu 6 krásných běloušův, i ostatní dovezené věci ochotně dovezli na vrch sebravše k tomu celkem 30 koní.“

Neu-liž to krásné? Maria Panna toukráte postarala se o křesťany, a nyní křesťané postarali se o příbytek její a zástupem se valivají mnohým a četným

navštívit ji na místě zázračném. Dobře tak, slušno a spravedливо!

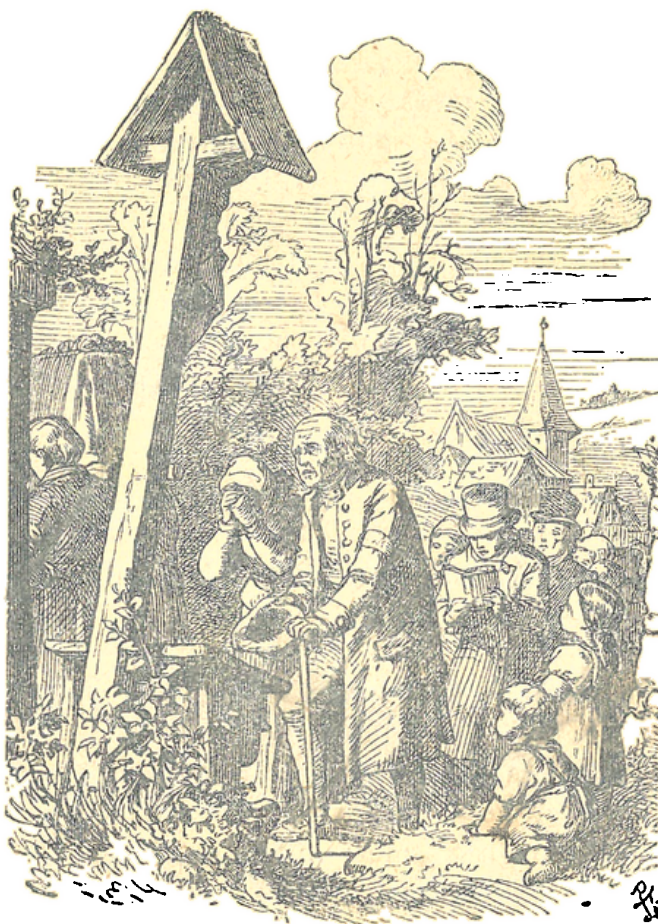
Avšak nezapomínejme, že Kany Gallilejské by nebylo bývalo bez Betléma, že nebylo by ani bývalo sv. Hostýna bez Velehradu posvátného. Díky Bohu, že na Velehradě máme dosud totéž, čím proslynul Velehrad po celém Slovanstvu t. chrám Páně marianský. Surovostí zběsilých Maďarův zanikl sice (r. 906) Velehrad onen královský i chrám jeho marianský, avšak zbožný markrabě Vladislav Jindřich zhudoval na zříceninách dřevního Velehradu klášter r. 1190—1198 pro řeholi cisterciákův, kteříž kostely své dle pravidla zasvěcují bl. Panně Marii. Nadto byli sv. apoštolé naši, Cyrill a Methoděj za svaté prohlášení teprv r. 1349, nemohl jim tudíž před tím rokem žádný chrám zasvěcen býti a tak jest posaváde svatyně velehradská zasvěcena „Nanebevzetí blh. P. Marie.“ Mnohé sice pohromy zakusila tato svatyně marianská, pohromy a škody způsobené četnými požáry, avšak žádná ji nepohřbila snad na tak dlouho jako vzdvižení kláštera za neblahé doby r. 1784 dne 27. září. Co tu jest, zbylo buď z oné lepší doby, buď zjednáno ctiteli cyrillo-methodějskými.

Jedna a táž doba tedy oloupila sv. Hostýn úplně, — a Velehradu ponechala sotva to nejpotřebnější. Z rumů povznese sobě lid sám Hostýn svatý a okrášlil k 600leté památce obětavostí příkladnou: aj! což učiní s Velehradem? Před záhubou poznenáhlou, před děsnou pustotou zachránil sobě lid cyrillo-methodějský sám svatyni marianskou na Velehradě, aj! zdaliž pak ji též okráší důstojně k 1000leté památce úmrtí sv. Methoděje?

Pochválen buď Ježíš Kristus!

„Až na věky věků. Amen.“

Nejsladší jméno „Ježíš“ jest zároveň nejsvětější a úcty nejhojnější jméno a protož je nemáme jinak vyslovovati než s největší vřoucností a pobožností, jak to činili všichni svatí a světice Boží. Sv. církev katolická dává nám všem patrný příklad v uctívání tohoto nejsvětějšího jména, přikazující kněžím, pokaždé, kdykoliv nejsvětější jméno „Ježíš“ při mši sv. vysloví, aby hluboce a úctyplně hlavu sklonili.

Církev sv. uctívá je nejen v den „Obřezání Páně,“ nýbrž ustanovila zvláštní svátek, na druhou neděli po „zjevení Páně;“ jest to svátek: „Nejsl. Jména Ježíš.“ A vůbec povzbuzuje nás církev sv. rozličným způsobem k uctívání a ku vzývání tohoto nejsvětějšího jména. Protož bychme se měli ze vsí síly vynasnažiti, nejsv. jméno Spasitele našeho srdcem i ústy ctíti a nikdy bez vnitřní nábožnosti a zevnitřní

úcty nevyslovovati, a zakusili bychom jeho divotvorné moci.

Sv. Pavel měl vždy nejsv. jméno Ježíš na paměti a proto je nalézáme ve všech jeho řečích a ve všech listech. Ve spisech sv. Pavla jest nejsv. jméno „Ježíš“ dvě stě a devatenáctkrát poznamenáno, a kdo je pozorně přečteš, nalezáš v tom nápadném opakování jasný obraz nejhlubší úcty, kterou apoštol národů k nejsladšímu jménu „Ježíš“ měl. Mnozí svatí tak horoucí chovali lásku k nejsv. jménu „Ježíš,“ že si je vypálili na prsou aneb ostrými nástroji vyrejsovali. Tak to učinil ctihodný Suso. Vyřýv si toto nejsv. jméno na prsou, kleknul před křížem a modlil se: „Viz, o Pane, jediná láska srdce mého, má nesmírná po Tobě touha! Vyryj se Sám a Své nejsv. jméno tak hluboce do srdce mého, abys nikdy z něho nevymizel.“

O krásném katolickém pozdravení píše protestantský oslavovaný básník Klopstock, dne 6. ledna 1767 jinému básníkovi, jménem Denis, knězi z řádu Ježíšova, následovně: „Na cestách po Švýcarsku šel jsem jednoho krásného dne pěšky a tak jsem zůstal trochu pozadu za společností. Tu mne potkali lidé katoličtí ze Šváb a každý z nich pravil mně: „Pochválen buď Ježíš Kristus!“ (Toť se rozumí že německy). Já jsem nevěděl ještě, že jest to pozdravení, a protož jsem nevěděl ani odpovědi. Ani vám nemohu říci, jaký dojem to pozdravení na mne učinilo. Slova „na věky věkův,“ kteráž jsem později slyšel a si zapamatoval, tak mi přicházela přirozená a nestrojená, že jsem ani pochopiti nemohl, kterak jsem nemohl tenkrát na takový pozdrav jednoduchou a správnou odpověď dáti.“

Jistá nábožná stařenka onemocněla a blížila se již ku konci své pozemské pouti. Její zpovědník, který již před několika lety zemřel, přispěl jí duchovní pomocí a těšil ji rozmlouvaje s ní o radostech nebeských, jichž bude brzo požívat. Umírající byla též tím upokojena a odevzdala se docela do rukou Božích; nebála se jíti na věčnost, poněvadž Boha milovala a Jemu po celý svůj život věrně sloužila. „Jen ještě něco tíží mé srdce,“ pravila stařenka ve své prostotě. „Ach, můj velebníčku, když přijdu tedy do nebe před Pána Boha, co mám tam říci, já ubohé stvoření? Vždyť nebudu ze sebe ani slova moci vypraviti.“ „Má milá stařenko!“ odpověděl zpovědník, který, ač velmi učený, přece byl jen prostý avšak svatý muž, „budte bez starosti, když přijdete do nebe a předstoupíte před trůn Boží, tak řekněte toliko „Pochválen buď Ježíš Kristus!“ a celé nebeské dvořaninstvo vám odpoví jedním hlasem: „Na věky — na věky — na věky věkův. Amen.“ — Zajisté není krásnějšího a vznešenějšího pozdravení na nebi i na zemi, jako: „Pochválen buď Ježíš Kristus!“

Aby katoličtí křesťané častěji v životě i při smrti jmeno „Ježíš“ a jmeno „Marie“ srdcem i ústy nábožně vzývali, udělili náměstci Kristovi papežové následující odpustky.

1) 100 dní opustků může získati každý, kdo druhého pozdraví slovy: „Pochválen buď Ježíš Kristus;“ a rovněž tolik získá ten, jenž odpoví: „Na věky věkův. Amen.“

2) 25 dní odpustků pokaždé, když nábožně se vysloví nejsvětější jména „Ježíš, Maria.“

3) Konečně udělují se plnomocné odpustky v hodince smrti všem, kteří nábožný zvyk měli ve svém životě vzývatí nejsv. jména „Ježíš a Marie,“ aneb kteří pozdravovali jiné zbožným pozdravením: „Pochválen buď Ježíš Kristus,“ tedy těm všem, jen když v poslední hodince když ne ústy tedy alespoň v srdci tato nejsv. jména vzývají. Tytéž odpustky se udělují všem (kněžím, učitelům atd.), kteří tento nábožný obyčej rozšiřují aneb jiné k tomu napomínají.

Milí krajané, nezacpávejte si uši, když vám toto zde sděluji a vás napomínám, abyste se křesťansky pozdravovali. Musím to říci, neb bohužel mnozí myslí, že v tom vzdělanost jest, když řekne „dobrý den“ atd. jako Židé. Ba právě naopak! Neodkládejte prostotu a jednoduchost našich slavných předkův, jež tomuto pozdravení naučili naši svatí apoštolé Cyrill a Method, a ti byli zajisté vzdělaní, protože vzdělanost k nám donesli. A potom nevíte, že Kristus Pán, jenž jest cesta, pravda a život, nevíte, že pravil: Kdo mne nevyzná před lidmi, toho nevyznám ani před Otcem, jenž jest v nebesích? Proč se tedy stydíte za to nejsv. jméno, o němž praví sv. apoštol Pavel: Dal mu jméno, jenž jest nad všeliké jméno, aby ve jménu Ježíše každé koleno se klonilo v nebesích, na zemi i v podzemí. (K. Filip. II, 9, 10.) A pak katolíček jest pravým katolíkem, když nejen věří, nýbrž i svou víru vyznává a podle ní živ jest. Kde jest vyznání víry lehčí, než když jeden druhého pěkně po katolicku pozdraví? Protož mají kněží, učitelé a zvláště rodičové hned dítky cvičiti, aby si navykly hned z mládí, aby pak ve stáří se nestyděli za pozdravení: „Pochválen buď Ježíš Kristus! Na věky věkův. Amen!“

Sv. Jan, evandělita.

Sv. Gertruda, panna ř. sv. O. Benedikta.

Ctitelé Božského Srdce Páně.

Pobožnost k nejsv. Srdci Ježíše Krista vzala svůj počátek zároveň s církví svatou. Sotva byl božský Spasitel na svět přišel, narodiv se z Marie Panny, již se vrhli na kolena k Jeho nohám sv. Josef a Maria Panna, Matička Boží a uctívali plni zbožnosti a lásky ono nejsv. Srdce, které již jen pro čest a slávu Boží a pro spásu pokolení lidského v útlém tělíčku bilo.

Později sv. apoštolé, Maria Magdalena a ostatní svatí první církve, byli plni lásky, a tak nadšení pro slávu tohoto nejsv. Srdce Božského, že si nic jiného nepřáli, než moci za Ně své životy obětovati. Pobožnost a úcta služebníků božích ku nejsv. Srdci Páně nikdy nevyhynula v církvi sv., ba naopak vzkvétala víc a více, byvší ovšem časem utlumena, aby pak k novému, jarému a skvělému životu se probudila. Než byloť to zvláště 17. století, v němž tato krásná pobožnost se objevila, byvší od samého Spasitele zjevena pokorné, nesmělé řeholnici, sv. Markétě Alakok od církve sv. potvrzena a ode všech věřících duší s jásotem přijata.

Tato milost ale byla miláčkem Páně, sv. Janem, jistě zbožné nevěstě Božského Srdce Páně sv. Gertrudě již před dávnými časy předpověděna.

Že měli svatí i z prvních časů církve sv. dobrou vědomost o Božském Srdci Páně, to tuším nikdo neupře. Ze však nebyla pobožnost ta rozšířena, toť zcela pochopitelné, neboť nenadešel ještě čas, který Bůh k tomu ustanovil. O tom svědčí jedno místo ve spisech sv. Gertrudy, na něž velkou váhu klademe. Místo ono důležité, jež se nachází v životopisu zmíněné sv. Gertrudy, *) abatyše řádu sv. O. Benedikta, zní takto: „Jednoho dne,“ dí její dějepisec, „zjevil se sv. Jan evandělita sv. Gertrudě. I tázala se ho, proč on, jenž při poslední večeři na prsou Páně odpočíval, proč ni-

*) Narodila se v Eislebenu, kde od panen ř. sv. O. B. byla vychována i do řádu přijata a v 70. věku svého stáří zemřela 1334. Dvě století na to zavedl kacíř M. Luter právě v Eislebenu protestantství a řeholnice sv. O. Benedikta byly, jak se samo sebou rozumí, rozptýleny. V posledních letech (r. 1868, viz „Škola“ roč. 1869 str. 54 atd.) opět se tam usídlily duch. dcery sv. O. Benedikta, zakoupivše od protestantského majitele ony budovy svého řádu, v kulturním boji byly však od pruské vlády na novo o všechno oloupeny a ze země vyhnány.

čeho nenapsal, aby nás poučil o tlukotu Srdce božského svého Mistra. Na to odpovéděl jí sv. Jan těmito pamětihodnými slovy: „Mou úlohou na tomto světě bylo, zvěstovati nastávající církvi učení o věčném nestvořeném Slově nebeského Otce. Co však se týká sladkého pohybování tohoto nejsv. Srdce, to si ponechal Otec na jiné časy a sice poslední, aby, když počne svět steřeti, původní oheň již uhaslé lásky opět rozžal a obživnul.“ Tato slova by měla zlatými písmeny psána býti a každý, kdo v pravdě uctívá Božské Srdce, by si je měl dobře v paměť vštípit. Sv. Jan, miláček Páně mluví beze vší pochybnosti o našich, o nynějších časech, kde skutečně velmi zapotřebí jest, oheň lásky opět rozžehnouti, an bohužel — tak velmi uhasl.

V tomto podivném zjevení, tak praví jistý zbožný spisovatel, objevuje se nám Srdce Ježíše Krista právě jako život světa. Lidem posledních časů, tedy našich časů má býti Božské Srdce tím, čím prvním lidem byl strom vědění dobrého i zlého. Tento strom byl, jak známo, do ráje pozemského vsazen, aby chránil naše první rodiče před zkázou, k níž svou přirozeností směřovali. Jsouce smrtelní, byli by na stromu života nesmrtelnost našli; chtějíce čerstvých sil nabýti a svou mladost oživit, obnovit, nebylo třeba, leč ovoce stromu života utrhnouti a pojísti. Toť povolání, jež Kristus již devatenáct století v člověčenstvu plní. Nepřestal-li Spasitel od prvních časů vlivem svého Srdce působiti, tím více, doufáme, bude působiti v nynějších časech, v nichž slabost se šíří a zkáza se víc a více blíží.

Pamětihodno jest a platí zajisté i o naší vlasti, co pravil biskup z Poitiers, jenž svou statečností a výmluvností se vyšínil na stolec biskupský sv. Hilaria: „Úcta k nejsv. Srdci Páně ponechána byla až na naše časy jakožto záruka lásky božské, kteráž se tím více objevuje, čím více svět se konci blíží. Tato úcta byla štítem víry, pokrmem zbožných duší, žijících uprostřed nevěry a nepravosti. Před oltáři Božského Srdce prosily úpěnlivě všechny zbožné duše a bez přestání o milost a smilování, obětujíce sebe samy ku smíření a za odpuštění, v těch dnech, v nichž již již vlast se propadnouti měla v bezednou propast záhuby. V pravdě jest to velikým štěstím, že za nynějších dnů uprostřed tolika a takových klamů a lží máme přece v pobožnosti k Božskému Srdci Páně jakousi záruku, že nás prozřetelnost božská ještě dále chrániti a zachovati chce.“

Sv. Odilo, opat,

původce věřejné pobožnosti za duše v očistci (2. ledna).

Sv. Odilo pocházel z Óverně (Auvergne) ve Francii a byl syn vznešených rodičů. Jsa dítěto byl velmi slaboučký tak že nemohl ani státi ani choditi. Jednou byl s chůvou na procházce; chůva položila milého chlapečka u kostela Matky Boží, Marie Panny a odběhla kamsi; chlapeček lezl čtvernožky až k oltáři ke cti a chvále Panny Marie postavenému, chytnul se oltářní plachty a drže se jí ručkama, vstal a byl najednou uzdraven. A chlapeček na to nikdy nezapoměl;

i když vyrostl, miloval vždy po celý svůj život Marii Pannu a sloužil jí věrně až do konce svého života.

Chlapeček vyrostl pěkně a byl z něho švarný mládenec, celý svět se naň usmíval, ale on nedbal na ta lichocenía stal se řeholníkem, vstoupiv do kláštera benediktinského jmenem Kluni (Clugny), který byl tehdá velmi slavný. Opat Majolus přijal jej do sv. řeholy za nováčka. Mládenec prospíval jak vökem tak i moudrostí a zbožností, byl vysvěcen na kněžství a

když Pán Bůh povolal sv. opata na věčnost, tu si vyvolili tamní řeholníci milého spolubratra Odilona za svého představeného, za opata. Když tedy si jej vyvolili, slíbili mu též svatou věrnost a poslušnost. Odilo hned z počátku vedl svatý život, jedl velmi málo, nosil vždycky na těle hrubý oděv za pokání, trval v noci dlouho na modlitbách, chodil pilně ku společné modlitbě, a při modlitbě proléval kajicné a hojné slzy. Jsa opatem měl velmi mnoho zaměstnání ale přece neopomenul nikdy vykonati své pobožnosti, zvláště pilen byl a nábožný při slavení nejsv. oběti mše svaté.

Jeho majetek byl majetkem chudých, nebo co měl, všecko rozdal chudým, tak že mnohdy i jeho bratři si stěžovali a jemu marnotratnictví předhazovali, že plýtvá jměním klášterním. Téhož času povstal v Gaskonii veliký hlad a opat Odilo pomáhal, kde mohl; rozdal těm hladovým chudákům všechny peníze a všecko obilí co měl; a když to ještě nestačilo a lidé ještě hladem bédovali, tu prodal i kalichy z kostela a zlatou korunu, kterou císař Jindřich tomu kostelu darem přinesl, a ty peníze rozdal mezi hladový lid. A Pánu Bohu se to velice líbilo, nebo vždycky pomohl opatu Odilonovi z nouze a nenechal nikdy ani ho ani jeho bratry nouzi trpěti. Jednou, bylo to v posnídání den, měli ve klášteře velmi málo ryb, tak že nestačily pro všechny, ale zázračným způsobem se při rozdělávání tak rozmnožily, že měli všichni bratři dost a ještě jich mnoho zůstalo. Jednou, když rozdával víno, naplnily se všechny nádoby zázračným způsobem vínem. Jindy si opět nalil opat Odilo vody do sklenice a z té vody stalo se víno. Při zpovídání hříšníků byl k nim tak laskav, že je netrestal podle jejich provinění, nýbrž ukládal všem lehounké pokání a když jej jeho spolubratři z toho vinili, pravil jim: „Kdybych byl snad po smrti zatracen, tedy raději chci

býti odsouzen pro příliš velikou dobrotu, nežli pro velikou přísnost.

Milý Pán Bůh dal opatu Odilonovi milost konati i jiné zázraky; on uzdravil slepého, jiného sprostil zimnice, jinému zahojil ránu na krku a mnoho jiných vykonal zázraků. Ta jeho svatost a ty zázraky přitáhly mnoho lidí, kteří chtěli vstoupiti do toho kláštera, ve kterém byl Odilo opatem. On jich přijal mnoho, tak že neměl ani místa a proto musel nové vystavěti kláštery a je potřebnou výživou zaopatřiti. Opat Odilo řídil v bázni Boží všechny ty kláštery, navštěvoval je každoročně a napomínal podřízené a povzbuzoval je nejvíce k účtě a ke pobožnosti Panny Marie a potom ke pobožnosti za dušičky věrných zemřelých, aby byly skrze jejich modlitbu brzy z očiště vysvobozeny. Při společné modlitbě zavedl obřad ten že když zpívali v chóře při „Te Deum“ (Tebe Bože chválíme) verš: Ty ku vysvobození lidstva převzals na se člověčenství, že padl k zemi na tvář svou, aby tím uctil Bohorodičku Marii Pannu, v jejíž lůnu Slovo tělem učiněno jest. Tento zvyk zachovávají benediktíni až dosud, že totiž odhalí při tom verši hlavy své na důkaz úcty a pokory.

Sv. Odilo mnoho prospěl svými modlitbami ubohým dušičkám v očiště, což lze se dovědět z následujícího co se vypravuje. Jistý duchovní cestoval do Jerusalema a když se navracel, byl zahrán u Sicilie velikou bouří na ostrov. Tu musel nějaký čas čekati na příznivý počasí a tu navštívil jistého poustevníka, jenž na tom ostrově v jeskyni nábožně Pánu Bohu sloužil. Oba ti nábožní muži rozmlouvali spolu o věcech duchovních. Mezi řečí optal se poustevník toho řeholníka, jestli zná klášter Kluni (Clugny) a opata Odilona. Řeholník pravil že zná, ale proč prý se naň táže? Poustevník na to odvětil: „Milý příteli, v této krajině jest mnoho míst, z nichž

ohnivé plameny vyšlehuji a v těch plamenech trápí se mnoho duší podle toho jak zde na zemi zhřešily. Aby byly ještě více trápeny, jest tu mnoho čertů, kteří ty plameny rozdmychují, a když dušičky jsou celé popálené, tu je opět obnovují a znovu trápí. Slyšel jsem však mnohdy, že ti čerti zuřivě vyjí a hučí, nařkajíce, že jim mnoho těch ubohých duší oduímají někteří lidé skrze modlitby a almužny. Nejvíce však nařkají a zuří proti velikému klášteru Clugny a proti opatu Odilonovi, protože ti prý svými modlitbami nejvíce těch dušiček vysvobozují. Proto ti pravím, milý příteli,“ tak pokračoval onen poustevník, „a rozkazuji ti ve jmenu Boha živého, vypravuj to, co ti tuto pravím těm svatým bratřím ve klášteře kluniacenském a řekni jim, aby se ještě vroucněji modlili a ještě hojněji udělovali almužny, aby takto mnoho těch trápených dušiček vysvobodili z jejich trápení a z drápů ďablových.“

Když přišel ten řeholník domů do Gaskonie, šel ihned do kláštera kluniackého a vypravoval sv. opatovi Odilonu a všem jeho spolubratřím, co byl slyšel od toho poustevníka, a prosil jich, aby pokračovali v této tak blahodárné pobožnosti a aby ještě horlivěji se modlili. Sv. Odilo tak byl tím vypravováním dojat, že nařídil všem svým klášterům, aby světili po Všech Svatých hned druhého dne slavnost „všech věrných dušiček,“ aby totiž se modlili toho dne hodinky za zemřelé, zádušní mše sv. sloužili a hojně dávali almužny za vysvobození ubohých dušiček z očistce. Odtud se ta slavnost všech věrných dušiček rozšířila po celé svaté katolické církvi, poněvadž tato máti dobrá stará se netoliko o své živé dítky, nýbrž i o duše zemřelých, uděluje jim z pokladů milostí hojně pomoci a úlevy a od té doby slavíme až podnes druhého dne po svátku všech svatých památku všech věrných zemřelých.

Mimo tuto všeobecnou pomoc poskytnul sv. opat Odilo ještě mnohé jiné jednotlivým duším a vysvobodil je z očistce. Aspoň jeden příklad tady podám na doklad. Papež Benedikt miloval sv. Odilona velmi, a když putoval Odilo do Říma, tu přivítal jej sám sv. Otec osobně, což bylo zajisté velikým důkazem lásky. Papež Benedikt VIII. zemřel v Pánu a nedlouho po své smrti zjevil se Janovi, biskupu z Porto, jak vypravuje kardinal Petr Damianus, a pravil: „Nalezám se ještě v očistci pro své hříchy, milosrdný Bůh však chce mne na prosbu opata Odilona z toho trápení vysvoboditi. Protož oznam mu, aby se za mne modlil.“ Biskup Jan psal o tom papeži, a tento psal opět zbožnému opatovi a prosil, aby se modlil vroucně za zemřelého papeže. Biskup vsednul na kůň a jel úprkem s psaním, ale na neštěstí onemocněl v Pavii a proto poslal ten papežský list po několika kněžích opatu Odilonovi. Opat Odilo nemodlil se za trpící duši jenom sám, nýbrž rozkázal horlivě se modliti i svým poddaným. Po několika dnech měl nábožný jeden bratr vidění; viděl jak přišel jeden velmi vznešený pán s mnoho jinými do kláštera, kráčel ke kapitole, poklonil se před opatem Odilonem, jenž právě v té kapitole svým bratřím kázal, poklonil se tedy a zdálo se že děkuje. Hildebert, neb tak se jmenoval onen bratr, otázal se jednoho z průvodu těch pánů, kdoby to byl ten vznešený pán. I dostal za odpověď: Jest to papež Benedikt, který přišel poděkovat opatu Odilonovi a jeho bratřím za vysvobození z očistce. Na to pomínulo vidění a bratr Hildebert to vykládal všem svým bratřím, co viděl.

Sv. Odilo byl již padesát let opatem, a vykonával nejsvědomitěji všecky své povinnosti, vystavěl mnoho nových klášterů, mnoho sešlých opravil, konal mnoho zázraků a tu jej milý Pán Bůh navštívil těžkou nemocí, nebo koho má Pán Bůh

rád, toho též rád navštěvuje trápením. Úplné čtyry roky ležel u velikých bolestech na loži, marně čekal že se uzdraví; konečně mu Pán Bůh vnuknul myšlenku, aby vstal a šel do Říma ke hrobům sv. apoštolů Petra a Pavla. I sebral se a putoval do Říma ke hrobům sv. apoštolů, prose Pána Boha, aby na přímluvu sv. apoštolů byl buď uzdraven, aneb aby směl na jejich svatém hrobě umřít. Člověk míní, Pán Bůh mění. Tak se stalo i sv. Odilonovi jinak než jak on si přál; ležel totiž v Římě čtyry měsíce, stav jeho se zlepšil, a on šel opět do svého kláštera kluniackého. Tu ležel nemocen ještě rok, modlil se vroucně, snášel trpělivě všechny bolesti, a pokud mohl se i postil a málo spal. Ba chtěl ještě jednou všechny své podřízené kláštery navštívit a všechny své milé bratry ku všemu dobrému, ke cnostnému a svatému životu napomínati a povzbuditi. Skutečně vydal se na cestu opat Odilo, ale když přišel do kláštera Sóviň (Souvigny) v Burbonsku, onemocněl tak, že nemohl dále jíti, i viděl a cítil též, že se blíží konec jeho života. Pán Bůh zjevil mu též den smrti a on pak řekl ke svým truchlícím bratrům, že na nový rok umře. I připravoval se pořád na věčnost, přijal s velikou pobožností svátosti umírajících a očekával smrt. Po přijmutí sv. svátostí vzal opat Odilo sv. kříž do rukou svých, díval se naň se slzavýma očima, vzdýchal z útrobu srdce svého, děkoval Kristu za Jeho hořké umučení, litoval z celého srdce hříchů svých a pln pokory prosil Krista za odpuštění hříchů v životě svém zpáchaných. Když to viděli jeho spolubratři, plakali hořce nad tím, že ztratí tak dobrého otce. V posledním tažení viděl opat Odilo vedle sebe zlého ducha a pravil mu docela vážně: Zapřisahám tě, ty pekelná obludo, skrze nejsv. jméno nejvyššího Soudce, abys odtud odešel, jelikož nemáš tu ničeho co pohledávati. Zlý duch hned na ta slova sv. muže

zmizel a on zemřel sladce v Pánu na nový rok, roku 1048, jsa 87 let stár a v 56 roce svého opatství. Ač zemřel na nový rok, tedy přece slaví církev sv. památku jeho druhého ledna ve všech klášterích, jmenovitě benediktinských.

Když umřel opat Odilo, zanesli jej jeho bratři oblečeného v posvátné roucho řeholní do kostela, říkajíce za něj žalmy a patřičné modlitby. Jeden z bratrů, jmenem Ninivita, byl velmi unaven a ospalý, položil se v cele na lože, na němž zemřel sv. opat Odilo. Než usnul, zjevil se mu opat; a on se ho tázal: „Jak se ti vede otče milý?“ A opat odpověděl: „Velmi dobře, ba až příliš dobře! Můj Pán a Spasitel Ježíš Kristus ráčil mi svou milostí přispěti a svou vlastní přítomností mne poctiti. V hodince smrti viděl jsem v onom koutě zlého ducha ve strašné podobě, ale můj Pán Ježíš Kristus chránil mne, tak že mi nemohl uškoditi.“

Toť krásný obraz života sv. opata benediktinského, Odilona. Jaké naučení nám z toho vyplývá? Dvoje, milý čtenáři, jedno je horlivá úcta k Bohorodičce Panně Marii, a druhé je pobožnost za dušičky věrných zemřelých. Obé však spolu souvisí, neboť Marie Panna jest mocná orodovnice naše i duší v očištění, tedy k Ní musíme se vroucně modliti. Pomysleme si, že když vysvobodíme jen jednu duši z očištění, jak ona bude mocně orodovati u trůnu božího za své dobrodince, za ty, kteří jí vyprosili tu velikou milost, patřiti na Boha tváří ve tvář. Jaká to pro nás výhoda! Mnozí lidé tomu dobře porozuměli a spojili se vespolek za tím účelem, aby svými modlitbami, obětmi mší sv. vysvobozovali duše z očištění. Z tohoto spolku stalo se bratrstvo veliké, které splynulo s bratrstvem klanění se nejsv. Svátosti oltářní pod mocnou ochranou sv. Otce a patriarchy Benedikta. Toto bratrstvo tak se zalíbilo sv. Oci Piu IX.

že je ráčil povýšiti na arcibratrstvo připsaním t. zv. „brevem“ ze dne 4. září roku 1877, a obdařil je všemi privilejiemi a milostmi jako jest arcibratrstvo z Arras a Monterone vyznamenáno. Také za tím úmyslem vydává se v Lambachu v Horních Rakouských spis po měsíčních sešitech pracující k tomu, aby povzbudil se lid

ku pravé pobožnosti a k modlitbám za duše v očistci. My však tento rok budeme přináseti v jednotlivých číslech čtenářům naší „Školy“ vždy něco pěkného a zajímavého s tím úmyslem, aby se i u nás pobožnost za duše věrných zemřelých co nejvíce rozšířila a hojného ovoce přinesla. Zdař Bůh!

Modleme se za nejvyššího pastýře Pia IX.

Podle hodnověrných zpráv z Říma chorá skutečně sv. Otec a konečně nebylo by to žádnou nemožnou ani velice divnou událostí, kdyby jej Pán Bůh odtud k sobě povolal. Pius IX. jest zvláštním řízením Božím za nejvyššího pastýře církve v těchto nejtrudnějších a nejnebezpečnějších časech ustanoven a nevystihlou milostí Božského Srdce Páně jesti všem věřícím dán za překrásný příklad stálosti a důvěry v Boha zejména za dnů jeho pronásledování, oloupení a uvěznění. Kolik duší i těch nejzarytějších nepřátel přivedl on právě nyní v době svého ponížení do lůna sv. církve, kolik lživých přesudků o nejvyšší hlavě církve zahanbil on svým životem svatým a k jaké mravní důstojnosti povznesl nejvyšší úřad ve sv. církvi i v očích úhlavních nepřátel Krista a Jeho učení! Jeho životem slaví církev sv. opravdu vítězství i ve svém nynějším nekrvavém mučení, ješto podle hlavy řídí se i údové a tvoří překrásný celek, milé divadlo andělům i lidem. Proto sobě přeje peklo a jeho náhončí smrt Pia IX., doufajíce pak stádo bez pastýře rychle rozptýliti a na místě kříže postavití znamení bezbožnosti, proto s podivnou rozjítřeností naslouchá zprávám z Vatikánu a rozhlašuje již napřed, že Pia IX. již více není mezi živými, že tedy církev sv. již zanechána tomu zlobohu na pospasy. Z toho sudme, jak mnoho jest peklu záleženo na bezživosti Pia IX., z toho se učme, jak velice nám musí býti záleženo na jeho dalším životě, — až by uzřel vítězství pravdy a obnovení království Ježíše Krista na zemi.

Při různých jubilejních slavnostech sv. Otce byli jsme tak nadšeni pro našeho svatého velpastýře a tolik radosti jsme ukazovali nad jeho životem; nuže neměla by nás právě tolik rmoutiti jeho ztráta, jeho smrt? A neměli bychom k tomu plno příčin? Náš dobrotivý Spasitel pravil nám, že když dva nebo tři se sřeknou o nějakou věc a Boha svorně o ni prosí, že ji skutečně vyprosí, protože On Sám se přidruží jejich prosbám a Otec nebeský ničeho nemůže Jemu odepřiti. Milí údové katolických bratrstev, neměli bychom takové násilí B. Srdci Páně učiniti, neměli bychom vroucně prositi a vytrvale za další život sv. Otce Pia IX.? Prosme a bude nám dáno; tentýž Bůh, který dovede i mrtvé k životu vzkřísiti, může také milovanému kmetu život ještě prodloužiti, — až by uzřel vítězství pravdy a zvelebení říše Krista Pána na zemi. Zejmena ale členové spolku věčného se klanění nejsv. Svátosti oltářní obnovte svou víru v opravdovou přítomnost milostivého Pána Ježíše ve způsobě chleba a splnou důvěrou prostě, o celá církev sv. prosí a — nebude vám odepříno.

A kdyžby i Pán Bůh v nejvyšší své moudrosti nám úplně po vůli nebyl a sv. Otec Pia IX. k sobě do lepší říše povolal, dáť nám zajisté za náhradu nových milostí a zejména novou šťastnou volbou zahanbí očekávání nepřátel. Dětinná láska ale na každý pád vyžaduje, abychom opravdu a s důvěrou se modlili za sv. Otce Pia IX. a neustali, až vyslyšení dojdeme.

Milodary B. Srdce Páně.

Svatý Jan Křtitel, chtě předsvědčiti své učedníky, že Kristus jest skutečně ten přislíbený Messiáš, poslal z nich dva k němu, aby se ho otázali, je-li on ten Messiáš aneb mají-li na jiného čekati. Kristus Pán nepouštěl se s nimi do velkých rozmluv ale poukázal je na divy, které koná, a z kterých mohou sami posouditi, je-li on Bohem, čili zchytralým mamičem lidu, jak o něm fariseové roztrušovali. Jděte a zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli: „Slepi vidí, kulhaví chodí, malomocní se očišťují, hluchí slyší, mrtví z mrtvých vstávají, chudým se evandélium zvěstuje, a blahoslavený, kdož se nebude horšiti nade mnou.“ Totéž můžeme směle říci i nynějším nevěřícím a těm, jenž jenom opovrživě soudí o moci mod-

litby a vzývání Božského Spasitele a Bohorodičky. Vizte, co se tu a onde ve světě děje, a když slovům církve sv. nechcete věriti, skutků Božích nemůžete popřiti; ruka Páně až do dneška ještě není zkrácena a Otec nebeský nepřestává až podnes působiti. Pro tentokrát vyjímáme jen některá díkůvzdání za obdržené milosti:

Z farnosti Boršické. 53. Když u nás o půl noci hořelo, vyskočila jsem poděšená z postele a vezmouc 2 děti klekla jsem na pole, neboť hořelo již vedle. Naše chalupa, dochem krytá, byla sotva 3 sáhy od hořící vzdálená. Kdyby byla shořela, nebylabych směla na opravu ani pomysleti. I volám s dětmi k Božskému Srdci Páně o pomoc, slibuju devítidenní pobožnost a uvěřejnění ve „Škole“ a díky Bohu! vítr se náhle obrátil, jako by byl někdo od mé chalupy proti ohni foukal, my jsme zachráněni. A. P.

54. Byla jsem čtvrt roku nemocná, k tomu jsem se ještě tak polekala a pak litostí byla překouána, že jsem poslední hodiny očekávala. Přijmouc nejsv. Tělo Páně počnu Pána Ježíše prositi, aby pro tu lásku, s kterou ho jeho matka opatrovala, zachoval mne mým 7 dětem — vzala jsem velikou důvěru, počnu konati 9 denní pobožnost a do 9 dní byla jsem zdráva. I chodím a děkuji Bohu, a když se někdo mně diví, že jsem tak brzo okiála, a ptá se, jakého léku jsem užila? říkám: žádného jiného, leč z rány Krista Pána. J. H. — 55. Za dosažení zdraví. F. V.

(P. M. Filipšdorfská.) V Rašově na Moravě, v Lomnické farnosti, 8leté děvčátko Antonie, dceruška manželů Františka a Antonie Brázdových, dostala již v třetím roku svého stáří na pravé oko jakési bělmo nebo nárůstek na způsob čočky, která bezmála celou zřetelnici zasahovala, čímž zrak tohoto oka zcela byl zatemněn. Starostliví rodičové hledali zavčas, již před čtyřmi roky lékařské pomoci u znamenitého lékaře očí, dr. Rittmanna v Brně. Z té příčiny zanechali tedy dítě u přítelkyně, sestry matčiny v Brně Josefině Schlöss-ové, která rovně o dítě se starala. Když všecko přičinění lékařovo po více měsíců bez žádoucího účinku zůstalo, vzali si rodičové Brázdovi dítě zase domů. Radili se také ve svém okolí mnohých lékařů; ale také bez výsledku a pomoci. Tu v posledním čase, před jedním rokem tomuto děvčátku také na druhém levém oku takový nárůstek se udělal, že se bylo co obávat, aby docela neosleplo, neboť dítě při denním světle jen jako v mlze něco málo znamenalo. Letošního roku na jaře dal při příležitosti strýček tohoto dítěte, pan Josef Schlöss, matce jeho píseň k Panně Marii Filipšdorfské, při níž způsob růžence s modlitbou přitištěn je, jak ve Filipšdorfe denně modlen bývá, a radil, aby matka s dceruškou tu pobožnost za uzdravení po osm dní konaly. To se také stalo. Když sotva 8 dní v této pobožnosti pokračovaly, při čemž i otec podíl brával, měla se tato dceruška, jako pro zábavu k šití, což od toho času, co druhé její oko neduhem zasáhnuto bylo, nikdy se nestalo. Matka toho ani nepozorovala. Po čas té osmidenní pobožnosti oči dítěte ani neprohližela, až teprve když nyní sobě nit do jehly navlíklo beze vší obtíže, teprve užasnutá matka obě oči dítěte svého docela zdravé, čisté od nárostků či bělma prosté k své nevymluvné radosti a celého přátelstva shledala a předešlá bolest a pálení, kterou nemocné děvčátko při každém větším světle snášelo, docela pominuly, aniž od toho času čeho takového znamenati jest. Za tuto obdrženou milost zázračného uzdravení zamýšlejí rodičové s dítkem svým o budoucí tam konané pouti vděčnost svou tam osobně vyjevit; prozatím ale uveřejňují to ve „Škole“ ku větší cti a slávě dobrotivého Srdce Páně a Matičky Boží, která ve Filipšdorfu výslovně chce ctěna a vzývána býti.

Z Kroměříže. Tisíce již šťastných uzdravení na přímlovu Královny nebeské bylo na rozličných místech oznámeno, kterýžto počet zase o jedničku rozmnožiti musím. — Již v únoru r. 1877 cítil jsem značné bolesti na prsou; jelikož ale nepakovaly se příliš zhusta, nedbal jsem o ně. Tím zhoršil se stav můj a já začal plívat krev; když po nějaké době toto přestalo, ztrácel jsem pořád více sílu a konečně ani choditi jsem někdy nemohl pro veliké bolesti. Lékař zakázal mi další studování; však ani to nespomohlo. Když po tříměsíčních prázdninách znova jsem studovati musil, bylo mi vzdor mnohých léků a dobrého ošetřování vždy hůře. Poučen takto byv, že vše jest marné, obrátil jsem se v nově k P. Marii Filipšdorfské a slíbil uzdravení své uveřejniti, opakoval jsem pobožnost tuto několikrát, však, jak se zdálo, bez výsledku. — Tu ale před svátkem Nepoškvrněného početí pojednou veliké ulehčení jsem pocítil, bolesti se ztratily, také i kašel a velmi zřídka jen nějaké zbytky nemoci se jeví; byl jsem tím jistě jen upomínán, abych dostal slibu — zač velebena budiž laskavá máti na výsostech; jen jí mohu za své zdraví děkovati. Nejsem lékařem, ani tělesným ani duševním, však poznal jsem již lék, který všem bídám odpomáhá a jehož užívání zvláště mládeži bych doporučoval. Majitelkyní jeho pak jest Ona, o níž v krásné melodii se pje: „Tu medicinam portas divinam!“ Okus a poznáš. —

K. T.

Kviti z rozličných zahrad.

Spasitelný sen. Člověk jeden v hříšcích ponořený, jehož srdce jedině světu náleželo a marnostem jeho, měl kdysi sen. Zdálo se mu, jakoby Kristus Pán u dveří srdce jeho tluka za vpuštění prosil. („Aj stojím u dveří a tluku.“ Kniha Zjevení 3, 20). Avšak náš svěťák nedal nic na prosbu tu, nýbrž odpověděl chladně: Totě věc nemožná; hostů hojnost mám a nemůže se tedy pro Spasitele místo nalézti.“ Tu pravil smutně Pán Ježíš: „A kdo jsou tito hosté.“ Odpověď zněla: „Pýcha, lakomství, smilstvo, hněv . . . a ještě mnohý jiný přítel a leckterá přítelkyně, jenž se mně už dávno věrně drží.“

Na to prosil laskavý Spasitel, aby tu společnost ze srdce vypudil, a místa popřál Pánu a Bohu svému. Marná prosba! Hříšník namítal, že předc nemůže s přátely svými tak zle nakládati; a Pán Ježíš lítostně odcházel ode dveří srdce tak zatvrzelého. —

Druhé noci měl člověk ten podobný sen. Zdálo se mu, jakoby dokonav živobytí své pozemské na onom světě se nacházel prose u dveří nebeských za vpuštění. Avšak tu se mu ukázal Pán Ježíš a pravil: „Totě věc nemožná, neb v nebi už jiných hostů hojnost mám a nemůže se pro tebe místo nalézti.“ Náš svěťák navrhoval, aby Spasitel milý několik hostů vypudil, žeby tak našel místa. Marná prosba! Pán Ježíš zkrátka odpověděl, že předc nemůže s přátely svými tak zle nakládati; a ubohý hříšník lítostně odcházel ode dveří nebeských.

Procitnuv člověk ten z tohoto druhého sna poznal strašnou pravdivost obého sna, šel do sebe, činil opravdivé pokání, ucházel se horlivě o lásku a přátelství Ježíše Krista, milého Spasitele svého, jemuž pak věren zůstal až do smrti.

Bití hodin. Sv. Terezie nemálo se zaradovala při každém bití hodin, uvažujíc, že zase o jednu hodinu bídného života pozemského a tudíž i nebezpečensství, Boha ztratiti, méně, a že smrt a s ní doba věčného na Boha patření o celou hodinu blíže.

Je-li pak i za našich časů ještě mučeníků? „Nikdo se nedomnívejž že by za našich dnů nestávalo žádných mučeníků křesťanských; neb i pokojné časy mají své mučeníctví: kdo zlou náruživostí svou krotí, hněvu a netrpělivosti odpírá, spravedlnost koná, lakomstvím pohrdá, pýchu nenávidí, ten bere podíl na slavném mučeníctví duchovním.“ Sv. Augustin.

Buďto zde nebo tam. „Nesnadná to věc, ano nemožná, aby kdo časných i věčných statků v hojnosti požíval, aby i tělu zde i duši tam dobře se dařilo, aby kdo z rozkoší pozemských přešel v rozkoše nebeské a aby zde i tam dle přání se mu vedlo.“ (Sv. Jarolim v listu 34. k Julian.) Tak jest; to sotva možné bude: zde i tam nebe míti. Pozoruj vážky a její dvě mísky: čím více rozkoší pozemských přikládáš na jednu, tím lehčí bude zásoba nebeských radostí na druhé. Chceš-li, aby těchto posledních vážilo více, vyprázdni první mísku vážkovou; o b ě nikterak spolu nevyskočí.

Jednota nejsvětější Svátosti oltářní (fil.) v Král. Hradci

bude roku 1878 odbývati:

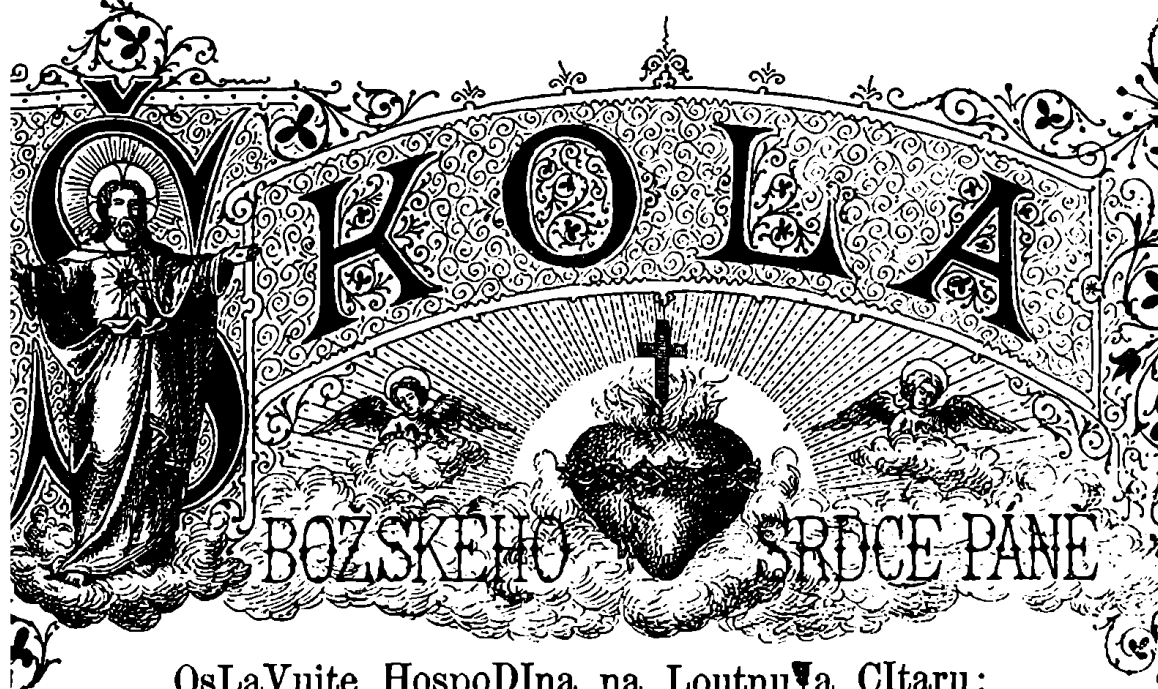
Služby Boží (t. j. kázání a sice dvakrát po sobě české — třetí pak německé a mše sv.) každý první pátek v měsíci o 9. hodině ranní v chrámu Páně sv. Klementa v Hradci Králové, a sice:

V pátek dne 4. ledna (kázání německé), 1. února (k. české), 1. března (k. české), 5. dubna (k. německé), 3. května (k. české), 7. června (k. české), 5. července (k. německé), 2. srpna (k. české), 6. září (k. české), 4. října (k. německé), 1. listop. (k. české), 6. prosince (k. české).

Zmíněná jednota obdarovala m. r. následující chrámy Páně v diecési Králohradecké: Adersbach Hořenní, Branšov, Brusnice německá, Důl Široký, Choteč, Chotěborky, Chrudim, Hlinsko, Janoušov, Kamenička, Kohoutov, Lanžov, Litomyšle (kaple v trestnici), Lochenice, Lipka Horní, Lipka Střední, Modletín, Nebovidy, Ohřebeč, Opatov, Pečky, Pouchov, Proseč, Semanín, Solopysky, Studenec, Svojanov, Tyniště, Velká Řetová, Verneřovice, Vidochov a Všestary. Celkem 33. Jednota čítala vesměs v království Českém 10.205 údů.

Milodary.

Chrámu P. v Bratřejově: Tom. Kunst 50 kr., J. St. z Lešné 10 zl.
Chrámu P. ve Filipisdorfě: Tom. Kunst 50 kr., Fr. Klikarova z V. 1 stř. dvacítník, Anna Dejlová z Veselí 20 kr., Mar. Novotný-ho 25 kr., Anna Výchová z Lhoty 25 kr., Anna Krémářková z Velešic 15 kr., Lud. Tichých v Praze 1 zl., P. H. Karlík, převor v Teplé 1 zl., Anna Zemánková z Morkovic 7 zl., nejmenovaný 1 zl., jiný 1 zl., jistý nemocný z Hnojic 20 zl., nejmenovaný 2 zl., Maria Beranova z Lelekovic 2 zl., J. St. z Lešné 50 zl. Chrámu P. na Velehradě: Vlp. Fr. Lhotský, ř. sv. Aug. 1 zl., Fr. Klikarova z V. N. stř. dvacítník, Anna Dejlova 20 kr., Marie Novotný-ho 25 kr., Anna Výchová 25 kr., vlp. J. Klein, ř. v Cerekvici 1 zl. 35 kr. Sv. Otci: Jan Srda z Rad. Lhoty 1 zl., M. Tomášková 60 kr., nejmenovaný 1 zl. Bratrstvo nejsv. Sv. olt. a podpor. chudých chrámů diec. Olomoucké: J. St. 10 zl. Sv. dětství: Vlp. Jan Kaštil, koop. v Krumšíně 1 zl. 15 kr., vlp. Ferd. Harna, koop. v Holici 3 zl., Jan Srda z Radkové Lhoty 1 zl., vlp. J. Žáček, koop. v Bilavsku 17 zl., nejmenovaný 1 zl., J. Kos, měšťan v Jaroměřicích 1 zl. 5 kr., nejmenovaná 3 zl., Františka Klikarova z V. Veselí ode 3 dítek 1 zl., matka Pišlová z V. V. 50 kr., nejmenovaný na dítko Filomena 2 zl., farnost Olbramovice 4 zl. 40 kr., Barb. Vechova 1 zl., B. A. 1 zl., Maria Albrechtova 24 kr., vlp. J. Strak, koop. v Porubě 2 zl. 62 kr., J. St. z Lešné 50 zl. na vykoupení dítek: Josef, Anna, Jan Nep., Alois a Františka.

OsLaVujte HospoDIna na Loutnu a Cítaru;
na CyMbaLy I na Varhany: a VyVýšujte Ho na Věky!

Hlasy Srdce Páně.

III.

Na Golgotu, duše má,
Cesta tisícerych bolů,
Celá trním poseta,
Od paty až do vrcholu.

Na ní nikde oddechu,
A jen stopy lidské zloby,
Kdo kdy krácel cestou tou,
Byl jak člověk bez podoby.

A mé srdce cesty té
Přec se proto nelekalo,
A jen prahlo v útrokách,
By trn hříchu s tebe sňalo.

A tu touhu nebe zří,
Ustrnutím celé žasne,
Zda mé srdce na kříži
Pod korunou z trní zhasne.

A ty duše netrneš?
Hle, mé srdce divy tvoří,
Ono láskou umírá,
A smrt ta se jemu koří.

IV.

Na Golgotě děsná tma,
Zem se pod nohami chvěje,
A lid s hory utíká,
Jak stín smrti bez naděje.

A má duše, ty se ptáš,
Co se to tam přihodilo?
Srdce mé tam všecku krev
Pro tvou spásu vycedilo.

Vryli tam bezbožní
Jámu do nejtvrďší skály,
Do ní rukou nesvatou
Kříž a trn mé lásky vklali.

A má láska prosila
Zlobou rozhněvané nebe:
Otče, pro mne odpusť jim,
Pro krev mou ať vejdou v sebe.

Na Golgotě děsná tma,
Zem se pod nohami chvěje,
A lid s hory utíká,
Jak stín smrti bez naděje.

F. K.

V měsíci únoru

modleme se

za apoštolát Božského Srdce Ježíšova v seminářích.

I.

Jest tomu třinácte století, co císařství římské, podobno starci, jehož rozmařilost pád jeho urychlila, podlešlo v zápasu nerovném přechetným hordám barbarským. Vojsko jeho nemělo již síly ubránit říši zevně; úřadové neměly již vážnosti dostatečné řídit ji uvnitř. Křesťanství pracující již po čtyry století na znovuzrození svého dávného pronásledovatele, oživovalo svou šťávou nebeskou veliký počet duší; dosud však nemohlo obroditi ústrojí celého státu, jenž z polovice ještě zůstával pohanským, když dlouho již císařové Ježíše Krista vzývali. Krev mučeníků, v níž nový Babylon po tři století se byl brodil, volala o pomstu proti němu; a spravedlnost Božská, dávající život všem, kdož jej hledají, nemohla zachrániti od smrti ty, již smrti náleželi.

Tu rozlila se po veškerých řádech mravných hrozná potopa podobná oné, jež kdysi hmotný tento svět pohltila. Pod vzrůstajícími proudy nájezdů barbarských klesal veškerý řád i sebe ctihodnější a starobylejší jeden po druhém. Ničeho nebylo ušetřeno; divy vzdělanosti pohanské nenalezaly milosti pod kladivem divých nájezdníků; pravilo se, že se vrátí v dávnou spoustu.

Však v tomto světě zavrženém vyskytl se pramen spásy a požehnání, jež nástrojové Božské pomsty nemohly zničiti. Pod zříceninami, jež nahromadily, klíčilo zrno živé, jež křesťanství do lůna světa římského bylo zaselo, očekávající vyplnění pohanského trní a hloží, aby vzrůst mohlo. Mezi tím, co vojska římská se ztenčovala, jako mizívá sníh zimní před vlažným váukem větru jarního; mezi tím, co úřadové vzdávali se činnosti své, již nemohli vyplniti, duchovní moc církve v celé své síle se jevící stala se podporou a spásou společnosti světské. Barbarové, před nimiž orlové římské přechali, a již byli rozprášili jako lehké plevy pluky tak dlouho vítězné, uznali najednou mravnou přesilu duchovenstva katolického, ustoupili jeho moci a podrobili vládě jeho své síly dosud neskročené. V tom záleží vítězoslava kněžstva křesťanského nad barbarstvím, že z něho se zrodila nynější společnost.

Památku tuto dlužno obnoviti v době nynější, jež přemnoho má podobného s převraty společenskými pátého století. Za naší doby společnost zůstávající křesťanskou v jistém počtu svých údů, jest pohanskou ve svém ústrojí; a jsouc vinnější než společnost římská, jež nebyla ještě přijala zcela vliv Kristův, naše společnost, byvši živena po dlouhá století vlivem jeho, jej zavrhl a sama se k smrti odsoudila. V pravdě sama se usmrtila šíříc se jsouc zlem vnitřním, jehož nepochybným znamením jsou prudké její zápasy, a drce jsouc novověkými barbary, hroznějšími než byli Vandalové a Visigothové. Tito přišli z daleka a učinili útok na společnost zevně; moderní barbarové zrodili se v její útrobách, jsouc plodem její zločinnosti, hotoví se je pomstíti a obracejí proti odpadlé společnosti hroznou zbraň, jež jim sama byla do rukou vložila, zapudivši království Ježíše Krista a nutíc davy pracující a trpící hledati blaho na zemi a nedoufati v nebe. Hnání tímto hladem krutým, jež žádná kořist lidská nemůže nasytiti, novověcí Hunové tolikeré spousty natropivše stroj se vyvrátiti, co ještě zbývá ze vzdělanosti křesťanské; marně dovolává se spo-

lečnost, v existenci své obrožená, moudrosti státníkův a statečnosti válečníkův, aby postavili hrázi proudu, jež sama byla rozpoutala.

Nezbývá tedy než doufati, že taž síla nadpřirozená, jež zkrotila staré barbarství a zrodila novou společnost, že bude s to obroditi nynější společnost malomocnou a vydobude si nový, slavnější triumf nad barbarstvím daleko hroznějším. Ještě jest tu kněžstvo křesťanské chovající neporušená příslibení, jež Ježíš Kristus v ruce jejich byl vložil. Úloha jeho jest tatáž, jaká byla po čtrnácte století; a aby úlohu tuto vyplniti mohlo, jest opatřeno mocí Božskou. Všeho dobrého můžeme nadíti se pro společnost, nad jejíž spásou moudrost lidská již zoufala, jestliže jen kněžstvo křesťanské věrno bude úkolu svému a užije Božské moci sobě svěřené. A za toto chceme během tohoto měsíce prositi, aby všickni jinochové věnovavši se tomuto vznešenému povolání zcela se oddali Božskému Spasiteli. V tom má záležeti apoštolát Božského Srdce Ježíšova.

II.

Naděje, kterou skládáme ve věrnost těchto vyvolených svatyně, mocně budou působiti na vroucnost našich proseb a ne méně nás povzbuzovati než obava, jakou starati se máme o jejich budoucnost.

Od té doby, co Ježíš Kristus úřad kněžský ustanovil, jest svět jen jeho prostřednictvím zachováván; avšak i satan nepřestává vyhledávati právě mezi kněžstvem nástrojů vražedných, aby jimi duše hubil. Všickni kacíři byli knězi, a ještě dnes nalezájí se duše poctěné znamením důstojnosti kněžské, jež svým odpadlictvím a pekelným apoštolováním dávají světu nejnebezpečnější pohoršení, zasazujíce církvi do srdce rány kruté. Ze všech zločinů, jež volají k nebi o pomstu, nejspíše hříchy kněze by měly zemi přitáhnouti blesky spravedlnosti Božské. Ještě dnes, jako po celých devatenácte století, zášť nepřátel Spasitelových nejmocnějšího nalézá pomocníka ve zrádném Jidášu; úspěchy ohromné, jichž dosahuje práce pronásledovníků církve, z největší části jsou dílem zrádců.

Jakkoliv zjev tento bolestí nás naplňuje, nicméně nesmíme se mu diviti. Vidímeť v tom pravdu obecného pravidla, že nemoc tím jest nebezpečnější a nakažlivější, čím zdravější zachvátí tělo: *Corruptio optimi pessima*. Čím vzácnější a dražší jsou dary Boží, tím záhubnější a zločinnější je zneužívání jich. Jako nejkrásnější andělé hříchem stali se dáblý zlomyslnými, tak i synové lidští, jež Ježíš Kristus povolává, aby kněžskou důstojností stali se andělům podobnými, nehodně-li úřad svůj vykonávají, stávají se podobnými zlým duchům.

Není-liž to dosti mocnou pohnutkou, abychom veškerou silou svých modliteb podporovali duše tak záhadnou před sebou mající volbu: na jedné straně povolání tak vznešené, na druhé straně nejstrašnější odsouzení; povolané vystoupiti tak vysoko a vydané v nebezpečí padnouti tím hlouběji; duše, jež, ať věrny ať nevěrny, vezdy stejný provozují vliv dle nesmírné své moci buď k dobrému buď ku zlému; jež nemohou do nebe vystoupiti, ani v propast pekelnou uvrženy býti než provázeny četnými zástupy jiných duší?

Může-li společnost očekávati spásu svou jen od kněžstva, tu nevěrnost jeho nejzhubnější musí býti příčinou jejího pádu. Hodina spásy tím bude blíže, čím více bude mezi kněžstvem pravých apoštolů; hodina spásy ale bude tím vzdálenější, čím více mezi nimi se najde Jidášův.

Nemůžeme tedy lépe použití prostředků, jež nám podává spojení se Srdcem Ježíšovým, než modliti se o posvěcení kandidátů stavu kněžského.

Minulý měsíc jsme se modlili za mládež naší vůbec, v níž právem vidíme naději společnosti; mezi touto však jest jedna třída, ne velmi četná, jejíž vliv na budoucnost společnosti naší daleko jest větší než všech ostatních tříd dohromady: jsou to čekatelé stavu kněžského v semenistích pospolu žijící. Jejich posvěcení dlužno tedy věnovati především moc, již přislíbil Spasitel modlitbě konané společně ode dvou nebo třech učeníků svých. Nebudeme jen dva nebo tři; nýbrž deset nebo dvanáct milionův. Čeho bychom nedosáhli, budeme-li prositi Ježíše Krista s vroucnou důvěrou za budoucí jeho služby o dokonalou odevzdanost do jeho vůle, jež jedině může z nich učiniti kněžstvo podle srdce Jeho?

III.

Odevzdání se Ježíši Kristu jest pro klerika, a sice mnohem více než pro obyčejného křesťana, první povinností stavu jeho, jest základní podmínkou sly a zdárného působení, nejbezpečnější zárukou vytrvalosti.

Jestliže Božský Mistr má právo hledati si přátele mezi těmi, jež byl krví svou vykoupil a jimž dal podíl na všech svých dobrech, oč více má právo hledati je mezi svými služebníky, svými správci, mezi tlumočnickými svými myšlenek a vykonavately svých záměrův! Přízeň Ježíše Krista jest pro všecky nejúčinnějším prostředkem dosíci posledního cíle; pro kněze jest prostředkem potřebným k dosažení nej-

blíže cíle jednoho každého díla. Jiným jest pramenem záslub; pro něho jest základem pravého zdaru. Kněz, jenž nevěšel v důvěrné přátelství s Bohem, jehož jest zástupcem, nebude moci zadost učiniti ani svému svědomí ani požadavkům a očekáváním duší, jichž jest pastýřem. Jak bude moci zjevit jim záměry Ježíše Krista, nebudou-li mu svěřeny? Jak je naučí milovati ho, jestliže srdce jeho samo nebude pláti

tím ohněm, jež má rozšířiti v srdcích jiných? Jsa pouze kovem zvučícím, bez duše, marně se bude snažiti k boji pohnouti těch, o nichž skutky jeho ukazují, že je nemiluje; a dá jim právo zavrhovati naučení, jimž život jeho odporuje. V pravdě, kněz, jenž není pravým přítelem Ježíše Krista, bude jen polovičním knězem; bude míti moc

kněžskou, nebude však míti ducha kněžského; neboť Ježíš Kristus, ježž pouhá láska učinila naším knězem a naší obětí, odkázal ducha tohoto jen lidem, jež byl povýšil k úřadu kněžskému.

Kdy však má kněz ducha tohoto tak velice potřebného si zjednati ne-li v době, jež zvláště jest určena ku vzdělání jeho rozumu a srdce, v letech života seminárního! Seminář jest noviciátem pro kněze, dobou učení se Božskému řemeslu zachovávatí duše. Řemeslník může a má činiti pokroky ve svém řemesle tou měrou, jak zkušenosti nabývá; však v době učení má položiti základ dokonalosti, k níž by později se mohl pozvědnouti. Každý pokračuje svou cestou; velmi málo však jest těch, již na jiné cestě, než kterou hned z počátku kráčeli, něco znamenitého by byli vykonali. Pravidlo toto dá se upotřebiti ne méně v pořádku nadpřirozeném než v přirozeném. Bůh může ovšem konati divy svou milostí; však pravidlem všeobecným jest, že kněz, jako prostý křesťan, zachová po celý život onoho ducha, jenž jej byl z počátku duchovní přípravy obživoval.

Ždáme-li si tedy viděti kněžstvo měrou vždy rostoucí nadšené duchem oddanosti k Bohu, musíme zvláště za chovance seminářů prositi o hojně vylití ducha tohoto. Ze všech věd, jimž mají se naučiti během let seminářských, zajisté nejpotřebnější jest: *Scire supereminetem scientiam charitatis Christi*. Úplná oddanost Bohu Spasiteli a dušem sobě svěřeným, byť i byla podporována nadáním jen prostředním, dovede učiniti z nich pravé apoštoly; kdežto schopnosti nejskvělejší, nejsou-li povzneseny a zúrodněny duchem apoštolským, mohou snadno státi se pohoršlivými svůdkyněmi a vražednicemi duší.

IV.

Máme tedy věřiti, že neblahá pohoršení, jež odpadlictví světu dalo, přišlo hned po podobných zločinech? Nikoliv. Zárodky jejich byly tu již dávno, dle vši pravděpodobnosti již od let seminářských, a jen vnější okolnosti urychlily jich odhalení. Svatý Jan, vypravuje o podobných pádech, jež již v prvních letech církev sklíčily, právě o odpadlicích: „Z nás vyšli, avšak nebyli z nás; neboť kdyby byli bývali z nás, byli by s námi zůstali. *Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis; nam si fuissent ex nobis, permansissent utique nobiscum.*“ (I. Is. II., 20.) Co tomu máme říci? Či chce svatý Jan nás poučiti, že křesťan a kněz, jenž od církve odpadá, vezdy byl jen pokrytcem? Není-li člověk svoboděn, dokud na zemi přebývá; a je-li svoboděn, nemůže-li státi se nepřitelem Kristovým byv jeho nejoddanějším služebníkem? Bezpochyby, člověk je svoboděn; a nejupřímnější oddanost Ježíši Kristu nečiní člověka hříchu naprosto nepřístupným. Nicméně však možno tvrditi, že upřímná v Boha oddanost jest nejjistější záruka proti hříchu, zvláště proti zatvrzelosti v hříchu. Syn nejzvedenější má svobodu zabíti svou matku; však láska jeho k matce nejbezpečnější jest zárukou, že nezneužije svobody své k vykonání onoho hanebného zločinu. Kdyby nešťastníci, o nichž mluvíme, podobně milovali Boha, lásky jejich nade vše hodného, byli by v lásce této našli nejúčinnější prostředek proti hroznému zločinu, jehož se dopustili. Neznajíce ani jich můžeme tvrditi, že nikdo z nich v pravdě nebyl oddán Božskému Srdci Ježíšovu. Kdyby byli bývali oživeni duchem, ježž požehnaná tato oddanost v duších rozlévá; kdyby byli bývali spojeni s Božským Mistrem páskou pravého přátelství; kdyby byli ztotožnili své záměry s jeho a pojali k němu onu důvěru, onu horlivost, jedním slovem, onu oddanost, jež známkou jest apoštolů podle srdce jeho, nebyli by ku pádu přišli; aneb

kdyby, jako sv. Petr, na okamžik v prudkém pokušení byli podlehli, byli by zase, jako onen, hned se pozvedli.

Proč kněze apoštolů žádal hned za odpuštění svého poklesku, a byl mu odpuštěn, kdežto Jidáš, žele hořce svého zločinu, zemřel v zoufalství? Protože v srdci prvního sídla srdečná oddanost k Ježíši Kristu, již nebylo v druhém. Petr zapíraje ze slabosti svého Mistra uznával nicméně v hloubi srdce jej za nejlepšího svého přítele, kdežto Jidáš nechtěl uvěřiti v přátelství Ježíše Krista, ani když dáno mu

mu přátely mezi věřícími. Kdo chopí se povolání tohoto s upřímnou oddaností, naleznou v něm nejen nejjistější záruku zdatu, nýbrž i nejbezpečnější ochranu proti nebezpečím brozícím v tomto stavu. Oddanost jest ono símě Božské, o němž mluví svatý Jan, jež chrání nás od hříchu: Nemůže zhřešiti, protože semeno Boží zůstává v něm. *Non potest peccare quoniam semen Dei manet in eo* (I. Jo. III, 9). Naopak třeba se báti, že ti, již hledají vyhnouti se čestné této povinnosti, zbaví se podpory tak potřebné.

Nemůžeme tedy lépe projevit svou lásku k budoucím sluhům Páně a horlivost svou pro církev a duše věřící, než modlití se za tyto vyvolené Páně o pravou oddanost k Božskému Srdci Ježíšovu. Pobožnost tuto, abychom vyhnuli se všemu nedorozumění, nazýváme apoštolátem Božského Srdce. U prostých křesťanů nemůže láska k Srdci Ježíšovu udržeti se v původní čistotě, nemůže-li horlivost její jevití se na venek a nabýti rázu apoštolátu; oč více přísluší jí ráz tento, vztahuje-li se k srdci zvláště povolanému k úřadu apoštolskému!

Prosme tedy Srdce Ježíšovo, aby vylilo hojnou náplň ducha tohoto na čekatelé kněžství; a ještě více na jejich učitele, již je mají pěstovati. Jelikož jediným účelem spolku našeho jest rozšíření ducha tohoto, můžeme směle žádati a očekávati

bylo toho ujištění z úst samého Spasitele nehodně tyraného: *Amice ad quid venisti?* (Příteli, nač jsi přišel?) Petr nepřestal nikdy býti apoštolem podlo Srdce Ježíšova; Jidáš, ani, kdy byl uposlechl povolání svého k apoštolství, nepřilnul k němu srdcem.

Hle, dva typy protivné vyvolených svatyně! Povolání všech je totéž; všickni jsou povoláni státi se přátely Kristovými, úlohou všech jest získávati

že brány všech semeníšť se před ním otevrou a že mu dovoleno bude podporovati všude, rovněž tak účinnivě, jak to na mnohých místech činil, horlivost představených. Prosme Srdce Ježíšovo, jehož jediného tužby spolek náš chce uskutečniti, aby zapudilo zlostné pomluvy, jež na jistých místech se mu v cestu staví, aby všickni naznali, že vstupující do našeho spolku nemusí báti se nových povinností, nýbrž že nové nabývají síly. Prosme především Božského Mistra, aby uprostřed štěpnice apoštolských vzbudil srdce šlechetná, jež by mezi svými druhy podporovala záměry jeho; a jež by nynějším apoštolováním, jež konati budou mezi dušemi vyvolenými, zaručilo plodnost působení svého pozdějšího na jevišti mnohem rozsáhlejšímu.

Modlitba.

Božské Srdce Ježíšovo, obětuji Tobě, ve spojení s neposkvrněným Srdcem Marie Panny, všechny modlitby, skutky a strasti tohoto dne na úmysly, za něž se stále na oltáři obětuješ.

Zvláště Ti je obětuji za budoucí apoštoly Tvé, jež připravuješ v semeníštích, aby pracovali s Tebou na spáse duší. O Ježíši, učíš z nich kněží podle Srdce Svého a rozněš v nich úplnou k Sobě oddanost, aby, jak Ty chceš, rozšiřovali na zemi oheň Tvé lásky.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou.

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Praktické naučení,

kterak by možno bylo zorganizovati v semeníštích apoštolát Božského Srdce Ježíšova.

Zbožný kněz náležející k velikému semináři v Tarragoně píše nám z Říma následující řádky: „Jsouce toho očitými svědky, jak dobré nese ovoce v našem semináři a v některých jiných Jednota seminaristů ku ctění Srdce Ježíšova, chceme ji ve známost uvéstí a rozšířiti ve všech seminářích; neboť nepochybujeme, že mnoho dobrého z ní pojde diocesím a světu celému, budou-li kněží vychováni ve vroucí úctě Božského Srdce Ježíšova. Jestliže jinoch naučí se již v semináři čerpati duchovní horlivost ze Srdce Božského, co činiti bude potom v diecesi! Dvanáct apoštolů nadšených tímto vznešeným plapolem obrátilo svět: několik kněží vznatých podobnou horlivostí nemůže-liž obrátiti jedinou diecesi? . . . Kéž by všickni sluhové svatyně pochopili výhody a užítky naší Jednoty a rozšířili a rozmnožili slávu Srdce Božského!“

Pravidla Společnosti horlivců pro Božské Srdce Ježíšovo v seminářích kněžských.

Tato jsou, v podstatě, pravidla přijatá v některých seminářích, jež však mohou vhodně se přispůsobiti poměrům času a místa.

„Škola B. S. P.“ 1878.

§. 1. Z jakých živlů se skládá Společnost?

Článek 1. — Společnost skládá se ze seminaristův, již jsouce údy apoštolátu modlitby, zasluhují svou zbožností a horlivostí přijatu býti v hodnost horliveců.

Čl. 2. — Horlivci dělí se v sekce. Každá sekce obsahuje sedm horlivců dle počtu dní téhodne podobně týhodním sekcím smírného přijímání (třetí stupeň apoštolátu). V čele každé sekce stojí představený, jenž, dle práva, bývá členem rady horlivců. Bývá volen každoročně od sekce většinou hlasů.

Čl. 3. — Společnost je svěřena péči některého představeného semináře ustanoveného feditelem.

§. 2. Povinnosti horlivců Srdce Ježíšova.

Čl. 1. — Povinností horlivců jest zachovávatí svědomitě řád seminářský a rozšiřovati apoštolát podle třech jeho stupňův.

Čl. 2. — Představený určuje každému zvláštní den, kdy obzvláště má oddati se lásce Srdce Ježíšova a vykonati několik skutků ku rozšíření jeho úcty.

Čl. 3. — Aby co nejlépe posvětil den, jenž mu jest určen, horlivec obcovati bude mši sváté se vši možnou pobožností; obnoví slib křestný a klerický, a pomodlí se vroucně za nejvyššího pastýře, za kněžstvo, za duše v očistci a za ostatní členy Jednoty. Během dne často bude vysílati k Srdci Ježíšovu zbožné vzdechy, vzbudí v sobě lítost a jiné Božské cnosti. Často spojí se s Pánem v duchovním přijímání, a obětovati bude Božskému Srdci Ježíšovu všechna umrtvování a sebezapírání, i sebe lehčí: ku př. zdrží se nápoje při jídle, a odepře si nějakou lahůdku, jež by lahodila jeho smyslnosti, zbaví zrak příjemného divadla a podobných více.

Čl. 4. — Večer zpytovati bude své svědomí, jak se zachoval v případech právě uvedených. Byl-li den pro něho dobrým, prositi bude neposkvrněné Srdce Mariino, aby obětovalo Božskému Srdci Ježíšovu jeho cnosti, ještě dosti slabé; jestliže je sobě vědom některých poklesků z onoho dne, tu před Marií naší milou Paní vzbudí v sobě lítost a prositi bude o milosti potřebné, aby budoucně lépe povinnosti své vykonal.

Čl. 5. — Kdo z členů nemohl by vykonati povinnosti dne ustanoveného, podá o tom zprávu představenému své sekce, jenž mu, možno-li, dá náhradníka.

Čl. 6. — Každého času, kdy horlivec dluží mimo seminář, zavázán jest světit den, jenž mu posléze byl určen, a rozšiřovati při každé příležitosti apoštolát modlitby, ve farnostech, ústavech, obcích a jinde.

§. 3. Rada.

Čl. 1. — Rada horlivců skládá se z představených vyvolených od každé sekce.

Čl. 2. — Ve shromážděních rady, jež mají odbývati se alespoň jednou za měsíc, koná se napřed několik modliteb k nejsv. Srdci Páně, pak nějaké duchovní čtení o Srdci Pána Ježíše, anebo řeč o témž předmětu. — Pak se čtou zprávy o posledním shromáždění, hovoří se o tom, co bylo konáno měsíce minulého a co by mělo se konati měsíce následujícího. Při tom bere se zřetel ku třem stupňům apoštolátu a k účtě Božského Srdce. — Každý může projevit své mínění; předseda pak ukončí shromáždění modlitbou.

Čl. 3. — Hodnostáři rady jsou předseda, místopředseda a jednatel. Předsedovi přísluší iniciativa v jednání. Místopředsedovi přísluší druhý hlas, a v čas potřeby zastává předsedu. Jednatel má svolávati členy, vésti zápisy sezení a korespondence se středem spolku, když jest to radno.

Čl. 4. — Tři hodnostářové tvoří užší radu. Této radě ve spojení s ředitelem přísluší právo připouštěti údy v počet horlivců Srdce Ježíšova. Přijetí spojené se zvláštními výhodami uděluje se ředitelem po několika měsíčně zkoušce.

Čl. 5. — Členové rady mají více než prostí horlivci hleděti si všech cností křesťanských a církevních, zvláště lásky, pokory, prostnosti a pokud toho dovoluje skromná horlivost, bratrského napomínání.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

II. Únor.

„Vylíj na vás vodu čistou a očištění budete; a dám vám srdce nové a ducha nového položím uprostřed vás: a odejmu srdce kamenné z těla vašeho a dám vám srdce z masa!“
Ezech. 36.

Obleva. Mýtění.

daleké zemi na východě stojí o samotě panský dvůr; kolem dvora jsou rozsáhlé pastviny a na pastvinách se rozhání právě stádo vepřů. Nemají ale skoro do čeho kousnouti, neboť všechna zem je daleko široko proměněná v poušť; po dlouhý čas ani nekaplo a v celé krajině panuje hrozný hlad. Tam u koryta opřený o zeď sedí pasák stáda. Bílá, hebká kůže jeho a outlejší oudy prozrazují na první pohled, že se v tom řemesle nenarodil, vyzáblá pak tvář neklamně dává svědectví, že ho hryze velká nouze a hlad. Vpadlé oči pohlížejí hltavě na dobytek mlátem v korytě se živící — jakoby jim potravu té zaviděly, pak zas hledí smutně do dálky, jakoby cos hledaly. Duší pak pasákovou táhne

celé mračno trudných myšlenek, jimiž se obíraje takto sám k sobě mluví: „Ach, mně nevedlo se vždycky tak bídně — za dnů mé mladosti věděl a cítil jsem také, co je domov a co je srdce otcovské! — Ó nešťastná ta chvíle, kdy jsem ho opustil a do světa odešel! — svět mne bídně oklamal a srdce mé rozerval a utýral — — Ó kým jen jednou ještě spatřím otce mého! a na jeho srdci bych si ulehčil a bol svůj vyplakal!“ — — Tak se sebou rozmlouvá a jakoby skutečně v náručí otcovským odpočíval, rozplakal se opuštěný chudák v té smutné, pusté cizině. Několik dní ale na to, nebylo ho tu více; — kam odešel — nemusím ti snad milý čtenáři teprv povídati, všě to snad ještě z biblické dějepavy a pamatuješ se ještě na marnotratného syna.

Avšak jestli jsi dobře a svědomitě poslechl mou radu v předešlém měsíci, pak jsi jistě našel také syna, který onomu tam na východě jest zcela podobný, a také bolestně touží po šťastném mládí svém, a také přemýšlí, zda by to nešlo vrátiti se z té pouště do domu otcovské říše? — Nejsi to — příteli — podle všeho ty sám? —

Ó, chováš-li opravdu tuto touhu, ó pak mám z tebe velikou radost, pak se to jistě už v tomto měsíci s tebou a s tvým srdcem obrátí k lepšímu; nebo jde-li člověk s upřímnou vůlí Pánu Bohu vstříc, pak se všechno daří: „pahrbkové se snášejí a doliny se vyplňují, co křivé, se narovnává, co drsné, se uhlazuje, a všeliké tělo uzří spasení Boží“; jedním slovem půjde to s tebou jako s tou přírodou naší v měsíci únoru. Povím ti to zas jedno po druhém, dej pozor, abys mi rozuměl, jak to myslím.

Okolo Hromic budete i u vás pozorovati, že si slunečko z rána o několik minut přivstane a dřív vyjde, u večer pak zas o několik minut déle svítí. Odkud to? Toho příčinou jest 21. prosinec, sv. Tomáše den; tu se octla naše země nejdál od slunce a proto je ten den nejkratší a noc nejdelší v celém roce. Ale v tutež noc jest zimní slunovrať, t. j. naše zeměpůle počíná se obracet a klonit zas ke slunci, dne přibývá a noci ubývá. Sluneční paprsky hřejou zas tepleji, sníh a led taje a brzo budou zas pole a louky zeleny a fialky a nebesklíče vystrčí své hlavičky — skřivánek a slavík budou zas zpívati a pak — hola! bude zas jaro, bude zas veselo! Arciť nebude to tak hned, naše země bude míti ještě dlouho co snášet následků zimy, ale předeč již je naděje, že bude zase lépe. Ó jak se již na to já těším! — ale ani tak ne na tu změnu v přírodě jako spíše z tebe, má duše drahá, se těším, že míníš s celým srdcem se zas obrátiti a navrátiti ke Spasiteli svému. Byť bylo to srdce tvé dosud sebe spustlejší, vzkřísí se v něm brzy teploučký jaro, t. j. onen krásný utěšený život pravého dítěte Božího. Způsobí to zahřívající paprsky láskyplného Srdce Ježíšova; jen nezapomeň, že Ono jest sluncem našich duší, a že se nesmíš od od něho více odvrátiti aneb dokonce překážky mu činiti, nýbrž ochotně dvéře i okna svého srdce mu otevři, aby tam s milostí svou hodně svítilo a hřálo. Víš, co se pak v tom srdci tvém bude dít?

1. Bude obleva, sníh a led roztaje! — nebo jak píše prorok Ezechiel: „obměkčí se kamenné srdce a pohne se konečně nad bídou svou a bude kvíliti nad Spasitelem jako dítě, jež trápí vnitřní bol, že svého drahého otce zarmoutilo, opustilo a ztratilo,“ — zkrátka: v tvém srdci vznikne pravá, upřímná lítost nad hříchy! —

Toť se rozumí samo sebou: Kristus a hříchy jsou dva nesmířitelní nepřátelé — hře než voda s ohněm; kde se jeden ukáže, nezůstane druhý ani chvíli. Protož

hlavním a základním pravidlem našeho zahradnictví bude to: „Pokud miluješ hřích, potud není a nemůže býti řečí o pravé lásce a úctě k Božskému Srdci Ježíšovu! Rozumíš? přečti si to ještě jednou! — Do kterého srdce má tedy náš Spasitel zavítati, tam pošle napřed anděla s plameným mečem, aby jako tenkrát z ráje vyhnal všecken hřích, velký i malý, starý i teprv vyrůstající, a anděl ten slove: ošklivost, nechť a odpor proti hříchu. Nepořídí-li jeden takový anděl nic, pošle jich Pán více, třeba celý pluk, kteří to srdce lidské pak obléhají a dobývají. O tom Ti mohu ihned něco bližšího sdělit.

O sv. Johanně z Kříže, řádu sv. Kláry, vypravuje legenda, že v mládí svém ztrávila několik let v marnotratnostech světa, ač cítila v sobě neomylný hlas nebeského Žonicha, aby se Jemu zcela zasvětila. Nádherné šatstvo a krášlení těla bylo jí milější. Avšak Spasitel ji nechtěl jen tak zhola nechatí světu za kořisť. Co tedy učinil? — Před jejíma očima zemřel milovaný bratr — to byl první anděl s mečem. Pak upadla matka v těžkou a nebezpečnou nemoc, otec pak nad tím v trudnomyslnost, tak že mladé Johanně zůstal celý dům na starosti — a po její marnostech a pošetilostech bylo zatím veta. Proti vůli své stala se nyní vážnou ano zarmoucenou z celého srdce. Nyní se ohlížela po útěše a pomoci — a kde? — počala se zas vroucněji modlití než dříve. A hle matka ozdravěla; za to ale ale Johanna onemocněla — svou prvnější marnivostí a touhou po vдавkách. Tu vyslal Spasitel ještě jednoho anděla a sice v osobě nábožného mnicha Tomaso, jenž jí měl důrazně připomenouti, že není pro ten nízký, marný svět stvořena, nýbrž od Krista samého za nevěstu že jest vyvolena. Avšak byť i srdce s tím souhlasilo, bujná její mysl nechtěla povolití a raděj se mnichu vyhýbala, jak mohla. V srdci měla nepokoj a ouzkošť, ale bojovala proti tomu, tak že i tělo chřadlo a svěží barva tváří bledla. Boj a odpírání to trvalo více než rok. Zúmynně se vrhala v roztržitý život světa, aby jen potlačila v srdci ten přísný hlas. Ale, blahová! jakoby jí Spasitel ve světě nenašel! — Jednoho dne byla zas ve společnosti veselých družek kdesi na vínobraní. Všecko zpívalo a jásalo, jen Johanně to nešlo nijak od srdce, neví ani sama proč. Pojednou hlásí se po ní jistá Kornara, přítelkyně z celé duše Bohu oddaná a nábožná. Johanně ale nepřichází dnes v hod, ráda by se jí vyhnula; ale co? — Kornara stojí již před ní, z očí jí září veselost bez přetvářky, odznak to vnitřní blaženosti. Upřímná její slova působí na Johannu jako chladící déšť v letním parnu; — výčitky Boží, ozývají se v srdci mocněji než jindy — až konečně přemožena vrhá se s pláčem v náruč Kornary a na jejich prsou oplakává hořce svůj dosavadní odpor a vzdor proti Kristu Ježíši. Kornara pláče s ní. — Ihned opustivši Johanna veselou společnost odstranila se na samotu, a tu mluvil Spasitel srdci jejímu: „Více než rok namáhal jsem se vnitřním hlasem tě obrátiti, konečně musil jsem ale předc vzítí ostrý šíp a tvrdé srdce probodnouti, až se vyronil proud slzí a tys se mi oddala. Nyní mi více neujdeš!“ — Slovem tím vzňala se bolestná lítost, lítost vzbudila pokoj a pokoj vzbudil v ní nejvroucnější, nikdy nehynoucí lásku k nebeskému Ženichu, jemuž v řádu sv. Klary celý svůj život zasvětila.

Tak, milý čtenáři činí až podnes Kristus Pán s duší lidskou, která je váhavá a nerozhodná s hříchy svými. Čas od času dá jí totiž pocítiti, jakou bídu a hořkost z nich má, aby si je hodně zošklivila. Na př. jest taková osoba v kostele na kázání; tu přijde také o něčem řeč, která se na její děravé a bolavé svědomí tak dobře hodí jako záplata, nebo jako flastr na ránu; ale on štípe jako hořčice a čistí

krev, a táhne tak dlouho, až se konečně začne něco hýbat v srdci jako otázka: Což, neměla bych taky už jednou začítí lepší život? —

Anebo jindy zase ubírá se ten a onen, o němž lidé v obci nic dobrého nepovídají, k poslední hodině. Soused a jeho dobrý kamarád, jenž také není zrovna nejlepším křesťanem, sedí u jeho lože a vidí, kterak to ta ukrutná smrt nešťastníku svírá a stahuje hrdlo víc a více, až zůstane s vypoulenýma očima mrtev ležeti. Tu vstoupí sousedu do hlavy: „kde asi je teď duše nebožtíkova? a jak asi se ji vede?“ a tato myšlenka chytí se a drží se jeho srdce jako hladová pijavice a nedá pokoje, až z něho vytáhne tu nezdravotu t. j. hřích!

Anebo jiná zase osoba, která se vůbec počítá mezi nábožnější a ráda v svatých knihách říká, dopustila se před časem těžšího hříchu a aniž se byla s Bohem smířila nedbá a zapomíná na to; přichází jí to jako zbytečné vrtochy. Tu jednoho dne kráčí samotna někde tichým lesem; u cesty spatří kříž neb obraz Matky Boží a na něm nějaký nápis na př.: „Synu, dcero, dej mi srdce tvé!“ Častokráte již šla okolo, ohlédla se na nápis, a ničeho neznamenal, dnes ale jest jí, jakoby ten obraz svatý oživil a za ní volal: „Poutníče! kam míříš s takovým životem?“ — aneb: „Umřel jsem nadarmo pro tebe? — a je to tvůj dík?!“ — — Hlas ten budí v srdci jejím upomínku, že to bývalo jindy s ní lépe. I přemýšlí dál o svém stavu nynějším — až — nejraděj by zaplakala, ale ne hořkostí nýbrž radostí . . .

Hle, takový a podobní bývají ti andělé, jež dobrý náš Spasitel posílá před sebou, aby Mu připravili cestu do srdcí lidských, vzbuzující v nich upřímnou lítost a žel. Arciť může člověk i před těmito posly Páně zavřítí dveře a je odbýti. Proto jsem ti, milý čtenáři, hned pravil, že musíš sám ochotně otevřítí své srdce těm paprskům milosti, jež Božské Srdce Páně k tobě posílá, a musíš jíti vstříc Spasiteli svému a spolu působiti, aby tím dříve sníh a led ve tvém srdci pustil.

Abys ale věděl jak toho docíliti, povím ti — či vlastně ne já, nýbrž sv. Bonaventura, — které paprsky lásky Kristovy lépe hřejí. On píše: „Rány Kristovy jsou šípy ohnivé, které i zkamenělé srdce proniknou a duši jako led zmrazlou rozohřejí.“ Rozumíš tomu světci? Chce říci tolik, že nejlepší prostředek ke vzbuzení upřímné lítosti jest rozjímání o přehořkém Utrpení Pána Ježíše; a k tomu zas, myslím, nenajdeš lepší a zřetelnější knihy než: obraz nej-světějšího Srdce Jeho.

Protož Ti příteli dávám pro tento měsíc tu radu, abys častěji před tímto obrazem poklekl a rozjímal trochu ty odznaky lásky a bolesti Krista Ježíše. Zkus to a uvidíš, že takové rozjímání v duchu a v pravdě — jest pro člověka tak, jako když se ponejprv ukáže teplé jarní slunečko nad sněhem.

Pojď, — je-li ti libo — zkusíme to hned; poklekni tu vedle mne, já Ti budu z té knihy nejsvět. Srdce trochu předčítat, ostatního se musíš sám dovtípit.

Co vidíš především na tom Božském Srdci? — že jest kolem trnům ovinuto, není-liž pravda? — Jak víš, nesl Pán za živa takovou korunu trnovou na hlavě a ty ostré špice bodaly Ho hluboko do čela a v spánky, že celá tvář polívala se krví. — Ó hrůza! představ si, jaká to musila býti bolest!? pichneš-li se náhodou dost málo jehlou do prstu, vyskočíš bolestí a slze ti vyhrknou z očí. Ale čelo, spánky jsou mnohem citelnější. Co, kdyby ti někdo vrazil jehlu do čela až by spánkem projela — óh — óh — již to pomýšlení pouhé svírá srdce. A co teprv, kdyby ti to zlovolně učinilo tvé vlastní dítě, anebo bratr, kteréhoš měl tak rád, aby z nenadání vrazil do dveří a nožem desetkrát bodl tě do srdce, — ach, jakbys

křičel bolestí, pokud bys mohl a více ještě to by tě bolelo, že je to bratr tvůj, kteréhož jsi miloval. Ó zajistě, přisvědčím ti; nevděk bolí srdce víc než bodnutí nožem. — A hle, tvůj Spasitel má nyní kolem srdce novou trnovou korunu, která tento nejoutlejší a nejcitelnější oud probodá; — víš co to znamená? To je taková bolest duše a trápení srdce nevděkem — a to jsi Mu ty milý příteli způsobil! —

Myslíš, jak to může býti, že jsi Jeho Srdce ani nespátřil, tím méně poranil. A přece tomu tak! — Poslyš: Když tenkrát v zahradě Getsemane tvůj Spasitel v smrtelné ouzkosti krví se potil a jeho duše zarmoucena byla až k smrti — tu ještě se Ho žádný katan nedotknul a netrýznil — a jaká nevýslovná bolest zuřila v srdci Jeho! Kdo Mu ji tedy působil? — Tvoji hříchové; neboť tak jasně a zřetelně — jako je to písmo teď před tvýma očima, že je můžeš rozeznávat i a čísti, — ba ještě jasněji stáli hříchové tvoji tenkrát na zelený čtvrtek před duší Spasitele Ježíše Krista, že je mohl vidět a počítat i poznat, kterak všechno utrpení, jež pro tebe chce na se vzít, nebude u tebe ani tolik platiti, abys Mu aspoň vděčným byl, Ho miloval a hříchu zanechal. A tento tvůj nevděk — jak jej předzvídal — ten ranil tak hluboko Jeho Srdce a každý tvůj hřích byl jeden trn bodavý.

Víš a chápeš teď, co ti káže ta trnová koruna? Či nic se v Tobě nehýbe? necítíš žádné aspoň útrpnosti se svým Spasitelem? a nemrzíš se sám nad svou necitelností a tvrdostí?

Naši blahosl. Markétě Alakok zjevil se jednou Spasitel v bídné a strastné postavě. Srdce ze všech stran a kolkolem samé trní, samá rána a samá krev, že hrozno se bylo podívat, a pravil, že tyto rány způsobil mu několik klášternic svou lenivostí, řka: „Viz ty rány, jichž Srdci mému se dostalo od mých vyvolených. Jiní lidé spokojí se bítí tělo mé, tyto ale míří na mé Srdce, které je neustává milovati.“ Příteli! netýká se tato žaloba i tebe? — Neviděl Spasitel již tam na hoře Olivetské, že i při těchto slovech zůstane tvé srdce nepohnuto, a že bude dále hřích milovati a páchat — ó věz, pak byl i tento den jedním trnem ostrým, který v oné noci bodl Srdce Jeho. Jak? a ty zůstáváš ještě chladným? ó pak slyš, jak ukončil Pán ono své zjevení světici. „Láska má“ — pravil — „ustoupí konečně mému hněvu k pokárání těch zpupných a k zemi upoutaných duší, které mne stále odstrkují a milují to, co se mi protiví.“

Teď odlož na chvílku „Školu“ a zadívej se na to Srdce Božské, třeba v obrázku na tituli, a zamysli se do své duše. — —

Co spatřuješ dále na Srdci Kristovu? — širokou hlubokou ránu, kterou Mu zasadilo to ostré kopí na první velký pátek. Arci, rána ta nebolela Ho více, viselť již bezduchý na kříži, ale ona je zase jen obraz jiné rány, kterou utrpělo Srdce Jeho, pokud žil, a která pronikla duší Jeho až do hloubí a odtrhla ji od těla hořkou smrtí. A kdo medle zase tu smrtelnou ránu Mu zasadil? — Když se v středověku stala náká vražda, tu býval obyčej, že příbuzní zavražděného vzali člověka, na něhož padlo podezření, přivedli k mrtvole, a tu musil vložiti svou ruku do rány. Byl-li vinen vraždy, tu prý se otevřely znovu rány a krev z nich se prýštila. Byl-li nevinný, zůstaly umořeny. Tak aspoň vypravují nám staré knihy. —

Nuže, křesťanská duše, máš tolik zmužilosti jíti a vložiti svou ruku na onu ránu Kristovu? nemusíš se též obávat, že se otevře a svědčiti bude proti tobě, žeš vinna této rány? —

Ó, řekneš; — jak by to zas mohlo býti, když Kristus Pán před více než 1800 lety trpěl, aniž já při tom byla; pohanští a židovští katané Jej tak ztrýznili a ubili — já nikoliv!

Máš pravdu, příteli; ale, přede ne docela. Otevř jen v písmě sv. knihu proroka Isaiáše kapitolu 53., tam najdeš slovo, které i Tobě klade spoluvinu na vraždě Syna Božího. Onoť zní: „V pravdě, naše neduhy nesl a naše bolesti vložil na sebe. Za malomocného měli jsme Jej, tak Ho Bůh ranil a ponížil,“ — a nyní to přijde: „A v š a k zraněn jest pro nepravosti naše a potřen jest pro hříchy naše!“ —

Příteli, to jest tolik, že kdyby nebylo bývalo našich hříchů, Kristus Pán by nebyl musil tolik trpěti a tak bolestnou smrtí zahynouti. Budeš asi zase mysliti: vždyť jsem ale nehřešil já sám, aby se mé hříchy nazývaly příčinou Jeho smrti! — Než, milý brachu, kdyby i žádný jiný člověk nebyl hřešil krom tebe, bylo by nutno lývalo Kristu tolik trpěti, aby tě vykoupil. Ano, kdyby byl trpěl a ty nehřešil — tenkrát nemohla by se ti žádná vina klásti; ale takhle — jsi a zůstaneš hříchy svými vinen na Jeho utrpení, mukách i smrti; t. j. i pro tvé nepravosti jest On zraněn, a pro tvé hříchy potřen. A když tomu tak, řekni mi člověče, jak můžeš s tichým srdcem hleděti na tu ránu v Jeho srdci? nehrozíš [se, že bude jednou i proti tobě svědčiti? — a nebudeš teď aspoň míti outrpnost s Kristem a lítost nad hříchy? —

Zkušenost nás učí, že mnohé dítě, které k rodičům svým bylo zlé a hrubé, pak aspoň, když je utrápilo a do hrobu připravilo, pak aspoň hrozí se svého skutku, nemá pokoje svědomí a ze zármutku mnohdy i v zoufalství upadlo. Tak n. př. žil před časy ve Francii jistý hrabě Anžú u velkém hněvu se samým otcem svým, kterýžto hněv skončil tím, že jedenkrát v návalu zlosti syn zabil otce. Teď ale se nezdárníku otevřely oči; řval dnem i nocí, nehty chtěl otce z hrobu vyhrabat, aby jen jedinké slovíčko z úst jeho slyšel. Ouzkostí a trýzněm zlým svědomím utekl konečně z vlasti a vydal se na pouť do svaté země na pokání za hrozný svůj hřích. Sebou vzal toliko dva sluby a zavázal je přísahou, že budou všechno činit co jim poručí. Když došli Jerusalema a blížili se k svatému Hrobu Kristovu, rozkázal, aby jeden dal mu okolo krku provaz a zaň ho vlekl, druhý pak aby metlami tak dlouho cestou jej mrskal až sklesne bez sebe na zem. Sluhové musili poslechnouti a mladý hrabě vlečen na provaze volal po každé ráně: „Otče zhřešil jsem! Zabil jsem toho, jenž mi život dal. Můj zločin není k odpuštění!“ a při slově otec sklesl přemožen hořem, jako mrtev v náruč sluhovu. Jako centy tížila jeho duši ta zpomínka na hrozný čin. A přede, on jen zabil otce; ty ale, milý čtenáři, kdykoliv se dopustíš smrtelného hříchu, činíš se vždy vinným smrtelné rány tvého Boha, tvého Pána Jezu Krista! a nad tím zločinem necítíš žádné bolesti a žádné lítosti? — Ó pak přistup ještě blíže a pozoruj

ten šlehající plamen, jenž vůkol to Božské Srdce obkličuje, víš-li pak, co ten znamená? To je oheň lásky, s jakou On tebe tak nevýslovně miluje. Nehne-li tě Jeho bolest, pohne snad tebou Jeho láska! —

Máš na živu ještě svého otce a matku? Pak-li ano, Bůh ti je i dále zachovej. Ale představ si aspoň, že je vidíš mrtvé před sebou; oči vpadlé, tváře bledé, ústa němá, ruce studené, srdce nehybné. Ó jak ouzko, ó jak pusto v srdci dítěti u mrtvol jeho rodičů! — A představ si dále, že zemřeli z lásky k tobě! Upadl jsi n. př. v ruce lupičů, jimž by jsi byl jistě podlehl, ale trefil se k tomu

otec, vrhl se mezi tebe a lupiče, a hle, rána, která tobě platila, zasáhla otce a skolila k zemi, rci, s jakým citem tu teprv hleděl bys na smrtelnou ránu otcovu, maje na mysli: „to pro mne, — z lásky ke mně učinil!“ — A kdyby konečně tvá lehkomyšlnost a nepředloženost byla příčinou smrti otcovy — pro Bůh — jak hořké slze bys proléval z lítosti a lásky nad ztuhlou mrtvolou otcovou?! — —

Nuže, podívej se teď na to Srdce Božské a viz, co strní uprostřed z něho? Ó, je to kříž, a co ten ti hlásá? — — I ty jsi mnohdykrát neuposlechl Jeho slov, když tě před hříchem varoval, a lehkomyšlně, ne-li dokonce zlomyslně utekl jsi od Něho a octnul ses v hříších, které zpustošily duši tvou, a nescházelo mnoho, byl bys býval odsouzen k věčným mukám, ty víš — kam? — A hle, Spasitel viděl hrozný osud tobě hrozící — On jej předzvídal, když ještě na zemi chodil; tvá zkáza Mu šla k srdci, i postavil se tedy mezi tebe a trestající spravedlnost Boží a s láskou nejvřelejší tebe zachránil; ale stálo Mu to život. Z tisíců ran vykřvácel a srdce Mu puklo láskou k tobě. Rozvaž si to jednou příteli, a pak mi řekni, jak je ti při tom kolem tvého srdce?! —

Ó vrhni se na kolena před křížem tvým a zvolej: „Ach, kterak jsem mohl já, Tvůj vykoupenec, všecku Tvou milost a všecku Tvou lásku ke mně tak ohavným splácet nevděkem!? Ó kýmž možno, před celým nebem žaloval bych lítost svou a přál bych si na tisíc kusů aby se žalostí rozpuklo to srdce mé! — S hlubokou skroušeností patřím patero Tvých svatých ran a srdcem bolestně dojatým Tebe vroucně prosím: pronikni duši mou pravou lítostí nad hříchy mými a uděl mi pevnou vůli život svůj polepšiti. —

Když takhle častěj v tomto měsíci učiníš, rozjímaje před obrazem Srdce Páně Jeho bolest a Jeho lásku, pak zajistě z rány Jeho aspoň jeden paprsek jako ohnivý šíp zalétne do tvého srdce a roznítí v něm upřímný žal a lítost — sníl a led v něm roztaje a práce může dále pokračovati, může začítí

2. Mýtní. — Když to v srdci tvém přijde tak daleko, že lítostí navlhne a změkne půda, pak ucítíš sám, k čemu tě to bude poháněti. Napovím ti to drobet následujícím příkladem:

Před lety vyšel si v Tyrolsku záhy z rána otec se synem na honbu. Nešli dlouho lesem, když tu v dálí pozorují stádo kamzíků. I rozešli se tedy jeden v pravo, druhý v levo na čekání. Po chvíli slyší syn šustot v nedalekém houští a pozoruje, že se tam cosi ukrývá. Nemešká, namíří — a střelí. V tom ale je slyšeti bolestný výkřik člověka. Syn tam běží, a nastojte — v krvi na zemi svíjí se vlastní otec jeho! Slabým hlasem ještě promluvil: „Hochu! dobřeš trefil!“ — a vypustil duši; nebo koule byla mu projela prostřed srdcem! — Čtenáři, můžeš si pomyslit, jak při tom bylo synu. Lomil rukama, plakal, řval bolestí, až se to lesem rozléhalo, ale ze srdce to nevyplakal a pokoje také neměl, až se sebral a téhož dne udal sám celou věc soudu. — Tak, milý příteli se i tobě p o v e d e. Budeš-li mít opravdovou lítost, nedá ti to také uvnitř pokoje, až dojdeš k soudu, jež Bůh nad takovým hrdelním právem ustanovil a tam na sebe všechny přetčiny i obmeškání věrně udáš — aneb jiným slovem, až se u řádného kněze náležitě vyzpovídáš. —

„Zpověď?! — zpověď?!“ — budeš se diviti a vyvalíš oči na ty ubohé písma, jakobys ani svému zraku nevěřil; pak se zamračíš a začneš mi vykládati na krám celou řadu výmluv a vytáček, jak že je ti to tuze obtížné a nemilé, a jak se před knězem ostýcháš, a kterak Bůh ví co ještě všecko. Já však zaklepu ti na rameno a řeknu: „A což, přítelinku! neostýchal-li ses činiti, co bylo zlé

a špatné, nemusíš se pranic ostýchatí jít ke zpovědi, což je věc zcela dobrá a spasitelná. A ostatně, jak pak s tou zahrádkou ve tvém srdci? Chceš ji předc opravdu znovu zříditi anebo ne? řekni mi to jednou upřímně! Nechceš-li, — nuže buď si tu s Pánem Bohem, nebudu tě déle obtěžovati a půjdu zas, odkud jsem přišel. — Chceš-li ale ze svého srdce míti utěšenou zahrádku, pak, má drahá duše, vidíš — není jiné pomoci, než že musíš z něho všecko tu pustinu vymýtiti; všecko to bejlí a koukol a jedovatý plevel a ty staré zakořeněné stromy musíš i s kořeny vytrhati, vyházetí a udělati místo novým štěpům a ušlechtilým květinám. Tu ale nestačí jen pouhá lítost, ale je za potřeby řádná zpověď! — Nahlížím sice, že kdybys sám a sám měl jeden strom po druhém sporážeti, t. j. hříchy smrtelné, a pak ty hromady kopřiv a bodláků, totiž všední hříchy vypleti — bylo by to skoro nemožné, ale právě tuto obrovskou práci nechal si náš Mistr pro sebe; na tobě jest jen, abys ve sv. zpovědi udal, co všecko divokého a jedovatého ve tvém srdci vyrostlo, On pak dá služebníku svému, totiž knězi, tu divotvornou moc, že pozdvihna posvěcenou ruku svatým křížem a jediným slovem: *absolvo te*, t. j. rozhřešuji tebe — jako jednou ranou porazí všecken hřích a očistí půdu ve tvém srdci. Tedy o nějakých obtížích nemůžeš tu nic mluvit, přijde jen na to, máš-li dobrou vůli. —

Ale, ty máš ještě něco za lubem a na jazyku ti vězí ještě náká výmluva, nuže jen ven s tím! —

„Kdo ví,“ — pravíš ostýchavě — „bude-li ten náš Mistr zahradník ještě tak milostiv ke mně, když jsem Mu tak dlouho vzdoroval!“ — — Ach arcif, co se toho týče, zasloužil jsi již nejednou, aby tě zanechal v té bídě a spouště, v níž si libuješ; ale co by měl z toho? — zahrádka Jeho byla by na věky ztracena. A jak vš, zahrádka ta, totiž tvé srdce, náleží Jemu dle práva stvoření a vykoupení; je to Jeho grunt, který si za velkou cenu koupil, s velkou prací vzdělal, krví svou zaléval a svými milostmi osázel; protož nemůže Mu býti zkáza a ztráta ta lhostejna! — Viděl jsi již jednou jakou radost, ano jakou lásku má zahradník ke svým květinám? Když mu na jaře vzcházejí a den po dni rostou až v letě v plném květu a vůni stojí: tu chodí mezi nimi zahradník tak vesel a tak se z nich těší, jakby to byly dítky jeho a rozmlouvá s nimi, jakoby sluch a rozum měly. A jakmile zajde slunce, slouží jim a snáší tu občerstvující vodu, tu dobrou zem, a hnojivo, a vyskytne-li se někde krtek, housenka, červ, neb jiný škůdce, tu nemešká je zahubiti. Když ale za letního parna vyvstanou černé mraky na nebi a hrůzný víchř ženou před sebou, který jednu květinu po druhé k zemi kácí, a pak lijavec a krupobití je poláme, zdrtí a zaráží stonky i květ i list: ó tu stojí ubohý zahradník se srdcem bolestným vida všecku svou radost zmařenu! — Ale ihned dá se zas do díla, zdvihá, rovná a napravuje, kde se co ještě napravití dá, — vždyť je to jeho milá zahrádka a jeho kvítí vypěstované! —

Pakli ale již prostý člověk, takový zahradník n. př., k němým tvorům, jaké jsou květiny jeho, tak soucitné srdce má: ó příteli! považ si jen, jak musí býti teprv Ježíši Kristu kolem srdce, spatří-li svou zahrádku, totiž svou rozumnou a nesmrtelnou duši hříchy zarostlou a ďáblem zpustošenou! Jakou On musí cítiti utrpnost a jak rád by pomohl! Či nepřišel právě k tomu s nebe dolů? Neležel proto právě tak maličký tak chudičký v jesličkách — aby zvedl a narovnal polámané kvítí? — —

Dobře, že jsem přišel na jesličky, povím ti o nich něco, či — vlastně o malém Ježíškovi v nich. Tam do oné jeskyně Betlémské, kde jesličky stávaly, přišel

ta ké sv. Jeroným a častokráte vedl v duchu s malým Ježíškem rozprávku. „Ach můj Pane Jezu Kriste!“ — pravil jednou, — „jak se třeseš strachem o mé spasení! Čím pak se Ti za tu starost odměním?“ — A dítko Božské odpovědělo: „Nežádám ničeho, leč slávu na výsostech Bohu!“ — „Ale předce, milé dítě — předce Ti něco musím dátí,“ — dí Jeroným — „dám Ti všechny své peníze!“ — „Ale,“ — Jezulátko odvětlí: „vždyť mé jest nebe i země, já ničeho nepotřebuji, dej peníze chudým a já je přijmu tak, jako bys mně je byl dal.“ Načež Jeroným: „S radostí tak udělám, drahé dítě, ale musím mítí předce něco pro Tvou osobu, co bych Ti dal, jinak nebudu mítí pokoje.“ A tu řeklo Jezulátko: „Nuže povím ti, co mi dáš: dej mi tvé hříchy, tvoje zlé svědomí, tvé věčné zavržení!“ — „Co pak ale s tím počneš?“ ptá se zas Jeroným, a dítko Boží odpovídá: „Vezmu to na bedra svá a ponesu na Kalvarii a přibiju na kříž; a to bude nejlepší dílo mé: když sejmu s tebe hříchy, zlé svědomí ti ukonejším a ze záhuby věčné tě vysvobodím!“ — Tu jsem zaplakal, praví sv. Jeroným a pohnutým srdcem dím: „Ó vezmi, milé dítě, vezmi co mého jest, a dej mi co Tvého, a tak mi pomůžeš k životu věčnému.“ —

Vidíš příteli, jak ochoten je Spasitel pomoci k odstranění té spousty ze tvého srdce! Duši hříchů zbaviti, to je Jeho největší radostí. Nechej tedy už všech výmluv a jdi a vyhod všecken ten plevel a jedovatinu ze srdce, nebo nedáš-li to pryč, bude ti to jednou hrozně páliť na duši. Jdi, dej to jako sv. Jeroným Ježíškovi, nabydeš zas jednou pokoje svědomí a pak to půjde dobře se zahrádkou dál.

Po druhé ti tedy ještě radím, abys tak ku konci tohoto měsíce vykonal řádnou zpověď; nebude snad škoditi, vezmeš-li to z gruntu, z celého svého života; třeba ti uvízla již od mnoha let tak náká kost v krku, která tě píchá, ta musí ven, nemá-li způsobiti zapáleninu.

Ale příteli, neodkládej mi tuto zpověď a vykonej ji dojista tento měsíc! — neříkej: o velkonoci je také času; budeš-li živ do velkonoc, můžeš jíti zas, možná dost ale přítelinku, že velkonoce už nespátíš a tato upomínka zde vytištěná je snad poslední upomínka a prosba Spasitele, abys spravil duši svou. Neposlechneš-li a toto moje snad stane se skutečností — co potom? — slyšíš? jak se ti potom povede? —

Roku 1851 — tak čtu v jedné knize — vykonal jistý hoch své první sv. přijímání. Při tom si učinil jen jedno, za to ale pevné předsevzetí, že jakmile se dopustí smrtelného hříchu, ten samý den ještě půjde k zpovědi a dříve že nelehne. — Neštěstí to, totiž smrtelný hřích, potkalo ho za několik měsíců potom. Bylo to v sobotu, kněz daleko a nečas ukrutný. Již se chtěl upokojiti s tím, že v nejbližších dnech půjde ke zpovědi, ale tu mu napadlo ono předsevzetí a jakýsi vnitřní hlas nutkal: „Učiň, cos slíbil, a zpovídej se hned!“ Hoch ještě otálí a jde do své komůrky spat, poklekne na zem a počne se s tím nepokojným srdcem modliti; modlí se k Panně Marii a modlitba taková je vždy spása duší. — Pojednou vstal, oblekl se a dal se na cestu do města, kde vykonal svou zpověď. Na zpáteční cestě potkala ho jistá žena a ptá se, odkud tak pozdě přichází? S radostí vypravuje jí všechno a doložil, teď teprve že bude tiše spáti, když má Boha zas přítelem. — Z rána na to, že byla neděle, nechala ho matka déle než jindy spáti. V 7 hodin jde ale a klepá na dvěře a volá k vstávání. Po čtvrt hodině přijde zase — Pavel ještě spí; matka klepá opět a se slovy: „I ty ospalče, vždyť už bude půl osmé, nestydíš se ležet?“ — vkročí a jde syna budit; vezme ho za ruku, než, co to? ruka studená! Se žalostným výkřikem „Pavle!“ klesla matka do mdlob, Pavel však se více neprobudil, — byltě přes noc zemřel! —

Nuže ty křehké a smrtelné stvoření, nemohlo by se i tobě cos podobného stát? — vid, pak bys byl rád, že jsi uposlechl mé rady. Stane-li se to opravdu, nevím, ale ty také ne, a proto pro všecken pád a pro tvou jistotu povím ti ještě něco: Jistý nábožný kněz radil jednomu starci, aby učinil řádnou závěť a sice dle tohoto vzoru:

„Ve jmenu nejsvětější Trojice Boží a pod křížem na Kalvarii odkazuji všechny své hříchy upřímné lítosti a pokání; smyslnou žádost svou a všecku okušenou radost hříšnou odevzdávám v opovržení; kající slze nad ztracenou nevinností poručím svým očím; touhu po spáse a věčné milosti svému srdci, rozjímání nebeské slávy svému rozumu; celou svou bytost pak Beránku Božímu, jenž snímá hříchy tohoto světa.“ —

Tento testament, příteli, předkládám já dnes i tobě k podpisu. Když totiž vykonáš sv. zpověď, postav se pak pod kříž, jako by to bylo naposled ve tvém životě a podpiš tuto závěť; nemusí to býti zrovna pérem a inkoustem, u Boha stačí dobrá vůle tvá a pevné předsevzetí. Anděl Strážce tvůj bude při tom notářem. A poněvadž taková listina musí míti platnou pečeť, pros Pána Boha, aby tuto závěť svou milostí potvrdil a zpečetil. Nejjistější ale pečeť bude sám Spasitel; neboť On volá sám ze svatostánku a prosí tě: „Polož mne jako pečeť na srdce své, jako pečeť na rámě své!“ — Učiň tak příteli ve sv. přijímání. —

S tím tě do ochrany Boží poručím, — v březnu — dá-li Pán Bůh — přijdu opět! —

O sv. Dorotě.

(6. února.)

Dazpívejme z nitři jasné,
Chválopísně libohlasné,
Všaké srdce v nejvyšš spasné
 Rozezvuč se jásooty!
Zbožných citů u výlevu
Blahoslavme ctnostnou děvku,
Za radostných světme zpěvů
 Slavnost svatě Doroty!
Služko Páně vzore reků,
Stkvělé světlo všemu věku,
Vínem Božských milovděků
 Ty nás daříš na zemi.
Z ráje, děvo bezúhonna,
K pohanu i blahosklonna
Sleš mu v zimě libovonná
 Jablka aj! s růžemi.
Život vedeš dle andělů,
Kromě těla žiješ v tělu,
Nikdy neždáš po manželu,
 Ženichem tvým Ježíš jest.

Ana mrzké ničíš bohy,
V Krista modláš věří mnohý,
A lid v mrav se dává strohý,
 By ho minul Boží trest.

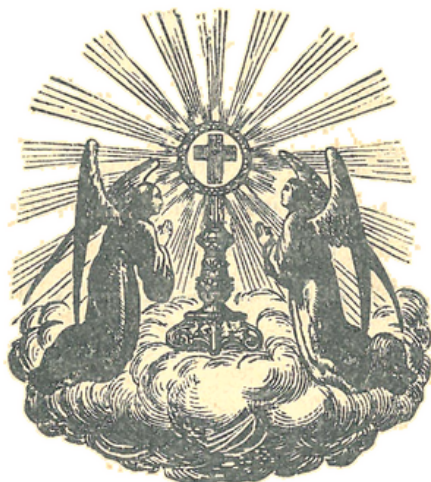
Panno něžná jako růže!
Fabrýc hrozí, čím jen může,
Pohanské bys ctila bůže,
 Tvá však víra hrdinna;
I jdeš v poutech do žaláře,
Rošt tvé tělo praží v žáře,
Od švihů ti rudnou tváře,
 A ty's předce nevinná!

Ana kážeš, luza kleje
A tě tluče, takže leje
Krev se s tvého obličej
 Od ran holi krutenská.
Hroznější však ještě muka
Katanům se v mysl vnuká:
Upalujeť jejich ruka
 I tvé prsy panenské.

Mučennice bez vší viny!
S naší duše setři špiny,
A pros, by Bůh za přečiny
 Dal nám času k pokání;
Vytrhni nás z vášní proudu,
Utlum všeho k hříchu troudu,
Pak se přimluv, ať Pán v soudu
 Zátraty nás uchrání.

Kde co choť tě Kristus hostí,
Odtud oblaž svou nás ctností,
Bychom hříchu jsouce prostí
 Hodni byli odměny;
Pros ať Bůh se ukonejší,
A nám změni žití zdejší
Tam v té vlasti nejkrásnější
 V život věčně blažený.

Z lat. zverš. Fr. Buček.

O sv. přijímání.

I.

O nevýslovné lásce Kristově, kterouž nejsvětější Svátost oltární ustanoviti ráčil.

Dvěma skutky zavděčil se Bůh člověčenstvu a ty nad jiné tou měrou vznešeny jsou, slavný a všeho podivu hodný, že Isaiáš prorok neváhal jich nazvati „nálezky Božími,“ řka: „Znamé čiňte mezi lidmi nálezky Jeho. (Isai. 12, 4.) Skutkové, pravím, tak vzácní a mistrovští, že jich Bůh, jak se podobá, vymyslíl toliko proto, aby se člověku co možná nejvlastněji a nejúplněji propůjčiti a darovati mohl.

První z těchže skutků čili raději tajemství bylo jeho přesvaté Vtělení, v němž se odvěčné Slovo s přirozeností lidskou tak úzce a těsně spojilo, že Bůh i člověk v jedné se osobě uzavřel. A spojení to, svazek ten tajuplný nelze rozumem lidským vystihnouti, jedině Bůh jest si povědom, co tu učinil, jediná Moudrost Boží zná vznešenost tohoto tajemství. Láska Boží k lidskému pokolení tak veliká byla, že Syn Boží člověčenství na sebe vzíti a tělem učiněn býti ráčil, Ježíš Kristus, pravý Syn Boží a pravý Syn Marie Panny. Ježíš Kristus, jenž chodil po zemi Judské a zástupové slyšeli jej mluvit jazykem lidským, byl Bůh, na Němž lid pozoroval, že jí, chodí a prací umdlévá, byl Bůh. Skutky, které provozoval, byly zajisté lidské, ale ten, který je provozoval, byl Bůh. I táže se tudíž Isaiáš: „Kdo slyšel kdy co takového? a kdo viděl co tomu podobného? (Isai. 66, 8.) že n. př. Bůh kdy býval

děťátkem, kteréž plůnkami obvinuto v jeslech ležíc plakalo, že Bůh kdy tělesně mdlobě a slabosti podroben byl, v pracích ustával, bolestem a trápením podléhal?

Druhé tajemství, v němžto se nápodobně neskonale Boží láska a přichylnost stkví, bylo ustanovení převelebné Svátosti oltářní. V prvním onom tajemství bytnost svou Božskou Syn Boží oděl tělem lidským: ale v tomto druhém chce, abys ty, človče, s ním se spojil a do srdce svého jej přijal. Prvé člověk Bohu připojen, již se chce připojit Bůh-člověk tobě. On sám zajisté praví v Evangelium: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm.“ (Jan 6, 57.) Kteréžto tajemství jest v pravdě Božím dílem přepodivným. Právem tudíž pje David: „Památku způsobil (sobě) divy svými milostivý a milosrdný Hospodin: pokrm dal těm, kteříž se ho bojí.“ (Žalm 110, 4.) Svatý pak Tomáš Akvinský k tomu přidává: „To jest div a zázrak netoliko mezi všemi, jichž vykonal, největší, anobř i jakýsi souhrn, podstata a jádro všech ostatních zázraků.“ (Serm. in festo corporis Christi.)

O Asvéru králi vypravuje se v knize Esther, „že učinil u sebe velké hody všechněm knížatům a služebníkům svým za sto a osmdesáte dní“ a to za tou příčinou, aby ukázal slavné bohatství království svého, i velikost i chloubu moci své.“ (Esther 1, 4.) Rovněž tak i Kristus Pán, král to králů nejsvrchovanější, královské hody připravil, na nichžto okázati hodlal hojnost pokladů a zboží svého, slávy též své a velebnosti moc a velikost; neboť krmí, kterou na těch hodech hostům svým předkládá, jest on sám, živý totiž Bůh. Tajemství tedy to tak slavné a znamenité, že neméně než ono první — nevystihlé totiž Vtělení jeho — všemu stvoření podiv a úžas vzbuzuje. A jakby ne? vždyť starozákonní Manna, jsouc obraz toliko velebné Svátosti, na židy takový dojem učinila, že zočivše ji maně volali: „Manhu? co jest to?“ (Exod. 16, 15.) A když potomci jejich v Kafarnaum slyšeli Ježíše Krista rozprávěti o tomto chlebu nebeském, za nemožné to pokládali, pravíce: „Kterak nám může tento dáti tělo své k jedění?“ (Jan 6, 53.) Aniž pak toliko sto a osmdesáte dní hody tyto trvají, jako onyno Asvérovy: ale tisíc a osm set let a trvání jich prodlouží se až do skonání světa. A ačkoli toho předraheho chleba lidé vždy požívají, přece ho nikdy neubyde a on nikdy nepřestane. Právem tedy žalmista nad tím ndiven volá: „Pojďte a vizte skutky Hospodinovy, jaké divy učinil na zemi.“ (Žalm 45, 9.) Žasne totiž pěvec královský nad tím mistrným skutkem a nálezkem, na něž Bůh v moudrosti rad svých, chtěje člověčenstvo spasiti, připadl. — O tomto tedy druhém tajemství Božím s pomocí a milostí Boží, již nám k tomu zajisté nevyhnutelně zapotřebí jest, tuto krátce pojednáme.

Sv. Jan Apoštol a Evangelista o ustanovení té nejsvětější Svátosti mluvě, dí: „Pán Ježíš, když miloval své, kteříž byli na světě, až do konce je miloval,“ (Jan 13, 1.) t. j. zvláštním lásky zápalom miloval je; nebť jim tenkrátě větší a znamenitější dobrodiní, než kdy dříve, prokázal a patrnějších důkazů lásky své jim po sobě zůstavil. Z těch pak znamení bez odporu přední a nejpodstatnější byla tato nejsvětější Svátost, v které jeho božská důstojnost a velebnost opravdově a vsutku přítomna jest. V čemž zajisté nám důklad nevyrovnané své lásky podal: nebť v tom popředně povaha a vlastnost pravé lásky pozůstává, že se těší přítomnosti milovaného, s nímžby vždy pospolu byla a nikdy se od něho nerozloučila: neboť láska neráda nepřítomnost svého miláčka nese. Pročež i božský Vykupitel nás, maje odejít z tohoto světa k Otci Svému, tak to zařídil, že se nevzdálil zcela od nás: tak odejít volil, že nicméně také u nás zůstal. Nebo jako druhdy s nebe stoupil, aniž byl nebe opustil: tak i nyní ze země na nebe vstoupil, aniž byl zemi

opustil, a jako vyšel z Otce neopustiv Otce: tak i odešel ode synů svých a přece u nich ostal. „Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět, dí Kristus Pán, opět opouštím svět a jdu k Otci.“ (Jan 16. 28.)

Má též i tu vlastnost láska do sebe, žež práhne touhou, by vezdy v paměti miláčka svého žila, a tento aby nikdy na ni nezapomínal. Z čehož pochází, že milovníci, majíce se rozžehnati, nějakého dárku jeden druhému na památku zanechávají aneb sobě i posílají. A tak i Kristus Pán, by nám v živé paměti utkvěl, tuto nejsvětější Svátost předrahaého Těla svého, ostavil nám na památku; neb ustanoviv Svátost tuto doložiti ráčil, řka: „To čiňte na mou památku,“ (Luk. 12, 19. a I. Kor. 11, 24.) jakoby řekl, pamatujte toho, jak nevýslovně, převroucně jsem vás miloval, jakou laskavost jsem k vám choval i co jsem za vás přetrpěl.

Na mysl si přiváděje kdysi Mojžíš přednost lidu Israelského nad jiné národy, s nadšením vece: „Aj, lid moudrý a rozumný, národ veliký; aniž jest jiný národ tak veliký, kterýžby měl bohy k sobě blízké, jako Bůh náš přítomen jest všem prosbám našim.“ (Deut. 4, 6, 7.) Podobně i Šalomoun král, vystavěv velechrám Hospodinovi, takměř u vytržení mysli zvolal: „Což tedy domnívati se máme, že v pravdě Bůh bydlí na zemi? Nebo jestliže nebe a nebesa nebes obsáhnouti Tebe nemohou, čímž méně dům tento, který jsem vystavěl!“ (3. knih. králov. 8, 27.) Čím větším právem nám tak volati slušno, jenžto nikoli obraz anebo stín jeho, ale Boha samého v té převelebné Svátosti u sebe chováme. „A aj!, dí věčná Pravda, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.“ (Mat. 28, 20.) K neuvěření zajisté jest ta milost a veliké potěchy zdroj, že Vykupitel náš chtěje uleviti tesknosti vezdejšího vyhnanství našeho, u nás zůstatí ráčí. Anebo jestliže přítomnost přítele v strastech a protivenstvích nám bývá potěchou a oblevou: jakou medle rozkoší to bude, když Ježíše u sebe máme a on mezi námi přebývá? Když vidíme, že Bůh do příbytků a domů našich vchází, po cestách a ulicích našich se ubírá, ano se i nositi od nás a kdekoli nám libo, ukládati dává? že v kostelích našich svatostánek svůj postavil, kdež bychom jej ve dne v noci navštívití, s ním v oči rozmlouvati, prosby a potřeby své mu přednáseti, v pokušení svém si u něho postěžovati a ve všech příhodách jej o pomoc žádati mohli? A když se od nás nevzdálí Božský Spasitel náš, tož přece se pevně do něho nadíti můžeme, že vždy hotov bude, nám v čas pomoci svou přispěti? Pročež i dávno předpověděl řka: „Postavím stánek svůj uprostřed vás, a nezavrže vás duše má. Choditi budu mezi vámi a budu Bohem vaším, a vy budete lidem mým;“ (Levit. 26, 11, 12.) „ano půjdu, kamkoli zanéstí mne vám se zalíbí, po ulicích a rozcestích vašich choditi a vás ctíti budu.“ Nuže, táži se, kdo z nás bude srdce tak tvrdého a ocelového, žeby Boha vida tak laskavého, neza-
hořel láskou k němu?

Aniž pak dosti Pánu bylo, přebývati v chrámech i domech našich; chtěl i nad to uvnitř těla a srdce našeho spočinouti, toho si žádaje, abychom my sami též nejsvětější Svátosti i chrámem, i svatyní, i kalichem, i svatostánkem se stali. Nedává se nám tu toliko zuchtiti, čehož kdysi dopřál pastýřům Betlémským a sv. třem Králům: nýbrž touží přijatu býti v našem srdci. O ty lásco nevypravitelná! o štědrosti dotud neslýchaná, že já všemohoucího a neskonaleho Boha, Krista Ježíše, pravého to Boha a člověka v sebe a v srdce své pojmouti smím a že tohotéž, jehož nejsvětější Panna a Královna andělů, Maria, počala a devět měsíců v životě svém přesvatém a pod srdcem nosila, požívati mi dopřáno. Jestliže mateř sv. Jana Křtitele, sv. Alžběta, jakmile Rodička Tvá, o Pane, v příbytek její vešla, Duchem svatým naplněna,

s úžasem zvolala: „A odkud mi to, aby přišla Matka Pána mého ke mně?“ (Luk. 1, 43.) Co medle řeknu já, když vidím, že Ty, Synu Boha živého, ke mně zavítáš, do srdce mého vstupuješ a v něm se uhostuješ? Zdali pak netřeba mi s větším právem zvolati, odkud mi to? odkud mi ta milost a sice mně, jenž tak drahně času přibýtkem a skrýší ďáblovou byl, mně pravím, jenž Tebe tolikráte urazil, mně takémuto zpučníku, odbojníku, nevděčníku? Odkud mi to, než od převelikého slitování tvého, než tím, že Tys neustále tak dobrotiv, tak laskav? Odkud mi to, než z plnosti nevystihlé, neskonale dobroty a laskavosti Tvé?

V den očistování Panny Marie.

Otvor brány, Salemský ty chráme,
prozezvuč se hlasným hlaholem,
zdob své síně zlata plapolem!
K nebi vznes se, obětný ty plame!

Hrdě pni se, chráme, k nebes tronu,
blažná tobě kyne hodina,
přes tvé prahy svatá rodina
chvátá, obětovat po zákonu!

Blahem plní Matky Páně nitro
věstným slovem starce Simeon;
stara řádu hlásá brzký skon,
prorokuje spásy lidstva jitro.

A tvé srdce plesá, matko svatá?
ach, slyš Simeona krutou řeč:
„Tvou pak duši zbodá ostrý meč,
aby vina mnohých byla snata!“

Matko truchlá, kdož tě bolu zbaví?
Kdož dbá tvých krutobolných ran?
O vždyť dosud rozkládá svůj stan,
v světě lidském, žel! — hřích sedmihlavý.

Hnusný hřích, toť sedmerá je dýka,
jež tvou hrud tak bolně probodá,
žalem srdce rmutné prohlodá,
ve hlubiny duše mocně vniká.

O hled na nás se svých blažných výší,
Maria, ty Panno přesvatá,
aby duše láskou rozžata
Vyplenila v sobě hříchů říši!

Vyprosiž nám milost svého Krista,
buď nám štítem, budiž ostrahou,
by se nesla cnosti oblahou
k Bohu svému vezdy duše čistá.

A. V.

Slavnost „Očišťování Panny Marie“ čili „Hromnic“ jest velkou v roku církevním, v jednotě sv. dětství ale největší. V den „Hromnic“, když nejbliž. Panna Maria a sv. Josef Ježíška přinesli do chrámu, aby jej Pánu Bohu obětovali, tu prohlásili duchem prorockým kmet Simeon a vdova Anna, čím toto dítě má býti a bude: světlem národům pohanským a slávou všem v něho věřícím.

Prorockými ústy Simeona a Anny byl Ježíšek již tehda prohlášen za misionáře mezi pohany, ovšem ale také za velkého odměnitelce, za slávu všech v něho věřících. A ten svůj misionářský úřad mezi pohany vykonával Pán Ježíš nejen po 33 let svého tělesného obcování s lidmi na zemi, nýbrž po celá století, pomocí již dospělých křesťanů, a mnoho pohanů ku pravé víře přivedl — k. př. nás Moravany a Čechy a jiné Slovany pomocí ss. Cyrilla a Methoda —, nyní ale, když víra těch již vyrostlých namnoze ochladla, ba i zhasla! vybral si Ježíšek za spoluapostoly samy děti a pomocí jejich modliteb a malinkých milodarů přivádí celé velké pohanské národy ku světlu sv. víry. Jednota „sv. dětství“ vykonává skutečně v rozsáhlé míře apoštolát, neboť v těch as 30 letech svého trvání, směle můžeme říci, nejméně 10 millionů dětí její pomocí bylo pokřtěno, z nichž ovšem největší díl brzo umřel a nyní před trůnem Božím za své dobrodince oroduje, a ostatní, mnoho tisíc počtem, křesťanský vychování byli a novými apostoly se stali mezi svými sourodáky. Ejhle jak velké věci vykonávají děti „sv. dětství“, když jen denně se modlí 1 „Zdrávas Maria“ a měsíčně 2 kr. přispívají. Příspěvek 2 kr. jest prapateratný a netěžko se oželí, a hle všechny ty příspěvky dohromady dělaly k. př. v roku 1876 u centrální rady v Paříži velikou sumu 997.514 zl. 10 kr., za které se vydrží mezi pohany kněží misionáři, poh. děti se vykupují a vychovávají. Roku 1875 bylo 310.101 poh. dítek pokřtěno a 50.583, které na živě zůstaly, byly křesťanský vychovány, aby se z nich stali noví apoštolé Krista Pána mezi jejich pohanskými sourodáky, aby i jim zasvitlo to „světlo světla“, jak Simeon nazval Spasitele.

Slavnost „Hromnic“ jest pro oudy sv. dětství velkým svátkem, protože jim připomíná jejich spoluúčinkování ve spasení národů, a zároveň je ujišťuje odměny za to. Simeon pravil, že Ježíšek, bude slávou lidu věřícího, tím více tedy lidu s ním spolupracujícího na spasení duší. A dítkám „sv. dětství“ jest Ježíšek skutečně slávou a požehnáním, nebo za ten malinký ale z dobrého srdce věnovaný dárek a za

tu modlitbičku „Zdravas“ odměňuje on se stonásobně, an je zdobí krásnými ctnostmi a chystá jim odměnu v nebesích. To zpozorovali již mnozí rodiči, že údstvím „sv. dětství“ stávají se dítky nápadně hodnějšími a že patrně spočívá na nich požehnání Boží. Těžko jest rozhodnouti, kdo větší dosahuje almužnu, zda pohanské dítky aneb naše křesťanské, údové „sv. dětství.“

Jistý chudý dělník, který své malé dcerušce nemohl odepřít, aby se účastnila na sv. dětství, pravil své manželce: „Tož dej tomu dítěti 24 kr., — já se za to rád zdržím po 2 týdny kouření tabáku, abych těch 24 kr. uspořil. To zvláštní požehnání Boží, které na našem dítku tak patrně jest, stojí již za nějakou oběť.“ A jedna chudá vdova, matka 8 dětí, pravila oněkdý: „Brzo budeme musít za naše děti zapraviti příspěvky do „sv. dětství,“ — co pak bych mohla as prodati, abych to potřebné sehnala?“ — Když jsme jí řekli, že té oběti Pán Bůh od ní nezádá, aby se jen upokojila, tu odpověděla: „Nikoli, mileráda přinesu tu malou oběť, abych své dítky nezbavila toho štěstí, účastniti se na tak velkolepém díle. Já toho až příliš potřebuji, aby je Bůh zvláště žehnal, chránil a vedl.“ — Jiná matka četné rodiny nemůže ani dost často dosvědčovat, že od té doby, co všechny její děti na „sv. dětství“ se účastní — její záležitosti značně se zlepšily, práce daleko více se daří a že se méně cítí stísněnou než dříve, a což je nejhlavnější, že patrně pozoruje obzvláštní ochranu Boží svých dítek.

Inu ovšem, Kristus Pán sám řekl, že cožkoli učiníme i tomu nejneopatrnějšímu člověku, že Jemu to činíme a že stonásobně on to odmění; vymoci ale někomu světlo sv. víry, to jest více, než kdybychme jakékoliv jiné dobrodiní prokázali, a proto tak žehná Spasitel účastníky sv. dětství. Přišel on, aby osvětlil světlem pravé víry národy pohanské a aby oslavil všechny, kteří v něho věří a jeho přání plní. — —

II. O mukách očištcových.

1. O duševných mukách očištcových.

Muky duševné, čili muky ztráty dle výroků sv. otců jsou největšími a nejtrpělivějšími mukami očištcovými a zasahují u větší aneb menší míře všechny duše tam odsouzené, a tudíž i duše, kteréž nižádnými jinými mukami trápeny nejsou. Tyto muky duševné záleží v tom, že duším neustále tane na mysli vina spáchaného zlého a opuštění dobrého, a pak že jim popřáno není, na tvář Boží patřiti, což dle výroku sněmu Florentinského jest nejtrapnější všech muk očištcových. Nikomu nelze pochopiti, jak velice se trápí a mučí duše, od těla oddělená, anať ve své horoucné touze po Bohu, svém nejvyšším a jediném dobru, sebe vždy jakožto předmět jeho trestající spravedlnosti zavrženu vidí. Sv. biskup a zakladatel řádu Alfons Liguori dí: „Mnohem větší než muky jednotlivých smyslů jest trápení, jež v očištcu ubohé duše snáší se tím, že jim nelze na tvář Boha svého patřiti.

Nejen přirozenou, nýbrž i nadpřirozenou láskou k Bohu rozníceny jsouce, po spojení se svým nejvyšším dobrem tak mocně touží, že, vidouce sebe vlastní vinou od něho odloučeny, z toho tak prudkou bolest pociťují, že by jí každého okamžiku mohly býti usmrceny, kdyby jim možno bylo umřítí.“ —

„Pročež,“ praví sv. Chrysostom, „jest muka odloučení od tváře Boží pro ně mnohem větším trápením, než veškerá utrpení smyslů. Tisícronásobný oheň

pekelný," dokládá tentýž světec, „netrápil by je tak brozně, jako muka, že jsou patření na Boha svého zbaveny.“

2. O mukách ohně v očistci.

Dle výroků sv. otců nerůzní se oheň očistcový od ohně pekelného. „Tentýž oheň," praví sv. Tomáš Akvinský, „mučí zavržence v pekle a spravedlivé v očistci." „Nejmenší pokuta očistcová," dokládá též církevní učitel, „větší jest, nežli největší trest v životě tomto." Nevyjímá ani největších muk a útrap sv. mučedníků, ba ani přehořkého utrpení Páně, řka, že oheň tento nikoliv dle přirozené síly, nýbrž jako oheň pekelný se zvětšenou, nadpřirozenou prudkostí jako metla Boží pálí. —

Též sv. Augustin, biskup a učitel církevní, ve výkladu svém 37. žalmu o tomto ohni dří: „Poněvadž se praví: „ale sám bude spasen," (I. Kor. 3, 15) málo kdo si onoho ohně všímá. Avšak ač skrze oheň spasení dosáhnouti lze, přece oheň ten bude bolestnější, než cokoliv člověk v tomto životě trpěti by mohl. A víte, jak přemnoho zde trpěli jsou zlí, a co by trpěti mohli; přece však jen takové nehody a těžkosti přetrpěli, jakéž i dobří již trpěti museli . . . Vездеjší trápení tedy mnohem jsou snesitelnější, a přece hle, kterak lidé všechno učiní, cokoliv poručíš, jen aby jim ušli. Jak mnohem lépe jednají, kdož činí, co Bůh poručí, aby ona těžší trápení snášeti nemuseli.“

3. O ostatních mukách očistcových.

Jsouť v očistci kromě trápení ohněm ještě jiné muky, jež působí na smysly čili na cit: především tma; neboť onen nadpřirozený oheň nevydává, rovněž jako oheň pekelný, světla; pročej jej i sv. církev nazývá temností. Dále budou tam, rovněž jako v pekle, též veškeré smysly, zvláště jimiž jsme nejvíce zhřešili, mučeny, jakž dočísti se lze v knize Moudrosti: „Čím kdo zhřeší, tím i trestán bývá." (11, 17) Často musí duše i na tomž místě trpěti, kde zhřešily, což se zove blouděním čili putováním; pročej sv. Tomáš Akvinský, promluviv o řádném očistci, píše: „Jest ještě jiné místo očistcové, dle zvláštního ustanovení, jelikož se dočítáme, že někteří časem na rozličných místech trestáni bývají, buď ku poučení živých aneb ku pomoci zemřelých, aby totiž, poznají-li živoucí jejich trest, tento modlitbami církevními se zmírnil." Konečně někteří z dopuštění Božího nájezdům a útokům zlých duchů vydáváni bývají. Sv. Bernard o tom dří: „Kteřížto v očistci se nalézají, očekávají vykoupení, avšak napřed musí palčivostí ohně, aneb ostrostí zimy, aneb nějakou jinou těžkou bolestí mučení býti. Předobrotivý Otec zřizuje tam své, ku slávě věčné určené dítky rukou pokušitelovým, nikoliv aby je umrtil, nýbrž aby je očistil, aniž ku hněvu, nýbrž ku milosrdenství, aniž k záhubě, nýbrž k obnově, anť nejsou již nádobami zlosti a hněvu, připravenými k zahynutí, nýbrž nádobami slitování, uschovanými ku věčnému králování.“

4. Všeobecné náhledy o mukách očistcových.

Sv. Cesarius Arelatský píše: „Mnohý snad praví: dbám pramálo o čas, kterýž v očistci ztrávím, dosáhnu-li jen života věčného. Avšak Bohu se takový úmysl nelíbí. Všecka trápení tohoto života nemohou k mukám očistcovým ani přirovnána býti. A kdož pak může věděti, na kolik dnů, měsíců, roků tam odsouzen bude? Bojíme se, prst do ohně strčiti, a neměli bychom se strachovati dlouhý čas ve šířajícím plameni hořeti?" —

Podobně se pronáší sv. Bernard: „Složte starý kvas, bratři, dokud k tomu ještě času. Dny, k očištění nám propůjčené, pomínou sice i proti vůli naší; avšak běda nám, skončí-li se dnové tito a nebude-li očištění naše dokonalé, tak že pak očišťovati se musíme v ohni, nad kterýž v tomto životě nic trapnějšího, nic ostřejšího, nic prudčího sobě pomysleti nelze.“ Toť náhledem vůbec všech otců a učitelů církevních. —

5. Jen skrovný počet vyvolenců ujde mukám očištcovým.

Dle výroku písma sv. totiž Zjevení sv. Jana (21, 27.), kde se o městě svatém praví, „že do něho nic poškrvněného nevejde, snadno lze souditi, že nemnoho umírajících dosáhne toho prevelikého štěstí, že ihned po smrti přímo do nebe se dostanou a na Boha patřiti budou. Sv. Terezie, jíž popřáno bylo stav mnohých v Pánu zesnulých seznati, praví, že mezi nimi jen tři osoby, obzvláště svaté, spatřila, kteréž přímo do nebe se dostaly; a veleučení kardinál Bellarmin dí ve svém „povzdechu holubičině,“ že sotva několik spravedlivých jen z přenesmírného milosrdenství Božího krutým mukám očištcovým unikne a ihned do nebe se dostane. —

„Kdož jest tak dokonalým,“ vece sv. Bernard, „tak svatým, že po vykročení svém z tohoto světa ohni onomu ničeho povinen není, a duši svou ode všech poskvrn hříšných úplně očistil, aby se pak chlubiti mohl, že má čisté srdce, aby říci mohl: „Čisté jest srdce mé, čist jsem od hříchů?“ (Přísł. 20, 9.) Málo jest sice vyvolených; avšak i mezi těmito skrovným počtem vyvolenců, jakž se domnívám, jest jich velmi málo, kteříž jsou tak dokonalými, že dovršili očišťování, o němž mudřec praví: „I za nedbalost svou očist se málem.“ (Sirach 7, 34.) —

6. Toliko úplně neposkvrněnému do nebe vejíti možno.

Ačkoliv všední hříchy přátelství Božího nás nezbavují, jest přece jisto, že duši naši poskvrňují a tudíž, dříve než se objeviti můžeme před tváří toho, jenž jsa nejvyšší svatý ani nejmenší poskvrny kolem sebe netrpí, očištění v očištcu žádají, nebylo-li již v životě vykonáno.

K objasnění toho podáváme zde příběh, kterýž nám v známost uvádí, že i malé dítky někdy této očisty potřebují. Sv. Perpetua, kteráž léta Páně 203. smrt mučnickou podstoupila a pro obzvláštní svatost do kanonu mešního (do tiché mše) vřaděna byla, vyličuje nám ve známé své podivuhodné zprávě tato vidění, jichž se účastnou stala nedlouho před svou smrtí o bratru svém Dinokratovi, který jsa 7 lét stár, na raka v obličej umřel. Když totiž za zvláštního vybládnutí za něho modliti se počala, uzřela jej brzy na to prahnoucího žízní a vedrem, nečistého a zohaveného v obličej bívalou ranou, z tmavého vězení vycházeti, kde ještě množství jiných úpělo. Když potom ještě vroucněji za něho se modlila, spatřila jej v krátkém čase zase na místě jasném čistého, veselého a hrajícího s jinými dětmi, a na místě rány měl jen jizvu ve tváři. Z toho poznala, že z trápení již vysvobozen jest. — Sv. Augustin, jenž s jinými otcí církevními vidění tato za pravdivá a pravá má, dokládá, že pacholík ten již pokřtěn býti musel, a že pak svou nevinnost buď na domluvu svého pohanského otce modloslužebným skutkem, aneb porušením pravdy, totiž lží, aneb jinou chybou, stál jeho přiměřenou, pozbyl. — Hrabě Stollberg popisuje v 8. svazku svých dějin církve Ježíšovy tato vidění v původní jejich obsírnosti, a taktéž Buttler v životopisu nadzmiřené světky v měsíci březnu

Chrám sv. Moudrosti v Cařihradě.

Od usmrcení a z mrtvých vstání Spasitelova neuplynulo ještě plných 300 let, když slavila církev křesťanská vítězství své nad židovstvím i pohanstvím. Byly pak příčiny tak rychlého vzrůstu církve sv. jednak vnitřní, jednak vedlejší. Božský původ a základ nového učení ze prostičkých mužů galilejských učinil věstitele nadšené nej-světějším zápallem, opatřené zázračnou výmluvností, ozdobené nadpozemskou láskou ke bližnímu a nejčistějším životem. K vedlejší příčinám rychlého zmáhání se ná-boženství křesťanského náležela bez odporu hniloba panující tehdejší i ve veřejném i ve soukromém životě společenském, široké pole jazyka řeckého i latinského, zakládání společností (církví) křesťanských v nejdůležitějších městech; potom spisy učitelů církve sv., ba i samo pronásledování a násilné potlačování nového učení věřící nejen u víře posilňovalo, nýbrž i hojně údy do církve přivádělo. „Krev mučedníků jest semenem křesťanův“ praví Tertullian. Za Konstantina bylo křesťanství již tak mocné, že již chrámy pohanské víc a více přestávaly a ve křesťanské se proměňovaly.

Konstantin, s přijímáním Veliký narodil se 27. února roku 274. Stav se brzy spoluvladařem na Západě, přemohl jednoho protivníka po druhém, až konečně se stal samovládcem. Hned z mládí byl náchylen ku křesťanství, činil dobré pokroky a proto není divu, že po skvělém vítězství nad soupeřem svým Liciniem po celé říši křesťanství dal svobodu. Takto byl pokoj říši zjedнан a nyní obrátil Konstantin zřetel svůj na jiné věci. Dříve již přesídlil se z Milánu do Byzance na Východ, kdež vystavěl nádherné město, nazvav je „Konstantinopolis“ čili „Cařihrad.“ On to byl, jenž dal křesťanům svobodu vyznávat veřejně svou sv. víru; onť to byl, jenž vztýčil všude kříž sv., jenž chrámy pohanské zrušil a křesťanské z nich zříditi dal. Mimo to dal vystavěti mnoho nádherných budov a kostelů, tak k. p. chrám na Božím hrobě v Jerusalemě, nad jeskyní betlémskou, a pak teprv v samém Cařihradě co bylo chrámů, jeden skvostnější a nádhernější než druhý!

Veškeru nádheru města hlavního, i sám zlatý palác císařův, převyšoval chrám vystavěný a zasvěcený věčné, nebeské moudrosti, čili, jak se nyní zove chrám, sv. Žofie. (Slovo to pochází z řeckého σοφία (sofia), moudrost.) Jelikož chrám tento jest jeden z nejstarších a nejkrásnějších, a jelikož nyní se nalezá ve špinavých rukou sverepých Turků a brzo snad mocí zbraní slovanských opět křesťanské bohoslužbě odevzdán bude, chci krátký popis tohoto chrámu zde podati a čtenáře na tuto vzácnou památku upoměti. Chrám sv. Moudrosti* (Žofie) v Cařihradě jest nejnádhernější, leží na západu od residence sultanovy a byl z křesťanského chrámu na mešitu tureckou přeměněn. Bylť on vystavěn od císaře Konstantína Velikého r. 325 a sice nádherně, ale brzy se sesul větším dílem za příčinou zemětřesení, tak že nástupce Konstantinův, jmenem Kostans, teprv stavbu rozšířil a dohotovil. Když seděl na patriarchálním stolci v Cařihradě sv. Jan Zlatoúst, vypuklo proti tomuto muži sv. veliké spiknutí, při němž chrám lehl popelem r. 404 byv požárem zničen. Byv od Theodosia r. 415 znovu vystaven, lehl zase r. 532 popelem, načež Justinian dal jej vystavěti od Anthemia z Trallesu a Isidora z Miletu, slovutných mistrů stavitelských.

Hned asi čtyřicátý den po požáru, dne 23. února r. 532, povolal císař Justinian ony dva stavitele, aby vykreslili plán; on sám pak nešetřil ničeho, jen aby stavbu tu velikolepou provedl. Ze starobylých chrámů asijských a řeckých dal dovéztí nejskvostnější sloupy a jiné mramorové sochy. Na ostrově Krétě prý dal páliti cibly,

*) Poněvadž se tak má vlastně jmenovat, chci toho jména i na dále užívatí.

kteřé byly pětkrát lehčí než naše obyčejné. Počet dělníků povolanych jest víře nepodobný a císař sám dával na ně při práci pozor a rozličnými dary je ku větší pobízel pilnosti. Justinian dokončil stavbu chrámu sv. Moudrosti za 5 let, 11 měsíců a 10 dnů (532—537), a když při posvěcení vstoupil do chrámu, zvolal pln zápalu s rukama k nebi pozdvíženýma: „Sláva budiž Bohu, jenž mne uznal za hodna takové dílo dokonati; překonal jsem i tebe Šalomoune!“ A v pravdě musíme říci, že posud nikdo neviděl chrámu tak nádherného, s takovým nákladem vystaveného. Roku 558 sesula se část východní toho chrámu následkem zemětřesení; Justinian dal však stavbu trvaleji obnoviti. Po dobytí Cařihradu Turky r. 1453 byl chrám ten na mešitu (modlitebni) přeměněn, načež byly k němu ještě jiné budovy (minarety, věže, s nichž zvěstují se hodiny k modlitbě) přistavěny a dva podporné pilíře na jihovýchodní straně. Toť krátké dějiny toho světoznámého chrámu; jak ale vypadal z venku a zevnitř?

Chrám sv. Moudrosti jest, jak s vrchu podotknuto, z velmi lehkých cihel v podobě kříže vystavěn; má tři lodě, nad nimiž se do výše pnou kupule. Délka prostřední lodi hlavní obnáší 269 stop, šířka 143 stop; průměr hlavní kupule jest 115 stop velký, její výška 26 stop, a střed kupule té jest 180 stop nad podlahou. Vnitřek kupule jest pozlacen a mozaikou vykládán, jakož i čtyřmi ohromnými serafíny ozdoben; okolo jest galerie 50 stop široká a spočívá na 67 sloupcích. S touto velikou kupulí spojeny jsou dvě polokupule a 6 jiných menších. Chrám jest rovněž jak většina východních chrámů oltářem ne k východu, nýbrž k jihovýchodu obrácen, což se dá rozličným způsobem vysvětliti: buď se řídili podle směru k Jerusálemu, anebo že si zvolili směr východu slunce v nejkratší den, v den narození Krista Pána.

Vkročivše do hlavní lodě spatříme teprv tu největší nádheru. Hlavní loď chrámová je podlouhlá a nad ní se pne do výše ta ohromná kupule, spočívající na čtyřech velikých a silných sloupech. Světlo do ní vniká buď 40 okny v kupuli, buď 5 okny nacházejícími se v každé vedlejší kupuli, buď okny, které jsou po 12 na severní a jižní straně velikého klenutí. Presbiterium (místo určené pro kněžstvo, blíže oltáře) je uvnitř okrouhlé, zevně ale tvoří tři strany pravidelného šestihranolu; každá pak strana má dvě drahocná okna nad sebou. Uprostřed tohoto místa jest vyvýšenina, na níž spočíval mezi čtyřmi stříbrnými sloupy trůn tamnějšího patriarchy a jiná sedadla rovněž stříbrná pro kněžstvo. Docela stříbrné zábradlí oddělovalo místo to od ostatní části chrámové. V zábradlí byly troje tak zvané posvátné dvěře, z nichž prostřední byly větší těch ostatních. Ze zábradlí vystupovalo dvanáct stříbrem bohatě potažených sloupů, snad ku naznačení dvanácti apoštolův, a mezi nimi stálo deset stříbrných soch, představujících božského Spasitele, jeho nejsv. Matku uprostřed andělů čtyry evangelisty (Matouše, Marka, Lukáše a Jana) a pak čtyry tak zvané veliké proroky. Před patriarchálním trůnem bylo opět místo nižší, zábradlím oddělené, pro nižší duchovenstvo. Pak byl před trůnem zlatý oltář na zlatých sloupcích a na oltáři bylo věžaté stříbrné ciborium osmihrané, které se však končilo podobou kalichu, na němž byla světová koule se stříbrným a bohatě drahokamy vykládaným křížem. Čtyry velké stříbrné svícny dodávaly tomu ještě většího lesku. S ciborium visela holubice, držíc v zobáčku schránku se sv. hostiemi, pro nemocné uschovanými, a byla ověncená drahými věnci a korunou skvostnou. Lid však toho ciborium neviděl, poněvadž bylo zastřeno skvostnou, drahocenou látkou.

Na východní polovici hlavní kupule byla kazatelna okrouhlá, na níž se šlo ze severo-východní strany po mramorových lesklých schodech. Nad kazatelnou byla

střecha spočívající na osmi sloupech a byla ozdobená bohatě drahými kovy a drahokamy. Na tuto kazatelnu chodívali ti, kteří předčítali nebo předzpěvovali; sloužila však zároveň císaři za trůn. Tato skvostná kazatelna byla při prvním zřícení porouchána a pak laciněji vystavěna; použiliť ku stavbě nové kazatelny jen krásného mramoru a stříbra.

Vedle hlavní chrámové lodi jsou ještě dvě jiné, jedna na severní, druhá pak na jižní straně. Nad těmito loděmi je sbornice pro ženské. Prostory jsou klenuté s kupulemi. Vedlejší lodě tyto jsou sloupovým pořadím odděleny od hlavní a sice jsou sloupy dvěma řadama nad sebou tak, že spodních je 40 a horních 60; tedy dohromady 100 sloupů na jedné, a na druhé straně tolikéž.

Sloupy tyto byly vesměs umělecké, zhotovené od umělců, jakými se mohlo Řecko za starých časův vykázati. Bylyť sloupy porfyrové, alabastrové, dílem též z různobarevné žuly. Vůbec uvnitř chrámů bylo všecko z nejkrásnějšího mramoru, jak zdě tak i dlažba a všecko se tak lesklo, jako kryštalové zrcadlo. Na západní straně táhne se úzká chodba podél chrámu a nad ní je ještě jedna taková chodba. Do této úzké chodby vedou z kostela devatery dvěře, tedy z každé lodi troje. Prostřední dvěře jsou mnohem větší a vzácnější než ostatní; jsouť to dvěře královské. Nejsou vykládány mramorem jako jiné, nýbrž bronzem. Nad nimi jest oblouk spočívající na mohutných sloupech, v němž se představuje veliká, otevřená kniha s nápisem vyňatým z evangelium sv. Jana, kap. 10. v 8. a 9.: „Všickni, kolikož jich koli přišlo, zloději jsou a lotři a neslyšely jich ovce. Já (Kristus) jsem dvěře. Skrze mne, vejde-li kdo, spasen bude: a vejde i vyjde a pastvy nalezne.“ Nad tím je holubice.

Lid vchází sedmerými, tak zvanými svatými dveřmi, které se nacházely v oné úzké chodbě. Nyní ale již se tam nechodí, nýbrž tam bydlí turečtí derviši.

Na západní straně souvisel též se chrámem čtyřhraný dvůr s otevřenými podloubími. Uprostřed toho dvoru nalézal se vodotrysk, jehož voda padala do vodojemu z jasického mramoru. Okolo bylo 12 menších vodojemů, z nichž v každém se nalézal kamenný lev, jenž opět vodu ze sebe prýštil.

Celý chrám jest nesmírně rozsáhlá budova s rozličnými chodbami, galeriemi, schody, kupulemi, a všecko to je s největší nádherou zbudováno. Věž však se vystavěla až později, poněvadž řecké obřady netrpí žádných zvonů; až císař Michal, s přijímáním „opilec“, dostal r. 865 od vévody Ursa Patriciana z Benátek zvony darem; pak se teprv věž na zvony vystavěla, což potvrzuje kniha obřadná Konstantina Porfyrogenita.

Věž tato měla západní a východní dvěře. Krásný portál byl na východní straně. Tímto portálem se přišlo do chodby, kdež císař při návštěvě odložil korunu, pak se přišlo do pokoje, kde se císař převlékával. Obě bylo nejskvostnějšími koberci odděleno a zastřeno.

Ve chrámu byla též křtitelnice, totiž nádherná kaple, kde byla v nádržce voda křestná, poněvadž u Řeků se třikrát do vody pohrouží ten, jenž přijímá svátost sv. křestu.

Všecko bylo uměle vykládáno obrazy Krista Pána a svatých; zábradlí u choru bylo pozláceno, taktéž i dvěře i galerie.

Ve svatostánku se nacházelo množství drahocenných věcí, všecko pospolu asi 40.000 liber stříbra, pak ty nádoby a oděvy kostelní z nejčistšího zlata a nejdražšími kameny bylo všecko ozdobeno. Což to, ale kdyby vidělo oko lidské ještě jiné

poklady tu nahromaděné v klenotnici, to nesmírné množství zlatých kalichů, mísek a konvic; kdyby vidělo ty 42.000 perlami a drahokamy protkané látky, pak těch 24 evangelních kněh, z nichž každá i se zlatým okutím vážila dva centnýře; kdyby vidělo oko lidské těch 6000 svíců z nejčistšího zlata, 7 zlatých křížů, z nichž každý vážil jeden cent; kdyby to všecko spatřilo lidské oko, zajisté by ustrnulo nad takovým bohatstvím, takovou nádherou, skvostností a umělostí!

Tak vypadal chrám křesťanský, ale nyní již tomu tak není od té doby, kdy Turci se zmocnili Cařihradu, kdy vztýčili místo sv. kříže — svůj půlměsíc na vrchol chrámu boží Moudrosti, čímž se stal chrám, ondy tak nádherný, chloubou celého křesťanstva — tureckou mešitou čili modlitebnicí!

Kéž by se tato starodávná památka dostala do rukou křesťanův, kteří by si jí uměli vážit! Bohužel ale Řekové nedbají velice o svatyně a Turci ještě méně, poněvadž nejsou sami čistotní, tedy se nedá ani očekávat, aby takovou budovu čistili. Řekové pyšní odpadli od sv. církve katolické, v níž jediné jest naše spása; jelikož ale pýchu předchází pád, klesli napřed duševně a mravně a pak, aby se dovršila míra trestu, padli i pod vládu surových Turků. Modleme se, milí přátelé, jakožto praví apoštolé modlitby, za navrácení se rozkeštníků do lůna církve sv., aby se v ní sjednotili nejen Řekové a Rusi, nýbrž všickni národové na zemi, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř.

Chrám Panny Marie v Nových Kostelích v Šumavě.

(Legenda.)

Rodička Boží Maria Panna byla hned za prvních dob, kdy Čechové přijali víru Kristovu, po celých Čechách velice ctěna, a věrní zbožní Čechové utíkali se k ní jakožto k matce Boží, první po Bohu, a jakožto k orodovnici naší u Boha o pomoc. Proto též máme v Čechách a na Moravě tolik poutnických míst zasvěcených Rodičce Boží. V naší Šumavě v dobách před husitskými válkami byla zvláště ctěna Rodička Boží „Loučimská“, k účtě jejíž již ku konci 12. století překrásný gotický chrám na pahorku vystaven byl. Úcta její se po celém Pošumaví čím dále tím více šířila, tak že poznenáhla zanikal Běhářovský chrám Páně a vše táhlo se do Loučima k Rodičce Boží zázračné. Přišly však nešťastné války husitské na ubohou vlast naši českou dnem 6. července 1415. kteréhožto dne upálen byl Jan Hus v Kostnici. Po Čechách, čím více války zuřily, tím více pronásledováni byli katolíci, a husitství se vždy víc a více šířilo. V kra-

jinách pošumavských přestoupila města Klatovy a Domažlice dále většina panstva a rytířstva k husitství, tak že i vesnický lid byl všude nucen své víry se odříci a Husity se stát.

Zášť Husitů proti katolíkům šla tak daleko, že katolické kostely a kaple bořili, obrazy a sochy svatých ničili a tupili, kněze katolické ubíjeli — a tak ta krásná vlasti naše, která za dob Karlových byla perlou celé Evropy a mohla se vykáhati tolika velkolepými velebnými svatyněmi a tolikera pevnými hrady a opevněnými městy, podobala se smutné poušti. A jako uvnitř vlasti naší se dalo, počalo se brzo děti v našem Pošumaví.

V Klatovech Husité zpálili klášter, zabili mnichy tiché, a tak i po vesnicích a dědinách počali bořiti chrámy a kaple. Taktéž strojili se na Loučimský svatostánek, na velebný chrám Rodičky Boží. Hrůzka katolíků, která viděla, že proti přemoci panstva a měšťanstva vůkolního, chrám ten nezachrání, usnesla se, že ale-

spoň zachrání zázračnou dřevěnou sochu Rodičky Boží z chrámu Loučimského, která byla útěchou celého katolického hloučku, aby k zničení a k zneuctění od Husitů nepřišla. Hrdinská jedna žena odhodlala se k činu tomu. Sejmula potajmo posvátnou zázračnou sochu Rodičky Boží z Loučimského hlavního oltáře, a ukryvši ji, zanesla ji do tmavých a širých hvozdu Šumavských, na pohraničním území bavorském, kde jiní zbožní muži katolíci Čechové vystavěli kapličku a do té zázračnou sochu Rodičky Boží z Loučima postavili, míníce, že tam od husitských nájezdníků zachráněna zůstane. Toto vše se událo asi ku konci první polovice patnáctého století. Však ani tam nezůstala Rodička Boží Loučimská ušetřena od Husitů. Stalo se, že po nějakém čase jel husitský starosta obce Votavy blíže města Ronšperku do Bavor po svém zaměstnání, kde si utrživ hodnou opičku na bavorském, jel na zpět na svém komoni hvozdem ku svému domovu. Na pěšině v lese vidí nově zbudovanou kapličku a v ní dřevěnou sochu Rodičky Boží. Pln nenávisti k svatých obrazům a sochám, zastavil se. Uvázav koně svého u stromu, šel do kapličky. Tam počal Rodičku Boží hanebnými a bohaprázdnyými slovy tupiti, chtěl aby mu odpověděla, a když neobdržoval nižádné odpovědi, počal jí láti — a konečně uchopiv sochu tu posvátnou, mrštil jí, z vyvýšeného místa, na němž stála, na podlahu, kdež do ní kopal, a konečně aby ji zničil, hodil ji do studánky, asi dvacet kroků od kapličky vzdálené. Nyní šel ke svému koni, aby jel dále. Jda okolo kapličky ohlednul se na vyvýšené místo, kde dřívě ta socha stála. Hle co vidí? Tatáž socha, kterou zneuctil a hodil do studánky, stojí tam zase na svém místě. On rozvztekl, běře sochu tu po druhé, a běží s ní k studánce a hází ji tam po druhé. Jde zase zpět — a přicházeje ke kapličce, vidí ji tam zase státi na dřívějším místě. On činí totéž po

třetí — a i tentokráte když jde zpět kolem kapličky vidí sochu Rodičky Boží tam státi. Nyní myslí konečně sochu tu zničiti, když ji mečem svým rozseká. Tasí meč, tne — rozetne soše té korunku a hlavu daleko do čela až k pravému oku. A slyšte co se stalo? Z této rozseknutiny dřevěné sochy řine se krev, která roní se přes čelo a tváře sochy té. On celý zaražený a polekaný prohlíží si skrvácenou sochu a učiněnou zející ránu. Chce krev otřít, ale ta se otřít nedá. Strach zmocňuje se jeho, on vidí vyšší moc Božskou zde vládnouti — a proto z tohoto místa chce utéci, běží ke koni svému, odvázáv jej, sedá na něho — a chce ujet z místa tohoto. — Však kůň stojí jako přikován, nechce se hnouti — on bodá jej ostruhami — nic naplat. Nyní míní, že je očarován i s koněm, nebo v čáry a kouzla věřil, počíná koni podkovy odrážet — běře koně za uzdu, nutí a bíje jej, aby šel, kůň se nechce hnouti. Nechává nyní koně a chce utéci sám — ani tu sám nemůže se z místa toho vzdáliti, cítí na sobě, že nějaká vyšší moc jej drží a vzdáliti se mu nedá. Strach pojímá ho na celém těle, pln bázně a lítosti kráčí ke kapličce, padá na kolena před sochou Rodičky Boží, kterou byl tak velice zneuctil, prosí ji za odpuštění, slzy kanou hojně z očí jeho, a on po celou noc klečí a modlí se k Rodičce Boží. Ráno jdou dva muži kolem a vidouce koně bez podkov a podkovy vedle ležeti, jest jím to podivno — co se tu státi muselo? Jeden jde se podívat do kapličky a vidí tam muže se sepjatýma rukama se modliti a slyší s pláčem Rodičku Boží prositi za odpuštění. Na otázky jejich, co se zde stalo, vypravoval jim onen Husita, který zázrakem tím stal se nejhorlivějším katolíkem a ctitelem Rodičky Boží, celou tu událost. Nyní kůň již se dal vésti kam bývalý Husita chtěl, a on sám mohl se též z místa toho vzdáliti a do domova svého se odebrati.

Pověst o této události roznesla se v brzkú po celé Šumavě, jak z české tak i z bavorské strany. Tisíce lidu počínalo navštěvovati kapličku tu ve hvozdě Šumavském. Každý chtěl viděti zázračnou Rodičku Boží, krajina ta se počala mejtiti a davy převeliké jak z Čech tak i z Bavor a ze Švábska valily se na toto místo, aby uctily a viděly zázračnou Rodičku Boží. V roce 1659. dne 5. května započato zde se stavbou velkého chrámu Páně a kláštera, jež doposud obývají otcové Františkáni, a který chrám a klášter se zove „Nové Kostely.“ Až doposud z celého Bavorska a jižního Německa přicházejí sem zástupové ctitelů Rodičky Boží, a z celých západních Čech putují tisícové do Nových Kostelů uctít Rodičku Boží, která dříve bývala v Loučímě — a nyní se na

půdě Bavorské nalezá. Když klášter vystaven byl, šlechta celého Pošumaví českého zakládala tam fundace pro místa duchovních i fundace mešní zvláště pak hrabata Kokořovci, Martinicové, Piccolomini, z Klenové Lebkovicové, Valdsteinové, Žerotinové, Kocové, Pachtové, Kolovratové, Vratislavové, Vrabsští atd. a věnovali kostelu tomu mnohá mešní roucha skvotná, zlaté a stříbrné náčiní. — Odpoledne v sobotu před třetí nedělí po sv. Duchu, bývá v „Nových Kostelích,“ slavnost zvaná „Korunovace Panny Marie.“ Toho dne bývá tisíce poutníků v klášterním kostele jak z Bavor tak i z Čech, zázračná socha Panny Marie se sejme, a zející rána v hlavě Rodičky Boží se zbožným poutníkům ukazuje. Nové Kostely jsou v celé Šumavě nejoblíbenějším poutním místem.

Milodary B. Srdce Páně.

Z J. u Tišnova. Moje matka byla sklíčena velkými bolestmi v krku, a dech se jí dusil. Dne 5. bylo jí zvláště úzko a dusno, tak že mne žádala, abych se za ni modlila. Učinila jsem tak a vyzvala jsem i svou sestru k modlitbě k P. M. a pak k B. Srdci P. a umínila jsem si, dojdou-li vyslyšení, že ke cti Boží to uveřejním ve „Škole.“ A hle, hned po naší modlitbě zmírnily se bolesti, ba v noci úplně přestaly. Mnohý řekne, že to přirozeným způsobem se stalo; nepochybují, ale pánem přírody jest Bůh a nápadno jest, že právě na naši modlitbu přikázal té přírodě, — já mám to přesvědčení, že naše modlitba byla vyslyšena, a proto tisícové díky vzdávám milostivému Ježíši. Než ne nadarmo napomíná nás Písmo sv., abychme věrně splnili, co jsme Bohu příslibili; i já jsem slíbila uveřejnění, ale pro nepatrnost své osoby pořád jsem s tím váhala, — až tu k mému zahanbení mne matka upomenula předtu-

chou, že bolesti se jí vrátí. Prosím tedy za uveřejnění mého díkůvzdání za dobrotu nejsv. Srdce P. J. a P. M.

Z Lán. Jistá zbožná panna Barbora poslala sv. dětství 3 zl., jakožto malý důkaz vděku, že byla vyslyšena v trapné záležitosti, a žádá, aby veřejně byly oznámeny její vroucné díky nejsv. Srdci P. Ztratila se totiž jedné noci její bratr a všechno pátrání bylo marné; ba upadlo i kdovíjaké podezření na rodiče a celé přibuzenstvo ztraceného, a bylo mnoho opletaček a ostud s úřady. To tak trvalo 4 neděle. Rodičů ta ztráta a nespravedlivé podezírání tím více trápily, an ztracený byl hošík hodný a ode všech milovaný. V té tísní usnesla se Barbora se svou matkou, že vykonají 9denní pobožnost k B. S. P., aby se bratr našel a rodiče sprostěni byli všeho podezření. A hle, třetího dne našli ho, ale bohužel utopeného, s těžkým kamenem na prsou, na místě, kde dříve několikrát marně byli hledali. Byloť to

sice bolestné nalezení, ale způsobilo aspoň zastavení všech soudních vyšetřování bez toho nanejvýš zkormoucených rodičů. Proto tedy chce B. splnit svůj slib uveřejnění dosáhnuté milosti.

J. V. z Prahy děkuje B. Srdci P., že vyslyšen byl ve své prosbě, aby hojně získal účastníků na Gnedělní pobožnosti k sv. Aloisiovi.

Od Uh. Hradiště. Na přímluvu B. P. Marie Lourdské stalo se náhle pozdravení dlouhý čas těžce nemocné osoby ve Znorově. — Na modlitbu k Božskému Srdci P. Ježíše a Marie Panny náhlé smíření dlouhý čas v hněvu zarytých dvou bratří v Uh. Hradišti. Obojí žádají si, aby se to ve „Škole B. Srdce P. J.“ uveřejnit dalo.

Ze života Pia IX.

Nejednou byl sv. Otec v nebezpečství smrti, pronásledován od vlastního národa italského a od zapřísáhlých tajných i zjevných nepřátel svých a sv. církve, stíhán jsa přirozenými nehodami, vlastní těla křehkostí a starobou; a ejhle, až podnes živí nám ho dobrotivý Bůh a nadějme se, že naše prosby o prodloužení jeho života, až by uviděl vítězství sv. pravdy, nebudou oslyšeny. Brzo 30 let již čeká revolucionářský nevěrecký svět na smrt Pia IX. a každou škulinou u Vatikánu naslouchají liberalové, brzo-li zemře ten nenáviděný kmet, jehož hrdinnou stálostí sflí a otužují se milionové věrných katolíků, se zimničnou dychtivostí čekají na bezživotí papeže, domnívajíce se, že s ním padne celá katolická církev, a nejednou roztrubovali svými novinami, že již dokonává; — kdežto zatím ta neuprosná, neuplatitelná smrt, posel Boží, za jejich zády protivníky sv. církve a Pia IX. jednoho za druhém uchvacuje a před soud Boží staví. Letos přišel si ten posel Boží, smrt, pro samého krále italského, Viktora Emanuela, který byl nejhlavnějším nástrojem utiskovatelům a pronásledovatelům sv. Otce a církve, a poděsil nevěrecký svět, jako když z čista jasna hrom udeřil. Kdežto liberalové pořád psali o beznadějném stavu a nejbližší smrti Pia IX. a mnohé pravdivé zprávy opravdovou obavou nás naplňovaly a ke vroucím modlitbám vybízely, tu z nenadání umírá král Viktor Emanuel, jemuž liberalové ještě hodný kus práce v utiskování sv. církve vyměřili. Nevystíhlé jsou soudy Boží. Ale ještě jiné nemenší překvapení stalo se liberalům: láskyplná, právě otcovská péče Pia IX. o umírajícího Viktora Emanuela. Ani ty nejliberalnější noviny nemohou toho zapřít, že sv. Otec jevil s Viktorem velikou soustrast, a že sám ku smíření první učinil krok, že jemu jakožto knězi nedalo to pokoje, až by jeho protivník s Bohem byl smířen, a že konečně při zprávě o jeho smrti byl velmi dojat a zvolal: „Odpustil jsem mu, modleme se za něho!“ Tak jednal sv. Otec na svém nepříteli, a přičinil k přčetným skutkům milosrdenství opět jeden z nejslechetnějších. Nás katolíky ovšem to nepřekvapuje, nic jiného jsme neočekávali od velekněze Ježíše Krista, více by nás překvapilo, kdyby liberalové slova: svoboda, bratrství, lidskost, kterými tak zpupně kolem sebe hází, také jednou ve skutku provedli, ne ale, jak až dosavad to činí, mstou až za hrob.

Případá nám na mysl jedna událost z mladých let Pia IX. a zasluhuje, abychom ji sdělili.

Jednoho dne roku 1824 byl v Římě mladý muž, sedmnácti roků, jmenem Gaetano, ze spiknutí jsa obviněn, na smrt veden. Kolemjdoucí mladý kněz velice dojat byl zajímavou a něžnou tvářností a zvláště pak mládím a odevzdaností zločin-

covou; i prosil tedy ony, co jej vedli, aby kroky své zmírnili, spěchal do Vatikánu a prosil papeže tak nalehavě za nešťastníka, že tento nález smrti v doživotní vazbu změnil. Rozkazem papežského vládce opatřen pospíchal za tůchlivým průvodem a Gaetano do vězení hradu andělského doveden. Mladý tento kněz byl kněz Mastai. Po dvaceti dvou letech stal se kněz Mastai papežem pode jménem Pia IX. Na Gaetana až posud nezapomněl; uzavřel nyní, že se přesvědčí, zasloužil-li milosti oné, a zároveň chtěl zvědět, jakým způsobem se se zajatci v Římě zachází. Vyhledav matku Gaetanovu sdělil jí záměr svůj a vzav na sebe jednoduchý oblek kněžský sám a sám ubíral se u večer do hradu andělského. Po dvaadvacet roků úpěl zde nešťastný Gaetano za přečin, který zajisté mnoho a mnohokrát byl oželel a jehož se dopustil, kdy ani nechápal, co vlastně učinil. Živobytí jeho bylo bídné a politování hodno. Klíčník byl člověk urputný a nelidský. Uzřev papeže přicházeti, jehož za kněze obyčejného měl, chtěl ho zpět poslati; Pius IX. byl ale rozkazem opatřen, jenž klíčníkovi nařizoval, tohoto s Gaetanem po celou hodinu pospolu nechati; nevrle a s bručením otevřel jemu a Pius vešel. Při pohledu jeho zachvěl se uvězněnc, nevěděl, že to papež a papež že kněz Mastai byl, který jemu život zachoval. „Čeho si přejete?“ tázal se slabým hlasem. „Donáším zprávy od matky vaší.“ Při sladkých slovech těchto zvolal uvězněnc: „Od mé matky? žije tedy posud!“ — „Žije a posílá mne k vám, abych vás nadějí v lepší budoucnost potěšil.“ Zajatec překonán jsa city v nesmírné radosti vrhl se v náručí knězovo, jenž láskyplně na prsa svá ho vine. „Bůh smiloval se tedy nade mnou, ať mi anděla útěchu nesoucího posílá!“ Když se mysl jejich poněkud utišila, vyprávěl jemu mladý nešťastník o dvaadvacetiletém utrpení svém. „Měl jste papeži psáti,“ řekl jemu duchovní, „a ho o milost žádati. Zločin o sedmnáctém roce spáchaný dosti již odkán a usmířen byl.“ — „Psal jsem, listy mé ale zůstaly bez odpovědi.“ — „Pište tedy ještě jednou.“ — „Zachytili by dříve list můj, než by k Řehořovi XVI. se dostal.“ — „Řehoř XVI. nežije více, pište Pia IX.“ — „A kdo by jemu odevzdal psaní?“ — „Já; pište; zde papír a tužka.“ Uvězněnc napsal list bez hořkosti a plný ušlechtilých citů. „Tak, ještě před večerem obdrží papež list. Buďte s Pánem Bohem, přáteli, důvěřujte v Boha, modlete se za Pia IX. a doufejte!“ Klíčník navrátil se právě tímže okamžikem; byl celý zběsilý; „k čertu!“ řekl, „velebný pane, těžce jste se provinil; měl jste zde jen hodinu pobytu a nyní jsou již dvě minuty přes to; hleďte, abyste se dostal pryč.“ — „Proviňujete se klením svým; kdyby to papež věděl!“ Žalářník pokrčil ramenoma: „Kdyby to papež věděl? Papež se málo o mne stará, tak jako já o něho.“ — „Neznáte asi papeže, jinak byste věděl, že o nikom špatně nesmýšlí. Jak se jmenujete?“ — „Do toho vám nic není; táhněte k čertu!“ — Papež odebral se ihned ke guvernérui hradu andělského. Tento byl též při špatném rozmaru. „Ještě jeden obtěžovatel,“ zvolal; „rychle, velebníčku, co chcete? jsem zaměstnán.“ — „Žádám za svobodu zajatce vašeho Gaetana.“ — „Žertujete, papež jen může milost udíleti.“ — „Přicházím též ve jménu papežově, abych se na vás obrátil.“ — „Důkaz?“ — „Zde!“ — Pius IX. vzal péro a psal následující udělení milosti:

„Dávám guvernérui hradu andělského rozkaz, aby Gaetana ihned na svobodu propustil a žalářníka vyhnal.“

Podepsal: Pius, papež.

Guvernér vrhl se papeži k nohám a prosil za odpuštění svého zpupného chování. Gaetano propuštěn na svobodu spěchal v náručí matčinu. A žalářník? Po dvou měsících obdržel malé místo, když byl přislíbil, že nikdy více nezakleje a surovým nebude; a stál v slovu.

Kviti z rozličných zahrad.

Posměvač ve zpovědnici.

V jistém větším městě ve Francii seděla jednou z večera v hostinci četně navštěvovaném společnost veselých lidí. Bavili se velmi živě rozmlouvajíce o politice a rozličných novinkách, jež denně se sbíhají. Při tom nezapomínali statečně popíjetí. Brzy však, jakož velmi často za našich dnů bývá, počal hovor přecházeti na věci náboženské. Všichni pánové společnosti jsouce v letech, kdy člověk často myslí, že on sám jen rozum má a že povolán jest, aby nepohodlné poměry lidské společnosti pomohl urovnati, byli také katolíci. Ačkoliv byli od rodičů katolických vychováni, vyšinuli se přec úplně na vyšší čas a víru, která nespořádanému jejich životu stále se vzpírala, ze srdcí zcela vyhostili.

Náboženské tedy předměty, na něž celá zábava se přenesla, posloužily jim dobře za terč různých vtipů a posměšků, při čemž hlavní mluvkové velmi se přičinili druh druhu překonati. Tak zejména byla to zpověď, jíž společnost naše použila, aby posměchem a potupou toto jí nepohodlné zařízení církve zostudila a zošklivila.

„Ale věru! pravil jeden z nich, byl by to veselý kousek, kdybychom jednou tak ze žertu šli ke zpovědi.“

Druhové mínili, že by to byl přec trochu podivný žert a že by on sotva as odvážil se jej provésti.

„Nuž! odvětil onen, já se tomu podvoluji; co jest lehčího, nežli to? Chcete-li, vsaďte se se mnou. Nenlíž pravda! tolik a tolik lahví pro příští shledanou, když vám budu o své zpovědi vyprávěti.“

Brzy se dohodli. Na zejtrí — bylo to v sobotu — přišlo velmi časně několik společníků ke smělci a připomínali jemu učiněnou sázku, že dnes ještě se má zpovídati. Tento jim s úsměvem přisvědčil a předpovídal své jisté vítězství a slávu. Skutečně odebral se k večeru do kostela a postaviv se ku zpovědnici, která první se mu namanula, očekával netrpělivě a při dlouhé chvíli, až všichni před ním stojící se vyzpovídali a řad na něj přišel. Pak poklekl a oslovil zpovědníka jednoduše takto:

„Ctěný pane, já nepřicházím, abych se opravdově zpovídal, nýbrž já přišel

jsem jedině proto, abych vyhrál učiněnou sázku.“ Vypověděv knězi, jak se věc má, pravil zcela lhostejně:

„Já se vám tedy zpovídám, že jsem se dopustil hříchu N., ale nic si z toho nedělám. Dále tohoto hříchu N., ale nic si z toho nedělám.“ Tak vypočítával hřích po hříchu, připojuje po každé potupně slova: „ale nic si z toho nedělám.“

Když byl u konce, počal s největším klidem a mírností zpovědník takto:

Nuž, milý příteli, vy jste vykonal své, abyste sázku vyhrál; nyní ale musím také já svou povinnost vykonal a vám zpovědi vaší přiměřené pokání uložit. Říkejte po tři dni a sice denně třikráte, ráno, v poledne a večer, tato slova:

Jest smrt, — avšak nic si z toho nedělám; jest soud; — avšak nic si z toho nedělám; jest peklo, — avšak nic si z toho nedělám.“

Po těch slovech jej propustil.

S pocitem úplné spokojenosti se sebou a jakés hrdinnosti vypravoval mladík ještě téhož večera soudruhům svým šťastně provedený podnik a žádal, aby vyplatili ujednanou sázku. Avšak tito nejsou na nic podobného připraveni byli výsledkem tím nemálo zaraženi a chtěli mu sázku odepřítí tvrdíce, že dlužno mu dříve i pokání uložené vyplniti, jelikož i ono k úplné zpovědi náleží.

„Když nic jiného, pravil s nevolí, budiž; dávám své čestné slovo, že i tu maličkost provedu; sázka jest a zůstane vyhrána.“

Opravdu počal odřískávati uložená slova rychle z počátku a beze smyslu, však znenáhla s neobyčejným pocitem hrůzy. Odumřelá víra z jeho mládí procitla v ledovém srdci; lehkomyšlný mladík stal se pojednou nepokojným, málomluvným — ona hrůzyplná slova nechtěla již z úst jeho a milost Boží dokonala své dílo. Náhle se vzbopil a šel — ne pro vyhranou sázku, nýbrž k témuž zpovědníku, k němuž před krátkem jakožto posměvač se přiblížil, vylíčil mu zevrubně svůj vnitřní stav a prosil jej o přispění k dokonale, upřímné zpovědi a ku smíření se s Pánem Bohem.

Tak navrácen víře a církvi svaté snažil se velmi horlivě zbožným životem nahraditi vše, co po ten čas duševní své

smrti byl zanedbal. Své obrácení vypravoval pak při vhodných příležitostech pln hlubokého citu vděčnosti ku všemocnému Bohu, jenž použil v neskonalé moudrosti své i zločinu jeho, jímž se proti sv. svátostem provinil, aby jej, pobloudilce, na pravou cestu přivedl, a milostí svou v něm působil, když nejméně toho byl hoden.

J. N. K.

Výstražný hlas z věčnosti.

P. Lacordér vypravoval na začátku svých přednášek „o nesmrtnosti duše“ posluchačům svým — chovancům ze Soréze — následující událost. Jmeno a zásluby tohoto slovutného řečníka ručí dostatečně za pravdivost příběhu tohoto. Jistý polský kníže, nevěrecký materialista, jehož jmeno však P. Lacordér ze závažných příčin zamlčel, sepsal knihu, v nížto popíral nesmrtnost duše. Již byl na tom dáti ji do tisku. Když jednoho dne ve svém parku se procházel, přišla k němu žena, jež usedavě plačíc k nohám jeho se vrhla. V největším bolu jala se takto k němu mluvit: „Milostivý pane! právě skonala můj muž, jeho duše nachází se snad již nyní v očistci a musí se tam trápit; a já nešťastná jsem tak chuda, že nemám ani tolik, abych za pokoj duše jeho mohla dáti na mši sv. Smilujte se tedy nad mnou a přispějte mi částkou nějakou k vysvobození muže mého. Šlechtic, ač pevně přesvědčen, že žena lehkověrností svou šáliti se dá, nebyl přec s to zamítnouti prosby její. Vyňav zlatý peníz odevzdal jej ženě. Tato, celá blažená, spěchala ihned do kostela žádat kněze, aby za zemřelého muže jejího mši sv. obětoval. Když kníže třetího dne na to večer ve své světnici jednotlivé částky zmíněného rukopisu ještě jednou prohlížel a popravoval, zaslechl najednou vedle sebe nepatrný šustot. Obrátiv se spatřil asi na dva kroky před sebou muže, na způsob rolníka tamnější krajiny oblečeného. Udiven a rozzloben touto smělostí drzého vstřelce chtěl kníže povstati a osloviti neznámého, ale v témž okamžiku zmizel tento před ním. Hned zavolał služebnictvo své k sobě, „Proč,“ pravil hněvivě, „vpouštíte cizí lidi bez ohlášení?“ „Jaké lidi?“ praví tito udiveně. „Onoho rolníka, který právě nyní můj pokoj opustil.“ „Pane,“ ujišťovali všichni, „nedovolili jsme nikomu vejíti k tobě a též nikoho v celém domě jsme nespátřili.“

Touto určitou odpovědí poněkud zaražen propustil kníže služebnictvo, domnívaje se že to byl snad nějaký přelud. Druhého dne nemyslel více na událost tuto, když tu pojednou večer v tuléž chvíli a na témž místě jako dne předešlého neznámý opět se objevil. Zjevem tím rozzuřil se kníže tak velice, že vskočiv ze židle chtěl neznámého popadnouti a ze světnice vyhoditi; ale tento opět rychle zmizel. Pátráno hned co nejprísněji v celém domě ale opět bez výsledku. Nikdo nemohl tento neobyčejný zjev vysvětliti. Kníže očekával nyní s jakousi napnutostí a opatrností dne následujícího a umínal si pevně, že stůj co stůj učiní těmto nemilým návštěvám konec. Třetího dne opakovalo se skutečně zjevení. Tentokrát však oslovil tajemný cizinec knížete, dříve než promluvíti mohl, takto: „Já jsem muž oné ženy, která tě před několika dny o almužnu prosila, aby za pokoj duše mé mši sv. obětovali mohla. Tento dobrý skutek jest Bohu přijemný a s jeho přivolením přicházím, vzdát tobě díky a přesvědčit Tě, že po tomto životě jest ještě život jiný, a že duše jest nesmrtelná. Na tobě jest nyní neopovrhovati milostí, již ti Bůh poskytnul.“ Po slovech těchto zmizel rolník. Rozčilení knížete dosáhlo nejvyššího stupně. Težce oddychuje svolal služebnictvo své a se slzami vypravoval jim, co se mu právě přihodilo. Hned na to povolal učené a vznešené muže k sobě, před nimiž událost tuto potvrdil. Zároveň vrhl rukopis svůj u přítomnosti všech do ohně, čímž nejlépe dokázal, že ze své nevěry úplně vyhojen jest. A v tomto svém přesvědčení setrval již navždy.

Pravý „pokrok“ v tom záleží: Postupovati z temnosti k světlu, od bludu k pravdě, z pochybnosti k přesvědčení; od zlého k dobrému, od dobrého k lepšímu a k dokonalému pokračovati, totéž povoláním každého člověka. „Nechtíti postupovati jesti tolik jako zpět kráčet,“ praví sv. Bernard. — Nemáš tedy, duše má, na cestě dokonalosti nikdy stanouti, musíš neunaveně postupovati od poznání své hříšnosti k touze po rozhrěšení; od uskutečnění této touhy k čistotě srdce, od utvrzení v čistotě takové k stálému působení z lásky k Bohu, tím k dokonalé lásce Boží, tou pak k nejvyšší blaženosti zde i na věčnosti. Každým tedy dnem o krok dále na cestě tohoto

jedině pravého pokroku; jak už pohan-
ský umělec (Apollés) pravil: „Žádný
den bez škrtu“ (bez pokusu ač nej-
menšího). —

**Proč právě zbožným lidem
nejvíce jest trpěti?** Sv. Klara
z Monte-Falco už co 4leté děcko vroucí
láskou k Ježíši ukřižovanému jsouc roz-
nícena a již tehdy často ponořena v po-
hlížení na kříž Páně, rozjímávala v pozděj-
ších letech nejčastěji o utrpení Božského
Vykupitele, kterak pro naše hříchy musel
přetěžký kříž na sebe vzíti a ulicemi
Jerusalemými vléci, při jakémžto rozjí-
mání pocítovala vždy nejsrdečnější útrpnost
s trpícím Kristem. Když jednoho dne po
podobném rozjímání vyslovila přání své,
by také něco pro milého Spasitele trpěti
mohla, usnuvši, uviděla Ježíše s křížem

oblíbeného, a u ní takto promluvil:
„Dcero má! hledal jsem příhodné
místo, kde bych tento kříž můj
dobře mohl postaviti, a hle —
vyhledal jsem k tomu srdce tvé:
zde jej chci zasaditi. Tento kříž mu-
síš od nynějška nésti a s tím kří-
žem musíš žíti i umříti, chceš-li mou
dcerou a dědičkou býti.“ Zbožná panna
s radostí k tomu svolila i musela od té
doby tak velké a rozličné bolesti snášeti,
že by je svou silou nikdy nebyla vydržela,
kdyby jí tentýž Spasitel, jenž jí je uložil,
nebyl též síly nebeské a milosti své po-
přál k trpělivému jich snášení. I vypra-
vuje životopis její, že po smrti této veliké
trpitelky spatřili v otevřeném její srdci
znamení sv. kříže s trnovou korunou
vytlačené. —

Zprávy.

**Jednota ustavičného kla-
nění se nejsv. Svátosti oltářní**
a k podporování chudých chrámů
P. v Čechách čítala ku konci roku 1877
ve 4 diecésích Čech 10.205 údů a po-
darovala r. 1876—77 celkem 176 chrámů
rozličnými předměty bohoslužby. Účetní
zpráva vykazovala od 1. června 1875 do
konce května 1876 příjem 5102 zl. 7 kr.,
ve stříbře 24 zl. 50 kr., ve zlatě 1 dukát
a 10 franků, a 1 státní obligace.

**Bratrstvo nejsv. Svátosti
oltářní pod ochranou sv. Otce
Benedikta, sídlem v Rajhradě,**
čítala koncem roku 1877 údů z Čech,
Moravy a Slezska (rakouského i pruského)
4180, valná část ale roku 1877 nově
přijmutých údů nebyla ještě v R. ozná-
mena. Aby naše horlivost se rozhojnila
a my podílu měli na zásluhách mnoho
tisíc zbožných a horlivých duší, bude
naše bratrstvo již tento měsíc
přivtěleno arcibratrstvu tohotéž
jména a „k vysvobozování duší
z očištění,“ sídlem v Lambachu. —
Blíže zprávu zmíněného přivtělení a ostatní
s tím spojené důležitosti sdělíme příště.

Z mnohých stran bylo nám sděleno,
že první letošní číslo „Šk.“ čtenářům
velmi se líbilo, což vzhledem na práce
již přichystané a na naše přičinění nám
slibuje, že všechna ostatní její čísla, že

celý ročník nalezne aspoň takové obliby
jako to číslo první, a že to její vyučování
s prospěchem se potká. O jedno ale snažně
prosíme všechny čtenáře „Školy“ a ctitele
Pána Krista: aby vždy nových čte-
nářů hleděli získati, zejména ti,
jenž se cítí Pánu Ježíši a Jeho nejbh.
Matce vděkem zavázány, který zajisté líp
nemohou vzdáti, než když rozšíří známost
o B. Srdci Ježíšově, když Jemu duši
získají a počet Jeho ctitelů a tím i slávu
Jeho rozmnoží, — k čemuž vydatným
jest prostředkem čtení časopisu „Škola
B. S. P.“ — Vizte, jak světáci se chovají
ke spisům, které se jim líbí: chválí je
u svých známých, půjčují je, darují a
všemožně nových čtenářů jim vyhledávají.
Liberalové k. př. sbírají po železničních
vozích již přečtené, starší noviny a roz-
dávají je nemocným a chorým ve špitálech
a chorobincích a jiným chudým, nejen
aby jim chvíle ukrátili, nýbrž aby své
liberalní a nevěrecké smýšlení po-
mocí těch novin více rozšířili. Dejte jim
katolické noviny a spisy, aby je mezi
nemocné rozdali, uvidíte, že jimi povrhnou.
Synové světa jsou skutečně chytřejší a
obratnější v pokolení svém, nežli synové
světla. Avšak tato ostýchavost, vlastně
lenost a vlažnost ve věcech Božích odstup
aspoň od ctitelů B. Srdce Páně; pomozme
k veřejné platnosti účtů a lásce našeho
Spasitele skutkem, slovem i písmem.

Svatému Josefovi zasvěť svůj život: on Chraní
tě bude po Celý Čas!

Svatý Otec papež

Pius IX. a Lev XIII.

† 7. února.

zvolen 20. února.

Jeho jsme se zvláště letos obávali, stalo se minulého měsíce: neúprosná smrt, to neblahé dědictví pokolení lidského, uchvátila i našeho milovaného Otce Pia IX. a připomíná pomíjelnost všeho zde na světě, radostí i žalostí. **Usouzeno jest člověku jednou umřít!** a pak následuje soud a jedenkaždý vezme odplatu za to, co dobrého neb zlého v životě svém vykonal. Ještě nedávno dal nám Pius IX. důkaz své šlechetné duše, odpustiv svému úhlavnímu pronásledovníku, králi Viktoru Emanueli, a modle se za něho, když se hotovil přistoupiti před soud nejvyššího spravedlivého soudce, a aj! — již oznamují hrany truchlivou zvěst, že i veliký Pius IX. se rozžehnal s vezdejkem, aby přijal korunu slávy za dlouhou, neunavnou práci na vinici Páně. Dne 7. února o 5³/₄ hod. odpo. opustila tělesnou schránku svou šlechetná duše Pia IX., jemuž jedinému mezi 256. náměstky Kristovými dáno bylo přežiti léta Petrova, tak že po celých 31 let spravoval lodičku Petrovu, jsa 58 r. knězem a 51 r. biskupem. Smrt Pia IX., kmeta 86letého nebyla sice neočekávaná, — vždyť jsme se již od začátku ledna horlivěji modlili za jeho zachování — avšak jakmile zvěst o ní přišla, zaujala mysli celého světa, přátel i nepřátel a přehlušila samy světodějně

válečné události na Východě, a vším právem. Vždyt zemřel v Piu IX. zajisté největší muž 19. století, zemřel nám rozmilý, nezapomenutelný otec největší rodiny na světě, otec katolické církve, zemřel hrdinný v y z n á v a ě a nekrvavý mučovník za svatou pravdu a nezadatná práva, zemřel s v ě t e c a nezkalený příklad všech křesťanských ctností. Sami nepřátelé zvěčnělého nemohou mu odepřítí svědectví, že byl velikým svou moudrostí, šlechetností a svatostí, a že on ve své skromnosti více a větších věcí vykonal, než jiní všemocní a oslavovaní panovníci tohoto světa, že on byl od Boha vyvoleným sloupem pravdy a práva právě v době všeobecné zkaženosti. —

Tělesné pozůstatky leží sice v hrobě, on však nepřestane nás vésti příkladem své šlechetnosti a stálosti ve pravdě, a proto nehynoucí, věčná bude jeho památka ve sv. církvi. Nepochybujeme, že šlechtná duše Pia IX. již požívá nebeských radostí u trůnu svého Spasitele, a to jest nám útěchou v zármutku pro jeho ztrátu a dodává nám naději, že máme zase o jednoho orodovníka více, který dobře rozumí našim stezkům a nebezpečím, a byl-li za živa útrpným a láskyplným ke každému, tím více rozhojní se nyní jeho milostnost a štědrota, když jest u zdroje všeho dobra. —

A tu činnost orodovníka, zdá se, že již započal Pius IX.; neupřilishujeme snad, domnívajíce se, že na jeho přimluvu volba jeho nástupce tak rychle a doufáme, že i šťastně se vykonala. Dne 18. února uzavřeli se kardinálové k volbě nového náměstka Kristova a již 20. o 1 ¼ hod. odpoledne zvěstoval kardinal-jáhen, že zvolen jest za papeže kardinal Pecci a že se uvázal v ten úřad a bude lodičku Petrovu spravovati pod jménem

Lev XIII.

Nový náš sv. Otec, rodným jmenem Joachim Pecci, narozen 2. března 1810 v Karpinetto, nepatrném městysu v Sardinsku, tento měsíc bude mu tedy 68 let. Jak Louis Teste ve svém spisu *Preface au Conclave* praví, náležel J. P. k nejdůležitějším osobám kardinalského sboru a vyniká povahou, rázností, moudrostí a službami v zájmech Církve vykonanými, spojuje apoštolskou mírnost s přísností ve správě. On dovedl toho, že jej lidé milují a také se bojí. Postavy jest vysoké a asketicky hubené, ale zdravé. Má krásnou hlavu, rysy obličeje jsou ostře vytknuty, trochu nepravidelný, hlas zvukný a jasný, v životě soukromém jest prostý, laskavý, duchaplný. V obleku úředním, v rouše nachovém nebo v ornátě biskupském jest vážný, vznešený, velebný a proniknut velikostí úřadu svého. Řeklo by se, že má držení těla šlechtické, ale nikoliv, toto jest mu přirozené, jestiž výrazem jeho patricijské povahy. Jakožto delegat v Beneventu vyčistil kraj

od loupežníků. Jako delegat ve Spoletě a v Perugii osvědčil svou ráznost v té míře, že všechna vězení byla prázdná.

Jako nuncius v Bruselu dosáhl toho, že Leopold I. požádal pro něj od Řehoře XVI. klobouk kardinálský. Řehoř XVI. jej povolil, ustanovil jej in petto a svěřil mu diecési perugijskou, kterouž Pecci dosud spravoval. — Kardinál Pecci přežil těžké doby, zůstal si ale vždy roven, jako muž vynikající, jako katolický bohoslovec a jako politik velmi obezřelý. Pro své kněží založil akademii sv. Tomáše a předsedal bohosloveckým rozpravám jejich. On sám má vzdělání rozsáhlé a je též básníkem. K syndikům, prefektům a ke všem úřadům italským choval se vždy nestranně. Pius IX. jmenoval jej komořím.

Můžeme směle té naději se oddati, že i nynější volba sv. Otce neméně jest šťastnou jako byla ona Pia IX., a že Lev XIII. tímž směrem bude kráčet, jakým krácel a trpěl Pius IX. Mámeť papeže podle srdce Hospodinova, pravého pastýře, který neváhá i život svůj obětovati za blaho svého stáda.

Hospodine zachovejž, obživíž a nevydávejž v ruce nepřátel našeho sv. Otce Lva XIII.!

Hlasy Srdce Páně.

V.

ty také, duše má,
Chceš se přidružit k lidu,
S Golgoty jenž utíká,
A mých útrap množí bídu?

Ty když slunce spatřilo,
Paprsky své do se vsalo,
I to tvrdé kamení
S nebem do žalu se dalo.

A mé srdce — pohled jen —
Ono nezpomíná sebe,
Po tré hodin velikých
V mukách pňí a hledá tebe.

A když ztichnul jeho hlas
A má duše k duším spěla,
Tu je ještě probodli,
Bys ty v něm se skrýti směla! —

Na Golgotě jasno zas,
Nad ní kříž jak duha pne se,
To má láska neshaslá,
Jenž ti mír a spásu nese.

VI.

Kde jsi dlela, duše má,
Že's ni rány neslyšela,
Když tvá vina lásku mou
Na strom kříže přibíjela?

Když tam druhdy na poušti
Lid můj trapnou žízni hynul,
Kde kdo k zdroji pospíchal,
Jenž se ze skály tam řinul.

A když z ran mých tekla krev,
O, tu zástup na útěku,
A přec srdce mé ten zdroj,
Z něhož proud jde do pověků.

Všickni co tam na poušti
Ze zázračné skály pili,
Oni jenom tělo mdlé
Ni však duši občerstvili.

O, tož nechtějž duše má
Ve věčné mříž sebetrýzni,
Srdce mé ta studnice,
Z níž kdo pije, opět žízní.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

III. Březen.

„Přes pole člověka lenivého šel jsem a přes vinici muže blázna; a hle všechno porostlo koprivami a trní pokrylo svršek jeho a ohrada kamená byla zbořena. To když jsem viděl, vložil jsem to v srdce své a příkladem tím naučil jsem se kázni.“ Přisl. Šalomouna.

Co ještě třeba v zahrádce připravit?

Naši staří říkávali, že co za něco má stát, nedá se jednou ranou odbýt, ale potřebuje náležitě přípravy.

Nemysli si tedy milý čtenáři, že i ty pouze z povědí, a byť byla sebe lepší, máš ve svém srdci všechno spraveno a že můžeš ruce své zas volně složit do klína! Ba, věř mi, že by za krátko opět zarostlo tvé srdce hříchy — jako prales, a že by se zase vrátily ty smutné časy zimy a tmy, mrazů a ledů, kterých jsi se byl nedávno zbavil, ne-li ještě horší; bývajíť aspoň obvykle „poslední věci takového člověka horší, než byly první.“

Někdy se arci stalo, že vzal Pán takové zbědované srdce lidské, o jakém jsi v lednu četl, a že je pohroužil v ohnivě moře své svrchované lásky a jedním sv. rozhřešením spálil v něm všechno koukol a bejlí se vším všudy až do gruntu; na př. svatě Máři Majdaleně. Také o Šavlu budeš vědět, že takřka jednou ranou byl Pavlem učiněn, a o jednom rolníku vypravuje se něco podobného.

V předešlém století žil totiž v jednom bavorském městě nábožný kněz, tuším že Hofreuter slul, leč na jmenu nezáleží. Tomu dal Bůh ten zvláštní nebeský dar, že i zatvrzelé a zastaralé hříšníky dovedl přivést na dobrou cestu. Jednoho dne se dívá z okna svého a tu vidí jakéhosi venkovana na statném koni mířiti zrovna k domu. Ostré oko kněze poznalo ihned, že to bude jistě také nějaká ztracená ovečka z duší zarezovatělou a proto bez rozpaku jde mu vstříc, otevře dvěře a praví: „Jen dále přísteli, hledáte bezpochyby pátera Hofreutera — nuže, jen s chutí dál, on vám rád poslouží.“ — Přívětivá ta slova otevřela cizinci srdce i ústa. Vyzpovídal se a šťasten a blažen vrátil se domů. Po 6 letech pak se stalo, že venkovan tento ležel na smrtelné posteli a místní duchovní přišel ho zaopatřit svátostmi. Když bylo všechno vykonáno, zvednul se ještě jednou umírající a pravil: „Velebný otče, až umru, prosím buďte tak laskav a vyřídte P. Hofreuterovi, že ho pozdravuji a že jsem se od té zpovědi před 6 lety u něho vykonané žádného smrtelného hříchu víc nedopustil a nevím — abych i všední hřích byl lehkomyšlně spáchal.“ Tak řekl statečný rolník a na to skončil. —

Takový obrat člověka jednou zpovědí jest ale, jak řečeno, zvláštní a vždy řídká milost Boží; obvykle zůstanou kající i po dobře vykonané zpovědi z bytí hříchu v srdci, od kterých musí býti prvé úplně očištěno než se počne se sazbou nových květín a stromků. Čeho k tomu zapotřebí, obstaral již náš mistr zahradník Kristus Ježíš, kterýž všechna pravidla tohoto duchovního zahradnictví dal dílem napsati v knize sv. písma, dílem pak je ústně svým vyučencům sdělil. Co tobě tedy, milý čtenáři, dnes povídat budu, nepochází z hlavy mé, ale četl jsem v oné knize všech kněh.

Nuže pojď a posad se vedle mne a tak bedlivě jako v minulých měsících poslechni — co tenhle měsíc březen přináší ti za práci. Nastává ti ještě čtverá příprava srdce tvého, a sice:

1. vykořenění pozůstalých v něm nedobrých návyků; neboť jak sám víš, když se kus lesa porazilo, dávno ještě není taková paseka polem nebo zahradou; dříve musí ven ty staré pařezy, jejichž kořeny někdy i na sáh v zemi vězí; tyto pařezy i s kořeny musí se vykopati, vysekati a třeba i vypáliti ohněm, a pak teprv lze půdu zorati.

A tak, milý příteli, zbylo i ve tvém srdci ledacos, co musíš chtěj nechtěj odklídit. Neboť usadí-li se v člověku jen na krátký čas takový smrtelný hřích, nezůstane v něm nečinně ležet, ale jako semeno do zemi sazené pučí a žene na horu kmen a listy a květ, — to jsou zevnější následky hříchu, nepravosti s ním spřízněné a z něho pocházející; on ale žene také dolů a pouští hloub a hlouběji kořeny do srdce, t. j. on se stává čím dál tím milejším člověku a někdy mu tak přiroste k srdci, že bez něho ani býti nemůže. Vyvrátí-li se i ve sv. zpovědi takový kmen, zůstane po něm množství malých a velkých kořenů v srdci vězeti, jsou to návyky a náklonnosti k tomutež hříchu. A takovéto zbytky jsou, jak ti každý zahradník dosvědčí, velmi ošemetná a nebezpečná věc; nebo oni zůstanou při síle, která nemá pokoje a tu a tam zase ze země vyžene nové odnože. A víš příteli, čím teprve pro ďábla jest takový skrytý kořínek v srdci kajícího? Slyš! Sv. Anselm viděl jedenkrát na ulici hochu, který měl na nití uvázaného ptáčka na hračku.

Ptáče totiž cítíc se svobodno vyletělo vždy vzhůru, tu ale zatáhl hoch za nit a ptáče spadlo zas na zem, z čehož měl hoch velkou radost. Svátý muž se díval delší čas na tu hru a litoval ptáčka. Ptáče vylétlo poznovu do povětří, hoch trhnul zase nití — ale — tentokráte se nit přetrhla a ptáče ulétlo na dobro. Tu se dal hoch do pláče, sv. Anselm ale zatím se radoval. I divili se okolostojící lidé, kterak že ta dětská hra může zajímati muže tak vážného a starého — jako byl sv. Anselm, arcibiskup kanterburský. On jim to pověděl a pravil: „Vizte, jako to dítě s ptáčkem — tak pohrává si ďábel s člověkem, kterého byl nějakým hříchem upoutal. Člověk se vyzpovídá a myslí, že je na svobodě a chce se zas vzhůru k Pánu Bohu vznášeti, ďábel ale najde v jeho srdci takovou nitku tajné náklonnosti a za tu ho strhne opět k zemi, opět do starého hříchu!“ — Ano tak se stává; na př. má někdo, jak říkáme horkou krev, která pro nepatrnou maličkost hned se rozpálí a překypí a v zlosti, lání a kletbě se vyleje. On uznal svou chybu a také v poslední zpovědi se jí zcela odřekl. Ale co! — při nejbližší příležitosti — našel stéblo křížem přes cestu — má ústa zase plná kletby, asi tak jako dělo desítiliberkou nabité, a běda tomu, na koho si zamíří! —

Nebo jiná osoba byla uvyklá míti v celém městečku neb vesnici ty nejlepší šaty — podle nejnovější módy a dělá vždy, kdekoli se objeví, velkou parádu, jako ten páv nadutý; procházejíc ukazuje se světu jakoby říci chtěla: „nu jen pak se na mne podívejte, jak mně to sluší!“ — Od nějakého času ale jí to zašlo, chce tu marnivou páví náтуру zcela odložití a oblékati se skrovně, jak se na její stav sluší a patří. To by bylo také zcela moudré, kdyby jen bylo tak snadno zlý návyk odložití; nebo hle ta paráda visí již nejen na těle ale i na duši a na srdci — či vlastně její srdce visí na ní a nedá se tak snadno od ní odloučiti. — A podobně vede se člověku i s jinými hříchy, jako jsou: posuzování a pomlouvání jiných, přivyknutí té a oné osobě, která jej k hříchu přivádí, aneb ty schůzky

a pitky noční atd. V těch a takových pádech nestačí železi nového poklesku a zase dobré předsevzetí obnoviti; nebo než se naděješ, vyžene ta stará vada zase jiný proutek.

Nuže jak tedy odpomoci tomu svízeli? — sám bych pro tebe, milý bratře, rady nevěděl, ale otevři knihu našeho Mistra, kterak tam čteš u sv. Matouše v 5. kapitole? — „Pohoršuje-li tě oko tvé, vylup je a vrz od sebe, — a pohorší-li tě ruka tvá, utni ji a vrz od sebe!“ — tedy nejen: zavři oko nebo schovej ruku pod kabát, když tě pohoršuje, nikoliv, ale utni ji — vylup je, t. j. odstraň ten starý kořen hříchu důkladně — se vším všudy, z gruntu! —

„Ano“ přisvědčíš mi, „tak se musí státi — avšak v kořenu je mnohem tvrdší dřevo než v kmenu, čím medle je zmohu?“ — Arci, sám, milý příteli, bys to nezmoohl, ale jest zde opět tvůj nebeský mistr a ten ti v té malé komůrce — zpovědnici — připravil pevnou ocelovou sekeru, kterou vydobydeš všechny hříšné návyky, byť sebe hlouběji se byly v tvém srdci zakořenily. — Rozumíš-li pak mně? — Chci říci tolik: jako tě sprostila svatá zpověď hříchů tvých, sprostí tě také zlých zbytků jejich, které ti zůstaly ještě v duši vězeti; neboť se budeš snad ještě pamatovati, že jsi se v katechismu učil „svátost pokání má také tu zvláštní moc, že kajícího nových poklesků uchrání.“ — Nuže příteli jdi a chodívej častěji k svému duchovnímu otci a při každé řádně vykonané zpovědi utne ti — mocí od Krista mu svěřenou — jeden nebo i více těch nedobrých kořenů a to tak tiše a pozvolna, že sám nebudeš ničeho znamenati; a — tak bude půda tvého srdce očištěna. —

2. Druhá příprava a úprava jest: postavení pevného plotu, nebo není nikde řádné zahrady bez plotu, bez ohrady, a tudíž musíš v srdci svém i tu štěpnici obehnati plotem. Potuluj se světem rozličná luza a sběr, viditelná i neviditelná, která dnem i nocí obchází a hledí se do ní vkrásti, umořiti tam to nové osení etnosti, zpustošiti ji — (jako psáno jest v žalmu 79.: „rozryl ji vepř z losa a zvěř pouště spásla ji“) — a nasítí tam znova koukole. K uvarování této zkázy musíš tedy svou zahrádenku pevným a neproniknutelným plotem ochránit dříve, než se v ní počne sázeti. — „Jaký to zas plot má asi být?“ budeš si myslit, než to ti udává sám mistr a Pán náš. Máš-li po ruce nový zákon, otevři si evangelium sv. Matouše, kapitolu 16. Tam se vypisuje, že to má býti jakýsi živý plot, který spolu chrání a spolu také krásí, a že je utvořen z jistého keře růžového; bude míti tedy mnoho, mnoho ostrých trní, ale také hezkého a vonného květu. Ježíš Kristus jej nazývá: sebezapírání či sebemrtvení a praví: „Kdo nebude sebe sama zapíratí a neponese svůj kříž; ten nemůže býti mým učedníkem!“ —

Jak třeba takového pevného plotu — pocítíš milý bratře nejlépe sám, až začneš opravdu kající život vésti; nebo tu ze všech stran tě obklíčí nepřátelé jako divoká vojska a budou na tebe dorážeti. V předu, jak se samo sebou rozumí, jejich generál či kníže temnosti; ten přileze k tobě pln lásky a sladkosti, jako nejlepší přítel tvůj a bude mluvit: jakže tě lituje, že teď v světě nic neužiješ, bude na prstech počítati, cos měl jindy dobrého na světě a co teď po svém obrácení musíš oželeť a kterak že celá ta cesta, kterou jsi sobě vyvolil, je tak úzká a těsná a tuze nepohodlná, samé trní a ostré kamení, a kterak že při tom trpí tvé zdraví a že to tak dlouho nevydržíš atd.

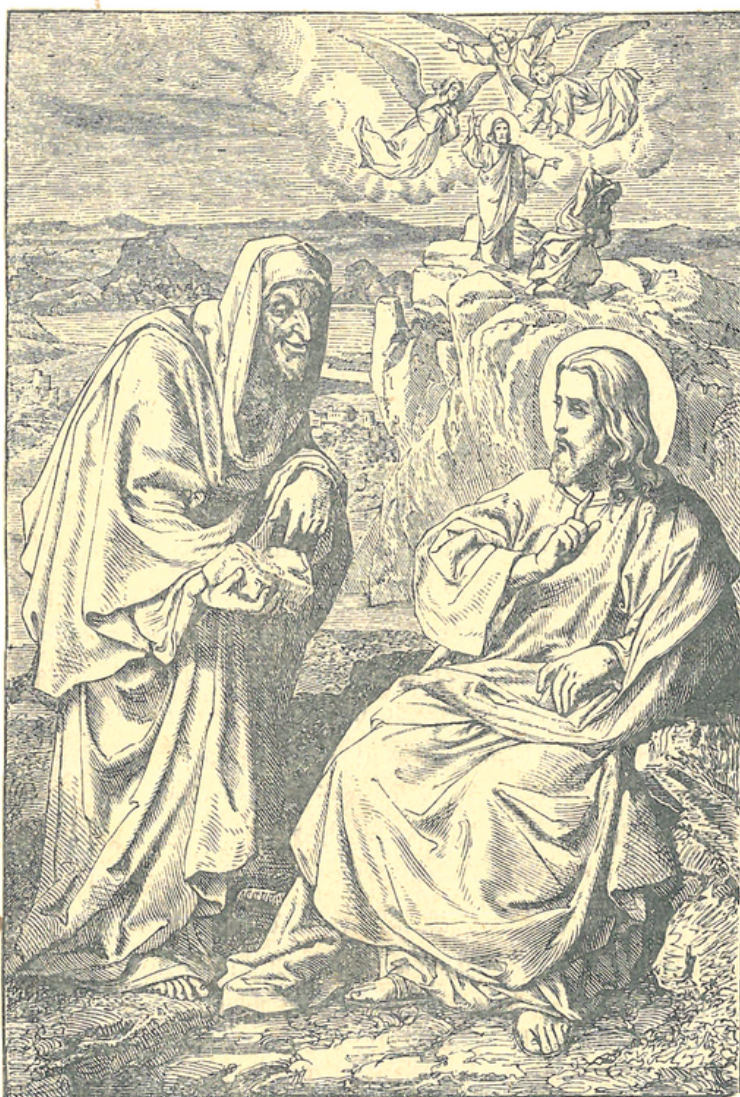
Za tímto vůdcem přiklousou jeho zbrojnoši a pomahači, totiž tvoji bývalí kamarádi žijící ještě v tom způsobu, jaký ty míníš opustiti, a s nimi přijdou ti vlašníci, řekl bych raději poloviční křesťané a katolíci, kteří pouhým svým: „já jsem také katolík“ — Pána Boha odbývají o víc se nestarajíce; tedy tato cháska přijde k tobě

a ostrými jazyky svými budou metati na tebe šípy posměchu a ústípků jak na př.: „Ty duše nábožná, ty ruženečkáři — ty tmáři zakuklený, již si netroufáš ani z díry vylézt na světlo Boží, jako pravý hlemýžď?! — jaký to skrbllík lakomý se z tebe stal, že ani tu sklenici piva si nedopřeješ v neděli a v modrý pondělek nedáš se teď ani vidět, či jsi snad dlužen za obuv, že se ani k muzice neukážeš, jdi, jdi si jen, když se ti to líbí celý den vězet v kostele — svět pro tebe nebude naříkat!“ — atd.

Mimo těchto zevnějších nepřátel nedají ti pokoje i oni vnitřní, totiž žádost těla, žádost po penězích a marnost světa. I ti obejdou tě lstivě a z nenadání napadnou a přímo k srdci tvému namíří své kopí. — O příteli! Tu třeba co nejvíce se mít na pozoru, tu nutno hrdinsky se bránit a třeba i násilí si učinit — a s nimi ani nevyjednávati — nechceš-li býti ztracen.

Đábel, odvěký nepřítel tvého spasení, a jeho spojenci, tvoji nepřátelé uvnitř, budou roztodivným způsobem tebe pokoušeti — tak jako samého Mistra a Pána našeho na poušti pokoušeli. Kterak máš odolati všemu pokušení, naučil tě svým příkladem Kristus Pán, následuj a zvítězíš.

Obzvláště, má drahá duše, se měj na pozoru před těmi nepřátely, jichžto náuru nám udává Bůh

v 6. a 9. přikázání; přijdou-li takové myšlenky neb žádosti, nebo řeči, nebo lidé, — jako vábivé volavky — ne-
dráždí je, v té domněnce, že jsi sebe jist a že tě nezmohou, nedej se s nimi do žádných řečí, do žádného smlouvání, nýbrž uteč před nimi, uteč, čím dřív a čím dál tím lépe; ba utíkáje ani se po nich outřpně neohlídej, všš, jak draze vyplatila Lotova žena takové ohlednutí se po So-

domě, nepusť je ani k plotu své zahrádky, uteč a jen tak zvítězíš! — Že to člověku možné, ukáže ti následující příběh.

Roku 1863 byla v jednom městě v Štýrsku sv. misie. Mezi nábožnými posluchači nalezala se také dívka, která si dříve s jistým mladíkem ledacos dovolila, o čemž nyní teprv zvěděla, že to také smrtelný hřích v 6. přikázání zapovězený. Slyšela také, co je pravé pokání a jak pevně musí mít člověk předsevzetí — má-li v polepšení života vydržeti. „Raději umřítí — než opět hřešiti,“ kladl missionář

všem na srdce. A hle, to slovo padlo u naší dívky na dobrou půdu a dobře se ujalo. Šla, vykonala generální zpověď — a víckrát si hocha nevšímá. Ten však jí nedá pokoje, stále jí nadbíhá a dopadnuv ji prosí a hrozí — bude-li mu vzdorovati. Dívka však stojí pevně na svém a opakuje: „raděj umřít — nežli zhřešit.“ — Tu dopálil se ničemník tak, že v zlosti vytáhl nůž a dívku probodl. Sklesnouc smrtelně raněná k zemi, žila ještě 2 hodiny a v tom smrtelném zápasu svém s úsměvem v tváři opakovala si ustavičně: raděj umřít — nežli zhřešit! Na její pohřeb ale sešlo se z celého vůkoli takového množství lidu, že se to spíše vítězoslávě, než pohřbu podobalo. — Naučení z tohoto příběhu můžeš si vzít sám, milý čtenáři. —

Jsou-li proti tobě nepřátelé vnitřní, těm se postav přímo na odpor a třeba i s namáháním, s násilím proti nim se braň, t. j. učiň zrovna opak toho, co oni chtějí. — Ozve-li se v tvém srdci ten štekavý, neurvaný pes zlosti a sváru, který pro každé příkré slovo bližního chce pokousati neb aspoň pohafati, — tu buď zrovna hodně vlídným a laskavým, a tomu kdo ti ublížil, prokaž ihned něco dobrého nebo alespoň se zaň pomodli.

A ozval-li se v tobě ten nenasyta a nedopita — naříd ihned přísný půst; a vkrade-li se ti do srdce taková postava, která se chce všudy roztahovati a chlubití a pyšnití, jako ten páv, vyškub jí to lesklé péří a zahod pryč atd. zkrátka s takovými, milý brachu, na kříž!! —

Budeš se zase ptáti, jak to myslím? Inu, tak asi jako jedenkrát sv. Bernard. On potkal totiž jednou průvod, v němž vedli známého vraha a loupežníka na popravu. I chopil se provazu, jímž byl odsouzenec svázán, a poručil zastaviti a zavolati knížete pána. Když kníže přišel, prosil ho sv. Bernard, aby mu odsouzence daroval. Knížeti se to ale nezdálo, namítal to a ono, že takovému vrahu se nesmí trest odpustit. — „Dokonce ne!“ přisvědčil sv. Bernard, „naopak, on zasluhuje větší trest! Vy byste ho jen oběsili, ale dej mi ho a já ho budu déle trápit, přibiju ho na kříž a na kříži ho nechám celý život.“ — I svolil kníže a sv. Bernard přivedl lotra do kláštera, oblekl v hábit a učinil z něho mnicha a konečně svatého kajcníka, kterýž po celý život na kříži, jenž slove: „sebezapírání a mrtvení,“ — umíral.

Příteli, nauč se i ty hodně přísným býti na sebe, t. j. na své tělo a jeho choutky, na svou vůli a její náklonnosti, na své srdce a jeho žádosti a nepovol žádnému z nich ničeho, co nemá být — potlačuj — „ukřížuj je“ — a tak obklíčíš své srdce neproniknutelným plotem trnitým.

Arciř, to ti hned napřed povídám, snadná věc to nebude! Budeš s tím mlti mnohé těžkosti a píchneš se často, ba celý ten život nový bude ti připadat jako sešlý, vyhladovělý poustevník v žíněném obleku, provazem opásaný a v srdci se ti snad ozve ten úlisný hlas a bude šeptati: „že se chceš polepšit, bratře, toť zcela v pořádku, ale k tomu není přede zapotřebí takové přísnosti s tělem!? jen pí a jez, co ti chutná, a při tom se hříchu můžeš chránit; jen když je srdce čisté — na ostatní nepřijde, tu může býti člověk také se světem vesel; vždyť chtějí i jiní lidé přijít do nebe a nevedou tak tuhý a přísný život, jako ty vésti zamýšlíš“ a t. d. . . Řeč taková bude se ti zdáti zcela pravdivá, ale příteli, pozor! — v knize bl. Suso čtu následovně: „Kdo chce svatý život začít v pohodlí a vlažnosti, ten chytá ouhoře za ohon, a kdy myslí, že ho drží, je zatím ten tam!“ — a kdo chce užívatí světa a při tom Bohu sloužiti, ten činí věc nemožnou, jak dokazuje sám Spasitel: „Nelze

člověku dvěma pány sloužiti“ — tudíž také nelze Bohu se oddati a při tom sobě hověti a nic trpěti, nic zakoušeti, nic obětovati! to, příteli, nelze!

Však neboj se, žádá-li Spasitel na miláčcích svých nésti kříže a utrpení, On také dodává: „Břímě mé jest lehké a jeho mé sladké.“ Ano on sám je oslazuje, ulehčuje a nésti pomáhá. Takovýmto utrpením z lásky k Bohu stáváme se Jemu milými a ta vnitřní útěcha kterou on poskytne duši naší, ta vyváží všecku bolest naši. —

Pomysli si jen, milý příteli, že není na světě človíčka bez křížů a utrpení, a nechť má svůj palác sebe výš a nechť má šat sebe skvostnější, kříž a utrpení ho předci najde. Pomysli si dále, co lidí na světě snáší strasti nevýslovné, práce a namáhání, svízele a trampoty všeho druhu, a proč? — pro věci pozemské — ba pro hřích, pro peklo! — protože i služebníci Boží mají rádi něco trpět — aby si Boha a věčný život získali. —

To vše měj, drahá duše, dobře v paměti, a pak i ty to zkusíš, že: odloučiti se od těch příjemných věcí světa je na počátku sice bolestné, pozděj snesitelné, posléze pak utěšenější, než radosti celého světa — tak že uprostřed svých bolestí jsou duše Boha milující ty nejblazeštější. — Sázej tedy, příteli, jen s chutí kolem srdce svého ten plot trnový, vykvetou i tobě na něm jednou růže barvy i vůně líbezná. —

3. Konečně, když má zahradník tak dalece zahradu připravenou, tu přijde na jaře s motykou a rýčem a počne zahradní půdu rýti; neboť musí celá zkypřeti, aby se v ní semena ujala.

Ano, příteli! I tvé srdce musí zkypřeti a zase schopným se státi svatých ctností a to se stane tenkrát, když se o to postaráš, aby svědomí tvé tak jemné a citlivé bylo, aby i sebe menší hřích ucítilo a ošklivost z něho mělo. Nemyslím, abys to snad již v tomto měsíci tak daleko přivedl a žádného, ani jediného všedního hříchu se nedopustil, na tom budeš míti déle co pracovati, alespoň ale nesmíš o žádném hříchu si mysliti, „ah, ten si neodvyknu, tomu se nebudu opírat,“ — tím by si brachu byl velmi na překážku Mistru svému zahradníku! —

Alespoň začít můžeš v tomto měsíci u vystříhání se všech dobrovolných poklesků, a kterak se tomu přiučíš? Když každého večera před spaním budeš se zpytovat a zkoumati, jak jsi se zachoval po celý den před Pánem Bohem v myslí, v žádostech, v řeči a v skutcích, a kterak se zrakem, sluchem, jazykem, rukama a nohama. Tohle poznání není tak těžké, jak by se zdálo, třeba jen sebe shlédnout v příhodném k tomu zrcadle, asi v takovém, jaké měl druhdy bývalý císař Ferdinand II., když byl ještě pachole. Byltě jedenkrát od své matky obdržel darem malé kapesní zrcátko. Po nějakém čase pozoruje vychovatel, že mladý princ zrcátko ono na prsou skrývá, a leckdes v koutku, jsa od lidí nepozorován, je vyndává a do něho nahlíží. Marnivost taková nelíbila se vychovateli a proto žádal zrcadlo na prince. Tento ale byl u velkých rozpacích a nechtěl, nechtěl je vydati; konečně ale se slzami v očích předce to učinil. — Však — hle již to nebylo zrcadlo, nebo místo skla zasadil si princ do rámečku krásný obrázek Matky Boží — a kdykoliv měl času, vyňal z řader obrázek, přirovnával svůj život k životu Matky Páně a vždy nalezl, čeho se mu ještě nedostávalo, a poznal co ještě musí napravit. Co asi vychovatel k tomu řekl, můžeš si, milý čtenáři, sám domysleti, i také to, co jsem já s tímto příběhem měl v úmyslu.

Poslechni mne, milý čtenáři a zaopatř si — nemáš-li jej už — také takové zrcadlo pro duši, nejlépe obrázek nejsvětějšího Srdce Páně; ten nos buď při sobě aneb zavěs jej nad svým lůžkem, a večer, než se na lože odebereš, pohledni drobátko do toho zrcadla duchovního a představ si, kterak On by na tvém místě byl dnešní den myslil a jednal, jak se modlil, trpěl a obětoval. Uvidíš, že se ti brzy tu a tam ukáže skvrna v srdci tvém; na př. jak ještě marnivé a pošetilé bývá, někdy zas nelaskavé a závistivé anebo škodolibé, na své bližní mrzuté a zlostné, nebo snad bloudívá po křivých cestách a t. d. A když jsi takto celý den byl prozkoumal a své chyby seznal, tu je hled ihned ze srdce svého odklídít, netrp je ani chvíli na svém svědomí, ale znič je upřímnou lítostí; a abys lítost tu pocítil, pohled opět na obraz Božského Srdce a učíš kratičké rozjímání, jak jsem tě v minulém měsíci poučil. Popros Jej pak vroucně, aby ti odpustil, že jsi své srdce, které je vlastně Jeho majetek, zneuctil, a aby to zas napravil, cos ty pokazil. Vzbud také pro budoucí den pevné předsevzetí, že lépe dáš na sebe pozor než dnes. Avšak hled, aby předsevzetí to nebylo pouze ústní, ale aby ti z hloubí srdce takřka vyrostl svatý úmysl.

Podívej se ještě jednou na to Srdce Nejsvětější a poznej z toho plamene z něj šlehajícího, že tak velice, tak vroucně, tak věrně až do smrti tě milovalo; postav pak svou duši před sebe a rei: „O duše má! mohla bys míti ten cit, či vlastně necit, abys ještě jednou tak černým nevděkem Spasiteli svému se odměnila? — mohla bys zítra to předobré Srdce Jeho zase uraziti a zarmoutiti? — jak? nemusela bys se zastydět sama nad sebou; kdybys zítra opět svému nejlepšímu příteli tak šeredně nevěrnou se prokázala?“ — Tak, příteli, mluv do duše své tak dlouho, až ti dá aspoň takovou odpověď, jakou dal jeden hodný, zdárný syn.

Jeden spisovatel, ještě z pohanstva vypravuje následující o jednom otci a 3 jeho synech. Otec byl totiž boháč veliký, a když se blížil s životem ku konci, zavolal si tři syny své k smrtelnému loži chtěje učiniti závěš. Však smrt naň tak rychle přikvapila, že pouze řekl: „tomu, kdo z vás mne nejvíce miluje, odkazuji celou pozůstalost“ — a skonal.

Jak se dá myslet, chtěl teď každý ze tří synů míti otce rejradší a tak, že přišli do hádky a s hádkou k soudu. Soudce vyslechnuv při, nevěděl jak rozhodnouti, kdo z tří synů by otce nejvíce miloval; konečně připadl na to, že nechal přinésti tělo jejich otce a k stromu je zavěsiti, prohlásiv spolu, že ten z nich, kdo šípem střílí otci do srdce, bude šťastným dědicem. Co měli dělati synové — než poslechnouti, bylatě pozůstalost nesmírně veliká. I vezme tedy nejstarší šíp — namíří — střílí, ale chybí. Po něm střílí druhý bratr na otce a chybí též. Teď předstoupí nejmladší, spatřiv ale otce zblednul, počíná se třást a plakati, konečně zahodí šíp i luk a praví: „Stříletí mám po srdci svého otce? po tom srdci, kteréž mne tolik milovalo? ne, to nemohu! To nemohu! Nechte si dědictví — já stříletí nebudu.“ — Tak se jasně ukázalo, kdo ze všech tří synů otce nejvíce miluje. Tak příteli, řekni i ty pohlednuv na obrázek: „Jak? to Srdce Božské, to Srdce otcovské, které mne podnes tak něžně, tak vřele a věrně miluje, to abych urazil? — ne, nikoliv, to nemohu, to nemohu! Nech si ty světe a tělo a ďáble, nechte si svou radost, svou rozkoš, já pro vás více hřešit nebudu!“

Když takhle přísně budeš probíratí své svědomí, tu také zkyprí a stane se zas citelným pro nejmenší hřích. —

A teď ještě v krátkosti o čtvrté a poslední přípravě,

4. totiž: o hlídači zahrady. Tentýž sv. Anselm, o němž jsem svrchu už vypravoval, cestoval jednou koňmo a přišel v místa, kde se odbývala honba. Najednou přiběhne zajíc psy uštvaný a schová se zrovna pod koně sv. Anselma. Psi se báli koni se přiblížiti, zajíc zas se bál vyběhnouti ze svého útulku, čemuž se všickni okolostojící srdečně smáli, toliko sv. biskup ne, nýbrž byl až k slzám dojat a pravil: „Přátelé, vám jest do smíchu, ale tomu ubohému zvířátku jistě ne. Hle, zrovna tak je duši, kterou nepřátelé duchovní pronásledují a štvou ze hříchu do hříchu, až ji konečně vženou v ouzkoť smrti, kde na ni číhají, aby ji polapili a pohltili; ona však ubohá plna úzkostí, plna strachu hledá všudy pomoci a útulku, ale nenalezá, nýbrž stává se posměchem nepřátel.“ —

Hle, příteli, tak se vede každému z nás, tak se vede i tobě s tím ubohým srdcem. Jak jsem ti už dnes ukázal, číhají na tebe ze všech stran nepřátelé, kteří jako hltaví vlci hledí na tě padnout a udáviti vše, co by ještě dobrého v tobě našli. Onen plot sv. sebezapírání brání jim sice mnoho, ale neubrání předč všechno, nebo srdce tvé má tolik oken a dvířek co myšlenek, žádostí a choutek, a co smyslů; ba každý pohled jest okno nebo dvěře, jimiž nebeské i pozemské, dobré i zlé věci do srdce přicházejí; a věř, u každého toho otvoru stojí na číhané nepřátelé tvoji, čekající jen na příležitost, aby mohli vklouznout do zahrádky tvé, a poněvadž ty v stejnou dobu nemůžeš u všech dveří hlídati — jsi v nebezpečnství, že se tam vkrade: „vepř divoký nebo jiná zvěř pouště a velkou škodu nadělá.“ Jaká tu pomoc? jedině ta, abys se záhy ohlídl po nějakém hlídači, jenž by tolik síly a tolik lásky k tobě měl ve dne v noci státi na stráži a pospíšit na pomoc, kde by třeba bylo.

A kde medle v světě najdeš takového hlídače? — Žalmista Páně praví: „Nebude-li Hospodin ostríhati města, nadarmo bdí, kdož ostríhají je.“ — Kde bys tedy hledal ještě strážce lepšího pro svou zahrádku? — myslím, že učiníš nejlépe, odevzdáš-li ji zcela pod ochranu Božského Srdce Ježíše Krista, a to tím spíše, an tě On sám k tomu vybízí, řka: „Pojďte ke mně všickni, kteří obtíženi jste — já vás občerstvím!“ — Vzal-li On do ochrany onu známou hříšnici, tím spíše vezme tebe, duši kající.

Protož opět ti radím, zavěs si obraz Nejsvětějšího Srdce Páně a sice na takové místo, abys jej častěji za den měl na očích, a z rána a i mezi dnem poroučej Mu do ochrany srdce své a pros, by je věrně hlídal. — Věru již pouhý obrázek takový jest jako strašák na zlé myšlenky. — Zvláště ale, když pozoruješ, že nepřítel na tě dotírá — rychle vzyvej to Božské Srdce o pomoc, třeba jen kratičkým povzdechem, a pakliže ze všech stran tě svírají, uteč se aspoň v mysli k Jeho svato-stánku a u vroucí modlitbě si tam odpočiň na Jeho dobrém Srdci — tam ti bude nejlépe. —

Nuže jdi, příteli, a hleď, abys to vše věrně vykonal, abych, až budoucí měsíc opět přijdu, našel zahrádku tvou úplně připravenou k sázení květin. —

Křížová cesta.

I.

Od Salema divý ryk se zdvíná:
„Hoden smrti! Ukřižován buď!“
Hrůzou má se mocně chvěje hrud,
bohovraždou Sion že se plíhá.

„Hoden smrti!“ běsná zuří luza,
zločin nejčernější volá do nebes,
zmlkne nebešťanů rajský ples,
temná útrobu jich jímá hrůza.

Chvěj se duše, však i Boha chval!
Pro tebe smrt vážil Božský Syn,
by tě sprostil těžkých jařma vin,
věčné smrti trest by s tebe sňal.

II.

Duše má, viz žezlo Krista krále,
na ramenu svatém bolnou tíž;
Otce poslušen Syn nese kříž,
důkaz lásky k lidstvu neustálé.

Svaté krve krůpěje mu tekou
z mnohých těla posvátného ran,
beránek však Boží, v oběť dán,
nekvílí, až ku smrti jej vlekou.

Tak i ty své vezdy kříže nes;
byť i krutý srdce svíral bol,
zapomínej slzný na údol,
v nebi z hoře vykvete ti ples!

III.

Pod potupným kříže svého dřevem
Kristus zemdlen klesá v země prach;
zbarví zemi svaté krve nach —
žasni duše, nad bolným to zjevem!

On, jenž slovem světy v dráhy víže,
jehož moře luzné slyší hlas,
jemuž podrobil se slunce jas, —
klesá tíží výkupného kříže!

Našich hříchů na kříži lpí dluh,
na něm pro viny, jež páchá svět;
proto mocný k zemi klesá Bůh,
proto v prach se kloní jeho ret.

IV.

Kam Maria rychlé vede kroky?
Kam to spěchá s Pannou svatý Jan?
O vždyť k smrti kráčí Kristus Pán
v oběť dát se hříchu za otroky! —

Matko Páně, kdo tvou bolest jímá,
kdo tvůj meč, jenž srdce probodá,
kdo zná bol, jenž Jana prohlodá,
trpký žal, jenž duši jeho třímá?

Hořké plačiz slzy člověče,
pro bol Krista, Jana, Marie;
zírej často Matky na meče,
ať hrud pro hřích zkrucha rozryje!

V.

Obává se zrádné židů plémě,
mdlobou že již Kristus dokoná,
proto nutí z Cyren Šimona,
by vzal na se Krista Pána břímě!

Nevolnou se kříže chápe rukou,
v srdci zloba rudě plamená;
však jen volná pro kříž ramena
dojdou nebes palmy kříže mukou.

Šlakuji cesty, jimiž krácel Pán,
volně snášej, jež ti ssýlá kříž;
věz, že bolná kříže jeho tíž
jistou vodí cestou v nebes stan!

VI.

S bolem patří svatá Veronika
na tvář Krista krví zbrcenou;
krokem chvatným chatrou sročenou
k božskému až Mistru statně vniká.

Roušku v posvátnou mu klade ruku,
krve valný proud s ní stírá Pán;
Veronice odměnou byl dán
obraz Páně lásky na záruku.

Obraz Boží — duše člověka,
proto mírniž všude lidský žal;
v nebi, aj, tvář Boží odvěká
mzdou jest tomu, kdo se smiloval.

VII.

Na rameno kříže břímě klada
bolem zmožen klesá Člověk-Bůh,
tak jej tíží lidstva hříchů dluh,
že již opět ve prach země padá.

Krve proud se mocně řine z čela,
tím však milosrdí nebudí;
luza krutostí se ostudí
záští nenasytnou rozechvělá.

Takto Kristu nový vkládá kříž,
do hříchu kdo opět upadá;
kdo se v novou víze hříchu tíž,
toho mine duše omlada.

(Dokončení.)

O sv. přijímání.

II.

Co se hlavně působí ve Svátosti oltářní moci tajemného posvěcení?

Učení katolické, dí katechismus římský, s úplnou jistotou věří a vyznává, že věci podivu a nejvyš úcty hodné ve Svátosti oltářní působí se slovy posvěcovacími. Z těchto pak první jest, že toho ještě okamžiku, co kněz slova posvěcovací pronesl, pod způsobami chleba a vína pravé Tělo i pravá Krev Krista Pána na oltáři se nachází: to samé Tělo, které druhdy v životě Matky Boží spočívalo, z Panny zázračným způsobem se narodilo, na kříži pnělo, všecku krev svou vycedilo, do hrobu položeno jest, slavně vzkříšené z hrobu povstalo a v nebi sedí na pravici

Boha Otce všemohoucího. A tak hle děje se na každém místě po širém světě, kde se koli mše svatá koná.

Druhá jest, že následkem tajuplného onoho posvěcení na oltáři z podstaty chleba a vína ničehož více nezůstává, leč toliko jich pouhé způsoby či podoby; byť by i smyslové zevní, jako n. př. zrak, chmat, čich a chuť jinak, ano též i opak toho soudili. Neboť v tomto přesvatém tajemství na úsudek smyslů zhora ničeho dávatí nelze. — Patriarcha Jakob chtěje na Isáku vymoci požehnání otcovského a tím též i uchvátiti práva prvorozenství, dal si matkou ruce obvinouti kožkami kozelčími a holý krk svůj zakrýti. Podoběn jsa tak poněkud Esauovi, bratru svému, přistoupil k otci. Než ale Isák omakav ho řekl: „Hlas jistě, hlas Jakobův jest: ale ruce tyto jsou ruce Esau.“ (Gen. 27, 22.) Něco podobného shledáváme i na velebné Svátosti, pakliže ji smysly toliko svými pojímáme; neboť smyslové soudí podle zevnějšíku, k jádru však a k podstatě věci neprohlédají. Avšak hlas t. j. víra sv. — neboť „víra ze slyšení, slyšení pak skrze slovo Kristovo,“ praví sv. apoštol Pavel — (Řím. 10, 17.) o jiném nás poučuje. Pročež platíž vždy zásada a heslo církve sv., jež ona vyslovuje řkouc: „Smyslů síle nedozralé sejmi víra oponu.“ (Hymn. Pange lingua.) Platnost zásady té a hesla dotčeného znázorňuje poněkud starozákonní manna. Vyznamenávalať se manna mimo jiné i tou vlastností, že všechněch krmí, i těch nejrozličnějších příchutí měla. Jedněm totiž chutnala jako křepelka, ač křepelkou nebyla; jiným chutnala jako pstruh, pstruhem však nebyla. Právě tak i Svátost oltářní, požívá-li se, má příchutí chleba a chlebem přec není, má příchutí vína, ač vínem není. — V jiných svátostech svátostní hmotnost či živel proměně nepodléhá; tak n. př. ve křtu sv. voda ostává vodou, v bířmování pak a posledním pomazání olej ostává olejem; v této ale převelebné Svátosti svátostní hmotnost (rozuměj chléb a víno) se mění. tak že, co prvé chlebem a vínem bylo, chlebem a vínem více není: nýbrž podstata chleba a vína přešla v podstatu Těla a Krve Krista Pána. „Nebť kdo mocen byl, — dí sv. Ambrož — z ničeho učiniti to, čeho dříve nebylo: zdali pak i nedovede, co již je, proměnití v to, čím dosud nebylo? (Lib. de his, qui initiantur myster. c. 9.) A vskutku, jestliže chléb, který denní naší stravou je, zažíváním v krev se mění i v tělo naše: tož přece mnohem snáze všemohoucnost Boží toho dokáže, aby podstata chleba a vína přešla v podstatu Těla a Krve Páně! Anebo snad nemožno, aby tou samou mocí, kterou druhdy Syn Boží člověčenství na se vzal, chléb i víno v Tělo i Krev Páně se proměnily? „Neboť nebude nemožné u Boha nižádné slovo,“ (Luk. 1, 37) taktě pravil druhdy archanděl Gabriel Marie Panně, zvěstuje jí Vtělení Páně.

Třetí pak jest, že v obojí podobě chleba i vína netoliko Tělo Páně anebo i Krev pouze, ale celý Kristus Pán, pravý to Bůh i člověk se obsahuje. Po posvěcení tudíž v každé hostii i v každém kalichu Tělo i Krev, duše též lidská i Božství Kristovo se nalézají. — Ačkoli však i v hostii Krev, i v kalichu Tělo Kristovo se nachází, nicméně chtěl tomu Pán, aby každá způsobu zvlášť svěcena byla. A proč to? Předně proto, aby tím živěji umučení Páně ozřejmelo, v němž Krev od Těla oddělena byla. Potom poněvadž Svátost tato ustanovena jest na posilu duše naší, chtěl Bůh, aby se přichystala večeře Páně, jak se sluší na hostitele Božského, způsobem co nejdůstojnějším, nejdokonalejším. Jelikož tedy k posilnění netoliko potravy, ale též i nápoje třeba jest, proto i chleba i vína k tomu Kristem zvoleno. Mimo to chtěl Pán dokázat, kterak toho žádostiv jest, nám se propůjčiti a to ne jedním toliko způsobem, alebrž mnohonásobně, jakoby takřka zúmyslně hledal rozličných počestných

záminek, aby se nám jinak a jinak opět podati mohl. Co se však zvláště a přede vším na kněze Boží vztahuje, kterýmž, ovšem když slouží mši svatou, právo přináleží, přijímati pod obojí způsobou či podobou. Na potěchu však laikům či nekněžím budiž podotčeno, že oni, ač pod způsobou chleba toliko nejsv. Svátost přijímají, tím nijak zkráceni nejsou. Nebo přijímajíce posvěcenou hostii, všechněch užitek účastni se stávají, co kněží, jelikož tatáž Krev i Duše Kristova, totéž Božství Páně se jim uděluje. Vždyť Kristus rovněž tak celý v té, jakož i v oné způsobě obsažen jest, aniž pak méně v jedné než v obojí podobě se uzavírá. Čehož opět doklad máme, jak učí sv. Hilarius, v manně starozákonní; neboť ani ten, kdo jí více nasbíral, neměl více, aniž i onen, kdo méně se jí zásobil, měl a užil méně: všichni vesměs rovného a stejného požitku z ní měli, rovného a stejného z ní doznávali užitku. —

Čtvrtá jest, že nejenom v obojí podobě, pokud celá jest, ale i v každé, třeba té nejmenší částici obojí podoby celý Kristus obsažen jest. O čemž nás poučuje sv. Evangelium; neboť nečteme, že Kristus Pán všecken chléb, co ho byl posvětil, každému z apoštolů podal, ale že jej na menší částky rozlámal. A o kalichu, taktéž již posvěceném, výslovně se podotýká: „A vzav kalich, díky činil a dal jim říka: Píte z toho všickni.“ (Mat. 26., 26.) A takhle, kdykoli jest zapotřebí knězi lámati sv. hostii, vždy Kristus Pán celý jest, jak v celé hostii, tak i v každé její částici. A totéž rozuměj i o Krvi Páně v kalichu obsažené, kdyby se na části dělití měla.

Ovšem jest to tajemství a rozum lidský nikdy nebude s to je vyzpytovat; přes to ale přese všechno nalézáme ve věcech přirozených nějaká podobenství této sv. pravdy. Předkem v duši lidské, kterážto celá jest v celém těle a nerozdlílně celá v každé jednotlivé části těla. Pak v hlasu lidském, který dle úsudku sv. Augustina celý jest v uších jak jednoho, tak i druhého i všechněch spolu naslouchajících. Zhlížel-li se's kdy v zrcadle, a byfby zrcadlo i menší bylo tvého obličeje, zda's nepozoroval, že přece celý tvůj obličej v něm se vyrazí? A kdybys zrcadlo rozbil na vícero i sebe menších střepeů, v každém tom střepu celého sebe užíš a sice tak, jak's sebe prvě viděl v celém zrcadle. A tak jest i jiných věcí přirozených, kteréž pravdu tajemství našeho poněkud objasňují.

Pátá neméně podivu a úcty hodná věc jest, že kněz, kdykoli sv. hostii láme, aneb co v kalichu obsaženo jest, dělí, případnosti toliko dělí a láme, na žádný pád ale Krista Pána. A tak i sv. hostie, kdykoli se na jazyku tvém rozplývá, nerozplývá se Kristus, nýbrž případnost či podoba chleba. Z té příčiny praví sv. Jarolím: „O přelude smyslů lidských! láme se to, co se nám případností v tobě o Ježíši, býti vidí, avšak ty v celosti ostáváš a se nelámeš a ty všecken, celý a neporušený v každé, jakkoli malé částičce přítomen jsi.“

Ty a jiné pravé divy a zázraky, které se mocí slov posvěcovacích v této Svátosti sbíhají, má sice katolický křesťan vždy v uctivosti míti a pevně je věřiti; avšak nikdo neodvaž se v nich zbytečně a všetečně hloubati; neboť jsou a zůstanou tajemství Boží, kteréž veškerý rozum lidský přesahuje. Pročež ohledem jich držíme se velemoudrého výroku sv. Augustina, řkoucího: „Věřme, že Pán Bůh něčeho dokázati může, čehož nám vyzkoumati nemožno.“ (Tract. 12. in Joannem.) A vskutku, díla Božská nebyla by velká, kdyby je pojmout mohl krátkozraký rozum náš. A v tom právě zásluha víry naší záleží, že i tomu věříme, čehož viděti a věděti nám nemožno. Má zajisté velebná Svátost oltářní přednost nad mnohým jiným tajemstvím sv. víry; neboť o onom věříme, čeho nevidíme — což ovšem chvalitebné

a záslužné před Bohem, vždyť: „Blahoslavení, kteříž neviděli a uvěřili.“ (Jan 20, 29.) — V tom však sv. tajemství netoliko to, čehož nevidíme, nýbrž i to též, čehož právě opak vidíme, věřiti nám třeba. Či nepoukazují napořádě smyslové naši jen na chléb a víno, kdežto těchto již dávno více není? Víra tedy naše, již přikládáme této Svátosti, jest podobna víře Abrahamově, kterou blahorečí apoštol řka: „Kterýžto (Abraham) v naději proti naději uvěřil, že bude otcem mnohých národů.“ (Řím. 4, 18.) Abraham totiž přirozenou beznadějnost, v kteréž ho smyslové i zkušenost utvrzovali, nadpřirozenou nadějí přemohl. A v této víře své neviklal se ani tenkrát, když mu kázáno, jediného syna svého Bohu v oběť přinést; „dokonale věda,“ jak praví apoštol, „že cožkoli slíbil (Bůh), mocen jest i učiniti.“ (Řím. 4, 21.)

Z mnoha příkladů, jichž o té věci jsou plné knihy, budiž toliko jeden uveden, o kterémž kroniky zákona sv. Jarolíma svědectví vydávají. (l. 1. c. 9. ord. 5. Hieronym.) V dotčeném řádu totiž míval řeholník-kněz, jménem Petr de Cauannuelas (jenž napotom v klášteře Quadalupenském převorem byl), těžká pokušení u víře týkající se zvláště přítomnosti Kristovy v nejsvětější Svátosti. Trápila jej přede vším myšlenka, kterak as možná, žeby Krev Kristova v posvěcené hostii byla? Konečně se Bůh usmíloval nad svým věrným sluhou. Byla sobota a Petr sloužil mši sv. o Nejsvětější Panně Marii. Bylotě již po pozdvihování, a když dospěl k oněm slovům mešního kanonu: „Supplices te rogamus . . .“ (Pokorně tě prosíme), aj tu z nenadání jakoby sloup mlhový padne na oltář a mžikem jej tak zahálí, že pro mrákotu ani hostie ani kalichu viděti nebylo. Zarazí se nad tím kněz, i vyzývá Pána Boha, aby ho z té nesnáze vybavil. A vskutku za chvíli se mlha zase tratí a kolem oltáře se vyjasňuje. Než o hrůzo! svaté hostie tu není. Kněz Petr nevěda co počít, odkryje i kalich; avšak kalich prázden! Pro Bůh! kam se poděly posvěcené podoby? mimovolně zalká Petr a zachvěje se hrůzou, div že na nohou se udrží. Než přec se zpanatuje, i lká, pláče a pro všecko na nebesích, Boha a Matku Boží prosí, ano zapřísahá, aby jen tenkrát mu ze strašné tísně pomohli. A o divu Božského smilování! Tam na hoře vznáší se nad oltářem sv. hostie a siněrem ku kraji kalichu jakoby letmo dolů se spouští. I prýštějí se z ní krůpěje krve, z nichž jedna po druhé do kalicha padá, až konečně v kalichu tolik krve bylo, co před tím v něm posvěceného vína se nacházelo. Ledva však krev téci ustala, kalich sám od sebe se přistřeje a divotvorná sv. hostie spočívá opět na svém místě, t. j. na pateně, s níž dříve byla zmizela. Jaká to útěcha pro kněze! Než z té ho náhle vyruší hlas s nebe: „Dokonejš, co's počal, a nikomu, co's viděl, nezjevuj!“ A kdežto kněz Petr počna tam, kde zůstal, konečně se vši skroušeností mši sv. dočtl, z přítomných tu věřících nikdo ničeho neviděl a neslyšel; a ani ministrant neznamenal ničeho, leč to jediné, že Petr plakal a neobyčejně dlouho mši sv. sloužil. Teprv po smrti Petrově zázračná událost ta na jevo přišla a sice naleznutím listu, podpisem Petrovým opatřeného, v němž on vlastní rukou vše, co, kdy a jak se bylo sběhlo, dopodrobna popsal a vylíčil.

III. Proč duším v očistci pomahati máme?

1. Duše v očistci nemohou zásluh sobě získati a úlevu zjednati.

čený Buttler praví ve výborném pojednání svém o slavnosti dušiček toto: „Ještě jednu věc nesmíme přehlednouti, kteráž nás obzvláště k soucitu a útrpnosti s dušemi v očistci vybízí, že totiž sobě nižádných zásluh získati a ani nejmenší úlevu sobě zjednati nemohou. Nemocní a chudobní alespoň slovy o pomoc prositi mohou, ano již pohledem na jejich útrapy býváme dojmuti a povzbuzeni ku lidumilné soustrasti. Avšak duše v očistci nemají jiných prostředků než trpělivosti, odevzdanosti a naděje. Kdyby i sebe více vzdychaly a po lepším stavu toužily, nedává jim Bůh jiné odpovědi, leda že pro ně přišla noc, kdežto žádný nemůže dělati.“ (Jan, 9, 4.)

„Kdyby se místo toto hrůzné otevřelo,“ dokládá, „a kdybychom na trápení jejich patřiti mohli, jaký asi dojem v nás by pohled ten způsobil! Mnoho-li asi slzí bychom vylili, jaká asi hrůza by nás pojala, kdybychom uzřeli nesčíslné množství služebníků Božích, kteří jsou bratřími našimi v Kristu a tak nevyslovné muky trpí.“

2. Duše v očistci volají k nám bez přestání o pomoc.

Duše v očistci sobě v největší bídě a útrapě ani nejmenší úlevy zjednati nemohou, avšak dobře vědí že nám, když jsme v stavu milosti Boží, veškeré poklady církve sv. se všemi zásluhami života a utrpení Ježíše Krista, pohotově jsou, kterýmiž jim ustavičně útěchu a úlevu, ano i úplné vysvobození získati můžeme; a proto volají k nám bez přestání o vysvobození a o pomoc. Jelikož však jim nemožno prosby ty slyšitelným pro nás způsobem přednáseti, činí to za ně církev sv., netoliko svými mnohými, dojemnými prostředky a pobožnostmi k osvobození jejich, nýbrž i svým horlivým vyličováním žalostivého a bídného stavu jejich skrze služebníky své. Kancléř Gerson nechává jich volati k nám takto: „Modlete se za nás, poněvadž sami sobě pomoci nemůžeme! Pomoc tuto smíme očekávati od vás, neoslyšte ji! Kteří jste nás na zemi znali, kteří jste nás milovali, mohli byste snad nyní na nás zapomenouti? Obyčejně se říkává, že přátele v strastech a křížích poznáváme. Která však strast dala by se se strastí naší porovnat! Mějte tedy útrpnost s námi!“ „Srdce tvrdé naposledy zle se míti bude.“ (Sirach. 3, 27.) Pročež nebudte ku svému prospěchu lhostejnými!“

3. Jsme povinni duším v očistci pomáhati.

Důmyslný a zbožný M. Boudon, arcijáhen Evreux-ský, praví o tom ve spisu svém: „Zvelebování nejsvětější Trojice v duších v očistci.“ „Čím chudobnější osoba jest; tím více jsme povinni jí pomáhati. Kdo však může chudobnějším býti toho, jenž ničeho nemá, mnoho dluží, ani pracovati, ani vydělávati, ani ničeho hledati nemůže, a přece v hrozných mukách úpěti musí, dokudž by posledního haléře nezaplatil?! Příkázání máme, abychom bídným a sklíčeným pomahali, což jest sice všeobecné a vztahuje se i na cizé a neznámé osoby; avšak zde ještě přísnější závaznost nám doporučuje, jelikož v těchto očištných plamenech i ti strádají, na nichž nám nejvíce záleží a jichžto útrapy snad jsme zavinili. Trápí se tam naši bratři, sestry, otcové, matky a jiní. Jakou asi bolest jim to musí působiti, že se nyní v těchto plamenech i od těch zapomenuty a opuštěny vidí, pro jejichž štěstí a blaho kdysi nižádného namáhání nešetřili, a kteří nyní jmění od nich zanechané pošetile pro-

marňují, avšak pro úlevu a osvobození jejich ani halíře z něho neobětují!“ Nad takovým nevděkem žasneme a nemůžeme to ani srovnat s lidskostí.

Kdyby zvíře v ohni se trápilo, měli bychom s ním útrpnost; a k otci, matce, manželům atd. v hrozných plamenech očištcových nemáme útrpnosti! Nejsme-li proto lidé bez srdce? Kdyby někomu z těchto osob na světě jen malá nehoda se stala, a kdybychom jen jiskru ohnivou na nich doutnati spatřili, zajisté bychom všemožně se přičinili, je z toho vyprostiti; nyní však jsme tak necitelnými a zaslepenými, že je necháváme v tak hrozných mukách úpěti, jichž horoucnost a palčivost nikomu pochopiti nelze.

4. Bůh chce, a bychom duším v očištcu pomáhali.

V nebeských zjeveních sv. Brigitty, kteréž od církve schválena jsou, a zvláště v sněmu Basilejském bedlivě skoumána a schválení došla, dočítáme se ve čtvrté knize, že anděl, očištec ve třech rozličných oddílech jedenkrát jí ukázav, k ní pravil: „Všecky duše, v těchto místech meškající, účastny jsou modliteb a dobrých skutků církve sv., kteréž na světě se konají, zvláště těch, jež samy ještě za živobytí konaly, jakož i těch, jež od přátel jejich za ně se konají. — Taktéž věz, že, jakož hříšníci jsou mnohonásobní a rozliční, rovně i tresty mnohonásobné a rozličné jsou. Pročež jako lačný soustem chleba, jemu poskytnutým, žíznivý nápojem, zarmoucený veselostí, nahý oděvem, nemocný ložem, na něž položen jest, potěšen bývá, rovněž i duše v očištcu obradovány bývají a účastny se stávají všeho dobrého, za ně na světě vykonaného.“

„Požehnaný budiž,“ doložil, „kdož za živobytí svého duším svými modlitbami a dobrými skutky, jakož i prací tělesnou pomáhá; neboť neomylná spravedlnost Božská tomu chce, aby buď mukami očištcovými se očistily, aneb dobrými skutky věřících dříve vykoupení dosáhly.“ Pak bylo společné volání mnohých hlasů z očištcu slyšáno: „Ó, Pane Ježíši Kriste, spravedlivý soudce! Vlej ducha lásky své v srdce kněží, řeholníků a všech, kteří na světě duchovní moc mají, pak bychom mohly větší podíl než posavad na jejich zpěvích, modlitbách a obětích míti.“ Potom volaly s jiné strany přemnohé hlasy: „Ó, Bože, račiž odplatiti těm, kteříž nám v bídě naší pomáhají!“ Konečně zavzněl ještě mocný hlas: „Ó Pane a Bože! račiž uděliti nestíhlou mocí svou všem těm na světě stonásobnou odplatu, kteříž nás svými dobrými skutky ku světlu Božství Tvého a ku patření na tvář Tvou povznášejí!“

5. Dobré skutky za zemřelé mají velikou cenu u Boha.

Slovutný učitel duchovní, Ludvík Blosius, píše o tom takto: „Dobrotivý a laskavý Pán duše vyvolenců svých, kteří po smrti tělesné ještě očišťování zapotřebí mají, tak velice miluje, a po vykoupení jejich tak horoucně touží, že, modlíme-li se horlivě za ně z křesťanské lásky a obětujeme-li za ně nejsvětější Svátost oltářní, aneb zásluhy Ježíše Krista, aneb pějeme-li žalmy, konáme-li jakýkoliv spasitelný skutek a obětujeme-li za ně všechno to Bohu, právě jemu tak příjemno jest, jako bychom jemu, Pánu našemu, kdyby v žaláři strádal, útěchyplnými slovy srdce dodávali a jej pomocí svou vysvoboditi hleděli; neboť on sám řekl: „Zajisté, pravím vám, pokud jste to učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste učinili.“ (Mat. 25., 40.)

Též dočísti se lze u sv. Diviše (Dionysia) Kartusiána, že Božský Spasitel jedenkrát sv. Gertrudě pravil, že kolikrátkolivěk duši z očištcu vysvobodí, jest to Bohu tak příjemno, jako kdyby Její ze žaláře vysvobodila,

a že zasloužená odměna za dobrodiní toto dle všemohoucí Jeho dobrotivosti v žádoucím čase jí neujde.

Ano učitel církevní, sv. Tomáš Akvinský učí, že Bohu dobré skutky za zemřelé příjemnější jsou, než za živé, poněvadž oni jich více zapotřebí mají a sami sobě pomoci nemohou.

Konečně vece sv. Ambrož v knize své o povinnostech kněží: „Všecko, což za zemřelé ve zbožném úmyslu se koná, v prospěch náš se přeměňuje a pak po smrti zase totéž stonásobně rozmnoženo běheme.

6. Osvobozováním duší z očiště zvelebujeme mocně čest Boží.

Ve svrchu položených důvodech měli jsme zřetel dílem ku svému užitku, dílem ku prospěchu duší v očiště, majíce v úmyslu sebe povzbuditi a rozhárati ku vydatné úlevě a pomoci jejich; v tomto důvodu chceme však jedině šetřiti cti a chvály Boží. Konečný záměr světců při všech jejich jednáních a úkonech byl vždy, aby ve všem byl Bůh zveleben, vše ku větší cti a chvále Boží.*)

Tak nás učí Božský Spasitel v první prosbě k Otci nebeskému modliti se: „Posvěť se jméno Tvé!“ podobně modlí se církev sv., prozpěvující: „Gloria“ při mši sv.: „Děkujeme tobě pro velikou slávu Tvou.“ Konečně jest „chvála Boží“, hlavním zaměstnáním svatých na nebesích, pročez má i „čest a sláva Boží“ býti hlavním důvodem při dobrých skutcích za zemřelé; neboť zvelebujeme jimi tuto mocně, vykupujeme tyto sv. duše a pomáháme jim do nebe, kde Bůh jedině dokonale poznán, milován a oslavován jest. Zbožný Boudon pomyšlením na to tak byl dojat a uchvácen, že nadšeně zvolal: „Vyzývám všechny, kteříž pro oslavu Boží záníceni jsou a po čisté lásce Boží jedině baží, aby o pravdě této přemýšleli. Ujišťovala-li sv. Terezie a jiní světci a světice Boží, že by byli i pro jediný stupeň oslavy Boží všechna možná utrpení milerádi snášeli, co tedy činiti, co trpěti dlužno pro vykoupení duší z ohně očištěcového, jelikož totož jest prostředkem ku zvelebování cti a slávy Boží o miliony stupňů a sice netoliko na okamžik, nýbrž navždy, na věky!“ Podobně zvolal též láskou k Pánu Ježíši rozháraný řeholník P. Jan příjímám sv. Marie: „Přiznávám se k tomu, že bych sobě přál, abych byl na poušť, aneb do žaláře po celý čas života svého vypovězen, abych neměl jiné práce, než získati odpustky pro duše v očiště a tím některé z nich ku Ježíši, Pánu našemu, odeslati, kdež by jej v království Jeho z celé síly milovati a chváliti mohly.“

*) „*Ut in omnibus glorificetur Deus*“ — zkráceno U. I. O. G. D. — „aby ve všem byl Bůh zveleben“ bylo příslovím sv. Otce Benedikta a stalo se heslem jeho po celém světě rozvětveného řádu, (*Regula S. P. B. LVII.*), jakož podobně sv. O. Ignatius si oblíbil — „*omnia ad majorem Dei gloriam*“ — zkráceno O. A. D. G. — a podle něho všichni jeho duch. synové.

Ctihodný služebník Páně P. Klement M. Hofbauer.

XI.

Některé z nejoblíbenějších jeho průpovědí.

Vděčnost! krásná to zájistě ctnost, a milá Božskému Srdci Páně, kteréž bolestně vzpomínalo nevďěku lidského. Vděčnosti hledáme především u dítek a nezdárnými je nazýváme, jsou-li nevďěční. Vděčné dítky nechovají však citů vroucích k rodičům toliko, pokud ti to živi jsou, nébrž i po smrti jejich vděčnou láskou na ně vzpomínají. Obraz zvěčného otce a matky neustále na mysli jim tane. Pořád jakoby je viděly, jakoby je slyšely. Z paměti jim nikdy nevychází co drazí ti rodičové „říkávali.“ Každé jejich dobré slovo, každé napomenutí, každou nábožnou průpověď uscho-
vávají v srdcích svých jako drahocenné perle, jako klenoty jich opatrujíce. „Tak říkával náš nebožtík otec, — tak říkávala drahá naše matka!“ Které vděčné dítě by tak nemluvilo, nevzpomínalo? Blaze však synu, blaze dceři, pakliže dle dobrých těch slov se také řídí! — Máme však i jiných ještě otců, — otců duší našich. Jsou to dle slov písma sv. „mužové, jenž milí byli Bohu a lidem, a jejichžto památka v požehnání jest. Těla jejich pochována jsou, ale jméno jejich živo jest od národu do národu; mužové rozkazující mocí opatrnosti lidem přesvatá slova. Moudrost jejich ať vypravují lidé.“ (Sirach.) Muži takými jsou svatí; a co svatí mluvili, jest nám svatým. Velezácné průpovědi jejich jsou nám ale též poučením a napomenutím. A hle!

i milý náš krajan, ctihodný sluha Páně, P. Klement M. Hofbauer, o němž několikrát již ve „Škole“ jsme vypravovali, byl takovým mužem, mluvícím „přesvatá slova“ lidem. Byla by to nevďěčnost nevzpomínati na něho a nepamatovati na vzácná jeho slova. Pročež i tento měsíc jeho přeblaženého úmrtí na něho vzpomeneme a o něm si vypravovati budeme. Tentokrátě sobě však povíme „co on říkával.“ Jsou to některé z nejoblíbenějších jeho průpovědí.

Již za živobytí sluhy Páně zaznamenávali sobě mnozí ctitelové jeho některé výroky, jež z úst muže Božího byli uslyšeli, jako drahocennou památku si je uscho-
vávajíce. Tak to činil i šlechtický mladík Josef Othmar Rauscher. A průpovědi Hofbaurovy, jež tento jeho ctitel si byl zaznamenal, a nápotom po letech jsa

kardinálem a arcibiskupem zdědil, podáváme čtenáři „Školy.“ Čti je, milý žáku, v „Škole B. Srdce Páně“ — čti ale pozorně, a co znamenají — rozjímej. Duše tvá nalezne v nich zdravého pokrmu. Průpovědi těch jest 33. Připojil jsem

k nim — alespoň z větší části — pro žáka méně vycvičeného kratinké vysvětlení, jež naznačeno jest hvězdičkou v čele. Slyš tedy — a rozjímej, co ctih. sluha Páně „říkával.“

1.

„Hospodyní ctností jesti střídmost.“

* Co to as znamená? Dobrá hospodyně dobře hospodaří. Držíc celý dům v pořádku, pečuje o to, aby se všem v příhodný čas všeho potřebného dostalo, rozděluje všecko moudře, ne všecko najednou a jindy zase málo. Náležitě vše opatruje, o všecko se starajíc přispívá k tomu, že blahobyť vždy více a více zkvétá. — Jak pak se to má s ctností, aby byla udržena a zdokonalována? — K tomu velice přispívá střídmost, — jako v smyslu širším co hlavní ctnost; — taktéž ve významu užším co mírnost v jídle a pití. — Má-li duše v ctnostech prospívati, zapotřebí jest přemahati a potlačovati žádosti a přání smyslná, a to jest, dle slov sv. Augustina, úlohou střídmosti jako hlavní ctnosti. Že však tyto žádosti a smyslná přání od

chuti a hněvu, od pýchy a nečistoty původ svůj berou, obsahuje tudíž střídmost v sobě, jak sv. Tomáš Aq. učí, zdrženlivost, tichost, pokoru a čistotu. A kde tyto ctnosti kvetou, tamť zajisté i o každou jinou ctnost dobře postaráno jest, a proto jest střídmost hospodyní ctností. — A však i střídmost, jakožto mírnost v jídle a pití výbornou hospodyní ctností jest, kdežto člověk nestřídmý skoro každou ctnost promlsá neb propije. — Ostatně jest i v konání ctností moudré střídmosti zapotřebí; nemírnost k ničemu nevede; jednou mnoho, podruhé nic, tím se v dokonalosti neprospívá. Sv. apoštol píše, „aby ne více myslili, než sluší mysliti, ale aby myslili k střídmosti a jakž Bůh jednomu každému udělil míru víry.“ (K Řím. XII. 3.)

2.

„Kámen se lehce skoulí dolů, na horu však jenom s namáháním ho vyvalíš.“

* Tak lehce klesá člověk do propasti hříchu; — jenom o něho zavadit, jež se náruživosti jeho dotknout, — nepotlačí-li jí, — již padá a padá rychle vždy hloub a hloub. K obrácení však, ku pokání a polepšení se, namáhání zapotřebí jest, a hříšník jenž sobě násilí nečiní, kajícím

se nestane. — Průpověď ta znamená též, že kdo na vyšším již stupni křesťanské dokonalosti stojí, není-li opatrným lehce do stavu vlažnosti upadnouti může, — vydobýti si však ztraceného místa opět stojí namáhání.

3.

„Modliti se máme jako když židé stavěli zdi Jerusalemské: v jedné ruce meč, v druhé obmítačku.“

* Když po navrácení se ze zajetí babilonského židé město Jerusalem zase stavěli, chtěli jim nepřátelé, spojivše se proti nim, v stavění překážeti. Za tou příčinou nařídil Nehemiáš, ačkoliv k Bohu se modlili jsouce plni důvěry že je ochrání,

z moudré opatrnosti že mají všickni, kteříž staví, přichystaný míti meč, jsouce každé chvíle, i při práci k boji hotovi. A tudíž, jak nám sděluje II. kniha Esdrášova „kteříž dělali na zdi a nosili břemena a nakládali, jednou rukou (každý) dělal a

v druhé držel meč.“ — Když se modlíme, máme ovšem se vši důvěrou pomoci Boží očekávati, při tom však i sami opatrnými býti musíme. Pomáhej sobě jak můžeš, a pomůže tobě Bůh. Kdyby svévolně do nebezpečí se vydával, k boji proti nepřítelům duše ustavičně připraven nebyl, ten by modlitbou svou Boha jen pokoušel, hledaje samých zázraků. — Modliti se máme netoliko s mečem v ruce (ustavičně duchovní boj vedoucí), ačkoliv modlitba

vroucí taktéž ostrým mečem jest, nébrž také „druhou rukou dělající.“ To znamená: modli se a pracuj! Kdyby jen pracoval a se nemodlil, co mu to pomůže? Kdyby však jen modliti se chtěl — ale nechtěl pracovati, — toho modlitba Bohu milá není. Vykonávej nábožně své ranní, večerní a i jiné pobožnosti, — pak ale i svědomitě konej práce povolání svého. Konáš-li je z lásky k Bohu, i ony modlitbou jsou!

4.

„Hříšných myšlenek tak málo si všímáti máme, jako padajícího lupení aneb pokřikující ženy; ba nezdržujíc se při nich, aniž na ně dbajíce, dále se ubírejme.“

* Nikdo nemá proto málomyslným býti, když mu proti jeho vůli hříšné myšlenky napadají. Za to člověk ani nemůže, že mu co zlého napadá, jest to zkouška. Hříchu se dopouští jenom ten, kdož v takovýchto hříšných myšlenkách dobrovolného má zalíbení. Kdo však těch myšlenek nechce, jim odporuje, v nich si

nelibuje, ten dokázal svou ctnost a zásluh ještě získal. Nejlépe tedy takových, jinak nebezpečných myšlenek si ani nevšímuoti a od nich hned se odvrátiti. Kdyby to ale lehce nešlo, tož hned nejsladší jména Ježíš a Maria o pomoc vzývej — a budiž ujištěn, že kdyby i dlouho trvaly, v ně nesvolíš.

5.

„Truchlivost škodí tělu a ničemu neprospěje.“

* Bůh veselého dárce miluje, to jest, on chce aby se mu veselou myslí sloužilo. Mysl veselou zachoval cti. sluha Páně vždycky, nechť jej cokoliv potkalo. Když bylo nejhůř, zazpíval si nábožnou píseň o lásce Boží. Veselá jeho mysl pocházela z úplného odevzdání se do nejsvětější vůle Boží. — Kdo se v strastech příliš truchlivosti poddává, dává na jevo, že s prozřetelností Boží není srozuměn; aneb rmoutí se proto, že uražena byla pýcha

srdce jeho. — Ano i ten, kdož do hříchu klesl, má ovšem upřímně toho litovati a se napraviti, pak ale pokojnou myslí Bohu dále sloužiti. Nemárujá jeho truchlivost byla by urážkou milosrdenství Božího. — Že truchlivost taková škodna jest i tělu i duši, kteráž přístupnou se stává i tím nejhroznějším pokušením, jest vůbec známo. — Pravá ctnost neprosvítá neustále zasmušilou, nébrž jasnou tvář.

6.

„S Pánem Bohem máme obcovati jako dítě se svou matí.“

* Dítě se bojí matku zarmoutiti, — matky se však nebojí. Na Pána Boha máme mysliti, s ním rozmlouvati, jej prositi, k němu se utíkat, s takovou dětinou důvěrou, přítulností a láskou, jako to činí dítě s milující matkou svou.

A zajisté jestiž láska Boží k nám tak veliká, že nižádná pozemská matka není s to milovati nemluvnátko své tak vroucně, jako nás Bůh miluje. Boha tedy nejen se báti — ale dětině jej i milovati máme.

7.

„Namahání hlavy k ničemu není, neboť stahování čiv v hlavě člověka zeslabuje a ku předu ho nevede.“ —

* To jest napomenutí pro ty, kteříž n. př. při modlitbě, rozjímání, vzbuzování dobrých myšlenek a p. tak přílišně hlavu namahají, až by i bolení hlavy z toho dostali. To ovšem k ničemu není. Škodí to tělu i duši. Všecko pěkně zvolna a moudře. — Však i ten, kdož vědou se zabývá, může si této průpovědi ctih. P. Hofbaura, jenž jak známo mistrem byl

znamenitych učenců, povšimnouti. Rozumu a paměti a všech duševních sil svých svědomitě upotřebiti — ku věci dobré — i povinností jest. Všecko však od naší hlavy nezávisí. „Jestliže kdo z vás potřebuje moudrosti, žádej ji od Boha (modli se) a budeť mu dána.“ Tak nás poučuje sv. apoštol Jakob.

8.

„Domnívá-li se kdo, že pochybil, ten ponížíž se před Bohem, prosíž jej za odpuštění a kráčežž pokojně dále. Chyby naše mají nás pokornými, nikoliv však málomyslnými učiniti. —

* Útěchyplné to zajisté ponaučení, zvláště pro duše po dokonalosti toužící. Neříkej: už je všecko marné! obnovuji

předsevzetí a opět klesám! — Čiň tak, jak tě napomíná sluha Páně, — budiž pokorným. Bůh pokorným dává milost svou.

9.

„Nenamahej se přílišně dokonalý dobrý úmysl udržeti, nýbrž vzbud dobrý úmysl hned z rána, tak dobře jak můžeš, a pak konej bez znepokojování se povinností svou, jako dítě, kteréž klidně cestou kráčí, až něco nebezpečného se mu namítne: tu vykřikne a hledí po své matce. Bůh zajisté cest a prostředků dosti má, aby nás, pakliže to jeho vůle jest, v dokonalosti dále přivedl.“

* To ať uváží úzkostlivé duše, obávající se neustále, zda-li všecko dokonale konají a s pravým úmyslem. Slib hned ráno Pánu Bohu, že mu obětuješ všecky myšlenky, slova a skutky celého dne, začni práci svou s úmyslem, že všecko co činíš, konati chceš ke cti a chvále Boží, — a

tó již na celý den platí. A kdyby marná některá myšlenka se připlazila jako had a jedovatou slinou samolibosti neb ctižádosti zásluhu těch skutků utratit by chtěla, tož jednoduše ohlídni se po své matce, zvolej k Marii Panně — a obnov dobrý úmysl svůj.

10.

„Milost Boží vynutit se nedá. Děj se všecko pokojně, bez násilného namahání. Matka Boží trpěla více než všickni mučenníci a při tom zůstala přec veždy klidna a trpěliva.“

* Milosti Boží jest nám ke všemu zapotřebí, i k odložení chyb a nedokonalostí, i k prospívání v dobrém, i k zbavení nás strastí. Někteří lidé prosili Pána Boha o tu neb jinou milost, chtějí aby také i hned byli vyslyšeni; a nestane-li se hned po jejich vůli, tož skormoucení a

nepokojni jsou. Milost Boží vynutit se nedá. Pros dále, zůstaň trpělivým a pokojné mysli. Blahoslavená Panna Maria byla tou nejnevinnější, a přec Pán Bůh meč bolesti, nejsvětější srdce její prorážející, neodůal od ní, ona však zůstala klidné mysli.

11.

„Nejlepší prostředek státi se svalým jest: ponořiti se jako kámen do moře vůle Boží a nechati se jako míč od Boha dle libosti potřásati a pohazovati.“

* Prostředkem tím dospěl i ctih. služebník Páně Hofbauer k vrcholu dokonalosti a svatosti. Na něm obzvláště obdivujem úplnou odevzdanost do nejsvětější vůle Boží. Bůh dopustil, že sluhou jeho jako míčem pohazováno bylo z místa na místo; byl tupen, pronásledován, vyhnán; se vším tím byl spokojen. Heslem jeho

bylo: „Co Bůh chce, jak Bůh chce a kdy Bůh chce.“ — Chceš-li duše milá svatou se státi, — a to brzy, tohotež prostředku použij. Modli se upřímně třetí prosbu Otčenáše: „buď vůle tvá“ — a přičiň se, abys skutečně vůli Boží konala, a jiného nežádej, než aby i s tebou vůle Boží se děla.

(Pokračování.)

Milodary B. Srdce Páně.

Ze západních Čech: 1. O Hromnicích bylo tomu právě rok, co v úmyslech „Školy“ stálo vytištěno: „za uvedení školních sester a sv. missie do jistého města“ — aby všickni údové apoštolátu na tento úmysl se modlili: nebo oběma těmto nábožným podnikům stavěly se v cestu překážky skoro nepřemožitelné, kteréž, jak se zdálo, jen Bůh sám by odstraniti mohl. Nicméně netrtili jsme mysl, nýbrž přislíbili jsme nejsvětějšímu Srdci Páně — vyslyší-li nás — veřejně ve „Škole“ to oznámiti ku větší Jeho cti a slávě. Modleno tedy dále a v den rozhodný obětována mše sv. — A ejhle, skoro po dvouletém protahování — odkládání a zamítání této věci u úřadů, a přes všecken odpor pánů liberálů záležitost naše příznivě jest vyřízena a ctih. školní sestry do města uvedeny. Vzdáváme tedy tímto nejvřelejší díky Božskému Srdci Páně a prosíme spolu, aby nyní podniku s takovými těžkostmi započatému neodepřelo svého požehnání, aby ústav se dařil a prospíval a hojného užítku přinášel ke cti a chvále Boží a k spáse duší lidských.

Vyslyšením této prosby povzbuzeni obnovujeme i druhou žádost svou k B. Srdci P. a sice: „za sv. misii naší obci“

a prosíme za opětné jí vřadění mezi úmysly apoštolátů modlitby. Dejž Bůh, abychom i za vyslyšení této snažné prosby brzy ve „Škole“ — mohli veřejné díky vzdáti! —

2. Témuž přelaskavému Srdci Spasitelovu vyslovuje tímto tisícere své díky jistá dívka, že vyslyšeti ráčilo její prosbu za přijetí do kláštera. Od delšího času toužila po této milosti v tichém útulku klášterním strávit život svůj; ale čím dál tím více jí naděje ubývalo, anť podle okolností a poměrů rodinných nebylo lze pomysleti na splnění její žádosti. I obrátila se tedy s celou duší k nejsv. Srdci P., konajíc 9denní pobožnost a vzývala za přímluvu sv. Filomeny — a slíbila v pádu vyslyšení veřejné poděkování ve „Škole.“ — A hle, v krátkém čase mimo nadání vyplněna jest vroucí žádost její — jeť přijata do kláštera. Plně tímto svůj Bohu učiněný slib přikládá na poděkování z úspor svých 1 zl. Panně Marii Filipsofské. —

3. Připojuji konečně i své tisícere díky Božskému Srdci Páně za mnohé a mnohé milosti obdržené zvláště u vykonání zpovědi nemocných a umírajících, a vyznávám před celým světem, že, začkoliv jsem se k Němu s prosbou obrátil, nikdy

oslyšán jsem nebyl. Ó spěchejte k Němu všickni — nechť cokoliv na srdci máte — s prázdnou jistě neodejdete!

Z Luže. Jak staré letopisy zdejšího chrámu P. Marie vypravují, učinil zde Pán Bůh mnohé věci na přímluvu Rodičky Boží. — Roku 1876 dověděl jsem se toto: Když jsem přišel toho roku o pouti na jméno P. Marie do sakristie, podal mi nějaký vzácný pán dva skvostné polštáře, dar to na oltář. Zeptal jsem se, proč dar ten přináší, a dověděl jsem se od něho, že je to advokát N—ý z krajského města L. v severních Čechách — manželka

jeho pochází z Chrudími a chodívala sem do Luže na Chlumeck na pouť. Rozstonalo se jim jediné jejich dítě a svolání lékaři z města L. se v tom srovnávali, že nevydrží. — Paní vzpomněla si v té starosti na Rodičku Boží na Chlumku v Luži — oba manželé klekli před obraz P. Marie, v pokoji který měli, a modlili se Rodičce Boží Chlumecké — a učinili mimo jiné i ten slib, že tam pouť podniknou, jestli se jim dítě uzdraví, — a ono se na přímluvu Rodičky Boží uzdravilo, a oni pouť vykonali a tento dar na znamení přinesli. —

Št. D.

Kviti z rozličných zahrad.

Výborný lék proti zlosti. Sv. Elzearius hrabě, muž v každém ohledu cnostný a šlechtitný, býval předce od mnohých lidí haněn, tupen a nevýslovným posměchem pronásledován. Avšak při všem tomto nekonečném utrpení zachovával nepřemožitelnou trpělivost a podivuhodnou mírnost, takže se vzorná choť jeho Delfina, s nížto v panické čistotě živ byl i v stavu manželském, nemohla zdržeti jeho se tázati, jak mu to možno tolik příkoří a potup tak trpělivě snášeti. Líbě se usmívaje, odpověděl sv. hrabě: „Milá Delfino! což bys pomohlo se hněvati neb zlobiti? tím bych ani nepřátely své ani své postavení uprostřed nich nepolepšil. Pročež jsem si zvláštní prostředek vymyslel, slyš! já ti ho sdělím, bys i ty ho budoucně mohla užívati. Kdykoliv totiž jest mi trpěti křivdu, pomluvu neb potupu, představuji si ihned živě Božského Vykupitele, kterak před Pilátem

stoji obžalován jsa z nejhorších věcí, pomluven a potupen od nepřátel, zneuctěn a utrýzněn od vojínů, posmíván a zlehčován od židů nevděčných, jenž tak mnoho dobrého od Něho zakusili a uslyšeli, a konečně k nejbolestnější smrti jsa odsouzen od soudce nespravedlivého z bázně lidské. Tu si hned zpomenou pokaždé: „Co jest moje nepatrné utrpení u porovnání k nevýslovnému onomu utrpení, jež nevinný Beránek Boží z lásky ke mně ubohému hříšníku zkusiti a přetrpěti ráčil.“ A ihned, má dobrá Delfino! ihned se utiší srdce mé, tak že nemůže v něm povstati ani hněv ani zlost ani mstyžádost, jež se v srdci lidském při každé křivdě lidské tak snadno pozdvihují.“ Tak pravil ten hrdina v sebezapírání — a Delfina slova jeho skládala v srdci svém a nalezla v nich výborný lék proti zlosti a netrpělivosti v každém utrpení se strany nepřátel, v každé pomluvě, potupě a křivdě jakékoliv.

Zprávy.

Poslední okamžiky Pia IX.

Sv. Otec přílišně namáhal se při řeči své dne 2. února. Dne 5. byl churav a nepožil ničeho. Lékařské autority ujišťovaly, že papež může býti ještě 4 léta živ. Dne 6. přijal obvyklé návštěvy. Avšak cíť, že mu není dobře, požil o půl noci dávku chininu. Ke 4. hodině ranní pravil: „Slábnu.“

Oteklina vrazila se z nohou na prsa, což mělo za následek dlouhou mdlobu a slabotu celého těla. Později se trochu zpamatoval a toho okamžiku použil kard. Panebianco (minorita) a podal sv. Otcí nejsv. Svátost. U postele stáli tři lékaři a ulehčovali nemocnému uměním svým.

Kardinal-vikář (nástupce papeže v úřadě biskupském) nařídil neprodleně slavné modlení ve všech chrámech a vystavení nejsv. Svátosti. Zpráva o nebezpečném stavu sv. Otce překvapila a zatřásla celým městem. Kardinal Simeoni, státní sekretář, poslal ihned všem kardinalům mimo Řím dlicím telegrafickou zprávu, aby je na nebezpečí upozornil; též zpráva zaslána všem vládám. Král Humbert poslal bez prodlení zeptat se po stavu vznešeného pacienta; ministři se sešli ku poradě.

Celý den valili se jako v procesích lidé a vozy k Vatikanu, u něhož ustavičně nahromaděno bylo množství lidstva truchlého a tázajícího se po určitých zprávách; avšak, jak se rozumí samo sebou, jen nečetní směli vkročiti do Vatikanu, totiž kardinalové, členové sborů diplomatických a některé nejčelnější osobnosti. Pohnutí Římanů stávalo se vždy hlubším, putování k Vatikanu mohutnějším; i nemocní se tam dali donésti.

U lůžka sv. Otce ustavičně dleli kardinal Bilio a monsiñor Marinelli, papežský sakrista. K 10. hodině ráno uděleno sv. Otcí poslední pomazání, kteréž přijal při úplném sebevědomí a s radostí

světce. K polednímu se stav zhoršil, tak že měli sv. Otce do mdloby padlého za mrtvého; bleskem roznese se o tom zvěšť a sdělena také úředně vládě; brzy však byla vyvrácena, jelikož se sv. Otec zase zpamatoval. Nicméně bylo hůře a o půldruhé odpoledne začal smrtelný zápas, jenž trval až do 4 hod. 47 min., kdy sv. Otec naposledy vzdechl a vyměnil toto slzavé údolí za svatou horu nebeského Sionu.

Zemřel při zvonění (t. j. při klekání) „Ave Maria.“

Jako blesk rozlétla se přežalostná zpráva, pohnutí vzrůstalo v kružích občanských. Na Kvirinalu rozhodnuto zádušní slavnosti za Viktora Emanuela odložiti na příhodnější dobu.

Svět se dnes nepodobá — nýbrž je skutečně velkou rodinou, která ztratila otce!

Pius IX. měl předtuchu smrti a pravil dne 6. k dvořanům svým: „Žehnám vás naposled.“

Když sv. Otec zemřel, uloženo čestným strážím, „camerieri di spada e cappa,“ strážiti mrtvolu až do pohřbení. Kardinalové Simeoni a Pecci zhotovili inventář v komnatách zesnulého, aby soukromný majetek od majetku sv. Stolicе odloučili. Pecci jako komoří římské církve nastoupil v držení Vatikánu a uvázal se v úřad zástupce papežského, a dne 20. února zvolen byv za nástupce Pia IX., uvázal se v úřad náměstka Kristova. Bůh ho žehnej a nám zachovej dlouhá léta!

Z Pouchova u Hradce Králové. (Sv. dětství.) Dostávali jsme právě „školní zprávy“ za první a druhé čtvrtletí letošního školního roku a také bychom rádi od Ježíška dostali dobré vysvědčení za toto půlletí našeho třetího ročníku. Protož skládáme před Vámi své úcty. Patřte! těchto 53 zl. sebrali jsme pro ta pohanská ubožátka, v čemž jest zahrnuta již oféra o vánoční slavnosti. Ta byla krásná jako druhdy, zvláště pak byl pěkný pořádek,

jelikož všickni pp. učitelové nad námi bděli. Jenom někdo nám scházel. Víte kdo? Předobry + p. farář. Místo něho uděloval nám sv. požehnání jistý důst. pán z Hradce. Někteří z Hradeckých přišli také ku slavnosti a přidali Ježíškovi do kasy. Jeden dobrodinec dal 3 zl. pro dítě s jménem: „Fidelis à Sigmaringa,“ jedna dobroditelka opět 3 zl., s jménem: Marie; jiná 3 zlatníky na jméno: Anna, a ještě někdo 3 zl. na jméno Magdaleny. Zde všechno předkládáme v souhrnu 65 zl. r. č. K tomu připojujeme při slavnosti vylosovaná křestní jména: Josef, Václav, Anežka Č., Maří Magdalena. 36 tisíc upotřebovaných poštovních známek posíláme zároveň přímo do Vídně. Ale ty nejsou všechny od nás; kdež pak bychom na venku tolik psaní dostali! Děvčátka klášterní školy Hradecké a pražské Alžbětinky mají o ten počet největší zásluhu. — Teď vám povíme něco pro výstrahu. Jedno tříleté děvčátko bylo v předešlém květnu při dětské slavnosti a tak se mu Ježíšek na oltáři zalíbil, že pořád prosilo: „Maminko, dej mne také Ježíškovi!“ Váhavá maminka však odkládá, až Ježíšek nemoha se bezpochyby dočkati, — vzal si děvčátko sám, — umřelo. Pak teprve při pohřbu litovala matka své zpozdilosti. Vidíte! jakoby malé dívky nepotřebovaly

se modliti a družiti kolem svého nebeského Přítele. Velcí pak se zase vymlouvají, že jsou na to velcí. Nicméně — zaplať Pán Bůh! — předce nás je posud přes 200; jestli některý bázlivec desontýruje, přihlásí se na jeho místo jiný srdnatější dobrovolník. Anebo druhý v řadě Ježíškovi nahrazuje kolikeronásobně. Pomyslete si opuštěného sirotka ve službě u cizích lidí, a on dává větší příspěvek nežli mnohý zámožný. Dítka by chtěly ovšem poskytovat velkou almužnu pohanským dítkám a byly by jistě všechny v bratrstvu, jen že — „tatínek a maminka mně nechtějí dovoliti,“ říkává mnohý bratříček s pláčem. Víte proč to? Tatínek potřebuje mnoho peněz na tabák, na kořalku, do karet, a maminka vlastně ani neví, k čemu sv. dětství jest, protože celý Boží rok nezavádí o kostel. Pán Bůh rač se smilovati nad takovými nemoudrými rodiči, vždyť sami nejvíce pak zakoušejí trpkostí od svých bohaprázdných dětí. Politujte jich a radujte se nad námi. Ruka Pánů viditelně nás chrání. Kolkolem stonaly dívky tak silně, že musely se školy zavřít, kdežto my všechno přechodily. Jedna malá sestřička dostala sice takový záškrt, že byla na zalknutí po kolik dní a — uzdravila se bez léků. Zůstaň tedy s námi, Ježíšku, až do konce!

V měsíci březnu

modleme se

za zdar katolických vysokých škol.

„Všechno do času, jen Pán Bůh na věky!“ Výstražným příkladem odvrácení od Boha a s tím spojeného neštěstí jest zajisté národ francouzský! V slepém šakémsi šílenství sháněl se po osvětě bez Boha, vypudil Boha z veřejného i soukromého vyučování, a když se domníval, že stojí na výši vzdělanosti, ejhle, tu začala ona lži-osvěta své pekelné ovoce vydávati a ubohý národ brzo již po celé století zmítá se krvavými revolucemi a násilím rozuzděných vášní. Proto usilují všichni rozumně a dobře smýšlející hlavní zdroj všech zlořádů zacpati katolickými školami a sice nejen národními, nýbrž i vysokými, t. zv. katolickými universitami. Jako z vysokých škol, když vedeny duchem nevěry, vycházely ony zhoubné zásady, pod kterými celý národ dosud trpí, tak má vyšší věda spočívající na katolických zásadách opět zdravý život společenský utvořit a národu pokoj a blaho zjednati. Dejž Bůh, aby ty vysoké školy duchem křesťanským provanuté se zmohly a také na naše vlasti vlivu měly!

HLe! SpasItEL sVěta trpěL na křížI: abyChoM
k sLáVě Vzkříšení přIVeDenI byLI!

Hlasy Srdce Páně.

VII.

Srdcelomný pohled ten,
Když své robě Ismaela
U vyhnanství na poušti
Zapuzená Agar zřela.
Noha její sama krev,
Oko v děsný zrak se trhá,
Ana Agar rukou svou
Od sebe své dítě vrhá.
Žíznu! zmírám pachole,
Agar již ni slzí nemá,
Jimiž by je skropila,
A jest srdcem jak poušť nemá.
Tys ta Agar, duše má,
Pro hřích z ráje vypuzená,
O již nechtěj blouditi,
Vždyť's mou křiví vykoupěna.
Vždyť má láska na kříži
Milost tobě vyprosila,
A Bůh nechce smrti tvé
Ale abys živa byla.

VIII.

Co to činíš? Neboj se,
Volá anděl k Agar s nebe,
A když Agar procitla,
Studnici zří podál sebe.
A ty duše nevíš nic
O tom živé vody toku,
Kterýž tobě ku spáse
Vyřinul se z mého boku?
Vstaň a vezmi pachole,
Vyslyšel Bůh jeho vzdechy,
K Agar mluví anděl dál;
A ty mříš chceš bez potěchy?
O jen přístup k pramenům,
Jež má láska zůstavila,
Bys z nich v mdlobě posilu
A lék proti smrti pila.
Anděla ni, můj to hlas,
A on volá do umdlení:
Ve mne doufej, duše má,
Já jsem život a vzkříšení.

F. K.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

IV. Duben.

„Minula zima — kvítí se ukázalo v našem kraji.“
Píseň Šalomouna.

Fialka, konvalinka, petrklič.

Douška: Milý čtenáři! Než tentokráte začnu svou řeč, musím s tebou důležité slovo promluvit, a sice hned. Tedy pojď sem bratře — na slovíčko! jedná se o tvou osobu, a proto budeme spolu tak tiše mluvit, jako ve zpovědnici. — Tedy mi řekni, jak to s tebou stojí? — nemyslím ale s tvým obchodem neb hospodářstvím, do toho mi nic není — nýbrž myslím: jak to stojí dnes s tvou duší? — Řci! učinil jsi opravdu, co jsem ti v minulých 3 měsících tak upřímně radil? — jest již vyklizen z tvého srdce hřích, je půda zkypřena a obehnána plotem? — Odpověz mi příteli beze vší vytáčky, ano? — či — ne? —

Musíš-li vyznati že ne, pak, pak jsem tu zbytečným, pak se obrátím a půjdu zas dál, nemám s tebou více co mluvit, leda to, abys začal pěkně zas od začátku čísti, co jsem ti v lednu vykládal. Neměj mi za zlé mou upřímnost, ale věř, co bych ti dnes a dále vykládal, bylo by zcela zbytečno a marno — neuf-li vykonáno to předešlé, a zázraků ode mne neočekávej; n. př. učiniti, aby na pusté, ledové skále vyrostlo kvítí, nebo aby Bůh zavítal do takového srdce, kde vládne ještě ďábel, to nemohu.

Učín tedy milá duše dříve, co až posud ti bylo uloženo, — pak přijdu k tobě zas; zatím ale se měj dobře. Pro mně — čti třeba dále — ale nic ti to neprospěje. Než odejdu, pomodlím se za tebe jedno Zdravas — a pak buď si zde s Bohem! —

Můžeš-li mi ale, milý čtenáři, na mou hořejší otázku z gruntu srdce odpověditi a n o , t. j. uposlechl-lis ve všem, co jsem ti až posud z té zahradnické knihy našeho Pána a Mistra přednášel, pak budu tak smělý, že si k tvé levici přisednu — abych byl blíže srdci tvému a počnu ti dnes vyprávěti o sázení květin, t. j. o vštěpování do tvého srdečka těch a takových ctností, které se Božskému Srdci Páně obzvláště líbí.

S některými předešel nás On sám a vsadil již na sv. křtu a biřmování do tvého srdce semínka víry, naděje a lásky; tato tři kvítka vzrostou tedy sama, budeš-li je jen chrániti před mrazem hříchu.

Jsoutě ale jiná kvítka, která v žádném srdci lidském sama nevypučí, nýbrž musí se do něho z nejsvětějšího Srdce Páně jako sazenice přesaditi, n. př. mírnost do srdce hněvivého, pokora do srdce pyšného, láska ku kříži do srdce choulostivého atd.

Neočekavej také, že budeme všecky ctnosti Božského Srdce probírat, nebyli bychom nikdy hotovi, a toho není také ani třeba; nebo máš-li jednou ty hlavnější v srdci, přijdou ostatní samy. Budem tedy sázeti zatím jen ty Pánu Kristu nejmilejší a tobě nejpotřebnější, a poněvadž i ve tvém srdci se jaro teprv otvírá, začneme s těmi kvítky, která první z jara kvetou.

1. Onehdy jsem si vyšel schválně do pole ohlédnout se, zda již přec některé kvítko se neprobudilo v klínu své matky-země a neukázalo svou hlavinku? — Byl teplejší vzduch. Tu vyletí z podmeze skřivánek a jako na přivítanou spustí mi zrovna nad hlavou svou písničku, a hlásek jeho zdál se mi zvěstovati: „jen jdi, a najdeš co hledáš.“ — Zavřu tedy brevír a kráčím vpřed, a aj tu na stráni, —

pod křovím nesměle vystrkuje svou hlavičku kvítko v tmavomodré sukyňce a tak skroušeně tu stojí — jakoby mělo smutek v srděčku; — znáš je příteli? fialka to, věru trefný obraz nelíčené pokory. —

A tohle kvítko musilo také hojněji než jiné zkvétati v Božském Srdci Krista Ježíše. Ba On sám — svou postavou — a tváří, svým chováním a celým životem stál tu uprostřed světa co něžná vonná fialka. Zdalíž ne? —

Fialka, jak známo, neroste všudy, tam na širém poli neb louce darmo bys ji hledal; ona si vyhledává tiché místočko, vždycky někde stranou a tu se ještě krčí a skrývá pod křoví. Nevím, proč; ale dej pozor příteli, nebylo to s Kristem Pánem také tak? On si mohl dobře vyvoliti své rodiště na zemi, a On to také učinil, a kde? snad v Jerusalemě v tom hlavním světovém a hlučném městě? nebo snad v paláci Herodesově? či někde na stolci císařů Římských? O nikoliv, tam v tom odlehlem a nepatrném městečku Betlémě, mezi chudičkými pastýři, v nuzném chlívě tam se rozvilo to nebeské poupátko, a až do 30. roku odrůstalo v tichém zákoutí v Nazaretu. Tak zůstal skromný a skrytý, a i když umíral, neměl hedbávné lůžko, nýbrž dřevo potupy, a podnes přebývá o samotě dnem a nocí v tichém chrámě; tedy vždy měl a má rád skromnost.

Příteli, uť se tomu také. Hle, On se ani neměl čeho obávati, kdyby i v ten hluk světa byl vstoupil, ale ty se máš co báti, n. př. těch lidí zlých, kteří ti ten krásný šat nevinnosti roztrhali, nebo těch kněh, které oplzlé a rouhavé věci vypisují, ba i zrcadla, které tě mámí, a jiných nebezpečných věcí. Nevěř svému předsevzetí, a nemysli, že ti nic ublížiti nemůže, nýbrž buď hezky pokorným a nedůvěřlivým sám sobě — jinak brzy klesneš, přes všecko tvé modlení; nebo kdo miluje nebezpečí, zahyne v něm! — Asi před 25 lety žil v horách muž, který celý týden pilně pracoval, v neděli 2 hodiny cesty do chrámu Páně šel, ale po službách Božích obyčejně v hospodě se stavil, odkud teprv pozdě večer napilý a napařený domů krácel a to cestou velmi nebezpečnou, přes úzké lávky a vedle hlubokých propastí. Sousedé ho často varovali a říkávali, že přece jednou i s tou opicí srazí v těch skalách vaz. On ale na to nedbal, až ho konečně v jedné rokli našli jako zohavenou rozbitou mrtvolu. —

Nuže, nebuď tak pošetilý a vyhni se sám všemu pokušení z cesty. Však, abych zas na tu fialku přišel, zdá se mi, když vidím v létě to přerostlé kvítí v pestrém šatu se třpýtiti, jakoby jedno nad druhé se vypínalo a pozornost světa na sebe vábilo; na fialce ale není nic takového viděti; stojí leckdes v svém nepatrném tmavém šatu, s hlavou sklopenou, že musí člověk hodně hledati, aby ji našel. —

A což, nebýval náš Spasitel zrovna takový? Nikdy o sobě samém nedělal řeči a hluku, a když nějaký dobrý skutek vykonal, — a to bylo předc často, — nevytruboval to veřejně na ulici, aniž stavěl svou svatost uprostřed chrámu na odív, jak to činívali Fariseové, nýbrž byl v řeči a jednání tak prostý a skrovný, že nejvíce také ten prostý lid měl k Němu důvěru.

Naproti tomu domnívají se mnohé tak zvané nábožné duše, že právě v tom neobyčejném a nápadném chování záleží všechna svatost. Jedna myslí, že chce-li člověk hodně nábožným býti, musí míti obličej vyzáblý, smutný a šat nedbalý; na to tedy vloží se se vši péčí; postí se nesmírně až nemůže pro slabost ani své povinnosti zastávat, a myslí, teď že je jistě již kdoví o kolik stupňů vysoko na řebříku spravedlnosti.

Jiná zas drží na mnoho a dlouhých modliteb, musí býti všudy, kde jaká pouť, kde jaká slavnost, jinak by se to její nebe sřítlo, a nemůže-li někdy celé to množství modliteb vyříkati, je nad tím celá znepokojená, jakoby se zrovna smrtelného hříchu byla dopustila.

(Vypadá-li tohle jako podobizna někoho z vás, milí čtenářové a čtenářky, za to já věru nemohu, proč sedí takové vzory člověku na očích!?) — Jiné zase slyšely neb četly, že pokora je základ vší ctnosti, a nemá-li té člověk, nestojí ostatní za mnoho. Zcela dobře! jen že chtějí pokoru obrátiti rubem na vrch — nosí schválně ošumělý a potrhaný šat, práci dělají schválně převráceně, aby byly vysmány a kárány, sebe jmenují přes tu chvíli posledními hříšnicemi, které nejsou hodny, že je zem nosí atd., tak spěvraťují všecko, zapomínajíce, že když mluvil Kristus Pán o pokoře — říkával: pokorným býti, ale v srdci! Také jsem nikde nečetl ani neslyšel, že by byl učil: ten jenom, kdo se hodně postí a dlouho modlí a svou pokoru na odiv staví, že Boha opravdu miluje, ale to jsem četl: „kdo přikázání moje zná a je ostříhá, ten jest — jenž mne miluje.“ — Bažíš-li tedy milý bratře a sestro po pravé ctnosti, nehledej jí v pouhých zevnitřnostech a v povrchnostech, také ne ve věcech mimořádných a zvláštních, nýbrž v tom, v čem záleží, totiž v pilném zachovávání zákona Božího; a máš-li co dobrého na sobě nenos to na odiv — jako nosí ti podomní prodáváci rozličné figury — nýbrž ukryj to hezky rouškou své skromnosti; aneb dle sv. Pavla — „jako svůj drahý poklad,“ o který nechceš býti oloupen. —

A ještě něco o té fialce! Ačkoliv kvete jen tak leckdes stranou v koutku a v té barvě smutkové, nevadí jí to nic, že vydává při tom tak líbeznou vůni, jakou nemá ani tak mnohá nádherná květina napřed se tlačící. Řekneš snad milý čtenáři: „toť tedy škoda fialky, měla by jít právě hodně na světlo, by ji lidé viděli a z vůně její se těšili!“ — Ó ne tak příteli, kdo má fialku rád, však on si vezme tu práci, aby ji také našel; a nenajde-li ji nikdo, co na tom? ona tam kvete a vydává vůni svou Pánu Bohu, Stvořiteli svému a věř mi, to je lepší, než kdyby i nějaká královna ji utrhlá a k ní přivoněla. —

Tak i náš milý Spasitel — kdyby se byl chtěl světu zalíbiti, byl by musil jiný život vésti než vedl. Byl by musil do veřejných zábav chodit, třeba k Herodesovi na plesy, byl by musil Fariseům lichotit, zákonníky chválit, publikánů, lichvářů a jiných pijavic lidu se zastávat, na kněze hubovat atd. — pak by jistě ani Herodes Ho nebyl potupil ani židé nepronásledovali ani neukřižovali. On však se nikdy nestaral o marnou chválu světa, nýbrž šel tiše a přímou cestou za svými povinnostmi, v skrytosti pak se modlil, obětoval a trpěl; a líbezná vůně tohoto skromného a pokorného života vnikla až k Otci Jeho do nebes, tak že o Ném veřejně vydal svědectví: „Tento jest můj milý Syn, v kterém se mi dobře zalíbilo.“

Protož pozor, milý čtenáři, velký díl pokory leží v tom, abys dal světu opravdu „vale“; neboť kdybys chtěl Bohu sloužit ještě pořád jedním okem po světě pošílhal a pokukoval — zda tě má také rád, to by bylo asi tak, jakobys v své zahrádce nechával na živu celý pelech krteků, ponrav, housenek a jiných podobných škůdců, kteří by tam ryli a hryzli, až by všecko zas zničili. — Můžeš-li pak milý příteli také svými očima v stejný čas vidět v před a v zad? — Nemůžeš — a právě tak nelze ti Bohu a spolu světu se líbiti, proto již sv. Pavel říkával: „Kdybych se ještě světu líbil — nebyl bych pravý učeník Kristův!“ —

Tedy poslechni jen mou radu! Kráčeť vždy svou cestou — přímo k Bohu, Jemu jedině se hled líbiti; neohlížeť se při tom ani v pravo ani v levo, co ten a onen mluví, a jak si počíná, co ta a ona sousedka dělá a jak se nosí, kam a s kým chodí — pro Bůh, co je ti po tom? — nech je být, ať si dělá celý svět co chce, ty měj tu jedinou starost, abys se Bohu líbil; a i když na celém světě ani človíček nebude o tobě vědět, co všecko dobrého konáš a trpíš, co se modlíš a obětuješ — co na tom? — měj dosti na tom, že to ví dobře nejsvětější Srdce Ježíšovo; Jemu nechť každý tluk tvého srdce volá: „Z lásky k tobě o Ježíši můj všecko to činím!“

Tenkrátě příteli můj budeš i ty před Bohem ukrytou fialkou s krásným květem a líbeznou vůní!! — —

2. Po druhé když jsem si vyšel shlédnout tu probouzející se z jara přírodu, zašel jsem do lesa, a aj, tu nalezám zase kvítko, — znáš-li pak je jen, milý čtenáři? Na malém zeleném proutku houpá se celá řada sněhobílých zvonečků — u nás mu říkají sněženka nebo konvalinka, jest jedno z nejprvnějších. I zůstal jsem nad ním státi, a čím déle jsem se naň zadíval, bylo mi jakoby ty bělounké zvonečky se byly rozhoupaly a vyzváněly do světa: „Buď Bohu chvála a česť! — že zase nové jaro jest — že země z tvrdého sna se zotavila — a nás své dítky probudila! — I vstaly jsme, svátečně se oblékly a ven na Boží světlo vyklouzly. Jest sice ještě chladno venku, ale nechť, domů se již více nevrátíme.“ — „Ale,“ díím já na to, „ty malé stvořeníčko, jsi až v příliš tenkém kabátku, dej pozor jen, ať tě ještě mráz nespálí!“ — A zvonky opět zazvučely v odvetu: „Co mi tu klábosíš ty lidský tvore a děláš mi marný strach? Náš tatíček na nebi nám kázal vstávat, a On, myslím, tomu bude lépe rozumět, než ty, černokabátníku, kdy je pro nás čas; a naše matička země nikdy nám nepovídala, že by se kterému z nás taková nehoda byla přitrefila — jak ty povídáš. Co bych se tedy bálo a tratilo mysl? — O nikoliv!“ — „Máš pravdu,“ přisvědčil jsem tomu něžnému kvítku a kráčím dále. Ale ihned mi napadlo: „aj, tohle kvítí nesmí scházet v té naší zahrádce! Či není při každé práci, při každém podniku zapotřebí takové zmužilosti a odhodlanosti? — tím více přináší práci v zahrádce Božského Srdce! a poněvadž, můj příteli, dobře cítíš, že vlastní silou nevystačíš, je nutno, abys též pevně důvěřoval v moc a lásku Boží! a tato úplná důvěra v Boha bude konvalinkou v zahrádce tvého srdce. —

Ptáš se mne snad, kde, a odkud ji vzíti? — nuže, jen se ohlédni zas po nejsvětějším Srdci Páně, tam kvete utěšeně, tam odtud ji přesaď do svého. — Či nevíš jak smutno bylo před Ním na světě? že jej po čtyry tisíce let obkličovala tichá, hrozná zima — že hřích a nepravosti jako příkrov sněhový pokrýval srdce lidí, v nichž žádné, žádné jiskřičky pravé lásky k Bohu nebylo. A to všecko změnit, ten převrácený svět zas obrátiti a obnoviti v chrám Boha živého; vymýtiti všecku tu zlobu, tolikeré bídě odpomoci, miliony lidí na těle i na duši chřadnoucích pozdraviti, to, to všecko uložil Bůh Otec svému jednoroznému Synu. O věru to nebyla žádná maličkost a my, my bychom si museli zrovna zoufat nad takovouto úlohou.

Ale co? — Syn Boží — ač se octnul v té čiré zimě co křehké kvítko, ač věděl, že Ho ani svoji nepřijmou, vstoupil nicméně chutě a neohroženě mezi ně a přes hory, doly hlásal po celé zemi Judské: že pominul starý věk, že počíná nové království, království Boží! Ano, i když všudy jen odpor a vzdor nalezal, neustával přec v díle svém, věděl, že je započal na rozkaz svého Otce, že tedy Otec

bude s ním a že s Jeho mocí a láskou každý krok a každá práce se zdařiti musí. I neztratil tedy mysl, ale kráčel dále cestou, jíž Mu Otec nebeský vykázal, a i sami nepřátelé Jeho, když Jej na kříž přibili, museli o Něm vydat to krásné svědectví: „On doufal v Hospodina! — ať ho tedy spasí Hospodin!“

Hle tak utěšeně kvetla ta konvalinka „pevné důvěry v Boha“ v přesvatém Srdci Kristově. Ba On sám byl — abych tak řekl — konvalinkou, neboť také odzvonil té staré zimě a vyzváněl novó jaro světu.

Nuže, milý příteli, co myslíš, kdyby toto divotvorné kvítí jednou vypučelo v srdci tvém, zda by pak též nevykouzlilo v něm novó jaro? Ó jdi jen — drahá duše — jdi a obejmi svého Spasitele a přijmi tu nebeskou konvalinku do svého srdce. Ty víš přede, kde přebývá, ty znáš ve vašem kostele ten Jeho zlatý stánek na oltáři a vídáš Ho tam častěj v roušce bílého chleba ukrytého, ó jdi, jdi jen — beztoho jest velkonoční čas a církev, matka tvá tě volá k večeři Páně, jdi tedy a nech si rukou kněze to nebeské kvítí vsadit do srdce svého, aby tam věčně věkům rostlo a zkvétalo. A když bude v tvém srdci odpočívati, pak odlož stranou všelikou bázeň a málomyslnost, — spolehej se úplně a bezpečně na Něho, že ti nejen může ale chce také pomoci — a sice z lásky k tobě. Či nedokázal ti to už s dostatek? Jmenuj mi nějaký důkaz lásky, jež by ti Kristus Pán nebyl už podal?!

Tu leží dítě hrozným pádem se skály tak zmrzačené a potlučené, že nosem i ústy řine se černá krev. Otec zavolal lékaře, kde jaký byl, ti ale kroutí hlavou a krčí rameny, že není pomoci — leč — tam na nejvyšším temeni hory, tam že roste bylina, jejíž kořínek by mohl dítě vzkřísiti, a zahojiti. A aj, sotva že to otec byl zaslechl, políbí zsinale dítě a již spěchá, ba letí hledat bylinku zázračnou. Tu se dere křovím, které mu šat s těla trhá na kusy, tu zas se spouští v hluboké rokle, často se mu noha smekne, padne na kamení ostré a oudy poraní; tu zase leze vzhůru po nohou, po rukou po ostrých skaliskách, že ruce i nohy krvácejí, ba všechny síly napíná až dostihne nejvyššího temene a tu vlastní rukou vyhrabe z písku vzácnou bylinku, nic nedbá na to že uhrabal prst do krve. Bez oddechu spěchá s drahou kořistí zas dolů, a co ještě na těle, na šatu zdravého bylo, i to namáhavým slézáním se trhá a raní, tak že navrátil se domů podobá se bezmála člověku, jehož lotři pobili. — Ale nyní příteli mi pověz, máli pak otec tento lásku k svému dítěti, čili nic? a leží-li pak mu na srdci život synáčka, či neleží? — „Pro Bůh! řekneš, kdo pak by měl ještě lásku na světě — pakli ne tento otec?“ —

A což, dal-li pak skutečně dítěti svému tak draze vydobytou bylinku? — „Inu“ — odpovíš, — „toť se rozumí, že dá!“ —

Dobře tedy, příteli! a víš kdo to dítě jest? -- Ty jsi to dítě nešťastné, které jako každý jiný člověk s výše nevinnosti spadlo do hluboké propasti hříchů. A této ráně smrtelné — jak Bůh nebeský sám se vyjádřil, nepomůže nic, leč ono kvítí, které kvete až tam u nejvyššího trůnu Božího, totiž: milosrdenství Boží. A víš, kdo se pro ně odvážil? — kdo jiný, než tvůj Spasitel Kristus Ježíš. On kráčel tou trnitou a kamenitou cestou vzhůru, znamená krvi každý svůj krok až na Kalvarii, aby tu smrtelným zápasem odkoupil Otcí spravedlivému to drahé kvítí k tvému uzdravení. —

Zaleť tam příteli se mnou v duchu a postav se pod Jeho kříž vedle Máři Majdaleny, podívej se na umírajícího Ježíše a zeptej se Ho; zdali Mu opravdu na tom záleží, aby ti pomohl? — a zda tomu skutečně pravda jest, že tě miluje? a můžeš-li se naň spolehnout, že tě nikdy neopustí? — Ptej se Ho! —

„Než, ty nejsvětější Srdce Páně, Srdce přetékané láskou a slitováním k nám — ty víš dobře, jak mne to bolí s takovou otázkou tvé dítky k tobě poslat! Avšak ty víš také, že podnes mnohé z nich ještě o tom pochybují, ještě nedůvěřují. Ó měj s nimi strpení a odpověz jim na ony otázky tak určitě, aby tě víckrát svou nedůvěrou neuráželi!“

Tak asi milý čtenáři, povzdechl jsem si k mému Spasiteli, jehož obraz tu visí přede mnou, a zdá se mi jakoby mi na to Kristus Pán odpovídal v tato slova: „Ach co mám ještě říci tvým bratrům a sestrám? Nepraví jim již každý můj krok, každý skutek a každá krůpěj krve, že je až k smrti miluji? — viz mou hlavu, mé ruce, mé nohy, můj bok, čím je mám ještě přesvědčit, tomu-li všemu nevěřím? — Ó řci jim a žaluj jim, jakou mi bolest činí, a jak mne hněvají, když po tolikerých důkazech ještě nechtějí věřit že je z celého srdce, z celé mysli a ze vši božské síly miluji, a řci jim, že nikoliv já, ale jejich málomyslnost, jejich nedůvěra v mou lásku a moc bývá příčinou jejich bídy!“ — Tak asi zdál se mi Kristus odpovídati.

Nuže příteli, jak ti jest u srdce při těchto řádcích? Nepudí tě to, abys ihned poklekl a Spasitele svého odprosil, žes dosaváde byl tak nedůvěřivý a bázlivý? — Nepučí ještě v srdci tvém ta konvalinka pevné důvěry v Krista Pána? —

Pakli ano, pakli obě ty květiny: fiala pokory a konvalinka důvěry v moc a lásku Boží se ujmou v srdci tvém, pak se dozajista ukáže i to

3. třetí jarní kvítko, které jsem nedaleko konvalinky nalezl, totiž: petrklíč. — A co asi znamená? Který medle klíč otvírá ty brány Petrovy a nebeské poklady? — upřímná a nábožná modlitba, z gruntu srdce. To je klíč k Božskému Srdci Páně a každý nábožný povzdech jest jako zaklepání, aby otevřel a podaroval. Sv. Alfons Liguori, když se octnul v nouzi a neměl, čím by své bratry nasytil, skutečně šel jen do chrámu a rovnou cestou k svatostánku a naň lehce zaklepal prose pln víry: „Pane, nemám pokrmů!“ a hle povždy byl vyslyšen.

Ano takováhle modlitba s pevnou vírou a s plnou důvěrou, že může a chce Bůh pomoci, ta — jak sám Spasitel sv. Gertrudě jedenkrát vyjevil — činí takřka násilí Božskému Srdci, že ač rádo vidí duši v takové odvislosti, nieméně není s to odepřítí jí, oč žádá.

Tedy modlitbu, příteli, hled v srdci svém vstřípiti. Vždyť tě Spasitel tvůj sám předchází s dobrým příkladem; neboť víš, že každodenně vycházel za tiché noci někam ven, na vrch neb do zahrady a tu buď sám a sám, nebo jen s několika učeníky se modlívával, když třeba celý den byl kázal a sebe více byl unaven; ba od tohoto zvyku svého neupustil ani tenkrát, když věděl, že Jidáš s žoldnéři Jej zatknou. Tak rád obcoval Kristus s Otcem svým na modlitbách.

A měl snad toho zapotřebí pro sebe? — Nikoliv! On jen chtěl tobě dodat chuti a ukázati, co a jak bys se měl modlívati, neboť věděl že toho budeš velmi potřebovati. Řekni také sám, co je po takovém vojínu, který, ač sebe srdnatější, postaví se beze zbraně proti nepříteli? Tak milý čtenáři jsi i ty bez modlitby jako beze zbraně. Modlitba ale jest nejlepší zbroj a činí všemohoucnost Boží tvou spomocnicí; a je-li Bůh s tebou, kdo proti tobě co pořídí? —

To zkusil bez počtůkráte císař Ferdinand II. Žil právě v těch neblahých letech, kdy Lutrova nová víra započala svou neplech. Jakožto zbožný katolík bránil se té bohaprázdne novotě ze všech sil, maje pevnou důvěru v Boha. Když n. př. doneslo se mu jedenkrát, že několik králů a knížat proti němu utvořili spolek, odpovídal klidně: „Ať jen dělají, co chtějí, já pak doufám v svého Boha, že s Jeho pomocí celý jich spolek se rozplyne, jako sůl ve vodě!“ A tak se stalo.

Po druhé zas nacházel se u volkém nebezpečí, tak že přátelé jeho již již mysl ztráceli, císař ale pravil tiše: „Aj, měli jsme již větší nesnáze a těžkosti, a Bůh přede našel vždycky prostředků, aby zmařil nástrahy lidské, a ochránil Církev svou. A dnes není věru moc Jeho o nic menší a Jeho vůle o nic slabší. Jako tenkrát, sedí podnes na svém trůnu, a já doufám každým dnem od Něho pomoci.“ S takovou důvěrou šel pak se modlit. A když se byl někdy hodně nábožně pomodlil, tu říkávali jeho lidé: „Dnes zas porazil náš císař několik tisíc nepřátel.“ —

Ty však příteli víš, že jest ti s horšími ještě nepřátely bojovat a že tím více máš modlitby zapotřeby. A věř mi, utrpí-li tvá duše někdy pohromu — že špatná modlitba byla toho příčinou. To je tedy jisté a nezvratné: musíš se hodně modlit. — Ale ještě něco! Modlití a modlití, příteli, je dvojnásob, a nemodlíš-li se řádně, není z toho nic.

K tomu si rozvaž, co praví sv. Pavel: „My ani neumíme se modlití jak by se slušelo, toliko Duch sv. napomáhá slabosti naší.“ To znamená asi tolik: Chuť a láska k modlitbě a ta pravá roznícená pobožnost při ní, to že je zvláštní milost Boží, o kterou zase jen prositi musíme. Nezapomeň tedy na to a než se dáš do modlení, rei prostým srdcem: „Pane, uč mne se modlití!“ — A co vlastně hledáš, tu milost příteli najdeš jistě v pokladnici všech milostí, v nejsvětějším Srdci Páně; vždyť rozkázal blah. Markétě Alacoque: „Hlásej to a dej hlásati, že milosti mé nemají ani mezí ani konce pro toho, kdo jich v mém srdci hledá.“ — A víš pak, milý čtenáři, které milosti Pán obzvláště v tom nejsvětějším Srdci uschovává? Jest jich jedenácte, jedna hezčeji než druhá:

1. Dám všem, kdož Božské Srdce mé vzývají, veškerý stavu jejich potřebné milosti.
2. Udělím rodinám jejich pokoj svůj.
3. Ve všech protivenstvích potěším je.
4. V životě a zvláště v poslední hodině budu jim bezpečným útočištěm.
5. Všecka jejich podniknutí bojným požehnáním provodím.
6. Hříšníci naleznou v Srdci Mému pramen a nevyvážitelné moře milosrdenství.
7. Vlažné duše stanou se horlivými.
8. Horlivé duše se rychle povznese k veliké dokonalosti.
9. I domům těm požehnám, kde obraz sv. Srdce Mého vystaven a ctěn bude.
10. Kněze ozbrojím darem takovým, že nejzarytější hříšníky obrátí.
11. Jména osob, kdož uctění Srdce Mého rozšiřují, zapsána budou v Srdci Mému a nikdy z něho nevymizejí.

Nuž příteli, není-li pak to nejsvět. Srdce Páně poklad všech pokladů nejvzácnější?!

Tedy vzhůru! chop se klíčku k němu — vroucí modlitby. Ozvláště, bude-li ti ta práce v štěpnici jeho krušná a obtížná, že pot se ti s čela poříne, anebo mrazivý vítr bude hroziti zkázou květinám, které jsi již nasázel: pak, pak drahá duše nezoufej a netrať mysle; sáhni ihned po petrklíči a otevř to Božské Srdce Páně, najdeš tam sílu a zmužilost k setrvání v tom těžkém díle tvého spasení. A tato tvá vytrvalost, tato stálost a trpělivost v snášení všelikých utrpení, ta bude zas klíčem, který ti otevře jednou tam na hoře to království nebeské, kdež pak za vykonanou práci nalezneš odměny: poklid a sladké odpočinutí! —

Křížová cesta.

(Dokončení.)

VIII.

Pláčící hlasně salemské ty ženy,
v slzách tonou dcery Eviny,
k smrti že se vleče nevinný —
slyší Ježíš kvělné jejich steny.

Neplačtež vy nad mou bolnou smrtí,
plačte pro své dítky milené;
když tak strádá dřevo zelené,
jaká strážení suchou větev zdrtí?

Rozvaž Krista nevinného žal;
pro cizí tak mnoho trpěl hřích;
nesetřeš-li slzou hřichu kal,
jaký trest tvůj vlastní stihne pých?

IX.

Po třetí juž klesá tělo Krista
oslabeno tíží v tvrdou zem;
neklesá však kříže pode jhem
duše Páně — silná, bohočistá.

Vstává opět mohutný lev z Judy,
k spáse lidstva zve jej v Golgota,
aj tam spěchá božská Dobrota,
smrtí smírnou plašit hříchu trudy.

O juž nezoufej si pro vinu,
jakáž hněte, člověče, tvou hruď,
v nebeskou hled jasně otčinu,
nadějí tvou — láska Boží buď!

X.

Na hoře juž stane na osudné
pro hřích světa Boží Beránek,
řízu z něho trhá luzy vztek,
studem svatým božská tvář mu rudne.

Ten, jenž slovem všechny tvory šatí
ve své lásce, ve své dobrotě,
tenť sám šatu prázen, v nahotě
postaven jest zběsilostí katí.

Takou strážeu lidská vilnota
Spasiteli světa vzbudila;
kéžby tebe cnosti pilnota
k činům čistým vezdy pudila! —

XI.

V nohy Krista, ve posvátné ruce,
tupé hřeby vráží katané;
z ruky, nohy kovem prohnane
krevné proudy vypřesťují prudce.

Božská ústa, jak by oněměla,
žádný nerve ze hrudi se ston;
očekává Ježíš blízký skon,
neleká Jej smrti děsná střela.

Ukřižuj ty v sobě chtíčů roj,
s hříchem vezdy vstupuj do boje;
jen kdo tlumí v srdci hříšný znoj,
věčného, věz, dojde pokoje.

XII.

Dozrála již lidské zloby setba —
Kristus na kříži již umírá!
Celý svět svou láskou zavírá,
smrtí smírnou mizí hříchu kletba.

Minul starý rád. — Aj nový víže
lásky zákon láskou rodinu,
země prach zve v nebes otčinu,
bláží láskou — dědictvím to kříže!

O hled na nás, božský Ježíši,
okem zmírajícím žehnej nám,
ať zlá vášeň v nás se utiší,
láskou Tvou ať zmizí hříchu klam!

XIII.

S kříže posvátné již sňali tělo
v klín je kladou Matky posvátné;
bolné smrti znaky nezvratné
s bolem truchlé Matky oko zřelo.

V boku svatém krutá zeje rána,
voda s krví vyprýštuje z cev,
z rukou též, i z nohou proudí krev —
mečem ostrým Matky duše sklána.

Patero ti smyslů popřál Bůh,
do pěti je vkládej Krista ran; 7
rány hostí lásky Boží stan,
jež nás vodí jistě v rajský luh.

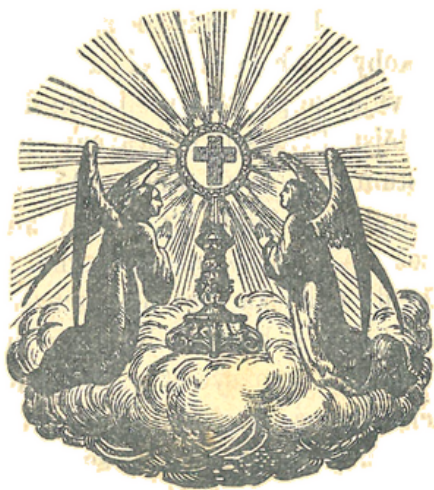
XIV.

V hrobu skalném leží božská schrána,
v němž až dosud nikdo neležel;
drahou masť a vonný kladou pel
kolem mrtva těla Krista Pána.

Avšak nestlí Spravedlivý Páně,
vlastní mocí z rovu povstane,
nebeská jej záře ovane
do nebeské povznese se báně.

Takto chovej vezdy duše tvá
Krista Pána v sobě jedině,
k věčné Pán tě pozve hostině,
časný běh až tělo dokoná.

V. A.

O sv. přijímání.

III.

**O přípravě, kterou svrchovaná vznešenost a důstojnost Svátosti oltářní
od nás požaduje.**

V tom velebná Svátost ostatní svátosti předčí a je převyšuje, že v ní sám Pán Ježíš, pravý to Bůh i člověk přítomen se nachází. Práve tudíž této svátosti přísluší název: Nejsvětější Svátost. V ostatních zajisté šesti svátostech krom té milosti, která jim vlastní jest, jiné nenabýváme: v této však původce všech milostí, všeho dobra přijímáme. V ostatních svátostech řine milost Boží jakoby tolikerými potůčky, z této pak svátosti proudí se milost mohutným zřídlem a pra-

menem. „Právem zajisté,“ učí katechismus římský (otázka XLV.) „ano nutně musí nazvána býti Svátost oltářní pramenem všech milostí, poněvadž skutečně pravý pramen nebeských milostí a darů a všech svátostí ustanovitele Krista Pána způsobem zázračným v sobě obsahuje; od něhož jako z pramene k ostatním svátostem vyplývá, cokoli do sebe mají dobrého a dokonalého. A z tohoto Božské milosti pramene dá se snadno porozuměti přehojným těm darům, kterých se v této Svátosti stáváme účastni.“ Z té také příčiny sluje svátost oltářní „Eucharistia,“ což po česku vyložití můžeme „dobrou milostí,“ aneb „díkučiněním,“ a to „jednak proto, že předobrazuje život věčný, jednak proto, že v sobě chová samého Krista Pána, jenž jest pravá milost a všech milostí původ.“ (Tamtéž otázka III.) Služet napotom i „společenstvím“ čili „účastenstvím“ (communio); neboť sv. Pavel výslovně praví: „Kalich požehnání, který žehnáme, zdaliž není společenství krve Kristovy? a chléb, který lámeme, zdaliž není účastenství těla Páně? Nebo jeden chléb, jedno tělo mnozí jsme, všickni, kteříž jednoho chleba účastni jsme.“ (I. Kor. 10, 16, 17.) Což i sv. Jan Damascenský stvrzuje, řka: „Tato svátost s Kristem nás spojuje a jeho těla i jeho Božství nás činí účastny, nás vespolek v témž Kristu smiřuje a sjednocuje a jako jedno tělo dohromady pojí.“ (de orthodoxa fide l. 4. c. 13.)

A sv. Otcové církevní snaží se tuto pravdu blížeji ještě podobenstvím vysvětliti. Jako totiž chléb z mnoha obilných a víno z mnoha vinných zrn připravujeme, tak že též i množství křesťanů v této Svátosti účastenství mají a v jedno tělo církve Boží splývají. A jako druhdy jeden z serafů vzav kleštěmi s oltáře řeřavý uhel dotekl se jím úst Isaiášových: „Aj hle, vece, dotklo se toto úst tvých a odjata bude nepravost tvá a tvůj hřích bude očištěn.“ (Isai 6, 6.): takť i Bůh nebeským tímto chlebem jakoby „ohněm zžírajícím“ (Deut. 4, 24.) všechny nedostatky a vady naše ztravuje, je potírá a všelikými duchovními dary nás obohacuje.

Zkrátka: v nejsvětější Svátosti připraveny nám hody svatební, o nichž vzkázati ráčil pozvaným hostům Bůhčlověk řka: „Aj, oběd svůj připravil jsem . . . všecko hotovo; pojďtež na svatbu!“ (Mat. 22, 4.) A když tedy vše hotovo jest, jak výslovně dí Kristus Pán, což se z toho nedopátráme, že u tohoto stolu vše, po čemkoli jen prahnouti může duše lidská, pro nás uchystáno? „O svaté hody,“ volá nadšeně církev sv., „o svaté hody, v kterých Krista požíváme.“ Hody, dí, a slovem tím namítá radost, útěchu, hojnost ano sytost všeho dobra, jehož se nám tu dostati má. „O svaté hody, v nichž slavná památka se děje přesvatého umučení jeho, v nichž mysl oplývá milostí a příští slávy nebeské nám se dává rukojemství.“ Ano rukojemství a závdavek oné slávy vyvolenců Božích, kdež sám trojjediný Bůh podílem naším a největší naší odměnou, chválou i blažeností bude na věky věkův.

A tato tedy hodnost a vznešenost Svátosti oltářní aby nám toho povinnost neukládala, bychom k ní s všímožnou přípravou přistupovali? David král chystaje se Hospodinu Bohu vystavěti chrám, nastřádal náramnou sílu zlata, stříbra a všeho druhu mramoru, šperků a drahých látek: náklad však ten ohromný valně ho neuspokojil, ano i ničím se mu nezdál býti. A jak to? Ovšem, poněvadž mu vždy jen tanul na mysli Ten, komu měl stavěti; pročez i zvolal řka: „Dílo toto veliké jest; nebo ne člověku připravuje se přibýtek, ale Bohu.“ (1 Paralip. 29, 1.) A chrám tudíž, do něhož osobně vejíti má svrchovaný Bůh, aby neměl být k příchodu nebeského hosta nějak přispůsoben? A ta příprava k uvítání Božské Velebnosti v chrámu srdce našeho neměla by býti snad skvělá, velikolepá? A když

nad to příchod Božské Velebnosti spojen jest s naším největším prospěchem, tož abychom se nedali pohnouti k přípravě v skutku nejslavnější, nejdůstojnější? Vždyť přec jisto, že jaká s naší strany příprava, taký též náš duchovní užitek že bude. Anebo snad nenabereš průměrně tím více vody z pramene, čím větší nádobou nabíráti budeš? Nutnost tedy hodné přípravy k přijetí Páně ve sv. přijímání jest na blledni. Než ale, v čem ona především záležitosti má? O tom nechť nás poučí sv. Pavel. I praví: „Zkusiž pak sám sebe člověk, a tak z toho chleba jez a z kalicha pí. Nebo kdo jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, jelikož nerozsuzuje Těla Páně.“ (1. Kor. 11., 29., 30.) Slůvko: „zkusiž sám sebe“ vykládá církev sv. o bedlivém zpytování svědomí a kajícím se vyznání z hříchů svých před knězem; a kdoby jinak jednal, kdoby totiž odvážil se požívat Těla Páně bez ohledu na to, ať jest v svědomí čist aneb nečist, nerozsuzoval by Těla Páně od obyčejného jídla, slovem, stal by se viněn nejtěžším hříchem svatokrádeže. A toto učení církve sv. přesně vykládá katechismus římský (otázka LV. III.), řka: „Musíme své svědomí bedlivě zpytovat, abychom snad nebyli poskvrněni smrtelným nějakým hříchem, z něhož bychom musili se káti, aby dříve lékem lítosti a zpovědi byl vyhlazen. Neboť ustanoveno jest od sněmu Tridentského (Sess. 13. de euch. c. 11.), že nikdo, ježto svědomí viní z těžkého hříchu, je-li možno míti kněze, nesmí přijímati nejsvětější Svátosti oltářní, dokud se svátostnou zpovědí neočistil, kterakž by se koliv pravou lítostí míti domníval.“ Toho potřebu ukázal nám sám Kristus Pán, když prvé, než apoštolům Tělo své nejdražší podal, nohy jejich umyl; „osvědčil tím, že všelikou pečlivost máme vynaložiti na to, aby nám k největší nevinnosti ducha a čistotě ničeho nescházelo, kdykoli svatá tajemství přijímati chceme;“ (kat. římsk. otázka LIV.) mlčky nám tím dává, soudí sv. Bernard (serm. de Coen. Dom.), na srozuměnou, abychom nerci-li smrtelných toliko hříchů, jenž blátem jsou, nýbrž i těch všedních hříchů, nejjemnějšího totiž onoho prachu, který smyt byl s nohou Apoštolů, prosti, k nejčistotnější Svátosti této přistupovali.

Pravda sice, že všední hříchy i jiné menší vady a nedostatky všeho užitku velebné Svátosti nás nezbavují; nic však méně vždy ztenčují podíl náš, a jim přede vším přičítati dlužno, že hojná, vrchovatá a natlačená míra milosti Boží a jiných darů nadpřirozených, jaká se poměrně čistým, nevinným a neposkvrněným duším uděluje, nás mine. Nebo byť i všední hříchové dokona neodníмали jasnosti duši naší, přec však ji mnohonásobně zkalují a zatemňují, a přede vším náklonnost k Božským věcem, horlivost u vykonávání dobrých skutků, zbožné pocity a líbeznou onu útěchu duchovní, bez nichž příprava naše k těmto nejsvětějším hodům začasté velmi mdlou a nezáživnou se stává, v nás utlumují nerci-li i udušují.

Uvažuje sv. Diviš Areopagitský, odkud as ten zbožný obřad, že kněží po obětování, majíce brzo na to svátostní spůsoby světiti, články předních dvou prstů, palce totiž a ukazovatele na obou rukou, jimiž se později dotýkati mají Těla Páně, umývají; i nevidí toho jinou příčinu, leč tu, poněvadž přistupujícím k užívání i spravování tajemství nejsvětějších třeba, aby i těch nejmenších vad a nedokonalostí duchovních prázdni byli. (c. 3. Eccl. hierarch.) A v pravdě! Jestliže Nabuchodonosor král „mládence obličej sličného, na nichž nebylo žádné poskvrny“ (Dan. 14.), k tomu obrati poručil, aby jídali vyměřený pokrm ze stolu královského a vína, která král sám pil, pít: čím slušnější věc jest, abychom my, majíce tajemných hodů krále nebeského účastni býti, duchovní krásou ozdobeni byli a z chleba andělského s čistotou pokud možná i andělskou požívali.

Poslední velikonoc Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista.

(Podle vidění Kat. Emmerich-ové. *)

Příprava k velikonoční večeři.

Včera večer, tak vypravuje Kat. Emmerich, byla poslední veliká večeře Páně a přátel jeho v domě Šimona, jenž byl v Bethanii uzdraven, při čemž Máří Majdalena Pána naposledy vonnými mastmi pomazala, nač se Jidáš velmi zlobil, do Jerusalema běžel a ještě jednou s kněžími a zákoníky a farizey se smlouval, jak by jim Ježíše zradil. Po hostině vrátil se Pán do domu Lazarova nazpět a apoštolové se odebrali větším dílem do pohostinského domu před Bethanií. V noci přišel Nikodém do domu Lazarova, mluvil dlouho s Pánem a před svítáním navrátil se do Jerusalema zpět a Lazar ho kus cesty doprovázel.

Učenáci se již pořád dotazovali, kde míní Pán beránka velikonočního jísti, a dnes ráno před svítáním zavolal Pán Ježíš Petra a Jana, mluvil s nimi mnoho o všelikých věcech, které by měli v Jerusalemě nakoupiti, a jak by všechno měli přistrojiti, a pravil jim též, že když půjdou na horu Sion, že počkají muže nesoucího džbán vody (učenáci toho muže již dobře znali, neboť byl tentýž muž předešlého roku o svátcích velikonočních v Bethanii hostitelem Ježíšovým; proto praví sv. Matouš ve svém evangelium „jistého muže“); toho muže tedy měli následovati do jeho domu a jemu říci: „Náš mistr ti vzkazuje, že nadešla již doba, kdy chce u tebe velikonoční slavnost slaviti;“ pak se měli podívat na to večeřadlo k tomu již určené a všechno ku slavnosti připraviti.

Viděla jsem oba dva apoštoly, Petra a Jana v Jerusalemě, jak vstupovali do jeskyně na polední straně od chrámu ležící a odtud pak jak kráčeli na horu Sion. Na polední straně od hory na níž byl chrám vystavěn, byla ještě tehdá řada domů; naproti této řadě domů šli podél potoka tam tekoucího, který je od těch domů odděloval, pak šli opět na horu. Když přišli na horu Sion, výše než jest hora, na níž se nacházel chrám, našli na nedalekém pahorku na blízko starého dvory obklíčeného stavením onoho muže, šli za ním a řekli mu když došli až k tomu domu,

*) Jak máme souditi o viděních či zjeveních zbožné panny K. E. Jak známo, oslavuje Pán Bůh své věrné ctitele zvláštním způsobem, buď konají divy, aneb koná Bůh skrze ně zázraky, aneb jim dává zvláštní milost nahlédnouti do věcí nebeských. Již ve starém zákoně čteme, jak oslavoval Bůh proroky, kterak znali všeliké zjevy, v nichž se vyobrazovaly budoucí osudy lidu israelského. V novém zákoně čteme tolikéž; hned sv. Jan, předchůdce Páně viděl při křtu Kristově nebesa otevřená — a Duch sv. se vznášel ve způsobu holubice nad hlavou Syna Božího. Dále čteme ve sv. evangelium podle sepsání sv. Matouše v kap. 17., že pojal Ježíš Petra a Jakoba a Jana bratra jeho, a vedl je na horu vysokou, jmenem Tábor a proměnil se před nimi. I zastkvěla se tvář jeho jako slunce, tak vypravuje sv. Matouš, a roucho jeho účinně jest jako sníh. A aj ukázali se jim Mojžíš a Eliáš, rozmlouvající s ním. Pak čteme dále ve skutečích apoštolských, kterak měl sv. Petr vidění dříve než šel obrátit Kornelia. Vstoupil sv. Petr na horu okolo hodiny šesté t. j. v poledne, aby se modlil. A zlačnův chtěl pojisti. Když pak oni strojili, byl duchem vytržen: i ušel nebe otevřené a sestupující jakous nádobu, jako veliké prostěradlo, ano se spouští za čtyry rohy s nebe na zem, v němž byla všeliká zvířata čtvernohá a zeměplazí i ptactvo nebeské. I stal se hlas k němu: Vstaň Petře, bij a jez. Tím dal Bůh Petrovi na srozuměnou, aby i pohanům se hlásalo učení Kristovo, což i Petr učinil.

A kdožby nevěděl o velikolepém vidění sv. Jana, miláčka Páně, které měl na ostrově Pathmos? —

Jak Bůh oslavoval své věrné ctitele dříve, tak to činí i v nejnovější době, nebo právě v našem osvíceném devatenáctém století udávají se takové divy, kterým však přepjaté hlavy nechťejí uvěřiti, ale proto předce pravdivé jsou i býti mohou, neb co není možno u lidí, jest možná

co jim byl Ježíš doporučil. Ten muž se velmi zaradoval užev je a uslyšev to. poselství pravil jim, že již jest u něho večere objednána (nejspíše myslím od Nikodéma), ale že prý neví pro koho; tím více jej to těšilo, když uslyšel, že má nachystat tu večeri pro Ježíše. Ten muž se jmenoval Heli a byl zetěm Zachariášovým z Hebrónu; byl to tentýž muž, u něhož předešlého roku Ježíš byl a smrt Jana Křtitele byl předpověděl. Ten muž měl jen jednoho syna, který byl levitou (sluhou při chrámě) a dobrým přítelem sv. Lukáše dříve než Lukáš se ku Pánu přidal, a mimo to měl onen muž ještě pět svobodných dcer. On chodíval každoročně se svými sluhy ku slavnosti, pronajal večeradlo a přistrojil vždy večeri pro lidi, kteří neměli kde by slavnost velikonoční slavili. Tohoto však roku pronajal večeradlo, které náleželo Nikodémovi a Josefu z Arimathie; ukázal též oběma apoštolům příležitost.

V e č e ř a d l o.

Na polední straně hory sionské, nedaleko hradu Davidova nyní již spustoseného a nedaleko trhu, který se táhnul až k tomuto hradu, leží silné, staré stavení uprostřed dvou řad pěkných stinných stromů a sice na velikém a prostranném dvoře, který pak dvůr silnými zděmi jest obehnan. Po pravé a levé straně brány jsou na tom dvoře ještě jiné budovy a obydlí přistaveny ku zděm a sice na pravo jest obydlí domácího pána a blízko toho jest obydlí, v němž se zdržovala Panna Marie a ostatní svaté ženy po smrti Ježíšově. To večeradlo bylo kdys domem, kde bývali bojovníci udatného krále Davida, a kde se ve zbrani cvičili; před postavením chrámu byla zde též uschována archa úmluvy, po níž se tam ještě patrné stopy nacházejí. Také jsem viděla, jak se tu jednou prorok Malachiáš ukryl a proroctví o nejsv. Svátosti oltářní a o oběti nového zákona psal. Také Šalomoun si vážil toho domu nad míru a prorokoval něco v obrazích, to jsem ale zapoměla. Když byl Jerusalems větším dílem od Babyloňanův ztroskotán, zůstal ten dům neporušen. Mnoho jsem toho viděla ale všechno mimo to, co jsem udala, zapoměla.

Když Nikodém a Josef z Arimathie ten dům koupili, byl velmi zanedbán; oni však ho pěkně zařídili a ve slavnostní dům pro hosti proměnili a sice velmi po-

u Boha. Takovýmto zjevením oslavil Bůh svou věrnou ctitelkyni, Annu Kateřinu Emmerichovu, jeptišku řádu sv. Augustina v klášteře Agnetenberg zvaném, kterážto vidění sepsal podle vypravování Klement Brentano. Jsou to zjevení týkající se života Pána Ježíše na zemi, jeho hořkého utrpení a života jeho Matky, nejbláh. Panny Marie. Vypravování ta jsou velmi poučná a příjemna ku čtení; netřeba sice vše tam vypravované považovati za článek víry, ale také neobsahují ničeho, co by se více neb mravům protivilo, ba naopak souhlasí ve všem s udáním písma sv. Znal jsem jednoho, který si z toho jen smích tropil, aniž by to byl dříve četl, ale jednou náhodou či zvědavostí dostala se mu jedna kniha taková do rukou, on ji četl od začátku do konce a úsudek byl ten, že ho to velmi zajímalo, že se poučil a toužil i jiné knihy o tom sepsané čísti, přeje si, aby co nejvíce ty knihy byly od lidu našeho čteny. Proto nesud nikdo, dříve než jsi něco přečetl.

Chci milým čtenářům i úsudky jiných zde podati, úsudky znamenitých mužů, kterak sondili o těchto zjeveních. Nejlepším znamením je, že, když po první vyšla ta zjevení tiskem, že se žádný o tom nechtěl, ba že v krátkém čase čtyry tisíce se odebralo, že se to překládalo do rozličných řečí, jako do francouzské a vlaské, jen v naší české řeči ještě toho nemáme a to přinutilo pisatele těchto řádků, podati svému lidu časem ve „Škole B. S. P.“ krásné obrazy a sice nejdříve z utrpení Spasitele našeho.

Hlas lidu je tedy přízniv a učenci se též semo tam příznivě o tom vyslovili, jmenovitě znamenitý učenec ve všech vědeckých oborech známý soudil velmi pěkně a příznivě o zjeveních Kateřiny Emmerichové. Jest to světoznámý, veleznamenitý opat benediktinský ze Solesmu *Dom Guéranger* (čti Gérardžé), jenž se v časopisu „*Le Monde*“ ze dne 15. dubna roku 1860. asi takto vyslovil: „Po dlouhém čekání konečně dostalo se nám knihy, v níž jsou sepsána zjevení Kateřiny

hodlně, pak jej vždy poutníkům propůjčili, což i nyní při poslední večeři Páně učinili. Mimo čas velikonoční měli tam sklad dřeva a kamených pomníků a dílnu kamenickou; protože Josef z Arimathie měl lomy kamené ve svém domově a proto vedl obchod s náhrobníky a rozličnými sloupy, které se tu pracovaly.

Nikodém ale se zabýval dřevem ku stavení potřebným a mimo to i řezbářstvím. Často tu pracoval mimo svátky a rýsoval rozličné obrazy v jídmárně. Nikodém se tak spřátelil s Josefem z Arimathie, že mnohé věci podnikli spolu.

Viděla jsem dnes ráno mezi tím co Petr a Jan s oním mužem, hostitelem, rozmlouvali, viděla jsem Nikodema, jak se ve vedlejším stavení v levo na dvoře procházel a jak odklízeli lidé hromadu kamení, které bylo na blízku jídmárny. Již asi před osmi dny viděla jsem mnoho lidí zaneprázdněných, jak kameny odnášeli, dvůr čistili a jídmárnu ku slavnosti velikonoční připravovali; jak se domnívám, byli při tom též učenci dva, nejspíš že to byli Aram a Themeni, synovci Josefa z Arimathie. Hlavní budova, vlastní večeřadlo, nachází se takřka uprostřed dvora, přece však trochu v zadu. Jest to podlouhlý čtverhran, okolo nízkým sloupením obklíčen, který pak čtverhran s vnitřní vysokou síní souvisí; celé stavení může se prohlédnouti, neboť spočívá na sloupích a pilířích, a vchody jsou stěnami pohyblivými uzavřeny. Světlo vniká otvory, které jsou na hoře na zděch. Večeřadlo má v předu takovou předsň, do níž vedou tři vchody; potom teprv přijde se do toho vnitřního, vysokého, pěkně vydlážděného sálu, v němž se stropu visí několik lamp; když je slavnost, tedy obvěsí ho do kola asi do polovice výšky skvostnými koberci a ve stropu se otevře schlopec a potáhne se průhlednou, modroskvělou látkou — flórem čili závojem. Zadní část večeřadla jest opět oddělena kobercem těžkým, tak že celé večeřadlo pozůstává ze tří částí a má podobu chrámu, v němž jest též předsň, svatyně a nejsvětější.

Oddíl tento třetí jest určen ku schování šatů a rozličného nábytku; uprostřed jest stůl na způsob oltáře. Na jedné straně vyčnívá ze stěny kamenná lávka podobná trojhranu; nejspíše to je část peci, na níž se pekává velikonoční beránek, což lze souditi z toho, že byly stupně ještě dosti teplé. Odtud se vychází otvorem do

Emmerichové . . . Uznáváme zásluhy její i co do bohatosti i co do důkladnosti věcí, které se nám tu před oči kladou; mají do sebe cosi nadpřirozeného, což se zapříti nedá. Pro pravdivost mluví i to, že ona byla prostá děva venkovská a přece zná velmi dobře místopis, zná všechna místa, všechny krajiny, které procestoval Kristus Pán, zná mravy a způsoby a odívání se tamních národů dokonale, popisuje děje jak nejmenší tak i nejdůležitější, které se při tom a onom udály, popisuje mnohé a rozdílné povahy osob, jichž činnost spojena jest se životem Kristovým, a to všecko bez všeliké vynalezavosti, bez všelikého namáhání a přemýšlení. Kdo by to dovedl?

Jak by byla ona venkovská prostá děva takových vědomostí nabyta bez vyučování, beze čtení? Jak může nevzdělaná děva uprostřed Německa znáti mravy a krajiny na východě v Palestině, za těch dob, kdy Kristus žil? A přece to tak dokonale popisuje a líčí, že to není s to lépe udělati učený muž a zběhlý malíř. Což teprv, pomyslíme-li si, že se tu jedná o Kristu, o Bohučlověku, jehož život sepsán toliko krátce ve čtyřech evangeliích, a ona nám líčí vše až na to nejmenší, anižby se to protivilo aneb nesouhlasilo s podáním sv. evangelistů. Nelze jinak než zvolati: Prst Boží jest v tom!

Bůh si ji vyvolil za nástroj své prozřetelnosti, neboť právě v Německu, kde tolik se rouhají sv. evangeliu a samému Kristu Pánu, chtěl neskončeně dobrotivý Bůh věřící lid potěšiti a povzbuditi tím, že to co udávají sv. evangelisté takřka před očima se kmitá. K. Emmerichová byla bezmála misionářkou v nevěreckém Německu, neboť Pán Bůh neplývá nadarmo svými nadpřirozenými dary, které se na ní tak patrně jevíly. Tak dosvědčuje nejdůstojnější a od celého katolického světa na nejvyšší vážený opat, a proto můžeme říci: *Unus milii mille* t. j. jeden hlas budiž mi za tisíce hlasů. Můžeme býti tím upokojenější, neboť bohoslovci nemohou v těch zje-

síně, která se nachází za tou lavkou, tu se pak jde trochu dolů ku peci, do sklepu atd., což jest všecko pod tou jídárnou. Na stole uprostřed jídárny stojícím jsou rozličné věci, jako skříně, truhlíky, pak jsou tam též dva otvory, jedním se zapaluje a druhým se zhasíná. Nelze mi to ani důkladně popsati, zdá se mi ale, že je to ohniště, na němž se pekou chleby velikonoční a jiné pečivo a na němž se zbytky pozůstalé spalují; jest to takřka kuchyně pro velikonoce. Nad tím ohništěm jest ve stěně výklenek s otvorem, skrze který se vypouští kouř. Nad výklenkem je vyobrazen beránek velikonoční, majíc v krku vražený nůž a mě to tak připadalo, jakoby kapala z rány té červená krev. Ve výklenku byly tři pestrobarevné skříně, schránky, které se mohly otáčet, a v těch schránkách bylo rozličné nádobí a šálky, později pak nejsv. Svátost. V postranních síních večeřadla jsou lavky s tlustými složenými příkrývadly; mám za to, že to byly postele. Pod celým tím stavením táhnou se pěkné sklepy, vodovody, jimiž odchází všechna nečistota. V těch postranních síních jsem viděla několikrát Ježíše, kterak tam vyučoval a uzdravoval nemocné; též učenci bývali tam někdy na noc.

Přípravy ku poslední večeři Páně.

Když tedy apoštolé s Helim z Hebrónu pomluvili, šel Heli přes dvůr domů; apoštolé pak šli v pravo přes horu Sion dolů, přešli jeden most, potom šli po úzké drnec obrostlé stezce údolím před chrám, ku pořadí domů ležících jižně pod chrámem. Mezi těmi domy náležel jeden staříčkému Simeonovi, který zemřel po obětování Ježíška ve chrámu, a nyní jsem viděla, že tam bydlí jeho synové, kteří většinou byli již mezi tajnými učeníky Páně. Apoštolé vešli k nim do domu, promluvili s jedním z těch synů, který byl sluhou u chrámu; byl veliký a snědý muž. On pak šel s nimi dolů a apoštolé šli východně od chrámu právě tou branou, kterou vešel Ježíš při slavném vjezdu do Jerusalema na květnou neděli; odtud pak šli apoštolé až ke dobytčímu trhu. Tu byla ohrada, kde byla krásná jehňátka, poskakující na zelené trávě. Při slavném vjezdu Ježíšově jsem myslela, že je to ke slávě tak zařízeno; ale tomu nebylo tak, bylať to jehňátka velikonoční, která se tu prodávala. Viděla jsem, jak ten syn Simeonův do té ohrady vstoupil, jak jej ta je-

veních, jak jsem již pravil, ničeho nalézt, co by bylo na závalu katolické věrouce. Ostatně jest to i stvrzeno od nejdůstojnějšího biskupa Limburského.

Mnohé obrazy jsou neúplné aneb trochu nesrozumitelné, poněvadž ta, jenž měla to zjevení, na mnohé věci zapomněla, aneb se nemohla jak náleží vyjádřit; ale přece jest to pěkné, poučné a velmi příjemné, ovšem pro takové, které duchovní věci zajímají.

Že Kateřina Emmerichová semo tam něco zapomněla, to se dá snadno vysvětliti, neboť zapomněnlivost jest lidská; proud Ducha sv. se proudil veškerou silou, ale nádoba byla úzká a chatrná. Duch sv. vylévá se na takovou duši při těch zjeveních jako déšť květinový. Poněvadž jest člověk jen konečný a nedokonalý, nemá tolik síly, aby všechno to kvítí se rozvilo; něco se rozvine a něco ne, něco zakrní v duševních bouřích a pokušeních, a tak dále. Toť obraz toho, co se stalo se zjevením Kateřiny Emmerichové. Celkem jest ale všechno souvislé.

Mnohý však snad řekne, kdož to ví, jak to bylo, však by to byli též sv. evangelisté napsali, ti ale nic o tom nepíšou. Ovšem nikdo neví, jak to tehdy všechno se událo, kromě toho co jest zaznamenáno ve sv. evangeliích a toho je málo, vždyť praví sám sv. Jan, že by se mohlo o životě Pána Krista tolik kněh sepsati, že by je ani celý svět neobsáhnul. Jak jsem již pravil, Pán Bůh někdy si vyvolí prostou dušinku za nástroj své nevyzpytatelné prozíratelnosti a omilostní ji, tak že může nahlédnouti do věcí nebeských a jiným lidem pak to pověditi. Příčina proč sv. evangelisté tak málo o Kristu Pánu napsali je, že Kristus Pán jim neporučil psáti nýbrž hlásati slovo Boží, a oni psali jen příležitostně ty nejhlavnější věci. Proto jest velmi zajímavé jak se ty mezery prázdné v těch zjeveních vyplňují.

hňátka hlavami trkala, jakoby jej byla znala; on pak vybral z nich čtyry a zanesl je do večeřadla; též pomáhal je připravovati.

Viděla jsem, kterak Petr a Jan ještě semo tam v městě chodili a rozličné věci obstarávali a objednávali; viděla jsem je též před jednou branou severně od hory kalvárské v hostinci, kdež bylo již více učeníků shromážděno; ten hostinec býval mnohdy obydlím učeníků, a byl pod opatrností Seraphie (tak se jmenovala vlastně sv. Veronika); apoštolé vkročivše tam, pozvali několik učeníků aby přišli do večeřadla.

Apoštolé pak šli též do domů Seraphie, u níž mnohé věci měli poříditi, její muž byl radním a byl více zaměstnán svým úřadem a jinými povinnostmi a proto býval málo doma, a když byl doma, míval málo času, aby déle setrval u své manželky. Ona byla tak asi v tom stáří, jako nejbláh. Panna, a byla se svatou rodinou již dávno známa; neboť když Ježíš máje dvanáct let při slavnosti v Jerusalemě zůstal, dostával od Seraphie jídlo. Ona dala též apoštolům rozličné nádoby, které učenci v přikrytých koších nesli do večeřadla. Dostali též od ní kalich, kterého pak použil Pán při večeři, když ustanovil nejsv. Svátost oltářní.

(Pokračování.)

Škapulíř nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

 Škapulířem nazývá se nejprvé kus látky, který s ramen ku předu a do zadu splývá a od některých řeholí přes řeholní roucho nošen bývá.

Napotom znamená škapulíř dva kousky posvěcené látky, které stužkou tak spojeny jsou, že okolo krku pověšeny jedna až na prsa, druhá na záda sahá. Takový škapulíř slove malý. Nejznámější mezi malými škapulíři jsou:

1) Bílý škapulíř s křížem červené a bílé barvy, jež zjevením Božím poučen zavedl sv. Jan z Mathy, zakladatel řádu trinitařského (r. 1193). 2) Černý škapulíř Bratrstva sedmibolestného, jenž původ svůj bere od sv. zakladatelů řádu služebníků Panny Marie (uprostřed 13. st.) — 3) Hnědý a nejslavnější, sv. Simonu Stokovi, generálu Karmelitanskému, od blahosl. Rodičky Boží u vidění (16. července 1251.) podaný. — 4) Modrý, ku cti neposkvrněného početí Panny Marie, který zjeven byl (na začátku 17. st.) blahoslavené služebnici Boží Uršule Beninkase, zakladatelkyni řádu Teatinek v Neapoli. — Tyto čtyři škapulíře zhusta v jeden se pojí, který potom čtvernásobný sluje; důstojní OO. Redemptoristé mají právo a moc tento škapulíř světit, jím odívati a do čtvera s ním spojených bratrstev najednou přijímati. — Posléze 5) červený čili pašiový škapulíř (úplný název jeho zní: „červený škapulíř utrpení a nejsvětějšího Srdce Pána našeho Ježíše Krista a laskavého a útrpného Srdce neposkvrněné blahoslavené Panny Marie“), který za příčinou zjevení, jehož účastna byla jistá milosrdná sestra sv. Vincence de Paula (r. 1846) zaveden a od papeže Pia IX. pro důstojné OO. Lazaristy schválen a odpustky obdařen byl. Ke všem pěti škapulířům jsou určité předpisy dány i co se týče látky (třeba, aby byly soukenné z ovčí vlny), formy (čtverhraná jest ustanovena), barvy (u červeného škapulíře třeba aby i stužky vlněny a červené byly) atd. Těchto předpisů šetřiti třeba, chceš-li milostí a odpustků udělených účasten býti.

Jinak jest se škapulířem nejsvětějšího Srdce Ježíšova, o němž tuto pojednati chceme. Není škapulíř v onom rozumu, jak jsme jej na hoře vytkli,

nýbrž jedině obraz nejsvětějšího Srdce, který se na prsou nosí a na jakékoliv látce malován, kreslen anebo vyšíván býti může. Že nazván byl škapulířem odtud snad pochází, že (v dole žádost kardinála Cullena) jako „malé škapulíře“ na prsou nošen bývá. Každou měrou však název tento jednou přijatý obyčejem si práva zjednal.

Začátky pak tohoto škapulíře, co se věci samé týče, sahají až k prvo-počátkům pobožnosti k nejsv. Srdci Páně, jak od bl. Markety Marie Alakokové rozšířena byla. Čteme totiž už ve psaní, jež blahoslavená Marketa ct. Matce de Saumaise v Dijonu zaslala (Srv. s 39. ps., 20. bř. 1686 a s 41. ps. 23. dub. 1686, téhož vyd., 2. bř. 1686; 36. psaní u vydání Paray-le Monialském), že si Spasitel přeje, aby obraz nejsvětějšího Srdce Jeho na mědi vyryti dala, aby všichni, jenž se mu chtějí obzvláště klaněti, obrazy takové v příbytech svých chovati a malé obrázky u sebe nositi mohli.

Táž bl. Marketa zaslala jisté zbožné paní (dle ps. 124.) modlitbu, kterou by se zasvětila Božskému Srdci a obraz tohoto Srdce, aby obě nosila na srdci. — Dále dosvědčuje francouzský „Posel Srdce Ježíšova“ v prosincovém sešitu r. 1877. že v jedné okolo r. 1691. beze jména spisovatelova vydané knížce nalezá se modlitba pro ty, kdo obraz nebo škapulíř nejsvětějšího Srdce Ježíšova a Panny Marie u sebe nosí.

Zejména však jedna událost mnoho přispěla k valnému rozšíření dotčeného škapulíře. Jest to tatáž událost, které použila ruka Prozřetelnosti Božské, aby pobožnost k Srdci Páně zvelebila a další důkaz podala, kterak tento škapulíř s jádrem této pobožnosti se srovnává.

Na začátku osmnáctého století (okolo r. 1720) vypukla ve Francii morová rána a řádila zvláště v Marseilli tak hrozně, že denně přes tisíc životů lidských za oběť vyžadovala. V tomto městě žila tenkrát vznešenými ctnostmi ozdobená sestra Anna Majdalena Remusatová, důstojná to řeholní družka bl. Markety Alakokové. Její radou se dělo, že tamnější biskup Jindřich Belsuneský, znamenitý a svatostí proslulý muž, nejprve mezi všemi biskupy, veškerou diecesi nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu co nejslavněji zasvětil a tím způsobem rozhněvaného Boha usmířil. Než na tom nepřestala sestra Majdalena, nýbrž přimlouvala se u všech, s nimiž jí bylo zacházeti, aby nosili na prsou obrázek nejsvětějšího Srdce s nápisem: „Stůj! Srdce Ježíšovo jest se mnou!“ Obrázek tento na bílé látce vyšitý nošen býval na způsob škapulíře a sestra Majdalena mu říkala „Ochrana“ (č. Záštitu) a ujistovala všechněm, že nosíce jej z obzvláštní ochrany proti morové ráně těšiti se budou.

Rada tato se líbila; po celé Francii se podle ní zachovali a naplnilo se, co služebnice Boží připověděla. Morová rána dokonce přestala.

Krátce jenom podotkneme, co asi za dvacet let po této události papež Benedikt XIV. v příčině tohoto škapulíře učinil. Maria Leczinska, dcera polského krále Stanislava a manželka Ludvíka, krále francouzského, zbožná jsouc ctitelkyní Srdce Páně žádala (3. říj. 1740.) na tomto papeži, aby schválil slavení svátku nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Papež nemohl tehdyž této žádosti vyhověti, ale aby královnu jinou měrou potěšil, poslal jí darem s jinými věcmi i veliký počet obrázků Srdce Ježíšova na zlatohlavě vyšíváných.

Nešťastná královna francouzská, Maria Antonie, která po svém manželci Ludvíku XVI. popravena byla (1793.), nosila též podobný škapulíř. Byl u ní nalezen a soudu na důkaz proti ní předložen. Na tom škapulíři byl obraz Srdce Páně malován jsa na jemném papíře, svrchu kříž, kolem trní, stranou kopí a slova: „Nejsvětější Srdce, smiluj se nad námi!“

Vůbec se dějí ve zprávách o revoluci francouzské ne řídké zmínky o tomto škapulíři. Tak čteme o knězi Josefu Varinovi, jenž napotom založil shromáždění paní Srdce Páně, tento pěkný příběh. Když mu bylo 21 let, odhodlal se Varin bojovati za svého zákonitého krále. Odcházejícímu z Besançonu dala teta jeho, jež byla jeptiškou, obraz Srdce Páně řkouc: „Dítě vydáváš se ve mnoho nebezpečí, ale nestane se ti nic zlého, pakli mi přislíbíš, že toho obrazu nikdy od sebe nedáš.“ Varin to přislíbil a aby jej vždy na prsou nosil, dal jej na podšívce vesty své přišít a kdykoli bylo oděv měnit, vždy se o to postaral, aby mu zůstal obráz druhem nerozlučitelným. — Nejinak bylo udatným Břetanům a obyvatelům Vendée Srdce Ježíšovo heslem a záštitou kdykoliv se vydali do boje za svou občanskou, ale více ještě za svou náboženskou svobodu.

Obraz Srdce Ježíšova nosili buď na klobouku, jako nějakou kokardu, buď na prsou jako škapulíř. Tyto škapulíře byly obyčejně, jak vypravuje francouzský „Posel Srdce Ježíšova,“ z černého sukna, ač jestli nebyly, jak se to stávalo u Břetanů, již na oděvu vyšity.

Červená srdce vystupovala pak na látce majíce kolem sebe zhusta nástroje utrpení Kristova a nějaký zbožný nápis. — Týž „Posel Srdce Ježíšova“ vypravuje o 249 škapulířích, které se odebraly padlým Vendéeským po nešťastné bitvě u Savenay a rovnaly se škapulíři královny Marie Antonie. Mimo to zmínku činí o tisících „mučeníků,“ jak je nazývá, kteří krví svou zrosili obraz nejsvětějšího Srdce, a dovolává se na nezvratné důkazy v archivech Nantesských. Nošení takového škapulíře považováno bylo za znak víry a protirevolucionářského smýšlení a bylo jako zločin trestáno vyhnanstvím anebo smrtí.

Roku 1866. nabyt dotčený škapulíř za příčinou cholery v Amiensu nového rozšíření a nové cti. Ctihodné Salesiánky tamnějšího města rozdávaly mezi nemocné i zdravé škapulíři nejsvětějšího Srdce oné barvy a formy jak jej sestra Remusatová v Marseille-i zavedla. Zázračná pomoc, které jím nemocní zakoušeli, valně k tomu přispěla, aby si ho věřící i vážili i užívali. Tím pak způsobem nejen po Francii, ale i mimo ni hlavně v Lombardii a střední Italii dotčený škapulíř velmi se rozšířil.

Zejména osvědčil se tento svatý znak úcty Božského Srdce r. 1870., jenž byl Francii tak osudným. Zjistilo se zkušeností, že i nad domy, na jejichžto dvéře malý obraz tento upevněn byl, i nad osobami, jenž jej jako škapulíř na prsou nosily, zvláštní ochrana a požehnání Boží spočívalo. A od té doby ještě značnějšího rozšíření nabyt. Oni četní zástupové, kteří ve Francii ku svatyním v Paray-le-Monial a Lourdes zbožně putovali, nosívali jej jakožto znak víry a lásky své. Podobá se, jakoby v dobách strastných tajemný hlas národy volal k Srdci Toho, jenž druhdy pravil: „Pojďte ke mně“ (Mt. 11. ex.), jakoby je povzbuzoval, aby se hodni učinili zaslíbení jeho tím, že vyhovují službám jeho po vroucné a ustavičné úctě obrazů Srdce jeho.

Jenom jedné věci se nedostávalo do r. 1872. tomuto škapulíři, totiž onoho schválení apoštolské stolice, které v sobě udělení odpustků chová. Tohoto tedy roku ucházel se zbožný kardinál Cullen o tuto milost. Žádost pak, kterou podal k apoštolské stolici, jest v českém jazyku tato: „Svatý Otče! Pavel, kardinál Cullen, arcibiskup Dublinský, předkládá s patřičnou úctou Vaší Svatosti, že věřící v Irsku, Anglii a v jiných zemích od několika roků nosí na krku tak, aby na prsa splýval, skoro na způsob malého škapulíře, obrázek nejsv. Srdce Ježíšova, jenž bývá na bílé látce vlněné buď vyšíván aneb jinak připevněn, a touto průpovědí v mateřském jazyku opatřen: „Stůj! Srdce Ježíšovo jest s námi.“ Prosebník chtěje pobožnost a důvěru

věřících k nejsvětějšímu Srdci rozmnožiti, vznáší na Vaši Svatosť vroucnou prosbu o milostivé udělení odpustků pro všechny věřící, kteří by svrchu řečený obraz nosili.“ Sv. Otec vlastní rukou (d. 28. října 1872) toto rozhodnutí napsal: „Udělíme milostivě všem věřícím, kteří svrchu řečený oznak nosí, pakli se zbožně „Otče náš“, „Zdravas“, a „Sláva Otci“ pomodlí, odpustky stodenní, kterých jednou za den získati lze. Papež Pius IX.“

Dle slov prosebných a odpovědi papežské zdá se, že třeba jest, aby se zachovala svrchu dotčená forma i látka i barva, že však není žádného posvěcení třeba, abychom odpustků získali. Kdyby si přes to přál posvěcení škapulíře, může je od každého kněze žádati, který je pak dle formule uděliti smí, již ve vlašském „Poslu Srdce Ježíšova“, sešit listopad. naléztí lze. *)

V nejnovější době obdržel důstojný P. Jindřich Ramiér z F. J., generální ředitel apoštolátu modlitebního, pro tento spolek druhý reskript apoštolský (d. 14. června 1877), jenž dle francouzského textu takto zní: „Všichni členové jednoty Srdce Ježíšova, jež apoštolát modlitby sluje, kteří na prsou nosí obraz Srdce Ježíšova, nabývají odpustků stodenních, kdykoliv ústy aneb alespoň srdcem slova na obrazu vytištěná: „Adveniat regnum tuum“ (Přijď království tvé) zbožně vysloví. Kdož pak z těchto členů onen obraz tak nosí, že jej každý viděti může a takto veřejnému průvodu obcují aneho nejsvětější Svátosti veřejně vystavené půl hodiny se klaní, získají odpustků sedmi roků a sedmi kvadragen (t. j. sedmkrát čtyřiceti dnů). — Obojích těchto odpustků nabýti lze, jak se samo sebou rozumí, jen těm, kterým uděleny jsou, t. j. jak v reskriptě stojí, jen členům apoštolátu modlitebního. Co se pak týče formy obrazu, látky a barvy škapulířovy, není ničeho předsáno; aniž se žádá nějakého posvěcení. Ale nápisu „Adveniat regnum tuum“ v kterékoliv řeči třeba jest k dosažení odpustků; aniž by vadilo, aby vedle toho nápisu stály nápisy jiné zejména již dříve obyčejné.

Jak se ale na členy apoštolátu sluší nápis svrchu řečený na bíledni ležít. Vždyť v sobě chová ona prosba: „Přijď království tvé“ všechno, čeho dosíci chtějí dle vroucných tužeb Pána Ježíše, Spasitele všeho světa, a ve svaté jednotě s ním; totiž aby všichni, pro něž s nebe sstoupil a za něž se obětoval, právě účastni byli království Božího a na věky požívali slávy Otce nebeského. Spolu jest častější opakování oné prosby z modlitby Páně nejlepší způsob, kterým by zkrátka a platně ony úmysly obnovili, kterými denně onomu všeobecnému a svatému účelu zasvěcují své modlitby, skutky a utrpení.

Uvažujce vše, co jsme dosaváde řekli, nepotřebujeme zajiště zvláštně k tomu povzbuzovati, aby se nosil škapulíř nejsvětějšího Srdce Ježíšova a v zbožnosti a uctivosti choval. Jestliť tužbou Spasitelovou, abychom nosili při sobě oznak lásky Jeho.

*) Formule (vzorec), dle které škapulíř nejsvětějšího Srdce Ježíšova posvětití lze.

(Dle libosti.)

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini,

R. Qui fecit coelum et terram,

V. Dominus vobiscum

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domino Jesu Christe, qui caritate perpetua nos dilexisti, te supplices deprecamur, ut hoc scapulare in honorem Sacratissimi Cordis tui gestandum bene tibi dicere digneris, ut qui illud gestaverit, in amore tuo et in protectione tua maneat. Amen.

Cor Jesu Sacratissimum, miserere nobis.

Škapulír se ukázal býti ochranou v nebezpečnostech a pomocí ve mnohých strastech. Řím promluvil a udělil zbožné účtě tohoto škapulíře odpustky, potvrdil ho a požehnal mu. Stal se jakýmsi označením jednoty pro více než dvanácte milionů členů apoštolátu modlitebního.

Nosme jej tedy a seč jsme rozšiřujeme a zakusíme též v sobě co připověděla blh. Marketa Maria Alakoková matce de Saumaise ve jménu Spasitelově. Prosíc ji totiž, aby dala takové obrazy do mědi rytí a tisknouti (ps. 39; 30. bř. 1686), povzbuzovalo slibem Spasitelovým: „že ty, jenž se k tomu přičiníš, aby mu tuto radost způsobili, milostmi, svatostí a blažeností na odměnu hojně obdaří.“

Ctihodný služebník Páně P. Klement M. Hofbauer.

XI.

Některé z nejoblíbenějších jeho průpovědí.

(Pokračování.)

12.

„Hleďtež umučení Páně do srdce sobě vštípit. Po přijímání velebné Svátosti a mši svaté jestiž rozjímání o utrpení Páně nejužitečnější pobožností pro naši duši, jelikož nejlépe cenu duše v něm poznáváme, a povzbuzeny se cítíme sebe i jiných zdokonalovati. V rozjímání tom však tak klidně a bez nucení si máme počínati, jako když na přítele myslíme anebo na zelenou louku.“

13.

„Jsou-li ulice naplněny lidstvem, myslí na povyk, jakýž naplňoval ulice Jerusalemské, když Spasitele k Pilátovi a Herodesovi vlekli; vstoupíš-li do světnice, vzpomeň sobě, jak Kaifáš s tváří úšklebnou přivítal Spasitele: Nuže, velký mistře, máme tě konečně?“

* Tak poučoval ctih. sluha Páně žáků svých ve Vídni, kdež každé chvíle naskytla se jim příležitost, způsobem tím, při ustavičném povyku, jenž na ulicích vídeňských panuje, na utrpení Páně pamatovati. Totéž můžeš duše milá činit

i v Brně, v Praze a v mnohých jiných lidnatých městech. Přečasnou však k myšlenkám takovým máš příležitost o „t r h u.“ — Z průpovědi této patrně, že může člověk všude a vždycky na umučení Páně vzpomínati.

14.

„Kdo na malé věci pozorným jest, za krátko dokonalým se stane. Mnozí by rádi veliké činili věci, kázali by a se mrzkali. avšak maličkostí zanedbávají. Kdo pohrdá maličkostí, není hoden větších věcí.“ —

* Slova ta neplatí jenom řeholníkům, u nichž všeliká dokonalost v tom pozůstává, všech i těch nejnepatrnějších předpisů řeholních svědomitě plniti; — nébrž týče se to každého, kdož toužebnost má dokonalým se státi. Coby prospělo mnohému, jenž by nápadných, velikých

skutků etnostných konati chtěl, a zatím malých lží, malých nespravedlností, malých nestřídmostí, malé nenávisti a p. si nevšímal? — ten dokonalým se nestane! — „Kdo věrným jest v malém, nad mnohým postaven bude.“

15.

„V sobě nosíme hada: buďmež na nejmenší jeho hnutí pozorní, a jak se jen ukáže, hned jej utlačme.“

* Had ten jest — samoláska. | jest skrytým a velice škodným nepřitelem
Měj se proti ní na pozoru; a jakmile se jen | duše. Samoláska hledá — sebe a sebe
objeví, hned ji potlačuj, neboť samolibost | miluje, — jest tedy protivou lásky Boží!“

16.

„Vycházíme-li aneb přicházíme, nosíme-li to ono ze světnice jedné do druhé, vzbudímež dobrý úmysl. Všecko přijde na dobrý úmysl; úmyslem čistým i nepatrné věci velikými před Bohem se stávají.“

* Tedy i to zavírání, neb otvírání | z prachu nadělali zlata, — to jest nerozum.
dveří jestiž záslužným, činíme-li to s dobrým | Dobrým úmyslem však proměníš i nej-
úmyslem. Srovnej vzhledem dobrého úmyslu | nepatrnější věc v skutek před Bohem cenu
co svrchu v čísle 9. řečeno bylo. — Zpozdlí | mající, — a za to zlato koupíš sobě nebe.

17.

„Chtějmež ve všem jenom Bohu se zalíbiti. Vše co pro Boha jsme vykonali, dobré jest.“

* Co nám tedy po tom, jak lidé o tom soudí!

18.

„Dobré jest a spasitelné občas malé sobě uložiti umrtvení, státi se to však má v příhodné době, bez nucení a nepokoje. — Lidé mi něco ukazují, hledím tam, nedívám se ale dobře; z pokrmu, jakýž rád jídám, vezmu o vidličku méně -- dosti na tom.

* Spůsobem takovým nestane se umrtvení farisejským, lidé si toho ani nepovšímnou. Příležitostí podobných poskytuje nám každá chvíle. N. př. posel z pošty | donese ti list, neb noviny, — rád bys
hned věděl co nového? odlož je na chvíli,
— a máš krásné, dobré umrtvení.

19.

Na kazatelně musejí se ořechy násilně se stromu srážeti a ve zpovědnici polehounku sbírat.“

* Ta průpověď jest pro kněze, a ti jí rozumějí. — Právě ale tak, jak říkával, činil i ctih. služebník Páně. Mimo jiné jest toho důkazem i následující příklad, ježž k vysvětlení této průpovědi zde podáváme, a v němž horlivost a svatost a celá milá povaha muže Božího krásně se objevuje. —

Jedenkráté — bylo to ve Vídni — pojednával P. Hofbauer v kázání o nepokoji zlého svědomí. Mezi posluchači byl také mladík jeden, rodilý Vídeňák jménem František Hätscher. Byla to

ovečka zbloudilá. Již jako malý chlapec a více ještě jako jinoch nadělal své matce velikých starostí a bolestí. Z nenadání opustil Vídeň, a pravilo se o něm, že se dal na vojnu, že však opět od práporu utekl, deserteroval. Tolik jest jisto, že se dostal až do Francouz; zdali však co uprchlík, aneb, jak se také mluvilo, jakožto vyslanec tajné policie, to náležitě nikdy se nevypátralo.

Ztrávil některý čas ve Francouzsku, kdež i v jakémsi semináři po jistou dobu se nacházel, navrátil se, když spojená

kněžata do Paříže vtrhla (byloť to v dobách francouzských válek) opět do Vídně. Netroufaje si však před svou nevděčně opuštěnou matkou se ukázati, boje se známé přísnosti její, potuloval se beze všeho zaměstnání po Vídni, až jej šťastná náhoda, aneb lépe řečeno anděl strážný přivedl do kostela Voršulinského na kázání Hofbaurovo. Kázání to o rozervaném, nepokojném svědomí veliký na něho učinilo dojem. Zdálo se mu, jakoby kazatel v přednášce své jenom jej na zřeteli měl, neboť všecko co pravil, na něho se hodilo, jakoby pro něho zrovna upraveno bylo. Duch svatý mluvil ústy sluhy Páně. Ubohý hříšník byl celý dojat. —

To bylo násilné srážení ořechů, — brzy nastalo jich sbírání. — Jak mile bylo po kázání, šel rozdrcený mladík za služebníkem Páně do sakristie, prose jej, aby zpověď jeho vyslyšel. P. Hofbauer však, prohlédnuv ihned jako zkušený a světle Božím osvětlený znatel duší, svědomí jinochovo, uchopil jej za ruku a s největší přívětivostí pravil: Nyní se zpovídati nebudete, ale pojdte se mnou.“ I vedl jej do příbytku svého, a postaviv jej před obraz ubičovaného Spasitele, nabídnul mu, aby po několik dní u něho potrval a každodenně před tímto obrazem se modlil. „Zde naučte se svou lekci!“ doložil. Mladík milerád uposlechnul a připravoval se náležitě k jenerální sv. zpovědi, kterouž brzo s velikou skroušeností u ctih. služebníka Páně také vykonal. Svědomí jeho bylo utiшено, — Božské Srdce Páně nové slavilo vítězství. Ale jedna věc přec ještě trapně dotýkala se srdce kajcníka. Matky své ještě neviděl, — s ní ještě smířen nebyl! A odpustí mu ona? — Úzkost a zármutek svůj zdělil duchovnímu Otci svému, kterýž potěšiv jej, pravil! „Však já to vyrovnám.“ — Jednoho tedy dne pozval P. Hofbauer mladíkovu matku — na snídání. Paní ta, nemohouc ani pochopiti

kterak k takovému vyznamenání přišla, plna radosti se dostavila. Sluha Páně rozmlouvaje s ní, vyptával se na její dítky. I vypravovala o nich, o Františkovi však ani zmínky neučinila. „Nu a co jest s Františkem?“ tázal se P. Hofbauer konečně sám. „Ach!“ odpověděla matka, „toho zajisté už dávno někde oběsili.“ Na to, usmívaje se, sluha Páně: „Oběšen člověk přec tak rychle nebývá, — možná, že se obrátil!“ — Ach, myslila si dobrá ta matka, kéž by tomu tak bylo, ale věřiti tomu jaksi nechtěla; — tu otevřel sluha Páně dvře, — a František hojně prolévaje slze, již byl u nohou matky své. Byla to dojemná chvíle. Kdožby netušil, jak potěšeno bylo srdce její mateřské, když syn co nejupřímněji za odpuštění ji prosil! Nicméně, matka tak dlouho již zármutkem trápená, použila tohoto okamžiku, aby přec také syna svého pokárala, a proto předstírala mu důtklivě zlé chování a nevděčnost jeho, až konečně P. Hofbauer sám konec tomu učinil, řka pln laskavosti: „Teď už dost, — a nyní spolu snídejte!“ — Skroušený kajcník, v němž ctih. služebník Páně povolání k dokonalejšímu životu a schopnosti k pracím apoštolským poznal, brzy na to přijat byl do kongregace Redemptoristů a započal požehnané účinkování své v Bukarešti. Odtud nazpět povolán, byl nápotom mezi prvními misionáři z kongregace Redemptoristů, kteříž l. P. 1833 do severní Ameriky se odebrali. Za nesmírných obtíží pracoval na obrácení divochů na jezeře Erieském, kdež pod jeho nástupcem Bedřichem de Baraga taktéž žákem Hofbaurovým, biskupství Sant. S. Marie (Marianopolis) zřízeno bylo. Slovnatý tento a svatostí slynoucí biskup s velikou chválou o P. Hätscherovi mluvíval. Když pak odtud opět do Evropy povolán byl, skončil P. Hätscher jako stařeček v koleji Redemptoristů v Lubně (Leoben) v Štýrsku l. P. 1863.

(Pokračování.)

Kaple sv. Václava u Brůdku.

Česká země, majíc podobu nepravidelného čtverhranu, hraničí na západě s Bavorsy, českým lesem a Šumavou. Český les táhne se od Chebu až k Domažlicům a končí vrchem Čerchovem za Klenčí. Šumava začíná mohutným Osrem dvousedlovým a táhne se až do území někdy českého, nyní rakouského Vitorazka. Na místě tom, kde český les končí a Šumava začíná, tedy mezi horou Čerchovem a Osrem nalézá se průsmyk dosti široký, jenž ohraničen jest na západ do Bavor hřebenem vysokým „Osek“ německy „der hohe Bogen“ a na východ horou Riesenberk v Čechách zvanou.

Krajina, asi jednu čtvereční míli v tomto průsmyku zaujímající, jest zajisté nejpmátnější v celých Čechách. Krajina tato jest zbrocena krví udatných hrdinských Čechů, kteří zde na nejposlednější západní to baště hájili vlast českou proti sousedním vojm německým, kteří průsmykem tímto od západu do Čech vpadávali. Zdá se, že všecky bitvy, o nichž se dějepisci zmiňují, že svedeny byly u Domažlic, jak za dob Sámových, když poražen byl od něho Dagobert, král francký, r. 630. Za Břetislava I., který zde porazil voje krále německého Jindřicha III. r. 1040. 15. srpna, svedeny byly bitvy v tomto průsmyku, neb již pojmenování samá vesnic v průsmyku tomto naznačují, že zde kruté bitvy svedeny býti musely, a poněvadž nikde bližší místo znamenitější nebylo, nežli půldruhé hodiny vzdálené Domažlice, nazývaly se tyto bitvy u Domažlic. Nejvýchodnější vesnice průsmyku tohoto do Čech jest „Brnfrov,“ kde pro české voje připravována bývala brnění, zbraně a k boji potřebné věci. Dále na západ blíže k Bavorům — na svahu malého horského hřbetu stojí ves „Prapořiště,“ — místo to bývalo valem obklíčeno — zde stávaly české voje v praporech, uprostřed všech praporů vojska stával prapor „sv. Václava.“ Popojdeme-li malou

půlhodinku přes hřbet horský, otevře se nám dlouhé údolí celého průsmyku a octneme se na místě, kde krvavé bitvy vedeny byly vždy ku prospěchu Čechů — kteří zde vždycky zvítězili — a poněvadž se zde v krvi nepřátelské brodili, nazváno místo to a pak i ta vesnice, která tam povstala, „Brůdek“ — konečně když Čechové zvítězili a hnali poražené a zpět utíkající německé voje za hranice české do Bavor k řece Koubě, podél které směrem od bavorského Brodu Němci do Čech nájezdy činili, obyčejně Čechové vítězní na místě tom u řeky Kouby Němce utíkající doháněli na svých ručích koních a tam též je dobjeli — proto i v tom místě blíže Osí povstala vesnice, která se nazývá „Velká vojna.“ Nejpmátnější však místo z celého tohoto průsmyku jest zajisté kostelíček sv. Václava u Brůdku, nyní již celý vetchý a spustlý — však stárí jeho a původ jeho musí každého Čecha zajímat, zvláště kdo kolem kráčí a vidí tuto památku šedou bývalé české slávy, musí zvolati s Kolárem: „Stůj noho! posvátná místa jsou, kamkoli kráčíš!“

V Pánu zesnulý náš Venzig s prof. Krejčím proědše celou Šumavu, píšou v znamenitém díle jejich „der Böhmerwald“ o kostelíčku sv. Václava u Brůdku následovně:

V roce 1039. znepřátelil se vévoda český, Břetislav I., pro svou udatnost českým Achillem zvaný, s německým králem Jindřichem III., protože sice volný byl starý poplatek Čech 120 volů a 500 hřiven stříbra ročně platiti a proti říši nikdy nepovstati, ale obsazené polské země a odvezené odtud poklady vydati se zpečoval. Tím se stal průsmyk mezi Osrem a Čerchovem poznovu dějištěm lítého boje. 15. srpna příštího roku 1040. stála dvě nepřátelská vojska na hranicích českých. Jedno silnější, pod vedením samého Jindřicha, mělo od Kouby přes Brod a Osí průsmykem do Čech vniknouti, druhé z hradu Dohna přes Rudohoří pro-

raziti. Břetislav rozdělil též svou válečnou moc, s jedním dílem táhl proti králi Jindřichovi v Šumavě. U Jindřicha našel se květ německé šlechty, též markrabě Oto Sviňobrodský, bratr krásné Jitky, manželky Břetislavovy. Břetislav byl ve výhodě přirozenou polohou Čech, neboť udělal záseky v údolích a proti nim zákopy, kamž ukryl část svého vojska, kdežto s ostatním ukryl se do lesů. Německé vojsko táhlo podél říčky Kouby, přes Brod, Osí, Všeruby, až k Nové Kdyni. Dne 22. srpna udeřil Jindřichův praporečník, hrabě Wernher z nenadání bez rozvahy na české zákopy, však ale padl, šípů deštěm raněn, s ním hrabě Reinhard a jeho družina, a královský prapor stal se kořistí vítězných Čechů. Dne 23. srpna udeřil markrabě Oto na tytéž záseky, byl však též na hlavu poražen a zanechal hraběte Gebharda, Volframa a Dětmara mrtvé na bojišti. Porážka Němců stala se úplnou, jen málo kdo z celého vojska zachránil se útekem, na kterém jim prý sv. Vintýř průchod ukázal. Čechové vystavěli na tom místě, kde tak velkého vítězství dobyli, ke cti sv. Václava, patronu země české, kapli. Tato kaple u Brůdku po více nežli úplných osmi stoletích stojí doposud — ale v jakém smutném stavu! Střecha jest shnilá, do kostela prší. Uvnitř na hlavním oltáři nalézá se obraz sv. Václava, vedlejší dva oltáře, kazatelna, lavice a kůr jsou shnilé na spadnutí. Na dřevěném zábradlí kůru v pěti polích lze viděti obrazysv. Cyrilla a Methoda, Zikmunda a Prokopa, Kosmy a Damiána, Benedikta a Norberta, Ludmily a Josefa. Dřevěný strop pokryt jest malbami vybledlými ze života sv. Václava a podlaha pokryta jest dlaždicemi, v nichž pětistě růže jsou vytlačeny. Smutné to podívání na tak znamenitou památku českou. Když vstoupí katolík Čech do té sešlé svatyně, — musí se mu slze vyrosit z očí když vidí, jak památné této svatyně si nikdo nevšimne. Liberalové Němci z blízkého Neumarku radí lidu, aby nikdo

nepřispíval na tu svatyni, aby tak brzo kostelík ten se sesul — neb nechťi patřiti na památku bývalé slávy české a na sv. Václava a české svaté naše patrony, kteří se u Boha za národ náš přimlouvali, že Bůh na prosbu jejich předky naše vítězstvím dařil, a Češi ti jsou lhostejni k takovýmto památkám, nevšimají si jich a nechají je tak sejít. Dejž Bůh, aby naši Čechové povšimli si chrámu tohoto starožitného a památného a opravili ho zase, aby ten chrám sv. Václava u Brůdku celému českému národu hlásal, že předkové naši, staří Čechové byli udatni, ale též nábožní, že si svých svatých patronů českých vážili, je ctili, věru svou katolickou nade všecko hájili, a proto též Bůh všemohoucí je vítězstvím dařil a jim proti nepřítelům pomáhal. A jací jsou nyní Čechové, jací jsou to potomci těch starých, zbožných a vítězných Čechů — když nyní náboženství, věru — zamítají, Boha neuznávají a spíše Darvina s opicí a filosofa nedouka Padařovského poslouchají.

Svatý Václave, patrone země české, a vy všickni svatí naši patronové čeští vyproste nám u Boha, aby se vlažnost k sv. náboženství a nevěra v Boha z našeho národa českého vytratila a abychom se stali zase tak nábožnými a bohabojnými, jací byli předkové naši!

Kostelík sv. Václava u Brůdku a celé to místo nazývalo se v starých listinách „Zdemil“ — totiž zde Bůh národ svůj pomiloval — dal mu vítězství. Malou čtvrthodiny na vrchu sv. Anny stojí ve vlašském slohu zbudovaný s velikou rotundou chrám Páně sv. Anny, která se 15. července 1703 zjevila ve svatvečer sv. Anny Františku Payer-ovi, zpěváku a varhaníku ze Všerub v jasném oblaku plném záře. Tento zbožný muž sbíral příspěvky, vystavěl kapli, později vystaven tento překrásný chrám Páně. Matky zbožné, jichž sv. Anna jest patronkou, přicházejí každého úterka zdaleka k sv. Anně, kdež se pouť odbývá po celý rok.

Milodary B. Srdce Páně.

Sv. Augustin vypravuje o jednom herci, který v divadle všem divákům slíbil, že příště každému jeho nejtajnější přání poví. Všechno bylo, jak pochopitelně, náramně slyšitelné, zvědět, jak svému slibu ten milý herec dostojí, a proto bylo příštího dne divadlo nabito zvědavci. — A co řekl ten herec? — On vystoupil a pravil zkrátka: „Každý si přeje hodně draho prodati a lacino koupiti.“ Diváci cítili, že mluvil pravdu, a tleskali mu hlučnou pochvalou.

Příteli, nemáš i ty takového přání? Nepochybně, toho jen žel, že se týká jen pozemských věcí a pramálo nebeských. Přidáš-li ale k těm pozemským tužbám aspoň něco tužby po věčných, nehynoucích věcech, aj tu máš již přestědrého kupce i rozdavače, Dobrotivý Ježíš odměňuje ti přehojně dost nepatrný dobrý skutek, je-li jen vykonán ve stavu milosti, a ty největší a nejvzácnější dary, jako jsou: poznání sebe, dar lásky Spasitele, opovrhování světem atp., poskytne tobě přelaskavě za poměrně velmi malou práci, za nedlouhou vytrvalost v 9denní pobožnosti, ve sv. růženci, za přemáhání zlosti, marnivosti, lenosti atd. Co chceš tedy ještě více? Kristus Pán položil svůj život, stal se poslušným až k potupné smrti kříže a ze žádné jiné příčiny, než aby tobě otevřel zdroj všech milostí, své nejsvětější Srdce. „Já jsem přemohl smrt!“ volá On tobě a zve tě, abys účast bral na tom vítězství. Pospěšme si obdivovat vítěze nad smrtí a nad peklem, a zasvěťme se zcela jen Jemu a pod jeho korouhví zvítězíme nad světem, nad sebou i nad všemi nepřáteli svými. — Na důkaz toho stůjtež jen tyto zprávy.

Z jižních Čech. Loňského roku v letě žádal jsem „apoštolát modlitby“ o modlitbu za obrácení spustlý život vedoucího mladíka. Nejdobrotivější Bůh vyslyšel modlitbu tuto. Vděčnost k milému Pánu Bohu ukládá mně povinnost, aby toto vskutku zázračné obrácení v časopisu „Škola Božského Srdce“ uveřejněno bylo. Mladík tento jest můj vlastní bratr. Týž vedl život v každém ohledu spustlý a darebácký. Já i celá rodina dost jsme se za něho modlili a já častěji za jeho obrácení jsem mši sv. sloužil. Veškeré laskavé a přísné napomínání a kárání neprospělo ničeho. Zdá se mně, že chtěl Bůh i tímto obrácením ukázati, jak milý je mu „apoštolát modlitby.“ Naše soukromá modlitba nedošla vyslyšení, modlitba „apoštolátu modlitby“ byla vyslyšena. — Bratr můj vstoupil beze všeho nucení, zcela dobrovolně, v prosinci předešlého roku do přísného řádu trapistů, a je nyní v trapistickém klášteře „Maria Stern“ v Bosnii.

Od Uh. Hradiště. Jedna vdova vyplňuje tímto sladkou povinnost vzdávajíc veřejně díky Božskému Srdci Páně za vyslyšení prosby její v jedné záležitosti.

Z Prahy. Mne rmoutila otcova častá nouze a zvláště jsem měl o to starost, jaké as bude mít obtíže, až mi bude muset zřizovati nový oblek. I obrátil jsem se s prosbou k P. Marii a sv. Josefu a slíbil jsem, budu-li vyslyšen, že to

uveřejním ve „Škole.“ O prázdninách mi otec bez velkých obtíží zaopatřil to nejpotřebnější a mimo vše nadání postaral se mně zde jistý dobrodinec o celý nový oblek (sbírkou). Mimo to i odjinud jsem dary obdržel, začez budiž dík Bohu a P. Marie a sv. Josefu.

J. P., žák na gymnasiu v Praze.

Z Přerova. Na podzim minulého roku počaly se v městě našem rozmáhati neštovice. Aby se přílišnému rozmáhání této smutné nemoci poněkud zamezilo, zastaveno bylo vyučování školní mládeže na celý měsíc. My znajíce ze zkušenosti, co neštovice jsou, umínily jsme si se svými chovankami, jichž 30 v domě máme, konati pobožnost k Panně Marii po celý měsíc, a slíbily jsme, že pak-li nám Maria Panna od Pána Boha tu milost vyprosí, že žádný v domě našem na neštovice ne onemocní, že to ve „Škole“ uveřejníme. A hle! naděje nás neklamala. Nejen na neštovice, ale ani na žádnou jinou nemoc po celou zimu žádný ne onemocněl. Věříme pevně, že ne náhodou, ale mocnou přímluvou Marie Panny byly jsme zachráněny.

Prosíme tedy, byste toto k větší cti a slávě Boží a Marie Panny ve „Škole“ uveřejniti ráčil. Zmíniti se ještě musím, že do kláštera našeho denně na 500 dítek přichází a že často ve škole onemocněly, anebo ještě nemocné přišly a domů poslány býti musily, a že menší z našich chovank ve škole mezi druhými sedí.

V měsíci dubnu

modleme se

za papeže Lva XIII.

Papeži toho jména „Lev“ prosluli v církvi sv. svou rázností, moudrostí v řízení církve a svatostí života. Papež sv. Lev I. vyšel vstříc ukrutnému vůdci polodivokých Hunnův, králi Attilovi, přijímám „metla Boží,“ když severní Itálii svými hordy plenil a pálil a všechno obyvatelstvo vraždil; papež Lev milosrdenstvím jsa hnut nad bídou křesť. národů počal se přimlouvati u hrozného

Genserich město Řím vydobyl, pohnul jej opět papež Lev, že upustil od plenění města a klidně do Afriky odtáhl. Lev činil z divokých vlků a hyen krotké beránky a zachránil zejména Itálii od zkázy. O papeži sv. Lvu IV. se vykládá, že svou modlitbou učinil neškodným jednoho velkého draka, který v okolí Říma na blízku chrámu sv. mučence Lucie se zdržoval a vším právem celé obyvatelstvo děsil. Za nynějšího sv. Otce Lva XIII. hrnou se rovněž na sv. církev krutovládci Attilové a Genserichové, aby ji ubili, a pekelný drak bezbožectví, nevěry, sobství a revoluce otravuje svým dechem jednotlivce i celé národy, kteří se mu jen blíží, a odnikud ze světa nekyne pomoc. Avšak papež Lev jest z povinnosti svého úřadu postaven proti těm násilníkům a proti jedovatému proudu revoluce a doufáme, že jako jeho předchůdcům dá jemu B. Srdce Ježíše zvítěziti ke blahu křesť. národů. Ješto ale za „každý dobrý dar, který přichází od otce světla“ usilovně prositi musíme, proto spojme se zvlášť po celý tento měsíc ke společné modlitbě za sv. Otce, abychom se i radovati mohli z vítězství kříže Kristova, a říkejme každodenně:

Božské Srdce Ježíše! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ, — Obzvláště je obětuji za hodného nástupce Pia IX., za našeho nového papeže Lva XIII. O Ježíši! zastáň se ho proti útokům revoluce a světské nadvlády, aby zadržel ty Attily naší doby a aby dosáhl pro Tvou sv. církev pokoj a vítězství, ve kteréž doufá. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou.

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

K JanoVI z NepoMuku utíkej se Věrný ČeCh
V potřebáCh své Duše I svého těLa!

Hlasy Srdce Páně.

IX.

Když tam se mnou na poušti
Zástupové tři dní dleli,
A já všecky nasýtil,
Tu mne králem míti chtěli.

Když pak opět zástup ten
Do Kafarnaum za mnou přibyl,
A já duším k životu
Zázračnější pokrm slíbil:

Tu ten zástup smyslný
Nechtěl věřit slovu mému,
A se horšil pro mou řeč
O žel! k zahynutí svému.

Ty-li také horšíš se,
Či chceš hynout duše moje,
Když ti v pokrm z lásky své
Dávám živé tělo svoje?

Velký zázrak zástup zřel,
Ty pak větší zkoušíš divy,
Jestli hodně přijímáš
Chléb, jenž sstoupil s nebe živý.

X.

Když kdys prorok Eliáš
Ve své mdlobě na zem klesl,
Tu mu anděl naručest
Chléb a vodu k hlavě snesl.

A když prorok darů těch
Po dvakráte vděčně požil,
Tu hned tělem pookřál,
A duch jeho v plamen ožil.

A dnů celých čtyřicet
K hoře svaté potom pšlil,
Kde Bůh jemu zjevil se,
Jenž jej mocí chleba sílil.

A má láska, duše má,
Více pro tě učinila,
Ana tobě v posilu
Andělů chléb zůstavila.

Vstaň a pojez, anděl děl,
A mé hlasy tobě platí,
Tys mdlá — a pouť daleká —
Či ji nechceš dokonati?

F. K.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

V. Květen.

„Lepší nad zlato a drahokam jest ovoce mé —
a lepší než vybrané stříbro pupence mé.“ —
Šalomoun.

Bílá růže.

Staří předkové naši, když neznali ještě víru Kristovu, drželi mnoho na zázračné koření. Rozličným bylinkám přičítali až nadpřirozenou moc a v úctě je chovali jako svaté věci. Takovéto koření muselo se hledat jmenovitě za noci Filipo-Jakubské a záhy před slunce východem, než rosa padala, muselo býti natrháno, při lačném žaludku a ani slovíčka nemluvě. Pevně pak věřili, že k tomu, kdo takové koření u sebe nosil, neměl ďábel žádný přístup a nemohl mu ublížiti; anebo kde se nad prahem pověsilo, tam prý ani čáry ani kouzla nic nezmohla. My křesťané katoličtí víme sice a věříme také, že Bůh všemohoucí těm bylinkám rozličnou léčivou moc udělil, že by ale také proti zlému duchu co účinkovati mohly, — to uznáváme za báčhorku a pověru.

Nicméně však nalezá se v nejsvětějším Srdci Páně jedno kvítko, které má skutečně velikou a zázračnou moc v sobě, a ze všeho co jsem o něm četl a slyšel, a co teď o něm vypravovati budu, není ani slovo pověra neb čáry, ba ani přehánění, jak mnozí myslí, nýbrž čistá, svatá pravda, a neznáš-li je milý čtenáři dosud, ó pak tě snažně a pro všecko na světě prosím, pojď raději dnes než zítra do té nebeské zahrady nejsvětějšího Srdce Ježíšova a vyryj si tam to kvítko a přesaď do svého srdce, a zkusíš to brzo sám, že ani nelhu, ani žádnou pověru nehlásám, nýbrž že jest to vše velmi svatá a užitečná věc. Jmenoval jsem to krásné kvítko: bílou růží, a ty snad již uhodneš, co tím míním? — ale snad také ne, a proto ti je pojmenuji bez dalších okolků pravým jmenem; jeť to pravá úcta Rodičky Boží Marie Panny.

Nuže příteli k této bílé růžičce bych ti z celého srdce rád dopomohl. Abys ji ale došel, musíš — jak se samo sebou rozumí — sám po ní toužiti a z celého srdce si jí přát. A k tomu cíli chci ti napřed něco málo o její čaromoci pověditi. —

1. Především má tato bílá růže tu moc přikouzlit ti krásu. —

Tu snad mnohý čtenář a čtenářka samolibě se usměje, nebo po kráse snad baží každý na světě. Ale, myslíš-li milý čtenáři neb čtenářko, že teď budu vykládati jakým způsobem dostaneš něžnou, bílou kůži, červená líčka a modrá očka, tu — chyba lávky! — tu prosím za odpuštění, v takovýchto tělo okrašlujících prostředcích se pranic neznám, ano, mám o takových vystrojených a ulízaných módních loutkách zcela jiné náhledy. Mimoděk připadá mi vždy ta myšlenka, že ten vyfintěný a vykrášený zevnějšek má přikryti tím horší a šeredný vnitřek. Na př. znal jsem v jisté rodině dcerušku, na jejíž lepý vzrůst a tělesnou krásu vším právem máteř pyšná byla. Jednou však jsem měl příležitost dcerušku tu v domácím životě poznati. Matka jí totiž právě něco nařídila, co jí nebylo po chuti, a — tu jsi měl vidět „to krásné dítě“, — „toho andílka.“ — Tvář jí zbledla, čelo svraštělo, to modré oko sršelo jiskry ohnivé jako oči kočičí ve tmě, rty zsinaly a jako rozdrážděný pes na řetězu vycenila na matku zuby, lítala s vztekem sem a tam, a nejednou před matkou vyplila! —

„Ó fuj!“ zvoláš, „toť ošklivé a šeredné!“ —

„Ale — jářku — vždyť jest to to krásné dítě!“ —

„Aj“, — odpovíš mi — „co jest jí ta zevnější krása platna, když tak hanebně a ošklivě proti matce si počíná?!“ —

Ba právě, příteli, nic není po takové kráse těla. Známeť já jinou lepší krásu než modré oči a červené tváře, znám krásu, která zdobí a krásí i třeba křivou tvář a šedivý vlas a vpadlé oko a svraštělé čelo, která zdobí tvář půvabem nevinnosti a mírnosti, nábožnosti a sv. poklidu, a to více vábí, než kudrnaté vlasy a na nich voňavé mastě. Potkáš-li takového člověka, zdá se ti, jako by nějaký anděl s nebe byl na zem zabloudil a chtěl se lidí ptáti: „Kudy cesta do nebe?“ —

Víš už teď, milý čtenáři, jakou to mám krásu, díme-li, že ona bílá růže ti ji umí přikouzliti? — Krásu duše!

A kterak že ti ji přikouzlí? — o tom brachu bych ti také mnoho mohl povídati; poslyš alespoň něco. Dejme tomu, na př., že duše tvá postrádá před očima Božíma vši krásy, že jest snad žlutá závistí nebo rudá zlostí, že zapáchá ošklivými žádostmi a řečmi, anebo že snad jiný červ podhryzl její květ nevinnosti, že schne a vadne jako břečťan proroka Jonáše. Dejme tomu dále, že ty — poněvadž je právě květen, a všecko tvorstvo se k Panně Marii hlásí, — také se k Ní přihlásíš a poklekna doma neb v chrámě před její obraz budeš se tiše modliti loretskou litanii: „Svatá Panno panen — oroduj za nás! Matko nejčistší, Matko nejčistotnější atd. oroduj za nás!“ — Příteli, dej pozor, zastav se při těchto slovech a rozvaž v duchu a pravdě, co mluvíš — nebude ti asi tak, jakoby ta Matka Boží na obraze ti odpovídala jinou litaní, a když ty na př. řekneš: „Matko Kristova, oroduj za nás, Matko Božské milosti, oroduj za nás!“ — jakoby Ona ti odpovídala: „Ty mučiteli Krista, ušetř mne! — ty pohrdači milostí Boží — sám sebe zatracuješ! — ty nečistý člověče, obrať se! — ty poškrvněný křesťane, umyj se! — ty dítě vši lásky prázdné, nermuť mne! — ty panno pošetilá, ty nectná panno, ty nevěrná panno, ušetř mne s tvou chválou! — ty zrcadlo vši nespravedlnosti, ty stolice vši marnivosti, ty příčina mnoha zla a neplechy — prosím tě — začni již lepší život!“ atd.

Tak asi bude ti Maria odpovídati a mluvit do duše, a ty nemoha déle snést takové výčitky své Matky nebeské, půjdeš konečně a začneš jiný život. A jako květina v hlubokém a tmavém sklepe blednouc a žloutnouc, jakmile na slunce přijde okřeje zas novou zelení: tak i tvá duše, vyprostěna jsouc jednou z propasti hříchů a nepravostí, kde posud pohřbená ležela, na výsluní Matky Boží, v záři Jejích milostí se opět vzkřísí, občerství a bude zas čistou krásnou duší před Bohem a Svatými Jeho. —

2. Za druhé má ta bílá růžička onu divotvornou moc, jakou naši předkové mylně připisovali pelyňku a jinému koření, totiž že odhání a zapuzuje jiné pekelné nástrahy, když se pověsí nad bránu srdce. —

Mátě člověk velký kříž s tím černým nepřitelem, jehož se úplně nemůže zbaviti, pokud v tom těle smrtelném přebývá, a věru nekřivdil sv. Petr pranic té noční obludě, když o ní píše: „že obchází (dábel) jako lev řvoucí, hledaje, koho by pohltil.“ — Žádný den není mu dost svatý, žádné počasí příliš špatné, by ho od lupu zdrželo; ba kdybys se, milý příteli, uzavřel i mezi zdě klášterní, a dvěře zámkem a závorou uzamkl, i tam tě najde a bude dórážet na tebe, a kdybys byl třeba nevinné dítě, jako sv. Stanislav, nebo stařec 70letý, nejsi předce jist před nástrahy jeho. —

Sv. Alfons Liguori n. př. byl zajisté velebný a svatý a staříčkový biskup, že by člověk mýsl: i ten nejmizernější padouch musí mít před ním úctu a vážnost — ale ten černý tam dole jí neměl a v nejvyšším stáří Alfonse z Liguori znepokojoval. Což divu ale, vždyť se odvážil i na samého Spasitele tam na poušti Jordánské, kterak pak ne na slabého a křehkého člověka!? — Pravda je sice, že do našeho srdce ten ošemetník nemůže, pakli mu sami schválně bránu neotevřem a ho nepozveme; ale jako ta potměšilá kočka, nemohouc do podzemní skrýše myší, celé hodiny před dírou číhá, tak i ta kočka pekelná plíží se tajně kolem srdce tvého a číhá u pateru dvířek tvé duše — t. j. pěti smyslů — a kterými se dost málo ven odváží — chňap! — již ji drží v drápech a zakousne do ní ty jedovaté zuby své. —

Můj Bože! jak by měl tedy každý člověk, jsa v ustavičném nebezpečí, nade vše zapotřebí, takové divotvorné bylinky, před níž by ďábel z daleka prchal!? —

A k tomu právě, jak jsem řekl, je dobrá ona bílá růžička úcty a lásky k Rodičce Boží. Zkusil toho právě onen sv. biskup, jehož jsem výše jmenoval. Dotíral na něho ten pokušitel mocně a se všech stran 80letého starce obsypával hanebnými pomluvami, uvnitř doháněl duši k zoufalství a ke všemu to pavensky čisté srdce nevinného sešedivělého muže týral nečistými myšlenkami a oplzlými žádostmi. V této úzkosti bylo slyšet začasť sv. biskupa v slzách sténati: „Ach, 88 let jsem již stár a ten oheň mladý ve mně ještě nevyhasnul!“ — Statečný bojovník ale neochaboval, věděl, kde pomoci hledati, — u Panny Marie, kterouž po celý život s dětinskou láskou ctil. I vzal tedy tuto bílou růži a upevnil nad branou svého srdce, a opět a opět volal k Marii. Nejednou bylo jej slyšet v noci vzdychati: „O sladký Ježíši! nech mne raděj umřít, než Tebe uraziti. Maria, má dobrá matko Maria, drž mne stále pod svou ochranou, nebo nepřispěješ-li Ty mně, hůře se prohřeším než Jidáš!“ — A hle, Panna mocná pomohla a šlápla tomu pekelnému hadu na hlavu; on se sice bránil, ale musel nicméně s hanbou odtáhnout do své propasti, odkud přišel, a sv. Alfons zemřel konečně předce v rouchu nevinosti.

A co ty, milý čtenáři, nezakusil jsi to ještě nikdy, jakou kouzelnou sílu to slovo má: „Maria pomoz!“, když se v čas pokušení nábožně vysloví? — Ó zkus to tedy jednou a já se s tebou sázím oč chceš, — že všechno zlé ustoupí. Stará jedna legenda vypravuje o jistém poustevníku následovně: V samotě své vychoval si poustevník ptáčka, jehož místo zpěvu naučil volati: „Ave Maria!“ — Zdravas Maria! — I stalo se jednou, že ptáček uletěl na svobodu. Ale nastojte — uzřel ho sup a jako blesk naň udeřil a drápy uchopil. V té smrtelné úzkosti volá ptáče, co umí: „Ave Maria! — ave Maria!“ — a hle, sup jej pustil a zachráněný ptáček vrátil se opět domů k starému poustevníku. Podobně již mnohou duši vytrhla Maria z drápů ďábelských volána jsouc o pomoc. Ba již pouhá vzpomínka na tu dobrou a mocnou matku dodá člověku zmužilosti a síly proti sebe horšímu pokušení.

Slyšel jsi, milý čtenáři, a budeš se ještě pamatovati na hroznou bitvu u Hradce Králové r. 1866. Ten parný den zažil sebou jistý mladý voják, kterýž prve byl horlivý úd Marianského bratrstva, a psal o tom mimo jiné: „Toliko Matce Boží mám co děkovat, že jsem živ a zdrav z bitvy vyvázl. Již nechybělo mnoho, byl bych nepřátelské kouli podlehl. Ale ještě před bitvou vzýval jsem z celého srdce Marii Pannu. Ano vůbec, jak jen mohu, z rána a u večer modlím se aspoň jednou „Pomni o Panno! . . .“ V čas bitvy ale, v dešti kulí a hřmění děl, neustával jsem

s modlitbou tou a nepocítil jsem žádného strachu, měl jsem kuráž a srdce bylo pokojné a tiché.“ —

Nuže, příteli, když mocnosti pekelné budou dotíratí na tvé srdce, zastrč si za řádra tu bílou růžičku — t. j. vzývej Marii, — a to bude zrovna tak, jako když tehda na poušti Spasitel náš vzkřikl na ďábla: „Odstup, odejdi satanáši!“ —

3. Za třetí má ta bílá růže — úcta totiž k Rodičce Boží — ještě zvláštní m o c l é č i v o u.

Již jsem ti jednou vyprávěl, jak to podivné, že pouhý pohled na to pestré, bujné kvítí jarní člověka na duši i na těle občerství. Byť sebe více trpěl, byť sebe více byl sklíčen, vyjde-li si ven do té jarní přírody, tu jakoby to kvítí na něj se dívalo, ba usmívalo, že nemoha odolat, tu a tam některé utrhne a k srdci, k ústům přitiskne. A to kvítí zas nevinným očkem svým naň pokukuje, jakoby chtělo povídat co také za celou zimu vystálo a že konečně přece přišlo krásné jaro. Čím to je, a co as v tom kvítí vězí? Lidé už mnoho popsali o této tajuplné mluvě květin, ten to, onen zas ono. Jeden píše, že to člověka proto táhne ku květinám, poněvadž jsme prý s nimi spřízněni; jiný zas básnil, že v tom každém kvítku dřímá malinký andílek, jehož žádné oko lidské nevidí, barva květu že je jeho úsměv a vůně jeho dech. Já zas podle mého prostého rozumu soudím, že ta krásná kvítka v přírodě jsou psančička, jež Otec nebeský na ten zelený papír luk napsal a sem tam roztrousil, a že na nich dítkám, které to umí číst a rozumět, napsal ten pozdrav: „Člověče, jak tě miluji! — Člověče, miluješ mne též?“ —

Buď si tomu ale jak buď, jisto jest, že to pestré kvítí tiší bolest lidskou, občerstvuje ducha, povzbuzuje k radosti, a přineseš-li nějaké nemocnému k lůžku, ó jak se mdlé oko jeho vyjasní, jakoby z nich ssál novou sílu, nový život. —

Ale já znám ještě jinou květinu, která nemocného ještě lépe občerství. — Vídal jsem před časy nemocné dítě. Celý čas ležel pacholík smuten, v hlavě a v srdci tak umdlený, že s ním ani řeči nebylo. Zaslchl-li ale po zemi šustot hedbávných šatů, že se blíží k jeho lůžku, tu bylo po bolesti; vyjasnil čítko, očka otevřel a ústy jakoby šeptal pozdravení. A co to bylo? co zahlédl pacholík? — Ach oko matčino na něm spočinulo — matka stála u lůžka. Aj tu jsem viděl, že není pro dítě lepšího léku nad oko matčino. Kam to pohledne, přichází pokoj a radost. Než oko matčino nedostihne právě tu nejhorší bolest, když se v srdci dítěte ukrývá, ono není s to vyjasniti to nebe jeho duše, když je byl hřích zakalil — oko matčino není ani vševědoucí, ani všemohoucí!

Avšak co se nedostává oku matky pozemské, tím vyznamenává se oko nebeské mátere Marie Panny. Jako tu na světě matka své dítky milující obchází lůžka svých miláčků a každého žehná, tak i ta matička na nebi pohlíží dolů na tu zem pod její uohama se točící, a kde jaké to dítě lidské k ní vzdychá a o pomoc lká, ihned své oko plné milosrdenství na ně obrátí a zase je lépe ubohému trpčícímu člověku.

Takovým choravým dítkem byl jistý mladý hrabě, jmenem František. Přišel před lety se svým pěstounem do Paříže na studie. Zde ale se stalo, že jeho jindy tak zbožné a veselé srdce obklíčila hrozná těžkomyslnost. Kudy chodil, zdálo se mu slyšeti hlas: „Ty budeš zavržen, — ty budeš na věky zatracen!“ — Tato hrozua myšlenka zmocnila se nešťastníka tak, že pozbyl všeho pokoje duševního, pozbyl všecken smysl a chuť k životu, nejedl, nepil ničeho a chřádnul vůči hledě. Celý měsíc sténal v této úzkosti nevýslovné, která mu horší byla než úzkost smrti, ba než trýzeň samého pekla. Celé dny lkal, celé noci proplakal v své žalosti. Konečně puzen

jakýmsi vnitřním hlasem vešel jednoho dne do chrámu prosit Boha za vysvobození ze žalostného toho stavu. Tu se vrhl na kolena před obraz Rodičky Boží a vzýval matku milosrdenství, aby, má-li již tedy na věky býti zavržen, vyprosila mu u Boha tu milost, by aspoň teď na zemi Ho z celého srdce mohl milovati, a modlil se nábožně modlitbičku sv. Bernarda: „Pomni o Panno nejlaskavější!“ — A hle, sotva že skončil, umkla bouře v jeho srdci, rozprchly se černé mraky těžkomyslnosti, a bylo zas ticho a jasno. Hle, to způsobila léčivá moc bílé růže, to způsobil mateřský pohled Rodičky Boží. —

A teď už víš, milý čtenáři, jakou rozličnou a spasitelnou moc ta bílá růžička v sobě chová, a zajisté toužíš po tom ji také v svém srdci míti. Půjdem tedy zas o krok dále a podíváme se tam do Božského Srdce Páně, zda ji tam naleznem.

Buď si kdo buď, tolik již budeš vědět, že naši odloučení bratři nekatolíci či protestanté mimo jiné i tu výčitku nám činí: „že my katolíci to s Pannou Marií přeháníme, že se jí klaníme jako Pánu Bohu.“ —

Však, kdyby tomu tak bylo, není-liž pravda, že bychom také o tom museli něco vědět? Nuže, ptám se tě milý příteli a vás všechny čtenáře tohoto listu, bratři a sestry katolíci: „klaněli jste se kdy Panně Marii?“ t. j. vzdávali jí poctu stejnou jako Pánu Bohu? anebo řekl vám kdy p. farář či jiný kněz, že Maria Panna je rovna Pánu Bohu? Já alespoň četl a slyšel jsem na sta kázání o Marii Paně, ale toto kacířské slovo jsem nikdy a nikde nenalezl. Celá ta výčitka není tedy nic jiného, než podlá lež a na cti utrhání, a protož ani slova více o tom. Katolíci Pannu Marii ctí a vzývají, ale neklanějí se jí jako Pánu Bohu.

Jiní zase, stavíce se jakoby to s námi dobře mysleli a jen náhou chybu nám opravití chtěli, dí: „že jsou s tím sice srozuměni míti v účtě Pannu Marii, že ale my katolíci to přeháníme a činíme jí prý více než se sluší a patří.“

Abys se, milý čtenáři, nedal snad jednou takovou řečí mýlit, napíšu ti sem o tom několik slov: je-li tomu tak a zdali my katolíci v účtě a lásce k Marii Panně přeháníme? —

Podle mého rozumu soudím takto: můžeme-li dokázati, že to, co my prokazujem Matce Boží, prokázal jí také náš Pán a Spasitel Ježíš Kristus, pak můžem býti bez starosti, že tím jednáme snad proti vůli a zákonu Božímu.

Jedná se tedy o to, naléztí, jak dalece On šel u své lásce a účtě k Marii Panně, a z toho uvidíme, jak daleko smíme jíti my. Já však nalezám v Jeho Srdci svatém velmi něžnou a upřímnou lásku k Matce Boží.

Ty se mne budeš ptát, odkud to vím? že v písmě sv. o tom nic nestojí? — Avšak tam nestojí také nic o tom, že 2krát 2 jsou 4, a ty to přece věříš, a je to pravda pravdoucí; a proč? — Inu, dá ti to tvůj rozum a ten také něco platí, ano bez něj nelze ani bibli čísti, tím méně rozuměti. Dej tedy trochu pozor na má slova:

Když se octneš kdesi v rozkošné romantické krajině za letního večera, kdy slunce tak krásně padá za hory a vzduch plný vůně lučních květin tě objímá, rei — zda tě ten půvab přírody nenaplní radostí, že ti až srdce v těle poskočí? — Anebo zvedneš za jasné noci hlavu vzhůru a zadíváš se na to tmavomodré nebe a na ty krásné hvězdičky — ty neklamné věštkyňe věčného pokoje a blaha, jež tam nad nimi přebývá: rei, nepocítíš radost z toho? —

Není to věru nic divného, vždyť sám Stvořitel všehomíra, když byl šestého dne hotov a podíval se s nebes výše na to celé dílo, tu musel sám vyznati, že vše, co učinil, jest krásné, bez výminky — velmi krásné. A proč se Mu to asi líbilo?

poněvadž je to dílo rukou Jeho, On sám vši přírodě tu krásu udělil a ti nesčíslní tvorové jsou vlastně jen malé obrázky Jeho všemohoucnosti, moudrosti a lásky; On se v nich takřka shlíží, jako v zrcadle, jakž by se Mu tedy líbit neměli?! ano, tím více se Mu bude líbiti ten neb onen tvor, čím větší krásou jej ozdobil, čím více darů mu udělil a čím podobnější Mu je. — Nu, a což kdyby si Bůh stvořil květinu, v níž by soustředil všecku krásu barev, všecku líbeznotť vůní, které mezi ostatní květiny rozdělil, nemusela by se Mu květina ta ze všech nejvíce líbiti? — Anebo, kdyby stvořil duši lidskou, již by všecky ty přednosti a milosti udělil, které ostatním po částech rozdal, tak že by sám musel říci: „ta duše je plná milosti“, — zda by Mu nebyla duše tato ze všech lidských duší nejmilejší? Vidíš, to také nestojí v přsmě, ale tvůj rozum káže ti říci: ano.

A víš, komu z celého světa se té cti skutečně dostalo? Víš, komu sám Bůh skrze anděla nechal vzkázat: „Ty jsi plná milosti?!“

Musel mítí tedy Bůh — o tom není pochybnosti — v Marii Panně největší zalíbení ze všech tvorů. —

A dále, pojď se mnou v duchu, přelítnem daleké věky minulosti, přelítnem daleké země a moře a zastavíme se u chudičké chaloupky v městě Nazaretě. Podívejme se okénkem do vnitř, koho tam spatříme? Matku se synáčkem na klíně. Matka je Maria a synáček — Ježíš Kristus. Sedě na klíně vine své ručky okolo krku máteře své, hladí ji, líbá ji, dívá se něžně do očí její. Ale oko dítěte, jak víš — je oko Božské a patří-li tímto okem do duše své matky — do jejího srdce, plného milosti, v kterém jako v zrcadle se odráží jeho obraz — ó rei, může-li jinak než vroucně milovati Marii, máti svou? a sice milovat víc než všecky ostatní tvory? — Ó nemůže jinak. V srděčku Jeho tedy rozkvétá již krásná bílá růžička lásky a úcty k Matce Boží. — Nuže, a to, co Ježíška tak těšilo, nás by těšiti nemělo? Neměli bychom my tím spíše tu pokoru, mírnost a svatost Panny Marie ctíti a milovati, an Syn Boží tak ji miloval? — Či nesmíme Ho snad v této lásce následovati?

Že prý to ale přeháníme! — Ty můj Bože! co to vlastně znamená? — Můžeš někdo Spasitele svého tak urazit a zahanbit a říci, že my katolíci teď Matku Jeho více ctíme a více milujeme než On?! — Ó ne, ne, toho se nemáme co obávati, že bychom Krista Pána v této věci snad předstihli, naopak, jděte jen k Němu do učení a uče se od Něho Pannu Marii opravdu ctíti a milovati!

A ještě něco na uváženou, milý příteli! Nebyla-liž Maria Panna Jeho matkou lidskou? zda nevzal od Ní tělo své a krev, kterýmiž své hlavní dílo — vykoupení světa — vykonal? A dále, kdo Ho živil a šatil? kdo Ho chránil před Herodesem a zanesl do cizé zemi? A kdo Ho přinesl zpět do vlasti a tu vychoval? — A když Ho všecko opustilo, kdo s Ním šel tu smutnou cestu na Kalvarii a stál při Ném až do posledního vydechnutí? Kdo Mu to vše prokázal? — Maria! A za to vše byl by mohl mítí Kristus Pán k Ní srdce bez lásky a vděčnosti? — Ó kdyby tomu tak bylo, tu bys mohl vstáti ty, milý čtenáři, a kárat Ho, a říci, že ty, syn lidský, lépe plníš čtvrté přikázání Boží než On! — Než, dosti takové rouhavé řeči, netroufáš si to beztoho ani pomyslit; nebo, co Kristus Pán ve své vroucí lásce Panně Marii prokázal, to ani všichni lidé celého světa, kdyby sebe víc se vynasnažili — Ji prokázati nemohou. Počkej, povím ti ještě o tom aspoň něco málo, abys se naučil, jakou lásku to nejsvětější Srdce Páně k Matce své chovalo.

Především uchránil Ji od prvního okamžení života Jejího vši poškrvny hříchu dědičného, jímž poškrvněni jsme byli my a všichni synové a dcery Adamovi. Již na

úsvitě Jejího života ozdobil Ji takovou vnitřní krásou a lepostí, jako slunce vycházející. A co více, On nedopustil ani, by po celý čas jejího života ten nejmenší mráček zakalil tuto jasnost Její, t. j. On způsobil, že původní svatost drahé Jeho matičky nejen nikdy se neztratila ani nezmenšila, nýbrž naopak den po dni víc a více rozkvétala, den po dni — co chodila do školy k nejsvětějšímu Srdci Páně, byla krásnější a světější, až konečně co první a nejvýtečnější žákyně první odměnu na nebi obdržela. —

A dále, nenabídl Kristus Pán Marii svou všemohoucnost a neučinil na pouhou prosbu Její první svůj zázrak v Káni Gallilejské? — A kdybych chtěl dále vypravovati, co vše ten dobrý Syn na oslavu své matky až do dnešního dne učinil, jakých nesčíslných zázraků na Její poutních místech se událo, jak nejlepšími kazateli Její chválu dal hlásati, nejvýtečnějšími malíři obraz Její malovati, prvními básníky pěvci a hudebníky Její slávu opěvovati, a jak přísně potrestal podnes každého kdo se Její cti dotekl, to bych věru nebyl za rok hotov.

Zkrátím to tedy a nechám mluvit Marii Pannu samu, ona to bude nejlépe věděti. A co praví? — Významné slovo vyřkla: „Veliké věci učinil na mně Ten, jenž mocný jest a svaté jméno Jeho!“ — —

A teď ať mi ještě někdo řekne, že v písmě nestojí nic o tom psáno, jakou úctu a lásku měl Kristus k Matce své. Teď ať nám ještě někdo vyčítá, že Marii Panně prokazujem příliš mnoho, že svou úctu a lásku k Ní přeháníme! Ach, co je to vše, co my katolíci celého světa jí prokazujem, proti tomu, co Bůh jí prokázal, a kdyby hned i všichni ti oddělení naši bratři nekatolíci s námi se spojili k chvále její, ó Maria,

„a byť celého světa jazykové
chtěli chválu mluvit o Tobě:
to by vše ještě nic nebylo,
co by k chvále Tvé postačilo.“

Protož žádný zbytečný strach — Bůh se od nás nedá předčítí. A kdybysme ještě třikrát a desetkrát více úcty Marii Panně prokazovali, nemáme k tomu dosti příčiny — anať nám dala Spasitele?

Však dosti, dosti o tom, myslím, že jsem s důstatek dokázal — jak krásně a bujně ta bílá růže v nejsvětějším Srdci Páně rozkvétá.

Teď se jedná jen o to, milý příteli, abys ji odtud do svého srdce — do té zahrádky Božského Srdce — přesadil. Ještě tedy několik slov o tom, jak to nejsnáze učiníš.

Přečti si a rozvaž si ještě jednou, ano častěji, co jsem ti dnes o užítku pravé úcty marianské pověděl a jak milá i vzácná je Srdci Kristovu. — Ustanov si hned, kdy a jak často chceš toto rozjímání činiti, — první sobotu v každém měsíci nebude snad mnoho?

Pak začni již jednou Rodičku Boží hodně vřele ctíti a sice raděj hned, raděj dnes než zítra, a když víš, že tuto úctu v hojnosti chová nejsvětější Srdce Kristovo, jdi a pros Její o ni. O blahosl. Janu Berchmanns-ovi se povídá, že si za pravidlo života napsal: „neustáti dříve v modlitbě, dokavád by nedosáhl tu největší lásku k Panně Marii.“ Žil krátce jen, ale, čeho si žádal, skutečně dosáhl. Nuže, činiť totéž a v tomto měsíci — Matce Boží zasvěceném — uctivej Ji každodenně a pros Ježíše, Syna Jejího, aby ti pomáhal tu bílou růži v srdci tvém vypěstovati. —

Poslední velikonoc Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista.

(Podle vidění Kat. Emmerich-ové.

(Pokračování.)

Něco o kalichu při poslední večeři.

Kalich ten, který apoštolé u Veroniky vypůjčili, jest podivuhodná a tajemná nádoba; po dlouhý čas byl ten kalich ve chrámě mezi jinými vzácnými nádobami pohozen a nepovšimnut, a proto se snadno na původ a potřebu těch nádob zapomnělo rovněž tak jak u nás křesťanů se na mnohou vzácnou a posvátnou věc zapomene. Častěji se událo, že se ty staré nádoby při chrámu prohlížely, prodaly aneb obnoviti daly, a tím způsobem lépe však řečeno řízením Božím nalezena tato svatá nádoba od kněží v klenotnici chrámové mezi jiným starým nářadím, ale byla z nevědomosti považována za starou nepotřebnou věc a proto ji kněží jakožto věc starou a pamětihodnou prodali lidem, kteří milují takové starobylé věci. Seraphia koupila ten kalich a všechno k němu příslušící a půjčovala jej ku slavnostem, které Ježíš se svými učedníky slavíval; ale tentokráte dala jej Seraphia přátelům Ježíšovým darem. Tak jak byl kalich ten při poslední večeři, nevypádal dřívě, ale na to si nemohu vzpomenouti, jak a kdy aneb jestli za rozkazem Ježíšovým byl proměněn anebo ne; při poslední večeři byl tak zřízen, že se mohl nositi a že byl docela přiměřen k ustanovení nejsv. Svátosti oltářní. Vypadal následovně: Na ploše, ze které se mohla ještě malá tabulka vytáhnouti, stála velká nádoba na pití a okolo ní bylo ještě šest menších pohárů. V tom velikém poháru či kalichu byla ještě jedna menší nádobka; na kalichu byl talíř a na něm vypouklá příkrývka; ze spodu kalichu byla uschována lžice, která se mohla vyndati, když bylo potřebí. Všech těch sedm nádob bylo přikryto jemným šátkem a mimo to příkrývkou a nad to ještě koženým příklopem, na němž byl nahoře knoflík. Velký kalich pozůstává ze šálku, který byl na sloupci připevněn; sloupec ten však byl myslím později přidán, protože vrch jest z jiné látky a sice z červenavé hladounké hmoty máje podobu hrušky. Jest však ten šálek pozlacen a má dvě ucha, za která se musí zdvíhati, neboť jest ten kalich trochu těžký. Sloupec je uměle z tmavé zlaté rudy udělán, dolů je dokola had a střepec hroznů; též je drahokamy ozdoben.

Veliký ten kalich byl u Jakuba Mladšího ve chrámě Jerusalemském uschován, ale on se opět jednou nalezne tak jak se již jednou náhodou nalezl. Ty menší kalíšky se dostaly jiným církvím; jeden se dostal do Antiochie, druhý do Ephesu; vůbec všech těch sedm nádob dostalo se sedmi křesťanským obcím. Ty menší kalichy měli patriarchové; oni pijávali z nich tajuplný nápoj, když přijímali aneb udělovali požehnání; tak jsem to viděla.

Veliký kalich má dávnou historii, neboť jej měl již Abraham; Melchisedech, veliký kněz, přinesl jej ze země Semiramis královny, kamž se dostal neopatrností, do země Kanaan, tehdáž právě, když se jal zakládati rozličná místa v Jerusalemě; již při oběti chleba a vína, kterou obětoval Melchisedech před Abrahamem, použil k tomu toho pamětihodného kalichu a zanechal jej Abrahamovi. Šálek toho kalichu měl již Noë a vzal jej spolu do archy.

„Ejhle! tu přicházejí lidé, lidé vznešení z krásného města; to město je dle rozličného způsobu vystavěno; lidé tamní se klaní všemu, co jim se naskytne, i také rybám se klaní. Starý Noë stojí v arše své máje kůl na bedrách svých. Ale to nejsou lidé, to musí býti něco vznešenějšího, protože jsou tak světlí a jemní; oni

přinášejí Noěmovi kalich, který byl někde ztracen; kde byl ztracen, již nevím. V tom kalichu je něco, podobá se to pšeničnému zrnu ale větší je to než u nás; vypadá to jako símě slunečnice a vedle toho je tam v tom kalichu ratolesť révy vinné. I praví ti lidé Noěmovi, že prý je slavný muž, ten kalich prý je něco tajuplného, aby jej tedy vzal se sebou do archy. Ejhle! Noě zapíchnul to zrno a tu ratolesť do žlutého jablka a vložil to obé do kalichu. Není přikryt ten kalich ničím, protože musí jablko růsti. Kalich pak je dělán podle jakés podoby, která vyšla podivným způsobem ze země; ono je to jakési tajemství. To je ten kalich, který jsem viděla v podobenství o hořícím keři, a to zrno zůstalo jasné až do doby Ježíše Krista.“

To všecko vykládala K. Emmerichova v klidném stavu a všecko, co zde o kalichu povídá, viděla před sebou; často bojovala s přítomností a ulekla se jí zvláštním způsobem. Potom ale počala vypravovati o Noěmovi, byla docela zaujata, konečně se velmi ulekla, ohlédla se a pravila: „Ach, mi je úzko, že musím do lodí vstoupiti; vidím Noě a připadá mi, jakoby nyní povodeň nastávala.“ Později již docela při vědomí jsouc, pravila: „Lidé, kteří Noěmovi kalich a ty poklady v něm přinesli, byli právě takové postavy v dlouhých bílých rouších, jako ti tři muži, kteří přišli k Abrahamovi a velikou mu úrodu přislíbili. Bylo to asi tak, jakoby přinášeli Noěmovi posvátnou věc z města, která neměla zahynouti; město pak zahynulo se vším co v něm bylo v potopě světa. Po potopě se dostal kalich ten do rukou dobrého kmene Noěmova u Babylonu; bylť pak kmen ten od královny Semiramis velmi utiskován a utlačován. Melchisedech je vysvobodil a zavedl do země kananejské a donesl s sebou ten kalich. Viděla jsem, že měl Melchisedech stán u Babylonu, a jak jim rozdával chléb požehnaný dříve než je odvedl, neboť by si jinak nebyli troufali odtáhnouti. Lidé ti jmenovali se nemýlím-li se Samané, a Melchisedech jich a ještě jiných lidí v zemi kananejské použil ku stavení mnohých budov, na pustých horách, ze kterých budov potom povstalo posvátné město Jerusalema. Melchisedech dělal hluboké a pevné základy tam, kde nápotom večeřadlo a chrám postaven byl; též pěstoval víno a pšenici. Po obětování Melchisedechovu dostal se kalich do rukou Abrahamových; pak se dostal do Egypta do rukou Mojžíšových.“

Hmota z níž kalich byl zhotoven byla tlustá jako zvonek a zdálo se, jakoby byl již od přirozenosti míval tu podobu a ne kováním. Já jsem jej prohlédla; jen jediný Ježíš věděl, z čeho ten kalich je zhotoven.

Ježíš jde do Jerusalema.

Ráno mezi tím, co oba apoštolé v Jerusalemě všecko připravovali ku slavnosti beránka velikonočního, loučil se Ježíš se svatými ženami a s Lazarem, se svou pannenskou matkou v Bethánii, vyučoval a napomínal je též všeobecně. Viděla jsem, jak rozmlouval Pán soukromí se svou matkou, a pamatuji se ještě na některá slova, která jí pravil. Tak k. p. řekl jí, že poslal Petra, jakožto zástupce víry, Jana, zástupce lásky do Jerusalema, aby všecko připravili ku velikonočním. O Magdaleně, která byla samým zármutkem téměř bez sebe, pravil, že prý ona miluje nevýslovně, ale její láska není ještě čistá, nýbrž má prý v sobě ještě něco tělesného a proto je samým zármutkem a bolestí nad tím téměř onámena. Mluvil pak Pán také o zradě Jidášově, a nejsv. Panna, matka Kristova, prosila prý za něho, aby mu milostiv býti ráčil.

Jidáš mezi tím opět se vzdálil z Bethanie a odešel do Jerusalema udávaje, že prý musí rozličné věci obstarati a poplatiti, a Ježíš se tázal potom těch druhých učeníků, kde je, ačkoliv dobře věděl, proč odešel a co dělá. Jidáš, přišed do Jerusalema, chodil semo tam, hned k tomu farizeovi, hned zase k jinému, a o všem se s nimi radil, co a jak má to všecko vyvésti; farizei přislíbili mu hned pochopy, kteří by Pána jali. On opět vypočítal a vysvětlil jim cestu tam a nazpět. On měl ve zvyku, vždycky se vymlouvati, tak že si nikdo z učeníků nevšímal jeho nepřítomnosti; krátce pak před poslední večeří vrátil se ku Pánu a Mistru svému nazpět. Viděla jsem všechny záměry jeho a myšlenky. Když Kristus se svou matkou Maríí o Jidášovi mluvil, viděla a poznala jsem jeho povahu. Jidáš byl muž činný a úslužný, ale měl na sobě též veliké necnosti, jako že byl pln skoupoty, pln pýchy a závisti a jiných neřestí, poněvadž nebojoval proti těmto necnostem hříchu. Jidáš konal i zázraky a v nepřítomnosti Ježíšově konečně i uzdravoval.

Když pak Pán své svaté matce předpověděl, co na něho čeká, prosila velmi vroucně, aby mohla zároveň s Ním umříti. Kristus však matku svou napomínal, aby snášela tu bolest trpělivěji než ostatní svaté ženy; pak jí též pravil, že vstane z mrtvých, a oznámil jí místo, kde se jí po svém z mrtvých-vstání ukáže. Maria již potom neplakala tak mnoho, ale byla velmi smutna a plna bolesti a zármutku nad Synem svým. Kristus jí též poděkoval jako nábožný syn za její veškeru lásku, obejmul ji svou pravicí a přivinul ji na svá svatá prsa. Pravil jí též, že bude v duchu s ní svou večeří slaviti, oznámiv jí též i hodinu, ve které ona pak Tělo Páně přijme. Pak se rozloučil i s ostatními způsobem velmi pohnutlivým a vyučoval je mnohým věcem.

Ježíš pak šel s ostatními devíti apoštoly z Bethanie do Jerusalema, za nimi šlo asi sedm jiných učeníků, kteří pocházeli mimo Nathanaěla a Sila vesměs z Jerusalema a okolí. Viděla jsem mezi nimi Jana, Marka a syna chudobné oné vdovy, která osm dnů před tím ve chrámě poslední svůj groš Bohu obětovala, o níž pak Ježíš farizeům vykládal; svaté pak ženy následovaly je později.

Kristus šel se svými učeníky rozličnými cestami okolo hory Olivetské, pak se bral údolím Josaphat až k hoře Kalvárské; a takto s nimi chodě, vyučoval je ustavičně. Tak pravil k. p. k apoštolům: Až dosud dával jsem vám chleba a vína ku požívání, dnes však dám vám své vlastní tělo a svou vlastní krev za pokrm; všecko vám dám a zanechám, co mám. Při těch slovech byl Pán tak pohnut a láskypln, jakoby chtěl své útroby vyndati, jakoby práhnul láskou a touhou sebe sama obětovati. Učeníci tomu ještě nerozuměli; oni mysleli, že mluví o beránku velikonočním. Ani se to nedá vysloviti, ani popsati, jak láskyplným a trpělivým byl Kristus při posledních svých řečích v Bethanii a nyní na cestě. Ostatní pak nábožné ženy přišly později do domu Marie Markové.

Těch sedm učeníků, kteří šli za Kristem z Bethanie, nešlo po těchže cestách jako Kristus; nesli totiž balíky rozličných obřadních oděvů potřebných ku poslední večeři velikonoční do večeřadla, složili je v předsíni a odešli do domu Marie Markové.

Když přišli Petr a Jan s kalichem z domu Seraphie do večeřadla, ležela již v předsíni všechna ta roucha obřadná. Mezi tím byly též stěny večeřadla potaženy čalouny a otvory ve stropě byly otevřeny, a tři visací lampy rozsvětleny. Když to bylo všecko připraveno, šel Petr a Jan do údolí Josaphat, aby zavolali Pána a těch devět apoštolů. Učeníci a přátelé, kteří též beránka velikonočního požívali a na celé té slavnosti podíl brali, přišli do večeřadla trochu později.

Poslední večeře velikonoční.

Když se byli všichni sešli, jedli beránka velikonočního ve večeradle, jsouce rozdělení na tři díly po dvanácti, a každému tomu oddílu předsedal jeden jakožto domácí hospodář. Ježíš jedl beránka se svými dvanácti apoštoly ve hlavní síni večeradla. V postranních síních jedl Nathanaël se dvanácti staršími učeníky, a s jinými dvanácti seděl Eliachim, syn Kleopháše a Marie Heli a bratr Marie Kleophášové; on býval dříve učeníkem Jana Křtitele.

Tři beránci se pro ně ve chrámě zabili a posvětili. Bylo pak tu ještě jedno jehňátko, které se zabilo a posvětilo ve večeradle, a toto jedl Ježíš se dvanácti; o tomto čtvrtém beránku Jidáš ani nevěděl, poněvadž měl pořád mnoho práce a běhání a proto nebyl přítomen při jeho zabíjení, on zatím běhal a hledal a vymýšlel prostředky ku zradě a proto se opozdil a přišel právě k jídlu velikonočního beránka.

Zabíjení beránka pro Ježíše a Jeho apoštoly bylo velmi zajímavé. Dálo se to v předsíni večeradla a Simeonův syn jsa levitou přísluhoval při tom. Apoštolé a učenici byli přítomni a zpívali 118. žalm, jenž začíná následovně: Blahoslaveni neposkvrnění na cestě, kteří chodí v zákoně Hospodinově. Blahoslaveni, kteří skoumají svědectví jeho a celým srdcem hledají ho. Ježíš pak řekl jim o nové nastávající době, ve které se naplní význam oběti Mojžíšovy a význam beránka velikonočního; obé spolu souvisí a proto musí býti beránek velikonoční právě tak zabit, jako onen v Egyptě, ze kterého nyní jest jim odejít. Nádoby a všecko potřebné bylo připraveno; i dovedlo se krásné jehňátko ověčené věncem, který se mu odejmulo a Panně Marii poslán byl, která již byla u nábožných žen. Jehňátko to uvázalo se ve pili hřbetem k desce, a já jsem při tom myslela na Ježíše, jak bude uvázán ku sloupu, aby byl bičován. Hlavu toho jehňátka držel Simeonův syn vzhůru a Ježíš pichl je do krku nožem, který dal Simeonovu synovi, jenž jehňátko dále připravoval. Ježíš zdál se, že s ostýchavostí a bolestí to jehňátko usmrcuje; udělal to rychle a vážně. Krev tekoucí chytali do nádoby; pak donesli yzop, který Ježíš namočil do krve, pak šel a poznamenal veřeje a zámek u dveří krví a yzop pak za-

strčil nade dvěře; při tom výkonu mluvil slavně a pravil: Měl by tudy jít anděl záhuby; měli by tu nábožně se klanět, až on, ten pravý beránek bude usmrcen; tím začne nová doba, nová oběť, která potrvá až do skonání světa. Na to šli všichni k ohništi, které bylo na konci síně, kde stála druhdy archa úmluvy: — již na něm hořel oheň. Ježíš postříknul je krví a posvětil je tak na oltář; ostatní pak krev a mastné vylil pod oltář na oheň. Když to učinili, chodil Ježíš s apoštoly po večeřadle, zpívaje žalmy a posvětil je tím způsobem na chrám. Dvěře byly všechny při té slavnosti pozavírány.

Zatím připravil Simeonův syn beránka; bylť nabodnut na rožni, přední nožky byly na příční dřívko a zadní ku rožni přivázány. Ach, podobalo se to jehně zcela Kristu pnicímu na kříži! Pak dáno bylo i s těmi drubými třemi beránky na oheň, aby se upekli.

Ostatní beránci velikonoční židům patřící byli všichni zařezáni v přední chrámové a sice na třech místech, na jednom pro vznešené, na druhém pro chudší a na třetím místě pro cizí lidi. Beránek Ježíšův nebyl ve chrámě zabit, všechny ostatní obřady vykonal podle předpisu zákona židovského. O tom také později mluvil. Beránek byl jen obrazem Ježíšovým, neboť On sám měl býti druhého dne beránkem velikonočním, obětí za hříchy světa. Již nevím, co o této věci Kristus vypravoval.

Ježíš zatím vyučoval apoštoly a vykládal jim o beránku velikonočním a o vyplnění toho co vyobrazoval a když byl již čas k jídlu a Jidáš se z toulky navrátil, byly stoly přichystány. Oblekli všichni cestovní obřadná roucha, která byla v přední, jiné střevíce obuli, bílý kabátec podobný košili, a přes něj plášť v předu kratší, v zadu delší; podkasali se a podpásali řemenem a vyhrnuli si též široké rukávy. Takto oblečení šli každý ku svému stolu, ku své společnosti; dvě řady učeníků do vedlejších síní, Pán a apoštolé šli do hlavní dvorany večeřadla. Přijdouce tam, vzal každý do rukou hůl, přistupovali po dvou ku stolu, stoupili si ku svému sedadlu a držíce hole v rukou zdvihali je vzhůru. Ježíš pak stál uprostřed a měl dvě malé nahoře skřivené hole na způsob pastýřské hůlky, které byl dostal od kuchyňského. Hůlky ty měly na jedné straně háček, jakoby uřatou ratolest. Byl podepřen na ty hole, což připadalo asi tak, jakoby měl kříž, jehož tíži měl v krátkém čase trpce zkusiti, za podporu pod bedrama. Zpívali: „Blahoslaven budiž Pán Bůh israelský,“ a „Pochválen budiž Pán“ atd. Po ukončené modlitbě dal Ježíš jednu hůl Petrovi, druhou Janovi, kteří je odložili a z ruky do ruky ostatním apoštolům podávali, na co se ale nemohu více dobře upamátovati.

Stůl byl úzký, asi tak vysoký, že dosahoval stojícímu muži půl stopy nad kolena, a měl podobu asi polokruhu. Naproti Ježíšovi uprostřed toho polokruhu bylo prázdné místo určené k donášení jídel. Jestli se dobře pamatuji, stáli po pravici Ježíšově Jan, Jakub starší, Jakub mladší a pak na konci Bartoloměj, vedle něho Tomáš a vedle něho poslední Jidáš škariotský; po levé straně Ježíšově stál Petr, pak Ondřej, Tadeáš, pak Šimon, a vedle něho Matouš a Filip. (Na našem obraze jestiž to obráceně. Red.)

Uprostřed stola stála mísa s beránkem velikonočním. Hlava beránka ležela na předních křížem položených nožkách; zadní nohy byly nataženy; dokola beránka byl na míse česnek. Vedle té mísy byla jiná s pečením velikonočním a po obou stranách talíře se zeleninou, která byla na nich postavena, jakoby rostla; pak tu byl ještě jiný talíř s hořkými bylinkami, asi jako balšánek; před Ježíšem byl jeden talíř se žlutozelenou zeleninou a druhý s tmavou omáčkou. Talíře, z nichž se jedlo, byly chlebové koláče (pochlebníky); při jídle měli koštěné nože.

Ten, jenž to všechno řídil (kuchyňský), položil po modlitbě nůž před Ježíše na stůl, aby jím rozkrájel beránka velikonočního. Postavil též před Ježíše koflík s vínem a z konve naplnil jiných šest koflíků, které byly tak rozdělené, že stál jeden mezi dvěma apoštoly. Ježíš požeblav víno napil se; apoštolé pili po dvou z jednoho koflíku. Pán rozkrájel beránka a apoštolé podávali jeden po druhém pochlebníky (talíře) a dostali každý svůj díl, který požívali velmi rychle, odřezující maso koštěnými noži. Kostí pozůstalé byly spáleny. Pak jedli ještě tu zeleninu též na rychlo, omačující ji napřed v omáčce. Beránka požívali stojíce, jen trochu se spolehli na lenošky sedadel. Ježíš rozlomil též jeden chléb velikonoční a schoval polovici, ostatní pak rozdal. Pak jedli též ty pochlebníky, které měli místo talířů. Pak přinešen je koflík s vínem; když podávali Ježíšovi, poděkoval jim a nepil, nýbrž řekl jim: „Vezměte to víno a rozdělte je mezi sebou, neboť já nebudu od této chvíle pít vína, až do příchodu království Božího.“ Napivše se tedy dva a dva, zpívali, pak se modlil Ježíš s nimi a vyučoval je a potom si umývali ruce. — Nyní se položili na sedadla. Všecko dřívější konali stoje a velmi rychle.

Pán rozkrájel ještě jednoho beránka a poslal ho do vedlejší síně nábožným ženám, kdež večeřely. Jedly jen bylinky, salát a omáčku; Ježíš byl velmi přítvůřiv a vesel, jakž jsem jej posud neviděla. Pravit též apoštolům, aby zapomněli na všecky strasti a na všeliký zármutek. I svatá Panna byla při stole nábožných žen vesela. Bylo velmi dojemno, když k ní přistoupily druhé ženy, jí závoj oddělaly, s ní mluvily, jak se přívětivě k nim obracela. Ježíš mluvil z počátku s nimi velmi laskavě dokud večeřeli; ale potom byl vážnější a smutnější. Pravit: „Jeden z vás mne zradí, ten, jehož ruka se mnou na stole jest.“ Ježíš rozdával bylinku tak zvanou lociku, čehož byla jen jediná miska, po jedné straně, a pravit Jidášovi, jenž skoro naproti seděl, aby rozdával po druhé straně. Poněvadž se Ježíš zmínil o zrádci a všichni se nad tím velmi ulekli, když pravit: Jeden, jehož ruka se mnou na stole je, čili, jenž ruku svou omáčí se mnou v jedné míse, což znamená tolik, jako: Jeden ze dvanácti, kteří se mnou jí a pijí, jeden, s nímž se dělím o chléb; — tím neprozradil ještě Jidáše, neboť omočiti ruku svou s druhým v jedné míse, bylo znamením upřímného přátelství; a přece tím chtěl dáti Jidášovi výstrahu, omočiv skutečně s Jidášem své ruce v jedné míse při rozdělování lociky. Ježíš pak řekl dále: „Nyní sice jde syn člověka, jakož o něm psáno je, běda však člověku tomu, skrze něhož syn člověka zrazen bude! Lépe by jemu bylo, kdyby se nebyl narodil.“

To uslyševše apoštolé ulekli se velmi, tázajíce se: Pane, jsem-li já to? neboť všichni věděli, že mu dobře neporozuměli. Petr však nahnul se k Janovi a kývnul naň, aby se Pána otázel, kdo by to byl; neboť byl velmi úzkostliv, že by suad na něho Pán myslel. Jan pak seděl po pravé straně Mistra a poněvadž se opírali při jídle levou rukou o sedadlo a pravou jedli, tedy byl Jan Srdci Ježíšověmu nejbližší. Přitulil svou hlavu ku prsoum Ježíše, řka: Pane, kdo je to? A tu se objevilo, koho Pán myslil. Neviděla jsem ho hýbati rtoma, an pravit: „Ten, kterému omočím chléb a dám mu jej“; též nevím, jestli to Pán řekl Janovi potichu, aneb nahlas; ale to vím, Jan to uslyšel a v tom omočil Ježíš chléb s locikou v omáčce a podal jej Jidášovi velmi laskavě, jenž též se tázal: „Zda-li já jsem to Pane?“ Místo odpovědi podíval se naň Pán pln lásky a pak mu řekl něco všeobecně. Toto pak bylo znamením lásky a upřímnosti, což Ježíš učinil, aby Jidáše napomenul a nevyzradil jiným. Jidáš však byl uvnitř pln zlosti. Viděla jsem, jak při večeři u uhou

Jidášových jakás malá nestvůra seděla a až k jeho srdci někdy dosahovala. Neviděla jsem, jestli Jan to Petrovi sdělil, co uslyšel od Ježíše, ale ohlédnul se na něho a upokojil jej.

U m ý v á n í n o h o u.

Po večeři vstali, složili opět roucha svá, jako byla dříve, a pomodlili se. Mezi tím přišel kuchyňský s dvěma služebníc, odklídil se stola všecko a stál odšoupnul na stranu. Když to učinil, nařídil mu Ježíš, aby nechal donést do předsíně vody, a kuchyňský odešel i se sluh, aby vykonal rozkaz Pánův.

Ježíš stál pak uprostřed apoštolův a mluvil k nim hezkou chvíli velmi slavně. Tolik jsem toho posud viděla a slyšela, tak že mi nelze ani obsah té řeči udati. Ale na to se pamatuji přece, že mluvil o své říši, o svém odchodu k Otci nebeskému, a jak jim všecko zanechá, co má atd. Též k nim mluvil o svátosti pokání, o poznání a vyznání-se z viny, o lítosti a očistě. Mněla jsem, že se všechny ty řeči potahovaly na umývání nohou, a viděla jsem též, že všichni své hříchy poznávali, jich litovali, všichni mimo Jidáše. Řeč tato byla dlouhá a slavná. Domluviv poslal Pán Jana a Jakuba Menšího pro vodu do předsíně a doporučil apoštolům, aby postavili sedadla do polokruhu; načež šel Pán do předsíně, odložil svůj plášť, podpásal se kusem plátna, jehož jeden cíp visel dolů.

Mezi tím počali se apoštolé hádati, kdo bude sedět na prvním místě. Příčinu k tomu zavdalo to, že řekl Pán, že je opustí a že jeho království blízko je; a proto se tak domnívali, že má Pán něco zvláštního před sebou, totiž zemskou vítězoslávu, kterou bude v poslední chvíli slaviti.

Ježíš pravil Janovi, aby vzal nádobu s vodou a Jakob Menší aby vzal nádržku vody, jejíž rourou tekla voda do nádoby. To učinivše následovali Krista do veliké síně, kdež uprostřed již stála připravena jiná nádoba prázdná.

Jakmile přišel průvod ke dveřím dvorany, předstíral Ježíš apoštolům jejich hádku a sice jen několika slovy: Já sám jsem vašim služebníkem; sedněte si na stoličky, abych vám mohl nohy umýti. I posedali si apoštolé na stoličky podle řady, jak seděli u stola; stoličky stály v polokruhu a apoštolé měli nohy obnažené spočívající na nízkých stoličkách. Ježíš šel od jednoho ke druhému a naléval jim rukama vody z nádoby, kterou Jan nesl, na nohy. Pak vzal delší konec plátna, jímž byl opásán do obou rukou a utíral jim nohy. Blížil se k nejbližší sedícímu s Jakubem. Jan pak vylil upotřebenou vodu do nádoby, která stála uprostřed síně a šel opět ku Pánu. A tak se to opakovalo.

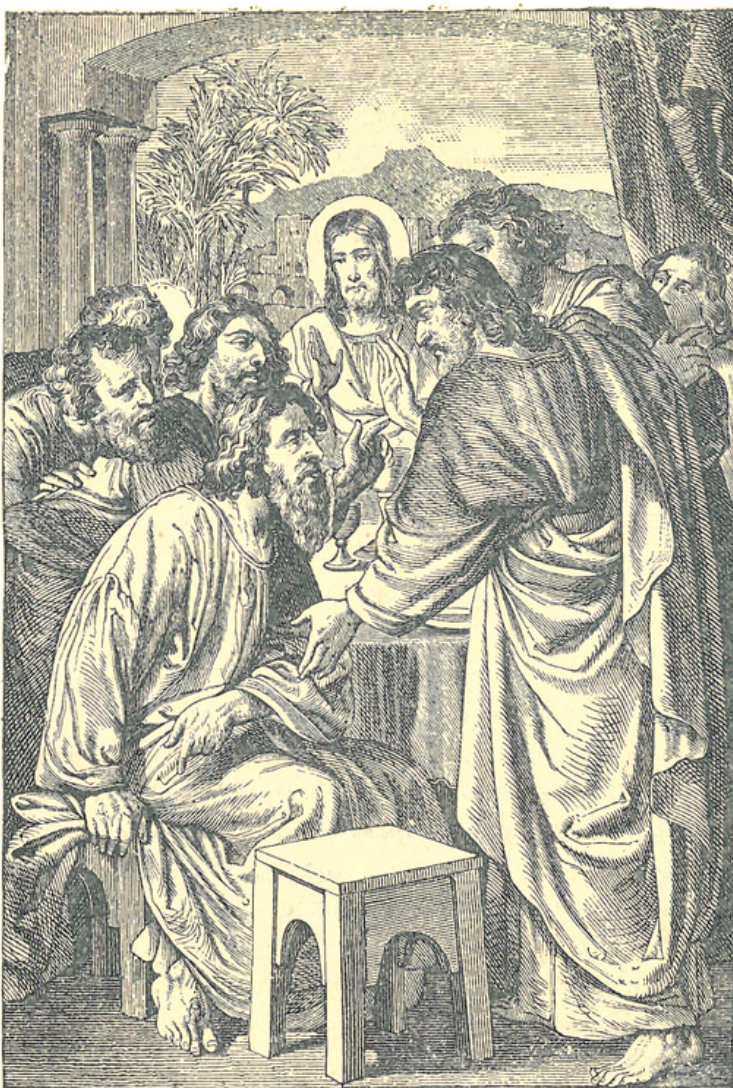
Kristus byl jak vůbec po celou večeři velmi pohnut a přívětiv i při tomto pokorném umývání nohou pln lásky, a nekonal to tak z obyčeje, nýbrž vykonával tuto službu jako nějaký posvátný úkon lásky s upřímným srdcem, při čemž i slovy dal na srozuměnou svou velikou lásku.

Přišla řada na Petra; Petr se velmi zdráhal ze samé pokory a pravil: „Paue, ty muě chceš nohy mýti?“ Načež Kristus: „Co činím, nyní nevíš, ale potom to zvěš.“ Muě pak připadalo, jakoby byl ještě řekl Kristus Petrovi tato slova: „Šimone, tys si zasloužil, že ti dal Bůh poznati, kdo jsem já, odkud jsem přišel a kam půjdu, tys to sám poznal a vyslovil; a já chci církev svou na tobě postaviti a brány pekelné nepřemohou ji. Má moc a ochrana zůstane i tvým nástupcům až do skonání světa.“ Ježíš pak ukázal na Petra a řekl k ostatním: „Petr má ve svých rozkazech a nařízeních mé místo zajmouti, až já odejdu od vás.“ Petr však pravil: „Nikdy mi

nesmíš umývati nohy.“ A Kristus mu na to odpověděl: „Neumyju-li tě, nebudeš mít žádného podílu se mnou.“ A na to dí Petr: „Pane, jestli tomu tak, tedy mi umyj netoliko nohy, ale i ruce i hlavu.“ Ježíš pak mu řekl: „Kdo je umyt, ten je čist a nepotřebuje, leč aby se mu umyly nohy. Vy jste též čisti, ale ne všickni,“

při tom myslel na Jidáše. Vyučuje při umývání nohou mluvil Kristus, jak se mi podobá asi tak jakoby myslel na očistění od denních lehkých hříchů a poklesků, poněvadž nohy chodíce po zemi vždy se zašpiní.

Toto umývání nohou bylo duchovní a podobné rozhršení; Petr myslel, že je to veliké ponížení pro Mistra, umývati svým učeníkům nohy, neboť nevěděl,

že ten samý, jenž jim nyní umývá nohy, že se vydá zitra ku potupné smrti kříže a sice jen z pouhé k nám lásky.

Když přišel Kristus k Jidášovi a mu nohy umýval, byl velmi pohnut a přivětiv, přitisknul obličej svůj na jeho nohy a pravil mu potichu, aby se rozmyslil; již celý rok prý chodí se zradou a nevěrností v srdci; Jidáš však nechtěl to anislyšetistavě se tak, jakoby

byl ničeho neslyšel, a mluvil s Janem; vida to Petr rozohnil se a pravil k Jidášovi: „Jidáš! nevíš, že mluví s tebou Mistr!“ Uslyšev to Jidáš pravil cosi všeobecného Pánu a vylouval se řka: „Pane to budiž daleko ode mne.“

Ostatní apoštolé neslyšeli ničeho z rozmluvy Ježíše s Jidášem, protože mluvil Pán tiše a za druhé ani neposlouchali, protože se opět obouvali do střevců. Zrada Jidášova bolela Krista při celém utrpení nejvíce. Naposledy umyl Pán též nohy Janovi a Jakubovi. Jsa hotov s prací, poučoval Pán apoštoly o pokoře, o ponížení a zapírání sama sebe a uváděl jim na paměť, jak bude sluha nejvyšším, jak si mají vespolek v pokoře a lásce nohy umývati, totiž se milovati, a potom mluvil k nim o hádce, kdo bude nejvyšším z nich, což je udáno ve sv. evangeliích, jmenovitě píše o tom sv. Lukáš takto: Stala se pak i hádka mezi nimi (apoštoly), kdo by z nich zdál se býti větším. I řekl jim Pán: „Králové národů panují nad nimi: a kteříž moc mají nad nimi, dobrodincové slovou.“ Načež píše sv. Matouš dále: „Ne tak bude mezi vámi, ale kdožkoli by chtěl býti mezi vámi větším, budiž služebníkem

vaším a kdoby chtěl býti mezi vámi prvním, bude vaším služebníkem; jakož Syn člověka nepřišel, aby mu bylo slouženo, nýbrž aby sloužil i aby život svůj dal na vykoupení za mnohé.“

Domluviv pak odložil Ježíš opět bílé roucho a oblekl opět to roucho, které měl při jídění beránka. Totéž učinili apoštolé.

Ustanovení nejsvětější Svátosti.

Za rozkazem Kristovým přichystal kuchyňský čili potravník opět stůl a povýšil jej trochu; přikryl jej červenou a bílou plachtou, na zem prostřel pěkný koberec a postavil naň stůl do prostřed večeřadla. Pod stůl postavil pak džbán vody a džbán vína.

Petr a Jan přinesli z třetího oddělení, z toho kde bylo to ohniště, kalich, který byli přinesli z obydlí Seraphie. Nesli jej za držadla v rukou mezi sebou, což připadalo tak, jakoby byli nesli tabernákul. Přinesše kalich postavili jej na stůl před Ježíše. Byl pak na stole též talíř podlouhlý s třemi tenkými, bílými chleby velikonočními, na nichž byly čáry vytlačeny. Chleby ty byly přikryty a Kristus je již při velikonoční večeři nalomil a tu polovici chleba, který při večeři rozlomil, položil k těm třem chlebům pod přikrývkou. Stála též nádoba na víno a na vodu, tři haněčky, v jedné byl tuhý olej, v druhé byl řídký olej a třetí byla prázdná se lžičkou.

Lámání chleba a rozdávání, pak pití ze společného kalichu na konci večeře, bylo za těch dob znamení bratrství a lásky, což se dělávalo obyčejně při uvítání aneb při loučení se. Jak se mi podobá, je o tom též zmínka v písmě svatém. To co dříve bylo znamení bratrstva, to povýšil nyní Kristus na svátost. Když žalovali u Kaifáše na Ježíše, tedy řekli též, že prý něco přidal nového ku velikonočním obyčejům; Nikodem jim ale dokázal ze samého zákona, že obyčej takového se loučení již prastarý je a tedy nic nového.

Ježíš seděl mezi Petrem a Janem; dvěře byly zavřeny, všechno bylo tajemno a slavno. Teď oddělali obálku s kalicha, odnesli ji a Ježíš se modlil a mluvil velmi slavně a vážně k apoštolům. Viděla jsem, kterak svým apoštolům význam té večeře a celého úkonu slavného vykládal, a zdálo se mi, jakoby jeden kněz druhého učil slaviti oběť mše svaté.

Potom vytáhnul Pán deštičku z toho místa, kde stály posvátné nádoby, sdělal též bílou přikrývku s kalichu, prostřel ji na onu deštičku. Potom vzal okrouhlou plotničku s kalichu a položil ji na tu přikrytou deštičku, potom vzal chleby a položil je na tu plotničku (patěnu) před sebe. Na to si přistavil Pán kalich k sobě blíže, vyndal z velkého kalichu menší a pak těch ostatních menších kalichů postavil na stůl v pravo i v levo. Když to učinil, žehnal chléb velikonoční a jak se mi podobá i ty oleje, které též u něho stály, pozdvihnul patěnu s chleby, popatřil k nebi, modlil se, obětoval, pak ji položil na stůl a opět přikryl. Pak vzal kalich do rukou svých, dal si nalíti do něho od Petra vína a od Jana vody, požehnal to, vyzdvihnul kalich, modlil se, obětoval a postavil jej opět na stůl.

Pak si nechal Kristus od Petra a Jana vody na ruce nalíti nad talířem, na němž dříve ležely chleby: při tom nabíral lžičkou, z kalichu vyndanou, vodu, která tekla s jeho rukou; ten talíř se pak podával dokola, a každý si v něm umyl ruce. Nevím sice, jestli to právě tak po sobě následovalo, jak to vypravuji, ale všechno to a jiné k tomu upomínalo mne velmi živě na mši svatou.

Pán byl vždy upřímnějším a vlídnějším a řekl: „Chci vám všechno dáti co mám.“ Při těch slovech se zdálo, jakoby se byl Kristus láskou rozplýval; viděla jsem

jej skoro průhledného, byl podoben jasně svítícímu stínu. V tom rozpoložení modlil se, lámal chléb podle naznačených čar a ty kousky položil na sebe, z toho nejvrchnějšího kousku ulomil prsty svými kouštiček a spustil jej do kalicha.

V tom samém okamžiku měla jsem jiné vidění i zdálo se mi, jakoby v té chvíli, kdy to Pán učinil, nejblahoslavenější Panna byla přijala nejsv. Svátost způsobem duchovním, ač nebyla tuto u večeřadla přítomna. Nevím se již upamatovati, jak to právě se událo, ale zdá se mi, že jsem viděla nejblah. Pannu Marii na prázdné straně u stola se vznášeti a nejsv. Tělo Páně přijímati; potom jsem jí více neviděla. Kristus řekl hned ráno v Betánii své Matce, že bude s ní slavnost velikonoční slaviti duchovním způsobem, a určil jí též hodinu, v níž trvající na modlitbách měla přijmouti Tělo Páně.

Pán se teď modlil a vyučoval, při čemž všechna jeho slova vycházela z úst jeho podobná světlému ohni, který vcházel do apoštolů, ale do Jidáše ne. Na to pak vzal do rukou svých misku (patěnu) s chlebem, řka: „Vezměte a jezte, totoť jest tělo mé, které za vás vydáno bude.“ Při těch slověch žehnal pravice svou chléb; a když to učinil, skvěl se Kristus skvělostí velikou, slova jeho byla jako ohnivé plamínky a požehnaný chléb vcházel do úst apoštolův jako nějaké světlé těleso; bylo to asi tak, jakoby Kristus sám osobně vcházel do úst apoštolův; tito pak přijmuvše Tělo Páně skvěli se září velikou všickni, kromě Jidáše, on jediný byl temný. Napřed podal Kristus Tělo své Petrovi, pak Janovi; teď kývnul na Jidáše, jenž skoro naproti seděl, aby se přiblížil; byl tedy třetí, jemuž podal Pán nejsvětější Svátost. Při podávání zdálo se mi, jakoby všemohoucí slova Páně odstoupila od úst nešťastného zrádce Mistra svého. Toho jsem se tak polekala, že ani nevím, jaký asi pocit jsem při tom měla. Ježíš pak podávaje mu pravil; „Co chceš učiniti, učiň spěšně.“ Potom podával Kristus nejsv. Svátost ostatním apoštolům, kteří se přibližovali po dvou a jeden druhému podržel pod ústy malou, pevnou, bílou příkrývku, která byla před tím na kalichu; (nyní se to nazývá „palla,“ kterou kněz při oltáři příkryvá kalich).

Pak vzal Ježíš do svých svatých rukou kalich za obě držadla, pozdvihnul jej až před svůj obličej a vyřknuv nad ním svatá slova ustanovení. Byl pak při tom celý jako proměněný ba i průhledný; on se totiž proměnil v to co dával apoštolům svým. Proměniv víno ve svou nejsv. krev, dal Petrovi a Janovi se z kalichu napítí, postavil jej na stůl a Jan nabíral malou lžící nejsv. krev a nalíval ji do těch menších kalichů a Petr je podával druhým apoštolům, kteří z nich po dvou se napili. Také Jidáš, jak se mi podobá, napil se z kalichu, ale nevrátil se více na své místo, nýbrž odešel hned pryč z večeřadla. Ostatní apoštolé mysleli, poněvadž naň Ježíš kývnul, že jde něco obstarat; i odešel bez modlitby a bez díkučinění; viz tedy a rozvaž si to bedlivě, jak je to s tím, jenž odejde od sv. přijímání bez modlitby, jak je to hrozné! Když vycházel Jidáš z večeřadla, viděla jsem u něho tři dábly; jeden mu vešel do úst, jeden jej poháněl a třetí utíkal před ním. Byla již noc, dábli mu svítili a on za nimi utíkal jako šílenec.

Ještě zůstalo trochu nejsv. krve v kalichu, i vylil ji Pán do jednoho malého kalichu; pak držel prsty své nad kalichem a Petr a Jan mu nalili na prsty vody a vína. To co nalili do kalichu přes prsty Kristovy, dal jim vypítí a co ostalo, rozdělilo se opět do ostatních kalichů, z nichž pak ostatní apoštolé pili. Na to utřel Pán kalich a usušil, vložil do něho menší kalich s nejsv. krví, která ještě zbyla, postavil naň talíř s ostatními proměněnými velikonočními chleby, přikryl je příkrývkou

(pallou), na to pak prostřel plátno a potom postavil takto přikrytý veliký kalich na podložku mezi dva menší kalichy. Viděla jsem potom, kterak apoštolé po zmrtvých vstání Kristově pozůstalou nejsv. Svátost požívali.

Nemohu si vzpoměti, že by byl Pán z toho požíval, buď jsem to přehlédla aneb skutečně nepožíval. Když rozdával, rozdával sebe sama, tak že se zdál býti vyprázdněn aneb jakoby byl sebe sama v nesmírné lásce své zničil a druhým k požívání dal. Nejsem ani s to to popsat. Při dřívějším vidění jsem též neviděla, že by byl Melchisedech při rozdávání požehnaného chleba sám požíval.

Když ty věci vypravovala Kateřina Emmerich, ohlédla se jakoby něco poslouchala; později pravila nám jen toto: Kdyby byli andělé božský chléb rozdávali, nebyli by sami též požívali; kdyby však jej kněží nepožívali, bylby již dávno ztracen býval; tím, že jej kněží požívají, trvá až posud zachován.

Všecky tyto úkony vykonával Ježíš při ustanovení nejsv. Svátosti velmi pravidelně a vážně a přece při tom i poučoval a napomínal; též jsem potom viděla, jak si apoštolé něco z toho všeho zaznamenali a co si napsali při sobě nosili. Když se obracel Kristus v pravo nebo v levo, vždy se obrátil velmi vážně, tak jak to sluší vždy při modlitbě aneb při jiných posvátných úkonech. Všecko co jsem viděla, zdálo se býti začátkem čili původem nynější naší oběti mše svaté. Viděla jsem zároveň, že apoštolé při setkání se a při jiných příležitostech se pozdravovali, jak to vším právem na kněze sluší.

S v a t ý k ř í ž.

Nám pomník v dávném vytýčený věku,
Však dosud pne se v plné svěžesti —
Jeť slavnější nad pomník padlých reků,
Ježž uměna s to byla vyvésti. —
A pomník ten, jenž lidem lásku hlásá —
Jest svatý kříž — a na něm světa spása.
Jest kříž zdroj lásky, z něhož nevýběrný,
Se světu prýští pramen milosti,
Ježž smrtí svou otevřel pastýř věrný,
Učiniv za hřích Bohu za dosti.
Hle božského tam zásluhami syna
Jest s beder lidu sňata hříchů vina!

Když stíhá tě a týrá zloba kletá
A strasti mísí v kalich života;
Buď kalich útěchou, ježž pil Pán světa —
A útočištěm tobě — Golgota.
Tam s důvěrou nechť duch tvůj vezdy zírá,
Kde útěchy zdroj nikdy nevymírá.
Tam puť, jenž přinesl mř s nebes říše —
A lásky símě lidu v srdce vsel —
On - beránek sám k smrti kráčet tiše —
A bránu života nám otevřel.
Nuž sklon když tvého života se blíží —
Tož s vírou k svatému se přivíň kříži.

P. Jan Urban.

Mše sv. největší útěcha věrných duší v očistci.

Jak veliké muky duše v očistci trpěti musí, nelze nám nyní ani pochopiti ani dostatečně uvěřiti; o tom přesvědčíme se teprv, až to k největšímu žalu svému. Na věčnosti sami na sobě zkusíme. Nepravím to sám ze sebe, nýbrž odvolávám se u věci té na výroky sv. Otců. Mezi těmito jest jeden z nejstarších a nejproslulejších sv. Augustin, jenž (Tom. 10. serm. 41. de Ss.) praví: „Oheň, který je (duše v očistci) mučí, jest tentýž, který v pekle zatracence mučí. Oheň tento jest ostřejší a palčivější nade všecko, což zde na zemi viděti, mysleti a cítiti můžeme.“ Kdyby nebylo žádného jiného svědectví pro palčivost a velikost muk očistcových, jediný tento výrok musel by přesvědčiti nás o přehrozných trestech jeho a naplniti nás spasitelnou hrůzou před nimi. — Než sv. Augustin chtěje ještě živěji vštípniti muky očistcové do paměti naší, praví k žalmu 37. takto: „Oheň tento, ač není věčným, přec jest podivuhodně bolestným, neboť přesahuje všecku pokutu, kterou kdo snášel kdy v životě tomto. Nikdy nebyla vynalezena taková a tak veliká bolest těla, ač sv. mučenici podivuhodná přetrpěli muka.“ Rozvaž, milý čtenáři, tyto dva výroky sv. Augustina a přečti si životopisy některých mučovníků, jak téměř k víře nepodobné útrapy snášeti museli, a pak snadno již domyslíti se můžeš, jak hrozný, strašný a téměř nesnesitelný musí býti muky očistcové.

Aby's se však nedomníval, že snad jen sv. Augustin takto o očistci se pronáší, chci umístiti zde též výroky jiných sv. Otců, jenžto úplně s ním se shodují. Sv. Cyrill, patriarcha Alexandrinský, praví: „Každý člověk měl by raději až do skonání světa všechny možné muky snášeti, než jediný den v očistci býti.“ Jak nesmírné jsou tedy muky očistcové, když duše za jediný den více v očistci trpěti musí, než člověk zde na zemi až do skonání světa přetrpěti může. Podobně praví sv. Tomáš Aqu. (in 4. Sent. dist. 20. 9. I. c. 2.): „Nejmenší pokuta očistcová větš jest, nežli největší trest v životě tomto.“ Strašná a hrůzyplná to slova! O Bože spravedlivý! Kterak teprv my, ubozí hříšníci, obstojíme, když po smrti do šířajících plamenů očistcových uvrženi budeme? Jaké pak muky jsou nám teprv uchystány? Téměř s jistotou můžeme říci, že bez muk očistcových spásy věčné nedojdeme, nejsouce ani spravedliví ani dokonalí, — nýbrž do hříšných pochoutek, vášní a neřestí zabředli. —

Mimo jiné pozoruhodné výroky sv. Otců chci zde přičiniti ještě slova sv. Bernardina, jenž (Tom. 2. serm. 15.) praví: „Mezi ohněm přirozeným a očistcovým jest tentýž rozdíl jako mezi malovaným a přirozeným.“ Též v životě sv. Majdaleny z Pazzis, jež často u vidění do očistce vtržena byla a svého bratra tam nalezla, dočetl jsem se tohoto výroku: „Velikého pozemského ohně musíme si u porovnání k ohni očistcovému vážiti, jako nějaké příjemné zahrady.“ Výroky tyto mají nás důlem povzbuzovati, abychom zde na světě již tuhým pokáním káli se za hříchy své, abychom pak po smrti nemuseli tím strašnějším snášeti tresty, důlem mají v nás vzbuditi útrpnost k ubohým duším těmito, jichžto stav jest tím bolestnější a smutnější že samy sobě pomoci nemohou, neboť doba pozemského života jejich, kdežto mohly sobě zásluhy získati a hněv soudce spravedlivého usmířiti, již vypršela. Velikou palčivost muk očistcových lze poznati též z toho, že jsou to nazvíce muky duševní; vždyť každý z vlastní zkušenosti ví, jak velice utrpení duševní přesahuje bolest tělesnou. Oheň očistcový nepůsobí vždy dle způsobu ohně pozemského, jenž zevně pálí, nýbrž oheň

ten má sídlo své uvnitř, v duši samé a zde způsobem duševným bez přestání pálení bude. —

Jelikož, jak již řečeno, duše v očišči samy sobě pomoci nemohou, jest na nás živoucích přispěti jim ku pomoci. Prostředků k tomu máme hojnost. Myť máme modlitby, kteréžto vroucně a zbožně konané věrným duším milosrdenství Boží způsobí. Myť máme almužnu, kteráž jak dí písmo sv.: „od všelikého hříchu i od smrti vysvobozuje a nedopouští duši jíti do temnosti.“ (Tob. 4. 11.) Máme také jiné dobré skutky, jako posty, mrtvení a zapírání sebe, jimižto věrným duším pomoc a ulehčení zjednali můžeme. Avšak prostředek nejvydatnější a nejučinnější, jímžto nejvíce útochy a úlevy duším získati můžeme, jest oběť mše sv. To dosvědčuje též církev katolická, jež na sněmu Tridentském v sez. 25. takto se vyslovila: „Všeobecné shromáždění učí, že duše v očišči modlitbou věřících, nejvíce ale spasitelným obětováním mše sv. pomoci dosahují.“ Totož jest učením církve sv. a článkem víry, jemuž nikdo odpírati nesmí. Víra sv. nás tedy ujišťuje, že nejlépe oběti mše sv. duším v očišči přispěti můžeme; a to státi se může od kněží i nekněží. V týž smysl projádl se již před 600 lety sv. Tomáš Aqu. (učitel andělský), jenž takto píše: „Žádnou jinou obětí nemohou duše z očišče snáze býti vyproštěny než mší sv.“

Jaká jest ale příčina toho, že mše sv. největší pomoc a úlevu věrným duším poskytuje? Příčina jest tato: Při mši sv. kněz a přítomní věřící Boha nejen vroucně za duše v očišči prosí, nýbrž oni mu též přinášejí převydatnou cenu za zbývající jejich viny, za které dosud Bohu zadosť neučinily. K lepšímu porozumění chci použití porovnání. Byl-li někdo pro dluhy do vězení uvržen, lze jej snáze zaplacením dluhu než prosbami z vězení vysvoboditi. Duše v očišči nenepodobny jsou takovému dlužníku. I ony byly uvrženy do žaláře očišcového pro menší skvrny a nedostatky, za které na světě úplně zadosť neučinily, a které jim nyní brání vejíti do království Božího a tak dlouho zde vazbami upoutány zůstanou, dokud úplně dluh víry své utrpením nezaplatí. Vykonává-li tedy někdo modlitby za duše v očišči a obětuje-li Bohu za ně zásluhy modlitby aneb jiných dobrých skutků svých, splatí sice částku jejich dluhu, umírní sice poněkud jejich bolesti, ale úplně z muk jejich sotva je vysvobodí. Neboť soudce spravedlivý sám vynesl přísný výrok: „Viz, abys nebyl uvržen do žaláře. Amen, pravím tobě, nevyjdeš odtud, až navrátíš poslední penízek.“ Z tohoto výroku Ježíše Krista vidno, jak přísným jest soudcem, jelikož nechce dlužníku, jenž mu 1000 hřiven dluhuje, dříve odpustiti, dokud by i posledního haléře nezaplatil. Kdykoliv však někdo mši sv. za duši zemřelého obětuje, vezdy velikou část dluhu splácí, jež tato duše Bohu povinnuje.

Jak mnoho trestů mší sv. bývá odpuštěno, s jistotou říci nelze, jelikož Bůh o tom ničeho nezjevil. Tolik ale jest jisto, že mše sv. za živa sloužená aneb slyšená více prospívá a více trestů prominuje, než po smrti. To dosvědčuje sv. Ambrož, jenž praví: „Jsme-li přítomni oběti mše sv., dokud žijeme, více nám to prospívá, než když mnoho mší po smrti za nás se obětuje.“ Kdo za živobytí mší sv. za sebe sloužiti dá, aneb aspoň ji nábožně slyší, dosahuje rozmnožení oslavy nebeské; této milosti nestane se ale účastným, kdyby se za něho po smrti sebe více mší sv. sloužilo neb slyšelo. Tyto mše sv. pomohou jemu sice z muk očišcových, nikdy ale nemohou přispěti ku zvětšení slávy nebeské.

Kdo za živa dává za sebe na mše sv., aneb aspoň s nábožnou myslí bývá přítomen oběti mše sv. a jest v stavu nemilosti, tomu popřeje Bůh v nestříhlém milosrdenství svém milosti, aby hříchy své poznal, jich litoval a posvěcující milosti

opět nabyt. Za koho však po smrti mše sv. se obětují, tomu milosti této nikdy se nedostane. Mše sv., které za živa slyšíš aneb za sebe sloužiti dáš, budou tě k soudu Božímu doprovázeti, umírní hněv Boží, ochrání tě buď úplně před očistcem aneb vymohou ti aspoň mírnější tresty. Slouží-li se ale teprv po smrti mše sv. za tebe, tu zajisté nebudou mít účinku takového pro tebe, protože nemůžeš si více sám přisvojiti zásluhy, které z oběti mše sv. pro živé plynou. Zásluhy tyto mohou ti sice od přítele, jenž za tebe mši sv. slyší aneb slouží, na způsob přímlyvy přivlastněny býti, nesmí se ale zapomenouti, že na Bohu to jest, chce-li zemřelému zásluhy tyto přičknouti čili nic. Udělíš-li za živobyť knězi almužnu na mši sv., zbavíš se jí svého majetku, svých peněz, učiníš si sám nějakou újmu a dobrovolně ji Bohu za oběť přinášíš. Jinak jest to po smrti. Tu nemůžeš sám ničeho více Bohu obětovati, jelikož vše, což jsi měl, nenáleží více tobě, nýbrž dědicům. Za tou příčinou lze tvrditi, že se mši sv., jež po smrti někoho se slouží, menší spojeny jsou. milosti a že se jí též méně trestů prominuje, než když ji za živa sloužiti dáme. Neboť čas vezdejšího života našeho jest časem milosti a slitování Božího, po smrti však nastane čas trestu a odplaty. Chceme-li tedy soudce spravedlivého usmířiti, musíme to učiniti, dokud čas slitování Božího trvá. Tomu nasvědčuje též výrok sv. Bonaventury, jenž praví: „Bůh v tomto životě malému, dobrovolnému pokání větší přikládá cenu, než mnohem těžšímu pokání v životě onom; právě jako kus zlata více platí než kus olova.“ —

Po této krátké odchylce měli bychom zodpovídati otázku, jak mnoho trestů očistcových mši sv., po smrti slouženou, se prominuje; jelikož ale ani zjevení Boží, ani učení církve sv. o tom se nezmiňuje, nelze nic jistého určit. Musíme se uspokojiti vědomím, že doba utrpení v očistci mši sv. vždy se zkrátí a sice mnohem více než jakýmkoliv jiným dobrým skutkem.

Vědouce tedy, že mši sv. trpícím duším v očistci nejvíce prospěti můžeme, umíme sobě, že od nynějška co nejčastěji při této předražené oběti na ně pamětlivi budeme. Vždyť jsou to naši bližní, naši křesťanští, nešťastní bratři, kteří s námi žili na tomto světě, a snad pod jednou střechou s námi bydleli, s nimižto spojení jsme nejen svazkem jedné víry, naděje a lásky, nýbrž snad též svazkem přátelství; jsou to snad naši přátelé a známí, jenž žalostivě volají k nám: „Smilujte se nad námi, slitujte se aspoň vy, přátelé naši, neboť ruka Páně dotkla se nás.“ Kdož by chtěl uzavřít uši svých k úpěnlivé prosbě této, kdož by nechtěl použití každé příležitosti, která se mu naskytne, aby k ulehčení jejich přispěl?

Aby se však leckdo nedomníval, že to není příliš těžko vysvoboditi duši nějakou z muk očistcových, chci zde uvéstí událost, jež vzata jest ze života sv. Bertranda a jeho otce se týká. Tento byl totiž notářem a chtěl ještě za svobodna vstoupiti do kláštera Karthusianského. Než sv. Bruno a sv. Vincenc po dvakrát se mu zjeví, zbraňujíce mu státi se klášterníkem a prikazujíce mu, aby se oženil, což také učinil. Z manželství toho posel syn Bertrand, jenž v 17. roku stal se Dominikánem a později za světce prohlášen byl. Nekolik let později roznemohl se otec Bertrandův velmi nebezpečně, tak že již nebylo naděje na uzdravení. Syn jeho, jsa již knězem, ihned chvátal k loži otce svého, aby jej na cestu k věčnosti připravil. Po nedlouhé nemoci umřel skutečně otec jeho a sice s takovou zbožností a odevzdaností do vůle Boží, že sv. Bertrand pevně doufal, že zbožný muž tento bez předcházejícího ohně očistcového do stanů nebeských přijat bude. Ale tu pojednou spatřil v duchu duši otce svého v očistci a slyšel ji přezalostně o pomoc volati.

Nárek ten zněl mu ustavčnó v uších a dnem i nocí viděl před sebou bédující postavu otce svého. To zarmoutilo synovské srdce jeho tak velice, že se z toho roz-nemohl. Chtěje otci svému pomoci, ukládal si nejtěžší pokání, každodenně přísně se postil, dnem i nocí až do krve tělo své mrskal, sloužil, kdykoliv mohl, za něho mši sv. a i jiným kněžím na mše sv. dával a téměř bez přestání vyzýval v srdci svém Boha o smilování; a přec všemi těmito kajícími skutky nebyl s to usmířiti spravedlnost Boží, ano k největšímu žalu svému musel zvěděti, že duše otce jeho osm let v očistci se trápí. Teprv po tomto dlouhém času zjevila se mu konečně duše jeho otce, ode vši skvrny již očištěná, děkujíc mu za věrnou lásku jeho a zároveň mu zvěstujíc, že bez přičinění a dobrých skutků jeho dlouhá ještě leta v očistci by se byla trápila. —

Čemu se máme z tohoto příběhu naučiti? Že nemáme se oddávati klamnó naději, že duše zemřelých po krátkém utrpení již do blaženosti věčné vcházejí, nýbrž že tresty jejich trvají často déle než my se nadíti můžeme a že tudíž co nejhorlivěji za ně bez přestání přimlouvati se máme. Nemůžeš-li tedy dáti na mši sv. za duše v očistci, nuže, buď jí aspoň přítomen a požádej též přátele a známé své, aby na týž úmysl mši sv. slyšeli, a buď ujištěn, že vydatnou pomoc poskytněš duším zemřelých. Tutéž radu udělil Tamburin jistě vdově, kteráž si jemu stěžovala, že pro chudobu svou nemůže dáti na mši sv. za zemřelého muže svého. Pravil jí: „Choď tedy pilně na mše sv. a obětuj je za muže svého; takto snad více prospěješ duši jeho, než kdybys jednu toliko mši sv. za něj sloužiti dala, při níž bys snad ani přítomna nebyla.“ Této rady měli by následovati všichni chudí, jenž za duše zemřelých ničeho obětovati nemohou. Jest sice pravda, že více milostí dosahují duše, když kněz za ně mši sv. obětuje, ale taktéž jisto jest, že i pouhým nábožným slyšením mše sv. mnohou úlevu jim zjednati můžeme.

O kéž bychom mohli tělesnýma očima svýma patřiti, jak přehojné zdroje slitování Božího při mši sv. z oltáře se řinou, a kéž bychom zároveň nahlédnouti mohli do očistce, když toto slitování Boží na duše se rozlévá, ó jak potěšené, občerstvené a posilněné spatřili bychom duše tyto!

Nemohu opomenouti upozorniti všechny ty, jenž mši sv. za duše v očistci buď slouží neb slyší, aby to s největší zbožností činili; neboť jelikož jen onu zásluhu duším přivlastniti mohou, kterouž si sami zbožností svou získají, jest na bládní, že dle větší neb menší pobožnosti hojnější neb menší pramen slitování Božího na ně se odlévá.

Obzvláštní útěchou pro duše v očistci jest, když mezi mší sv. nejsvětější krev Krista Ježíše za ně obětujeme. Veliká působnost této předrahé krve předobrazena jest již ve starém zákoně, kdežto Hospodin k lidu israelskému praví: „Já dal jsem vám krev, abyste se jí očišťovali na oltáři za duše vaše, a krev aby byla za očištění duše; (Levit. 17. 11.) „Těmito slovy,“ praví sv. Tomáš Aqu., „jest předoznámeno, že oběť těla a krve Krista Ježíše určena jest pro duše v očistci.“ Neb dal-li Bůh lidu israelskému krev dobytčat, aby ji na zadostčinění za hříchy své obětovali, jest průhledno, že krev Krista Ježíše i nám za touže příčinou dána byla; a jestliže krev obětných kozlů a telat duše jejich od hříchu očistila, tím více očistí krev Krista Ježíše nejen nás, nýbrž i duše v očistci ode všech poskvrn hříchů a vysvobodí je z muk jejich.

Když tato předrahá krev ponejprv na hoře Kalvarii vylita byla, všechny duše, v očistci se nalézající, vysvobozeny byly, jakž to prorok Zachariáš dosvědčuje,

řka: „Ty jsi v krvi úmluvy tvé vyprostil vězuň své z jámy.“ Slovy těmito sv. prorok zřejmě praví, že všeobecné vysvobození duší z očiště krví Kristovou se stalo. A zdaž neobětuje se při mši sv. tatáž krev, jež na kříži prolita byla? Nemůže býti tedy žádná pochybnost, že z oběti mše sv. plyne duším v očiště největší posila občerstvení, potěšení a vykoupení. Ano nikdy ještě nebyl nemocný, palčivou horečkou zachvácený, nápojem studeným tak občerstven, jako duše v očiště občerstveny bývají krví Krista Ježíše, jež při mši sv. za ně se obětuje.

Pravdivost slov těchto zkusil též blahoslavený Jindřich Suso, kněz řádu kazatelského. Ve studiích svých v Kolíně seznámil se s jistým knězem, jehož si velice zamiloval. Oba zavázali se slibem, že, kdo druhého přežije, za pokoj duše jeho několik mší obětovati bude. Nedlouho na to zemřel přítel Susonův, tento však, jsa jinými mšemi přetížen, nemohl při nejlepší vůli dostáti slibu svému. I snažil se jinými dobrými skutky, obzvláště horlivou modlitbou, slib učiněný nahraditi. Brzy ale bylo mu u vidění sděleno, že všechny jeho kající skutky nejsou s to, nahraditi oběti mše sv., k nimž se byl slibem zavázal. Nemeškaje svěřil se svému představenému, žádaje jej, aby ho na nějaký čas sprostil povinnosti sloužiti mše sv. na úmysl kláštera. Teprv když slíbené mše sv. za přítele odsloužil, bylo mu zjeveno, že duše jeho již kýženého spojení s Bohem požívá.

Příklad tento ozřejmuje, jak velmocná jest krev Krista Ježíše, jež na oltáři za duše se obětuje. Nemohla-li horlivá a vroucná modlitba blahoslaveného Susona duši z očiště vyprostiti, kterak mohli bychom my se domnívati, že naše nenábožná, roztržitá modlitba duším v očiště prospěje? Modlíme-li se ale při mši sv. a spojíme-li modlitbu svou s modlitbou kněze, bude mši modlitba taková podivuhodný účinek a moc. Obětujme tedy často při mši sv. krev Krista Ježíše, neboť tím velikého ulehčení duším v očiště zjednáme. Ku konci pojednání tohoto chci ještě uvést slova sv. Jarolíma, která nás zajisté ještě více povzbudí, abychom za duše v očiště mši sv. obětovali. Praví totiž: „Duše v očiště, za které kněz při mši sv. se modlívá, netrpí, když mše sv. za ně se slouží, žádných muk.“ Podobně vyslovil se též sv. Řehoř: „Muky zemřelých, za které mše sv. se obětuje a na které kněz při mši sv. zvláště pamatuje, se promínují aneb aspoň zmírňují.“

Ctihodný služebník Páně P. Klement M. Hofbauer.

XI.

Některé z nejoblíbenějších jeho průpovědí.

(Pokračování.)

20.

„Bůh nikoho nepotřebuje.“

* K vykonání mnohých věcí užívá Bůh lidí jako nástrojů, zapotřebí jich však nemá. Nikdo ať se nedomnívá, že bez něho nic důležitého státi se nemohlo. Chce-li Bůh, stane se to i bez něho. K provedení záměrů svých může sobě Bůh

i nejsprostějšího člověka vyvoliti, není mu zapotřebí ani chytrosti světské, ani učenosti mudrců ani moci a vojsk králů. — Bůh nikoho nepotřebuje; toť ku ponížení hrdých a k povzbuzení málomyslných!

21.

„Děti a blázny chválíme.“

* To jest lók pro pyšně, kteříž chtějí chváleni býti a se rmouti, když se jim za vše pochvaly nedostane. V pravdě ctuostný člověk — jako pravý mudrý, koná povinnosti své z lásky k Bohu, od něhož jedině odměny věčné očekává, ne- hledě na to, zdali z lidí jej kdo pochválí.

22.

„Nechť nás lidé chválí aneb haní, zůstaneme takovými, jakými jsme před Bohem.“

23.

„Vzhledem hříchů již odpuštěných beze strachu nebudmež. Snadno mohou se totiž myšlenky a obrazy, jež ondy k pádu nás přivedly, navrátiti, bývalým obyčejem veliké zajisté nad námi síly dosáhnouti; a jestliže kdo s dokonalým zalíbením jim se poddá, spáchal v myšlenkách tentýž hřích, jehož tehdaž skutkem se dopustil. Opatrnými tedy budmež, neboť poklad drahocenný v nádobě křehké nosíme.“

24.

„Neštěstí, jenom hodinu v nepřátelství Božím býti, tak veliké jest, žeby v hodině smrti i sebesvětější kajcník zoufal, kdyby jej pomoc Boží nechránila.“

* Do nepřátelství Božího padá ten, kdož smrtelného hříchu se dopustil. Mnohý ovšem, bohužel! málo si z toho dělá, nepoznávaje zlobu těžkého hříchu: na smrtel-

ném loži však objeví se mu spáchaný ten hřích v celé hrůze své. Blaze mu, činil-li pokání! Milost Boží jej ochrání aby nezámolomyslul. Co si počne nekajcník? —

25.

„Každé chvíle slouženy jsou na některém místě mše svaté; a jedné jediné mše sv. by víc než dostačilo tisíc světů vykoupiti a peklo, kdyby za ně obětována býti mohla, vyprázdniti: ano i smírující smrt Krista Ježíše byla by zbytečnou bývala, kdyby nepochopitelná tato obět před ní byla mohla konána býti. A hle! všech mši svatých a všech zásluh církve bojující stává se účastným, kdož přítelem Božím jest.“

* Zajímati to bude zajisté čtenáře „Školy“, naznačíme-li zde jak skutečně každé chvíle na některém místě světa nejsvětější oběť mše sv. se koná; a jelikož o témž předmětu katolický časopis „Blahověst“ v čísle 2. letošního roku pojednal, uvádíme zajímavý ten článek zde doslovně: „Ustavičná oběť.“ Nemám zalíbení ve vás, praví Hospodin zástupů, a darů nepřijmu z ruky vaší. Nebo od východu slunce až na západ veliké jest jméno mé mezi národy: a na každém místě přináší se a obětována bývá jménu mému oběť čistá: nebo veliké jest jméno mé mezi národy, praví Hospodin zástupů.

(Mal. I., 10., 11.) Slova tato proroka Malachiáše čtyři sta let před příchodem Krista Pána vyrčená naplňují se za dnů našich v rozličných krajinách dnem i nocí kdekoliv se mše sv. obětuje.

Když jest v Římě:

půlnoc, slouží se mše sv. v Asii, v západní Číně, a sice v apoštolských vikariátech Ehen-Su, Se-Tehen a Guna-Non, v království Siamském, na poloostrově Malakka a Thibetu, neb v těchto zemích jest tou dobou již na úsvitě: tam vzešla již ranní záře.

Prvá hodina s půlnoci, obětuje se nekrvavá oběť v Asii a ve Východní

Indii, v Bengalech, v Pondicherii; v apoštolských vikariátech indických Dekka a Kalkutta; na poloostrově Cejlonském a v Madrassu jakož i v Madeiře.

Druhá hod. s půlnoci, v některých krajinách asiatských; na pobřeží Malabarském v apoštolských vikariátech: Maissouc, Goa a Bombay.

Třetí hod., na jednotlivých ostrovech indických a na ostrovech Bourbonu a Madagaskaru.

Čtvrtá hod. ranní, v Persii, Adenu, Palestině a v některých krajinách evropského Ruska.

Pátá hod., v Polsku, v Rakousku, v Německu, v Egyptě a v mnohých jiných zemích.

Šestá do dvanácté, v Itálii, v Rakousku (na Moravě, v Čechách), v Německu, ve Švýcarsku, ve Francouzsku, ve Španělsku, v Anglicku, v jižní Americe a ve Venezuele.

V poledne v Římě, středu katolického světa. Když jest tam

prvá hod. s poledne: v Severní Americe, v New-Yorku, v Bostonu, ve Filadelfii a ve všech východních i středních státech Severoamerických.

Druhá hod. s poledne: v Kansasu, Texasu, Mexiku a v ostatních apoštolských vikariátech Severní Ameriky.

Třetí hod. s poledne: v Kalifornii, v Oregonu a na některých ostrovech Tichého Oceánu.

Čtvrtá hod. s poledne: v Australii, v Gambii a na ostrovech Marketských a Marquisových.

Pátá hod.: v Australii na ostrovech od Pomotonu až k Tahiti a i na jiných ostrovech Tichého Oceánu, kde se katolické dědiny nacházejí.

Šestá hod. (na večer): v Australii na ostrovech Samoa, Tonga, Wallis a Funtano.

Sedmá hod. (na večer): v Australii v diecésích Sidneyské, Melbournské a Brisbánské.

Osmá hod.: v Nové Kaledonii a

na Nových Hebridách, na ostrovech Karolinských a Filipinských.

Devátá hod. (večer): na souostroví australském Viti, jehožto obyvatelé teprv před krátkým časem na víru katolickou obráceni byli.

Desátá hod. (v noci): v Japonsku, v diecésích Perthské a Batavské, v Jižní Asii, ve východní Číně, v Shanghai, v Pekingu a v Nankinku.

Jedenáctá hod. (v noci): v některých krajinách Střední Asie. — Tak se obětuje v každou hodinu ano v každém okamžiku přecistá oběť nového zákona někde v nádherném chrámu, jinde v chudobné chatrči, v ledových krajinách Gronských, v pralesích amerických, v horkých pustinách afrických i na zapomenutých ostrovech malayských. Miliony věží chrámových pnou se k nebi a na každé z nich stkví se znamení spásy lidské, drahý kříž Krista Pána. Země poseta jest kostely a v každém z nich kolik tu oltářů, kolik obětníků, kolik kalichů, kolik prosebníků, kteří v prachu klečíc ctí tu krev na Kalvarii prolitou a do kalicha požehnaného zachycenou! Věčně památný děj na výšinách Kalvarských se stále opakuje. Když obyvatelé v jednom dílu světa umdleni ubírají se na lůžko, aby nových sil nabyli a po denní práci si odpočinuli, vstávají obyvatelé jiného dílu světa občerstvení, aby tam s chválou a s obětí počali, kde onino přestali, aby Bůh jako v nebi tak i na zemi ustavičně a bez přestání ve všech jazycích byl ctěn, chválen a veleben. Na každém místě přináší a obětuje se jméno jeho oběť čistá, nebo veliká jest jméno jeho mezi národy. Jaká útěcha pro zbožného katolíka, který ví, že se s jeho modlitbou a s jeho hlasem spojuje neščíslný počet jiných hlasů, kteří chválí Beránka od počátku světa zabitého a na oltáři obětovaného; a že se z oltáře prýští milost milosrdenství a slitování všem bez rozdílu, a každý bez rozdílu této milosti, jen když chce, účasten býti může.

(Dokončení.)

Pout do Filipsdorfu podnikne se z Brna příležitostně pouti sv. Janské. Dne 15. května shromáždí se ráno o 1/26. hodině v kostele OO. kapucínů na mši sv. a o 7. hod. odjedou z nádraží státní dráhy do Prahy, kde se zdrží po celý den slavnosti sv. Jana Nepom., a 17. ráno odjedou po dráze Frant. Josefa do Filipsdorfu, odkud 19. zpáteční cestu do Brna nastoupí. Celá jízda sem a tam v III. tř. stojí 12 zl. — Bližší zprávy podá Ant. Mička, zpěvák u sv. Tomáše v Brně. —

Z Klimkovic. (Sv. dětství.) Děti naší farnosti, jenž chodí v Klimkovicích a v Polance do školy, daly minulého roku opět svou něžnou lásku k Ježíškovi na jevo. Zase pamatovaly na ubohé dítky pohanské ve svých denních modlitbách a s radostí přinášely své malé dárky k nohoum Ježíškovým na jejich vykoupení. Jak mohly, tak dávaly své příspěvky po 2 anebo 4 krejcařích, až konečně svůj roční příspěvek doplnily. Místo aby peníze od rodičů anebo přátel darované promlsaly, proukazovaly milosrdenství ubohým dítkám pohanským, aby i tyto mohly účastnými se státi milostí našeho svatého náboženství. A vizte, jak byly horlivy ve své dobročinnosti! Složily minulého roku opět 49 zl., z nichž 15 zl. bylo již dříve zasláno nejdůstojnější kníž. arcib. konsistoři v Olomouci a 34 zl. nyní redakci „Školy“ zasílám. Pán Bůh zaplať dítkám štědrým a jejich rodičům a všem těm, jenž je k dobročinnosti povzbuzují! Otvírají nebo ubohým dítkám pohanským a vykoupené dítky za ně budou orodovati u trůnu milosrdenství Božího. —

Svatý Jan Nepomucký. — Pan M. byl studujícím o jednu třídu výše než já; ale bezbožný nynější duch měl na něho větší vliv než latina, počtářství a j., — proto v šesté latinské přestal — stal se písařem v rodném svém městě K. H. — Tenkrát tropili nevěrci a

protestanté živý švindl s mistrem Husem. Pan M. chodil do hospůdky k p. K., kterýž byl protestant a nesmírný vlastenec lehkého zrna a ctitel mistra Husa, proto že se tak statečně postavil na odpor těm zatemnělcům. U města K. H. děla se také oslava mistra Husa na vršíčku. Pan M. složil dříve báseň na potupu církve katolické a na oslavu mistra Husa a dal ji vytisknout — a nyní ku slavnosti složili oba rytíři p. písař i hospodský řeč, podobného obsahu, kterouž měl p. písař M. přednáseti. — V městě K. H. stojí na náměstí socha sv. Jana Nepom., kteráž po celý oktav bývá ozdobena a večer osvětlena; na toto zpátečnictví se oba naši hrdinové dopalovali a hubovali na neuvědomělost občanů. — Když na vršíčku p. M. ku počtě mistra Husa církvi katol. hodně vynadal a mučednickovy zásluhy vylíčil, — mluvil asi v tomto smyslu: „Naději se od uvědomnělé obce K. H., že nebude trpěti na náměstí sochu Jana z Pomuku, připomínající kejklř papeženských, ale že tam co nejdřív místo ní bude státi socha vlastence našeho — mistra Husa.“ — Asi za dvě leta po tom zemřel p. K. právě na den sv. Jana Nep. ve věku ještě dosti mladém; a za šest let od slavnosti Husovy na sv. Jana Nep. odpoledne pohyboval se z města K. H. průvod; byl to pohřeb p. M., písaře, kterýž v 25. roce věku svého zemřel. — „Že pak ti kněží mu pohřeb udělali,“ divili se mnozí z diváků. „Milí lidičky!“ vypravoval malý mužík, „na smrtelné posteli mluvil zcela jinak, byl jsem při tom — upřímně přijal svaté svátosti, odprosil všecky, i dp. děkana, a pak skonal.“ — „Hle, prst Boží je to,“ pravili vedle jiní. „Sv. Jan Nep. tamto stojí, věnci ozdoben a oslaven, a toho, kterýž jej chtěl z města vyhodit, vynášejí mrtvého o slavnosti Svatojanské. — Sv. Jan Nep. zvítězil!“ — a já k tomu dokládám: Sv. Jene, patrone země české, oroduj za nás! — Št. D.

V měsíci květnu

modleme se

**aby milodar sv. Otci, halěř sv. Petrský, neochaboval,
nýbrž vzrůstal.**

Nejednou byla nám dána příležitost, mluvit o významu a důležitosti almužny, kterou sv. Otcí poskytujeme, o halěři sv. Petrském, a vloni bylo jedno takové pojednání ještě zvláště tiskem vydáno (Halěř sv. Petra. Cena 6 kr.) a zasluhuje zajisté, aby hojně bylo rozšiřováno a čteno, zejména tam, kde z nevědomosti nejvíce bývá hubováno na ty almužny od zbožných, uvědomělých katolíků sv. Otci davané.

Almužna sv. Otci, papeži poskytnutá, není žádnou obyčejnou almužnou, ona se nedává papeži jako soukromníku, nýbrž jakožto nástupci sv. Petra, zástupci Ježíše Krista zde na zemi, ona jest spolupůsobením v zájmech našeho Spasitele, ona jest slavným vyznáním a osvědčením víry, které by nikdy nemělo ochabovati, jako skutečně u sebevědomých katolíků ani tehda neochabovalo, když papeži naездеjší statky dosti bohati byli.

Halěř sv. Petrský má ale také nároky na skvělou odměnu; nebo jestliže ani hlt vody k občerstvení podaný nezůstane bez odměny a dána-li proroku, dostane odměnu proroka, dána-li králi, královskou, tož zajisté obdrží milodar v osobě papeže poskytnutý Ježíši Kristu, živému Bohu, odměnu Božskou.

K čemu se vynakládá almužna sv. Otci, jest nám dostatečně známo a různé utrhačné, závistivé úsudky novověkých Jidášů nezviklejte naši horlivost v tom bohumilém činu, ba nechť ještě více nás povzbudí, abychom veřejně skutkem vyznali svou víru a k její rozšíření a oslavení seč jsme přispěli. Pročež modleme se po celý měsíc:

Božské Srdce Ježíše! skrze nepoškvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji k dosažení větší podpory, již Tvůj náměstek očekává od šlechtnosti svých dítek. Učiň, o Božský Spasiteli! abychom pochopili, že podporu, kterou jemu poskytujeme, vlastně Tobě věnujeme k uskutečnění jednoho z nejsvětějších Tvých záměrů. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zacheňte církev, říši Rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeslaské Srdce Panny Marie, budiž mou spásou.

Svatý Michale archanděli, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Nejsladší srdce Ježíšovo, pravá Cesta k spasení,
buď Ctěno na Věky VěkůV!

Hlasy Srdce Páně.

XI.

Když tam lid můj na Sinai
Uslyšel hlas Hospodina,
A zřel jeho velebu,
Tu se všecken chvěl jak třtina.

Mluv ty s námi, ni Bůh sám,
Snažně ku Mojžiši děli,
Nelze zříť nám v jeho tvář,
Abychom snad nezemřeli.

A Bůh ukryl oblesk svůj,
A zaň mluvil Mojžiš vřele,
Čeho lidu šetřiti,
By se Bohu líbil cele.

A lid vděčně naslouchal
A se z lásky Boží těšil,
Brzy ale zapomněl:
Amen volal, a zas hřešil.

O tak nečiň, duše má,
Srdce mé hlas ku pokoji,
Šetřiž ho a setrvej,
A Bůh sám se s tebou spojí.

XII.

Když mou slávu na Tábor
Důvěrníci moji zřeli,
Tu hned stálý na pobyt
V rozkoši své pomýšleli.

Když pak Otec vydal hlas:
Tento jestiž Syn můj milý,
O, tu v bázně záchvatu
Všecku mysl potratili.

Nebojte se! já jim děl,
A hned spadly jejich mdloby,
Jak když v bouři nad hlavou
Temné mraky slunce zdrobí.

A má láska pro tebe
Víc, má duše, učinila,
Ona pro tvou pro mdlobu
Velebu mou v účast skryla.

Ona s tebou na zemi
V tajuplném sídlí stanu,
O tož nemdli, neboj se,
A dej sebe v obyť Pánu.

F. K.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

VI. Červen.

„S radostí čerpati budete vody z pramene
Spasitelova“ . . . Isaiáš.

Ovodňování.

Příteli, viděl-li pak jsi už jednou moře? Já již ano, ty ale snad ještě ne. Ale to nic nevadí, můžeš si je aspoň v duchu představit a jako ve snách pustiti se po něm na cesty. Je-li ti libo — tedy pojď! Vsedneme ve Vídni na dráhu a za krátko octnem se v Terstu, který již leží na břehu mořském. Tu spatříme v přístavu již lodě ohromné velikosti — jako hodné domy a na nich stězně vysoké jako věže a tito velikánové houpají se na vlnách mořských jako skořápky ořechové. Za nimi pak rozprostírá se teprv ta hladina mořská na západ, na východ, na jih — bez konce, oko tvé neuzří na celém obzoru nic jiného, leč vodu. A předc, stojíme zde teprve jen u mořské zátoky, je to teprv počátek, řekl bych první kapka moře. — Ale teď se pustíme dále, pojedem podél té krásné země Vlašské, a tam, kde končí, octnem se již ve větší vodě. — Jeť to tak zvané středozemní moře, poněvadž od nepamětných časů leží mezi třemi díly světa. Dáme-li se po něm pak k západu, vyjedem pojednou ouzkou uličkou vodní ven a tu spatříme teprve to pravé moře — jeť to oceán atlantický. Člověče! to je teprv kus vody! těžko jest o ní ti náký pojem udělat. Kdybys na př. jako orel se vznésti mohl do výše, na hodinu a třeba na mnoho mil, až by ti ta největší loď dole přicházela jako muška — a pak bys se ohlédl v pravo a v levo, v před i v zad, nespatřil bys nic jiného, než všudy vodu, vodu od jednoho konce zeměkoule až k druhému. Jeť to ono moře, přes které plují stěhující se do Ameriky, a kteréž loď — letí-li jako pták, teprv za 15—20 dní přelítne. A co je za Amerikou! budeš se ptát. Příteli, zase moře a sice ještě větší, tak zvaný tichý oceán. Ano více než dvě třetiny celé naší zeměkoule pokrývá voda a jen jednu třetinu obnáší suchá zem; tak žeby skoro si člověk myslel, že ta zeměkoule více pro ryby je stvořena než pro člověka!

Než, proč ti ukazuji ty spousty vod? — budeš se ptát: k čemu vůbec je tolik vody na světě? a co my z ní máme za užitek? (Škoda že jsme nebyli my dva při stvoření světa — byli bychom to jistě zjinačili s tou vodou!) — Než, mlč prostorek jazyku! pravda, jinače bys to byl spravil ale lépe jistě ne!“ —

Milý příteli, pojď a rozvaž si jen trochu, jak podivně to s tou vodou na světě chodí! — Ty víš, že všechny potoky vtékají do řek, a řeky zas do větších veltoků a ty zase do moře. Ó co tu vody den po dni a rok po roce vtéká tedy do moře! myslel bys, že musí předc jednou přetéci a pevninu zaplavit. Vidíš, a předc se to nikdy nestane. A proč ne? Kam se děje všechna ta voda do moře ustavičně přibývající? — Jako z vody na ohni se vařící vystupuje bílá pára, a tou měrou, jakou vystupuje, vody v nádobě ubývá — tak i tam pálí to sluncečko s hůry jako oheň do toho moře a odvažuje bez ustání vody jeho, že dnem i nocí vystupují páry do výšky a přišedše v chladnější vzduch houstnou, tvoří mračna a mračna ty uchopí vítr a nese je daleko, daleko až k nám; tu se usazují na horách a obklopují temena jejich a zvlhčí lesy, pak se snesou v kraj a kropí jako zahradník z konve teploučkým deštěm pole a louky. Poněvadž ale nemohou stále na jednom místě zůstat, zanechají v lesnatých horách potřebnou zásobu vody; ta se vtáhne totiž do zemi, pučí

škulinami a rozsedlinami dál a dál jako v rourách vodovodu, až někde pod vrchem vyrazí na světlo denní co stříbrojasný pramínek a běží a skáče po kameni do oudolů a bublá si cosi cestou, jakoby roznášela a rozdávala pozdravení všem těm květinám kolem nichž běží. A tu přichází za parného dne zemdlený poutník i rolník žízňivý k potůčku a občerstvuje vypráhlý jazyk vodou křišťálovou; tu zas ptáčekové přilétají a svlažují svá hrdélka k novému zpěvu a kudy potok teče všudy se to zelená a třpytí kvítím pestrým. A k potůčku přidá se z té a oné strany nový bratr a spěchají k chýši člověka zavodňují mu pole i sady, louky i háje, napájí mu stáda a slouží mu k posile a občerstvení. — Kam ale ani déšť ani potok nenajde cestu, tam je zastává noční rosa, setře prach s květin a naleje každé do kalíšku snídání, a z rána stojí tu všechny tak čerstvy, jakoby nedávno z poupat vylezly.

Chápeš teď příteli — k čemu tak veliké moře? a proč více vody na světě jest než pevné zemi? — Co, kdyby byl ten poměr obrácený a bylo země dvě třetiny, vody pak jen jedna třetina? ach, odkud pak by nabrala taková prostora pevniny potřebné šťávy a vlhkosti? — a kdo by napojil ty miliony a miliony všech žíznivých tvorů? — Ó zajisté brzy by žhavé paprsky slunce požehly všecko rostlinstvo, uschla by louka i les, vyschly by prameny, potoky i řeky — a co potom? — ptactvo a veškeré živočišstvo i člověk hynul by žízní — smrt s kosou měla by žně, — a celá zem by se proměnila v čírou, mrtvou poušť, jako je Sahara. — Proto musí býti tolik vody a takové moře na světě! —

Tak, teď to vš. A jako u vás v neděli před kázáním zpíváte a připravujete se na slovo Boží, když pak vystoupí pan farář na kazatelnu, umlkne na kruchtě varhany i zpěv a nechají jemu teď slovo: tak i já jsem milý čtenáři až posud připravoval mysl tvou na to, co přijíti má. Teď tedy o moři pomlčím a začnu o té pravé věci.

Jak známo, máme nyní červen, a v červnu skoro obyčejně připadá svátek Božího Těla a 8 dní na to v pátek nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista. To jsou milý čtenáři pro nás dva velmi důležité svátky, a vzhledem na tvou štěpnici bude na tom velmi záležet, kterak oba dny užiješ. Na to tě chci raděj záhy připravit a volám s prorokem Isaiášem: „Ó vy všickni, kteří žízníte, pojďtež k vodám, a vy, jenž peněz nemáte, pospěšte a kupujte sobě zdarma vína a mléka!“

Neboť vězte, čím je obrovské moře pro naši zem, tím je pro duše naše Božské Srdce Páně v nejsvětější Svátosti oltářní! — ba ještě větší jest hojnost občerstvujících milostí v Něm shromážděna, a odtud z nejsvětější Svátosti oltářní prýští se ty vody živé do srdcí lidských vedouce je do života věčného. Co je vzdáleno od tohoto duchovního moře, to vadne a schne, a srdce lidské bez této Svátosti musí býti učiněná vyprahlá poušť! Na blízku ale tohoto moře všecko se daří, bujně se zelená, kvete a vůni vydává jako v zahradě dobře zalévané. Z tohoto moře pili oni šlechtí mužové, ony silné ženy a statné panny a neohrožení mládenci, kteří za prvních let křesťanstva tak zmužile za víru Kristovu bojovali a umírali. Občerstvení vodou z tohoto moře šli neohroženě na plápolající hranici, na skřípec, na kolo, i k meči katovu. — Roku 177 po Kr. vychrlilo také v Lyoně ve Francouzsku peklo všecku ukrutnost svou na křesťany. Jednoho dne byl k neslýchaným mukám odsouzen mládenec, jmenem Sanktus, jáhen sv. církve. Rozpálili totiž katané železné plotny až do červena a těmi obložili tělo jeho, až bylo celé jedna rána. Ale Sanktus vydržel všechny tyto bolesti a zemřel v nezlomené věrnosti k Spasiteli svému. Tážeš-li

se ale, jak mu možno bylo nevýslovnou tu trýzeň vydržet, odpovídá stará legenda doslovně takto: „Sanktus ovlažován a orosen jest z pramene vod živých, které prýští ze Srdce Ježíše Krista!“ —

Ale nejen mučeníci pili jsou z tohoto duchovního moře, nýbrž i poustevníci, vyznáváci a mnichové, a odcházeli co lvové bojechtiví na postrach nepřátelům svým: světu, tělu a ďáblu. A na břehu tohotéž moře zkvětá čistota a nevinnost a pije z něho onen občerstvující nápoj, jenž hasí žár náruživosti a plamen nečistých žádostí. Tak vyrůstal na př. krásně a svatě, jako stromek u potoka, sv. Stanislav, sv. Alois, ona Růže Limanska a Lilie z Quitto, a máš-li milý čtenáři při ruce dobrou Legendu či Životy Svatých, listuj sám a nalezněš, že právě na břehu tohoto duchovního moře t. j. na blízku nejsvětější Svátosti oltářní vykvetly nejkrásnější květy cností křesťanských.

Jak asi sám teď už nahlížíš, nezbyvá i tobě nic jiného, než uchýliti se také k tomuto moři. Ba arci, chceš-li vůbec aby ty v zahrádce tvého srdce již zasázené květiny nesvadly a neuschly a nezhybnuly, nýbrž aby se zelenaly a bujně rostly a rozkvétaly: musíš se v čas postarat o ovodňování tvé zahrádky! Kde jsou k nalezení vody k tomu potřebné — vody živé, už dostatečně víš a proto bude se jednat jen o to, jakým způsobem bys ji do své zahrádky dostal. — Ale strpení, i to se máš dnes dozvědět. Sv. Terezie píše totiž, že obyčejně čtvrtým způsobem se půda ovodňuje a sice: buď se táhá voda ze studně v okovu, nebo ji čerpá samohybné kolo z řeky kolem tekoucí, nebo se nabírá beze všeho přístroje přímo z pramene aneb konečně zalévá nebeský déšť sám bez přispění lidského. A hle, dnes ti ukážu, že právě na takový způsob lze čerpati i z onoho moře milosti, z nejsvětějšího Srdce Páně v Svátosti oltářní.

1. Především jest to Božské Srdce, jsouc dnem a nocí uzavřeno v svatostánku pro nás pravou studnicí, a dobře se na ně hodí slova Šalomouna: „Studnice zapečetěná jsi, pramen zahrad, studnice živých vod jsi ty.“

Jak známo ale, neteče ze studnice voda sama vzhůru, nýbrž se musí buď okovem neb pumpou vytahovati a to stojí vždy práci a namáhání. A tak je, milý čtenáři, i s tou vodou duchovní u Spasitele našeho, člověk si ji musí totiž řádným a opravdovým namáháním dobývati. A co tím asi myslím? — Poslyš a porozumíš.

V jisté pohorské vesnici ležela již delší čas jedna služebná dívka jsouc nemocí jaterní stížená. Několik útrpných kamarádek ji častěji navštěvovalo, těšíce a pomáhající jí, seť mohly. Jednoho dne se přitrefilo, že se sešly u lůžka nemocné s lékařem. Již se byla sice nemoc zlepšila, ale dívka jen velmi zdlouha se pozdravovala. I pravil lékař: „Dokud naše nemocná musí píti tu špatnou vodu z obecní studně, není pomýšlení, aby se tak zotavovala jak si přejem. Škoda jen, že k „stříbrné“ studánce je tak daleko! z té jen žejdlík vody denně pozdravil by rychle nemocnou.“ — Jakmile to uslyšely kamarádky nemocné, ihned se uradily, že střídavě každého dne jedna z nich o hodinu dříve si přivstane a dojde k stříbrné studánce do lesa půl hodiny vzdálené a přinese džbán té křišťálové vody nemocné družce. Jak uraděno, tak učiněno. A aj, nemocná pila s chutí horské vody z lásky jí přinešené a brzy se vrátila síla a zdraví těla i barva tváří. —

Milý příteli, nenachází se i duše tvá v podobném stavu, že by jí nebeský lékař co nejdůtklivěji radil užívati stříbrnou studánku? — Ty jsi byl snad o Velkonoci u sv. zповědi, vyplel jsi ze srdce jedovatý hřích a učinil jsi krásná, bohumilá předsevzetí. Ta nějaký čas sice bujně zkvétala v tvém srdci, ale teď vypadají již opět jako kvítí bez vody v letním vedru, mdlá, vyschlá a zvadlá klesají

k zemi. V jiné zas věci nemůžeš to ani o krok dál přivést, ta a ona cnost tvá je jako květinka, která se nechce nikterak od zemi hýbat, zkrátka duchovní vláhy má to tvé srdce na nejvyš zapotřebí!

Nuže pošli tento měsíc častěj své dvě služby: víru a naději ku „zlaté“ studánce ve svatostánku. Ale ať se jen víra hodně poníží a ponoří až na grunt Božského Srdce Páně a tam ať rozjímá ten tichý život Jeho, a čím hlouběj vnikat budeš, tím více dojemných pravd a naučení se ti vynoří, které posilní a občerství to tvé předsevzetí: vésti nový křesťanský život. Rád bych se tu s tebou pozastavil a tu a onu pravdu ti ukázal, ale myslím, že už znáš beztoho knížečku, zvanou: „Devítidenní pobožnost k nejsv. Srdci Páně od Borgo,“ nemáš-li ji ale, tedy si ji kup, jsi-li opravdu přítel Božského Srdce — (stojíš na skladě „Školy“ pouze 20 kr.) — a tam v těch rozjímáních je všecko pověděno, co má křesťan u té zlaté studánky dělat. Bude to ta nejlepší příprava k Božímu Tělu a k svátku nejsv. Srdce Páně, pakli každodenně aspoň jedno to rozjímání předevezmeš. — Ta naděje zas ať je hezky ponížená a pokorná, a ať si upřímnou modlitbou jako okovem nabírá ze studánky nejsv. Srdce síly, zmužilosti a stálosti v dobrém; ať se nebojí že snad studánku vyprázdní, ó ta je přehluboká, přebohatá na vše milosti.

Tedy ještě jednou příteli nezapomeň a pošli každodenně ty dvě služby k návštěvě nejsvětější Svátosti oltářní; vrátíš se jistě pokaždé nesouce hojnost té léčivé oživující vody tvé duši.

2. Po druhé zas přichází mi ta milost Boží v nejsv. Svátosti jako mohutná řeka, která tu proudí kolem tvé zahrady a z které ti bez velkého namáhání může voda přitékat, pouze pomocí čerpadla čili kola naběračného. A tu mi připadá na mysl ten krásný den Božího Těla a to processí s Nejsvětějším. — Jak víme, držel Syn Boží čtvrtý průvod či processí, a každý přinesl světu velkých milostí.

První průvod držel, když vyšel s nebe, z lůna Otce svého a přišel k nám na svět, vzav na se člověčenství. Tento příchod Jeho na zem byl tak požehnaný, že sami andělé radostně nad tím prozpěvovali: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ — Druhý průvod držel Kristus Pán tenkrát, když za posledních tří let svého života táhl po svaté zemi od města k městu, ode vsi ke vsi a učil, těšil a divy činil na neduživých a chorých všeho druhu. Co takových milosrdných skutků lidu prokázal, píše sv. Jan, bylo tolik, že, kdyby se všechny sepsati chtěly, celý svět by ty knihy neobsáhl! Svatý Petr píše o tomto průvodu zkrátka: „Kudy chodil, všady dobře činil.“ — Po třetí držel Spasitel processí ulicemi Jerusalemskými od hory Olivetské až na horu Kalvarii. To byl sice pro Něho těžký a smutný průvod, pro nás ale nad vše pomýšlení požehnaný. Tu bojoval ten veliký boj proti našim úhlavním nepřátelům, proti hříchu, smrti a peklu; tu podstoupil na Golgotě krvavou bitvu, aby vysvobodil duše naše z krutého otroctví, v němž úpěly. Konečně ale zvítězil a svět byl vykoupen! Proto Mu jásalí vstříc nebešťané: „Sláva a čest a síla na věky Beránku!“ — Po čtvrté pak držel Spasitel náš slavný průvod, když se vracel s velikou slávou k Otci svému na nebesa. A o tomto průvodu pravil sám: „Dobřeť jest vám, bych odešel. Jdu, abych vám tam příbytek připravil, nebo v domě Otce mého jsou mnozí příbytkové!“

To bylo Jeho čtvero processí, a já bych skoro řekl, že všechna zas opakuje Kristus Pán při průvodu Božího Těla ku čtyřem oltářům, a že všechny ty zásluhy, jež svým životem, utrpením a smrtí byl nashromáždil v onom moři svého nejsv. Srdce, v tento slavný den plným proudem vylévá na ty, kdožkoli s pravým duchem

na průvodu podílu berou. Či nepatříš Jej okem víry těmi ozdobenými ulicemi města kráčet i a milosti rozdávati tak, jako když ondy v sv. zemi chodil dobře čině všem, kdo si na Něm co žádali? — A což teprve, když se od oltářů uděluje požehnání s Nejsvětějším? — Sv. Filip Neri viděl jednou při té příležitosti ve sv. hostii živého Spasitele, an s roztaženými rukama klečícímu lidu žehná. Ano žehnati nám, to je Jeho nejmilejší práce, a když On žehná, tu se řine v proudech ta milost z nejsv. Srdce Jeho na všechny, kdož ji jen s vírou a láskou přijmouti chtějí. Ne nadarmo pravím s vírou a láskou, nebo, jak známo neuzdravil Pán na svých misionářských cestách v zemi judské šmahem všechny nemocné a nežehnal všem všudy dítkám, jmenovitě v Nazaretě mnoho divů nekonal, a proč? Poněvadž tito lidé si Ho nevšíмали, k Němu nešli, o nic Ho neprosili, ano, jak sv. Matouš dí — nevěřili v Něho. Těm a takovým tedy nebylo pranic platno, že Kristus živý dědiny jejich procházel.

A právě tak se to má i s průvodem Božího Těla. — Příteli, co by ti prospělo že teče kolem tvé zahrady sebe větší voda, necháš-li ji dále téci, a nepřivedeš-li ji nějakým způsobem do zahrady!? — A hle, tak kráčí i o Božím Těle náš Spasitel s velkými poklady svých milostí kolem tak mnohého domu, mnohou ulicí města, kolem mnohého křesťana — ale co, žádný si Ho nevšímně. Jeden se ohlíží po ozdobených domech, praporech a věncích a vystrojených pannách, druhého zas zajímá vojsko a městská garda a poslouchá jich hudbu, třetí přehlíží v průvodu úřednictvo, vrchnost a magistrát — (jde-li vůbec ještě jaký s sebou) — čtvrtému leží na srdci střelba z hmoždíků atd. — pro všechny tu parádu mají oči ale pro Toho Nejhlavnějšího v celém průvodu nikoli. Ach kolem takových diváků kráčí Kristus Pán také zcela nadarmo! ti ničehož nevyzískají, ani krůpěj z té vody duchovní nenaberou, jejich srdce zůstane suché a vypráhlé jako ten prach v letě na silnici.

Ty ale příteli můj nebuď tak nemoudrý, nýbrž hleď si získati nějaký užitek z tohoto požehnaného dne. Neboť má to býti den pro Spasitele obzvlášť radostný, ana církev sv., jeho choť, strojí tu nebeskému ženichu vítězný průvod, jakoby byl den jejího zasnoubení. — A tu si zpomínám, jaký zvláštní obyčej jsem v jedné osadě viděl při takovém svatebním průvodu. Když totiž vyjdou svatebčané z chrámu Páně a mají se dáti k domovu, tu si počíná na ně chudší lid a děti někde v úzké cestě a „zatáhnou“ či zavrou jim cestu řetězem nebo věncem z květin. A tu musí ženich, chtěj nechtěj sáhnout do kapsy a vyplatit si další průchod penězy! — Příteli! učiň to také tak Pánu Kristu, t. j. až půjde kolem tebe, zatáhni Mu cestu upřímnou a vroucí prosbou; ano vrhni se Mu v ústrety jako ona žena kananejská a žaluj Mu všechno, co ti na srdci leží, snad také na tvou dceru, která se octla na křivých cestách, nebo na syna zhýralého, nebo na nemoc otce, matky atd. a řci tak jako ondy patriarcha Jakub k andělu: „Nepustím tebe, dokavad mi nepožehnáš!“ — Na cestě ku čtyřem oltářům rozjímej v srdci o těch čtyřech průvodech Krista Pána, jak jsem ti je nahoře naznačil, a od posledního oltáře do kostela o tom pátém, posledním a nejslavnějším průvodu, jež teprve konat bude tenkrát, až přijde soudit živé i mrtvé a po vykonaném soudu zas potáhne s anděly a Svatými do svého nebeského království. — A takové rozjímání a nábožné modlení bude jako duchovní čerpadlo, kterým potečou z Božského Srdce Páně nejčistší vody milostí do zahrádky tvého srdce a ovlaží ji. —

3. Jeť pak ale ještě třetí způsob zavodňování a sice ten, když z pramene po rourách se voda rozvádí. A hle i to je nám možno: nebo jak jsem již pravil

Srdce Páně je také studánkou hlubokou a roura, po níž nám z něho ta živá voda nebeských milostí přitéká, jest — nejdražší oběť mše svaté.

O sv. Landolínu, jednom to z prvních hlasatelů Kristových v Evropě vypravuje legenda, že si vyhledal v lese tiché místočko a tam si poustevnu zřídil. Že byl pravý přítel Boží a nic zlého v něm nepanovalo, zvykla si na něho brzy i ta divoká zvěř lesa, přicházela bez strachu k němu, brala z ruky jeho potravu a jsouc pronásledována, k sv. poustevníku se utíkala. Tím ale stalo se, že byl vypátrán; nebo honci jednoho sousedního rytíře stopující zvěř našli poustevníka an právě kus půdy vzdělává. Rozhněvaní, že zvěř jim k němu utíká, zabili jej, a hle, na téměř místě, kde tekla krev mučedníka, vyprýštilo se ze země pět pramének, jichž voda pro léčivou moc hojně od nemocných se užívá. —

Milý čtenáři! není-li pak tato legenda trefný obraz Krista Pána? — I On byl missionářem a sice tím nejprvnějším; přišel s nebe na svět bydlel také dlouhá leta v poustce v Nazaretě ukrytý a tam počal vzdělávat vinici Páně, t. j. spásu člověčenstva. Když pak ale veřejně vystoupil, tu Jej židovští náhončí stíhali, až Ho dopadnuvše ukrutně i zabili, čtyřmi hřeby a kopím tělo zranivše. A tenkrát vyprýštilo se také patero různobarevných pramének nejsvětější krve Jeho a tekla na ty uvadlé duše lidské, a ejhle, kterékoli přijaly tuto svatou vláhu, znovuvzkříšeny a posvěceny i spaseny jsou, jako n. př. Dismas, lotr po pravici Kristově.

Poněvadž ale i v budoucích časech přijdou lidé na svět, jimžto hřích nahryzne kořínek srdce tak, že by jistě zvadnouti a zahynouti museli na věky, nemajíce přístupu k zřídům „pěti ran Kristových“: ustanovil ten předobrá Spasitel oběť mše sv., tu oběť, v kteréž ustavičně až po dnes prýští se ta krev spasitelná, a odkud ji každému lze zavést do svého srdce, kdykoli s pravou vírou, s nábožnou a vroucí modlitbou mši sv. obcuje. O zajisté voda ta ovlažuje vypráhlou zahrádku, voda ta očišťuje a stírá prach všedních hříchů a poklesků, jenž se denně na květi cnosti usazuje, voda ta hloub a hloub vniká do srdce vzbuzující ošklivost k hříchu a budíc dobrou předsevzetí.

A protož, milý příteli, choď v tomto měsíci pilně k svatému prameni a nabírej z něho potřebnou vláhu duši své. Peněz tu netřeba, ani velkého namáhání, ba naopak Spasitel ti dá ještě nádavkem hojného požehnání, nejen pro tebe, ale pro tvou rodinu, pro tvou celou domácnost, pole i dům, ženu i děti, a jak víš, na Božím požehnání mnoho, ba všechno záleží.

Má-li ale tvá zahrádka té nebeské vláhy už dost, ó nenech předce ten Boží pramen při mši sv. téci nadarmo, vždyť jsou ještě jiné duše žízňící a prahnoucí po té vodě živé v nejsv. Srdci Páně, a ty je znáš, jsou to nevěřící, kacíři, pohané, svedení a zaslepení hříšníci všeho druhu, někteří z nich snad v tvém nejbližším přátelstvu neb sousedstvu. Ó drahý ctiteli Božského Srdce Páně, nebuď skoupý, nýbrž sedě sám u tak bohatého pramene rozpomeň a slituj se nad svými žízňícími bratry a sestry, a vypros jejich duším trochu té vláhy nebeské a věř mi, že tím svému Spasiteli velikou radost způsobíš.

O sv. Johanně z Kříže vypravuje legenda, že měla obzvláštní útrpnost s hříšníky a co nejvrouceněji se za ně modlívala a to s velikým prospěchem. Zpovědník její, P. Marcellino, o tom dobře věděl. I stalo se jednou, že člověk usvědčený z úkladné vraždy a k smrti odsouzený, o lítosti a pokání ani slyšeti nechěl. Zpovědník uložil tedy sv. Johanně za nešťastníka se modlit. Bolestí a lítostí nad tím zaslepencem celá ztrnulá vrhla se světice na kolena a třesoucím hlasem úpěla

k nebi: „Ó Pane, láska srdce mého! Krev, krev, krev! Tvou nejsvětější krev stojí Tě nesmrtelná duše, krev Tvé svaté hlavy, krev Tvých rukou a nohou, krev Tvého přelaskavého Srdce. Ó krvi — ó slze s krví smíšené, což nestačí ještě k usmíření Božího milosrdenství?! — Ó Ježíši! nepřestanu volati: Pro neskončenou lásku Tvou, s kterou duše vyvolené miluješ, daruj mi tuto duši ubohou! Všecko, co trpím, spojuji s bolestnou smrtí Tvou na kříži, ó přijmi to na výkup za něj!“ — Tak zápasila sv. Johanna v těžkém boji do půl noci a teprv k 1. hodině vrátil se zas pokoj do srdce jejího a s ním to přesvědčení, že odsouzenec je vykoupen. A tak tomu bylo. Bylo právě po půlnoci, když sám si žádal kněze a upřímně se vyzpovídal. — Hle, tak sv. Johanna nabrala z přesvatého pramene krve Páně a občerstvila i zachránila duši již hynoucí. —

Nezapomeň příteli také na trpící duše v očištcí, i ty žízniš a dychtíš s velikou žádostí po jedné krůpěji z tohoto pramene a co katolík všs dobře, že jim nic na světě takového ulehčení a občerstvení neposkytuje, jako nejdražší oběť mše sv.

Cestuje jedenkrát v horách Tyrolských viděl jsem na jednom vrchu rozvaliny, smutné to zbytky někdy snad nádherného hradu rytířského. Z jedné té polosbořené zdi vyrůstal tenkrát — asi před 20 lety — mladý strůmek, a o tomto stromku vypravuje tamnější lid podivnou pověst. Před dávnými časy stál prý tu statuy hrad, nevím už jakého jména, ale poslední jeho pán byl prý muž divoký a surový a s lidem poddaným počínal si jako tyran. Jedenkrát oloupil násilně chudého rolníka o poslední majetek. Ubožák hořce nařikal a šel na zámek a prosil s pláčem, aby mu, co jeho jest, vráceno bylo. Ale nastojte, divoký rytíř nechal ho ještě zbit a psy z hradu vyštvať. Ubíraje se takto z brány slyší smích; i ohledna se vidí ukrutného rytíře, an z okna ještě se mu posmívá. To bylo příliš pro krvácející srdce jeho. I zastaví se ubožák a pozvednuv oči vzhůru pronesl hroznou kletbu na hrad a pána jeho, řka: „Ať ti země jediný tvůj syn, a s ním i sláva rodu tvého! Ty ať jsi poslední, kterého z té brány vynesou! Za tvůj hřích na mně spáchaný ať pykáš i na věčnosti a sice tak dlouho, až jednou na tom místě, kde se mi dnes posmíváš, z rozbořené zdi vyroste strom, a strom porazí a z dřeva udělají kolébku pro nemluvně a z nemluvněte vyroste jinoch, a stav se knězem, první oběť mše sv. obětovat bude, tenkrát buď konec trestů tvých!“ — Tak zvolal rolník ztýraný a Bůh na nebi slyšel kletbu jeho. — Zemřel syn, zemřel otec, poslední rodu svého, spustl hrad a rozpadl se v rozvaliny, a již z jedné zdi vyrůstá stromek. Vyplní-li se i to ostatní, nevím, ale pověst ta se mi líbila proto, že i lid prostý ví a zná, co je mše sv. pro duše v očištcí.

Ano, až tam dolů, do plamenů očištcových prýští s oltáře ta nejsvětější krev Beránka Božího, a ulevuje, ulehčuje muka trpících bratrů a sester a obmývá je tak dlouho, až nemajíce poškrvny na sobě vcházejí tam, kam nic nečistého vejíti nemůže — do nebe.

Nuže, milý čtenáři, obětuj i za ně mši sv. — a tato útrpnost s trpícími je také utěšené kvítka, jež si ze Srdce Kristova do svého přesadíš. —

4. Konečně máme ještě ten čtvrtý způsob ovodňování — deštěm. — A věru přichází mi to nejsvětější Srdce Páně v Svátosti oltární i jako oblak plný vlažného a úrodného deště. — Dešť pak zalévá zahradu bez přispění zahradníka a k tomu mnohem lépe než on to učinit může. Zahradník jen upraví a připraví zahrádku a nechá pak s Pánem Bohem přšet.

A hle, takovýto vlašný a úrodný dešť dostává se tvému srdci tenkrát, když Ježíš Kristus v bílém obláčku, pod způsobou chleba ve sv. přijímání k tobě přichází. Když tedy ty květiny v zahrádce tvého srdce by žízní hynuly a vadnuly, ó pak jen připrav a uprav čistě srdce své a Pán přijde a vyleje na ně hojného požehnání, že se od kořínku až do květu občerství a budou tu stát ve vší kráse před Bohem. Než pomlčím; nebo cokoliv bych o tom říci mohl, nebylo by nic proti tomu, co řekl Ježíš Kristus sám. A proto ti sem zapíšu raději několik Jeho slov.

Jednou se totiž vyslovil o tom, kam to musí s takovou duší přijít, která se sv. přijímání vzdaluje, v tato slova:

„Nebudete-li jísti těla Syna člověka a píti krev Jeho, nebudete míti života v sobě!“

Že tomu skutečně tak, o tom nám vypravuje sv. Vincenc z Pauly následující příklad:

„Znal jsem jednu urozenou paní nevšední nábožnosti, kteráž na radu svého duchovního vůdce po dlouhý čas dvakráte v týdně přijímala Tělo Páně. Později měla jiného zpovědníka, který podle novověkého ducha uznal to za přepjatost a dovolil jí jen jednou za týden, pak za čtrnáct dní, později jen jednou za měsíc, ba ještě méně k sv. přijímání. Když to tak asi osm měsíců trvalo, předešla paní ta jednoho dne důkladné zpytování svědomí. A ejhle, tu našla na sobě tolik nedůstatků a nedokonalostí, tolik chyb a poklesků, že viděla svůj stav duševní zcela změněný od toho času co byla ustala ve sv. přijímání. Tímto poznáním celá překvapena a až k slzám dojata zvolala: „Já nešťastná, v jakém to stavu se nacházím!? — A jak se stalo, že jsem tak nazpět klesla? Odkud ta smutná změna se mnou? Zajistě odtud, že jsem zanechala svůj obyčej a uposlechla rady, která, jak výsledek ukazuje, dobrá býti nemůže. Ó Bože, který jsi mi oči otevřel a dal to nahlédnouti, dej mi tu milost také se toho zbaviti!“ A od nynějška započala jako dříve sv. svátosti přijímati, a hle našla opět pokoj duše a lék proti všem chybám svým.“ —

Druhé slovo Páně nás učí, jaká moc z Božského Srdce vchází při sv. přijímání do duše člověka, a zní:

„Tentoť jest chléb, který s nebe sestoupil, aby, kdo z něho jísti bude, nezemřel!“

Nezvratnou pravdu slov těchto zakusil jistý mladík. Jsa veliký hříšník přišel jedenkrát k sv. Filipu Neri a prosil snažně, by mu pomohl zbaviti se jistého hříchu, který jako železnými okovy ho drží spoutaného. Světec ho potěšil, vyzpovídal, rozhřešil a propustil, přísně mu nařídil: „Jakmile by's měl zase — což Bůh uchovej — do toho hříchu klesnouti, nemeškej a přijď bez odkladu ke zpovědi.“ — Následujícího dne, kdo tu stál již u zpovědnice, než nešťastný jinoch. Sv. Filip s toutéž laskavostí ho opět z hříchu pozdvihl, poukázal mu, aby si jen vzal útočiště k nejsv. Svátosti oltářní a statně bojoval proti pokušení s důvěrou, že milost Boží mu bude nápomocna; klesl-li by ale zas, by ihned přišel. A tak hrozná byla moc hříšné návyklosti, že již již se zdálo býti mladíku nemožné se jí zbaviti. Avšak s jedné strany jeho upřímná snaha, s druhé strany neunavná trpělivost sv. zpovědníka zlomily přede konečně těžké ty okovy a když byl mladík 13 dní za sebou svátosti přijímal, zvítězila konečně láska Boží a Kristus Pán měl o jednu horlivou ovečku více. V pozdním věku svém co řeholník vypravovával sám tento příběh o svém obrácení, aby zvláště mladým lidem dokázal, jaká síla leží ve sv. přijímání. —

Konečně ještě něco! Známtě milý příteli jistý způsob sv. přijímání, který je obzvláště pozhnaný pro duše naše. — Snad jsi již prve sám u sebe přemítal, jak bys nejlépe svátek nejsv. Srdce Páně užil; ale není-liž pravda, nejlépe bude, učiníš-li to, co On si v ten den žádá. A víš, co si žádá? Nejsvětější Srdce Páně si přeje a žádá, aby v tento den ctěno bylo smířcím přijímáním, t. j. On řekl sám blahoslavené Markétě Alacoque, že si žádá, aby v tento den se konalo přijímání v náhradu za všecken ten nevděk, jímž Ho lidé právě v této Svátosti lásky urážejí, a slíbil za to: „Rozšířím Srdce mé a co nejštěstěji vyleju dary své Božské lásky na ty, jenž mi tuto čest prokáží a o to se postarají, by mně i od jiných prokázána byla.“

Ó pojďtež tedy vy všickni ctitelové Srdce Ježíšova a v den zasvěcený Jeho lásce prokažte Mu tu službu smířcím přijímáním; hleďte Mu svou láskou nahraditi a takřka v zapomenutí přivéstí nevděk světa nynějšího. Bude to arci na ten způsob pro nás den smutku; neboť svět Ho podnes nemiluje, svět Ho zapomíná, nenávidí, tupí a všemožným způsobem uráží. — Ale drahému Srdci Páně bude to den radosti, že aspoň někdo s Ním cítí útrpnost. Aspoň v ten den si odpočine na našem útrpném srdci ve sv. přijímání a oddechne si u nás aspoň na chvíli od zármutku svého — to dobré, drahé a tak ubohé Srdce Ježíše Krista!

Ó není-liž pravda, ty, jenž tyto řádky čteš, nebudeš tak bez citu a neodepřeš jistě svému Spasiteli aspoň v ten den tichého místečka v svém srdci? — vždyť Mu chceš dobrým, vděčným dítkem býti jako otcí svému, není-liž pravda? — Nuže, dokaž Mu to zvláště o Jeho svátek.

O sv. přijímání.

IV.

O jiné obzvláštní přípravě a který as druh rozjímání vzhledem k ní jest nejvhodnější.

Abychom předivných oněch užitek, kterých nabýti lze z hodného přijímání nejsvětější Svátosti oltářní, dokonale účastni se stali, učí sv. Otcové, abychom i s přiměřenou pobožností k Stolu Páně přistupovali. Tato však pobožnost zakládá se: 1) na hluboké pokoře a uctivosti; 2) na lásce a důvěře; 3) na vroucné žádosti a duchovní lačnosti po tom nebeském chlebu.

Pokoru a uctivost v sobě zbudíme, uvážíme-li, že nejsvrchovanější Velebnost Božská v této Svátosti přítomna jest, velebnost to Hospodinova, který neobmezeným jsa Pánem nebes i země, z ničeho vše stvořil, vše zachovává, řídí a spravuje a jemuž jedině pokynutí vůle své dostačí, aby veškerenstvo opět v nivec obráceno bylo, před jehož tváří i ti Serafové a Cherubíni v bázni se chvějí dle výroku sv. Joba řkoucího: „Sloupové nebeští třesou se a trnou k pokynutí jeho.“ (Job 26, 11.) Uvážením tedy převelebné důstojnosti Boží, která se skrývá v Svátosti oltářní, snadno pocit pokory a uctivosti vzbudíme. Popatříme-li ale mimo to pozorně na sebe samy, nemožno, aby tentýž pocit ještě se nezostřil, nemožno, abychom se nezarděli nad podlostí, bídou a ničemností svou. Bez obtíže pak poznáme na sobě osobu veřejného onoho hříšníka — publikána, který ani k oltáři přistoupiti, ani očí svých k nebi pozdvihnouti si netroufal, ale z daleka stoje s ve-

likou ponížeností a skroušeností srdce v prsa se bil, řka: „Bože, buď milostiv mně hříšnému!“ (Luk. 18, 13.) Snadno pak též i postavu marnotratného syna na se vezmeme a s ním lítostivě zalkáme: „Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou: již nejsem hoden slouiti tvým synem: učiň mne jako jednoho ze svých nájemníků.“ Luk. 15, 18, 19. Porozumíme však i velevážným slovům, jimiž kněz Páně před rozdváním nejsv. Svátosti nás oslovuje, řka: „Pane, nejsem hoden, abys všel pod střechu mou: ale toliko rci slovem, a uzdravena bude duše má.“ (Mat. 8, 8.) Ano, nejsem, Pane, hoden; přec však přistupuji, abys Ty mne hodna učinil. Nemocný jsem, mdlý a chorý: ale proto přec se k tobě utíkám, abys Ty mne uzdravil a občerstvil. Neboť Tys sám kdysi praviti ráčil: „Nepotřebujíť zdraví lékaře, ale nemocní.“ Mat. 9, 12.

Eusebius, učen sv. Jeronyma a smrti jeho očitý svědek, vypravuje, kterak světec ten si počínal na smrtelném lůžku, než se pokrmem nebeským na cestu k věčnosti posilnil. Uvažoval totiž jednak nesmírnou důstojnost a shovívavost Boha svého, s druhé pak strany i podlost a nicotu svou, až pak si vzdechnul, řka: „Proč se, o Pane, nyní tak ponižuješ, že's až k člověku publikánu přijíti a nerci-li s ním toliko za stůl zasednouti, ale též mu i poručiti ráčil, aby Tebe samého požil.“ — Když David král kdysi Mifibosethovi, synu Jonathovu řekl: „Ty budeš jísti chléb za stolem mým vždycky“ (2 král. 9, 7.) odpověděl mu tento: „I kdo jsem já služebník tvůj, že jsi se ohlédl na psa mrtvého, jakýž jsem já?“ (tamtéž.) Jestliže tedy Mifiboseth, jenž z královského rodu Saulova pocházel, nehodným se stolu králova uznával, co as my odpovíme Bohu k hodům svým nás zvoucím? Zdali pak vůči takovýmto Božským hodům netřeba nám zvolati s královským prorokem: „Což jest člověk, že jsi naň pamětliv, anebo syn člověka, že navštěvuješ jej?“ (Žalm 8, 5.) a s zbožným Jobem: „Což jest člověk, že zvelebuješ ho?“ (Job 7, 17.) Právem tedy pje církev svatá: „O věc divná! požíváť Pána chudý, nízký sluha, otrok.“

Třeba však i přistupovati k Stolu Páně s vroucnou láskou a důvěrou. Pocit ten v sobě ukřepíme, pakliže uvážíme neskonanou dobrotivost, laskavost a milostivost Páně, jak se ve velebné Svátosti zračí. Anebo, kdo z nás nemiloval by toho, jenž nás dříve — od věčnosti miloval? Kdo by se nedověřoval tomu, kterýž nám až dosud neocenitelných dobrodiní prokázal? Kdožby medle se i na vzájem neodměnil odevzdáním sebe samadárce, kterýž netoliko vše ostatní, anobř i sám sebe nám sdělil? Trefně praví v té příčině sv. Jan Zlatoústý: „Který as pastýř ovce své pásal by vlastní krví svou? Než, co dím pastýř? Mnoho matek jest, které ač dítky v bolestech porodily, přec však je cizím kojnám ponechávají. Tak neučinil Kristus Pán: na opak, on sám vlastní krví svou nás posilňuje a co nejúžeji se s námi sjednocuje.“ (hom. 5. ad pop. Antioch.)

Konečně vymáhá toho nejsv. Svátost oltářní, abychom s toužebnou žádostí a duchovní lačností k ní se blížili. „Nebo chléb tento, praví sv. Augustin, lačnění vnitřního člověka vyžaduje.“ Jako totiž tělesný pokrm tehdy člověku k duhu jde, když dříve hladověl: tak i ten andělský pokrm tenkrát nám nejvíce prospje, když po něm prahnouti a lačněti t. j. jeho si toužebně žádati budeme. Pjeť tudíž královský pěvec: „Duši lačnou nasýtil (Bůh) dobrými věcmi.“ Žalm 106, 9. A totéž i potvrzuje královna andělů v chválozpěvu svém volajíc: „Lačné nakrmil dobrými věcmi a bohaté pustil prázdné.“ Luk 1, 53.

K vzbuzení této žádosti a lačnosti velice dopomůže úvaha jednak naší potřeby, jednak i podivných účinků, které velebná Svátost v srdcích lidských působí. Pokud vezdejší pouť svou na zemi konal Kristus Pán, žádného z těch, kdo se k němu v nemocích anebo jiných potřebách utíkali, bez pomoci nepropouštěl. Tak žena ona krvotokem trpící, ledva že přišla a dotkla se kraje oděvu jeho, ihned jest uzdravena. Onano pak veřejná hříšnice u nohou Páně odpuštění hříchů dosáhla. Málo-mocní, jakmile se přiblížili k Pánu, byli očištěni. Ďáblem posedlí, slepí a dnou sklíčené dostavili se k němu a uléčení jsou; „nebo moc z něho vycházela, praví sv. Evangelium, a uzdravovala všechny.“ Luk. 6, 19. A tak hle, zachová se i k nám Pán, pakliže jen s vroucí žádostí a s duchovním lačněním k velebné Svátosti se přiblížíme: neboť On dosud jest, čím tenkrát byl, a laskavou povahu svou nezmění na věky. —

Zbožné duše hodlající přistoupiti k Stolu Páně, mají ten chvalný obyčej, že připravují se k sv. přijímání nějakým rozjímáním. I tážete se, které as rozjímání bylo by v té příčině nejspůsobilejší, nejpriměřenější? — Bez odporu rozjímání o přehořkých mukách Páně. Nebo jedna z hlavních příčin, pro které laskavý Vykupitel náš předrahou tu Svátost oltářní ustanovil, byla, jak již dříve jednou podotčeno, památka jeho svatého umučení. I poručil tudíž věřícím a popředně kněžím Páně, aby při každé mši sv. umučení jeho pamětlivi byli, řka: „To číňte na mou památku.“ (Luk. 22, 19.) A sv. apoštol dokládá: „Kolikrátkoli budete chléb tento jísti a kalich pít, smrt Páně budete zvěstovati.“ (I. Kor. II., 26.) Pročež radí sv. Bonaventura každému, kdo přijímati chce, aby některé tajemství utrpení Páně pobožně uvažoval. I vyznává sám o sobě, takovéto rozjímání vždy že oheň lásky v něm roznítilo. (de praepar. ad Missam c. 6.) A sv. Jan Zlatoustý praví: „Kdokoli chceš přijímati, představ si, jakoby's ústa svá přikládal k svaté ráně boku Kristova a z ní nejdražší tu krev jeho do sebe ssál a tím se i všeho, co tou sv. ranou nám zasloužil Kristus Pán, stal účastným.“ (Cant. 5, 6, 9.) A tak představují si i mnozí jiní božského Vykupitele na kříži pňejícího, a spolu jakoby srdce jejich horou Kalvarskou bylo, do níž vštípen ten sv. kříž, a prýstící se z boku Páně předrahá krev, jakoby právě na jich srdce padala. Jiní opět představují si, jakoby při večeři Páně mezi apoštoly spolu za stolem seděli a z rukou Páně Tělo posvátné přijímali. A toto představení sobě večeře Páně zajisté není smýšlenkou, vždyť též Kristus Pán s touž láskou s oltáře, — ovšem pomocí rukou kněžských — nám se podává, s kterou druhdy Tělo své u večeřadle apoštolům podal.

Dobře i ten se připraví, který bedlivě rozjímati bude následující otázky a odpovědi: 1. Kdo jest ten, který ke mně přichází? — Jest to Stvořitel všech věcí, Pán všehomíra, Hospodin Bůh neskonalé velebnosti a dokonalosti. 2. Ke komu přichází? — Ke mně, jenž nejsem než prach a popel, a jenž se přece osmělil hříchy svými Boha svého popouzeti k hněvu a jej urážeti. 3. Proč as přichází? — Ovšem, aby mne účastna učinil ovoce umučení svého a mne obohatil poklady milosti své. 4. Co as jej pohnulo k příchodu? Nikoli vlastní jeho užitek; vždyť Pán všech věcí ničeho nepotřebuje: alebrž pouhá to láska a žádost, — kterou po spáse duše mé zapráhnul.

Místo rozjímání poslouží i dobře za přípravu vzbuzování tří božských cností, víry totiž, naděje i lásky.

Že však veškeré naše počínání stran rozjímání či přípravy, a byť by bylo sebe usilovnější, přece jenom plané zůstává a kusé bez přispění milosti Boží, prositi třeba, by Bůh duši naší osvětlil a oněmi zvláště ctnostmi přiozdobil, které se mu u přijímajícího nejvíce líbí. Králi komusi kdyby se zachtělo noclehovati v chatě chudičké vdovy, zajisté by nenapadlo žádati na vdově, aby mu ona prachudičká na svůj náklad obydla a pohodla, jak by se na jeho důstojnost slušelo, uchystala; péči o řádné upravení chudobného jejího bytu ponechal by král dvořenínům svým a za tím účelem by jich ovšem s příslušným nářadím pro okrášlení předeslal. Tož i Ty, králi králů, učiníš tak chudičké duši mé a že již chceš do stanku mého zavítati, předešli, prosím, komorníky a strojiče své, anděly to Boží, by přibytěk ten dosavad tak nečistý z všelikého prachu tolika hříchů a nedokonalostí očistili a jej koberci, čalouny a prostěradly rozličných cností okrášlili. — Záhodno, doprošovati se v příčině té přímluvy a pomoci u královny angelů a ostatních sv. Patronů, zvláště zemských.

Přípravy a místo jich zastupující rozjímání až dosud uvedené předpokládají vždy nějakou svěží a čilou horlivost mysli. Nastanou však často okamžiky, kde horlivost dotčená v nás ochabla, a duše jest pak docela jakoby vyprahlá, vyschlá. V trapném stavu tom, chce-li člověk přistoupiti k Stolu Páně, kterak si as počínati má? — Kdo se nacházíš v takovémto rozpoložení mysli, hleď, abys alespoň přání a touhu po té horlivosti vzbuditi se snažil — a takle citelný onen nedostatek nějak vynahradíš. Vždyť Pán Bůh hledí na srdce, a čeho toužebně žádati budeš, abys toho i krásně neměl, tak se mu líbiti bude, jakoby's to v skutku měl, dle slov žalmisty: „Žádost chudých vyslyšel Hospodin: připravení srdce jejich slyšelo ucho tvé.“ (Žalm 10, 17.) A této přípravě naučil sám Kristus Pán sv. Mathildu, jak o tom svědčí Ludvík Blossius, řka: „Máš-li dcero má přijímati velebnou Svátost, přej sobě a žádej pro oslavu Jména mého, abys všelikou horlivost i všelikou lásku měla, jakou kdokoli a kdykoli po Mně zahorel a tak ke Mně přistup: neboť Já tu právě lásku v srdci tvém rozžehnu a ji za vděk přijmu, ne jak ji v sobě sama od sebe chováš, ale jak by's žádala, aby v tobě byla. (Monile spir. c. 6.) Co's podobného stalo se i sv. Kedrutě. „Světice tato“ — píše tentýž zbožný spisovatel — „kdysi chystala se k sv. přijímání, a když shledala na sobě, že jí pravá příprava schází, rmoutila se nad tím velmi. I vzývala proto Rodičku Boží a všech Svatých a Světíc, aby obětovali za ni všechnu svou hodnost, zásluhu a přípravu, kterou kdy kdo z nich měl, když k Stolu Páně přistoupil. Načež ihned Pán: Nyní, dcero má, vece, před celým sborem nebesťanů v té kráse se stkvíš, kterou's sobě žádala.“ (Tentýž tamt.) — A tohoto uspořádání mysli lze užiti netoliko, když se připravujeme ku sv. přijímání, ale též i tenkrát, když po přijetí Těla Páně povinné díkůčinění konáme, o čemž však později.

Hle, tu tedy na výběr rozličných druhů nejčelnějších rozjímání a příprav, jenž napomáhají k vzbuzení oné pobožnosti, kteréžto dle učení Svatých každému přijímati majícímu zapotřebí jest. Použij jich tedy, ovšem ne všech na jednou, alebrž vyber si z nich buď tu neb onu, která se ti podle okolností času, místa a rozpoložení mysli, v nichž se právě nacházíš, nejlépe hodí. Kterýkoli však druh z příprav těch si zvolíš, pomni, že té přípravě vždy nějaký určitý čas věnovati musíš. Sv. František Borgiáš všem věřícím nekněžím radí, aby nejméně tři dni na přípravu a tolik též dní na díků-

činění vynakládali. A věru, kdyby věřící tři dny alespoň jak náleží k přípravě a jiných tří dní k díkučinění použili, zajisté by našli snadný spolu a pádný prostředek, by se, merci-li týden toliko, ale celé živobytí v pobožnosti mysli, jichž tolik třeba, udrželi. Nebo již to pomýšlení: zítra mám jíti k Stolu Páně, včera jsem byl či byla u sv. přijímání, jak by as nepostačilo, aby člověk v bohomyslnosti setrval a všech alespoň zbytečných roztržitostí a t. p. se uvaroval? —

Cesta do Lúrdy, zázračného místa ve Francii.

Čtenářům „Školy B. S. P.“ není zázračné místo „Lúrdy“ ve Francii neznámo. Již několikráte zmínila se o něm „Škola“ více méně obšírně a v „Zábavné bibliotéce“ ročníku VI. vydán zvláštní spis a podal čtenáři dosti úplný obraz všech v Lúrdy se sběhších událostí.*) Jsem přesvědčen, že mnohý nezhojitelnou nemocí sklíčený churavec, čta sám aneb slyše o Lúrdy, celým srdcem zatoužil, kým by se tam mohl dostat a na přímluvu Panny Marie Lúrdské žádoucího zdraví nabýti. A příležitostně letošní světové výstavy v Paříži, kdo ví, nevypraví-li se někteří ctitelé Marianští až do Lúrdy, aby se sami přesvědčili o těch divech, které tam Matka Boží tvoří; proto nebude snad nevhodno, sdělíme-li popis cesty až tam, jak ji jistý kněz z Čech svému příteli byl popsal. Opomenuvše vše, co by čtenáře méně zajímalo, necháme poutníka Lúrdského vypravovati.

a) Paříž.

Dne 18. dubna odcestoval jsem z domu a dorazil do Drážďan, kde jsem se sešel s jedním knězem ze sv. Hypolitské diecése a s nímž jsem cestoval po drahý kus dole. Dne 19. dubna, minuvše Lipsko, Děvín (Magdeburk), Hanoveránsko, přijeli jsme do Kolína. Zde jsme ztrávili 20. duben prohlížeje si pamětihodnosti města. Dne 21. dubna o půl 10. hodině večer byli jsme v Paříži a ubytovali se v hostinci „Hotel Fénélon.“ Dlouhou cestou unaveni netoulali jsme se více, noprž odebrali jsme se hned na odpočinek, umínivše si, alespoň tři dny v Paříži zůstat a pamětihodnosti světového tohoto města po chuti si prohlédnouti. Hned z rána 22. dubna občerstvení dobrým spánkem zamířili jsme k nejbližšímu kostelu St. Sulpice. Na náměstí tohoto kostela padl nám do očí krásný vodotrysk se 4 sochami, představujícími 4 nejvyšší duchovní řečníky francouzské totiž: Bossueta (bisk. z Mósu † 1704), Flesiera (bisk. z Nimesu † 1710), Fénélonu (arcibisk. z Cambray † 1715) a Massilona (arcibisk. Clermontský † 1742). Do kostela vchází se po pěti stupních a vnitřek jeho jest překvapující. Není ale divu — vždyť 99 let (1646—1745) bylo třeba než se svatyně tato dostavěla. Zde jsme viděli též největší varhany na světě. Mají 5 klaviatur, 118 registrů a 7000 píšťal. Největší z nich jest 30' dlouhá. Po snídani v „Hotelu Fénélon“ vyšli jsme si prohlédnout zahradu Luxemburskou (Jardin de Luxembourg), světoznámou svou sbírkou růží rozmanitých barev a druhů, a znamenitou štěpnicí. Zde se nachází též palác Luxemburský (Palais de Luxembourg) důležitý v dějinách francouzských, počínaje r. 1615. Za prvních dob bydleli tu knížata a králové, v době revoluční byl brzo státním vězením, brzo obydlím francouzských

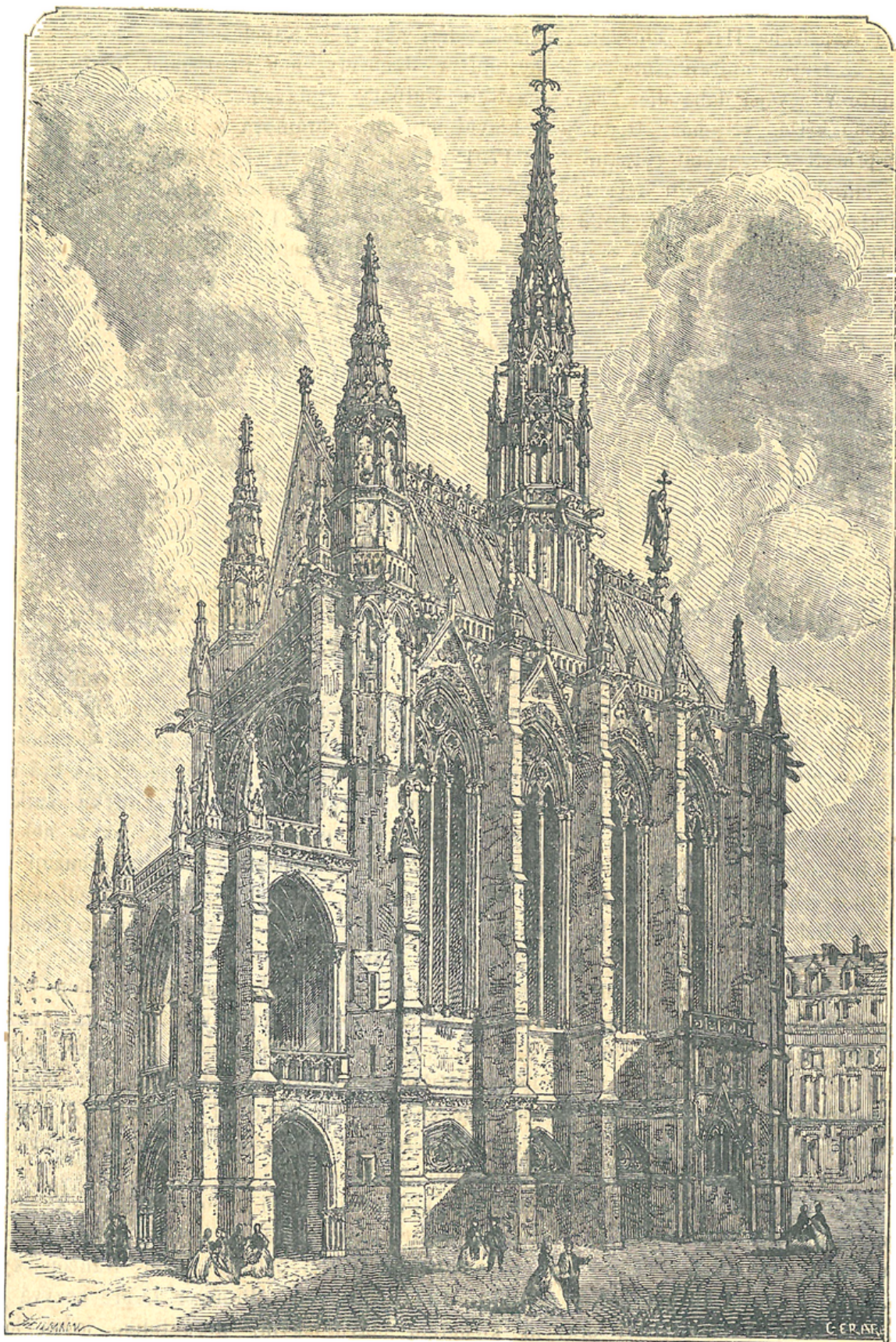
*) Ten spis jest v I. vydání úplně rozebrán, nahrazen jest ale částečně jiným: „Devítidenní pobožnost k P. M. L.“, který také ty nejhlavnější události Lúrdské uvádí.

direktorů a revolucionářů; později bydlel v něm Napoleon I. dokud byl konsulem. Stav se císařem, ponechal jej svým senatorům; k tomuž samému účelu sloužil i za Napoleona III. V obrazárně paláce viděti jest trůn Napoleona I.

Odtud ubírali jsme se ke kostelu sv. Jenovefy, neb Pantheonu, ohromné to budově v novější době dle plánu stavitele Sufflota vystavené. Kostel má podobu řeckého kříže, v jehož středu jest hlavní prostora chrámová s bání. Krásné jest též průčelí s krásnými rytbami. R. 1791 udělali z kostela Pantheon a v klenbách podzemních pochovávali těla nejznamenitějších mužů revolucionářů, jako: Voltaira, Miraboa, Marata atd. R. 1822 byl opět kostelem, r. 1831 pantheonem, až konečně r. 1848 Napoleon III. dne 8. prosince jej opět vrátil katolické bohoslužbě. Kostel tento, zvláště hlavní oltář v něm, jest krásný, mne ale nedojal, poněvadž se mi přec jen zdál pohanským chrámem býti. — Nejblíže nám byl nyní kostel sv. Štěpána (St. Etienne), k němu tedy jsme se ubírali. Zde jsme viděli hrobku sv. Jenovefy, patronky města Paříže († 512). Hrobka zaujímá celou jednu postranní kapli, jest bohatě pozlacena a krásnými malbami na skle ozdobena. — Vešli jsme pak do zahrady (zvané Jardin des plantes) s nejkrásnějšími procházkami z celé Paříže, kde jsou uspořádány všechny přírodovědecké sbírky světového toho města: rostlinárny, vyhřevárny, zvěřince, biblioteky, botanické a veřejné zahrady; vše bylo právě v nejkrásnějším květu. Milá to podívaná na ty květoucí azalee, magnolie, rhododendrony, cidonie a mandlové keře!

Opustili jsme starou Paříž a ubírali se navštívit a prohlédnout katedrální chrám Matky Boží či „Notre Dame.“ Kostel tento byl již r. 555. biskupským. Stavba jak nyní jest započala ve 12. století a teprv ve 14. byla dokonána. Jestliť to opravdu mistrovské dílo slohu gothického. Uvidíš tu jednoduchost a velkolepost v nejkrásnějším souměru; obzvláště ale překvapí tě průčelí se svými třemi ohromnými branami. Pravou ozdobou jest 36' v průměru mající růžice gothická uprostřed průčelí. Vnitřní prostora chrámová jest ohromná, na 21.000 osob má zde místa. A jak krásné jsou malby na skle ve vysokých oknách, jimiž čarovné světlo do vnitřku vniká. Jsou tak jasné, tak čerstvé, jako by byly letoší; nejsou tak křiklavé, jak to někde při Innomostských a Mnichovských malbách na skle nacházíme. Obdiv vzbuzují ty ohromné chrámové lodě, to množství vysokých pilířů, ta smělost stavitelů v obloucích a klenutích, k tomu všemu to pološero, jakéž uvnitř panuje — vše to budí v člověku zvláštní jakýsi cit rozdílný onoho, jakýž člověka jímá v dómu Kolínském, kdež pozorovatel vždy jen jeden díl vnitřku před sebou vidí. Bylo nám též dovoleno prohlédnouti si klenoty chrámové: skvostná roucha kostelní, kalichy a kříže na mnoze rodinou Napoleonovců darované. Ukázali nám při té příležitosti také šaty, jakéž měli na sobě poslední tři arcibiskupové Pařížští, když byli zavražděni. O jak smutná to upomínka! První z nich (Daffre) zemřel jako mučéník na barikádách; druhý (Sibour) padl u kostela sv. Jenovefy vražednou rukou nehodného kněze a třetí (Darboy) byl krvavou obětí zlopopověstné komuny Pařížské.

V trudných myšlenkách pohřbeni kráčeli jsme od „Notre Dame“ k nejkrásnějšímu kostelu, aneb lépe řečeno k nejkrásnější kapli Pařížské, „svatá kaple“ (la sainte chapelle) zvané. Dal ji nejslechetnější a největší král francouzský, sv. Ludvík, ve slohu gothickém r. 1245--1247. vystavěti. Profesor Lubre nazývá ji ve své knize o stavitelství pravým klenotem stavitelským. Jest toliko jedna loď s dvěma nad sebou ležícími kaplemi a dvěma řadama oken. Největší okrasou kaple této jsou úzkými sloupy od sebe oddělená 45' vysoká, 15' široká okna. V kapli této

Svatá kaple.

přechovávaly se až do dob revolučních nejdražcennější sv. pozůstatky ve Francii: trnová koruna Krista Pána, kterou sv. Ludvík za mnoho peněz v Palestině zakoupil a s sebou do Francie přinesl, a každoročně ji věřícímu lidu vlastnoručně ukazoval. Stěny jsou zdařilými malbami okrášleny a hojně pozlaceny, dlážděná vzácnou mozaikou (kaménky rozličných barev) vykládána a drahými koberci přikryta. Na střeše nad kůrem jest olověný anděl, který se otáčí a takto na vše strany ukazuje kříž, který v ruku drží. V době revoluce 1793 byl tento skvostný chrám oloupen a mnoho porouchán a sloužil za archiv soudu až do r. 1840., kdy král Ludvík Filip jej opět bohoslužbě věnoval a opravil.

Po obědě prohlédli jsme si královský palác „Palais de Tuilleries.“ Jest to nejrozsáhlejší budova v Paříži, Napoleonem III. dostavená. Věnoval k tomu účelu několik milionů franků. Nyní, může se říci, byly to jen zříceniny, požárem z dob Pařížské komuny způsobené. Palác tento má krásné zahrady a rozsáhlé vnitřní dvory a v jednom z nich viděti jest vítězný sloup (shotovený dle vzoru vítězného sloupu Septima Severa v Římě). Přišli jsme pak na západ na náměstí zvané „svnornosti“ (Place de la Concorde) jedno z nejkrásnějších a nejznamenitějších míst na celém světě. Zde stála r. 1792 guillotina, pekelný to stroj, jímžto více než 300 znamenitých osobností a naposled též ukrutník Robespierre usmrceni byli. Na tom místě stojí nyní tak zvaný Luxorský obelisk, žulový balvan v jednom kuse pocházející z Egypta, 72' vysoký, 5000 st. těžký. Daroval jej králi Ludvíku Filipovi Mehmed Ali, k jehož dopravení bylo třeba zvláštní lodi a doprava ta stála kolem 2 mil. franků. Plocha obelisku popsána jest hieroglyphy, představujícími činy krále egyptského Ramsesa, který asi 1500 let před Kristem Pánem žil. Patře na tohoto kamenného velikána egyptského, jenž již po tři tisíce let na tento svět hledí, stojícího na místě, kde před 80 lety tolik nevinné lidské krve teklo a kde tak mnohé šlechetné srdce na vždy přestalo bít, trudné myšlenky naplňovaly hlavu mou a podivné city jímaly duši mou. — Odtud šli jsme několika překrásnými ulicemi a zastavili se v kapli, kde po dlouhou dobu odpočívala těla zavražděného krále Ludvíka XVI. a šlechetné Marie Antoinetty, princezny rakouské. Nyní se nacházejí tělesné jich pozůstatky u sv. Diviše (St. Denis), kde po více než tisíc let všichni králové Francie odpočívali, v revoluci ale r. 1793. dne 12. října od lotrovské zpité sběře ze svých hrobek do jámy hození a hlínou zasypání byli. Pod kaplí v zazděných hrobkách leží všechny oběti guillotiny, které tehdy na starém hřbitově sv. Magdaleny do vykopaných šacht házeli a vápnem polévali. — Kráčejíce asi hodinu cesty přišli jsme na konci silnice „Lafayette“ (Rue L.) k jezuitskému kostelu sv. Josefa. Jesuité mají prý v Paříži 6 domů a řídí duchovní správu německých obyvatelů Pařížských. Před r. 1870. bylo prý asi 150.000 Němců v Paříži, nyní ale sotva 100.000, a nejsou prý ani v Paříži ani vůbec ve Francii zvláště Prusové oblíbeni, což věc velmi pochopitelná. — Vykonavše v kostele sv. Josefa svou pobožnost, vrátili jsme se do vnitřního města. Ještě jsme ehtěli vyhledat kostel „Notre Dame des Victoires“, „Vítězné P. M.“, abychom se poptali, kdy by bylo možno u milostného oltáře mši sv. sloužiti. Po mnohém vyptávání a sem tam bloudění konečně nalezi jsme kostel, nyní jedno z nejvíce navštěvovaných poutnických míst z celého světa. Vypočítalo se, že ročně asi 3 miliony poutníků sem přichází, denně průměrně asi 8—10.000, v neděli a ve svátek 20—30.000. Budova chrámová jest v romanském slohu za času Ludvíka XIII. r. 1624. vystavěná, r. 1740. byla však přestavována a r. 1863. nákladem města Paříže krásně obnovena. Milostný oltář v poslední postranní kapli v pravo před

oltářem sv. Rocha jest ze sádrového mramoru, a v sarkofagu oltářním odpočívá tělo sv. mučnice Aurelie († 256), nalezeno v Římských katakombách a r. 1842 papežem Rehořem XVI. tomuto kostelu darováno. Před oltářem leží pochován farář Desgenettes († 25. dubna 1860) zakladatel arcibratrstva „sv. Srdce Panny Marie.“ Když byl r. 1835 na faráře rozsáblé této farnosti (čítá na 40.000 duší) instalován, byly čtyry osoby přítomny. Tak kleslý byl tehdaž náboženský duch farníků. Do

Chrám P. sv. Divíše.

kostela nikdo nechodil, rodičové nedávali ani své děti více křtít. Tak n. př. r. 1836 bylo z celé farnosti jen 733 osob u sv. přijímání. Než ale jak se časy, ovšem působením milosti Boží a horlivostí faráře Desgenetta, změnily! Dne 3. prosince zasvětil svou farnost sv. Srdci Panny Marie a hned v prvních letech sedával 8—10 hodin denně, slyše zpovědi kajících. Bl. Panna „vítězná“ zvítězila i nad zatvrzelými hříšníky. R. 1848 měl spolek „sv. Srdce Panny Marie“ 8000 údů; nyní rozvětven jest po celém světě a má v 17.000 spolecích na 3 miliony údů. Jaká to armáda nábožných ctitelů Božích a Marianských! Nyní jest kostel pravým útočištěm kajících hříšníků a trpících všeho druhu. Vypravovalo se nám, že není dne, kde by se 600—3000 svící neobětovalo, a na sta svící neustále hoří před milostným oltářem. Byli jsme po dvakrát v tom kostele přítomni, ale vždy byl přeplněn lidem všech stavů a staří, a obojího pohlaví. Dne 24. dubna bylo i nám dovoleno u milostného oltáře mši sv. sloužiti. (Asi 4000 cizích kněží celebruje průměrně v jednom roce u tohoto oltáře). —

V neděli 23. dubna ráno navštívili jsme kostel St. Germain d'auxerrois stojící naproti Louvru; jest kapitulární a druhý (po „Notre Dame“) v Paříži. Zvonem s věže toho kostela dáno r. 1572. znamení k pověstné noci sv. Bartolomějské, o níž protestantští dějepiscové tolik drzích lží již napsali. Má patero lodí, krásné malby na skle a v průčelí 5 vchodů s pěknou obloukovou předsíní. R. 1831. byl od bezuzdné luzy Pařížské docela zpustošen, zůstal až do r. 1838. zavřen; nyní opět katolické služby Boží v něm se odbývají. Viděli jsme zde krásný obraz snímání Spasitele s kříže a nádobu na svěcenou vodu z kararského mramoru s 3 krásnými anděly, též z kararského mramoru. Odtud ubírali jsme se ke kostelu sv. Máří Magdaleny (la Madeleine). Jest to krásná budova řeckého slohu, 163 metrů dlouhá, 43 m. široká, mající podobu podlouhlého čtverce, jehož klenutí spočívá na 52 Korintských pilířích. V postranních stěnách není žádných oken; světlo vniká velikými báněmi sklenými s hora. Průčelí krásí 63° dlouhý, 12° vysoký trojhran, v němž zdařilou malbou se představuje poslední soud. Farář tohoto kostela byl spolu s arcibiskupem Darboy od zuřivců Pařížských zastřelen.

Prohledli jsme ještě kostel sv. Augustina, velký a krásný, Napoleonem III. vystavený. O půl 1 hod. byla v něm ještě mše sv. sloužena a byl naplněn lidstvem. Zde prý bývá vznešená společnost pařížská mši sv. přítomna. Zdá se tedy, že mezi těmi 2 mil. obyvatelů pařížských předce ještě jest dosti horlivých katolíků, kteří své náboženské povinnosti věrně konají, ač se o lehkomyšlném Francouzovi vypravuje, že jen třikrát za svého živobytí Pána Boha potřebuje, totiž: při prvním sv. přijímání, při církevních oddaykách a na smrtelné posteli. Jest pravda, že mnozí lehkomyšní a nedbalí křesťané v Paříži, kteří se třeba po celý svůj život o Pána Boha nestarali, přec té milosti nabývají, že se mohou s Pánem Bohem na smrtelné posteli smířiti — než dá se to vysvětlit mocnou přímluvou Panny Marie, kteráž jest útočištěm hříšníků, která ve Francii tak velice se ctí, že snad není města, které by nemělo svůj „Notre Dame“ kostel. —

Zbývající čas odpolední věnovali jsme bohatým a drahocenným sbírkám v Louvru, ovšem jen povrchně si je prohlédnuvše, neboť k zevrubnému jich prohlédnutí potřeba by bylo několik týdnů. Uchovávají se zde nejen francouzské ale i assyrské, perské a židovské starožitnosti. Běra ohled na dějiny a umění jest Louvre nejznamenitější budova v Paříži. Již v 13. století býval Louvre residencí králů v čase, když se slavné turnaje francouzské šlechty prováděly. Palác má podobu čtverce a

staletí se na něm stavělo — teprv Napoleonem III. byla stavba dokončena nákladem asi 40 milionů franků. Po jedné straně paláce ze strany řeky Sekvany rozprostírají se krásné květinové záhonky olemované pozlacenými mřížkami. V obrazárně nacházejí se díla nejvyhlášenějších malířů španělských, vlašských, holandských, německých a francouzských (asi 18.000 kusů) v ceně mnoho a mnoho milionů. Jest zde 11 obrazů od Rafaela, 12 obrazů od Rubens-a ze života Marie Medicejské. Obraz „Početí Panny Marie“ od Murilla stál 615.000 franků, Jeden ze sálů jest 1200' dlouhý, stěny jsou krásně vyčalounovány, světlo vniká skleněnou střechou vrchem, a kde není skleněná střecha, tu jsou obrubnice a podlažiny krásnými malbami na obmítce (fresco) okrášleny. Mezi starožitostmi nejvíce nás zajímaly assyrské, egyptské a perské znamenitě rozmnožené v novější době nalezenými věcmi při kopání na místech, kdež druhdy slavná města Ninive a Babylon stála. Hned u vchodu do prvního sálu stojí čtyři ohromní býci s lidskými hlavami. Stáří jejich páčí se dle nápisu na nich nalezeného a teprv před 10 lety vyzkoumaného, na 4500 let. Jsou prý to sochy z dob králů Senacheriba a Nabuchodonosora. Věci, jaké jsem tu viděl, neviděl jsem ani v Berlíně, ani ve Vídni, ani v Drážďanech. — K večeru vyjeli jsme si prohlédnout t. zv. „Elizejské pole.“ Jest tu mnoho krásných paláců a vítězný oblouk Napoleona I. zbudovaný na památku všech jeho vítězství. Jest 76 loktů vysoký, 68 loktů široký a 34 loktů hluboký — jen vnitřní oblouk má 45 loktů výšky. Po 280 stupních stoupá se na plochatinu (taras) jeho; odtud jest krásná vyhlídka na blízkou Paříž. Navštívivše lesík Buloňský, rozsáhlý park, kdež by celá Praha a Drážďany měly dosti místa, s krásnými procházkami, letohrady, mnohými zahradami, vrátili jsme se zpět k svému bytu, do hostince „Fénélon.“

Příštího dne 24. dubna navštívili jsme opět kostel „Notre Dame“ zde se několik hodin zdrživše. Odtud šli jsme do hotelu des Invalides, na Marsovo pole, do kostela Lazaristů, kde právě triduum ku počtě sv. Vincence Paulanského započalo a biskup Dupanloup kázal. — Na Vendomovém náměstí prohledli jsme si Vendomův pomník, kterýž Pařížská luza za dob komuny roztřískala, a kterýž nyní po velké práci opět dohromady slepen jest. Na Bastillovém náměstí viděli jsme červencový pomník, pozlacenou sochu představující bohyni svobody; a abychom konečně mohli říci, že jsme tu neb onu ulici Pařížskou, to neb ono náměstí viděli, loudali jsme se z ulice do ulice, z náměstí na náměstí.

Čarovný pohled skytá večer elizejské pole. Viděti tu tisíce a tisíce plynových světel hořeti před četnými hostinci a kavárnami. Často před jediným takovým zábavným místem hořívá i 100 světel v nejrozmanitějších barvách a formách, tvoříce brzo vítězooblouky, brzo hvězdy, brzo růžice atp., samá lákadla, aby lid místnosti takové hojně navštěvoval. Není pochyby že nádherné osvětlování toto musí hosté draze platiti. — Když jsme ještě ve dne asi o 1/27. na procházku vyjžděli, potkali jsme asi 3000 povozů, jedoucích k jízdám o závod před Buloňským lesíkem. — Zmínil jsem se při popisování Louvru o řece Sekvaně. Řeka tato dělí Paříž na dva díly, má tmavozelenou vodu a není ani tak široká, jako krásná Vltava v Praze. Mostů přes ní spojujících jednu stranu Paříže s druhou jest 21. Četné šroubové a parní lodě prostředkují komunikací v Paříži i po vodě řeky Sekvany. Vnitřní město, zvláště vnitřní Bulevardy jsou velkolepé, řekl bych: jest zde permanentní světová výstava. — Než ještě svůj krátký popis Paříže ukončím, chci se zmíniti též o kroji Pařížanů. Spozoroval jsem, že se zde ani páni ani dámy tak nápadně nestrojí, jako páni a dámy ve Vídni a v Praze. Dámy lepších tříd nosí téměř výhradně černý

šat. — Jest pravda, že za tu krátkou dobu svého pobytu v Paříži mnoho jsme viděli, ale ne všechno; k tomu by bylo na nejméně 3 neděle času a alespoň 1000 franků potřeba.

b) Z Paříže do Lúrdu.

Opustivše dne 25. dubna ráno kolem 9. hod. světové město Paříž, uháněli jsme párostrojem k Orleanu, kde jsme se asi 1½ hod. zdrželi. Orleans jest rodištěm světoznámé statečné panny Johanny, k jejížto počtě v městě tři pomníky postaveny jsou. Z Orleanu městem Túrs-em neustále na břehu řeky Loir-y jeli jsme do města Poitiers-u. Poitiers rozkládá se po jednom návrší a jest svými krásnými procházkami prohlášené. Odtud přes Anžulém vlastně pod Anžulemem tunelem (pod celým městem) dojeli jsme o ¼11 do Bordó-su na řece Garonně, která zde své jméno Garonne v Žironde mění. Město Bordó rozkládá se v podobě půlměsíce po levém břehu řeky Garonny, kteráž tu prostranný přístav, do něhož se 1200 lodí směstná, tvoří, a má asi 200.000 obyvatelů. Jest to dle velikosti třetí město Francie proslulé rozsáhlým svým obchodem. Pravilo se nám, že jen Bordó-ského a Burgundského vína za 70 milionů franků ročně se vyveze. Nechci toto špinavé přístavní město popisovati, pedotýkám jen, že mne zajímalo spatřiti Bordóskou radnici, v nížto Napoleon III. pověstná slova „L'empire c'est la paix,“ (Císařství jest sám pokoj) největší to panovnická lež, která byla kdy promluvena, vyslovil. Pro zasmání chci též vypravovati anekdotu o Bordóských. Když ještě Napoleon III. na výše své slávy stál, postavili obyvatelé Bordóští ve své nadšenosti pro něho jeho sochu na jednom náměstí. Když ale v době prusko-francouzské války do Bordó telegrafická zpráva došla, že Napoleon u Sedanu přišel do zajetí, tu srotilo se několik set lidí u jeho sochy, strhli ji s podstarce, a provazy a lánami se pokoušeli ji překotiti, což se jim po mnohém namáhání podařilo. Socha se překotila, s ní ale také většina těch, kteří na jejím pádu pracovali. Tak nestálá jest přízeň lidská! Kdyby byl Napoleon u Sedanu nad Prusáky zvítězil, jistě byli by Bordóští jeho sochu fábory a věnci ozdobovali. — Zdrželi jsme se v Bordó až do 2. hod. odpoledne 26. dubna, tedy čítaje den i noc, sotva 15 hodin a krátký tento čas stál nás 66 franků.

Z Bordó dostali jsme se přes tak zvanou francouzskou saharu, — nejjednotvárnější to kus cesty za času celého našeho putování — o 8¼ hod. večer do města Bayonne. Bayonne jest francouzská pohraniční pevnost proti Španělsku, čítá asi 30.000 obyvatelů, má nádherný katedrální chrám a krásnou křížovou chodbu v gothickém slohu — nejkrásnější prý to budova toho druhu v celé Francii. Domy v městě jsou již dle španělského způsobu stavěny a také namnoze mluví se tu již španělsky. Z Bayonne navštívili jsme dne 27. dubna pověstnou „Biarric-i.“ Bylať to ještě před několika lety bídná celému světu neznámá rybářská ves. Napoleon III. a jeho lesk milující choť Eugenie povznesli ji na vyhlášené lázenské místo. Tu jsem ponejprv spatřil moře, které skutečně zde krásné a velkolepé jest. Tu lze je ve své moci, ve své majestátnosti spatřiti! Četná rozedraná skaliska od břehu daleko zabíhající, vyčnívají z moře, kteréž pěnícími svými vlnami na ně naráží, neustále je obmývá a na nich ač marně hlodá. I když panuje ticho, přec to šumí a hučí. Zde se nám naskytla též příležitost, odliv a příliv mořský pozorovati, i nemohli jsme se na čarokrásné to divadlo dost nadívat! A věru nemůže býti divadla vznešenějšího, tajemnou hrůzou mocněji uchvacujícího, nad hlučné válení se těchto tmavých vln mořských, stříbrnými pěny ověněných, kteréž hrnou se mocí neodolatelnou a překotivše a zlomivše se na skaliskách u břehu, zplozují se mořem zas a zas. —

Z břehu mořského pozorovali jsme dalekohledem bílá stavení v St. Sebastianu již na španělské půdě ležícím a dále ještě pásma hor Pyrenejských; po nesmírné hladině mořské bylo pak v dálí viděti několik lodí plouti. — V Biarrici dal Napoleon III. krásný katolický kostel v románském slohu vystavěti. Když jsme se tam před velebnou Svátostí modlili, slyšeli jsme docela jasně hluk mořských vln od blízkého břehu se odrážejících. Viděli jsme tu též letohrádek císařovny „Villa Eugenie,“ na pohled nepatrné stavení; zvláštní ale cit opanoval mne, zpomena si, že v tomto letohrádku smlouvou r. 1865 mezi Bismarkem a Napoleonem (neutralnost Francie) vlastně Rakousku tak citelná rána byla zasazena.

K večeru vrátili jsme se nazpět do Bayonnu na nocleh. Dne 28. dubna vykonavše napřed svou pobožnost v katedrálním chrámu Bayonnském o 1/2 10. hod. vydali jsme se na další cestu. Jeli jsme neustále na úbočínách Pyrenejských hor, napřed podél břehu řeky Adúru, pak řeky Gave, a o 3/4 3 odpoledne byli jsme u cíle své cesty — v L ú r d u. — Pyrenejské hory pozůstávajíce většinou z drsných žulových hornin, jsou dílem lesem porostlé dílem holé a výška nejvyšších věčným sněhem a ledem pokrytých temen jejich obnáší 9—10.000! Krásný pohled skytají tito horští velikáni ze strany francouzské.

Tak vidět ze stanice Lúrdské asi 10.000 vysoký Pic du Midi; zvláště když slunce ledové jeho temeno svými paprsky osvětluje, svítí se, jakoby byl ze zlata a stříbra. Přes toto 56 mil dlouhé pohoří vede prý asi 100 rozličných cest, ale jen po sedmero může se jeti s vozem a s děly. — Minuli jsme též na této své cestě město Pau, svým mírným podnebím a zdravou polohou jakožto lázenské místo vyhlášené. V Pau se narodil francouzský král Jindřich IV. a nyní tu bydlí choť Dona Carlosa Španělského. Čím více jsme se Lúrdu blížili, tím větší byla naše touha po něm. Konečně uhlídli jsme vysoko na skále z bělošedého mramoru vystavený milostný kostel a pod ním jeskyň, v nížto se nepoškozená Bohorodička nevinné dívce Bernardině Súbirús-ové r. 1858 osmnáctkrát zjevila. Tu jí při prvním svém zjevení pravila: „Modli se za hříšníky. Polib zemi na obrácení hříšníků.“ Tu na rozkaz Marie Panny vyprýštil se ze skály hojný proud vody, tu rozkázala své dětinné služebnici Bernardině, aby vyřídila kněžím, že si přeje, aby na tom místě k její počtě vystaven byl svatostánek. Ze železničního vagonu viděli jsme v jeskyni kmitati mnoho světél, a pozorovali kolem ní mnoho klečících a modlících se poutníků. Pozdravivše milostné místo „zdrávasem“ ujížděli jsme kolem starého města do nádraží Lúrdského a odtud po dostavníku úzkými, klikatými ulicemi starosvětského města do hotelu „de la Grotte“ (u jeskyně), kde jsme se ubytovali.

(Pokračování.)

Ctihodný služebník Páně P. Klement M. Hofbauer.

XI.

Některé z nejoblíbenějších jeho průpovědí.

(Dokončení.)

26.

„V posledním okamžení života svého objeví se nám vše, co jsme činili, mluvili a mysli, a co všecko jsme činiti, mluvití a mysliti mohli, kdybychom milosti Boží byli použili. Uzříme, jakých následků naše slova a skutky u jiných lidí měly; a i při dobrých skutcích našich úmysl (s jakým

konány byly) přísně souzen bude. „Prohledám Sion s pochodněmi, a s lucernami Jerusalem.“

27.

„Po pádu (v ráji) stal se člověk neskončeně šťastnějším, nežli prvé byl, neboť nabytí skrze Ježíše Krista práva na všechno, což Boha jest, a chce-li jen, i jeho to jest. Proto píše církev sv.: „Felix culpa Adae.“ Andělé s podivením hledí na člověka, vidouce Boha svého člověčenstvím oděného, a záviděli by to člověku, kdyby závistí schopni byli. Kdyby byl Satanáš uvěřiti mohl, že Bůh padlé člověčenstvo takovým hrůzyplným zázrakem vykoupí, byl by Adama od hříchu odvrátil, neboť kdyby i jediný jen člověk spasení účasten byl, už proto by ďábel po celou věčnost zahabena stydět se musel.“

* Jak vděčnými máme tedy býti, a jak vroucně milovati máme Pána Ježíše, že nás vykoupil, a že povolání jsme k tomu, ona místa v království nebeském jedenkrát zaujímati, jež pyšní andělé na věky ztratili! Tu slávu nepřije nám ďábel,

proto hledá, jak by člověka do hříchu dostal a o blaženost věčnou připravil. Odpírej mu, a vítězstvím, jež s pomocí Boží jistě vydobudeš, ďábla ještě více zahanbíš.

28.

„Pán Ježíš chtěl nás proto smrtí tak hroznou vykoupiti a přehojné zadostučinění vykonati, abychom poznali jak nesmírná jeho láska jest, neboť způsobem jistě Božským miluje nás. „Láskou věčnou miloval jsem tebe.“ Aby člověka vykoupil, více Bůh učiniti nemohl, nežli byl učinil; a všickni zavrženci budou se muset jedenkrát přiznati, že zahynuli — svou vinou.“

29.

„Svět jenom k vůli vyvoleným stojí; zlí lidé jsou nástrojové Boží na zkoušení a očistění spravedlivých.“

* Sodoma byla by uchráněna bývala, kdyby se tam alespoň deset spravedlivých bylo našlo. Tak shovívavý a milosrdný jest Bůh. A proto země tato, tolikerými

nepravostmi zprzněná, nebyla ještě spravedlností Boží vyvrácena, jelikož Bůh v ní předce také nábožných, vyvolených duší, jej milujících, nalezá.

30.

„Když ďábel Spasitele pokoušel, nevěděl, že jest to Syn Boží; poznal to teprv, když Ježíš na kříži byl dokonal. Nicméně však poznal v něm člověka, jakéhož nikdy ještě neviděl, všelikého hříchu a nedokonalosti prostého, a počal se tudíž obávati, aby to snad zaslíbený Vykupitel nebyl. Avšak pycha jeho nedala mu věřiti, že tento ponížený, až k upocení a unavení pracující syn tesařův, kterýž Josefovi a Marii poddán byl, že by to Syn Boží mohl býti. Ďábel jest chytřejší nežli všickni lidé, on zná a pochopuje vše, — jenom pokoru ne a poslušnost.“

31.

„Do nebezpečnosti hříchu těžkého se dopustiti, nesmíme se vydati, i kdybychom tím peklo vyprázdniti a celý svět spasiti mohli.“

* Co by to prospělo, kdyby hříchem naším Bůh uražen a duše naše o milost připravena byla? — Vrháním se do blízkých příležitostí hříchu nebude však peklo vyprázdněno, nýbrž přeplněno; a nebude svět spasen, nýbrž síla duší za-

hyne. „Kdo miluje nebezpečnosti, ten v něm zahyne,“ praví Duch svatý. To ať uváží ti a tací, kteříž lehkomyšlně do zlé společnosti, k nebezpečným zábavám atd. chodí.

32.

„Vidí-li Bůh, že něco jiného více milujeme nežli Jež, musí nás nenáviděti.“

33.

„Kdyby Svatí něčeho želeli mohli, bylo by to, že ze studnice zásluh Kristových více ještě nevážili. — Sv. Terezie zjevivši se po své smrti jedné ze svých spolusester pravila jí, že by všechna utrpení mučeníků mileráda až do soudného dne snášela, kdyby jí možné bylo, věčnou svou slávu jenom o tolik rozmnožiti, co by se jedním Zdrávasem dosáhnouti dalo.“

* Jedna každá z uvedených zde průpovědí ctihodného sluhu Páně, jestli taktéž studničkou, z níž ledacos spásitelného pro svou duši vážiti můžeš. Čiň tak, a zajisté

v úctě a lásce Božského Srdce Páně se zdokonalíš, a rozmnožena bude tím i tvá věčná sláva.

Duším v očistci pomáhá i dosti krátká modlitba.

Z předešlých rozmluv o očistci mohli jsme se přesvědčiti, nejen že skutečně stává toto místo, kde duše mnohých zemřelých za pokání za svého živobytí neodčiněné muky snášeti musí, nýbrž že my jim nejvíce pomoci můžeme z toho místa útrap a opuštěnosti, a sice modlitbou za ně, postem, almužnou a jinými skutky milosrdenství a kajícího, zejména ale obětováním za ně oběti mše sv. Dobře nás napomíná zbož. Tomáš Kempenský k modlitbě za zemřelé, an dří: „Rádi se máme modlívati za všechny zemřelé, obzvláště ale za své rodiče, přátele a dobrodince, protože jest to skutek velikého milování a milosrdenství. Jakož mi si tedy přejeme, aby po smrti nám se pomáhalo, tak i my seč jsme s milostí Boží jim

prospěti hledme. Neboť kdo horlivě a věrně pečuje o vysvobození věrných duší z očistce, ten sám pro sebe největšího nabývá prospěchu, jelikož za ně se modle neztratí ovoce modlitby své, alebrž i na smrt se upamatuje. Ten také sotva kdy s roztržitou myslí k denní práci se odebere, dobře věda, že všichni toutéž kráčetí budeme cestou smrti, a že nás dojista očekává, co ony již přestály. Modleme se tedy za své milé, protože i my za krátký čas za nimi půjdeme a protože ony vyproštěny budouce i na nás pamatovati neopomenou, budeme-li v témž utrpení postavení. Víra naše nezniž jen v ústech, nehledme jen na to, co před očima máme; alebrž milujme všechny lidi, ať už jsme jim tělem blízcí aneb

od nich vzdálení. Nebo „lásky nikdy nevypadá“ (1. ku Korint. 13, 8), a ti, kdož sebe skutečně milují, nezapomenou na sebe, a věrného přítele v nouzi poznáš. Zdaliž bys nebyl bezbožný a ukrutný, kdybys bratra aneb přítele do žaláře aneb do ohně uvrženého vida k slzám pohnouti se nedal, aneb ruku jemu podati moha ani toho dobrodiní mu neproukával, a několi slovy ho vysvoboditi moha němou tváří ho pominul?“

Netřeba nám ale hned mysliti na dlouhé modlitby, které máme za své zemřelé přátele a známé konati; jim pomůže i kratičká, i t. zv. střelná modlitba, když jen vychází z čistého, kajícího srdce a v neoblomné důvěře. Staré letopisy vypravují nám o jistém zbožném biskupu následující: „Když byl jednou ve dne lehounce zdřímnul, spatřil ve snu chlapečka, an zlatou udicí na stříbrné šňůře uvázanou z hluboké vařící propasti sličnou paní vytahuje; a když se byl probudil a k oknu přistoupil, tu uzel totéž pacholátko stojící na hřbitově u jednoho hrobu. A když se byl tázal, co že tam dělá, tu mu odvětil, že se modlí Otčenáš a žalm Miserere čili Smiluj se atd. za duši své matky, která

zde pohřbena jest. Z toho seznal muž Boží, že duše této paní modlitbou chlapečka z očiště vysvobozena byla, a že zlatá udice vyznamenávala Otčenáš, stříbrná pak šňůra žalm Miserere.“ A v kronice kartuziánů najdeš následující příběh: „Jistý zeman přinesl velikou sumu peněz do kláštera téhož řádu na modlení za svého zemřelého otce, a když shromážděný sbor lotců jenom slova: „Requiescat in pace. Amen.“ to jest: „Odpočívej v pokoji. Amen.“ byl zazpíval; tu si stěžoval, že ta modlitba na ty peníze jest příliš krátká. I dal osvěcený převor přinesti lístek s těmito slovy a vážky a kázal mu, aby obojí zvážil. A ejhle! jaký div; když do jedné misky byl položil peníze a do druhé lístek, tu vyletěla ona jako pérko, tato ale spadla dolů, jakoby olovem ztížena byla. Nad tímto výjevem onen zeman se i zastyděl, i potěšil. Sám papež Benedikt XIII. připomíná na tento příběh ve svých řečech vzdělavacích.“

Zvedejme tedy často rukou svých k nebesům za duše v očiště, konejme co nejochotněji vše, co za prospěšné uznáváme a budme jisti, že vysvobozující je skládáme i pro sebe velké zásluhy v nebesích.

N a h r o b ě .

Jak divno jest mi u srdce!
má mysl k Tobě létá:
a z upomínek nejsladších,
Ti čerstvý věnec splétá.

A svíce lásky plápolá
tu na Tvém nízkém hrobě,
zda dobrá matko příjemné
jsou dárky tyto Tobě?

Ze srdce vroucí modlitba
se řine k nebes Pánu,
by také mne již uvedl
tam do věčného stánu.

J. B. Srbecký.

Milodary B. Srdce Páně.

Vyslyšíť mne Hospodin, když k němu volati budu. Žalm 4, 4.

Ze Slezska. Nedávno prosila mne jistá zbožná hospodyně, abych jejího muže, který opět se oddal opilství a v tom obyčejně mnohé rouhavé řeči měl, doporučil přemilosrdnému Srdci P. Ježíše a nepoškv. Srdci P. Marie, — ona sama prý mileráda bude konati 9denní pobožnost a postará se o uveřejnění, bude-li vyslyšena. Poslala také na mši sv. ke cti B. Srdce Páně. I doporučil jsem ho, jak jsem byl ženě přislíbil, modlitbám apoštolátu a modlili jsme se za něho i při našich měs. schůzích a ejhle! včera došla mne zpráva, že od té doby onen muž všech výstředností se varoval. Velebmež nejsv. Srdce P. Ježíše i P. M. a pomozte vyprositi i milost vytrvání v započatém střídmém životě! — Oněkdý poslali ke mně chudí rodiči svou dceru prosíce, abych jejich nesnáze o výživu doporučil B. Srdci J., aby otec opět nějakou práci mohl dostati a pro rodinu vezdejší chléb si vydobí. Učinil jsem jim po vůli, a brzo na to přiběhla za mnou z kostela plna radosti, aby mně vyřídila, že již je jim spomoženo, a abych jim pomohl dobrotivému Spasiteli tisícere díky vzdávati, že tak rychle jejich prosby byly vyslyšeny. Sendb.

Z Pr. Slezska. Jistý mladík pachtě se po moudrosti světské, ztratil nebeskou, pozbyl takřka úplně svou víru. Roku 1877 onemocněl tak těžce, že podle lidského úsudku smrt mu byla již na jazyku. Milosrdná sestra, kterou k jeho obsluze mu dali, prosila jej nejednou nalehavou prosbou, aby se dal zaopatřiti sv. svátostmi, načež obyčejně dostala za odpověď: „To se nestane nikdy!“ Jako vždy tak i nyní měla Matička Boží pomoci. Začali konati 9denní pobožnost a nežli ji skončili, prosil nemocný sám, aby mu poslali pro kněze, neboť chce se dáti zaopatřit. Jeho přání se splnilo, a

od té chvíle snášel i největší bolesti s takovou trpělivostí a oddaností do vůle Boží, že to bylo všem přítomným tím více nápadno, an se před tím právě opačně byl choval. Dával také slovy na srozuměnou, že za své bolesti očekává v nebesích odměny, a den před svou smrtí prosil, aby mu předříkali modlitby k Panně Marii, které skroušeně za nimi se modlil. Také pravil pln vroucnosti: „O Matičko Boží, Ty's tak mnohým již pomohla, proč pak ne mně?“ Ba ano, Matička Boží pomohla, třebaš mu nezachránila život vezdejší, zjednala mu život duše — zjednala mu spasení. Jeho smrt můžeme opravdu nazvati blaženou. Sendb.

Z Hradecka. Octnul jsem se u velmi palčivém položení, nevěda, kterak z něho se vybaviti. Sevřen úzkostí vnitřní až i tělesně z toho ochuravěv, a předce žádného vykoupení nevida, sjednotil jsem se s dvěma jinými, že konati budeme 9denní pobožnost k B. S. P., aby nějakým způsobem nespokojenou mysl utišiti, pokoj do domu uvést, nedůtklivou záležitost rozluštiti a choré tělo pozdraviti ráčilo. A sotva že jsme započali umyšlenou pobožnost konati, jaho rázem beze všeho jiného přičinění se těžké chmůry průtrhly, jasné slunko radosti zasvitlo, celá záležitost uspokojivě se rozvinula a mír duševní se navrátil. I upevnila se více naděje naše v přemilostné Srdce Páně, že i dále nedá zahynouti ani duchovně ani tělesně.

Uzdravení nemocných. „Měla jsem velmi živý sen — Bohem se dokládala zbožná služka z obce V. u Hr. Kr. — a zdálo se mi, jakoby Matička Boží, snášejíc se ke mně, podávala mi svého Synáčka a při tom pravila: „Zač Ho budeš u mne prositi, to obdržíš.“ Druhého dne na to hospodář i hospodyně odchází a za-

nechává doma malé dítě na kolébce pod opatrováním chlapce třináctiletého a služku dotýčnou, kteráž měla zatím obstarati domácnost. Chtějíc tato ohlédnout se po své práci na dvoře, nařizuje přísně chlapeč, aby nad dítětem pilně bděl a pozor dal. Odejde; leč po nějaké chvíli zaslechnuvši silnou ránu ze světnice běží nazpět a k své hrůze neskonalé vidí dítě mrtvé mnoho kroků od kolébky na podlaze ležeti a pod kolébkou chlapce rozpustu. Rozhoupal tak silně lůžko dítěte, až ono vylítnuvši prudce z kolébky, padlo opodál bez obrany na tvrdou podlahu. Teď tu leží bez ducha, má očka v sloup a rtíky zmodralé. Zoufalostí jatá služka volá na ně, třese, tře a probouzí je k životu, ale všechno přičinění nadarmo. V brozném tomto postavení zpomene si na svůj dnešní sen. Hbitě klade dítě do kolébky, klekne u něho, úpěnlivě — jak jen duše úzkostlivá to dovede — modlí se a vzývá Matku Boží, připomíná dnešní Její slib, žádá jenom jedno od Ní: toho děcka vzkříšení. Tak se modlí, vzdychá půl hodiny — ejhle! mrtvé dítě náhle vstává na kolébce vesele a zdravé hraje si hned, usmívá se, jakoby se ze sna bylo probudilo, ani známky strašné chvíle neprozradivši. — Kdo můžeš pochopiti, pochop!

K. K.

Z Čech. Měl jsem v lednu neštěstí, že jeda po své práci, koně se splašily a já násilně ze saní vyhozen hrozně se pohmoždil. Neměl jsem sice nic polámano, ale trpěl jsem nevýslovných bolestí. S levých žeber měl jsem všechno maso jako sedřené a lékař dosvědčoval velké otřesení celým ústrojím čivů. Nejvíce mne ale trápilo, že dlouho budu neschopným k vy-

konávání svých kněžských povinností, a užívaje předepsaných léků obrátil jsem se hlavně na nebeského lékaře a započal jsem ještě toho nešťastného dne 9denní pobožnost k B. Srdci P., k Panně Marii a sv. Josefu, a slíbil jsem, že dám uveřejniti, budu-li vyslyšen. Jak skvěle ale byla má důvěra odměněna! Poslední den 9denní pobožnosti již jsem sloužil mši sv., zaopatřil jsem nemocnou osobu a odpoledne jsem uděloval sv. křest, aniž mně to mnoho obtížno bylo. Sendb.

Z P. Mou vlastní neopatrností vypukl oheň a divoce se vznášal, a já jsem si netroufala jej uhasiti. Již stáli lidé u okna pozorující to, a mně vystupoval studený pot strachem, neboť to mne mohlo zbaviti mé služby. V nesnázi slíbila jsem 5 zl. k dobrému účelu a uveřejnění vyslyšení; — a hle! podařilo se mně oheň uhasiti, tak že panstvo o ničem se nedozvědělo.

Z Korouhve oznamuje jistý nemocný, že byv doporučen Božskému Srdci Páně brzkého uzdravení našel a že slíbil, staue-li se tak, že to dá ve „Škole“ uveřejniti, — čemuž se tímto vyhovuje.

Z Holice oznamují nám Boží pomoc a odměnu důvěry v B. Srdce Páně v nebezpečenství života matky; z **Kolína** zase odvrácení patrně hrožícího neštěstí na dobytku.

J. R. děkuje Pánu Ježíši, že byla sprostěna osoby velmi obtížné.

P. Ant. T. děkuje sv. Josefu a Peregrinu za uvolnění neduhu, že mohl sv. obřady ve sv. týdnu vykonávati.

List. J. B. Srbecký: Jen jednu báseň mohli jsme vřaditi, abychme Vám chuti dodali k vytrvalosti. Žádný učený s nebe nespádl. Vlp. Tom. Podlaha, fr. v Dolní Cerekvi: 8 zl. jsme obdrželi a příští čísla „Šk.“ i „Záb. bibl.“ budou vždy vlp. P. Š. posílána. Ant. Fiallovi v Praze: Příspěvek k „Nesmrtelnosti duše“ nás došel, avšak v té formě nám nelze jej uveřejniti. Vlp. P. Fajstl v H.: Žadane listky „Sedm kůrů andělských“ nejsou u nás na skladě. Vše vyřízeno, oč v psaní ze dne 11/5. žádáno. P. Z. v Tišnově: Mše sv. byla na vytknutý úmysl sloužena. Vlp. Fr. Novotný v Kunovicích: 24 zl. 10 kr. nás došlo. Díky! Účet úplně vyrovnán. Vlp. F. Zapletal, fr. ve Věrovicích: „Výklad na modlitbu Páně“ není více na skladě. Vlp. Tom. Barta, fr. v Štěbořicích: Spis „Dítka Marianské“ jest zapraveno předplacením na „Maria Regina“, ze zaslaných 5 zl. zbývá Vám dobro na letošek 1 zl. 50 kr. Vlp. Jan Koudela, far. v Jemnici: 25 zl. 95 kr. jsme obdrželi. Díky!

Z p r á v y.

Z Nového Bydžova. K nemalé naší radosti sdělujeme zákům Božského Srdce Páně, že letošního roku konala se poprvé v chrámu Páně sv. Vavřince pobožnost májová, kteráž po více let v soukromné kapliče se odbývala. Posledním dubnem učiněn počátek slavnosti, přípravnými modlitbami a zpěvem. Rozjímalof se o pozdravení andělském, po němž následovaly Litanie Loretanské, ku konci bylo vždy požehnání nejsv. Svátostí Oltářní. Družičky ubírajíce se v průvodu s rozžatými svícemi věnovaly je na oltář Rodičky Boží, kterýž od ctitelů Marianských překrásnými květinami skvostně okrášlen byl a zahradě se podobal, v níž Bohorodička, majíc Synáčka svého na klíně, spočívá, ochotna jsouc prosby dítek svých vyslyšeti. K okrase sloužila též záslona kolem sochy Nebeskrálovny, jejížto vrchol vzácná květina zdobila. I to působilo zvláštní dojem, že socha Bohorodičky skleněné schránky byla sprostěna, — zdálof se, jakoby „Matka milosti“ volnějšího přístupu nabízela, aby chom Ji své žádosti srdnatěji přednášeli. Mše sv. sloužena u oltáře nejblazeňší Panny skoro každodenně, a návštěva obecnstva zdejšího byla hojná i z poblížkých dědin. Krásné písně májové s průvodem varhan rozléhaly se po prostorách chrámových. Bůh odplaf našim horlivým správčům duchovním, jenž nám takové radosti způsobují, a siliž je na dále. Budiž to vše ke cti Boží a královny máje.

A. Š.

Poutí Filipsdorfské účastnilo se letos příležitostně slavnosti sv. Janské 84 poutníků z Moravy a sice z Brna, od Znojma, Jihlavy, Měřína, Přerova, Šternberku, Biskupic, Místku, Landškrouna, k nimž se z Prahy přidali i poutníci z okolí Kyšperského, z Písečné a ze Žamberku. Vlp. Fr. Šimek, koop. v Dubanech, konal také tu pouť, a nemálo se zavděčil všem těm zbožným duším, slouživ

na milostném místě ve F. mši sv. v dobu našim poutníkům nejpršhodnější. Filipsdorf není na Moravě již neznámým místem, ba každým rokem vzrůstá a šíří se v lidu důvěra v pomoc Bohorodičky, tam uctívané a to „Uzdravení nemocných,“ pod kterým titulem se Panna Maria ve Filipsdorfu ctí, vyzývá každá zbožná duše zejména v nemocích tělesných. Jedno ale přání ozývá se z úst všech ctitelů Marianských: aby započatý chrám Páně již co nejdřív byl dostaven ke cti Boží a na stálou památku zbožnosti našeho národa i za těchto trudných dob nabožné netečnosti ba bezbožectví. Pod střechou sice jest již celá stavba, která již na 150.000 zl. stála — samé to dobrovolné dárky bohatých i chudých, — avšak k úplnému dopravení té velebné budovy, našeho českého Lúrdy, potřeba ještě aspoň 50.000 zl., podle úsudku vrchního správce té stavby, vlp. P. Storchy. Každý příspěvek k dostavení té svatyně jest vyznáním svaté víry, jest důstojnou počtou vzdávanou našemu Spasiteli a Jeho panenské Matce a nezůstane nám bez odměny! Jeden ale způsob přispívání ke stavbě svatyně F. zvláště doporučujeme a sice zakupování si knížek: „Rukověť devítidenní pobožnosti k P. Marii F.“ Jak známo, vydán ten spis ve prospěch chrámu Páně ve F. a z posledních jeho vydání jest ještě veliká zásoba na skladě. Aby ale rychle se rozprodala a zároveň tím známost o F. více se rozšířila a čtenáři do rukou dostali velmi vhodný návod, jak mají s prospěchem 9denní pobožnost konat atd., usnešeno, že ona knížka od 1. června t. r. (až do jisté doby) místo za 30 kr., pouze za 10 kr. bude se dávat v administraci „Školy.“ Nuže postarejme se, aby ta zásoba, která jest majetkem Filipsdorfu, co nejrychleji byla rozprodána a získali jsme tím pro česť Bohorodičky brzo 1000 zl.! Nenechejme žádné výmluvy platit (jako: já mám jinou knížku, mně se tuze nelíbí, já ji nepotřebuji atp.), ale budme vytrvalí v přemlouvání, a aspoň s polovice tak neustupni, jak býváme, jedná-li se ne právě o česť Boží, nýbrž jen o světskou chloubu, ba často jen o smyslný požitek. —

Ctěte I osLaVujte bez přestání MarII: kráLoVnu
I paní nejLaskaVějšího srDce JežíšoVa!

Hlasy Srdce Páně.

XIII.

Když dva z učenníků mých
Smutni do Emaus se brali,
Já k nim cestou přidal se,
Aniž o mně rozmlouvali.

Proč jste smutni? já jim děl,
A hned ke mně sdílně luuli,
Jak když dítko hovoří
Důvěrně se k otci tulí.

Ty sám též jsi přichozí
A nic nevíš o Ježíši?
Ten měl spasit Israel
A jej povznést v nové říši!

I my v něho doufali,
A již tomu den dnes třetí,
Co jsme byli svědkové
Jeho muk a s kříže snětí.

Takto oni a jak ty
Máš se ke mně duše moje,
Když já tobě v útěchu
Sdílně dávám srdce svoje? —

XIV.

Když já jdoucím do Emaus
Otvíral řeč písem svatých,
Tu hned minul trud a blud
Z myslí jejich předpojatých.

Tu jich srdce vzplanulo
Touhou potud netušenou
Po tom nebes království
Dobytém mé krvi cenou.

A když den se naklonil
A já jak bych dál chtěl jíti,
Tu mne snažně prosili,
Bych chtěl u nich hostem býti.

A já vešel milerad
V příbytek jich pohostinný,
A když chléb jim lámal jsem,
Tu jich oči otvířny.

Takovét to srdce mé,
Ono ke všem s těchou pílí,
Kdo je pravdy žádostiv
A se láskou ke mně chýlí.

F. K.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

VII. Červenec.

„Kdybych pak lásky neměl, nic nejsem.“ —
Sv. Pavel.

Červená růže.

Sv. František Serafinský měl za průvodčího nábožného bratra, jménem Jiljí. Tento bratr, jda někde přes pole, býval v té Boží přírodě jako u vytržení. Kdekoli spatřil krásnou kvítku, pozdravoval je, ano skloniv se k nim líbal je a nejednou blažeností i slzy mu vyhrkly z očí. — Nedomníváš se, milý čtenáři, že ti chceš dnes vypravovati o nějakém ubohém, tak trochu choromyslném, nebo aspoň přepjatém řeholníku? — Neboj se; výjevy podobné shledáváme i u těch největších Svatých, kteří patřili na přírodu očima hříchy neskalenými, a poznávali v těch tvorech nesčíslné důkazy lásky Boží k nám. Podobně rozjímal i onen bratr Jiljí, kterak že všechno na světě ten dobrý Bůh tak krásně a rozkošně stvořil — vše z pouhé lásky k nám, a tu přetévalo srdce jeho láskou a díkem k Pánu Bohu, spolu ale i žalostí, že neumí a že nemůže Ho tak milovati, jak by chtěl. Přišla jedenkrát k velikému světci a učenci sv. Bonaventurovi, přednášel mu tuto stížnost svou a pravil: „Ach, což je vám učencům, jimž udělil Bůh tak hlubokou známost o sobě, vám je snadno Ho také milovati, ale, co pak my, nevědomí, neučení a prostí lidé? — můžeme-li pak my Jej také milovati?“ — „Ba arci, bratře!“ — odpověděl sv. Bonaventura, — „ten nejprostější pasák na louce, ta nejposlednější stařenka může míti k Pánu Bohu právě takovou, ba ještě větší lásku než ten největší učenec!“ — Z tohoto ujištění měl bratr Jiljí velikou radost, že i on, člověk neučený, může Boha svého tak milovati, jako sv. Otec Bonaventura. —

Milý čtenáři! z těchto několika řádků již asi uhodneš, oč se nám dnes jednati bude.

Nalezl jsem totiž v zahrádce nejsvětějšího Srdce Páně opět jedno kvítko, kteréž si také stůj co stůj do své zahrádky vstípati musíš; a aby's se té práce nebál aneb snad se za nedostatečnou nedržel, předeslal jsem nahoře těch několik řádků o prostém bratru řeholníku.

Ba věru, i ty milý příteli nemusíš býti žádným učencem, nemusíš býti žádným hrabětem neb knížetem, a nemusíš ani do Ameriky jeti; nikoliv, buď si chudým a prostým venkovanem, buď si i neštudovaným a necvičeným, ano buď si třeba i churavým a neduživým, třeba na všech údech ochromeným, buď si starcem věkem k zemi skloněným — předce jsi člověkem — a více není k té naší zahradnické práci dnes potřebí, můžeš si bez překážky ono zmíněné kvítko do srdce svého přesaditi. — Já je nazval „růží červenou“ a to proto, že je královnou všech cností, jako je růže královnou květin, a že když to v srdci schází, nemůže mít na něm Bůh žádného zalíbení. Tak vzácné, tak drahé, tak milé je Pánu Bohu ono kvítko a tobě tak potřebné, že, jak sv. Pavel píše, bez něj není člověk nic. — Víš už, co to je? — Inu: láska k Bohu! — a o té bych ti rád dnes pár slov napsal k rozjímání. Avšak, čím déle o tom přemýšlím, tím nesnadněji přichází mi něco kloudného o tom napsati; ba věru, kdybys se mne zeptal, co vlastně ta láska jest, byl bych s odpovědí v nemalých rozpacích. Nebo mám ti snad odpovědět: láska jest to, když dva se milují? — víš teď co láska jest? — Anebo díím-li: láska je — „dvě duše

a jedna mysl, dvě srdce a jeden tlukot“ — pochopil's teď to slovo tajemné? — ba nikoliv! a tak bych tu skoro mohl opakovat, co sv. Augustin při podobné příležitosti pravil: „Neptá-li se mne nikdo na to, vím to; chci-li to ale tázajícímu vyložit, nejsem s to.“ —

Nejkratšeji ale a spolu nejjistěji bude, přidržíme-li se i v této věci písma sv. — knihy to našeho nebeského zahradníka. Podle toho vzoru napíšu ti sem zase několik paragrafů a sice

§. 1. Odkud vzíti onu červenou růži?

Není-liž pravda, chceš-li si opatřiti vzácná kvítka alpská, nepůjdeš je hledat leckams na paseku nebo za humny, tam bys je marně hledal, ale vystoupíš tam na ty nebetyčné věčným ledem pokryté Alpy, — a tam v té výši závratné nalezněš — co hledáš. A právě tak vzácnou květinou jest i ona červená růže lásky k Bohu; ona je dítko krajů nebeských a sama od sebe v žádném srdci lidském by nevyrostla. Proto ji musil náš Božský Mistr zahradník s těch výšin, s těch hor nebeských na zem snést a tu štěpiti; a jak medle se to stalo? —

Otec nebeský vsadil nejprv to kvítko do nejsvětějšího Srdce Ježíšova — co malé něžné semínko; a jak rostl Ježíš a prospíval na těle i na duchu, rostla a rozvíjela se v úkrytu Jeho Srdce ta růže červená, až se objevila světu v plném květu rozličných bohumilých cností, až naposléze vykvetla v tu nejkrásnější a nejdražší červenou růži trním ovinutou, a sice tam na dřevě kříže, kdež tak vzácnou a Bohu Otci tak líbeznou vůni vydala, že pro ni celému světu odpustil.

Ó vezmi si, milý čtenáři, jen sám do ruky ten krucifix se stěny — a zadívej se na svého Spasitele s citem útrpnosti a upřímné lásky — a viz, kterak tenkrát na celém Jeho těle z nesčíslných ran vyrazely červené růžičky — té krve přesvaté.

Tu máš, milý příteli, ten původní a prvotní keř té růže, již lásku k Bohu zoveme, a odtud jediné musíš i ty si vzíti sázeničku do svého srdce, jinde bys ji hledal nadarmo.

Ač toto vštípení lásky Boží do tvého srdce obstarává Duch sv., nicméně musíš i ty býti k tomu nápomocen. Či ptáš se snad, kdy že Duch sv. tuto růži ti vsadí do srdce? ó příteli, — to již se stalo! Ty's arcí o tom nevěděl, neboť jsi byl ještě děcko několik dní, neb hodin staré a ležel jsi zavinut na loktech kmotrů; ale já jsem tě již nejednou upozornil, jaký to posvátný úkon ten sv. křest je a jakou divotvornou změnu na duši novorozence působí, a i dnes ti musím sdělit, že právě tenkrát na křtu sv. to bylo, kdy Duch sv. posvětil duši tvou, ulomil takřka tam od toho nebeského keře růžového větvičku a vsadil ji hluboko, hluboko do srdce tvého. Tak tomu učí i sv. Pavel a praví: „Láska Boží vylita jest do srdcí našich Duchem svatým!“ A odkud zas Duch sv. ji bře? I na to odpovídá písmo sv.: „Duch pak pravdy — z mého vezme a dáť Vám!“ — slova Spasitelova. —

Tímto tedy způsobem dostala se již při křtu sv. ta růže z Božského Srdce Páně do tvého; arcí jen co něžná a malinká sázenička, ale den ode dne měla růsti a zmáhati se, a o tom, kterak má v dítěti růsti, poví ti

§. 2. Dítě jest sice pokřtěno, ale jak známo, dušička jeho dřímá ještě jako ve spánku a po mnoha let ani rozumu užívati nemůže. — Kterak medle má v něm ta růžička růst? — V tomto čase bdí nad ní uvnitř Duch Boží sám, a zevnitř mají rodičové, učitelové, duchovní otcové, zkrátka pěstounové dítko o její zachování a vzrůst

pečovati. Ba arci, pakliže ty otče a matko nebeskému zahradníku nepomáháte a sami dítěti od 5. do 7. a 8. roku vřelou lásku k Bohu nevštěpujete — později, když se v něm koukol hříchu byl rozplemenil — sotva mu ji víckrát budete moci vpraviti do srdce!

Ano, ano, vy bohatí a vznešení lidé, n. př. zbožím a statky vezdejšího světa obsypaní a pýchou nad svým bohatstvím celí zaslepení, nevykládejte již malým dítkám svým, jak bohaty jednou budou, co všechno po vás zdědí a jací že slavní páni a rytířové vaši dědové a pradědové byli, že i Paříž a samého Napoleona viděli atd. — místo takových cvičení vezměte častěji své děti stranou, posaďte je na klín a mluvte k nim nábožně a dojemně o Bohu Otci a o Synu Jeho. — Anebo jste-li zas chudí a pracovní lidé, nenaříkejte ustavičně před dětmi a nestěžujte na ten krutý osud svůj, nežehrejte na jiné: jak ti a oni se mají dobře, jak tamto soused váš je bohatý, že neví ani kam s tolary, a jaké krásné, drahé šaty jeho dcera nosí, kdežto vy sotva režné kytle a suchého chleba svým dětem poskytnouti můžete — ó nemluvte tak už malým dítkám svým! — řeč taková padá jako mráz v útlá jejich srdéčka, že všechen dobrý, něžný cit v nich utichne a zvadne i zakrní. Mějtež aspoň tolik moudrosti a nábožnosti, a když jste s maličkými o samotě, vypravujte jim o tom otci nebeském, který na ně nikdy nezapomene, který nás všechny miluje a dnem i nocí o nás pečuje, že bez Jeho vědomí ani vlas s hlavy naší nesejde; vypravujte jim zvláště o Ježíšku, jak dobré, předobré srdce má a obzvláště k malým a hodným dítkám; povězte jim, co všechno vytrpěl a zkusil, aby nás spasil a šťastné učinil; rcete jim, kterakže On jsa králem nebes i země v chudých jeslích na slámě se narodil a co živ byl na světě chudobu miloval, nejvíce chudé a nuzné lidi vyhledával a s nimi nejraději obcoval; — ale mluvte to vše slovy dojemnými a vřelými, aby děti viděly, že Vám to jde od srdce! Arciž vám to půjde těžko, máte-li sami srdce tak chladné a necitelné k Bohu jako ledový rampouch v zimě; těžko vám to půjde, naplňuje-li srdce vaše láska k světu, k marnosti, k tanci, k penězům neb k jiným pošetilostem a přetékají-li ústa vaše samými řečmi o jídle a pití, o kráse těla a jeho zdobení, o románech, divadlech atd., — pak těžko vám bude mluvit s vroucností o Bohu. Jen tenkrát, když srdce vaše bude hořeti láskou k Bohu, bude i jazyk o ní rád a vřele i dojemně rozprávěti! Protož, milý otče, milá matko! musíte se již k vůli dítkám svým o to pečlivě starati, aby prve ve vašem srdci ta červená růžička rostla a kvetla, tak, aby její vůně v řečích i skutcích se jevila, aby dítky jsouce vám na blízku tu nebeskou vůni takřka dechem již do sebe ssály. A to platí zvláště pro tebe, milá matko křesťanská! tobě jest dítě vždy přístupnější. Když tedy počíná již chápati a rozuměti, co slyší, ó vezmi si je na svůj klín, hodně blízko k srdci svému; a pakliže v tom srdci tvém hoří oheň lásky ku Kristu a ty z plna srdce živým slovem počneš mluvit o tom drahém, milém Spasiteli, — zrak svůj noříc v očka dítěte — a čím dál, tím vřelejší, tím dojemnější bude slovo tvé: ó věz to bude jakoby teplý, letní den zasvítit na tu růžičku v srdci tvého dítky, ona se zahřeje a rozvíje, a dítko samo od sebe sepne zbožně ručičky a tou pravou ručkou pošle tam ukřižovanému Pánbičku od úst svých tak upřímný polibek, jakoby říci chtělo: „Ježíšku! jak tě miluji!“

Ano, tak zahy porozumí děcko lásce Boží! Povím ti příklad: V jednom městě byl advokát — a to není arci za našich časů nic zvláštního — ale ten advokát byl nejen učený ale i nábožný pán — a to je za našich dnů skoro div divoucí. Muž ten věru zasluluje, aby zde stálo na památku jméno jeho, jmenoval se: Jakub

z Eskobar-ů. Měl také dcerušku, Marinu, dítě to velmi nadané, při tom pak tiché a něžné povahy, a co nejlepšího — právě křesťansky vychované. Když byly Mariuě asi 3 roky, učila ji teta desatero Boží přikázání a vykládala jí je. Jedenkrát se ptá Marina: „Ale teto, jak pak to je, milovati Boha nade všecko?“ — „To je tolik, milé dítě,“ poučovala teta, „míti Boha ještě radší než otce i matku, a tetu, radší než všecko na světě!“ — Těžký tento pojem pro srdce dětské pochytila nicméně Marina dobře a říkala si tato slova tak dlouho, až je nazpaměť uměla: „Můj milý Bože, já tě mám více ráda než otce i matku a tetu i všecko ostatní na světě. — Ano, nic nemám tak ráda jako Tebe a budu Tě tak dlouho hledat až Tě najdu.“ — Tak žvatlávalo to dítě celé dni. —

A kdože vštípl i našemu zeměpatronu, sv. Václavu, tak záhy do srdce horoucí lásku k Bohu, že již co něžné pachole neznal větší radosti než v Bohu? Nikdo jiný, než jeho druhá matka a pravá pěstounka, sv. Ludmila.

I tamto ve Francii žila kdys svatá královna, jížto byl Bůh daroval synáčka, spolu pak arci velikou starost, aby jsouc vdovou pro něho říši i trůn zachovala. Když byl princ povyrosl, brávala jej matka zvláště v trudných hodinách svého vdovského života také na klín a z toho srdce plna lásky mateřské mluvila k němu: „Mé drahé dítě, miluj svou matku, miluj svůj národ, především ale a nade vše miluj Pána Boha; nebo věz, že bych raději viděla abys umřel, než jen jediného smrtelného hříchu se dopustil.“ — Tak rozprávěla tato svatá matka častěji se synem svým, a co myslíš asi, milý čtenáři, co z malého Ludvíka se stalo? — Není-liž pravda, když v tomto měsíci červenci posadíš se chvíli na slunce, že se také zahřeješ? Hle, tak i to dítě, sedává-li často a často u srdce mateřského, planoucího láskou k Bohu, musí se také rozehráti a musí se naučiti Pána Boha milovati. — Tak i z onoho Ludvíka byl král veliký a svatý, protože i matka jeho, Blanka, byla světicí. —

Nuže, vy rodičové křesťanští, rozumíte tomu teď, kdože má pěstovati v dítkách tu růži červenou? —

Avšak i s vámi, milí synáčkové a dcerušky, musím slovíčko promluvit stranu té růžičky v srdci vašem. Vy v mladých letech navštěvujete pilně školy, nižší i vyšší, národní a občanské atd. a učíte se tam — jak doufám v Boha — leccemus dobrému a krásnému, a to je tak dobře; nebo Bůh vám dal rozum nikoliv k tomu, byste jej nechali ladem ležeti, nýbrž co jen možná jej cvičili a vzdělávali a čemu se teď naučíte, to snadno unesete a jednou snad dobře budete potřebovati. Ale, milé dívky, není-li v srdci vašem lásky k Bohu, víte, zač ten celý krám školské učenosti stojí? — za nic! To nepravím snad já, nýbrž sv. Pavel, apoštol národů a muž také študovaný, píše takto: „Kdy bych znal všechna tajemství a měl všecko umění, nemám-li lásky, nic nejsem!“ — Vidíte, milé dívky, tomu i vy se tedy musíte učit, a tážete-li se mne: v kteréže škole učí se člověk té pravé lásce k Bohu? odpovím vám slovy sv. Františka Sálesského: „Pravou školou této lásky jest — hora Kalvarie. Utrpení a smrt Pána našeho Ježíše Krista jest nejsladší pohnůtkou, která jen srdce naše k milování Boha pohnouti může. — Kalvarie, to jest hora duší Boha milujících, nebo všeliká jiná láska, neplyne-li z utrpení Krista Pána, jest ničemná, ba nebezpečná!“ — Četli jste to vy malí žáčkové a žákyně Božského Srdce Páně?! Máte-li nyní opravdivou touhu po lásce Boží, co učiníte? Ó chodte často a často s duší svou na Kalvarii. Vezměte si jen příklad na zahradníku. Jakmile počne na jaře slunečko svítiti a hřáti, vynese

všecky růže z květníku ven a staví je na slunce, a čím pečlivěji to dělá, tím krásnější růžičky mu vykvétají. Nuže, stavte i vy to srdce své často a často ve sv. rozjímání tam pod kříž Páně na Kalvarii na výsluní té věčné lásky a jako paprsky sluneční bude i těch patero svatých ran zářiti a zahřívati to srdce vaše, a takovým způsobem poroste v něm rychle a utěšeně ta růže červená. —

§. 3. Však nepozoroval jsi, milý čtenáři, že na každé sázeničce růží, dříve než povyroste a dříve, než ještě kvete, vyrážejí ostré a pichlavé bodáky? Toť neklamné znamení, že sazenice je pravá růže, nebo staré přísloví praví: „Žádná růže bez trní.“ — Těmito bodavými a ostrými trny nepíchá ale růže sama sebe, nikoliv, nýbrž se jimi brání, když nějakí nezvaní hosté, nezbední ptáci neb rozpustilí kluci jí chtějí ublížiti.

A hle, i ta naše růže lásky k Bohu musí míti trní a věru, milý čtenáři, záleží-li tvá láska jen v tom, že denně třeba stokrát oči k nebi zvedáš, sladkými ústy vzdychaje: „Ó Bože můj, já Tě miluji!“ — aneb když se ti zalíbí, celé hodiny třeba v chrámu trávíš a třeba všechny obrázky v knížce zulíbáš, zatím pak povinnosti své domácí zanedbáváje — věz, milý příteli, to všecko může pouhou zevnitřní přetvářkou býti, ba také skutečně často bývá — nemajíc uvnitř ani zrnka pravé lásky k Bohu. Mám-li ti věřiti, že skutečně v srdci tvém kvete ta růže červená, tedy mi ukaž trní, t. j. ukaž mi své sebezapírání, mrtvení a krocení svých žádostí atd. Nebo to je známka pravé lásky k Bohu, že všeho se varuje a všecko odstraňuje, co by se Pánu Bohu nelíbilo; a podle této známky můžeš i ty posouditi, jak veliká je tvá láska k Bohu. —

Před lety žila v jistém městě ve Vlaších osoba, dosti nábožná, která měla malého psíka, jemuž pečlivě sloužila, ba celé hodiny s ním pohrávala. Nemírná a nemístná tato láska ke zvířeti naplnila srdce její pošetilostmi, ba i od modlitby, i od Boha ji odvracela. Tehdejší zpovědník její, P. Zuchi, neopomenul při každé příležitosti tu pošetilou a titěrnou zálibu jí vymluviti, aby raději tu starost duši své a tu lásku Pánu Bohu věnovala. Kajícnice slibovala, slibovala vždy, ale kdo slibu svému nedostál, to byla ona. Jakmile spatřila zvířátko, byla celá jako omámená a na své předsevzetí ani nezpoměla. Po mnohých a mnohých zmařených pokusech osobu tu napravití napadl knězi ještě jeden. I přinesl jí jednoho dne malé Jezulátko z vosku a po vykonané zpovědi řekl: „Když tedy nechceš od své pošetilosti upustiti a zvíře odstraniti, měj si je; ale slib mi, že každý den, když půjdeš večer spat a psíka na měkou postel uložíš, toto děťátko, jež ti daruji, položíš na zem pod postel, pamatuj ale, bys to věrně zachovávala!“ — I slíbila to, a byla velice potěšená, že nemusí psíka odstraniti. Přijde první večer, již se ubírá na lože, a když jako jindy zvíře uložila do postele, vezme malé Jezulátko, aby je dle nařízení kněze pod postel na zem položila; — ale v tom okamžení rozbřesko se v duši její, teď poznala neslušnou a nepatřičnou náklonnost svou ke zvířeti, pochopila, že tím vlastně Boha odstrkovala — a — hořké slzy vyhrkly jí z očí, ano celou noc v žalu a lítosti oplakává zaslepenost svou a slibuje od nynějška jen Boha milovati. A skutečně, druhý den dáno zvíře pryč z domu a srdce její obrátilo se s celou vroucí láskou k Spasiteli. —

Hle, příteli, tak obětavá je ta pravá láska. Jakmile v srdci vznikne — odřídá se všeho — opouští i to nejmilejší na světě.

Nuže, pověz pak, jak to s tebou stojí v té věci? Jsi také s to odříditi sobě to a ono nebezpečné pobavení, tu a onu návštěvu, zábavu, rozprávku, která tě obyčejně

k hříchu přivede? — Jsi s to zahnuati z hlavy nevrlost, zlostné myšlenky, v přikázaný den se postiti, tělu a samolásce své i třeba něco utrhnouti, — z lásky k Pánu Bohu? — Pak teprv ti uvěřím, že v srdci tvém se růže červená; nebo sám Spasitel říkával: „Kdo má přikázání zná a ostříhá, ten jest, jenž mne miluje.“ —

Ano ještě něco radostnějšího ti povím. Budeš-li i dále tak pokračovati v sebezapírání a sebeobětování Pánu Bohu, pak rychle poroste ta růžička v srdci tvém a brzy vykvete, nebo u kříže daří se nejlépe, a nic také tak bezpečně ji nechrání, jako onen trnový věnec sebezapírání. Přiblíží-li se pak k ní nějaká zlá žádost těla nebo pýcha života, neb jiná rozkoš světská, bodá a píchá je ta láska k Bohu tak dlouho, až se odklidí, a toho je na nejvš zapotřebí. Nebo kdybys se domníval, milý příteli, že při té lásce k Bohu můžeš i na dále vésti svůj bývalý veselý život a všeho okoušeti a užívat, co ti chutná a co se ti líbí: zkusíš to, že dříve, než se naděješ, růže v srdci tvém zvadne a uschne, anebo nějaký pekla syn, neb nešlechtník lidský ji utrhne a do bláta zašlape. — Ty budeš již rozuměti, co tím myslím?! — Přišel-li ale jednou do srdce tvého smrtelný hřích, ó pak je veta po té sazeničce, již Duch sv. na křtu duši tvé vštípl, on ji vytrhne a zničí; ó pak o tobě nechce ani Bůh více vědět, nebo místo té krásné vonné růže lásky k Bohu vyrostě ti v srdci ta nekalá, vše pálící láska k světu a tělu a skrz naskrz tě pokazí. Ó pak — běda ti nešťastníče! kdo ví, najdeš-li zas jednou času a příležitosti ve svátosti pokání onu růžičku opět si získati a když i najdeš — musíš i pak všeho se zříci, co ji tenkrát z tvého srdce vypudilo, a to stojí opět veliké namáhání a sebezapírání. Tedy, jak vidíš — není jiné pomoci: žádná růže bez trní — a chceš-li onu nebeskou růžičku v srdci svém chovati a pěstovati, musíš i ty nésti trní, ostré trní, a to tak dlouho, co živ budeš na světě. —

§. 4. Však já vím, že by's skutečně z celého srdce rád onu růžičku si zachoval, a proto čtu ti na očích dychtivou otázku: „Jaký k tomu prostředek?“

Podívej se příteli jen zas do přírody, jakým prostředkem tam ty stromy a květiny rostou. Znáš-li pak jej? — Není-liž pravda, je to s tím růstem podivná, přepodivná věc. Není to viděti, není to slyšeti, jak to roste, a když to vidíme, pak již se stalo. A je věru dobře, že se to v tichosti a skrytosti děje; nebo, dejme tomu, že bys časně na jaře, když ještě dřímá všecko v zimním oděvu, vyšel ven, a tu pojednou počalo by všecko vůkol na stromech, na polích pučeti a vyrážeti, a nad tebou, kolem tebe a pod tebou na zemi se buditi a hýbati k novému životu a to tak rychle, že za hodinu by stálo všecko tak zelené jako dnes v červenci — chci se vsaditi, že by's leknutím vykřikl a domů utekl. Tak ale roste také všecko v té Boží přírodě, ale růst ten děje se tak skrytě a neviditelně, že ani žádný neví jak. Či víš to snad ty? — já alespoň ne. Leč, tolik vtipu budeme snad míti oba dva dohromady, že alespoň následující pochopíme. Předně: Má-li co růsti, musí to, buďsi semeno, neb kořen rostliny, míti uvnitř v sobě onu sílu, k životu budící, není-liž pravda? V čem vlastně tato životní síla rostlin záleží, to ti nemohu říci. Četl jsem sice o tom rozličné učené výklady, ze kterých jsem ale konečně vyrozuměl tolik, že to ti učení páni sami ještě neví; musí to býti něco tajemného, nevyzpytatelného. Za druhé: Tato síla tajemná musí táhnout ze země šťávu či potravu květině potřebnou, kterou kořínky a stonky žene vzhůru a rozvádí po všech větvích, aby nezvadly, nýbrž aby na koncích vyrážely pupence, listí, květ jisté barvy a vůně atd. Nedostává-li se rostlině této šťávy životní aneb ulomí-li se větev od stromu, zvadne a zhyne; a za třetí: Aby šťáva tato všudy kde je třeba se dostala, musí

míti každá bylina, každý stonek a list v sobě rourky a průchody, jimiž šťáva dolů, nahoru teče. U člověka konají službu tuto žíly, jimiž naše životní šťáva, to jest krev, od srdce po všech oudech, — celým tělem probíhá, až do těch posledních končin. — A konečně i to chápeme, že ani v člověku, ani v rostlině nebyly by ony rourky nic platny, kdyby nebyly všechny oudy a části ústrojí uvnitř v nejužším spojení a ladu; oud k oudu, žíla k žíle, jedno vlákno k druhému musí býti srostlé a spojené.

Není-liž pravda, tolik i beze všech studií poznáváme z růstu květin.

Než, milý příteli, dej nyní pozor, abys tak jasně pochopil to následující:

Obrátíme-li ten hořejší výklad na tu růži lásky k Bohu v srdci tvém, uznáváme též, že, má-li se zachovati, růsti a vždy krásněji se rozvíjeti, musí tam u hlavního keře, odkud je vzata, totiž v Božském Srdci Páně vždy živá a čerstvá síla životní býti, a té věru tam neschází, pravilť On sám o sobě: „Přišel jsem, abych oheň přinesl na svět, a co chci jiného, než, aby hořel?! a jindy opět, když se zjevil blahoslavené Markétě Alacoque a jí své srdce ukázal, a z jeho rány i s hora, a ze všech otvorů vyřázely mocné plameny, pravil Spasitel: „Mé Božské tělo jest láskou k lidem a zvláště k tobě tak naplněno, že v sobě plameny této lásky již více udržeti nemůže a musí je tvým prostřednictvím vylíti a lidem se zjevití, aby je obohatilo těmi poklady, jež v sobě ukrývá.“

Lásky tedy a síly životní jest dosti v kmenu.

Avšak, teď se jedná jen o to, aby odtud ta životní síla a šťáva i do růžového štípků v tvém srdci ustavičně vcházeti a vtékati mohla. A čeho tu medle na nejvyšší potřebí?

Musíš býti nevyhnutelně se Spasitelem svým v nejužším spojení, musíš pevnou vírou a upřímnou důvěrou k Němu lnouti, jako dítě k matce své; nebo jen tenkrát bude moci svou lásku jako tajemnými rourami do tvého srdce vlévati. To také sám zřetelně nám vyložil slovy: „Já jsem vinný kmen — vy ratolesti; kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce. Nežástane-li kdo ve mně — (t. j. se mnou co nejúžeji spojen) — vyvržení bude a uschne.“ —

Z tohoto výkladu, má drahá duše, již sama pochopíš, kdy as nejhojněji této duchovní šťávy života z nejsvětějšího Srdce Páně do tvého přetéká? Ó není-liž pravda, že tenkrát, když srdce své důkladně od hříchů očistíš, když touha a žízeň dohání tě k prameni života, tenkrát, když tvé srdce na Jeho nejsv. Srdci odpočívá a duše tvá s Ním sloučená a v jedno spojená, ba řekl bych s Ním srostlá jest — ve svatém to přijímání. — Tak alespoň tvrdí Jeho vlastní výrok: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm!“ — Ano, to je ta přebílená chvíle kde z onoho štěpu růžového v nejsv. Srdci Páně fine šťáva a síla životní do tvého srdce, a pro tu růžičku v něm jest takové sv. přijímání jako teplý červencový den. Jako na růži poupě na poupě vyráží, tak vznikají v duši tvé nová a nová předsevzetí a jako z poupat růžové lístky se rozvinují, tak i tvá duše den po dni, měsíc po měsíci a rok po roku vždy v nové, vždy v krásnější a bohumilejší cnosti bude rozkvétat, líbeznu vůni vydávajíc svému zahradníku, tak že tento pln radosti nad zdařenou prací růžičku tu vezme a z chladné země tohoto světa tam do nebe přesadí, kde beze všeho nebezpečí věčně růsti, věčně kvésti, věčně se rdíti a vůni vydávati bude před trůnem Božím. —

Tolik o té růži červené.

Nyní ale, milý příteli, — rei, pochopil-li's pak naučení celé té dnešní mé řeči? Víš teď, proč tak často a často na sv. přijímání přicházím? — Bude ještě třeba, na konci zase tě napomínati, abys jen co nejčastěji spěchal ke stolu Páně a tam z Božského Srdce Ježíšova hodně dychtivě a žíznivě ssál — jako malý proutek na keři růžovém? — O učiň tak, má duše drahá, nemohu jinak, než vroucně tě za to prositi. —

Když v neděli a svátek vyzvánějí radostně zvony k službám Božím, rád se dívám, jak ze všech stran, ze statků a chaloupek a přes pole po pěšinách spěchají věřící k chrámu Páně. Dívá se takto minulou neděli z okna, spatřím z jednoho dvoru vykročit dívku ve svátečním oděvu, z druhého zas hochu švarného. Než co asi červená se mu to za kloboukem a co rdí se dívce za živůtkem? — krásná růžička to červená; a jak se mi zdá, sluší oběma výborně; hodí se dobře růže k růži; a každý si ji rád někam zastrčí, neboť má za to, že to kvítko i na něho vrhá paprsek své krásy, a tím krásnější ho činí, a proto nezřídka i šedivého pána vidáme s růžičkou na kabátu.

Nuže příteli, takovouto růžičku viděl bych také rád i na tvých prsou, ale hezkou, slyšíš? tu nejhezčí, jakou budeš moci najíti. Hezčí ale nevykvetla na světě než ta tam na kříži — s těmi pěti červenými lístky; ani vůně líbeznější nevydala žádná než On svatým svým životem.

A hle, tuto nejkrásnější růži dovolí ti nebeský zahradník utrhnout a do tvého srdce vsadit, kdykoliv chceš — a sice ve sv. přijímání. Chceš-li se má duše Otci nebeskému hodně zalíbiti, a nejen tělesné ale i duchovní krásy, stálé krásy si získati, jdi, jdi alespoň každý první pátek neb první neděli v měsíci k sv. přijímání — pak půjdeš z chrámu nesa na srdci krásnou, vonnou růžičku! —

Hod Cyrillo-Methodějský.

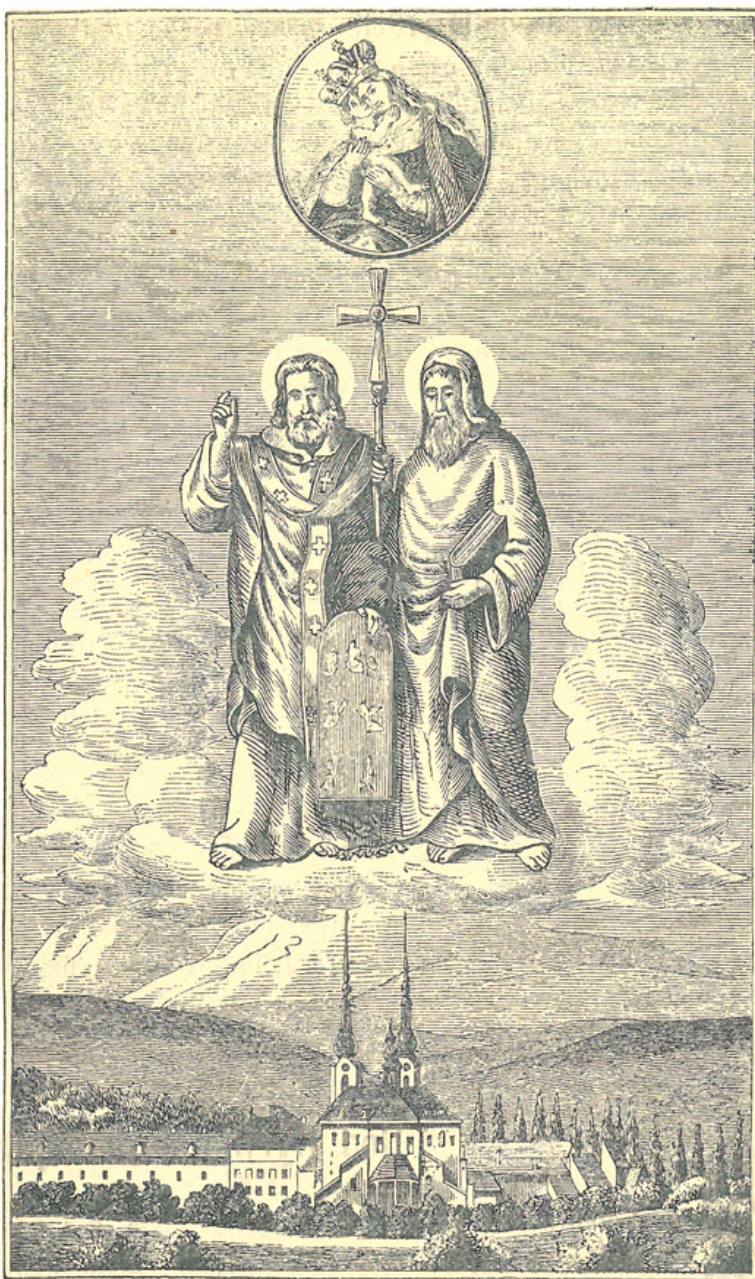

Zvon Velehradský zaznívá
A vlast se kvítím odívá,
Již prchá sen
A Páně den
Se nad Slovanstvem zaskvívá.
Hle, Cyrill svatý s Methodem
Se nad svým nesou národem,
Všem po kraji,
Dnes žehnají,
Jdou s andělským k nám průvodem.
Též Matka Boží s blankytu
Jak hvězda v zlatém zákmitu
Dnes vychází,
Je provází
K nám do pozemských obytlí.

A v rukou nese rajský květ,
Jenž oblažuje celý svět:
Své poupátko,
Své děťátko,
A jeho též nám žehná ret.
Nuž ze sna bratři vstávejte
A chvály světcům vzdávejte,
A s vroucností
V zdroj milostí
Dnes na Velehrad chvátejte!
Tam slza vinu obmyje
A duše chorá ožije,
Pán shlédne k nám
A vlasti chrám
Se novou slávou ovije.

Na měsíc červenec jest všem apoštolům modlitby doporučena církev anglikánská a — jak o tam níže ve smyslu hlavního ředitele apoštolátu obšírněji píšeme — nynější poměry téže církve a vždy utěšeněji v této zemi vzkvétající církev katol. oprávnjuje nás k nadějším, že blízka jest již hodina hromadného obrácení Anglikánů a odstranění všeho bludu a rozkolu.

Jakkoli pro celou církev katol. veledůležitě takovéto obrácení celého národa, vládnoucího vědou, uměním a hmotným bohatstvím, nicméně pro nás Čechoslovany, zdá se nám, jest ještě důležitější obrácení se rozkolného Slovanstva ke své pramáti, k církvi katolické, a projedme-li si pozorně ono pojednání o návratu Anglikánů do lůna sv. církve, shledáme, že všechny příčiny tak utěšených nadějí vzhledem na Anglikány v mnohem větší míře se nacházejí u rozkolných Slovanů, — což nás právě v měsíci červenci, v měsíci slavnosti našich a celého Slovanstva

patronů sv. Cyrilla a Methoda k usilovné modlitbě musí pobízet, aby milost Boží doplnila vespolečný nedostatek lásky a spojila tajemné roucho Kristovo, které nikdy nemělo býti roztrženo. —

Zejména národ ruský byl do rozkolu přiveden, nikoli z vlastního popudu, ba až dosud ani není hlavně sobě toho vědom, že žije v rozkolu. Císaři Byzantiinští, řečtí, pohlíželi již dávno závistivým okem na západní Evropu, která po tolikerých vpádech surových národů nejvíce přičiněním papežů nadějuše se zmáhala, a nelibě to nesli, že Karel Veliký dal se od biskupa Římského, uznávaného až do té doby beze vší odmluvy za hlavu celé církve, korunovati na císaře římského, jemuž celá západní Evropa — a jak daleko jeho zbraně zasáhly — měla býti poddána, pročez jako na odvetu povyšovali patriarchu cařihradského leskem a bohatstvím nade všechny jiné biskupy, i nad římského papeže, a podněcovali jeho ješitnost a vzpouru proti Římu a konečně i rozkol, a učinili z patriarchy cařihradského svou stvůru a vždy povolného otroka, domnívajíce se touto slívou i Řím i císaře Karla Velikého

předstihnouti, — a do tohoto nešťastného dědictví po marnivých, ještětých, zženštilých, byzantinských císařích byl bohužel i národ ruský a částečně srbský stržen, nevěda ani jak a proč se to dalo, a v pozdějších letech, když Řím jako starostlivá upřímná matka o smíření se Ruska s církví katol. opravdu zasadil, bylť ten velký národ z pouze světských zájmů v střední polské politiky v rozkolu udržován.

Vizme ten národ tolika milionů, který má řádné kněze, užívá všech sedmero svatých svátostí, ve věrouce ničím se neliší od nás,*) mravopočestným jest, jako inálokterý národ celého světa, Bohorodičku ctí slovem i skutkem jako žádný jiný národ, bohužel ale vzdálen jest středu jednoty, nikoli svou vinou, nýbrž pouze politickými piklemi ze starověku a nyní úsilím holých neznabohů, kteří ze zášti ke katolické církvi nechťejí, aby se zmocnila návratem svých osiřelých, ale dobře zachovalých dítek — rozkolných Slovanů.

Není-liž to ale div divoucí, že, ač po tolik století od středu sv. církve jsou odloučení, přece i ve víře i v mravech tak se zachovali? Arciž jest to div, který zajisté udělala Bohorodička a sv. patronové Cyrill a Method, rovněž upřímně od rozkolníků ctěni, a tito mocní orodovníci u Boha ochrání zajisté všechny ty slovanské národy, až usmířena bude spravedlnost Božská snad za zastaralé hříchy praotců a je nechá vejíti v lůno sv. církve katolické.

Vloni o tento čas vybízeli jsme ct. své čtenáře a spoluapoštoly modlitby, aby se modlili za znovuzřízení posvátného Velehradu a Hostýna, a pro úplnost přejeme si velmi, aby si každý letos opětně přečetl, co jsme v čísle 7. tehdy pravili. Nikdy jsme nepochybovali, že modlitba má velikou moc a právě tam pomáhá, kde lidská pomoc jest marna, tentokrát ale velepatrný jest výsledek té doporučené modlitby zvláště za Velehrad.

Sdělujeme všem svým přátelům tu potěšitelnou zprávu, že první podmínky aby na Velehradě stráž drželi řeholníci již jsou uskutečněny, a že vyjednávání již svým krokem k cíli se bere. Sdělujíce toto chceme všechny, kteří jsou žádoucí uskutečnění idey Cyrillo-Methodějské, zejména členy bratrstva sv. Cyrilla a Methoda a Koruny Soluňské upevniti v důvěře, že Pán Bůh nás vyslyší a povzbuditi k vytrvalé modlitbě, aby znovu byl zřízen Velehrad a naši rozkolní bratři do sv. církve se navrátili.

Putujme na Velehrad nejen krokem těla, nýbrž i nadšením ducha, putujme nejen ve svých osobních záležitostech, nýbrž a to mnohem více v potřebách celé katolické církve a zejména pro dobro a věčné spasení našich bratrů, nebo hle, opravdu již prchá sen a Páně den se nad Slovanstvem zaskvívá. Nuž ze sna bratři vstávejte a chvály světcům vzdávejte a s vroucností v zdroj milostí dnes na Velehrad chvátejte!**)

*) Ty odchýlky strany východu Ducha sv. a stran očístce jsou vlastně od Řeků úmyslně vyhledané odchýlky, národ o tom neví a dá se jen slepě vésti.

**) Letos budou po celou oktávu svátku sv. Cyrilla a Methoda na Velehradě v duchov. správě vypomáhati po celé Moravě chvalně známí a veleoblíbení misionáři nejsv. Vykupitele. Pán Bůh žehnejž této misii a popřej, aby to byl začátek nepřetržité jich další apoštolské práce v našem slovanském Betlémě!

Cesta do Lúrd, zázračného místa ve Francii.

(Pokračování.)

c) V Lúrd u.

Město Lúrd leží uprostřed vícero krásných horských údolí a rozprostírá se na úpatí dosti vysoké hory, na níž již za času Karla Velikého pevnůstka stála. Nyní má Lúrd asi 4000 obyvatelů a mnoho nádherných hotelů s nejvybranějšími jmeny, v nichžto poutníci, byť by sebe bohatšími byli, vše nacházejí, co ku pohodlí slouží. Poloha Lúrd jest nad míru půvabná: krásná údolí, jež šumící Gave protéká, vysoké kopce, v pozadí ledová pole Pyrenejská, krásný mramorový milostný chrám, pod ním a vedle něho pěkně zřízený park, za ním vysoká kalvarská hora, vše to činí krajinu Lúrdskou půvabnou a malebnou. Posvátná jeskyně jest 8 metrů hluboká, 12 metrů široká, v před 5 metrů vysoká, v zad velice nízká; nic tu neměnili, leč že udělali kamennou dlážku, pod níž se nachází mramorová nádržka na vodu vyprýšтивší se ze zřídla na rozkaz Panny Marie. V pravo v jeskyni této nachází se jiná menší, kde se Panna Maria Bernardině zjevovala, prvníkrátě dne 21. února, po osmnácte a posledníkrátě dne 16. července 1858. V malé této jeskyni stojí soška nepoškozeného početí — tak totiž sama Panna Maria o sobě Bernardině pravila: „Já jsem nepoškozené početí“, čemuž ovšem Bernardina nerozuměla. — Soškou tou vypodobněna jest Panna Maria v bílém oděvu s bílým škapulířem a modrou pentlí dole splývající, na pravé ruce s velikým růžencem majíc oči k nebi pozdvížené. Když sošku Bernardině ukazovali a se ji tázali, zda-li Maria tak vypadala, odpověděla: „Soška jest sice velice krásná, Oua to ale není.“

V jeskyni hořívá ve dne v noci na sta svící postavených na velikém svícnu, i na zemi viděli jsme 40 dva až tři palce tlustých svící hořeti a vedle (bylo přede teprv 28. dubna) množství nejkrásnějších květin souladně uspořádaných, které, jak se nám pravilo, vždy novými bývají nahražovány, jakmile počnou vadnouti. V malé jeskyni až dosud nachází se onen růžový keř, na němž Maria Panna zjevujíc se stávala. Lúrdský dosud žijící farář nechtěl z počátku Bernardině věřiti, že by se jí Panna Maria zjevovala, chtěl nějakým zázrakem přesvědčení o pravdivosti toho nabýti. I rozkázal Bernardině: „Až se ti Panna Maria opět zjeví, požádej ji, aby způsobilá, by růžový keř, na němž stává, se rozkvetl. Bernardina věrně vyřídila rozkaz farářův, nedostala sice žádné odpovědi ale příště zjevila se jí Panna Maria majíc na nobou dvě zlaté růže, a na její rozkaz vyprýštilo se na onom místě, kde před tím žádného proudu nebylo, hojné zřídlo, z něhož v jedné minutě 85 litrů vody, tedy denně 122400 litrů vytéká. Voda z toho zřídla vede se třemi rourami do nádržky před jeskyní. Vnitřek jeskyně jest ověšen berlami, dřevěnými rukami a nohami, i jinými pamětními věcmi, které trpící a zmrzačené osoby po nabytí zdraví na přímluvu Panny Marie Lúrdské zde na památku zanechaly.

Se stavbou gothického vysoko nad jeskyní, ale na tom samém skalisku stojícího kostela započalo se v říjnu r. 1862. Pozůstává z nízké tmavé, jen malými okenky osvětlované krypty s 5 kaplemi a z hořejší vysoké a prostranné svatyně s 15 postrannými kaplemi (v pravo a v levo 5, a kolem hlavního oltáře též 5) a má v celku 21 oltářů. Dne 18. ledna 1862 approboval biskup zázrak zjevení Panny Marie; dne 21. května 1866 posvěcena jest krypta, kostel pak několik let později. V kryptě jest prostřední kaple, blahoslavené Panně Marii Lúrdské zasvěcena a vyniká zejména překrásnými a bohatými malbami. Do kostela z krypty vedou čtyry úzké

kamenné schody, z venčí pak jsou jen dvoje 28 stupňové. V kostele vysoko kle-
nutém jest 19 krásnými malbami ve skle okrášlených velikých oken. Hlavní oltář
jest celý z kararského mramoru zhotoven, jeho stupně drahými koberci pokryty.
Poval a stěny chrámové kráší prápory téměř ze všech měst francouzských, ano
ze všech zemí celého světa. Hned v předu viděti lze prapor z Kanady v severní
Americe, za hlavním oltářem prapor z katolického ruského Polska, i Německo má
tu již svůj krásný prapor; jen z našeho flegmatického Rakouska marně bys hledal
nějaký dar milostné královny Lurdské věnovaný.

Ač kostel Lurdský jest nad míru krásný, výstava jeho dokonalá, uspokojující, malby na skle zdařilé, sbírky zaslíbených darů, stěny jeho kráslivé, hojné a skvělé; předce jednu velkou vadu má, že jest totiž letní doby málo prostranný, an denně někdy až 10.000 poutníků sem přichází. —

Farář Lúrdský Monsieur Pyramale chtěje dle rozkazu Panny Marie Bernardině daného kostel na tom místě vystavěti, objednal u jistého vyhlášeného stavitele nákres příštího chrámu. Stavitel nákres zhotovil a přinesl faráři právě, když si tento místo u jeskyně prohlížel. Farář rozvinuv nákres a pohleděv naň, na místě jej roztrhal a jeho kusy vhodil dole do šumících vod pod jeskyní tekoucí řeky. Vida stavitel, jak nešetruje farář s jeho krásně vypracovaným nákresem naložil, dával na jevo, že jest uraženým, a žádal faráře o vysvětlení. Farář mu věc vysvětlil tímto: „Nákres ten byl nákresem jen malého kostela; zhotovte mi jiný nákres nějakého kadetrálního chrámu, tak krásný a skvostný, jak si jen vymyslíte, byť pak provedení stavby dle něho miliony stálo.“ — Největší okrasou kostela jsou vzácné slíbené dary po stěnách vnitřních a v postranních kaplích umístěné. Jsou tu bílé mramorové tabule se zlatými nápisy, zlatá a stříbrná srdce, rozličné skvosty, perle, řádové kříže, vasy atd. Jiných okras v kostele není. Není tu žádných obrazů od znamenitých malířů malovaných, ani žádných krásnými řezbami ozdobených oltářů a stolic. Zvláště stolice jsou docela jednoduché, jistě jen k tomu účelu shotovené, aby hodně mnoho navštěvovatelů mělo nač se posadit. — Úprava kostela, jeho vnitřku a okolí kostela stála několik milionů franků a vše se zapravilo dobrovolnými oběti a příspěvky věřícího lidu. — Duchovní správa milostného kostela odevzdána jest misionářským kněžím řádu nepoškrvněného početí. Prostranné stavení před kostelem s krásnou vyhlídkou do okolí bylo jim za byt vykázano. — Nedaleko kostela jsou znamenité lomy na mramor. — Za kostelem hned zdvihá se vysoká hora, hora Kalvárská, na níž křížová cesta zřízena jest. — Poněvadž prostora chrámová jest malá pro ty tisíce poutníků letní doby, proto staví se nyní před jeskyní nový kostel. Bude prý mít 15 oltářů ke cti sv. růžence a jeho 15 tajemství. Tím bude odpomoženo i jinému nedostatku totiž: že budou moci všichni sem připutovavší kněží mši sv. sloužit. Ač se v létě při všech 21 oltářích od 1. hod. ráno až do 1. hod. odpoledne mše sv. konají (stalo se již, že 4500 kněží denně tu mši sv. konalo), předce tak mnohý kněz pro nedostatek oltářů musí od sloužení mše sv. tu upustit. S vrcholu hory Kalvárské, na níž mohutný krásný kříž stojí, jest milá vyhlídka do mnoha romantických údolí, jimiž řeka Gave šumíc se vine, a na ty mnohé horské palouky, které z daleka čerstvým pažitem se zelenají. Ó jistě Lúrd jest krásné místo na této naší zemi!

Kdo jednou Lúrd navštívil, jistě po celý život zůstane mu v dobré památce. My od pátku dne 28. dubna až do pondělka dne 1. května prožili v Lúrdě blažené dny. Byloť mně dopřáno v sobotu v kryptě, v neděli v jedné z kaplí za oltářem mši sv. sloužit. V době naší návštěvy Lúrdy bylo málo cizích poutníků přítomno. Úmyslně volil jsem právě tu dobu k pouti, poněvadž letní doby nesnadno tu nějakého noclehu dostati, a tisíce chudobnějších poutníků musí pod širým nebem noclehovati. Průměrně navštěvuje ročně Lúrd asi 300000 poutníků.

Opomenul jsem ještě podotknouti, že vedle jeskyně v levo stojí domek, v němž má své bydliště strážník jeskyně, kterýž mimo dohlídku k jeskyni též prodáváním svící a vody ze zázračného zřídla v skleněných lahvích se zaměstnává. Ještě dále v levo jest malý lázenský domek s mramorovou nádrží na vodu sem z jeskyně zřídla tekoucí, v níž se mnozí poutníci obojího pohlaví koupají. Kolem

jeskyně panuje posvátné ticho, mimo šumění vod pod jeskyní tekoucí řeky a kroky přicházejících a odcházejících návštěvovatelů neslyšeti tu žádného jiného hluku, všichni se posvátnému místu s největší úctou přibližují, tak že modlíci se v jeskyni aneb před ní nebývají ze své pobožnosti vyrušováni. Kramářské boudy, v nichžto se poutnické věci, obrázky růžence atd. prodávají, jsou hodně daleko od jeskyně vzdáleny. Za jeskyní jsou krásné procházky, stromořadí a cestičky jemným pískem pro pěší návštěvovatele zřízeny. Celé modlitbě a nábožnému rozjímání věnované místo jest dílem dole šumící řekou, dílem vysokou skálou, na níž kostel stojí, ohrazeno. — Pozemek, na němž kostel, jeskyně, Kalvárská hora se rozkládají, jest vlastnictvím důstojného biskupa Tarbes-ského, k jehožto diecesi Lúrd přináleží. — Co se obyvatelů Lúrdských týká, musím podotknouti, že jsou to prostí nábožní lidé. Chválí se jejich nábožnost, pilnost a pohostinnost, jakouž poutníkům slouží o vše možné jejich pohodlí se starajíce. — V Lúrdu jest již též několik klášterů. — Nedaleko kostela má svůj byt též právní zástupce zázračného místa p. Laserre; jest on ale skutečným právním zástupcem a ne nevěreckým práva překrucovatelem. Sám jsa před tím téměř úplně slepým, nabyt v Lúrdu zase zraku. Z vděčnosti sepsal knihu, pojednání o Lúrdu a zázracích tam se přihodilých, která v málo letech již 100 vydání se dožila. Jiný laik, jehožto neť od těžké a nezhojitelné nemoci zázračným způsobem v Lúrdu uzdravena byla, jest druhým horlivým obhajovatelem zázračného místa. Uložil zvláště naproti lžím a pomluvám nevěreckých časopisů 15000 franků u jistého notára v Paříži s dokladem, že je daruje tomu, kdo by dokázal, že při událostech v Lúrdu se nějaká šalba děla neb děje. Není ale ještě dosud známo, že by se byl kdo o oněch 15000 franků přihlásil. *)

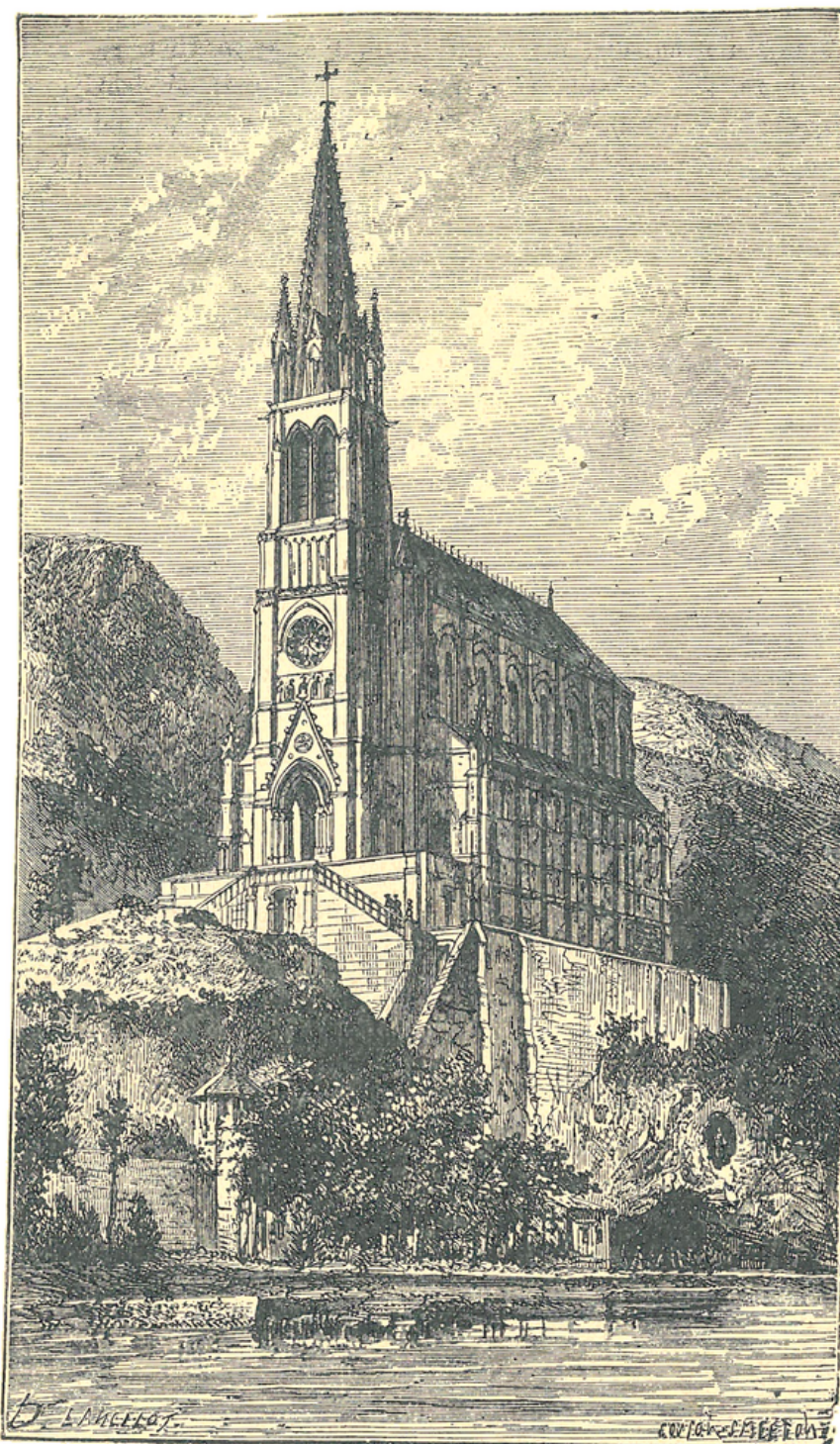
Tak daleko náš milý poutník Lúrdský; dřív ale než jej duchem sprovázeti budeme na jeho zpáteční cestě do Čech, popřejme místa tomu, co nám jiný píše o velepamátné slavnosti asi v ty dny odbyvané, — abychom mohli aspoň posouditi, jak by v mnohých případech i u nás mohl se osvědčiti duch křesťanský, — jestiž to slavnost:

Svěcení nové basiliky a korunovace sochy bl. P. Marie v Lúrdu.

Blahoslavenou mne nazývati budou všickni národové. Luk. 1. 48.

Podobenství Ježíše Krista o zru horčičném vyplňuje se v církvi svaté neustále, ač rozličnými způsoby. Nový toho doklad podávají nám nedávné události památné v Lúrdě. Jenom považme!

*) Moravská Orlice od 17. ledna 1877 čís. 12. přinesla v drobnůstkách snad z nějakého liberálního listu vyňatou zprávu, že jakýsi Josef Riviér stavě se chromým, poloslepým a hluchoněmým v Lúrdu od poutníků do zázračné vody ponořen, najednou vyskočil, jakoby byl zázračně uzdraven, že pak vyšlo na jevo, že Riviér jest sprostým podvodníkem, že tedy v Lúrdu na zázračném místě podvod se stal. Předně, kdož ví, zda-li zpráva ta není vylhaná? Je-li vylhaná, mohla jen vyjít od našich módních nevěrců, kteří ovšem v zázraky nevěřice rádi by všechny i ty, které náš Božský Spasitel činil, za podvod prohlásili a víru v ně ze srdce věřícího lidu vyrvali. Je-li vylhaná, rozhlásili ji nevěrci do světa za tím účelem, aby Lúrd a jeho zázraky zostudili, aby lidé se domýšleli, pakli v jednom pádu se podvod stal, že to i při ostatních zázracích možno, — jen že podvod byl chytřeji zosnován a nepřišel na jevo. Je-li pravdivá, ani tu není důkaz proti zázrakům v Lúrdu podán. Že podvod Rivier-a byl odhalen, z toho lze soudit, jak každé uzdravení v Lúrdu od přátel a nepřátel bedlivě se skoumá a jaké obezřetnosti se užívá, než so co za zázrak prohlásí.

Bude tomu právě dvacet roků, co se prostému devčátku jedenáctiletému ve skalní jeskyni zjevila libokrásná paní řkouc nevinnému dítku: „Ja jsem nepoškvrněné početí.“ A poroučí mu, aby v písku hrabalo, a hle sotva odhrnulo trochu země, vyprýští se jasný pramen. Paní pak mluví dále: „Napij se té vody, a pak řekni kněží, aby zde vystavěli kapličku a aby sem průvody putovaly. A jak to vypadá dnešního dne? Statisícové putují do Lúrdy každoročně, aby tam Bohorodiče svou poctu vzdali, aby tam zdraví duše neb i těla našli. Maria Panna žádala malou

kapličku, ale i tu stal se ze zrnka veliký strom, z kapličky velebný ozdobný chrám jenž se vypíná nad jeskyní, jakoby vyrůstlý ze skal mocných Pyrenéí. Celá Francie a též jiné země závodily ve sbírání příspěvků, aby důstojná svatyně Rodičce Boží se připravila. Den 2. července 1876, ustanoven jest k církevnímu posvěcení nového chrámu a k ozdobě sochy Nepoškvrněné Panny drahocenou korunou. Sv. Otec Pius IX. splnomocnil ku konání slavnostných obřadů apoštolského nuntia v Paříži a biskupa damascenského i. p. Meglia. Přítomno bylo přes 30 biskupů. Arcibiskup pařížský Guibert; biskup Tarbský Cesar Viktor; arcibiskupové z Auch, Toulousu, Avignonu, Bordó, Aix, Cambray, Rheims, Albi; msg. Mermillod, biskup genevský ve vyhnanství meškající; biskupové všech dieces francouzských; arcibiskup z Nového Orleanu z Ameriky severní, a biskup z Olindy z jižní Ameriky.

Obtížno jest celou slavnost vypsati, protož stůž zde pouze několik slov.

Dne 1. července k večeru vystavil arcibiskup pařížský před chrámem svaté ostatky, určené svatým Otcem pro 16 oltářů basiliky. Slavný průvod bral se ze zámku biskupského výše nad chrámem položeného. Bylo to podívání na tolik biskupů v ozdobných rouších církevních, doprovázených kolika sty kněží; tisíce a tisíce lidu jako seřaděné vojsko stáli s obou stran. A ku podivu bez policie a bez četníků panoval nejvzornější pořádek, nábožná mysl lidu sama dovedla pořádek zachovati. Večer téhož dne shromáždilo se všechno nepřehledné množství u jeskyně, aby Panně nejsvětější modlitbou a zpěvem chválu vzdalo. Vše tu padlo na kolena, aby od Matky milosrdenství a milosti, pomoci a útěchy vyžádali ve svých potřebách. Byl to obraz krásy a dojemnosti nadpozemské. Ještě téhož dne po celou noc přijížděly vlaky četné vozouce poutníky nejen ze všech krajů Francie ale ze všech skoro dílů světa. Počet poutníků k této slavnosti přibylých páčil se na sto padesát tisíc. Svěcení chrámu trvalo od 8 hod. až do poledne; každý oltář svěcen jiným biskupem, načež následovala první slavná mše sv. v novém domu Božím. Slavnostným kazatelem byl biskup ve vyhnanství Mermillod. Jeho řeč byla krásná a dojemná. Ku konci udílel arcibiskup pařížský Guibert papežské požehnání. Po celý den trval zbožný lid okolo chrámu a jeskyně; zázračný pramen byl jako obležen, a stálo mnoho práce k němu se prodrati. Stalo prý se i vícero zázračných uzdravení u této příležitosti, z nichž zmiňujeme toliko dva úřadně stvrzené případy: Jistá paní, která po 12 let bez cizí pomoci nemohla choditi, jest nyní, vykonavši svou pobožnost, úplně zdráva, a holka, jenž měla nohy zcela skřivené, skáče nyní jako srna po skalách k jeskyni díky vzdávajíc každodenně Matce Boží za své uzdravení.

Hlavní slavnost byla dne následujícího: korunování sochy Bohorodičky, který obřad konal papežský vyslanec Meglia. Ještě více počet poutníků vzrůstal. Každé půlhodiny přibýly zvláštní vlaky, nesoucí nové tisíce zvláště poutníků mimo francouzských. O 1/2 10 hnul se velebný průvod všech přítomných biskupů a kněží ze zámku biskupského k rovině zvané Růžencové, velkému to prostranství, kde na místě zvýšeném zřízen jest oltář, a místa pro církevní knížata. Slavné služby B. konal papežský vyslanec Meglia: Po evangelium měl msg. Pie arcibiskup z Poitiers, nejvýtečnější řečník cele Francie, slavnostní kázání, které svým časem aspoň u výtahu přineseme. Po skončených službách B. udílel celebrant na zvláštní rozkaz sv. Otce apoštolské požehnání s úplným odpustky pro všechny přítomné. Po té ozdobil vyslanec papežský obraz Marie P. korunou, co zatím z úst statisíců znělo radostné: „Bože chválíme Tebe“.

Večer bylo osvětlení nově svěceného chrámu a všech domů v Lúrd. Po tři dni slavností sloužily se od četných kněží od půl noci až do poledne při 21 oltářích mše sv., zpovídalo se, a sv. přijímání udílelo až do poledne. Tak se naplňuje o Marii Panně, že jí chválí a blahoslavenou nazývají všickni národové, že novými a divnými důvody věřící lid křesťanský povzbuzen bývá k účtě a důvěře k té, kteráž vším právem sluje: Pomocnice křesťanů.

Ale jako strom vyrůstlý z nepatrného zrnka nezůstává sám o sobě, ale svým semem nové okolo sebe družstvo plodí, tak i úcta neposkvrněné Marie P. nezůstala obmezená na malé městečko Lúrd, ale záhy rozšířila se po celé Francii, a daleko za její hranice. V celé Francii jest nyní skoro každý chrám ozdoben krásnou sochou Marie P. Lúrdské. V Belgii, ve Španělsku stejně zakořenila se Matka krásného milování v lidu uctěném. Budoucně chceme milým čtenářům ukázati, jak i v našich vlastech úcta neposkvrněné P. Marii Lúrdské prospěla, a sice hlavně přičiněním poutníka do Lúrd horlivého býv. kvardiana řádu kapucínského v Gmunden a rodáka moravského, dp. Methoda Jelínka.

O sv. přijímání.

V.

Kterak po přijetí velebné Svátosti chovati se a jaké as díkučinění předsevzítí máme?

Jako po jídle milou a příjemnou nějakou rozmluvou se povyrážeti zdraví našemu prospěšno bývá: tak i užitečná a chvalitebná věc jest, použije-li se toho času po sv. přijímání k zbožné jakési zábavě s Bohem. A věru, důležitá, drahocenná jest tato chvíle ohledem na zisk duchovní. Třeba tedy, abychom, seč budeme, dobře a náležitě chvíle té a každé částky její použili, pamětlivi jsouce napomenutí syna Sirachova řkoucího: „Nezbavuj se dne dobrého a díl daru dobrého nepomíjejž tebe.“ (Sirach 14, 14). Kterak však toho dokážeme? Předně a především tím, když přímo po sv. přijímání celým srdcem velebiti a chvalořečiti budeme Boha svého, za veškeré velebnou Svátostí nám uštědřeně milosti, zejména za dar vykoupení i za to, že se nám Božský Spasitel propůjčiti ráčil v nevyrovnané své obětavosti za pokrm a posilu duše. Ješto však veškeré snahy naše při tomto chvalořečení vždy jen velmi mdlé a nedostatečné jsou, obraťmež zrak svůj k nebesům i požádejmež veškeren dvůr nebeský, aby chválu a česť, kterouž kůrové andělští hned od počátku světa, Světci pak a Svěťice Boží v čas vezdejšího živobytí Bohu vzdali, a nyní v nebesích po celou věčnost vzdávati již nepřestanou, i za nás obětovali, by tak hlasy i jazyky jak nebešťanů tak i pozemšťanů v jeden jediný chvalozpěv Boží splynuly, a žádost církve sv. se splnila, jakouž v mešní praefaci nábožně projevuje, řkouc: „S nimiž i naše hlasy abys připustiti ráčil, prosíme.“ — Aby se však i stalo, po čem touží Žalmista Páně, řka: „Zvelebujtež se mnou Hospodina: a vyvyšujtež jméno jeho společně“ (Žalm 33, 4.): i veškerého stvoření Božího v tom ohledu spolupůsobení žádoucno jest, pročž i jeho se dovolávati dlužno. Vždyť i v tom nás církev sv. příkladem svým předchází. Anebo snad neustanovuje kněžím Božím, aby po mši sv. zbožně odříkávali píseň tří sv. mládenců a Žalm 150.: „Chvalte Hospodina v svatyni jeho“ — atd.? A hle v obou chvalozpěvích těch zřejmě se veškeré vesměs stvoření vyzývá, aby Hospodina

Boha chválilo, dobrořečilo a oslavovalo. — Ale poučevadž všechna chvála a oslava, jíž schopno jest veškeré stvoření dohromady, přec jen na Velebnost Boží nijakž nestačí, vzbudmež v sobě tužbu, aby Bůh všelikou oslavu veškerenstva s touž neskonanou ctí a slávou, kterouž On sám od věčnosti bytnost svou chválí a velebí, v jedno spojití ráčil. —

Času po sv. přijímání dobře též použijeme, budeme-li se cvičiti ve vzbuzování lásky Boží, povzdechnouce si as s královským pěvcem: „Milovati budu Tebe Hospodine, sílo má“ (Žalm 17, 1) a: „Jako jelen dychtí po studnicích vod: tak dychtí duše má“ — střelou lásky tvé zraněná — „po Tobě, Bože.“ (Žalm 41, 2.)

Nejvhodnější ale času toho použijeme ku přednášení proseb, tužeb a potřeb svých. Dokud totiž dárce všeho dobra v nás přebývá, nejsnáze zajisté vše, čeho si žádáme, obdržíme. Běželo královně Esther o ušetření lidu israelského a jak moudře šetřila příhodně k tomu chvíle. Pozvalať totiž krále, chotě svého, dříve na hody, a tu teprv přednesla žádost svou; a hle dosáhla na králi, čeho si žádala. Podobně i na hodech, na kterých král králů hodovníkem naším býti ráčí, vše co žádati budeme, obdržíme. „Nebo v den dobrý přišli jsme,“ (I. král. 25, 8) a v čas k vyprošení všech milostí příhodný: pročež držíme se Pána jako kdysi zápasil patriarcha Jakob s andělem Božím, a zvolajmež: „Nepustím tebe, leč mi požehnání dáš.“ (I. Mojž. 32, 26.) A jako's, Ty Pane, kdysi do domu Zacheova vstoupil a řekl: „Dnes stalo se spasení domu tomu.“ Luk. 19, 9., reč i přibytku mému, do něhož vejíti ráčil, reč i duši mé ubohé: Spasení tvé jsem já, i skutečným vše, čeho's sobě žádal. Leč ož obzvláště v té chvíli žádati máme Krista Pána? O to, čehož nám nejvíce potřebí; tudíž především za odpuštění hříchů, za posilu k přemáhání pokušení a zlých vášní, za milost k nabytí rozličných cností, zejména pokory, trpělivosti, odevzdání-se do vůle Boží a konečně setrvání v dobrém. — Než ale na soukromých potřebách svých nepřestávejme, doporučujmež Bohu i veřejné a obecné církve svaté obzvláště se týkající záležitosti a potřeby, modleme se v tu dobu za papeže, císaře a krále, vůbec za všechnu křesťanskou jak duchovní tak i světskou vrchnost; aniž i pak zapomeňmež do modlitby své uzavírat i jednotlivé osoby a záležitosti, jež se nás blížeji týkají, anebo za něž modliti se povinni jsme; a pakliže i na zemřelé pamatovati budeme, bude naše jednání podobno jednání kněze Páně, který při každé mši svaté z nařízení církevního, dvojí memento čili památku jak za živé tak i za zemřelé zbožně koná.

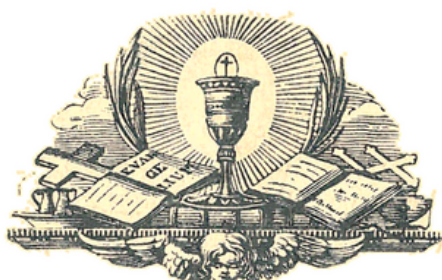
Nebude od místa, zmíníme-li se zde i o nějakém zvláštním druhu díkučinění. Mnozí mají v obyčeji představit si Krista Pána, kterak uprostřed srdce jejich na trůnu sedí: i na spěch seberou smysly své a mocnosti duše, aby pozornost svou a úctu věnovali jedině hostu Božskému. Nápodobňujíť jednáním svým prostoučkého venkovana, jemuz se náhle přihodilo, že se zeměpán v chatrči jeho uhostiti ráčil. První zajisté starost venkovana toho asi je, aby co nejdříve svolal veškerou svou rodinu a čeleď — a když všechny pohromadě má, přivádí je před krále, a co každý z nich podle spůsoblosti své, buď že hostu šťastný příchod přeje, aneb se mu pokloní, aneb i služby své mu ponabídá, aneb se přiznává jeho odporoučí, všichni v domě k tomu přispívají, aby král, jak náleží, poctěn a uvítán byl. Podobně se to má i se smysly a mocnostmi duše, když je člověk sebere, aby spoluúčinkovaly k oslavě Krista Pána. I máť tu jeden každý smysl zvláštní svůj úkol: tak n. p. zrak si vezme za předmět tu neskonanou krásu obličeje Spasitelova, sluch kochá se v libozvuku slov Kristových, čich ssaje do sebe vůni svatosti jeho, hmat dotýká se s hlubokou úctou předrahých ran Páně, chuť okouší sladkost útěchy a radosti, kterouž

oplývá Božské Srdce Páně a již ctitelům svým hojně propůjčuje; nadto pak mysl, co vládkyně všech, nad smysly výše se povznese i vynasnaží se nahlédnouti okem víry do tajemství nejsvětější Svátosti, a čím hlouběji pojme tu vznešenost a velebnost Boží, tím více bude proniknuta citem ničemnosti své, i koří se tudíž Bohu, a děkuje za veškerou jí prokázanou milost; poněvadž však mnoha jiných nadpřirozených darů až dosud neužívala podle vůle a úmyslu dárce Božského, vzbudí nad tím nevděkem srdečnou lítost i zalhá o pomoc k lepšímu napotom darů těch užívání. — Také as díkučinění bývá u mnohých zvykem.

Jiní zase jinak si v tom ohledu počínají. Když si totiž mdlobu a křehkost svou duchovní na mysl přivedli, tulí a lnou se ku Kristu Pánu jako ten neduživce k lékaři, „který uzdravuje všechny nemoce naše“ (Žalm 102, 3), a aniž by se nějak ostýchali, každou ránu, každý neduh duše své mu odhalí, řkouce: „Pane, pojd a pohled“ (Jan 11, 35), pohled na mdlý zrak můj, na jazyk ten křepký atd., smiluj se nad povážlivým stavem mým a „uzdrav duši mou, nebo jsem hřešil Tobě.“ (Žalm 40, 5.) Kdoby však jedno nebo druhé z těchto díkučinění osvojiti si chtěl, tomu dlužno věděti, že k vůli představení si Krista Pána není třeba nějakého zvláštního místa mimo nás si vymýšleti; vždyť po sv. přijímání, jak jsme o tom přesvědčeni, Kristus Pán dle Božství i dle člověčenství svého v srdci našem dlí; nadto pak i víra sv. učí, že přítomnost Kristova v srdci našem dotud trvá, dokud způsoby svátostní bez proměny ostaly. Pakliže ale již patření na obraz Ukřižovaného s to jest poutati mysl naši, tož přece představa Krista Pána skutečně v srdci našem dlícího v stavu bude tékavost mysli na uzdě držeti. A hle právě k zamezení této tékavosti a roztržitosti mysli taková to představa, která se i na víře sv. zakládá, valně napomáhá.

Bychom však tím ochotněji toho druhu díkučinění konali a pokud možná, déle v něm se pozdrželi, nemálo nám prospěje připomeneme-li sobě, co o té věci učí bohoslovci. Čím totiž pilněji a vroucněji kdo díkučinění po tu dobu, co způsoby svátostní trvají, koná, tím větší též milosti nabývá a to netoliko ohledem na snažnost a přičinění se toho, kdo tu pobožnost koná (ex opere operantis), nýbrž především ohledem na platnost a účinnost Svátosti oltářní, k vůli které tak se člověk snaží. (ex opere operato.)

Z čehož ovšem snadno se dovítíme, kterak as zpozdlé jednají, kteří ten čas, v němž sobě tak mnoho dobrého získati mohou, nedobře vynakládají — když totiž, ledva že tak vzácného hosta do příbytku srdce svého přijali, ihned mu takřka hřbet obrátí, a co on jedněmi dveřmi k nim vešel, oni ihned druhými mu uklouznou a rozmluvu svou sotva započatou po trougovsku na dobro přetrhnou. Anebo nebyl-li by nezdvořilcem, kdožby poctivého muže do domu přijal, s ním však ani slova nepromluvil? Jaká to tedy nezdvořilost — ať nedím nevděk, potupa — přijmouti Krista Pána, Boha to živého, do srdce svého a jej pak ledajakýms roztržitým díkučiněním zkrátka a špatně odbývati!

Sv. A u g u s t i n.

Podivné jsou cesty Páně
Nevyvážené milosti,
Po níž kráčí k nebes bráně
Poutník světa k věčnosti.

Augustin si hrdě vodí,
Marnost světa miluje,
Po rozcestí hříchu chodí,
Slovům matky vzdoruje.

Aby matce kruté trudy
V bolném srdci rozmnožil,
Manichejské hájit bludy
Pevně sobě uložil.

Matka trpíc k vůli Synu
Hojné slzy prolévá,
Že svou nepoznává vinu
S obrácením prodlévá.

Doufej matko, biskup praví,
Pro slzy tvé přehojné
Syn tvůj změní hříšné mravy
Změní srdce odbojné.

Do Karthago města kráčí
Zvoliv úřad právníka,
V hojném prosí matka pláči,
By Bůh zhojil hříšníka.

V městě nenaleznuv slasti
Cestu k Římu naměřil,
Matka lká, by v nové vlasti
Pravé církvi uvěřil.

V městě Římě už ho svírá
Nemoc velmi nemilá,
Matka v duchu k němu zírá,
Prosby k Bohu vysílá.

Také nedbá svého zdraví,
Smutnou zvěst jak doslýchá,
Přes moře se do Vlach plaví,
K synu svému pospíchá.

Mocná milost nebes Pána
K prosby matky ztrápené

Vede syna do Milána,
Hledat nebe ztracené.

Aj tu Ambrož biskup svatý
Mocným slovem působí,
Hříšných láskou k duším jatý,
Dotýká se útroby.

Augustin vnitř rozdrčený
Hříšný stav svůj rozjímá,
Světů nepřikládá ceny
Tělo v úzdu pojímá.

Hříšný návyk zas ho trápí
Hrud mu bolem rozrývá,
Mocné cítě pekla drápy
Poklid duše pozbývá.

Lká a k Bohu nyní volá
Sevřen děsnou úzkostí:
Člověk hříchu neodolá
Bez tvé Bože milosti.

Nezpomínej Bože svatý
Na hříchy mé mladosti,
Na blud nehleď na prokletý,
Změním život v rychlosti.

V tomto spásném okamžení
Jako nebes hlas mu dí:
Pro duše tvé pro spasení
Do písma hned nahlédni.

V spěchu vstává bez prodlení
Písmo svaté otvírá,
Ducha svého v zanícení
Tato slova probírá:

„Místo pití, hodování,
Hněvu, všelikého hejření,
Mějte s Kristem obcování,
Jak hlas apoštola zní.“

Tato slova zapudila
Ustavičné váhání,
Milost Boží sílu vlila
Choré duši k pokání.

(Dokončení.)

Bratrstvo věčného se klanění nejsv. Svátosti oltářní

pod ochranou sv. Benedikta k vysvobození duší z očiště.

Jak jsme již v únoru byli slíbili, přivítali jsme (dne 8. června) všechny členy našeho bratrstva arcibratrstvu v Lambachu, čímž všichni vstoupili do sboru více než 50 tisíc horlivých modlitelů a ctitelů Božského Spasitele v nejsvětější Svátosti oltářní, zároveň ale vedle staré své povinnosti (všemožně uctívat nejsv. Svátost klaněním, zadostčiněním a orodováním) převzali i novou: **Vysvobozovati věrné duše z očištěvých muk.**

Proto snažně prosíme a vybízíme všechny spoluoudy, aby často konali dobré skutky za trpící duše v očiště a v duchu je spojovali s modlitbami a dobrými skutky ostatních spoluoudů. Ješto ale oběť mše sv. první, nejhlavnější a nej-mocnější prostředek jest pro útěchu a konečné vysvobození duší z očiště, prosíme velpp. kněze, kteří jsou členy toho bratrstva, aby jednou za rok mši sv. sami obětovali, členy nekneze ale žádáme, aby mši sv. dali sloužiti a sice za všechny duše v očiště, především ale za duše těch lidí, kteří za svého živobytí našemu bratrstvu přináleželi, jakož i za ty, jež nejvíce pomoci mají zapotřeby a jsou nejpouštěnější, a konečně za ty, jež jsou svému vysvobození nejbliže. Ti, kteří nemohou sami oběť na mši sv. přinést, nechať se spojí k tomu cíli s malými dárky s jinými členy*) a komu ani tak to není možno, mši sv. dáti sloužit, nahradit to sv. zpovědí a přijímáním aneb účastenstvím mše sv. aneb sv. růžence, vykonáním křížové cesty a obětuj to ve prospěch dušiček v očiště, a buďtež jisti, že ta horlivost v získání círk. odpustků za duše v očiště odměněna bude aspoň tím, že i za vás, až z tohoto světa vykročíte, pozůstalí členové bratrstva hojně budou dobrých skutků konat a vám z očiště pomáhat. — Mimo těchto dobrých skutků, z kterých ten onen za rok vykonáme, nejsou členové našeho bratrstva, co se týče té nové povinnosti, k ničemu více zavázáni, nicméně ale žádoucné jest, aby dle možnosti snažili se získati hodně mnoho odpustků a je Pánu Bohu obětovali za duše v očiště a především toho bratrstva všude šířili, čímž vytknutý cíl tím vydatněj se dosáhne.

S novou povinností přirostlo ale členům našeho bratrstva nových milostí, zejména mohou získati mnohé odpustky (poskytnuté od papežů Řehoře XVI. a Pia IX.), a sice plnomocné v následující dny:

1. V den zápisu; 2. na svátky vánoc, sv. tří Králů a Božího Těla; 3. na svátky mariánské: Nepoškvrněné Početí, Narození, Zvěstování, Očišťování a Nanebevzetí Panny Marie; 4. na svátky: Zjevení se sv. Michala archand. (8. kv.), sv. Michala archand. (29. září), sv. Josefa (19. břz.) a na slavnost jeho Patrocinia (třetí neděli po Velkon.), a na slav. sv. Petra a Pavla (29. června); 5. na den všech věrných dušiček; 6. na jeden (libovolný) den každého měsíce; 7. v hodině smrti, když aspoň jen v srdci kajícně vzýváme nejsv. Jmeno Ježíš, když to ústy nám již nemožno; a konečně 8. jedenkrát v měsíci, když veřejný hřbitov čtyřikrát za měsíc zbožně jsme navštívili.

Neplnomocné odpustky:

1. 7 let a 9 kvadragen (280 dní) na všechny svrchu nejmenované svátky Páně a P. Marie; 2. taktéž 7 let a 280 dní těch po slavnosti Dušiček následujících

*) V mnohých farnostech zařídily se již takové sbírky ke sloužení mši sv. za duše v očiště, mezi jinými i ve Vídni.

7 dnů; 3. 7 let a 280 dní v sobotu před nedělí Sexages. a následujících 10 dní masopustu; 4. 7 let a 280 dní každý první pondělek v měsíci, protože pondělek z dlouhého zvyku zbož. věřících obzvláště duším v očistci jest věnován; 5. 300 dní, kdykoli navštívíme veřejnou kaplu neb kostel a tam se pomodlíme na úmysl sv. Otce; 6. 100 dní za každý dobrý skutek milosrdenství a zbožnosti; 7. nad to vše získají údové a) všeobecné na rozličné doby roku ustanovené, b) zvláštní od papeže Lva XII. jen pro dobu postní udělené odpustky t. zv. stací řím. denně 40 let a 40 kvadrag., c) odpustek 7 let a 7 kvadrag. kdykoli navštíví veřejný hřbitov a tam se pomodlí za duše zemřelých a 8. k získání plnomocných odpustků v čís. 1.—6. jest potřeba mimo zpověď a sv. přijímání ještě návštěva kostela a modlitba na úmysl sv. Otce. Odpustky udělené na jisté svátky platí i v některý den oktávy. Nemocní aneb jinak právně zaneprázdnění mohou návštěvu kostela nahradit jiným dobrým skutkem.

Všem spoluoudům toho bratrstva udělili jenerálové řádů Augustinianů, Karmelitánů, Trinitářů, Františkánů a Kapucínů společné účastenství ve všech dobrých skutech těch řádů tak jak je udělují terciářům svým.

Ejhle, kolik nových příležitostí získání odpustků a činíme-li to vše ve prospěch duší v očistci, jak velice si k díkům zavazujeme našeho milého Spasitele, který po ničem tak netouží, jako aby ony duše, které ve stavu milosti a láskou s Ním spojeny jsouce nicméně překrutné muky ještě snášejí, co nejdřív Božské spravedlnosti zadost učinily a k požívání Jeho přišly. Přemýšlejme o tom jakkoli, vždy přijdeme k tomu konečnému úsudku, že pomáhání duším z očistce jest jeden z nejhlavnějších a Bohu nejmilejších skutků lásky k bližnímu a že nám samým největší užitek přináší pro vezdejšek i po smrti.

Milodary B. Srdce Páně.

Z Budějovic děkuje jedna matka za uzdravení své dcerky, která nevýslovných bolestí v hlavě a očích trpěla a jen milostí B. Srdce P. byla uzdravena, začez Jemu i dobrotivému Srdci Panny Marie a sv. Josefovi tisícové budtež díky.

Z Oujezda děkuje F. J. za dosažení jisté milosti na přímluvu sv. Antonína.

Prosím slavnou redakci „Školy Božského Srdce Páně“ by těchto několik řádků ve svém ctěném listu uvěřejnila. Ve **Zno-rovách** stal se v měsíci únoru roku 1878. případ, který všeobecného povšímnutí zasluhuje. Jedna vdova, která jest údem třetího řádů sv. Ot. Františka, churavěla již po delší dobu, později však nemoc její se zhoršila, že musela svátostmi umíra-

jících zaopatřena býti, velkých bolestí snášela, tak že se zdálo, že se již poslední hodina blíží, loučila se se svými dítkami a přátely, kteří k trpělivosti a se odevzdanosti do vůle Boží napomínali, aby své dítky Pánu Bohu doporučila a sama ještě devítidenní pobožnost k Božskému Srdci Pána Ježíše konala. I stalo se. Osoba tato s velkou důvěrou a vroucností počala devítidenní pobožnost konati, a ejhle již čtvrtého dne bez pomoci lékařské nemoc ulevila, bolesti dříve takřka nesnesitelné úplně přestaly, tak že nemoci sprostěna a uzdravena své obvyklé práce a povinnosti konati mohla. Pročež ať každý v nemoci a jiném soužení své outočiště k Božskému Srdci Pána Ježíše vezme, neboť s plnou důvěrou od Něho pomoci očekávati může. Jako Pán Ježíš za svého zde pobytí nemocné

uzdravoval a mrtvé křísil, tak až posavád to činí neviditelným způsobem těm, kteří s pevnou důvěrou k Jeho Božskému Srdci lnou a outhčiště u něho hledají.

Z Olomouce. V zimní době letošního roku byla jsem po delší čas nebezpečnou nemocí na lože sklčena. Jednoho dne přinesla děvečka jistá věc koupenou zavinitou jak jsem se domnívala v kousku novin; Z dlouhé chvíle jsem vzala papír ten do ruky a poznala jsem, že jest to částka z jednoho čísla „Školy B. Srdce Páně,“ kterou jsem dle jména znala ale až posud nečtla. S nemalou vnitřní útěchou a vzbuzující důvěrou četla jsem tu uveřejněné zprávy o vyslyšení modlitby nemocných. Poslala jsem sobě k známému duchovnímu pro několik čísel „Školy B. Srdce P.“ a čtla v nich podobné zprávy.

To vzbudilo ve mně tu myšlenku, utíkat se v devítidenní pobožnosti k Panně

Marii Filipsofské a spolu jak zdraví dosáhnou, věc tuto ve „Škole“ uveřejniti.

Avšak aby se snad přímluva Marie Panny „Uzdravení nemocných“, tím zjevněji ukázala, upadla jsem do nemoci ještě těžší. Byla mi darována medaile Panny Marie Filipsofské; a já započala, tak jak mně ve veliké slabotě možno bylo, devítidenní pobožnost. Seslila jsem poněkud a konala s tím větší úctou po druhé pobožnost tu. Maria Panna pomohla přímluvou svou tak, že mohu opět nejdůležitější práce v domácnosti obstarávati, a včera jsem ku své veliké útěše byla v chrámu Páně u sv. zpovědi a sv. přijímání.

Prosím aby se toto k větší cti a slávě Boží a Marie Panny ve „Škole“ uveřejnilo, aby čtenářové poznali jakým způsobem jsem ku čtení „Školy“ a touto k veliké důvěře Marie Panny přivedena byla.

Z Pouchova u Hradce Králové. (Jednota sv. dětství.) To nás to letos postrašilo! Velebný pán dlouho churavěl a my se báli, že ani žádná slavnost nebude. Zaplať Pán Bůh! předce jsme ji vykonali s obvyklou slávou, jen že teprvé 2. června dopoledne a 9. června odpoledne. Snad nám Ježíšek promine, že se tak nestalo v květnu. Ale sotva jsme jeden strach odbyli, nastává druhý. Lidé neustále vypravují, že prý velebný pán se odstěhuje jinam. Věru, kdybychom nespolehali na zdraví nového p. faráře, skoro bychom se báli, že naše bratrstvo se rozpadne. A bylo by toho škoda; jeť nás 217 jenom z farnosti zapsáno; a počítejte mnoho-li peněz my do roka nastřádáme

pro ta pohanská ubožátka. Do Prahy jsme poslali po slavnosti pro hladem umírající Čiňany oférou 6 zl. 20 kr., nyní odesíláme 19 zl. 50 kr. a dříve jsme odvedli 65 zl. r. č., tedy za tento třetí rok jsme nashromáždili 90 zl. 70 kr. r. č. Za předeslá dvě léta sebralo se mezi námi 156 zl. r. č. a 58.000 pošt. známek. Dnes také zasíláme kromě peněz 34.000 upotřebených marek. A to by všechno mělo přestati? Ježíšku nedej nám zahynouti ani budoucně. I vy pomozte modlitbou, aby se nám vždycky dobře dařilo. — Křestní jména pro pohanské dívky vylosována při odpolední pobožnosti tato: Prokop, Methoděj; Anežka Česká, Anna.

Listárna. P. Fr. Tosařík, far. Velké Němčice. Stvrzujem příjem 8 zl. 55 kr. a sice 4 zl. 80 kr. za Hom. a M. R. a ostatní 3 zl. 75 kr. doručeno red. „M. Orlice.“ O prom. k „Záb. bibl.“ r. 1877 sv. 3 K. a „Meran“ k M. Regina račte se příležitostně přihlásit. P. Vinc. Sedlak, far. v Prusinovicích. S díky stvrzujem příjem 11 zl. 25 kr. A. W. 15 zl. 25 kr. jsme obdrželi; díky! Schol. Střebovských v S. stvrzujeme příjem na „Školu“ a „Záb. bibl.“ 5 zl.

V měsíci červenci

modleme se

za návrat cirkve anglikánské do lůna sv. cirkve katolické.

onem okamžiku, kdy Božský Vykupitel ducha vypustil, v onem okamžiku, kdy světlo světa zdálo se právě hasnouti na kříží uprostřed temnot divůplných, jež pokrývaly zemi, nadpřirozené vzešlo světlo zrakům dosud zaslepeným. So setníkem, jenž byl fídlil ukřižování Kristovo, uznali přemnozí, již byli svědky a nástroji smrti Kristovy, zázračná znamení jeho božství a obrátili se bijíce se v prsy a pravíce: „V pravdě Synem Božím byl tento.“

Církev katolická jsouc věrným obrazem Božského chotě svého zakouší v době nynější všeobecného pronásledování, útrap všeho druhu, a načisto jest opuštěna jako Ježíš Kristus na Kalvarii. Země neposkytuje jí žádné útěchy, nebe zdá se ji opouštět; rozum lidský znechutiv si pravdu nalezá jen v bludu zalíbení; na všech stranách temnoty zdají se zapuzovati světlo; sama srdce věrná dávají se zvíklati všeobecným odpadlictvím.

Avšak pod těmito znaky smrti probouzí se utěšitelný život pilné práce, jehož následky objeví se onoho dne, až krise dostoupí svého vrcholu. Blud prozrazuje se neráznými útoky svými a křikem vítězoslavným; neboť nemaje se čeho báti, domnívá se, že netřeba mu se skrývati. Nemůže však objeviti se v pravé své podobě, by se nezbavil svůdné moci své a nedosvědčil tím spíše duším čistým moc pravdy, proti níž bojuje s nejvyšší rozhořčeností. Takto připravuje pravdě triumf nejslavnější; neboť nejkrásnějším triumfem pravdy zde na zemi jest dobrovolné podrobení se duší šlechetných vládě její.

Tento ruch po pravdě víry katolické především jeví se v církvi anglikánské, která povždy ze všech společností protestantských nejbližší byla pravé církvi. Pro každého, kdo zná historii anglickou, jest faktem nepopíratelným, že národ anglický sám od sebe nevrhl se v náruč protestantismu. Jho toto vloženo naň nezdrženlivostí Jindřicha VIII. a krvavým despotismem Alžbětíným. Vážný, přemýšlivý, nepřátelský všemu lichému hloubání a věrný v zachovávání tradic, jest národ anglický přirozenou svou povahou katolickým; i bylo zapotřebí celého století, než duch tento obrácen byl pomluvami proti jednotě církve katolické a vštípena mu nenávisť proti papežství, jež dosud ovládá jistou část obyvatelstva.

Avšak nenávisť tato zakládajíc se jedině na lichém názoru o katolicismu nemůže potlačit ducha odporu proti novotářským a odbojným zásadám protestantismu, jenž jeví se ve značné části církve anglikánské. Veliká část Anglikánův odmítá od sebe název protestantů jako bezprávný: vzdálení připouštětí svobodné bádání a přáti úsudku jednotlivce úplně neodvislosti ve věcech náboženských, přiznávají víru v nejvyšší a neomylnou autoritu církve; uznávají s námi tradici jakožto pramen zjevení pravdy v téže platnosti jako svaté Písmo; odvolávají se na ni jako my ku dotvrzení stáří církve; věří jako my v jednotu církve, v moc a působení svátostí, v božský původ úřadu kněžského a ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v nejsv. Svátosti oltářní. Ano přemnozí připouštějí samo předpodstatnění, pravost oběti mše svaté, úctu Marie Panny a Svatých, a potřebu zpovědi svátostné na odpuštění hříchů. Nejvyšší moc papežskou vyjímaje není ani jediného dogmatu katolického, jež by, jakkoliv od protestantů popíráno, připouštěno nebylo od větší neb menší části kněží a laiků náležejících k církvi tak zvané vysoké či episkopální. Víra tato vzbuzena a zachována byla v nich úctou k ústnímu podání.

Ráz tento povždy označující církev episkopální dlouho trval ve stavu pouhého spekulace. Avšak asi před čtyřiceti lety někteří profesori a posluchači vysokých škol Oxfordských vedeni touhou postaviti nauku svou proti jiným sektám na základě nezvíklatelném začali zkoumati starobylost křesťanskou, na niž se byli dosud odvolávali neznajíce jí; a čím více ve studiu tomto pokračovali, nabývali přesvědčení, že ve všech sporných otázkách mezi protestanty a katolíky tradice rozhodně nasvědčuje pravdě katolické a odsuzuje odboj protestantský. Zbývala tedy jim

jen tato alternativa: buď státi se katolíky, buď odřící se tradice a přijmouti se všemi důsledky zásadu svobodného bádání. Mnozí upřímní až do konce přidali se k první straně a přinesše církvi katolické své vědomosti, své vlohy, své důstojnosti, jsou nyní nejčistší její slávou a nejčistší její mocí v Anglii. Někteří jiní ostýchajíce se pokoriti se před pravdou, avšak příliš důslední, než aby zůstali státi na poloviční cestě k bludu, oddali se naprosto nevěře, by vyhnuli se nedůslednostem anglikanismu. Avšak ještě mnozí jiní marně snaží se vymknouti se hrozivému dilemmatu (buďto — nebo), a nutkáni jsouce vždy víc a více mocí neodolatelnou: z jedné strany pravdou katolickou, z druhé strany důsledností protestantskou, neustále zoufale se namáhají nebýti ani katolíky ani protestanty.

Kdybychom, chtěje posouditi postavení lidí těchto, postavili se na stanovisko pouze dogmatické, snadno bychom mohli víru jejich v podezření bráti, kdo však zná moc, jakou předsudky nad samým lepším poznáním vládnou, nemůže než hlubokou s nimi cítiti útrpnost. Nemožno pomysleti si situaci sebeklamu a odporu plnější než tato jest.

Odvolávají se na tradici a za tou příčinou neohroženě staví se na odpor novotám protestanským; znovu zavádějí soukromou zpověď, oltáře, světa a roucha bohoslužebná; ačkoli však tradice stále jim praví, že jednoho jest zapotřebí, což důležitější jest nežli všechny obřady, totiž podrobení se nejvyšší moci, papeži, o té jediné věci nechťejí slyšeti a zamítají svědectví, jež dříve za nepopíratelně pravdivá byli prohlásili.

Samo jméno, jež tato část anglikánů přijala, patrně ukazuje jejich nedůslednost; nazývají se obřadníky či ritualisty, chtějí tím naznačiti, že co se obřadů týče, vracejí se ku zařízení staré církve. Avšak chtějí obřady, jež pouze zevnějškem jsou víry, obživiti starou církev a navrátiti se k víře její, bylo by totéž, jako kdyby někdo chtěl mrtvého vzkřísiti tím, že by oblekl šaty jeho nějaké soše. Lidé tito touží po jednotě církve. Vidí v ní charakteristickou známku pravosti církve Kristovy; a předce zůstávají v církvi anglikánské, kde již poslední stopy jednoty víry zmizely. Neboť již tak daleko to došlo v církvi anglikánské, že nejvyšší tribunál církevní, jež všickni biskupové anglikánští uznávají, směl veřejně prohlásiti, že zůstává údem církve i kdo popírá podstatné články víry, jako: božskou inspiraci sv. Písma, potřebu křtu, tresty pekelné, nemluvě ani o přítomnosti Kristově v nejsvětější Svátosti oltářní a moci kněžské. Nezbyvá tedy již pochybnosti, že církev anglikánská zavrhlá jednotu víry.

Z druhé strany církev katolická, v níž nalezá se tato jednotu víry (sami obřadníci to přiznávají), neuznává je za příslušející k jediné pravé církvi, jelikož odtrhli se od Stolicе apoštolské, jež jest jejím středem. Takto ze vsí síly hledajíce jednotu, všude potřebu jí hlásajíce, nicméně zatvrzele zůstávají v církvi, jež dle jejich vlastního vyznání jí nemá, a vylučují se z církve, jež samojediná ji v lůně svém chová. Možno-liž představit si křiklavější odpor!

Podrobují se autoritě ve věcech náboženských. Nadpřirozená moc kněží a biskupův jest, v očích jejich, základem společnosti křesťanské, a proto odsuzují, jako svatokrádežnou usurpaci, míchání se laiků ve vládu církevní. Avšak biskupové anglikánští, již, alespoň u obřadníků, jsou nejvyššími nosiči moci duchovní, svorní jsou v uznávání svrchovanosti moci státní a ve vykonávání rozsudkův soudů světských proti svým duchovním poddaným. Ubozí tito nemohou odvolati se k biskupům svým, sice by tím samým vzepřiti se museli moci jejich; nemohou odvolávati se na svou důstojnost kněžskou, aby nebyli zapřeni ohromnou většinou svých kolegův a opuštění od těch samých, od nichž moc svou byli dostali.

Ano samu moc, již si osobují, nemohou právem si přikládati, nemohou ji vykonávati, by v nové neupadli odpory. Značně se liší od církve rozkolnické řecké a ruské, v níž poslušnost kněžská se zachovala, i po přetržení jednoty, věrným vykonáváním obřadů svátostných, církev anglikánská může vésti řetěz pastýřů svých jenom k mužům, již jak věroukou tak liturgií opovrhovali. Nic tedy není nejistějším nic méně pravdě podobným, nežli platnost svěcení kněžského v církvi anglikánské; pročť také církev katolická, v jejichž očích by opakování ordinace zločinem bylo, nikdy nebyla na rozpacích, má-li znovu posvětit kněze anglikánské ke katolictví se navrátilší, jež chce ku pravé důstojnosti kněžské pozvednouti. Jak tedy vysvětliti

tvrzení služebníků církve anglikánské, již vzdor zdrcující síle svědectví historických, vzdor jednosvorným protestům katolíkův a protestantův, přikládají si moc svétiti a hříchy odpouštěti; ukazují svým věřícím a ku klanění se vystavují kousek chleba, nad nímž byli pronesli slova neúčinná; zvou k sobě duše svedené, by zpovídaly se ze svých hříchů a udělují jim rozhřešení, jež nikterak nemůže platným býti? Nemohou nevědět, že k platnosti rozhřešení pouhá moc svěcení nepostačí, nýbrž že třeba ještě poslání a schválení biskupského. A od koho mohli tito zpovědníci anglikánští dostati svou pravomocnost? Od papeže zajisté ne, ani od biskupa katolického. Též biskupové anglikánští jim jí neudělili, jelikož je neuznávají. Nemají tedy žádného poslání; a svorná svědectví staré církve spolu se souhlasnou naukou současných bohoslovcův dokazují jim, že nemohou bez hříchu svatokrádeže osobiti si moc, již Bůh jim nebyl světil.

Se stránky této pozorováno jest postavení kněží anglikánských velmi smutným a zodpovědnost, již na sebe uvalují, přehroznou. Kdyby přestávali na pouhém napodobení obřadův katolických, nebylo by napodobení toto než pouhým preludem člověka hladem trápeného, jemuž obraznost jeho živě představuje pokrmy, jichž postrádáním hyne; než chtěje býti důslednými ve své nedůslednosti, nešťastníci tito ještě mnoho jiných duší upřímných strhují v blud, v nějž se sami byli uvrhli. Odhodlání podržeti svůj úřad kněžský vzdor tomu, že historie lichost toho jim dokazuje, vykonávají obřady kněžské, jež však jsou nejen skutky svatokrádežnými nýbrž i pohoršením, a to tím hroznějším, čím horší jsou jeho následky; posvěcují chléb nemyslíce na to, že všickni, jimž vystavují jej k účtu jako tělo Ježíše Krista, dopouštějí se vlastně modloslužby, a že veškerá toho zodpovědnost padá na původce klamu; dokazují svým učeníkům, že mají moc hříchy odpouštěti, a nedopouštějíce jim hledati odpuštění u pravých kněží vzdalují je, jakož i sebe samé od cesty spásy. Tisíce lidí jsou tímto způsobem vzdalováni od pravé církve vlivem několika mužův, jichžto samy cnosti stávají se osidlem záhuby nešťastným učeníkům.

Dlužno uznati smutnou pravdu tuto: jednajíce zřejmě na odpor svým zásadám, v blud uvádějíce duše, jichž vůdci by měli býti, nepovolání pastýřové tito získávají si účtu svých oveček plněním cností křesťanských, jedinou cnost poslušnosti pravým pastýřům církve vyjímaje, kteráž by přede všemi jinými jim moci uděliti mohla. Kdyby Spasitel slovy: „kdo neslyší církve, budiž tobě jako pohan a publikán“, nebyl poslušnost za první a nezbytnou podmínku svatosti postavil, musili bychom obdivovati se životu, jaký vedou mnozí z mužů těchto. Žijí zcela dle pravidel života kněžského, jsou přísnými ve svých mravech, láskyplnými, horlivými a zbožnými. Ve svých konventech pěstují život náboženský s přísností mnohdy až výstřední; mnozí modlí se každodenně římský breviář. Z darův ušlechtilých přívrženců staví nádherné chrámy a zařizují v nich, vzdor všem pronásledováním, se vším leskem bohoslužbu katolickou.

Přečetná jsou pronásledování, jež pro náboženskou službu svou snášeti musejí; i nevysvětlitelná jest tvrdošíjnost jejich, již zbavují se všech zásluh a útěch, jež by jim návrat k církvi katolické poskytnul. Církev anglikánská, k níž přiznávají se s loyálností přehnanou, tím více od sebe je odpuzuje, čím více se snaží jí věrnými zůstat. Všechny orgány veřejné své moci odmítá od sebe vlastnosti pravé církve, jež onino všemožně jí připisovati hledí. Ještě více: ona splácí oddanost jejich bezprávím a odměňuje horlivost jejich ukrutným nakládáním; ukazuje se právě tak nemilosrdnou k ubohým obřadníkům jako snášelivou proti svobodným myslitelům. O kazatele, kteří proti samým základním článkům křesťanským brojí, biskupové nic se nestarají, a jsou-li nuceni k nim pozornost svou obrátiti, tu zajisté bývají za nevinné uznáni. Naproti tomu obřadníci, již osmělují se znovu zaváděti obřady katolické, s vůlí biskupův bývají pronásledováni a bez milosti odsuzováni.

Co jest tedy toho příčinou, že mužové tak osvícení vzdalují se od cesty pravdy, když jasně ji byli poznali jak z nesrovnalostí, k nimž blud vede, tak z jejich vlastních základův?

Co může poutati je k sektě, jež je zapuzuje, a zdržovati od jednoty s církví, k níž směřují všechny jejich tužby, všechna jejich přání? Bychom snáze pochopili zjev tento, dlužno popatřiti na zápas duchů těchto, jenž obyčejně předchází konečné

vítězství pravdy. Zápas tento bývá pravým smrtelným zápasem. Hrozí jim z jedné strany odtržení ode všeho posavadního života, ode všech svazků přátelských a společenských, kdežto na druhé straně zcela nový, neznámý způsob života jeví se jim pln chmůr a mrákot hrobových. Ano, u mnohých odřeknutí se bludu vyžaduje oběť všech prostředkův živobytí. Známe obrácence, jenž byv dříve v postavení vznešeném a výnosném odřeknutím se bludu dřívějšího pozbyl svou důstojnost a bohatství a odkázán jest na pouhou pomoc bratra svého anglikánem zůstavšeho. A u kolika jiných ztráta jmění spojena se ztrátou daleko bolestnější, ani musí odřici se svých rodin a přátel, nejušlechtlejší a nejjemnější city své zapřít! Stavše se rázem cizinci u svých příbuzných a předmětem opovržení svých přátel a známých, zbaveni vši podpory a zadržáni na dráze své slávy a štěstí, nenepodobní jsou plavcům, jež bouře ztroskotavší a ve vlnách pohřbivší jejich majetek na neznámý vyvrhla břeh. Prozřetelnost Boží ovšem je neopustí, a čím větší byla jejich oběť, tím hojnější bude odměna jejich; jelikož však není možno předvídati, ba ani tušiti způsob odplaty této, oko pak nevidí nic jiného než obtíže oběti této, kterak bychom měli se diviti, když duch sebe šlechetnější neví si rady a vůle sebe pevnější bývá zviklána?

Nejhlavnější konečně překážkou pravého poznání a obrácení se bývají předsudky. Když člověk od mladosti neslyšel o pravé církvi než úsudky nejnepríznivější, když ze skutečných chyb některých údů církve, z nedokonalostí lpících na jejich nejsvětějších zařízeních, z křivého oceňování skutkův jejich, z pomluv nahromaděných živou historií si byl utvořil jakési klamavé kukátko, jímž na vše pohlíží, tu nemožno téměř vrátiti věcem pravý jejich poměr a barvu v očích jeho. K nesnázi této obecné všem, již narodili se mimo církev katolickou, přidružuje se u těch, kteří v lůně církve kacířské pastýřský úřad zastávali, překážka ještě těžší k překonání. Mnohým se stává, že snahou svou po pravdě a pravé církvi hned z počátku obvinění bývají z náchylnosti ke katolicismu, i chtějí dokázati pravověrnost svou, dají se svěsti ku prohlášení proti církvi katolické, jehož dosah ani z prvu netuší, a jež tím pevněji k bludu je připoutá. Když pak později světlo pravdy vždy blíže je vede tam, kam vejíti na vždy se byli odřekli, tu dlužno jim obrátiti se, ne snad proti předsudkům rodu a stavu, nýbrž proti svým vlastním výrokům, jež odvolati mají. Možno-liž pomyslit si oběti větší? Šťastní ještě, jestliže bázeň, že by snad mohli se zdáti příliš blízkými pravdě, nesvede je ke skutkům, jimiž by poznání jejich zatemniti se mohlo. Avšak u mnohých, bohužel! srdce hraje velikou úlohu. Čím více jsou nuceni zbraně před pravdou složiti, tím více, odporují-li spasitelnému nutkání tomuto, rozum a vůle jejich zavírají se pronikavému světlu jejímu. Světlo toto leskem svým dráždí je k odporu; by je zapudili, chápají se hanebných zbraní lži a pomluvy.

Takovýchto nepřátelských nájezdů proti církvi katolické hojně sbledáváme ve spisech čelních vůdcův hnutí ritualistického; i nebylo by možno jinak vysvětliti si odpor, jenž tím více proti církvi katolické vzrůstati se zdá, čím více se k ní věrou svou přibližují. Těmto, jak se zdá, chybí křesťanská naděje a předce milost, jež ze Šavla, pronásledovníka církve, učinila nejhorlivějšího jejího apoštola, může i je osvětliti a sníti s očí jejich šupiny bludu. A za tuto milost jest nám modliti se pro ně a pro tisíce duší, jež slepí pastýřové tito ve tmách drží.

Jak mnohá z duší těchto by s radostí otevřela oči své nebeskému světlu pravdy, kdyby se jí objevilo v pravém svém lesku a zapudilo mraky předsudků! Jak mnoho dobrého by vykonati mohly ve službě pravdy, jenž nyní tak ušlechtilé přinášejí oběti k obraně a rozšiřování bludu! Budiž dovoleno nám souditi z přítomnosti na budoucnost. Nadšení, oddanost a horlivost convertitů, jež ritualismus dal a dává každodenně církvi katolické, opravňuje nás k nejkrásnější nadějí, že navrátí se jednou k církvi celá tato větve, jež výkvětem jest církve anglikánské. Jak sladkou útěchou bude návrat tento choti Ježíše Krista! Jak šťastná to náhrada za bezpráví a křivdy, jimiž byla pronásledována, jak krásné to odškodnění za statky, o než byla oloupena! Jak utěšené to znamení budoucnosti! Ve zjevu tom možno zajisté viděti počátek doby restaurace předpověděné Josefem de Maistre, v kteréžto době prý má zasvěcen býti bohoslužbě katolické chrám svatého Pavla v Londýně a kříž Ježíše Krista znovu vztyčen na Svaté Sofii v Cařihradě.

ALMužna jestlť pokLaDniČka V nebl, k VysVobození
proVinILýCh hřlšnlků!

Na nebevzeti Panny Marie.

Eja Phœbe, nunc serena.

Nděj slunko, teď v lesk hojný
Na nebes se výšině!
Vítězně se vrací z vojny
Oslavená vřdkyně.
Pluk duchův pekla
Vší moci svlekla,
Toť Maria, všech vrahů strach;
Zlého hada
Hříchorada
Nebes kněžna stiskla v prach.
Vítězkyně, povstaň vzhůru,
Zanech zemských obyčů,
Vstoupej k Synu k nebes zvůru,
Vznes se výše blankytu!
Již pro své boje
A služby svoje
Se kochej svojí odplatou;
Hodlá, Máti,
Otec dáti
Odměnu Ti bohatou.

Přibud', vojsko nebešťanů,
Obstup vůz ten vítězný!
Do věčných ho táhni stanů
Pěje prozpěv líbezný.
Teď laury skýtej,
A věnce splítej,
Meť lilije, stel růžoví!
V nebes hrady
Prázna vady
Královna se hotoví.
Plápolaví serafové
Svaté ohně probuďte!
Medovití cherubové
V sladký zpěv se rozhuďte!
Vzni jasně sláva,
Ty, družbo, z práva
Pěj, Gabrieli, popředu!
Jde Mát Páně
V nebes báně
V stálou s vámi besedu.

V ústřetu jdi, Kriste, matce,
Rozestři Svá ramena,
Čistou libkou ji veď sladce
K Otci v sídla blažená!
Splň, Synu, tužbu
A odměň službu
Té panně, jenž Tě kojila;
Veď ji k trůnu
K Otce lánu,
Zdobat nebes spanilá.
Sláva Tobě, naší kněžně,
Od země Ti poddané!
S věčné slávy hlídej něžně
Na nás v zlobách zmítané!
Ó vojvodkyně,
Ó přímluvkyně,
Svou ostříhej nás velebou.
Táhni, Máří,
K nebes záři
Nás své sluhy za sebou.

Fr. S.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

VIII. S r p e n.

„Žádný neviděl Boha. Máme-li ale lásku
vespolek, zůstává Bůh v nás.“ —

Jan, miláček Páně.

P o m n ě n k a.

íš-li pak, můj milý čtenáři, co na světě srdci lidskému nejvíce bolí? — Já myslím že loučení s drahými a milými přátely. Pocítil-li pak jsi to už jednou, jak těžké a bolestné to přichází člověku rozloučiti se s tím, co upřímně miluje? — Snad jsi stál u smrtelného lůžka svého otce, neb své zesnulé matky, a pamatuješ se ještě, jak ti naposledy ruku podala, nábožným slovem tě napomenula a prosila, abys jen na ni nezapomněl?! Jak bolestno bylo jí, vás tu opustiti! jak bolestno bylo i vám tenkrát u srdce, s ní se loučícím!?

Anebo máš snad doma příbuzné, milého bratra neb sestru drahou, — jak bolno bylo ti tenkrát, když jsi odcházel z domu do světa a dával jim poslední „s Pánem Bohem!“ — Oni ti dali při tom odchodu zajistě něco na památku, snad nějaký svatý obrázek a napsali naň své jméno, rok a den, kdy jsi odešel; anebo, jste-li bohatší, dali ti na památku snad svou podobiznu fotografickou aneb alespoň proutek rozmariny či nějaký jetel čtyrlístý do knížky ti vložili, — něco dozajista, nebo tak už je to jednou na světě — láska nechce býti zapomenuta!

A v té věci ani Pán Bůh sám nečiní výminky. O Jeho lásce k nám lidem již jsem ti nejednou vypravoval a On si také nade vše žádá, abychom ji na paměti měli; neboť ví, že, jakmile člověk na ni zapomíná, ihned se mu zle vede. Protož i On mu dal rozličné věci na památku, aby, kdykoliv je spatří, volaly mu do duše: „Člověče, nezapomeň na Boha!“ — Takovou pomněnkou od Boha není jen ono malinké, drobounké kvítko s pěti modrými lístky a uprostřed se žlutou hvězdičkou, nýbrž, jak jsem ti už několikrát vykládal, všechny věci, a co jen na světě žije a dýše, se hýbe a roste, zpívá neb kvete, všechno je pomněnkou na Boha. Nebud' jen ospalým člověče, a otevři oči své, rozhlédni se kolem sebe — ale okem nábožným, srdcem věřícím — a zajistě na každém lístku v lese, na každém kvítku lučním, na každém klasu polním, na každé perle ranní rosy, na každém chmíření sněhu spatříš napsáno prstem Božím: „Dítě lidské — nezapomeň na mne!“ — Tak i ten tlukot křepelky i píseň skřivánka, ten šumící dešť a bublající potok, i ta vichřice, jenž lesem hučí a hrom, jenž z černých mračen duní, ba všechno — všechno na tom světě šírém volá ti do uší: „Člověče! člověče! nezapomeň mne!“

Věru, patří k tomu již notný díl blbosti anebo zkaženosti srdce neviděti, neslyšeti tohoto písma, tohoto hlasu Božího v té přírodě.

Aby se ale nikdo jedenkrát vymluviti nemohl, že tomu písmu přírody nerozuměl, dal nám Bůh ještě jiné dvě důraznější „pomněnky“ své lásky; jedna jest Spasitel visící na kříži, a ta druhá Spasitel v nejsvětější Svátosti oltářní; tam přebývá dnem a nocí, tam žehná a hojí, tam tluče ustavičně Srdce Jeho láskou k nám a volá každému do duše: „Synu, dcero — dítě mé — nezapomeň na mne!“

„Ale“ namítneš mi snad, milý čtenáři, „vždyť na kříži visí dnes jen pouhý obraz Jeho, a tam na oltáři není také ani oku ani uchu lidskému přístupný ale neviditelný ukrývá se tam pod způsobou chleba, — jaké to tedy pomněnky?“

Ah, ty tedy toužíš po nějaké památce na Něho, která by živá byla, kterou bys aspoň očima svýma tvář v tvář viděti mohl? Hle i o takovou se ti Bůh postaral. Ohlédni se jen kolem sebe, nespattíš všudy, kam se podíváš, takovéto živé bytosti, které vidí, slyší, mluví a srdce mají, jako ty? — Ano, ano, tvoji blížní — to jsou ty živé Boží pomněnky. Či není člověk ta nejlepší podobizna Jeho, takřka živá fotografie Boha nebeského? Zapomněl jsi už, jak pravil Hospodin chtěl stvořiti člověka? — „Učiníme člověka podle obrazu a podobenství svého!“ — A kdybys mohl nahlédnout do duše pokřtěnce, viděl bys, kterak tam Duch sv. hned po sv. křtu počal pracovati na obraze Božím, a pracuje dál a dále, až konečně — jak dí apoštol národů, Kristus sám v té duši zobrazen a zpodstatněn jest.

Nuže, jsou-li ty bezduché rostliny a ty ostatní němí tvorové pro tebe upomínkou či pomněnkou na Boha: ó čím více to musí býti člověk — blížní tvůj! Či nemluví Bůh srozumitelněji z té lidské tváře, z těch jasných očí jeho k tobě: „Člověče, viz tu můj obraz — nezapomeň mne!“ — Ale mlč jazyku! teď vidím teprv, že jsi celý ten výklad pokazil; neboť Spasitel sám to vykládá zcela jinak. Ten povídá o člověku něco jiného a podivnějšího; nenazýváš jej toliko svým obrazem, nýbrž praví zcela krátce: „Tvůj blížní — člověče — to jsem já sám!“

Tato slova budou ti asi přáteli můj nejasná, není-liž pravda? — ale počkej jen trochu, podíváme se, jak to asi Mistr náš s tím blížním myslí? Kterakže máme svého blížního držet za Krista Pána?

Dejme tomu, že já a ty jsme mezi sebou dobří přátelé. Já bych tě jednou navštívil a jako bratra a přítele co nejvřeleji pozdravil, — při tom pozdravu ale z nepozornosti anebo schválně notně na nohu ti šlápnul, až bys bolestí vzkřikl: „Óh, co děláš, vždyť mne šlapeš! to je mi krásné pozdravení!“ — Já bych ti ale odpovéděl: „Jak příteli? co pravíš? tebe že šlapu? myslím že jen nohu tvou?“ — Co bys mi asi na to řekl? — Vím to, řekl bys asi tolik: „Ale kamaráde, není ta noha můj oud a částka mého těla? není s hlavou spojena? Jak nemám mít bolesti a křičeti — vždyť jsou nohy tak dobře mé, jako hlava.“ — Tak asi bys mluvil a kdybys tě byl zlomyslně šlápl, řekl bys zrovna, že jsem tobě ublížil.

Nuže, hleď, milý příteli, tak jako ty hlavu, prsa, ruce, nohy a ty oudy těla svými nazýváš, a dotkne-li se jich kdo, pravíš: to jsem já, jako ty, když tě ten, neb onen oud bolí díš: já jsem churav, a jdou-li nohy tvé řekneš: já jdu, atd. v tomtéž smyslu mluví také Spasitel o tvých blížních: to jsem já.

Poslouchej jen Jeho vlastní řeč. Jednoho dne vzal malé děcko, postavil je do prostřed zástupu a pravil: „Kdo přijme jedno z těchto maličkých — mne přijímá.“ Neřekl, přijímá můj obraz, nýbrž výslovně mne.

Jindy zas učil: „Cokoli učiníte jednomu z nejmenších bratří svých — mně jste učinili.“ Slyšíš? neřekl, učinili jste jen člověku, jen blížnímu — podobnému mně, nýbrž určitě: mně jste učinili.

A to dí Spasitel zcela v pravém smyslu slova a také vším právem; neboť Jeho Božské Srdce miluje skutečně všechny lidi, miluje je mnohem více a vroucněji než ty n. př. miluješ některý svůj úd, ruku nebo nohu. Či dal bys se n. př. ukřížovat pro některý svůj úd? umřel bys raději než nohu neb ruku ztratil? ó naopak, raději obětuje člověk všechny údy těla, aby jen život zachránil. A hle, Ježíš Kristus skonává na kříži v ukrutných bolestech — za živé oudy své — za svého bratra, souseda;

On umírá pro tvé dítě, tvého čeledína i pro tvého nenáviděného nepřítele! — Jsoutě všickni, všickni s Jeho Srdcem úžeji spojeni, nežli tvé oudy s tělem.

Proto, jest to vlastně nutný následek a nemůže ani jinak býti, než že Srdce Páně musí syny lidské milovati, poněvadž jsou Jeho a k Němu náleží, ale ne tak, jako náleží tobě to mrtvé zlato, nýbrž jako noha, ruka atd. tvá jest.

Rozumíš-li pak tomu? —

A teď, milý příteli, pozor, teď přijdem teprv k hlavní věci. Možno-li pak, by někdo n. př. tvé srdce miloval, ale tvář a oko tvé nenáviděl, je nemohl viděti, je raději vyloupil? rei, jak bys s ním byl spokojen?

Nuže, žádá-li tedy Kristus Ježíš, abys Srdce Jeho miloval, může býti s tím spokojen nenávidíš-li při tom blížního svého, který Mu jako oko, jako tvář, jako ruka a noha, ba mnohem dražší a milejší jest? Nemusí-li pak stejnou měrou žádat, abys i blížního svého miloval? — Zajistě, to je věru tak jasné a patrné, jako to slunko na nebi. A zase naopak právě tak jasné a zřejmé jest i to, že nemůžeš Srdce Ježíše Krista milovati a spolu blížního nenáviděti, obelhávati, šiditi, pomlouvati a okrádati, sice povstane proti tobě to Božské Srdce na obhájení svých úřů a ty bys bezpochyby prohrál.

Povím ti zas příklad. V oudolí jednoho pohoří leží vesnička, — jmeno už nevím; proti ní strmí vysoká skála a na samém kraji jejím, nad hroznou propastí stojí malý kostelík. Závrať pojímá každého, kdo s této srázné skály dolů se podívá. O tomto kostelíku vypravuje tamější lid podivnou zvěst. Asi před sto lety za neblahých náboženských svárů přišli prý luteránští hlasatelé i sem, a tu tehdejšími sedlákům namluvili, jakých že pověr katolická víra chová, jmenovitě tropili si žert a smích z obrazů a soch Svatých, které v onom kostelíku na skále viděli, a domlouvali sedlákům, aby ty němé figury už jednou z chrámu vyházeli. Sedláci v pošetilosti své jim uvěřili. (Vždyť bohužel i za našich časů jsme se toho dožili, že venkovský lid spíše leccakémus poběhlíku, Bůh sám ví odkud, uvěřil, co jim o novotách tlachal, než tomu co ve škole a v kostele slyšeli.) I nedali se tedy dvakrát pobízeti, ale šli přímo do kostelíku, vynesli svaté s oltářů ven, a tam, kde je skála nejprůkřejší a propast nejhlubší, tam je sházeli dolů, a když tu ruka, tam noha neb hlava o skálu se urazila, měli z toho největší radost se smíchem za nimi provolávající, „který prý svatý jest, může si teď sám pomoci,“ a podobné, co jen bezbožnost takovému sprostému lidu na jazyk přivede. Sochy svatých sice víckrát si nepomohly, ale Bůh si rouhání to pamatoval a náležitě také potrestal. Od těch dob totiž — jak se povídá — kdykoliv se sedlákům těm dítě narodilo, přineslo prý vždyňákou pohromu na ruce nebo na noze s sebou na svět. — Podobných trestů za rouhání se sochám svatých i za našich nevěreckých časů dosti se přihází, a budeš zajistě sám nejeden příklad věděti. Tak přísný je tedy Bůh — ačkoliv se tu prohřešil člověk toliko na obrazu některého svatého.

Považ teď, milý příteli, jak by Ho hněvalo, kdybys se prohřešil na svém blížním, kterýž jest nejen živý obraz Boží, ale oud těla Kristova. Dozajista trestá Bůh každé takové bezpráví a sesílá pohromy na ty, jenž blížního svého týrají. Pamatuješ se snad ještě z biblické dějeprawy, kterak Bůh na ony nezbedné kluky v Bethel poslal 2 medvědy, poněvadž se proroku Eliseovi posmívali a naň pokřikovali. A není-li to i divoká zvěř, jest to oheň, neúroda, krupobití, pád dobytka v stáji,

ouraz na ruce, noze neb jiná pohroma, kterouž trestá Bůh toho, jenž se opovážil ublížiti Kristu Pánu v oudech Jeho.

V okolí Meranu, toho světoznámého místa, vypravuje lid následující příběh. Jednou v senosekách přišel k bohatému sedláku soused jeho a prosí co nejsnažněji, by mu pomohl trochu sena svést, že ho má ještě tak velikou sflu na lukách ležeti, že s lidem svým by nebyl s to je domů dostati. Sedlákově tenkrát uši zalehly — souseda nevyslyšel. Odpoledne jel tento pro své seno. Co se ale stalo?! Již měl všecko v kupách shrabáno, ale nebylo lze vše odvésti. Tu se z nenadání strhne tak prudká vichřice, že se seno zvedlo do povětří a než se soused nadál, v kotoučích zmizelo. Nehodou tou dopálen přičítaje v srdci všecku vinu neochotnému sedláku — uchopil vidle a mrštiv jimi do větru zařval: „Když si vzal čert seno — ať si vezme i vidle!“ A skutečně i vidle zmizely v povětří.

Nedlouho na to rozstonal se onen bohatý sedlák. Ležel již dlouho a lidé si šeptali, že to dobrý konec nevezme. Soused jeho o tom sice věděl, ale zanevřev naň nešel ho navštívit. Zatím se nemoc víc a více horšila a lidé již na dny a hodiny vyměřovali život jeho. Konečně šel soused do sebe, rozmyslil si to a pravil sám k sobě: „Hlavu si stavět — není nikdy dobře.“ Přemohl tedy svůj hněv a šel k nemocnému. I ptá se s nejvlídnější tváří: „Nu jak je? — Co vlastně schází? — Co lékaři říkají? Nevědí žádné pomoci?“ — Místo odpovědi obrátil naň nemocný bolestně oči a pravil: „Nikoliv, lékař mi žádný pomoci nemůže, jen ty mi můžeš pomoci. Pomoz, pomoz mi!“ — Při tom odhrnul podušku a ukázal na vidle, které mu v boku vézely. Soused se ulekl, přec ale se zmužil, vytáhl mu rychle vidle, a hle, nemocný brzy na to povstal — a zdrav jako jindy konal práci svou.

Jaký jest smysl pověsti této, pochopíš milý čtenáři snad sám. — Neubližuj nikdy bližnímu svému, ani slovem, ani skutkem, sice se dotýkáš zřitelnice tvého Spasitele, ubližuješ Jeho Srdci a přestáváš býti Jeho miláčkem. On tě musí od sebe zavrhnout, neb nejsi více dítkem Božím ale -- dítětem ďábla! Zdá se ti snad to slovo býti příliš přehnané a nekřesťanské? tak věz, že stojí v písmě sv. a že je napsal evangelista, u něhož bys je nejméně hledal, totiž zrovna sv. Jan, miláček Páně a takřka apoštol lásky. Píšeť do slova: „V tom se poznávají synové Boží a synové ďábla; žádný, kdo není spravedliv a nemiluje bratra svého, není z Boha!“ — tedy? — —? Ať tomu nyní věří kdo nebo ne, až jednou přijde Pán k soudu, tenkrát bez dlouhých řečí to poví sám a řekne: „Co jste neučinili jednomu z nejmenších bratří svých, to jste mně neučili! — protož odejděte ode mne do ohně věčného, kterýž připraven jest ďáblu a čeledi jeho!“

Jsoutě rozdílné lásky mezi lidmi, láskami ke bližnímu sice se nazývají, opravdu ale nejsou jimi, nejsou to pomněnky vykvétlé ze Srdce Ježíšova; přecasto jsou to přeostře bodláčí, ukazující jen zdaleka něco jako růžový květ. Ku př. takovou bodláčí lásku měli k Jobovi jeho přátelé, když byl upadl do neštěstí, když Hospodin jej zkoušel mnohými ranami. Nemusím ti mnoho o tom vykládati, ukážu ti jen na obraze toho spravedlivého, jak se mu jeho vlastní manželka posmívá ba jemu zlořečí pro pevnost jeho důvěry v Boha (— tak to umí tělesná láska!), jak tří jeho přátelé místo aby útrpnost měli s jeho bolestmi a s velkým jeho neštěstím, jemu drzým jazykem do svědomí sahají a jej přesvědčiti se snaží, že musí býti velkým hříšníkem, sice by ho Hospodin tak krutě prý netrestal. O vy bloudní přátelé! Dokud byl Job bohatým a od světa váženým, lichotili jste mu

a byli byste se mu lísali i kdyby byl hříšníkem, — nyní když ruka Páně se ho dotkla, vypovídáte mu svou přízeň, chcete i odůvodniti, proč se za něho musíte stydět! Docela jinač dělá to nejsvětější Srdce Ježíšovo: to vyhledává právě raněné a opuštěné a nalévá léčivý balsam do ubohých srdcí. Jdi, odvrát se od lásky jak ji svět zná a pěstuje a přilni k Srdci Ježíšovu a uč se od něho.

Však k tvému potěšení a povzbuzení milý čtenáři musím připomenouti, že také to je pravda: co dobrého bratru svému prokážeš, že i to prokážeš vlastně Božskému Srdci Páně; a On pak nemůže jinak, leč tebe za to milovati a hojně odměniti.

Že tomu skutečně tak, dokázalo se skutkem již u mnohých dobrodinců chudiny. Obdrželiť nejen podanou al-

mužnu desatero- a steronásob nazpět, ale někdy i něco neobyčejného učinil jim Kristus Pán z vděčnosti, aby lidé pevně věřili slovu Jeho: „Co jste učinili jednomu z nejmenších bratří svých — mně jste učinili!“

Tak n. př. bude ti snad známo, že sv. Martinu biskupu ukázal se ve snách Kristus Pán přioděn jsa tou půlí pláště, kterou byl Martin před tím žebráku na cestě mrznoucímu daroval.

Cośi podobného stalo se i sv. Alžbětě; legenda vypravuje o tom následovně: Nejmilejším zaměstnáním této svaté kněžny bylo ošetřovati chudé nemocné; a čím bídnejší a nuznější takový lazar byl, tím větší péči a lásku mu věnovala. Ostatní ale dvůr knížecí a zejména snacha její se nad tím velice horšili; nebo takovým urozeným pánům a paním světa nic se tak neprotiví a neoškliví jako pohled na nuzného, boláky a neduhy na celém těle sklíčeného bídáka. I nemohli to ani pochopit, kterak se jen kněžna Alžběta s takovými neduživci, jichž se každý štítí, může tak laskavě obírat, je ošetřovat a jim jako vlastním dítkám sloužit. Jedenkrát dokonce našla Alžběta na ulici člověka málomocného, kterýž ke vši nemoci malé postavy a spolu tak zohyzděn, tak ošklivý byl, že ho žádný ani pod střechu vzíti nechťel. Ó to byl šťastný nález pro sv. Alžbětu. Ihned jej vykoupala, boule a hnisající rány hojivým olejem namazala a k odpočinku na své manželské lože položila. To však zdálo se býti všem již přílišné a proto běžela snacha k manželu

Alžbětině a žalovala na ni, řkouc: „Pojď jen synu a podívej se, co žena tvá za poštilosti tropí! Již se neostýchá na lože tvé položit malomocného mrzáka, zrovna jakoby tebe nakazit chtěla!“ — Landhrabě vejde do ložnice, odhrne záclonu nad ložem a — nastojte — jaký to pohled? — Koho tu spatří ležeti? — Ježíše Krista ukřížovaného! — Bůh mu v té chvíli otevřel oči, a on poznal okem víry v neduživci oud Ježíše Krista! Sv. Alžběta stála opodál obávajíc se, že tentokrátě ji manžel přísně pokárá. Než, tento obrátiv se k ní s vlídnou laskavostí pravil: „Alžběto, drahá sestro má, takové hosty můžeš vždycky na mé lože klásti, tím se mi jen zavděčíš, a nenech se více nikým u vykonávání cností svých zdržovati.“ — Ano, pravdou tedy jest slovo Páně: „Co učiníte jednomu z nejmenších bratří svých, mně jste učinili!“

Až posud jsem ti milý čtenáři ukázal, jak velice Božské Srdce Páně tvé bratry a sestry miluje, a všechno, co jim dobrého neb zlého učiníš tak bere a splácí jakobys Jemu samému učinil. On je tedy doporučil lásce tvé, a abys je ctil a miloval, zanechal ti je jako na památku — co živou „pomněnku“ na Sebe a svou lásku; proto jsem tuto lásku k bližnímu nazval a nadepsal: pomněnku, pomněnku totiž na Krista Ježíše.

Že a jak utěšeně kvítka to v Jeho nejsvětějším Srdci kvete, sám jsi se nyní s důstatek přesvědčil, a teď se nám bude jen o to jednati, jak je také přesadíš do svého srdce! — Jak? o tom není věru třeba teprv tě poučovati — jdi jen a začni chutě hned, ještě dnes svého bližního upřímně milovati a mu dobře činiti — to je všechno, co ti mohu říci. Příležitosti k této lásce se ti zajisté naskytne dost. Protož, až přečteš tento článek a půjdeš zas po své práci a potkáš bližního, toho neb onoho, představ si ihned, že to sám tvůj Spasitel a že k tobě mluví (jak tomu v skutku tak jest): „To jsem já, tvůj Kristus, nezapomeň na mne!“ — Anebo ti přijde za dvěře dítě, sirotek a žebře o kousek chleba, nebo zaklepá na dvěře chudý pocestný a prosí o malý dárek, dej z lásky k Bohu a s přívětivou tváří; anebo leží v sousedstvu chudas nemocný, jdi, navštiv, potěš jej a přines mu něco k občerstvení, neb aspoň upřímné slovo k úlevě; anebo máš snad kolem sebe osobu velmi protivnou, která ti všechno dělá na vzdor, že jakmile ji spatříš, již ti zlostí žluč kypí — buď dnes zticha a nech ji, neodporuj, a zítra promluv na ni přívětivě, pozejtří pak prokaž jí něco dobrého, maje v paměti pátou prosbu Otčenáše; aneb napomeň toho, jenž bloudí po špatných cestách, a onoho přemluv a pohni k nějakému dobrému skutku, aneb, nemůžeš-li nic ze všeho toho, tedy se modli za přátele i nepřátele, za zdravé i nemocné, za živé i mrtvé a věz, že každým takovýmto skutkem bratrské lásky zasadíš do zahrádky svého srdce kvítka překrásné, kteréž, když naň Kristus pohledne, k Němu volati bude: „Ó Božské Srdce Páně, nezapomeň mne!“

A zajisté On nezapomene, ale Jeho a tvůj dobrý anděl zapíše všechny takové milodary bližnímu prokázané zlatým písmem do tvé knihy života, a když skonáš, předloží ji Soudci věčnému. A Ten ji pak otevře a bude list po listu obracet a čísti; n. př.: „Roku 18 set a tolikátého, toho a toho měsíce a toho dne byl jsem lačný a tys mne nakrmil, žíznivý jsem byl a tys napojil, nahý jsem byl a tys mne přiodil, nemocný jsem byl a tys mne navštívil“ atd. A najde-li to tak v celé knize tvé, pak vděčně na tvou duši pohledne a pln lásky řekne: „Vejdi do radosti Pána svého; nebo, cos učinil jednomu z nejmenších bratrů svých, mně jsi učinil!“ Příteli, jak asi bude při tom duši tvé, můžeš si pomysliti.

Nuže, chceš-li sobě den úmrtí učiniti dnem radostí, ano prvním dnem nebeským, tedy měj rozum a použij nyní každé příležitosti k dobročinění blíznímu svému na těle i na duši!

Domníváš se snad milý čtenáři, že ti slibuji příliš mnoho, že láska k blíznímu sama o sobě neotvírá nebe, ale že musí býti i ten druhý klíč: láska k Bohu! — Ano, máš pravdu, příteli; ale přečti si, co jsem ti z péra sv. Jana napsal v čelo tohoto článku: „Milujeme-li se vespolek — přebývá Bůh v nás a jeho láska jest v nás dokonalá,“ — to znamená tolik: Pravá láska k Bohu a pravá láska k blíznímu, to nejsou dvě rozdílné lásky, nýbrž jedna a ta samá; následovně nedají se od sebe dělit, ale kde je jedna, musí býti i druhá.

Tak jako když ty doma podobiznu svého otce, matky neb přítele v krásném rámci a u veliké úctě a vážnosti chováš, často na ně s láskou pohlédneš a snad i políbíš — lze z toho souditi, že dotýčné osoby v skutečnosti nemůžeš nenáviděti: podobně, miluješ-li onu živou podobiznu Boha nebeského, totiž svého blízního, pro Boha a v Bohu, nebudeš tím více Boha samého milovati?

Snad ti už nejednou napadla ta ouzkostlivá otázka: „Jakpak to asi stojí s mou láskou k nejsvětějšímu Srdci Páně? co, kdyby sám Spasitel tu na tom obraze přede mnou se mne tázal: Synu, dcero, dítě mé — miluješ mne? — mohl-li pak bych Mu směle odpovědět se sv. Petrem: „Ano Pane, já Tě miluji!“

Má duše drahá, to se snadno dovíš, já ti brzy povím jak asi stojí ta červená růžička v srdci tvém. Pověz mi jen: jak vycházíš s domácími lidmi, s dětmi, s bratry a sestry, s příbuznými, s čeládkou a sousedy i s žebráky? — Máš pokoj a dobrou vůli se všemi? — Necháš a dáš každému, co mu patří? Nenecháš nikdy slunce zajít nad hněvem svým? — Zastaneš se pomluveného? — Přeneses to přes srdce, křivdu raděj strpěti než učiniti? — Máš jazyk svůj na uzdě, by žádná přezdívká a nadávka, žádné ostré a špičaté slovo, žádná kletba na blízního ti nevyklouzla a různici nespůsobila? — Zkrátka, pověz mi: miluješ všechny blízní své proto, že Bůh tak chce, a hledíš jim pomáhati na těle i na duši, kde a jak jen můžeš? — Nuže mluv, odpověz! Ano? — Můžeš-li s dobrým svědomím přisvědčiti, pak i já ti řeknu ve jménu Páně: „Buď upokojena duše drahá, pak jistě miluješ Boha — miluješ to Božské Srdce Páně.“

Právě tak jest ale i opačně pravda; nemůžeš-li na hořejší otázky odpověditi „ano“ — pak není v tobě také žádné lásky k Bohu. Aneb, jak sv. Jan dí:

„Praví-li kdo že miluje Boha, nenávidí ale bratra svého, lhář jest; neboť nemiluje-li bratra svého, kterého vidí, jakž může Boha milovati, kterého nevidí?“ To je předc slovo jasné — zrnité — peprné!

Sv. Františka z Chantal, aby na to nezapoměla, v čem vlastně láska k Bohu záleží, dala na zeď kláštera napsati slova sv. Pavla: „Láska jest trpělivá, jest dobrotivá; láska nezávidí, nečiní nešlechethně, nenadýmá se, není ctižádostivá; nehledá co jejího jest, nezpouzí se, nemyslí zlého, neraduje se z nepravosti, ale spolu raduje se pravdě; všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká.“ Byla to jako výstraha pro všechny sestry v klášteře, by lásku tu nikdy neporušily.

Tak i já, kdybych měl moc a směl poroučeti, nechal bych ono slovo sv. Jana tak na mnohé místo světa napsati. A sice nejprve musilo by státi v pokoji těch převrácených a falešných modlílek, kde sedávají mnohou chvíli pohromadě, nábožně vzdychající: „Ach, Ty svrchovaný Bože! — Matko Páně!“ a při tom všechny lidi

oklepají, známé i neznámé, živé i mrtvé, od zpovědníka počínajíc až k tomu žebráku, který jim právě kolem okna jde; to slovo apoštola nedalo by jim aspoň pokoje a skákalo by jim do řeči povolávajíc: „Lhářka jsi! lhářka jsi!“ —

Pak bych je napsal na dvěře domů, kde tak mnozí mladí i starší manželé bydlejí, žijíce ustavičně ve sváru a ruznici jako ti raráškové, od rána do večera nadávky a kletby, ba i talíře, mísy a jiné nářadí po sobě házejíce a modré rány místo „pomněnek“ si dávajíce. Ona průpověď sv. Jana myslím že by jim po takových rozkoších ležela jako cent na svědomí a nahnala by jim trochu strachu.

Pak bych ta slova napsal v hostincích, v mnohé šenkovně dva- i třikrát na zeď; snad by přede nákou rvačku zamezila, snad umlčela to bezuzdné klení a surové rouhání, snad by zapudila falešné karty, snad by upamatovala tak mnohého kmotra z mokré čtvrti na ubohou ženu a hladové děti doma!

A co teprv v městě, kdybych směl s černidlem a štětcem choditi a psáti! Tu bych málo který dům pominul, bych naň nenapsal onu průpověď sv. Jana, a nejméně domy těch bohatých a vznešených pánů a paní, zde se k společným zábavám scházejí. Obzvláště ale bych ji napsal všudy tam, kde se slovem, pérem, tiskem, mírou a váhou nespravedlnost a podvod páše; u kupce a mlynáře, u pekaře a kramáře, na trhu, u advokáta, u soudního písaře a jiných kancelářů; tam, kde nevěrecký žid potupné články a knihy a noviny píše na Boha a katolickou církev, kde tisk až rouhavé, nemravné škváry tiskne a knihař je prodává atd. atd.

To arci nemohu a nesmím všudy psáti, kde bych chtěl, za to ale nechám tu průpověď ještě jednou sem, a to hodně zřetelně vytisknouti:

**„Praví-li kdo, že miluje Boha, nenávidí ale bratra svého —
lhář jest!“**

Ty pak milý čtenáři si tu průpověď opiš, abys ji nezapomněl; ale ne na papír, ten bys mohl snadno ztratit, nýbrž napiš si ji do srdce, to nosíš aspoň všudy s sebou a nikdy je neztratíš.

A teď myslím že jsem ti to nejdůležitější o té „pomněnce“ pověděl; a ku konci měl bych ještě skrovnou jen prosbu k tobě:

Nechťel bys přítelinku ihned, dřív než tu „Školu“ odložíš, aspoň jednu hezkou, modrou pomněnku do svého srdce vštípit? — tak má duše drahá pomodli se upřímně jedině „Zdravas Maria“ za toho, jenž ti řádky tyto píše, — máť toho velmi potřebí!

Tedy milý čtenáři, prosím snažně „Nezapomeň na mne!“

M a g n i f i c a t.

Velebí duše moje Hospodina
A zplesal duch můj v Bohu Spasiteli,
Že oči Jeho dívku nízkou zřely;
Od nyčkat blahoslavenou jsem dína.
Tak zvat mne budou všichni národové!
Aj učinil mně velké věci nové,
Jenž mocen, Jehož jmeno svato
A milosrdenství jest věkem vpjato
Od pokolení v jiné pokolení
Bojícím se Jeho — lásky na znamení.

Učinil ramenem moc svojím,
Rozptýlil pyšné v mysli srdce jejich,
Sesadil mocné, snížil ve trofejích,
Povýšen Bohem ponížený gojim.
Nakrmil dobrou chutnou krmí lačné,
Boháče pustil prázdný — posměvačné,
Ujal se sluhy svého v Izraeli
Milosrdenství maje na zřeteli,
Jak slíbil otcům našim blahořečně
Abrahamovi, větvím jeho věčně.

Jan A. Pírný.

Cesta do Lúrdu, zázračného místa ve Francii.

(Pokračování a dokončení.)

Blahoslavenou mne nazývati budou všickni
národové. Luk. 1. 48.

Posledně jsme se zmínili, jak rychle úcta nepoškvrněné Marie P. Lúrdské po všem světě se rozšířila, a slíbili jsme obšírněj o tom promluvit.

Počet objednaných a rozeslaných soch Bohorodičky Lúrdské jen z Paříže páčí se přes 500, patrný to důkaz, jakou láskou srdce věrných křesťanů lnou k panské Matce své, ona zajisté táhne je k sobě dle slov písně Šalomounovy, aby běželi po vůni její mastí.

Líbeznost matky krásného milování vábí mnohých, aby sami zkusili, jak sladký jest Hospodin těm, kteří Ho ctí v Matce Jeho. Jest to krásným a milým pomyslením, že právě náš krajan Moravan dp. Method Jelínek, bývalý kvardian kapucínů v Gmundenu to jest, který první proklestil dráhu počtě nepoškvrněné Panny Lúrdské. Ozdobiv svou hlavně péčí kapucínský chrám v Gmundenu, dovršil krásné dílo objednaním sochy Marie Panny Lúrdské, na kterou velikomyslně celý náklad nesla Maria Antoinetta arcivévodkyně Toskanská. Slavnost posvěcení čtyř nových oltářů v chrámě a spolu sochy zmíněné konal sám nejdůstojnější pan biskup Linecký Rudigier dne 17. října 1874.

Četná podivná ano řekněme zázračná uzdravení na přímělu Bohorodičky zvýšila a rozšířila nemálo počtu její. Z mnohých zaručených případů uvedeme toliko dva následující: 1. Sám velkovévoda Toskanský Karel Salvator vyprávěl dp. Jelínkovi, že jeho syn princ Albrecht onemocněl nebezpečně na první neduh, který jeho život ohrožoval tak, že i lékaři své obavy projeví. Tu vzali vznešení rodičové své útočiště k Marii P. Lúrdské, dali synáčkovi místo všech léků píti vody z jeskyně Lúrdské, a ejhle! v krátkosti uzdravil se úplně. Z vděčnosti vykonali zbožní rodičové pouť do Lúrdu a šlechtná velkovévodkyně vlastní rukou vyšívá skvostné mešní roucho pro chrám P. Lúrdský a dala ve své zámecké kapli v Traunkirchen sochu Marie Panny Lúrdské postaviti.

2. František Jungwirt zedník z Guhwantu blíže Gmundenu měl chlapce, jenž měl silný zápal očí, který lékařové po celý rok marně léčili. Byla obava, že hoch zraku docela pozbyde. Zarmoucený otec nevěda si jiné rady přivedl chlapce do kapucínského kláštera, kde mu vodou Lúrdskou oči potírali, co otec pobožnost devítidenní k Marii Panně Lúrdské konal; a hle! zápalu rychle ubývalo, a za krátko jest úplně vyléčen. Z vděčnosti objednal si otec sochu Marie P. Lúrdské, před kterou každodenně vděčnou modlitbu koná.

Jeho císařská Výsost arcivévoda František Karel, otec Jeho Veličenství císaře Pána (již zemřelý) objednal si rovněž sochu Marie P. Lúrdské, a zůstal věrným její ctitelům až do své blažené smrti.

3. Ve Gšwandtu u Gmundenu podobně chrám Páně ozdoben sochou Marie Panny Lúrdské.

4. U sv. Jiří v Dolních Rakousích rovněž postavena socha Marie Panny Lúrdské za velikého účastenství vůkolního duchovenstva i lidu a stalo se toto místo již skoro poutním a sice hlavně pro divné uzdravení dívky s bolavou rukou, kterou ve Vídni v nemocnici nemohli vyléčiti. Pobožnost k Marii P. a natírání vodou z Lúrdské jeskyně byly jediné prostředky léčení.

5. Klášter ctih. Karmelitek v Gmundenu obdržel hlavně péčí dp. Jelínka ozdobnou sochu Marie P. Lúrdské.

6. Ve Staro-Münsteru u Gmundenu sama obec nepatrná zbudovala krásnou kaplu, do níž na skvostný oltář umístěna socha Marie P. Lúrdské za veliké slavnosti a radosti. Náklad páčí se na 5000 zl. Velká to obětivost malé obce a krásný příklad jiným méně dbalým.

7. Farní chrám v městě Ybbs v Dolních Rakousích okrášlen jest též o velikonoce roku 1877 sochou Marií P., která umístěna jest na vlastním skvostném oltáři péčí tamějšího faráře dp. rady Šmidla zbudovaném.

8. V Maria-Trostbergu v Horních Rakousích rovněž socha Marie P. Lúrdské za veliké slavnosti posvěcena.

Než nač se toulati v dalekosti, když i u nás na blízku v milé Moravě máme dosti příležitosti zmíniti se o rostoucí počtě nepoškvrněné Panny Lúrdské.

9. Chvalně zmíněný dp. Jelínek věnoval první sochu Marii P., Lúrdské chrámu Páně svého rodiště v Pišelu, kteráž socha vkusně umístěna jest nad hlavním oltářem. O slavnosti svěcení přinesla „Škola“ v čísle 12. r. 1876 a též „Hlas“ obšírné zprávy. Úctu k Marii P. Lúrdské zvýšila a povznesla divná událost, kterou tamější dp. farář Hřebíček zaručuje: „Jistá matka z Náměstě přišla ke mně se šestiletým chlapečkem, který byl pln strupů na obličej, v nose, na uších, a hlavu měl boulemi otevřenou — viděl jsem ho očitě — dal mu vody Lúrdské, poručil aby se matka s ním modlila; a ejhle! na druhou neděli přivedla ona matka dítě zcela uzdravené a pravila s pláčem: „Velebný pane, já přicházím jako onen cizozemec (bylo právě evangelium o vděčném Samaritánu) vzdát chválu Bohu a Panně Marii, a Vám za vodu.“ I o jiných uzdraveních se mluví.

10. Tímto příkladem povzbuzen objednal dp. Frt. Florian pro chrám Páně v Tasově sochu Marie P. Lúrdské, o které dojemné slavnosti „Škola“ v čísle 8. r. 1877 obšírnou přinesla zprávu.

11. Velká socha objednána též pro farní chrám v Osově Bytišce a k svěcení jí došly četné průvody z okolních farností v počtu více 6000 osob.

12. Nedávno zemřelý dp. farář ve Veselí u Hradiště Uhersk. osvědčil svou zbožnost a dokonal takoruka svou činnost duchovenskou obstaráním krásné sochy Marie P. Lúrdské pro tamější chrám Páně. Budiž mu Maria P. milostivou přímělkyní u Boha, jak byl zde její ctitelem věrným.

13. Doslýcháme že i dp. farář Ferd. Kment u sv. Jakuba v Brně dšlo obnovy celého chrámu též hodlá korunovati postavením sochy Marie P. Lúrdské.

14. V Napajedli obdržely Milosrdné sestry krásnou sochu P. Marie Lúrdské, kterou vlp. P. Alfons, býv. gen. definitor kapucínů z Vídně posvětil příležitostně duch. cvičení tam odbývaných.

15. Důstoj. p. Benno Zahradnický, kvardian OO. Františkánů v Uh. Hradišti dal si prostřed. P. Methoda J. zakoupiti jednu velkou sochu P. Marie Lúrdské, a netrvalo to dlouho musel již po dvakrát nové sošky objednat pro horlivé ctitele Marianské.

16. Nejnověji slyšíme, že i dp. farář Kyjánek v Nikolčicích, obdržev od zbožného farníka 150 zl. pro chrám Páně věnuje tento dar na opatření sochy Marie P. Lúrdské, a mimo to obstaral P. M. J. zmíněné sošky, většího menšího rozměru, pro důstoj. p. Josefa Maška, far. v Lukově a K. Omastu, č. kanovníka a děkana ve V. Újezdě, dále do Uherčic atd.

Doufáme, že bude nám lze záhy zvěstovati jak úcta Marie Panny Lúrdské u nás ještě větších pokroků učiní, že příklad již daný mnohých potáhne k následování, a že za nedlouho bude málo chrámů po milé Moravěnce, které by postrádaly vzácného klenotu — sochy neb obrazu Marie P. Lúrdské. Náš lid ode dávna chová zvláštní lásku a úctu k Marii P., ctí ji na Vranově, v Žarošicích, ve Křtinách, Sloupě atd. Jak se lid náš nazývá Cyrillomethodějským — kéž by jím byl docela dle vzoru svých patronů! — tak neméně ať si zasloužiti hledí jméno lidu Marianského, aby i on patřil v první řadě mezi národy, kteří blahoslavenou nazývají Rodičku Boží! Novou k tomu pákou budiž úcta Marie P. Lúrdské!

Po krátké té odchýlce spechejme ukončit své cestování s naším poutníkem, vracejíce se

d) Z Lúrdu zpět.

Dne 1. května ráno opustili jsme Lúrd. Zamýšleli jsme ještě učinit výlet do pyrenejských hor, ale poněvadž zakaboněné nebe předpovídalo deštivý den, upustili jsme od svého úmyslu a pomýšleli na zpáteční cestu. Posledníkráte ještě pohledli jsme z hotelu de la Grotte na milostný kostel, v němžto tak mnoho vznešených osob, tak mnoho církevních hodnostářů se modlilo, a jeli po dostavníku na stanici Lúrdskou. Odtud jeli jsme minouce Tarbes, sídlo biskupa Lúrdského, město v rozkošné rovině na levém břehu řeky Adúr ležící, do Túlusu. Túlúse jest město asi s 120000 obyvatelů na řece Garonně ležící. Zde jsme na nádraží něco pojedli a uháněli párou dále. Viděli jsme na své další cestě města Carcassone, Narbonne světoznámé hojnou výrobou medu a vosku; Beziers, jedno z nejkrásnějších měst jižní Francie, o němž si ještě Francouzi vypravují, že, kdyby Pán Bůh na zemi bydlel, že by si Beziers za své bydliště volil, a přijeli do města Adge. Město toto jest asi hodinu od středozemního moře vzdáleno, a svými černými, tlustými hradbami a z černé lávy vystavenými domy podobá se nějaké rozsáhlé trestnici (není to tedy tak rozkošné). Pozdě na večer, přede ale středozemní moře dobře rozeznávající a v levo veliké jezero před sebou majíce dojeli jsme do města Cette, které leží na jednom výběžku mořském. Ono jest druhé přístavní město francouzského středomoří. Zde jsme noclehovali a dopoledne dne 2. května věnovali jsme prohlídce tohoto námořského Ludvikem XIV. založeného města. S pevnůstky, vysoko nad městem, jest krásná vyhlídka na lyonský mořský záliv. Bylo-li moře u Biarizu nepokojné, tu se ani ne-
nýbalo; a to krásný a velkolepý pohled na tu pokojnou nestíhlou planinu mořskou! Nás zajímaly pokojně v zálivu plující lodě, jichž jsme 38 načítali. Prohledli jsme si též přístav, kráčeli po hrázi „molo“ 600 metrů daleko do moře sáhající, na jejížto kraji malá pevnůstka a 75 metrů vysoká světlárna (maják) vystaveny jsou. — K polednu cestovali jsme dále; minuli jsme Montpellier, město s 56000 obyvatelů, jež se rozkládá po jednom návrší, velkolepý vodojem má, — Lunel, — Nimes světoznámé zachovalými římskými starožitnostmi — Tarascon, kdež tělo sv. Marthy pochováno jest, a odpoledne dojeli jsme do Avignonu v požehnané Provinci. Město Avignon leží na řece Rhoně ve velice krásné krajině bohaté na stromy jižního ovoce, na olivy a lepší druhy vína. Odpoledne a krásný večer věnovali jsme k prohlídce někdejšího papežského paláce a kostela (1305—1377). Rozsáhlá budova papežského paláce s mohutnými věžemi, druhdy papežský, nyní arcibiskupský kostel stojí na vysoké skále a převyšuje celé město, které nyní asi 40000 obyvatelů čítá. Papežský palác proměněn jest v kasárnu a kde druhdy kardinálové, biskupové a vyslancové

všech tehdejších katolických mocnářů papeži svou úctu prokazovali, tu řinčí nyní francouzské zbraně a ozývá se divoký ryk vojáků. Na katedrálním chrámu stojí ohromná cele pozlacená socha Panny Marie. V temném kostele uvnitř nacházejí se obrazy sedmi v Avignonu sídlících papežů v životní velikosti, a starý mramorový oltář, u kterého prý papežové sedávali. V parku kolem paláce stálo vše právě v nejkrásnějším květu, nejen cypřiše, pinie, tulipánové stromy a jiné v jižním podnebí rostoucí druhové stromů a křů se nejkrásněji zelenali, ale kvetly tu též již růže, jasmin, barvínek, azalee a kdož ví jaké exotické rostliny, naplňující vzduch aromatickou příjemnou vůní. Z parku jest krásná vyhlídka na Alpy, na 7000' vysokou horu Ventoux a na širokou řeku Rhone. Krajina kolem Avignonu jest jedna z nejpůsobnějších, jaké jsem na své cestě viděl. Pomyslel jsem si: Věru papežové, jsouce neustálými vzpourami z Říma vypuzeni, nevyvolili si špatnou krajinu za své bydliště.

Dne 3. května kolem 8 hod. ráno opustili jsme Avignon a pořád na levém břehu řeky Rhony jedouce přes Valence, kde papež Pius VII. jest pochován, přijeli jsme kolem 4. hod. odpoledne do města Lyonu. Krajina, kterou jsme k Lyonu jeli, jest malebná; ovšem stromy a rostliny na jihu rostoucí poznenáhla přestávají, vinná réva ještě dobře se daří, olivové stromy zastupují morušové, neboť Lyon jest hlavním střediskem francouzského hedbávnictví. (Jen v Lyoně samém jest prý na 80.000 stavů tkalcovských na hedbáví.)

Nacházeli jsme se tedy v druhém hlavním městě Francie. Lyon druhdy hlavní město království Burgundského, leží na dvou zde se spojujících plavebných řekách, na Rhoně a Saoně, v úrodné rovině; má 400.000 obyvatelů a široké nově zřízené ulice. Jeden díl města, jmenovitě ale předměstí Fúrvière rozkládá se po návrší daleko kolem starého města. Na předměstí Fúrvière stojí v celé jižní Francii známý poutnický kostel Panny Marie Notre Dame de Fourvière, na starém římském forum vystavený. V Lyonu, starém to Lugdunum, sídlil za časů Kristových po tři léta římský císař Augustus. Až dosavad pozorovati lze pozůstatky nádherného římského paláce. — Poobědvavše naspěch v hotelu, o 5. hod. jeli jsme v nekrytém voze do Fourvière, abychom v milostném kostele svou pobožnost vykonali. Od kostela lze celé město s jeho dvěma řekama, mnohými mosty a bezpočetnými továrnami přehlédnouti. (Lyon jest vlastně první továrnické město celé Francie.) Prohlednuvše si ještě večer při nejkrásnějším plýnovém osvětlení dolní vnitřní město, vrátili jsme se do hotelu, kde jsme v krásných pokojích přenocovali.

Dne 4. května ráno unášel nás železniční vlak dále; jeli jsme brzy po hranici Savojska, brzy v Savojsku úzkými úžlabinami, brzy po břehu šumící Rhony, brzy dlouhými podzemními tunely (jeden z nich jest 3300 met. dlouhý a stál 7000.000 franků) a o 1½10. hod. byli jsme v Ženevě. Ženeva, jedno z největších měst Švýcarských, leží na břehu jezera Ženevského. Město toto jest pamětihodné pro nás katolíky, že zde jeden z nejslechetnějších lidí a největších svatých, František Saleský, biskupem byl; pro protestanty, že zde Kalvín reformovanou církev založil a zde pochován jest. — Z mostu Pont du Montblanc jest rozkošná vyhlídka na jezero a nejkrásnější díly města na jeho břehu se rozkládající. V pravo na jednom ostrůvku jezera pozorovati lze krásný pomník francouzského filosofa, neznaboha Russó-a.

O 2 hod. vstoupili jsme na parní loď a převezli se po jezeru do města Lausann-u. Plocha jezera Ženevského obnáší asi 11½ m², délka 17 hodin, šířka na nejvýš 3 hodiny, největší hloubka 1154'; vodu má temně zelenou; břehy

jezera, na nichž mnoho letohrádků, zahrad, parků patřících bohatým cizozemcům zvláště Angličanům zřízeno jest, jsou nad míru půvabné. Po 3 hodinné plavbě dorazili jsme do Ouchy a odtud po dŕstavníku do 1/2 hod. vzdáleného Lausann-u. (20.000 obyv.) Vnitřní město pozůstává ze samých po návrších a údolích roztroušených klikatých ulic; západní díly města po dvou návrších rozložené jsou vysokým viaduktem, mistrovským to stavitelským dílem spojeny. Pamětihodný jest v Lausann-u bývalý kadetrální chrám, nejkrásnější gothický kostel ve Švýcařích. Se stavbou jeho započalo se r. 1000 a r. 1275 byl od papeže Řehoře X. u přítomnosti Rudolfa Habsburského posvěcen. Vnitřek kostela krášlí veliké množství (asi 1000) vysokých sloupů a ohromné kulaté okno s krásnými starobýlými malbami ve skle. Byl druhdy zasvěcen Panně Marii, nyní bohužel jest majetkem reformovaných kalvínských protestantů. Jest v něm též mnoho krásných náhrobků; mezi jinými jest zde pochován papež Felix V. († 1451), několik biskupů, knížat a kněžen. Vedle kostela stojí starý biskupský palác, z jehož tarasu jest krásná vyhlídka na ženevské jezero. Kdyby tak nyní ti biskupové, kteří zde staletí sídli a tak krásnou svatyni vystavěli, kdyby tak z hrobů povstali a viděli co se v posvátné té budově děje, přáli by si hned nazpět do hrobů svých. — Bydleli jsme v jednom z nejprvnějších hotelů Lausannských a obdivovali jsme tu eleganci, s jakou v těchto hostincích vše zařizeno jest pro pohodlí cizích hostů. Tuším, že započala již tak zvaná letní doba, kde se cizinci scházejí, aby tu své peníze utráceli. Vida tu celou nádheru, pomyslii jsem si: Což prospívají ty krásné lustry, to skvostné pokojové náradí, ty pěkné květiny na stolech atd. když vše cizinci desateronásobně musí zaplatit.

Dosáhnuvše jednou cíl svého cestování Lúrdy, nezajímaly nás tak mnoho ostatní krajiny, byli jsme částečně i přesyceni pozorováním ustavičně nových věcí a duševně opravdu unaveni. Proto spěchali jsme raději do své otčiny, projeli Tyrolsko, Solnohrady, a pozastavivše se jen něco málo ve Vídni, vraceli jsme se s nemenší radostí do své české vlasti, k Matce Boží ve Filippsdorfu, než s jakou toužebností jsme před nedávnem odtud se odebrali.

Do smrti ale zůstanou nám nezapomenutelný ty blahé, šťastné chvíle, které nám popráno bylo dlíti takřka u nohou nepoškrvněné Panny, která v Lúrdě divy tvoří, a přejeme všem našim krajanům, aby stejné milosti se jim také dostalo.

Benedictus.

Požehnaný Pán Bůh Izraele
Navštívil nás, dal nám Spasitele,
Zdvih' nám spasení roh opravdové,
V domě věrném — v domě Davidově,
Jakož ústy svatých věštců pravil,
Jimiž od věků své jméno slavil,
Vykoupiv nás od nepřátel lidí,
Z rukou všechněch, již nás nenávidí,
Milosrdenství by činil s předky
Vzpomněv smlouvy, které byli svědky,
Vzpomněv přísahy, již Abrahámu
Přisáhl, že v budoucí věk dá mu,
By rod jeho z vrahů rukou vyšel,

Beze strachu sloužil, Boha slyšel
Svat i spravedliv jsa v Božím oce
Ve všech žití dnech a po všem roce.
A ty, dítě, prorok slouti budeš
Nejvyššího; přede Pánem půjdeš
Připravovat spasné Jeho cesty,
Umění dát spasitelné zvěsti
Izraeli, věrnému hle! lidu,
By Bůh setřel hřích a zahnal bídu
Pro milosrdenství Boha vřelé,
S výsosti Jenž navštívil nás v těle,
Světlo těm, již sedí v smrti stínu
Ukazujc cestu k míru týnu.

Boh. Týn.

Sv. A u g u s t i n.

(Dokončení.)

Synem tvým chci Bože slouti,
Volá z hloubi útroby,
Na pozemské ty's mne pouti
Vyrval ďábla z poroby.

Jediný ty's rozhřál valně
Cít můj k tobě ledový,
Abych v krutém boji chvalně
Zlomil bludů okovy.

Shledni tedy na mou tužbu
Vroucné slyš mé volání:
Přisahám ti věčnou službu
Do mého až skonání.

Slib ten Bohu učiněný
Věrně v skutek uvodil,
Křestem došel rychlé změny,
Neb se duchem obrodil.

Slože ze se bludů břímě,
K blahu církve pozírá,
Mečem vědy v městě Římě
Kacířů pych potírá.

V záři světla svaté víry
Do Afriky cestuje,
Láska k matce nemá míry,
Za slzy jí děkuje.

Matka naleznuvši Syna
Tiše v Pánu umírá,
Neželi už Augustina,
Díkem k nebi pozírá.

Nedošla však do Tageste
Města svého v Africe,
Vlasy na zpáteční cestě
Poskýtly hrob Monice.

Postu, modlitbě a bdění
Augustin se oddává
V Africe svůj život mění,
Ruku kněžství podává.

Kacířů šik spořádaný
Božskou pravdou prolomil
Rozum církvi nepodaný
Mečem víry ohromil.

Získav si lid nevěřící
Valně církev pozvednul
Na biskupskou na stoličci
V městě Hippa dosednul.

Jako biskup divy tvoří
V úřadě tom cítě slast,
Modloslužby stány boří,
Od nevěry čistí vlast.

Aby víry rozkvět pravý
Po Africe nezhybnul,
Řeholníkům domy staví,
Činnost sterou rozvinul.

Činnost tu jen zastavila
Skázonosná zimnice.
V třech dnech smrt se dostavila
Jako nebes poslice.

Na oslavu jména Páně
Čtyřicet let pracoval,
Hoden, aby v nebes stáně
S Bohem svým se radoval.

Chloubou církve po Africe
Sluje svatý velikán,
Zářil tam jak ve tmách svíce
Jakž mu velel nebes Pán.

Slávu církve Augustina
Nevděk lidu pohrobil
Otroctvím ho stíhá vina,
Že se modlám podrobil.

Shlédni Krista bojovníku
Na Afriku pohanskou,
Vypros věrověštům zniku,
Ať se stane křesťanskou.

Blahoslavený Jan Dukelský.

Na úpatí Karpat v Haliči, asi půl míle od městečka Dukly, vypíná se úplně osaměle v lese na stráni horské kaplička, která od čtyř set let až po dnešní den každoročně v červenci cílem jest četných zbožných poutnických zástupův. Jest to totiž ono svaté místo, na kterém blahoslavený Jan Dukelský více let jako poustevník, jsa vzdálen ode všech lidí, modlitbou a přísnými kajicnými skutky se obíraje jedině s Bohem obcoval. V tu samotou lidem nesnadno přístupnou povolal ho Bůh v kvetoucím ještě mládí, právě když dokončil studia svá v Krakově, aby si tam z něho učinil muže podle srdce, jenž kdysi slovem i skutkem tisíce duší pro nebe získati měl, neboť po několika letech přísného pokání povzbuzen jsa duchem Božím vrátil se ze samoty a vstoupil ve Lvově do řádu sv. Františka, kdež se mu pospolitý život řeholní nad míru zalíbil. Když jednou v přítomnosti jeho někteří spolubratři společný tento způsob života hanili a přednost dávali životu poustevnickému jako méně nebezpečnému litující, že vstoupili do řádu, dal jim toto naučení: „Co se mne týče,“ pravil, „jsem Bohu nesmírnými díky zavázán, že mne povolal k životu řeholnímu; neboť život poustevnický postrádá duševní pomoci, již lze najíti jen v životě společném. Především však dvě věci poustevníka skličují: předně nemá nikoho, jenž by ho cnosti nějaké nemajícího napomínal, aby chybu svou odložil, zadruhé pak poustevník mimo modlitbu a umrtvování těla těžko může v jiných cnostech se cvičiti, neboť jak by mohl se cvičiti v pokoře, když nikoho není, jenž by ho pokořoval, jak v trpělivosti, když ho nikdo nepronásleduje a zlé huby oň nezavádí? Především však nikdy nemůže si získati velikých zásluh poslušnosti, jelikož nezná představených. Přenecháme tedy tuto cestu k nebi tomu malému zástupu, jež si Bůh zvláště vyvolil, a setrvejme ve stavu, do nějž nás povolal.“

Blahoslavený Jan činil brzy veliké pokroky ve všech cnostech, ale zvláště zjedнала mu jeho veliká moudrost, spojená s hlubokou pokorou, lásku a důvěru představených a spolubratřím, tak že mu též brzy nejvyšší úřady v řádu svěřili. Ale když sv. Jan Kapistrán jak apoštolskou učeností a svatým životem, tak četnými divy náboženského ducha v Polsku obnovil, nová tato horlivost pojala též řád sv. Františka a mnohé kláštery řádu toho vrátily se k bývalé přísnosti u zachovávaní řehole. První z těchto nových klášterů založil sv. Jan Kapistrán v Krakově a dal mu za ochranného patrona sv. Bernardina ze Sieny, dle něhož podnes ještě členové přísného řádu toho Bernardini slovou.

Do tohoto kláštera odebral se též blahosl. Jan Dukelský, dostav k tomu dovolení od svých představených. Vysoký úřad provinciála, jež tehdy zastával, zaměnil zase s pokornou poslušností novicovou, aby s hrdinnou horlivostí v nové té škole dokonalosti všechny cnosti v největší míře si přivlastnil. Především vyzna-
menával se nejdokonalejší chudobou, dobře jsa pamětliv, že chudoba je základem a přední podmínkou evangelické dokonalosti. Všechno jeho bohatství byl kříž, breviář a řeholní kniha, tak že byl obrazem pravého učeníka a následovníka Ježíše Krista, jenž pravil: „Neodřekne-li se kdo všeho, nemůže býti mým učedníkem.“

Pravidla řeholní čítával denně a zachovával je s takovou horlivostí a přísností, že, jakkoli zase představeným zvolen jest a později též pro pokročilý věk slabotou stížen byl, přece nejmenší odchýlky si dovoliti nechtěl. Jeho hluboká pokora a něžná láska k bližnímu jevila se zvláště v tom, že své bratry za svaté považoval a nejnepatrnějšího nepřiznivého úsudku ani v myšlenkách ani ve slovech o nich si nedo-

voloval, ano nejmenší podezření odmítal od sebe jako velikou chybu říkaje: „Na kom lpí vina podezřívání, ten nemůže žádným způsobem blaženým se státí.“

Aby všem vším se stal, podroboval se i nejnižším službám a pracem domácím s plíši mladého novice a s vytrvalostí starého muže, tak že nejvyšší hodnosti, jež po všecek skoro život zastával, jej od těchto cvičeb v lásce a pokoře zdržeti nemohly.

Touto neúpornou horlivostí, aby všech cností v nejčistší dokonalosti jejich nabyl, připravoval se k onomu vznešenému daru Ducha sv., jenž v tomto životě, v slzavém údolí, jako úvodem jest k sladkým rozkošem nebeským: k daru totiž velebné modlitby. Již mu nepostačoval den, aby s Bohem, předmětem svaté své lásky, obcoval, nýbrž celé noci probděl rozjímaje nebeské věci u vroucím zanícení, tak že často ráno od spolubratří bez sebe nalezen býval. V blažených těch hodinách zjevovala se mu častěji nejblahoslavenější Panna Maria, již obzvláště ctil, aby jej přívětivou svou rozmluvou vši sladkostí nebeskou naplňovala. Svatému jeho životu vyrovnával se také úspěch v úřadě kazatelském, tak že nejen nejzatvrdzejší hříšníky k pravému pokání a polepšení života obrátil, nýbrž i tisíce rozkolníkův a bludařů s pravou církví opět spojil. K tomuto úřadu apoštolskému družil se dar prorocký, jímž Bůh sluhu svého u vysokém věku oslavil, o němž nezvratný důkaz podává to, že přesně vše se vyplnilo, co jím předpověděno bylo.

Ještě u vysokém věku seslal Bůh na něho trpkou zkoušku; ztratil úplně zrak. Než neměl dlouho na zemi oloupen jsa o zrak putovati, brzy měl oči otevřítí, aby věčně patře na Boha skvělou odměnu za cnostný život svůj přijal. Roku 1484 ve věku 70 let odevzdal v ruce Stvořitelovy svou čistou, všemi cnostmi a zásluhami obohacenou duši, aby se co nejúžeji s ním spojila, po čemž tak dlouho toužila. Sv. tělo jeho odpočívá ve Lvově ve chrámě sv. Ondřeje, jenž brzy po jeho úmrtí omilostněným místem se stal. Jak nejen mnoho zachovaných listův od soukromníků v archivu tamního kláštera, tak i veřejná, authentická vysvědčení dosvědčují, že oslavil Bůh sluhu svého četnými zázraky. Seznam jejich s vysvědčením od Lvovského městského úřadu byl zaslán papeži Pavlu V., aby proces o blahoslavení předsevzat byl, načež také skutečně později Jan blahoslaven jest. V seznamu tom čteme, že 16 mrtvých vyzváním jeho přímluvy vzkříšeno, 74 těžce nemocných náhle uzdraveno a mnoho jiných milostí a dobrodiní nebeských k oslavě blahoslavence propůjčeno bylo. Doufejme, že nebudeme dlouho čekatí, že také za svatého prohlášen bude blahoslavený Jan z Dukly a že tím ctění jeho společným vši sv. církvi se stane.

Krev z naší krve jest blahosl. Jan z Dukly a proto s tím větší důvěrou můžeme k němu se obracetí v potřebách netoliko svých osobních nýbrž i — a to tím více — v záležitostech celého národu slovanského.

Panna Maria, královna andělů.

Slavnost „Porcinkule.“

Najisté jsi již slyšel o plnomocných odpustcích, jaké se na slavnost „Porcinkule,“ dne 2. srpna udělují; snad i znáš v okolí nějaký kostel aneb kapli, kdež možno těchto odpustků získati. Ba mnozí našich čtenářů jich bezpochyby již i získali; a pakli ne, nuže neváhej a učiň to každý co nejdřív.

Jest to skutečně zázračná milost, jakouž nám všemohoucí Bůh popřává: Jednoduchou návštěvou chrámu Páně a kratinkou modlitbou, když jsme byli dříve svatou zpověď vykonali a hodně nejsv. Svátost oltářní přijali, buď v předvečer, aneb ráno v den téže slavnosti, můžeme úplných odpustků dosáhnouti; když návštěvu chrámu Páně opakujeme, od prvních nešpor dne 1. srpna počínaje až do západu slunce dne 2. srpna.

Jedny odpustky si ponecháš a druhé daruješ dušičkám v očistci. Jaká to bohatá žeň v tento den pro ubohé duše! Jak ti budou ony dušičky vděчны a jak veselým a šťastným se cítíš sám, žeš takou nevýslovnou službu jim prokázal!

Víš však komu za tak neskonalou milost máš co děkovati?

Svatému Františku z Asisi, ale především **Matce Boží**, královně andělů, kteráž ji pro něho vyprosila.

Na hranicích církevního státu, který nyní celý je zabrán od vlády italské, mezi městi Perugii a Folignem, vypíná se u prostřed dlouhého údolí, malou hodinku od malého, na úpatí strmé skály ležícího města Asisi, velikolepá banež kostelní, kteráž daleko a široko viditelná jest. Mnoho nábožných poutníků, kteří ku hrobu sv. apoštolů Petra a Pavla do Říma cestují, upotřebí blízkosti železniční stanice v Asisi, od které jen několik kroků vzdáleno jest ono posvátné místo, a nelenují je navštívit.

Vnitř chrámu stojí, jako v mnoha jiných poutnických místech, (k. p. v Marianských celách v Štýrsku) v prostředku malá kaple, kteráž veškerou pozornost na se obrací. Kaple tato jest první Královny nebeské zasvěcené místo, tak zvaná kaple — „Porcinkule“, jejíž dějiny zasluhují, abychom je v krátkosti uvedli.

Brzo po obrácení sv. Františka z Asisi, když počínal nejpřísnější pokání činiti a na modlitbách ustavičně trval, uslyšel jedenkrát v kostelíčku sv. Damiana u Asisi, kdež právě pobožnost vykonával, tajemný, z kříže vycházející hlas, který třikrát po sobě tato slova opakoval: „Františku! jdi tam, postav poznovu můj dům, který vidíš v ssutiny se rozpadávat.“ —

V domnění, že se pouze jedná o obnovu téhož chudého kostelíčka, jenž se skutečně stářím rozpadával, ustanovil si František, že onen kostelík sv. Damiana řádně opraví, za kteroužto příčinou almužnu sbíral a vlastnoručně s dělníky na stavbě pracoval.

Ku konci r. 1206 byla stavba kostela sv. Damiana dokončena.

Jelikož František ještě jasně nepoznal, čeho Bůh od něho žádá, podnikl opět opravu kostela sv. Petra v dotýčném údolí; načež nechal opravit kostelíček zasvěcený P. Marii královně nebeské, v kterémž, jak věděl, jeho matka před jeho narozením svou pobožnost vykonávala a ho nejsvětější Panně obětovala. Tento poslednější kostel náležel Benediktinům na hoře řečené Subasko, kteří se již před 3 či 400 roků na blízku městečka Asisi usadili. Okolo dotčeného kostelíčka rozkládalo se malé políčko, kteréž Benediktini*) „porcinkula“ (podílek) nazývali, a tak se stalo, že kostel sám jméno Porcinkula dostal. Všeobecněji nazýván však kostelík ten „Královna andělů“ (la Madonna degli Angioli), poněvadž — jak očitými svědky tvrzeno — nejsvětější Panna v průvodu andělů na témž místě se objevila. A skutečně se vypravuje, že před čtyřmi stalety, když tuto kaplu čtyři poutníci, kteří ze svaté země přišli, založili**) a kteráž na památku na Nebevzetí Panny Marie posvěcena byla, (pod jménem Maria z Josafatu) — často poutníci, cestující, pastevci a rolníci z okolí viděli nebeská světla a sbory andělů, chválu Královně nebeské prozpěvující.

Sv. Bonaventura vypravuje o těchto zjeveních co o všeobecně známé a nepopíratelné události. Sv. František dozvěděl se o tom tehdáž, když se právě tam chtěl usadit, z úst jednoho kněze z Asisi, jmenem Pietro Mazankoli, kterýž mnohokrát onen zázrak spatřil, a též od rolníka na blízku bydlícího vypravovati slyšel. Ostatně se sv. František o tomto vidění v brzku sám osobně přesvědčil. Když učedníků pořád víc a více okolo sv. Františka se shromážděovalo, a úzká chatrč v Rivo-Torto jich více pojmuti nemohla, odhodlal se sv. František k tomu, že požádal Benediktiny na hoře Subasko o malý kostelíček „Porcinkula“ zvaný, věda, že mu tuto žádost neodepřou. Převor, když se byl dříve s bratry poradil, vyhověl velmi laskavě této žádosti, s tou jedinou výminkou, že kdyby se stalo a jeho řád se rozšířil, aby ta „porcinkula“ vždy za kolébku, to jest, za původce a zakladatele řádu považována byla. Sv. František podrobil se ochotně těmto výmínkám, a ještě téhož dne uvázal se se svými bratry v majetek kostelíka i s příslušenstvím. Jedné noci, když právě ve své cele za ubohé hříšníky svou modlitbu vykonával, byl zavolán andělem do kostela, kde že Ježíše Krista a Jeho nejsvětější Matku, s kůry nebešťanů nalezne. Pln radosti

*) Vedle úcty k nejsvětější Svátosti oltářní a péče u šťastnou hodinku smrti a o duše v očištění jest v řehole sv. Benedikta, jako málo kde jinde, zakotvena úcta k Bohorodičce, jež vůbec se nazývá „rozkoší Benediktinův.“ Tuto dětinou přítulnost k Matičce Boží a naší přemocné ochranitelkyni přinesli ss. Cyrill a Method na Moravu a do Čech a hojně po celé vlasti rozšířili sv. Vojtěch a jeho bratři „Benediktini“ sv. Markéty v Břevnově, z nichž jsou záhy Rajhradští, Sázavští, v Brumově, v Poličce atd., což jak jen Pán Bůh dá příhodného času a síly obsírněj i ve „Škole“ i ve zvláštním spisu podáme. P. J. M., redaktor.

**) Ottavio, biskup z Asisi, uvádí dobu tu na r. 352. Též praví, že tito poutníci přinesli z hrobu nejblahoslavenější Panny Marie z Palestiny kámen, kterýž jako skvostná památka na oltáři umístěn jest byl.

tudíž chvátal tam a padna na zem, vzdával takto Synu Božímu poklonu. Tu promluvil Pán k němu těmito slovy: „Tvá snaha o spasení duší, kterouž vy, ty a tvoji spolubratři jste rozníceni, jest příčinou, že ti dovoluji, abys ve prospěch jich a ku zvelebení Mého jména cokoli ode mne požádal.“

Ačkoli byl sv. František zázrakem tímto oslušen a uchvácen, jal se modlití těmito slovy: „Nejsvětější Otče, ač jen bídný hříšník jsem, přece Tě prosím co nejvroucněji, abys lidem té milosti popřál, aby všichni ti, kteří tento kostel navštíví, dokonalých odpustků a odpuštění všech trestů za své hříchy podosáhli, když by se dříve skroušeně duchovnímu ze svých hříchů vyznali; a prosím Tvou Matku, nejblaho-slavenější Pannu Marii, orodovnici lidského pokolení, aby svou mocnou přímluvou učinila, by se tak stalo.“ — Matka Boží se skutečně za vyplnění prosby této přimluvila, načež Ježíš Kristus k němu pravil: „Co ode mne žádáš, Františku, jest veliké, avšak ještě větších milostí máš dosáhnouti. Já chci ale, abys se odebral k Mému náměstku na zemi, kterému tu moc odevzdávám, aby spojoval a rozváděl, a abys tyže odpustky od něho žádal.“ Soudruzi světce, kteří co se tento zázrak děl ve svých celích na modlitbách trvali, slyšeli vše a viděli velkou jasnou záři, kteráž kostel naplňovala, jakož i sbory andělů, ale jakási úctyplná bázeň je zdržovala, tak že se neodvážili se přiblížiti.

Příštího rána shromáždil František své spolubratry kolem sebe a zapověděl jim o tomto zázraku u veřejnosti mluvit. Načež se vydal s bratrem Matoušem z Marignana na cestu do blízkého města Perugia, kdež se papež Honorius zdržoval.

Když k papeži přišli a jemu představeni byli, pravil František: „Svatý Otče! před několika lety jsem na Vašnostině území kostelíček opravil, prosím Vás, abyste dovolil, by se v něm odpustky udělovati mohly, odpustky osvobozené od veškerých obětných darů.“ —

Papež odpověděl, že to býti nemůže, neb že jest chvalitebno, aby ten, který chce odpustků podosáhnout, aby si jich aspoň poněkud zasloužil, obzvláště milosrdnými skutky. „Na kolik let ale“, dodal k tomu, „žádáš tyto odpustky?“

„Nejsvětější Otče“, pravil František, „račiž Vaše Svatosti mně ne tak na mnoho let, noprž mnoho duší darovati.“

„A kolik žádáš duší?“ odpověděl papež.

„Já si přeji“, pokračoval sv. František dále, „aby všichni ti, kteří po skroušené zpovědi a hříchů svých odpuštění do kostela svatě Marie andělské přijdou, úplné odpustky jich hříchů a trestů podosáhli, a sice od jejich pokřtění, až do téhož okamžiku, když prah tohoto kostela překročí.“ — Tu promluvil k němu papež: „Františku, ty žádáš velkou věc, takovéto odpustky nemohu povolit.“ — „Nejsvětější Otče, já jich nežádám sám za sebe“, odpověděl sv. František, „noprž sám Ježíš Kristus jest, kterýž mne sem poslal.“ —

Na tato slova byl papež celý přeměněn a uvnitř osvěcen a opakoval po třikráte tato slova: „Já chci, abys obdržel, o cos mne žádal.“ —

Přítomní kardinálové činili papeži námítky, že povolením odpustků zajde sláva svatě země a hrobu apoštolského knížete. „Povolení jest uděleno“, odpověděl jim papež, „již nemohu to vzíti nazpět; musíme je jen upravit.“ A zavolav odcházejícího Františka, pravil k němu: „My ti udělíme odpustky, kteréž jsi od nás žádal, po všechna leta, avšak jen během jednoho dne, od večera noc v to počítaje, až do příštího večera.“ — Při těchto slovech sklopil František pokorně hlavu a odešel do svého

kláštera nazpět, aniž by byl písemné potvrzení od papeže požádal, neb tak velice byl přesvědčen, že sám všemocný Bůh svou svatou vůli provede.

Tato událost se stala r. 1221. Ne plná dvě leta na to, v lednu 1223, měl sv. František opět vidění, právě v týž den, kdy se měly udělovati plnomocné odpustky.

Bylo to jedné velmi studené noci v zimě, když sv. František trváje na modlení, byl ďáblem pokoušen, který ho sváděl, aby se tak tuze nepostil a své tělo netrýznil. Sv. František nedaje na tato slova žádné odpovědi, nóbrž svlekna se se šatu odebral se do blízké zahrádky, kdež do křovin a trní si ulehl až krev z těla prýštěla. Na trní rozkvětlá v brzku poupata, kteréž se v bílé a červené růže proměnily. (Tito růžové keře jsou dosud k spatření, a mají tu vlastnost, že jsou vždy zelené a bez trní.)

Andělé povolali Františka do kostelíka, kterýž utrhnuv dvanácte růží bílých a červených, odebral se k oltáři, kdež jej Ježíš Kristus a nesvětější Panna již očekávali. Sv. František padna na kolena vroucně se modlil: „Nejsvětější Otče, Pane nebes a země, Spasiteli lidského pokolení, žádám Tě pro Tvé velké milosrdenství, račiž určití den, který se mají plnomocné odpustky na tomto posvátném místě udíleti.“ — Kristus Pán odpověděl, že chce, aby počátkem večera dne, na kterýž sv. Petr z okovů osvobozen byl, počínaje, až do večera následujícího dne trvaly, načež mu poručil, aby se papeži představil a Jeho vůli mu oznámil a co důkaz předložil růže přes noc v zimě rozkvětlé.

Soudruzí sv. Františka slyšeli do svých cel každé slovo a konečně i zpěv andělů „Bože chválíme Tebe“ prozpěvujících, až konečně celé vidění zmizelo.

Příštího rána odcestoval sv. František se dvouma duchovními bratry do Říma, vzav s sebou ku počtu nejsvětější Trojice šest růží po třech růžích od každé barvy a vypravil papeži vše, co za zázrak se v dotýčném kostele stal. Papež byl na nejvíce překvapen, když v tuhé zimě vyrostlé libezně vonící růže spatřil; a jelikož o pravdě výpovědi sv. Františka nepochyboval, dovolil aby se odpustky udílely v týž den, v kterýž týž svatý žádal.

Sedm biskupů z okolí města Asisi dostalo nařízení, aby oznámili věřícím den, v kterýž se odpustky udělovati budou. Týž den měl sv. František kázání ku velmi četně shromážděnému lidu, a oznámil, že se v týž den po všechny doby budou udělovati plnomocné odpustky. Knížata církevní však to uznali za přehnané a chtěli, aby se jen ony odpustky po deset let udělovaly. Ale jeden každý, jakmile na kazatelnu vstoupil a tomuto svatému chtěl odporovat, byl vyšší mocí nucen, mimovolně tatáž slova co sv. František opětovati, a tak byly odpustky vždy jen v tomto smyslu oznámeny.

Sv. František, drže v rukou list, četl z něho následující slova: Já si přeji, abyste všichni do ráje přišli. Oznamuji vám úplné odpustky, kteréž jsem dobrotivostí nebeského Otce z úst nejvyššího pastýře podosáhl. Všichni vy, kteří jste se dnes zde se skroušeným srdcem shromáždili, kteří jste se úplně ze svých hříchů vyznali a knězem odpuštění dosáhli, máte hříchy vaše a tresty odpuštěny; jakož i všichni ti, kteří příštích roků sem se skroušeným srdcem zavítají. Přál jsem si, aby odpustky ty osm dnů trvaly, ale nepodosáhl jsem toho.

Těchto sedm církevních knížat posvětilo dotýčný kostelíček, a posvátná kaple se až po dnešní dobu v téže podobě zachovala; jen že jest překrásným kostelem obklopena, v jehož středu pod kupolí stojí.

Totož jest tedy ona zázračná pověst slavnosti Porciunkule, na kterýžto den se až dosud plnomocné odpustky udílejí.

Odpustky tyto se od toho času ve všech klášterích Františkánských, Kapucínských a Alžbětínských udělují. Též i na ubohé dušičky v očistci se odpustky tyto vztahují.

V městě Asisi samém lze v dotčeném kostelíčku po celý rok každého dne odpustků podosáhnouti, avšak jen ten, kdož se skroušeně ze svých hříchů vyzná a v onom kostelíčku se pomodlí. Papež Innocenc XII. udělil tuto přednost kostelu tomu brevem ze dne 18. srpna 1699, o kterouž sice již sv. František byl žádal, ale neobdržel. V jiných kostelích téhož řádu lze plnomocné odpustky vždy jednou v roce a sice dne 2. srpna získati, jen že se musí kající týž den aneb předcházejícího večera vyzpovídati a Svátost oltářní přijmouti. Pod těmito výmínkami, které tak lehounce vyplniti lze, možno od večera 1. srpna počínaje, až k večeru 2. noc v to počítaje, mnoho dokonalých odpustků pro sebe a dušičky v očistci dosáhnouti.

Jak zázračná velikomyslnost Královny nebeské! avšak nejen vysokomyslnost jest to, noprž i překypující božská dobročinnost. Jak mnoho lidí však bohužel, kteří na to ani nemyslí! Jak mnoho křesťanů, kteří ani nepozorují, že to jejich povinností, nejsvětější Panně za to děkovati, a z těchto dobrodiní užitek pro sebe čerpati.

Růženec sv. Josefa. Pozůstává ze 60 zrněk či perel ke cti 60 let, které sv. Josef na zemi prožil, a jest rozdělen v 15 odstavců po 4 perlách, totiž jedné bílé a 3 modrých; bílé znamenají čistotu sv. Josefa, modré ale jeho pohříženost v rozjímání nebeských věcí.

Při bílých perlách, které jsou větší než ty modré a počtem 15 jich je, modlíme se:

Zdrávas Maria atd. požehnanás mezi ženami a požehnaný tvůj nejčistší zasnoubenec Josef, pěstoun požehnaného plodu tvého života Ježíš (kteréhož P. z Ducha sv. počala atd. po každé jiné tajemství). Svátá Maria Matko Boží a sv. Josefe prostě za nás atd. Amen.

Při modrých, které jsou menší a počtem jich 45, vždy po třetím odstavci, modlíme se:

Pochválení a velebení buďte Ježíš, Maria a Josef, a vždy po třetí perle přidá se:

„A požehnání buďtež tvoji svatí rodičové Jáchim a Anna, od nichž bez poskvrny počata se's narodila, o nejčistší Panno Maria.“

Ke konci celého růžence:

V. Oroduj za nás sv. Josefe!

R. Abychom účastni atd.

Modleme se!

Prosíme Tebe, o Pane! aby nám skrze zásluhy ženicha Tvé nejblahoslavenější Rodičky spomoženo bylo; abychom čeho sami dosáhnouti nemůžeme nám na jeho přímlovu popřáno bylo. Jenž jsi živ a kraluješ s Bohem Otcem v jednotě Ducha sv. Bůh po všechny věky věků. Amen.

Růženec za duše v očistci. I. Původ tohoto růžence. Růženec tento vešel v užívání — již před další dobou ve Francii, byl potvrzen nejdůstojnějším p. biskupem v Nimesu a úřdem arcibratrstva: „Maria orodovnice duší

v očistci“ — co silný prostředek k brzkému vysvobození duší z očistce vřele doporučen. Od toho času se mezi zbožnými věřícími velmi rozšířil. II. Spůsob modlení na tomto růženci. Růženec za zemřelé pozůstává ve své zevnější úpravě

z křížku či medalionu: „Maria orodovnice za duše v očištcí,“ ze 4 odstavců, desátků po 10 perlách, t. j. ze 40 malých perel ke cti a památce 40 hodin, kterých Ježíš Kristus pobyl v předpekli, by všechny duše svatých nábožně před ním zemřelých lidí vysvobodil a do nebe uvedl a ze 4 větších perel. Dle vnitřního rozdělení pozůstává z následujících krátkých modliteb: U křížka modlíme se Žalm 129. Z hlubokosti bídy své Hospodine volám k Tobě atd. — De profundis neb Otčenáš a Zdrávas Maria; u velkých perel: Věčné odpočínutí dejž jim Pane a světlo věčné ať jim svítí, ať odpočívají v svatém pokoji! Amen. a vzbudí se krátce 3 božské cnosti: Bože v Tebe věřím, poněvadž věčná pravda jsi; Bože v Tebe doufám, poněvadž nejvyšší dobrotivý jsi; Bože Tebe nade všechno miluji, poněvadž vši lásky hoden jsi — z lásky k Tobě chci i blížního svého jako sebe samého milovati. Po každé malé perle čtyřech desátků modliti se jest následovně: Sladké Srdce Marie budiž mou ochranou a vysvobozením z očištcí! Ku konci modli se opět Žalm 129: Z hlubokosti bídy své Hospodine volám k Tobě, aneb Otčenáš a Zdrávas Maria!

III. Odpustky a jiné výhody spojené s tímto růžencem. Růženec tento jest tedy krátký — a přede bohatý na odpustky; neb kdo se ho s možnou jen pobožností modlí, získá v celku odpustků 23.340 dní, které za modlitby, z nichž růženec pozůstává uděleny bývají a dušem v očištcí prospívají.

Kdykoliv víru, naději a lásku pobožně vzbuzujeme, dosáhnem odpustků

7 let a 7 kvadragen, (sedmkrát 40 dní) což při čtyřech desátkách činí 11.340 dní. Též získá se 300 dní odpustků vždy při povzdechu: „Sladké Srdce Marie Panny budiž mou ochranou a vysvobozením z očištcí!“ (Pius IX. brev. ze dne 30. září 1852) což čtyřicetkrát opakováno činí 12000 dní odpustků. Vzbuzování víry, naděje a lásky koná se jen krátce, ne jak v katechismu delšími slovy. Toto krátké jich vzbuzování dle rozhodnutí papeže Benedikta XIV. postačí.

Ti jenž tento růženec rozšiřují, konají Bohu milý, dušem v očištcí prospěšný a pro sebe požehnaný skutek. Sv. Tomáš Aquinský ujišťuje, že modlitba za zemřelého je nejvýbornější, a sv. František Saleský učí nás, že láska k dušem v očištcí již sama sebou pro svou výbornost všechny skutky lásky v sobě zahrnuje. Též říkával tento veliký Svätý, když se o zemřelých mluvílo: „Na tyto v Pánu zemřelé přechasto zapomínáme a přec nás tak tuze milovali.“ Zvěčnělý farář z Arsusu vždy říkal: „O hodně se modleme za duše v očištcí; milý Bůh nám jednou 100krát odplatí, co jsme pro ně učinili!“

Kdyby ti, kteří tuto pobožnost konají, věděli jak jim samým užitečna jest, jistě by na ni více pamatovali a za duše v očištcí se modlili. Bůh to, co jsme zemřelým učinili, považuje tak, jako bychom to Jemu samému učinili. Tento růženec za duše v očištcí právem tedy smí se nazvati výborným prostředkem k vysvobození duší z očištcí. Nuže modleme se ho každodenně a činně vše možné rozšiřování této pobožnosti!

Milodary B. Srdce Páně.

Proste a bude vám dáno, tlučte a bude vám otevřeno.

Nezřídkou slýcháme bohužel i u nás mnohá rouhavá a bohoupustá slova, jako: Však Pán Bůh ví, co mně chybí, čeho potřebuji; chce-li, může mně pomoci i bez mého prosení, aneb: Pán Bůh jest všem otcem a dává potřebné i bez našich modliteb, — když jen sami se přičiníme. Bůh dal jistě zákony přírodě, kterých jen třeba řádně použiti, jich využítkovati, a můžeme býti šťastny atp. přemoudré úsudky

našich na víře zbankrotělých krajanů, kterými vlastně jen chtějí omluviti a ukrýti svou nechť k modlitbě, svou slabou víru a důvěru v Boha a své málomocenství ve věcech spasení! To jest jisté, že Pán Bůh ví, co mně chybí, a chce-li, že může pomoci, avšak on nechce pomoci, když jej o to nežádáme. Proto nás Kristus Pán, náš rozmilý Mistr, tak důtklivě napomínal, abychom, chceme-li něco dobrého dosáhnouti, jen prosili, a neustupně, důvěrně prosili. On, věčná moudrost, přece věděl, jaké Bůh Otec má úradky, jakým způsobem nejjistěj dojdeme vyslyšení svého přání. Pán Bůh arcíť dává každému člověku jisté, ke spasení nejpotřebnější milosti; o ostatní dary ale chce býti prošen — z příčin i nám pochopitelných a velemoudrých. Kristus Pán ukázal jedenkrát sv. Markétě Alakok-ové, této výtečné žákyni Jeho nejsv. Srdce, jakou hojností předobřích darů a rozmanitých milostí oplývá a nic si tolik nepřeje, jako aby je mohl nám lidem rozdati; — avšak žádný Jej o ně neprosí, a proto ani nemůže jich udíleti. Nedivme se tedy, když horliví čtenáři „Školy“ povzbuzení mnohými příklady konečně také se povznosou k důvěrné prosbě k Pánu Ježíši a jistotně také obdrží, oč byli prosili. To jest již jednou od Pána Boha usouzeno a žádný toho nezvrátí, abychom hodně Jej prosili a tím Jej zvelebovali a za obdržené milosti na dále mu vděčnými zůstali. Dole uvedené milosti, které ten onen ctitel nejsv. Srdce Páně a Panny Marie obdržel, daleko nejsou všechny, ale přece aspoň pomohou povzbuditi, k lásce a důvěře ku Kristu Pánu povznéstí naše netečné a proto také namnoze nešťastné krajany.

Následující cítí se uvnitř nutkána, veřejně vzdáti díky našemu Spasiteli a Jeho Matičce.

Z Čech západních. 1. Letošního roku doporučil se jistý postní kazatel se svou starostí Božskému Srdci Páně jakož i celému apoštolátu modlitby prose za pomoc a požehnání Boží slíbiv při tom, zdaří-li se mu těžká ta práce, veřejně poděkovati se. — Tímto tedy splňuje slib svůj a vzdává z plna srdce nejvřelejší díky přelaskavému Srdci Ježíšovu, za pomoc a posilu mu poskytnutou jak na těle tak i na duchu — jakož i blahosl. Rodičce Boží a sv. Josefu za patrnou přímluvu jejich k zdárnému vykonání těžké té úlohy.

2. Témuž nejsvětějšímu Srdci Páně buďtež tuto — jak slíbeno — co nejvroucenější díky vzdány za odvrácení hrozíci již nebezpečné nemoci a za milostivé vyslyšení v mnohých jiných záležitostech, v nichž k Němu o pomoc voláno.

Z Hostěradic. V přechetných již záležitostech jsem na sobě zkusil moc a lásku těch nejsv. Srdcí P. Ježíše a blh.

P. Marie. Poněvadž znovu jsem shledal potvrzení té pravdy, že, kdo se důvěrně utíká k těm nejlaskavějším a nejmocnějším Srdcím, marně pomoci nehledá, nýbrž že se potká se skvělým svých proseb výsledkem, protož prosím za laskavé uveřejnění následujících řádků ve „Škole B. Srdce P.“:

Bylo to v neděli Svatodušní (9. června t. r.) odpoledne, an jsem obdržel z domu smutnou zprávu, že matka po delší čas už churaví a že teď ztrativši všechnu chuť k jídlu a celá sesláblá musela konečně ulehnout. Léky od lékaře předepsané nejevily valného výsledku. Že jsem měl málo chuti k študování kázání na příští pondělek Svatodušní byv velice dojat zprávou o nemoci své milé matky, každý lehce nahlédne. Než tu mně v tom překvapení zmužilosti dodala myšlenka, když už tolikrát ti Srdce B. P. J. a blah. P. Marie v rozpacích pomohlo a ve všeliké tísní a zármutku útěchy a úlevy poskytlo, tož jistě nebude i tentokrát marné tvoje u nich pomoci hledání.

Slíbil jsem ihned na uzdravení matky konati 9denní pobožnost k nejsv. Srdcem pak sloužití jednu mši sv. s tím závazkem, pakli bych vyslyšen byl, že zprávu o vyslyšené prosbě do veřejnosti podám. A hle důvěra moje setkala se s hojnou odměnou. Před 14 dny jsem obdržel list, že už je matce lépe, že ale pro slabotu musí v lůžku prodlévat a teď v posledních dnech mne došla radostná zpráva, že už je matka vzhůru a značně nových nabývá sil. Protož díky buďtež nejlaskavějším Srdcem nekonečné, jež nižádného od sebe neodmítnou, kdo jen pln důvěry a vytrvalosti útočiště své k nim byl vzal.

T. H. koop. v H.

Z okolí Olomouckého. Před dvouma roky onemocněla jsem těžce, tak že jsem Svátostmi umírajících zaopatřena býti musela. Přes celé léto ba i přes zimu ustavičná slabota mne trápila, tak že jsem nic pracovati nemohla, konečně předce na jaře jsem se tak zotavila, že jsem už sama po domě choditi mohla. Ale přidružila se mi jiná nemoc, tak že mne velmi bolestná operace očekávala, lékař ale netroufal, že to vydržím, ale pravil, že zkusí jiný prostředek, jestli se mu podaří; já však v té úzkosti vzala jsem útočiště k Božskému Srdci Páně a k Jeho Panenské Matce Marii pod názvem „Vždy trvající pomoci,“ a slíbila jsem, jestli že se uzdravím, uveřejniti to ve „Škole B. S. P.“ Lékař ale prodléval s pomocí dlouho, a já přes tu dobu konala jsem několikrát pobožnost Filipsofskou a prosila jsem Božské Srdce Páně o přispění v této úzkosti. A hle, tato nebes Královna vyprosila mi lehkou a snadnou pomoc, až sám lékař se tomu podivil. Nyní vyplňuji svou sladkou povinnost a vzdávám díky Božskému Srdci Páně a Jeho Panenské Matce Marii.

Jedna čtenářka „Školy B. S. P.“

Od Kutné Hory. Neskončenými díky zavázán jsem Panně Marii Filipsofské. Konal jsem několikrát pobožnost

„devítidenní.“ A hle! zázračně vyvázl jsem z velmi nebezpečného neuhu očního a milostí Rodičky Boží ochráněn jsem od doktorů předpovídané slepoty. — Odesílám na chrám Páně Filipsofský příspěvek 3 zl. (k čemuž přidal nejmenovaný 1 zl.)

Š A.—,
studující.

Z Písku. M. Sch. děkuje Panně Marii Filipsofské, že její přímluvou byla v devítidenní pobožnosti uzdravena z dlouholetého neuhu žaludkového a F. K. děkuje Panně Marii Podsrpenské za uzdravení očního neuhu.

F. M. Tisícere díky N. Srdci P. a bl. Panně Marii a sv. Josefu za dosažení žádoucího cíle v případě beznadějném.

Ze Lhenic. Prosím rače uveřejniti následující událost, aby účta k nejsv. Srdci Páně a doporučení se do ochrany Jeho všude se rozmnožila.

Byl jsem v měsíci dubnu a červnu velikými bolestmi a pícháním v hlavě napaden, tak že druhého dne z bolesti té vždy mi hlíza narostla. Čítám „Školu B. S. P.“ a dle příkladů v ní uvedených odporoučel jsem se také Božskému Srdci a ustanovil jsem s celou rodinou k ulevení svých bolestí vykonati devítidenní pobožnost k témuž Srdci Páně. Kde prostředky lidské nepomohly, pomohl mi Bůh. Sotva třetí den pobožnost jsem konal, bolesti v hlavě mi ulevily, a než jsem devátý den modlitby dokončil, byl jsem úplně zdrav a doposud jsem. Na důkaz kladu svůj podpis. —

S veškerou úctou

Josef Petr.

— Jsem B. Srdci P. mnohými díky zavázána za přijaté dobrodiní a za pomoc a útěchu, kterou jsem v trampotách vždy nalezla, kdykoli jsem se k Němu utekla. Taktéž mám i nebes Královně co děkovati své zrovna zázračné uzdravení; protož prosím o uveřejnění mého vděku, jak

jsem to byla slíbila, aby všichni útrapami stížení útočiště své hledali u přemilostných Srdcí Pána Ježíše a Panny Marie.

Z Lysé n/L. Jistá A. B. nešťastným pádem zlomila si (snad jen vymknula. p. rd.) ve dvou místech ruku a trpíc velké bolesti vzývala Pannu Marii Filipsdorfskou a slíbila, uzdraví-li se, vykonat pouť k tomu posvátnému místu a dáti almužnu ku dostavění kostela. Posláno jí téhož dne pro lékaře; dříve ale než přišel, vyskytla se tu z nenadání cizá

ženská, tvrdíc, že umí zlamaniny narovnat, a nabízela svou pomoc. I narovнала nemocné ruku a dobře zavázala, že i později přišedší lékař to v pořádku naznal. To se stalo již r. 1876, ona žena skutečně ozdravěla, pouť do Filipsdorfu vykonala a almužnu přinesla, že ale neuposlechla rady Magdaleny Kadeové — uveřejnit to její uzdravení — nemá žádného pokoje, bojíc se, aby ji Bůh z nevděku netrestal. Tímto však se její přání vyhovuje.

Z Písečné. Druhá zpráva o pouti do Filipsdorfu. (Pro nedostatek místa vynecháno v dřív. čís.) V osmý den sv. Jana Nepom., dne 23. května, vyšli z Písečné poutníci do Filipsdorfu, do tohoto českého Lúrdu, jak se minulý měsíc (v č. 6.) zde vážený p. zpravodaj o pouti Filipsdorfské dobře vyjádřil. Bylo jich 25. Mimo z Písečné byli z Dlouhonevic, Lukavice, z Kunčic, odkud byl i vůdce jmenem Jan Suchomel, pak z Dobračic, z Čermné, Výprachtic a Petrovic. Každý se strachoval, zdali a jak tu pouť vykoná? ačkoliv každý odcházel s chvátáním na ty hory Filipsdorfské, aby pozdravil Pannu Marii Pomocnici, Uzdravení nemocných, Potěšení zarmoucených. Jedna na nohu napadající osoba, jenž doma sotva na hodinu cesty se vydati mohla, odvážila se k putování, jiná s otevřenou ranou na noze, jenž s těžkostí se vláčela doma, vydala se též na pouť, jiná 20letá dívka, šla s padoucí nemocí, která ji nejméně jednou v týhodni napadala a mnohdy víc než hodinu mořivala. Slovem, každý si nesl mimo potraviny uzlíček svých béd a potřeb duchovních i tělesných, které ve Filipsdorfu na místě milostném rozvázal a Matce milosrdenství přednáseti se hotovil.

I sprovázel jsem je po mši sv. a svátostném požehnání s přáním, aby ve svých potřebách vyslyšeni byli a šťastně a vesele se vrátili. I toužil jsem nemálo, s jakou přijdou z této 28 mil daleké pouti.

A hle! dnes 3. června, v 12tý den putování, o 8. hod. ráno přišli s veselým zpěvem opět do chrámu Páně v Písečné,

aby poutní pobožnost dokonali a Bohu za šťastné její vykonání poděkovali. Po pobožnosti kostelní navštívili farní dům. Tu bylo nějakého vítání s těmi, kteří přišli naproti, vypravování, plesání; v skutku užil jsem s nimi příjemného rána. Nerozpisoval bych se o této pouti, ale píšu proto, že jeden hlas šel, že si každý něco z Filipsdorfu pouti nese, že na prázdnou se žádný nevrací, že každý nějakou milost přijal. Ta s tou padoucí nemocí napadena byla teprv 9. dne, a za několik minut byla nemoc odbyta, netrvalo to tak dlouho, přišlo to na ní jen slabě. I raděno jí, aby trvala na modlitbách i doma. Jest z mé kolatury, a mám příležitost se po ní ptáti, a tedy pozdraví-li se zúplna, neopomenou milým čtenářům o tom zvěstovati. Ta napadající na nohu ušla cestu pěšky z Králové Hradce až do Turnova, a byla by došla až do Filipsdorfu, kdyby jí nebyli zrazovali, že hornatá krajina zde pro ni neschůdna jest, a tudíž další cestu konala po železnici: a že by byla dokázala dojít až do Filipsdorfu, osvědčila tím, že z Filipsdorfu šla pěšky až do Třeběchovic, tedy 22 mil, a teprv v Třeběchovicích opět sedla na železnici, a ještě by byla bývala nesedla, kdyby se jí byly neudělaly mozoly. A ta třetí s tou bolnou nohou šťastně celou pouť sem a tam bez závady vykonala.

Slovem všickni poutníci přišli s tvářmi jasnou, myslí veselou a všem se líbila ta pouť tak, že dá-li Pán Bůh na přes rok opět půjdou, ano že prý jich jednou tolik půjde. Vypravovali, že, ač poutě do Filipsdorfu 12tý rok již trvají, posud jak

doměk, tak i kaple milostná bývá od ranního klekání až do 10 hodin večer hojně navštěvována, ba že je plná, a že každodenně mnoho světla jak v domku tak i v kapli hořívá. Nemohli dosti vynachváliti horlivost a úslužnost tamních ctihodných kněží, jenž je se vši vlídností přijali a ochotně jejich sv. zpověď slyšeli. I žádali mne, abych týmž kněžím vyslovil díky; což i tímto velmi rád činím. Rovněž i to znamenati sluší, že si letos ani tolik porouhání neutrhli jako minulá léta od jinověrců anebo snad spíš od nevěrců, ale spíš po cestách si jich přívětivě všimnuli a na noclehu nejen jim v modlení nepřekáželi, ale i na jejich pobožnostech podílu brali. A proč by neměla panovati náboženská snášelivost a svoboda? Poutníci takoví jistě nejsou nikomu na závalu;

oni mluví sobě vespolek v žalmích, v chválách, v písničkách duchovních, zpívajíce a plesající v srdcích svých Pánu. Z nich nevycházejí ani socialisté, ani komunisté, ani červení republikáni, nebo ti se líhnou v liberalismu, v němž se Bůh nezná a který sobě libuje ve vozích a koních, v železe a krvi. Ne tak poutníci. ti mají místo kulometů kříž, jenž jest židům pohoršením, pohanům pak bláznovstvím, jim pak Boží moc a Boží moudrost, místo meče slovo Boží, místo železa a krve víru a modlitbu.

O putujtež jen s chutí každý ve své tělesné i duchovní potřebě do Filipsdoru, dokud tam pramen milosti otevřen jest, abyste si tam potřebné pomoci od Boha vyprosili u té milostné Matky.

—ř.—

V měsíci srpnu

modleme se

za nové misie ve střední Africe.

Když v 16. století Luther, Kalvin a Jindřich VIII. odtrhli od církve katolické třetinu Evropy, nahradil jí Bůh ztrátu tuto, otevřev nový svět výbojům apoštolským. Podobnou náhradu poskytuje božský Spasitel své milované choti též nyní, kdy odboj ještě zlobnější hrozí vyrvati jí zbytek panství jejího. Nový svět otvírá se apoštolské činnosti církve katolické, a to ve středu Afriky, kdežto dosud jenom pobřeží její známo a přístupno bylo. Jest tomu teprvé několik let, co ničeho jsme nevěděli o vnitru ohromné pevniny této; soudíce dle území, jež obraničuje přístupná nám pobřeží, představovali jsme si je jakožto písečný oceán, spoře posetý úrodnými oasami, neobydlitelný jak pro neúrodnost půdy, tak pro žár slunce. Avšak neohrožení cestovatelé překonavše překážky, jež stavělo jim v cestu nezdravé podnebí a divokost obyvatelův, pronikli do vnitru Afriky a shledali, že skutečný stav jeho daleko se liší od obrazů, jež obraznost nám o něm vykreslila. Na místě žhavého písku a nehostinné pustiny, našli krajiny úrodné, svažované velikými řekami a jezery, vydávající v hojnosti plodiny v obchodu tak hledané, a obydlené lidem mírumilovným a průmyslným. I možno směle říci, že nepřeháněl předseda společnosti geografické v Londýně, jenž nedávno pravil, že od velikých odkrytí Vasco-na de Gama neotevřelo se větší pole civilisaci křesťanské nežli právě nyní ve středu Afriky.

Nemožno určití množství lidstva, jež obývá nesmírné krajiny tyto. Většina zeměpisců udává je přibližně na 150 milionů duší. Udání toto, jakkoliv je nejisté, zajisté povzbudí horlivost každého pravého křesťana. Když sv. Pavel hlásal evangelium v Malé Asii, Bůh, chtěje rozmnožiti jeho zápasy a vítězoslávu, ukázal mu ve snách Macedoňana prosícího: „Přeplav se přes moře a přijď nám ku pomoci.“ S podobnou prosbou obračejí se v okamžiku tomto ku všem křesťanům, jímž záleží na slávě Ježíše Krista, andělé strážní oněch 150 milionů nevěřících, jímž božské slovo Spasitelovo nebylo ještě hlášáno. Jest to země ladem ležící, do níž nebylo vloženo ještě božské símě, jež hojně podává naděje na dobrý užitek.

Nesmíme posuzovati národy vnitřní Afriky podle obyvatelstva pobřežního. Toto přivedeno jest na nejnižší stupeň surovosti vzájemným spojením se barbarství s poklesky civilisace. Zloprověstné prostředky, jimiž provozován byl obchod s otroky,

měly zhoubný následek pro činnost apoštolskou: v zkázu uvádějící nešťastné obyvatelstvo vstúpily mu nevykořenitelnou nedůvěru k bělochům, již zdají se jim jen obchodníky s těly lidskými. Obchod tento provozovaný především od Arabů zplodil neustálé války mezi kmeny blízko pobřeží bydlícími. Čím dále však postupujeme do vnitra země, potkáváme se s mravy načisto rozdílnými. Tam panuje nedůvěra a leš, zde prostá upřímnost a důvěra. Všichni cestovatelé vypravují souhlasně, že negrové podrobují se prvnímu přichozímu. Nezáleží-li tedy na tom, aby prvním přichozím tímto byl posel pravdy a míru? Nechť jen apoštolé katoličtí zasévají símě dobré v duše nové dřívě než blud je spojí; a můžeme býti jisti hojně žně. Čeho možno očekávati od těchto kmenů nevědomých a lehkověrných, jestliže křesťanství, tak krásné ve své jednotě, se ukáže jim jen v podobě nevěry a pochybnosti; a jestliže, dřívě než pravá církev jim se objeví, naučí je sekty protivné viděti v ní jen synagogu ďáblu!

Okamžik tento je důležitý, a neuchopíme-li se příležitosti tak příznivé, jež se nám naskýtá, sotva již po druhé přijde. Sekty protestantské již se chystají vyslati jednatelů své do všech krajin obsadit posic nejdůležitějších. Snahy jejich budou možná rovněž tak neúrodnými v Africe jako byli, dle přiznání samých protestantův, v jiných krajinách světa. Jestliže však apoštolé tito nebudou moci rozšířiti pravdu křesťanskou, zajisté značně stíží pravým apoštolům Kristovým dílo spásy.

Aby zamezeno bylo nebezpečí toto hrozící národům africkým, dvojího jest zapotřebí: aby apoštolé pravdy rychle šli zvěstovat jim evangelium; a všickni praví katolíci aby podporovali je ve vyplnění tohoto důležitého a obtížného poslání.

První z podmínek těchto jest již z části vyplněna. Kongregace pro rozšiřování víry katolické ustanovila již pluky armády apoštolské, jimž uloženo dobýti pevniny africké. Již Otcové svatého Ducha a Srdce Panny Marie, usadivše se na východním i západním pobřeží, vnikají každoročně dále do vnitra země. Msgr. Comboni v čele svých misijnářův veronských, pokračuje od severního pobřeží k rovníku; kněží missií afrických z Lyonu krácejí mu naproti ze strany protilehlé. Avšak krajiny okolo velikých jezer byly doposud neobsazeny, a nesčetné kmeny, rozptýlené od rovníku až k hranicím východním anglické osady kapské, marně žádaly Spasitele. Krajiny tyto právě byly rozděleny na tři vikariáty: dva, uprostřed Afriky, svěřeny jsou horlivosti nové kongregace založené nejd. arcibiskupem alžírským; třetí ležící mezi 10. a 18. stupněm jižní šířky, přiděleny jsou tovaryšstvu Ježíšovu. Vikariát tento zaujímá veškerou krajinu svažovanou řekou Zambezi a odkrytou, z největší části, slovutným cestovatelem anglickým, Livingstone-m. Především Jezuitům anglickým uloženo získati církvi krajiny tyto otevřené civilisaci protestantským krajanem jejich; důtklivé provolání bylo vydáno od nich ku všem katolíkům, poddaným královny Viktorie, by přispívali šlechetnými obětmi ku zdaru slavného podniku tohoto.

Nepochybujeme, že provolání toto bude vyslyšeno; nejsou to však jenom angličtí katolíci, jimž by záležeti mělo na této výpravě apoštolské. Zájmy, jichž se to týká, musejí býti stejně drahými všem katolíkům; jsou to zájmy slávy Boží, jež připoutány jsouce ku spáse jediné duše nabývají váhy tím větší, čím větší jest počet duší, o jichž spásu se jedná. Kéžby vyhlídky tyto rozmnožili štědrost naši ve prospěch spolku pro rozšiřování víry! Povinnen jsa pomáhati novým potřebám, kdežto dřívější potřeby nikterak se neumenšily, jak může vyhověti všem požadavkům, jestliže podpory s naší strany nebudou vzrůstat s břemeny jeho?

Jestliže však prostředky naše nepostačují horlivosti naší, můžeme alespoň jinou obětovati almužnu, almužnu, jež ještě nás obohatí, almužnu to svých modliteb. Modleme se tedy za misijnáře ve střední Africe; modleme se za národy, jimž zvěstují evangelium; ať horlivou činností jejich rozšíří se slovo Boží jako plamen ohně; ať božský Spasitel jest konečně poznán od všech duší, za něž prolil svou krev; ať věrnost nových poddaných potěší Srdce jeho za hořkosti, jimiž napájeno jest oněmi nevděčnými, již od mládí obsypáni byli jeho milostmi!

Narození Mariino zVěstoVaLo raDost sVětu: neb z NÍ
VzešLo zářící sLunCe, KrIstus Ježíš!

Hlasy Srdce Páně.

XV.

lořečen buď na zemi,
Klata budiž tobě země,
Že krev vssála nevinnou,
Ana o mstu volá ke mně.

Tak děl v hněvu Hospodin
Ku Kainovi bratrovrahu,
Když dým krve prvně plál
A zem pila její vlahu.

A když já tam na kříži
Vycedil krev srdce svého,
Víš, jak ona volala
K uším Otce nebeského?

Přijmiž, přijmiž v oběť mne
A trest odpust lidu zlému,
Ať se k tobě hlásit smí
Zas jak dítko k otci svému.

A tak ona dopodnes
Volá v oběť zůstavená;
Kéžby tobě nebyla
Na zmar její drahá cena.

XVI.

Když se den můj přiblížil
A já bral se ku Sionu,
Tu mně zástup průvodem
A i vstříc spěl na poklonu.

Tu mi zdobná roucha svá
A květ palem na zem stlali,
By mne kníže pokoje
V sídle králů uvítali.

A já vida sídlo to
Zachvěl jsem se v srdci žalem:
Kéžby den svůj poznal přec
Zatvrzelý Jerusalem!

Já mu nesl nebes mír,
On mi za to dřevo kříže,
Proto slzy ronil jsem
Přijížděje k městu blíže.

A co ty mně duše má
Přinášíš v den navštívení?
O jen zpomeň na Salem,
Kámen nezbyl na kameni.

F. K.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

IX. Z á ř í.

„Řeč přívětivá zdvojnásobí počet přátel
a usmíří nepřátele; řeč mírná mnoho dobrého
působí Člověk zlostný ale rozzlobuje
svár.“
Sirach, kazatel.

R e s e d k a.

Máme již září. Letní vedro s bouřemi již pominulo, něžný větřík osvěžuje vzduch, ba celá příroda zdá se mi že vzala na sebe vážnější, tišší, usedlejší tvářnost. K tomuto počasí hodí se z květin velmi dobře resedka. Kdežto pyšné růže a karafiáty a ty ostatní květiny křiklavých barev již byly odkvetly, stojí tu ještě v zahrádce resedka se svým nepatrným zelenavým květem. Nemá na sobě pranic křiklavého, do oka padajícího, nic pyšného a vypínavého; nýbrž je skromná, prostá, něžná bylinka, při tom však vydává tak sladkou a líbeznou vůni, že jí mnozí před tisíci jiných pyšných a nádherných květin přednost dávají.

Víš, milý čtenáři, jakou krásnou cnost i to nynější počasí, i ta resedka mi připomíná? —

Hle, i v Božském Srdci Páně kvete resedka, totiž tichost a mírnost srdce, jedna z nejkrásnějších vlastností; ta aby zkvétala i ve tvém srdci, žádá si a přikazuje ti Spasitel výslovně: „Učte se ode mne — pravil —; neboť jsem tichý a pokorný srdcem!“

Nuže, příteli pojď a prohlédni si trochu ten život Páně, podívej se, jak tichého srdce byl, a starej se, abys od Něho se tomu přiučil.

Než, rád bych ti tentokráte obraz Jeho ukázal ve světle co nejjasnějším; jak toho docíliti? — Již vím; jako ty hvězdy tím zřetelněji je vidět, čím tmavější je obloha, tak vystoupí i obraz mírného Spasitele lépe na oči, když ti nejprv předložím obraz člověka zlostného, jeho řeči i jednání ti ukážu, a vedle něho postavím pak Ježíše Krista. Tak myslím nejlépe pochopíš, co je tichost a mírnost srdce. Dej pozor!

Měli jste u vás v létě také hodné bouřky? -- O je to hrůza, je to děsné divadlo taková bouře.

Z počátku panuje neobyčejné vedro, vzduch je parný, dušný, že může člověk jedva dýchat; slunce takřka bodá a žhavé jeho paprsky odráží se od rozpálené země zpět, že nelze ani oka otevřít. V celé přírodě rozhostilo se ticho, ani větříček nezavane, jen mouchy a jepice létají ti bzučíc kolem hlavy a štípou tě — jakobys byl ňaká homole cukru. V zahradě i v lese se i ptactvo ztišilo — je trapné mrtvo. Tam za horou vystupuje ale šedý mrak, roste víc a více a v krátké chvíli je z něho veliké černé hrůzoplňné mračno. — Teď zahvízdne to vzduchem — prudký vítr se žene, kotouče prachu s cest a silnic zvedá do povětří a stromy ohýbá až k zemi. Slunce zmizelo pod mrakem a děsná tma náhle kryje zem. Z černého nebe se zableskne, jakby vystřelil. Rolník na poli se opozdiv zvedne hlavu a dí: „dostanem asi bouřku“ — nechá práce a spěchá pod střechu. A měl nejvyšší čas; nebo již hučí děsná vichřice — jako ujíždějící pošta oznamující mocného pána, jenž za ní v černém voze tryskem uhání; jeho pohled je blesk, jeho hlas je hrom rachotící přes hory doly; on letí jako ten divoký jezdec — jeho střely jsou z ledu, které šmahem všecko potlukou a přesekají, že nezůstane ani stébla na poli ani lístku na stromě. — Ó jaký

to šumot deště — jaký to hukot krup! Než, běda! tam s hor letí potok rozvodučný a divoký jako střela, žene před sebou písek, hlínu, kamení, křoví, skácené stromy i celé ploty, poráží všechno, co se mu v cestu staví a nese to tam na širokou pláň. Ulekaný rolník vidí tu spoustu polím, lukám hrozící — zalomí rukama, zaběduje a jde, aby vodě jiný průchod vykopal; ale nastojte — jako by jemu navzdor roste kvapem potok, divoké vody derou se vši silou na chaloupku jeho a hrozí ji se vším všudy odnésti! Dobrý Bože! co to bude za neštěstí! — Než, viděls teď ten blesk? — dřív než kříž jsi udělal — rána hromová otřásla zemí, až okna zabřinčela, — ó jen aby nebylo nikde udeřilo! — — Však, běda, běda, již se stalo, tam ze sousedovy stodoly valí se hustý dým — již zvoní na poplach — a při tom všem blesk i hrom zuří dále! Bůh pomoz též těm ubohým a ochraň vesničku! Ó toť hrůzy jako o soudný den! — —

Než, ty se asi milý čtenáři netrpělivě ptáš, co ta bouře tu má znamenati? — Věz tedy, takové bouře podobá se na vlas člověk horkokrevný a hněvivý, s malým začíná a s hrozným končí.

Počátek bývá obyčejně: špatný rozmar a nevrlost. Obé nalozáme zhusta mezi lidmi; a sice u dětí neméně než u dospělých ba i sešedivělých. Jen malinká příčina, nejde-li n. př. něco podle jejich hlavy, není-li počasí dle jejich přání, ihned si postaví hlavu, sraští čelo a dělají rozmrzelou tvář, nemluví ani slova, nanejvýš bručí po domě, jako roj včel, žádný jim dnes nic dobře neudělá a proto je nejlépe vyhnouti se jim. Znáš snad sám takové lidi? — to je ten parný, dušný vzduch.

Byl-li někdo tak neopatrný a dotkl se jich, tu běda! jako nakvašené těsto ihned přeteče, jako když do vařícího másla vodu bys lil — tak sičí a stříká to z úst jejich. Na příklad: Je-li to hospodyně, neb milostpaní, ta lítá po domě sem tam, zrovna jako ta krvežíznivá moucha ovaďnice a křičí svým pronikavým, někdy i sípavým hlasem, že uši zalehají; tu bouchne dveřmi, tu uhodí psa, kočku zas odkopne — protože služce to nesmí udělat. — Nebo, je-li to kuchařka, již překypěla žluč, tu zahodí vařečku do kouta, podepře si boky — a za odcházející paní se pošklebuje a mezi zuby něco povídá, co nevypadá nikterak jako chvála. — A nebo je-li to čeledín, pacholek, pak látlí a proklíná v maštali, jakoby celý pluk dáblů komandoval, a zlost svou si vylévá na koních, bije a kope je, jakoby ti byli příčinou hněvu jeho. Je-li to šafář, sám hospodář, neb dokonce milostpán tak špatně naložen, ó tu teprv otřásá se celý dům i dvůr křikem, jekem jeho; nadávky, kletby sypou se na ženu, děti, i čeled, na každého, kdo mu do ruky přijde — jako krupobití: aby tě! . . . To je druhý stupeň této necnosti, netrpělivosti. — Z mračen již lítají blesky.

Třetí pak stupeň — když bouře vypukla — jest zlost. Na příklad: Je veselá společnost při muzice. Z počátku se všechno dobře vede. Z ponenáhla se hlavy pitím rozpařují, tu a tam si dobírají někoho, dělají vtipy; ten ale se cítí uražen, odpovídá ostře i urážlivě; hovor, veselost ustupuje, mysle jsou napnuty; místo smíchu ozývají se hrubosti, to dráždí ještě více — a hádka je hotová. Uražený vyskočí, napije si kuráže a zafatou pěstí vyhrožuje. Krev se mu žene proudem do hlavy, oči srší blesky — ještě jen slovo — a bác — již udeřilo, — první rána padla na nejbližší hlavu — a bouře se rozzuřila! Je-li to někde v hospodě, o pouti neb posvícení, pak běda, běda stolům, lavicím, oknům a sklenicím, a ještě víc běda očím

a hlavám, bouře nepřestane, až jich několik leží polomrtvých v krvi na zemi! — Co tu za neštěstí v krátké chvíli!? —

A z jakých často nepatrných věcí tato bouře mezi lidmi povstane — ani bys nevěřil. Na příklad:

Za jedné krásné letní noci leželi na vršku dva pasáci a dívali se pokojně vzhůru na to jasné, modré nebe a na ty třpící se hvězdičky. Tu si vzdychne jeden: „ó kdybych měl takové pole, jako je tam to nebe nad námi, to bych byl pán!“ — „A já“ — praví druhý, — „přál bych si mít takové stádo ovcí, co je tam těch hvězdiček!“ — „Jakže“ — namítne první, — „tolik ovcí? — co bysi s nimi dělal, kam bys je chtěl hnát na pastvu?“ — „Kam? — odpvěti tázaný — třeba na to tvé veliké pole.“ — „Ha, to bys se směl opovážit — hrozí tento — kdybych je tam postíhl, všechny do poslední bych zabil!“ — „No, pak bys ale viděl — odpovídá rozdurděn druhý — jak by se ti vedlo!“ — a tak se rozhašteřili a rozvadili oba pastuchové na sebe pořád prudčeji, až přišli do nadávek, klení a posléze chopili se do křížku a rvali se, až se oba se svršku svalili dolů. ---

Tak to bývá mezi mladými, bouřka hnedle vypukne, mají mladou, prudkou krev.

Avšak, bývá to snad lépe u starých? Je-li muž podivín a mrzout a žena zas nemlčivá a ostrého jazyčka, káže-li on v „pravo“, — ona zas „v levo“ — a každý chce-li mít poslední slovo, co tu může pojit jiného, než bouře v zimě v létě, hromobití a krupobití nádavek, výčitek, klení, ran, a k závěrku i natlučené modré oko.

Kdesi žili takovíto milostní manželé, kteří se každoročně v jistý den hrozně seprali, rozcuchali a potloukli. — Snad již znáš, čtenáři, tu historii o kvíčalech? Žena totiž upekla jednou svému muži k svátku ptáčky a pravila, že jsou to kvíčaly. Muž ale ochutnav tvrdil, že nejsou, nýbrž že to jsou kosi, a z toho se dostali do notné hádky a pralice. Rok na to zas v ten den sedí oba za stolem a tu zpomenuv muž na svůj lonský svátek praví: „Víš-li pak ženo ještě, jak jsme se dnes rok pohněvali, všě — skrze ty kosi? nebyli-li pak jsme to blázni?“ — „Ba“, odpovídá žena „ale toho jsi byl vinen jenom ty sám, proto že to byly tehda kvíčaly a žádni kosi!“ — Ale říci to slovo — byl muž již zas v ohni a zase se oba notně povadili a poprali — jako vloni. A tak vždycky, kdyby celý rok se byli snášeli, ten den oslavili po každé řádnou pralice pro ony kvíčaly. —

Ty se snad směješ milý čtenáři těm pošetilým lidem, ale co? nebývá to v mnohém domě podnes také tak? —

A věru, takováto zlost, která se jednou vybouří a pak zas na čas dá pokoj, není mně ještě ta nejhorší, mnohem horší a nebezpečnější jest hněv tajený, který se skrývá a vše v srdci lidském třeba mnoho let.

V Lankovicích, poutním to místě v Štýrsku, dobývají pod zemí uhlí a sice dolují zrovna pod vesnicí i kostelem. Před nedávnými lety vzňalo se nešťastnou náhodou v dolech uhlí a doutnalo a hořelo po 5 až 6 let. Časem bylo slyšet temné dunění, jakoby hrom pod zemí burácel, ba zemětřesení bylo cítit, tak že ti ubozí lidé vězí v ustavičném strachu zpropadnouti se v hořící doly. Hle, tak trapný stav působí

člověku dlouholetý hněv. Znepokojuje ho a hrozí každé chvíle v plamen pomsty vyšlehnouti. I o tom bych ti milý příteli mohl pověditi příklad ze skutečnosti, kterak pro jediné vajíčko, jež slepice do sousedova dvora zanesla, povstal mezi oběma sousedními rodinami mnoho let trvající zuřivý hněv.

A ještě horší jest takový člověk, který jen proto skrývá v srdci hněv, aby si jej v čas příhodný vylíti a se pomstiti mohl. Co již neštěstí na zemi způsobila ta slepá pomstychtivost, která umí člověka tak zaslepiti, že je jako litá zvěř, ba horší než ten krvelačný tigr.

Poslyš jen! Jistý soudce kriminální sdělil mi před lety následující příběh: V jedné obci byli dva hoši, skoro stejného stáří, kteří sice příbuzní nebyli, ale pokud do školy chodili, velmi rádi se měli. Později co výrostkové pohádali se jednou o malichernou věc a od té chvíle zanevřel jeden z nich na druhého, ač tento dobrý, hodný byl, a na soka svého pranic se nehněval.

Uběhlo mnoho let, ale stará zášť vřela v jeho srdci a ustavičně číhal jen na příležitost nenáviděnému soku se pomstiti. Tento zatím byl si zavedl malý obchod, ano již měl i svůj vlastní domek, do něhož se oženil se ctnostnou osobou, a Bůh jim udělil dvě roztomilých dítek, tak že k pozemskému štěstí nic jim nescházelo. Na to čekal ten mstivý kamarád a když jednoho dne odešel muž do města pro zboží, vkradl se bezbožník do jeho domku, který stál o samotě podál vesnice, tu zabil nejprv jeho ženu, pak obě děti, vynesl mrtvoly za dům na louku, zapálil domek a prchl. — Milý čtenáři, můžeš si pomysleti, jak asi bylo kramáři vrátivšímu se z města při pohledu na spáleniště a ty 3 mrtvoly!? Co provinil on, co provinily ty ubohé tři oběti zavražděné proti vrahu? — Ó může-li pak býti na světě horší necnosti — než je zlost — prchlivost — a ta dábelská pomstychtivost?

Než dosti již o ní, tím líbezněji vystoupí nyní před tebou obraz tichého a mírného Krista Ježíše. --

Je krásné jitro, nebe modré, vzduch čistý a svěží. Ty jdeš záhy z rána do práce. Slunce ještě nevyšlo, toliko na východě třpytí se jasný žlutý pruh. Po chvíli ukáže se jeden paprsek, pak zas jeden a opět jeden, a pak vyjde tiše slunce podzimní. V červenci, v srpnu tě pálilo, čelo tvé spotilo, nyní ale není více tak prudké a kráčel po nebi tak tiše a velebně jako anděl v bílém závoji.

Hle, tak vyšel na svět i náš milý Spasitel v své dobrotě a něžnosti, vezdy tichý, mírný, laskavý a milostný i co dítě, i co jinoch, i co muž. Ano stará jedna kniha vypravuje, že byl tak líbezný a milý tváře, že v Nazaretě, když někdo zármutkem sklíčen byl, říkali mu: „jdi, jdi jen k tesaři Josefu, podívej se na jeho synáčka a zármutek ti přejde.“ — A rovněž i sv. Jan Křtitel když u Jordánu ponejprv spatřil Pána Krista, učinila ta mírná tvář takový dojem na něho, že nevěda, komu by Jej přirovnal, řekl: „Ejhle, beránek Boží!“

A což, když čteš, že Petr a Jan, ba i ten bohatý celní Matouš na jediné slovo Páně: „Pojď a následuj mne!“ — vše opustili a po celý život se Ho více nespustili, nedivíš se tomu, čím to asi bylo? — Ten nebeský vzhled, to tiché oko, upřímná tvář a přívětivý hlas to byl, co jako tajemné kouzlo poutalo k Němu učeníky i lid. Arciť fariseové a ti ostatní židovští zákoníci záviděli mu to a hněvali se

nemálo, že lid od nich odvrací; avšak Ho také následovati, to se jim nezdálo a proto Ho jen trpce sužovali.

A co, neměl-li Spasitel kolikráte dosti příčin těm bezbožníkům ukázati, co je a kdo je a jak může trestati, když chce? Ale udělal to? — Hádal, vadil se kdy s někým, peskoval koho? Fariseové a Saduceové vynasnažovali se nemálo, přivésti Ho do hněvu a hádky, aby se přenáhli a něco řekl, proč by Ho u vrchnosti žalovati mohli. Ale Spasitel náš viděl do jejich ošemetného srdce, viděl, jak falešně a špatně o něm smýšlejí, a nikdy ani křivého slova neb nadávky jim neřekl.

„Ale přede,“ namítneš mi, „se na ně rozhorlil a nazval je hady a plemenem hadím, Herodesa pak lišákem!“ — Pravdu máš, příteli, ale věz, že byť i dva řekli jedno slovo, není to přede totéž. Ten řekne slovo sladké jako med a přede bodne do srdce jako jedovaté žihadlo; protože přichází ze zlého srdce, a ten ostrý vzhled, rozdurděná tvář a hlas podrážděný to prozrazuje. — Na př. může-li býti laskavějšího slova nad ten pozdrav: „Zdráv buď mistře!“ a přede jím Jidáš hroznou zrádu spáchal.

Mluví-li ale Kristus Pán někdy ostré, káravé slovo, jest z něho znáti lásku Božského Srdce Jeho a útrpnost s hříšným, zatvrzelým člověkem. On ho varuje před záhubou, do níž slepě běží, chyby a poklesky jeho kárá veřejně, nikdy pak nemluví o nich za zády. On praví lidu: „Fariseové a zákoníci sedí na stoličích Mojžíšových, všecko tedy, co vás učí, činite a držte, podle skutků jejich ale se nespravujte!“ — Když ale věděl Spasitel, žeby přísné pokárání co pomohlo, plánil, káral přísně, ale vždycky v tichosti, v mírnosti, tak že, kdo zdravý rozum měl, nemohl se proto na Něho hněvati.

Ten dobrý lid Jej proto nade vše miloval nechtěje se ani od Něho odloučiti. A tak se na Něm samým vyplnilo Jeho slovo, že tiší zemí vládnouti budou; nebo cnost tato má takový půvab a krásu, že všechny dobré lidi bez lsti a klamu sobě získá a nakloní.

Co bych si tedy vroucněji přál, než aby všickni, aspoň čtenáři a čtenářky „Školy“, této krásy a půvabu dosáhli!? A jak toho docíliti?

Již vím. Čítám také někdy noviny a sice nejraději tu poslední stranu, kde se světu oznamují a nabízí všechny možné i nemožné věci. Tu zábavy, výlety, divadla a koncerty, plesy a věnečky; vedle zas nejnovější módy šatů, pařížské klobouky a slunečníky; pod tím byty i celé domy, pole i statky a zase nejnovější lahůdky; mezi tím sklad rakví, medicíny, prášky a pilulky k zahojení všech možných neduhů lidských i dobytčích; tu zas rozličné mastě a pomády, kapky a voňavky pro zrůst a barvení vlasů i vousů, k zachování mladé bílé pleti a zubů, i vynálezy k navrácení uvadlé krásy těla atd., samé to neklamné, světoznámé a jinak vychválené i privilegované prostředky — ale z většího dílu jen k vymámení peněz lidu, jak se už mnohý kupec přesvědčil.

Mohou-li ale takových klamných věcí v novinách nabízet, proč bych i já nemohl oznámiti P. T. obecnstvu něco k udržení a dílem i k navrácení krásy a příjemnosti tváře — když prostředek taký skutečně znám? Podávám tedy aspoň tuto ve „Škole“ následující inserát:

N á v ě š t ě !

**Důležité pro všechny, kteří se lidem chtějí líbiti a nevyhnutelné
náturám prehlivým.**

Jediný neklamný, aspoň nikdy škodlivý prostředek, který tváří lidské, byť i stářím svráštělá aneb jakoukoliv nemocí zohyzděna byla, té největší krásy, příjemnosti a půvabu dodává k naklonění si srdcí jiných jest:

Pravá křesťanská mírnost a tichost!

velmi lacino k získání u sv. Matouše kap. XI. 29.*)

Cena neobnáší nic víc, než horlivé a neunavené se přičinění.

P. S. Měl-li by ale někdo z váženého obecenstva chuť sama sebe v nejkratším čase zohyzditi a s celým světem se znepráteliti, i tomu mohu posloužiti — nejlepší k tomu prostředek jest v listu sv. Pavla ku Galatským kap. V. v 15, 20, 21.**)

*) Oněm z vážených čtenářů, kteří sami bible nemají, podávám prostředek ten tuto zdarma: „Vezm'čto jho mé na se a učte se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný srdcem; a naleznete odpočinutí duším svým! —
Spasitel.

**) Prostředek ten zní: v 15. „Jestliže se pak ve spolek koušete a hryzete, hleďte, abyste jedni od druhých nebyli zkaženi!“ v 20. modloslužba, čáry, nepřátelství, svárové, nenávisti, hněvové, vady, různice, roty. v 21. závisť, vraždy, opilství, obžerství a těm podobné věci . . .

Avšak nejen krásným a milostným činí člověka tato cnost na těle i na duši, ale jak výslovně Kristus Pán řekl, má i tu vlastnost, že mu ten pravý pokoj a mír duše zjedná — „naleznete odpočinutí duši své!“ —

Milý čtenáři, není-liž to přeutěšený pohled na to nebe noční, kde tisíce a tisíce hvězdíček podle sebe a nad sebou a za sebou táhnou a sice tak pokojně a tiše, bez hluku a zmatku, každá na dráze od věků jí vykázané běží, třpytí se a svítí.

Představ si takovou rodinu, obec a společnost lidskou, kde by všickni oudové tak tiší a mírní byli jako náš Spasitel, tak že by i zlá vůle jiných nebyla s to je rozhněvati a rozvaditi — není-liž pravda, mezi takovými bylo by sladce přebývati, jako mezi anděly, rok po roce nebylo by slyšeti žádného křivého slova, žádné kletby ani nadávky.

Nuže přáteli, jak pak kdybys aspoň ty sám začal hned v tomto měsíci Spasitele svého následovati a v domácnosti své jako tichá hvězda svítil. Ostatní by jistě činili dle tebe a v domě vašem brzy by se uhostil svatý pokoj, poklid a mír, jaký je tam mezi hvězdami na nebi.

O dvou nábožných poustevnících vypisuje legenda poučný příklad. Starý otec totiž vyprávěl jednou bratrům, kterak se lidé na světě sváří, dlouhé hádky a procesy vedou. Jeden z mladších bratrů, který od mladosti trávil život na poušti a světa ani nepoznal, nemohl pochopiti, jak to může býti? Starý otec mu to chtěl vysvětliti, jak mezi lidmi sváry a různice povstávají. Posadil se proti němu, položil do prostřed cihlu a poučoval ho, aby si na ni jakožto na svůj majetek právo činil. I uposlechl

učení, položiv ruku na cihlu dí: ta jest moje! — Stařec ale také po ní sahá a volá: „Ne, mně náleží — má je!“ — Druhý na to ale zcela tiše: „Nu pakliže tvá je, vezmi si ji!“ — a bylo konec. Tak i pouhý pokus nápodobení hádky se zmařil. — Hle, kdyby byli všickni lidé tací, co by mohlo na světě pokoj rušiti? —

Než vím, co si asi teď tak mnohý z vás čtenářů myslí. Myslí si asi tolik: „Dobře, dobře, pane pisateli, vám je snadno o pokoji mluvit a ještě snadněji psát, sedíte bezpochyby kdesi v klášteře, celý den sám a sám v cele, s ostatními bratry žijete v svornosti a s jinými lidmi nepřijdete do styku, vám je snadno o domácím pokoji, o tichosti a mírnosti srdce kázati, ale našinec musí žít ve světě, v četné rodině, nebo v dílně mezi kamarády. Já, já, — co se mne týká — každého bych nechal v pokoji, kdyby jen také druhí člověku pokoj dali!“ —

Však počkej, počkej přítelinku! ty jsi tedy toho mínění, že v tvém stavu, v těch okolnostech a poměrech, v jakých ti žítí jest, nelze ti pokoj a mírnost zachovati? — Ale pověz mi, chtěl bys tyto věci s Kristem Pánem si vyměnit? Chtěl bys jen jeden den s takovými lidmi obcovati, s jakými On ustavičně a zvláště v posledním den svého života obcoval? S Jidášem, který by tě za všecku lásku tvou zradil a zapřel; s přátely, kteří v nejhorší nouzi by tě opustili; s Kaifášem, Anášem a Pilátem, kteří by tě beze vší viny odsoudili; s necitelnými surovými žoldnáři, kteří by tě pěstí v tvář bili, plivali, do krve bičovali, všeliký jen možný posměch a týrání ti činili; se sousedy, kteří by tě na smrt vlekli a v poslední hodince ještě ti klnuli a spílali? — Nuže, chtěl bys na Jeho místě býti? a vydržel bys to bez nejmenší nevole a naříkání, bez nejmenší výčitky a netrpělivosti? A viz, Ježíš Kristus byl předc o něco více než ty, a On trpěl jako ovečka, kráčel jako beránek tiše a mlčky mezi katany, všechno hoře v srdci ukrývá a všechno snáší, ani se neozve až do posledního okamžení, a tu otvírá-li ústa, je to k modlitbě za smilování Boží nad jeho katany, a pak umírá pro ně z lásky a útrpnosti!

Hle, takový příklad ti dal Spasitel a tudy snad má právo říci: „uč se ode mne býti tichým a mírného srdce,“ i když máš s protivnými ti lidmi co jednati. On to nežádá jen od tebe, nýbrž ode všech svých věrných křesťanů bez výminky, a On bezpochyby věděl, že všickni nebudou v klášteře neb na poušti žít.

Či myslíš snad příteli, že člověk, i když všech lidí se vystříhá — vystříhá se také vší zlosti a hněvu? O nikoliv, poněvadž nosí sám v sobě to hnízdo, to plemeno zlosti a násadu netrpělivosti a všeho nepokoje, a musí se učit sám s sebou mírně zacházeti. Že tomu skutečně tak, přesvědčil se jiný mnich. Byltě také, jak říkáme, z horka nakvašen a často pro nepatrnou věc s bratry v klášteře se pohádal; pokaždé ale byl toho mínění, že jen bratří toho vinni jsou. I opustil tedy klášter a odebral se na poušť, aby ho žádný nepokoušel a nedráždil. Než, zapomněl také svou náтуру v klášteře zanechati a proto se mu přihodilo, že sotva několik dní v jeskyni své tiše strávil, již u velký hněv upadl. Z nepozornosti porazil totiž džbán s vodou a to jej tak dopálilo, že chopil džbán a o zem jím mrští, že se na kusy rozbil. Teď ale poznal a viděl, kdo je příčinou nevrlosti jeho, a kde ta zlost vězí — totiž v srdci vlastním, a že ani samota, ani poušť neučiní člověka beránkem. Po této zkušenosti vrátil se opět do kláštera, tu učil se sebe přemáhati a s ostatními bratry měl vždy pokoj.

„Ale,“ namítneš mi snad zase, milý čtenáři, „to je velmi těžká věc, pořád jen na sebe pozor dávat, bych se nepřeháhlil.“ —

Ba právě příteli, dětská hra to není žádná; ale ty už také víš, potřeba-li, kde hledati pomoci. Již jsem ti to nejednou pověděl, že v nejsvětějším Srdci

Páně jest nejen símě cnosti, ale i pramen vši síly k nalezení, kterouž posilněn všecko zmůžeš. Jdi tedy i v tomto měsíci k onomu prameni a mískou důvěrné modlitby čerpej z něho vody mírnosti k ochlazení své horké krve. To by byl jeden prostředek.

Druhý nás učí sv. Ignác z Loyoly, a ten jest: každého dne z rána učiň si předsevzetí, že mírným a tichým budeš aspoň do poledne. V poledne pak zpytuj svědomí, zdalis předsevzetí splnil. Chybil-liš, pros Boha za odpuštění, ulož sobě malou pokutu a obnov předsevzetí, že odpoledne chybu napraviš. U večer pak před spaním učiň podobně jako o polednách. — Příteli, zkus to tak jen jeden měsíc a uvidíš, že se tvá horká krev ochladí. Sám sv. Ignác byl od přírody horkokrevný, ale tímto přísným zpytováním svědomí přivedl to tak daleko, že by byl člověk myslel, že nemá ani žádné žluče a krev jako led studenou; tak tichý, mírný a snášlivý dovedl býti.

Třetí prostředek k mírnému nakládání s bližním dává nám zas písmo sv. na ruku. — Patříš-li milý čtenáři na tu nepravost a bezbožnost světa nynějšího, nepomyslíš jsi u sebe nikdy: jak to jen možné, že Bůh nebeský je k nám lidem ještě tak trpělivý a shovívavý? — Jen si představ, že bys ty musil na Jeho místě jen jeden den vládnouti nad světem, že bys seděl tam vysoko, vysoko v nebi na trůnu v plné kráse a velebnosti, a hleděl dolu na ty miliony a miliony lidí, kteří jako nepatrní mravenci hemží se tu po zemi. A tito tvoji malí tvorové, tvoje dítky by se ti rouhali a spílali, zlořečili a proklínali by, před tvýma očima tropili by, co jen zlého mohou, nespravedlnost a nemravnost proti tvé vůli a záповědi, hněvali a uráželi by tě v té chvíli, kdy jim dobrodiní podáváš, ano vysmáli by se i hrozným metle tvé: příteli řekni, jak by ti bylo? Vid, že bys to ani hodinu nevydržel, ale bleskem a hromem do nich bys bušil, oheň a síru s nebe poslal a rozšlapal to bídné nezdárné pokolení lidské. Nuže, a jak medle ten veliký Bůh tolik měsíců a let, ba století to snese a k tomu ještě tak laskavě a šetrně s lidmi zachází?

Na tuto otázku odpovídá nám Kniha Moudrosti v 11. a 12. kap. Opsal bych ti sem celou tu kapitolu, kdyby nebyla tak dlouhá, zatím se musíš spokojiti jen s tímto: „Miluješ všecko, cožkoli jest, a ničehož nemáš v nenávisti z těch věcí, kteréž jsi učinil; aniž pak jsi co nenávidě ustanovil neb učinil. Ale ty ušetřuješ všech věcí, protože tvé jsou, Pane, jenž miluješ duše! — Ó jak dobrý a líbezný jest Pane duch tvůj ve všech věcech. Ty Panovníče mocný s tichostí soudíš nás a spravuješ nás s velikou vážností.“

Rozumíš tomu? Bůh sice může bezbožníka potrestati třeba pouhým dechem svým; nečiní to ale proto, že má i před ním jakousi vážnost, a šetří jej, poněvadž sám ho stvořil. — A co z toho následuje za naučení pro tebe? Měj i ty vážnost před svým bližním, a tenkrát, když tě to zas k nevrlosti, netrpělivosti, k hrubým slovům proti bližnímu bude popouzetí, zpomeň si, že bližní tvůj je dílo všemohoucnosti Božské, že je syn tvého nejvyššího Pána, dítko lásky, dobroty a moudrosti Boží; budeš se pak moci ještě tak nelaskavě, surově a urážlivě k němu chovati? opovázíš se ještě s královským synem tak nešetrně jednati?

Nuže, pohlížej ode dneška na každého člověka okem Božím, a pak i tvé srdce se brzy obrátí a bude tak tiché, mírné a pokorné jako Božské Srdce Spasitele tvého. Pak vykvete v něm ta něžná „resedka“ a vůní svou bude působiti radost Bohu na nebi a na zemi osladí a oblaží život tvůj i bližních tvých.

Modlitba.

andělíčku strážný duchu
Řid mne v svůdném světa ruchu,
Při zápasu s hříchem při mně stůj,
Před nákazou duši opatruj.

Abych na pozemské pouti
Mohl dítkem Božím slouti,
Veď mne mocnou rukou ku Bohu,
Ať vždy plním svatou úlohu.

S pokušením v tuhém boji
Nedej klesnout mdlobě mojí,
Rámě a hrud naplň odvahou,
Vítězně ať bráním duši svou.

Vnuknutí tvých vždy chci bedliv býti,
K hlasu tvému bdělý zřetel míti,
Abych ochrany tvé hoden byl,
Ztráty duše nikdy neželil.

A. Š.

Otče náš a Zdravas za zemřelé.

Když jednou sv. Meehtilda sv. přijímání za zemřelé obětovala, zjevil se jí Kristus a pravil: modli se za ně Otče náš. Ona pak pochopila, že modliti se má tímto způsobem. Když modlitbu dokonala viděla velké množství duší k nebi vstupovati.

Otče náš, jenž jsi na nebesích! Pokorně prosím, odpusť ubohým dušičkám v očistci, že Tebe, svého milování nejhodnějšího otce, Jenž milostí svou dítkami svými jsi je učinil, nemilovaly a Tobě cti povinné nevzdávaly, nýbrž Tebe ze svého, v němž jsi stále přebývatí chtěl, vypudily. Ku smíření jejich viny obětuji Tobě onu nekonečnou lásku a čest, kterou Tvůj milovaný syn zde na zemi Ti prokazoval a tak za hříchy jejich dosti učinil. Amen.

Posvěť se jmeno Tvé! Prosím Tebe, o nejdobrotivější Otče! odpusť dušičkám zemřelých, že sv. jmeno Tvé zde důstojně nectily a pořádku zbožně na ně pamatovaly, nýbrž často je nadarmo braly a neslušným životem svým jména křesťanského nehodnými se staly. Na dostučinění za hříchy jejich obětuji Tobě neporušenou svatost syna Tvého, jenž slovem i skutkem svaté jméno Tvé proslavil. Amen.

Přijď království Tvé! Prosím Tebe, dobrotivý Otče! odpusť duším zemřelých, že Tebe a království Tvého, v němž jedině pravý jest pokoj a věčná sláva, nikdy horlivě nehledaly a po něm netoužily. Za tuto jejich vlažnost, která při všem dobrém je provázela, obětuji Tobě onen nejsv. zápal syna Tvého, kterým stále dychtil učiniti je spoludědici království svého. Amen.

Bud vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi! Prosím Tebe, dobrotivý Otče! odpusť dušičkám zemřelých, že vůli Tvé svaté se protivily a přechoť často po vlastní své vůli jednaly a hříšný život vedly. Za tuto jejich neposlušnost přináším Tobě v nábradu úplné sjednocení sladkého Srdce syna Tvého se svatou vůlí Tvou, a neobmezenou Jeho poslušnost, kterou Tobě poslušen byl až ku smrti kříže. Amen.

Chleb náš vezdější dej nám dnes! Prosím Tebe, nejmilostivější Otče! odpusť duším v očistci, že sv. Tělo Ježíše Krista, které v nejsv. svátosti za pokrm nám zanechal, nepřijímaly s pravou touhou, zbožností a láskou, nýbrž že mnohé nehodně, jiné pak velmi zřídka neb dokonce nikdy ho nepožívaly. Za tyto jejich viny obětuji Tobě vroucí lásku a nevýslovnou touhu milého syna Tvého, s kterou drahocenný poklad svůj nám k požívání zanechal. Amen.

Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme svým viníkům. Prosím Tebe, dobrotivý Otče! odpusť duším zemřelých všechny hříchy,

obzvláště ale, že těm, kteří jim ublížili, odpustiti nechtěly a nepřátely své nemilovaly. Na dostučinění za jejich hříchy obětuji Tobě onu modlitbu, kterou umírající syn Tvůj na kříži za nepřátely své se modlil. Amen.

A neuveď nás v pokušení. Prosím Tebe, o nejdobrotivější Otče! odpusť duším zemřelých, že chťiřům a žádostem nezřizným neodporovaly, nýbrž často ve spojení s ďáblem a jeho tělem mnoha hříchů se dopustily. Za tyto jejich nesčetné hříchy kladu na oltář Tvého nestihlého milosrdenství ono přeslavné vítězství syna Tvého, které nad světem a ďáblem zvítěziv si vydobí. Přijmi též, dobrotivý Otče, na smíření onen sv. život, který milý syn Tvůj zde na zemi vedl, jakož i všechny jeho námahy, práce, sebezapírání a konečně bolestné Jeho utrpení a potupnou smrt. Amen.

Ale zbav nás a je od zlého a všech trestů pro zásluhy svého syna, Ježíše Krista a uveď nás s nimi do říše své slávy, kdež bychom věčně se radovali a Tebe velebili. Amen.

Zdravas Maria! matko milosrdenství, pohled milostivě na své zubožené a truchlé dítka, které v plamenech očišcových bolestně strádají. Prosíme Tebe pro tu velikou radost, kterou jsi od anděla pozdravena pocítila, smiluj se nad bídnými a pošli jim sv. anděla, by stejně radostný přinesl jim pozdrav a kýžené vysvobození z jejich trápení jim oznámil.

Milosti plná! Vyžádej jim u Boha milost, milosrdenství a odpuštění těžkých trestů, které nyní trpí.

Pán s Tebou! On Ti nic neodepře, nýbrž prosbu Tvou vyslyší a duším v očišci milostivě k pomoci pospíší.

Požehnána jsi mezi ženami, ba mezi všemi celého světa tvory! Požehnej, oblaž a potěš svou mocnou přímluvou trápené duše a zbav je svazků ďáblových.

A požehnaný plod života Tvého Ježíš, jenž jest celého světa Spasitelem, kterého Ty, o pauno! bez bolesti jsi porodila. O milosrdný Ježíši, Ty milostný plode Ježího neporušeného panenství, smiluj se nad ubohými dušemi! O matko milosrdenství přispěj jim k pomoci!

Svatá Maria matko Boží! Ty předivná matko panenská, pros za nás hříšné a za ubohé duše v očišci, nyní a vždycky, zvlášť ale v hodinu smrti naší, a jako jsi jim v posledním boji pomáhala, tak při nich stůj i v těžkém jich trápení a zajetí, aby Tvou mateřskou přímluvou vysvobozeny dostaly se z trápení svého do věčné radosti, ze své bídy a úzkosti do nehybnoucího pokoje a blaženosti, kde by s Tebou a kůry nebeskými věčně se radovaly. Amen.

Odpůrcům pouti.

Ážeš se, proč asi máteř Boží
Na málo jen místech divy tvoří?
Odpověz mi, odkud známá náhoda,
Po skromnu míst že má příroda,
Z nichž jen léčivá se prejšťí voda?

Příchod království nejbh. Panny Marie.

(K slavnosti narození P. Marie.)

Kniha rodu Ježíše Krista, jonž se narodil
z Marie Panny.

Jest jedna stará pověst, že v pradávných časích žil jeden zbožný poustevník, horlivý ctitel Bohorodičky, v hlubokém lese o samotě a každoročně právě na 8. září slýchal přelíbezná, radostná zpěvy. Nemohla si nijak vysvětliti, odkud ty zpěvy a ta tajemná hudba pocházejí a co mají znamenati, prosil Pána Boha vroucně o poučení. I obdržel za odpověď, že to slaví kůry andělské památku narození Panny Marie, své královny. Poustevník prý pak ihned šel to oznámit sv. Otcům v Římě a tento ustanovil pro celou církev tuto slavnost, aby i na zemi se rozléhaly radostné zpěvy a chvály ke cti narození Panny Marie.

Co na té pověsti jest pravého, nebudu rozebírat, to ale jest jisto, že narození Panny Marie radovalo celý svět, viditelný i neviditelný, a že nejen nebešťané nýbrž i my pozemčané máme svrchované příčiny veseliti se z toho přestátného dne, nebo z Marie Panny pošlo naše spasení, ona tedy původkyně jest i našeho vykoupení a věčné blaženosti.

Avšak Panna Maria jest původkyně našeho spasení nejen proto, že nám Krista Pána porodila, nýbrž že ustavičně nás k svému Synu vede, nám potřebných milostí vyprošuje a před nebezpečím chrání. To věděli dobře naši předkové, o tom byli úplně přesvědčeni, a proto tolik chrámů ke cti své nebeské matky, Panny Marie postavili, na tak četná poutní místa putovali a ve všeliké bídě především u Matičky Boží útočiště hledali a vždy je také našli.

Nepříteli Božímu, ďáblu, není také nic tak protivno, jako úcta k Marii Panně, proto že skrze ni nejvíce duší k spasení přichází a slávu Boží rozmnožuje — a vysílá své náhončí, nevěrce, liberalní katolíky, zhýralce ajp. především proti ctitelům Marianským, navádí je, aby tupili poutě, aby úctu Bohorodičky vyhlašovali za modlo-

službu, za něco člověka nehodného atd. a bohužel podařilo se mu mnohého vyrvatí z počtu ctitelů Mariauských, vylouditi z ochranného pláště nebes královny.

Abychom se ale nedali nijak zviklati v úctě naší nebeské Matky, zděděné od našich zbožných praotců, nýbrž raději v ní vždy více prospívali, připomínáme, co jistý zbožný sluha Páně víc než před půl druhým stoletím vnuknutím Božím nám odhalil o poměru Panny Marie k nám, což ale teprv před nemnohými roky v jeho spisech nám se objevilo. Mluvíme totiž o ctihodném Ludvíku Maria Grignou z Montfortu r. 1716 zemřelém, jehož spisy přísně byvše prozkoumány od kongregace ritů (posv. obřadů) r. 1853 veřejnosti podány byly.

Ze všech jeho spisů bez odporu nejznamenitějším jest „Pojednání o pravé úctě nejbláh. Panny“, v němž sluha Boží vzletu dodává nadějem našim a ukazuje nám podmínky, jak bychom v brzku naděje tyto ve skutek uvést mohli. Oznamuje nám, že, jak nepochybný jest příchod království Ježíše Krista, po němž srdce naše touží, tak jisto jest, že Ježíš Kristus nepřijde kralovati sám. Jako při svém prvním příchodu v pokoře a nízkosti Kristus skrze Marii Pannu světu dán byl, tak i při svém druhém slavném příchodu objeví se nový Adam provázen druhou Evou. „Jestliže, jakož jisto jest, království Ježíše Krista přijde na tento svět, bude to jen nutný následek uznalosti a království přesvaté Panny, jež poprvé Krista světu byla dala, a i podruhé slavný jeho příchod připraví.“

Když dílo toto zkoumáno bylo od kongregace ritů (posv. obřadů), zdálo se některým místo toto závadným pro svou podobnost ke bludům chiliasmu; avšak obhájece služebníka Božího, muž jak učený tak výmluvný, jenž potom k jedné z předních hodností na dvoře papežském povýšen byl, snadno dokázal, že očekávání duchovního království Ježíše Krista na této zemi, jež mu v dědictví dáno bylo od Otce nebeského, nic nemá společného s chiliasmem surovým a smyslným. Obrana vypadla skvěle a žaloba byla vyvrácena.

Ostatně nese kniha ctihodného Grignou-a z Montfortu sama známku pravdy na sobě v tom, že na ní vyplnilo se předpovědění, jež jí zbožný spisovatel byl slíbil. Ku kouci první její části se čte: „Vím dobře, že zuřivé šelmy budou ve vzteku svým chtítí rozsápati zuby svými dábelskými spisek tento jakož i toho, kdo nastrojením ducha sv. jej napsal, aneb alespoň budou usilovati jej pohubit v tichosti někde ve skříni, aby nikdy na světlo se nedostal.“ Předtucha tato se uskutečnila; kniha tato byla pohřbena, sotva že jednou vydána byla. Pohřbení toto tak bylo úplné, že ani dítky sluhy Božího, misináři, jichž nejlepším erbem šlechtickým je tato kniha, zdání neměli o jeho existenci. Drahocenný rukopis ten byl nalezen teprve r. 1842 šťastným řízením prozřetelnosti. Zbožný spisovatel očekával jako Jakob uložen v hrobě požehnání, jež byl přislíbil; a hlas jeho nadějný ozývá se nyní po světě, půl druhého století od té doby, co rty jeho smrtí umlčeny byly.

Okolnosti tyto oprávnují nás důvěřovati přislíbením v knize této obsaženým a prostředkům, od nichž závisí vyplnění slibů těchto. Ony jsou velikolepy. Přislubují nám ne méně než příchod království Ježíše Krista na zemi, a, jakožto následek toho, vítězství církve a znovuzrození společnosti lidské.

Jaké však jsou ty prostředky? Pravili jsme to jedním slovem: jest to příchod království Marie Panny. A jakým způsobem království toto založeno bude? — Rozšířením pravé úcty k nejbláhoslavenější Panně. Ctihodný Grignou z Montfortu předpovídá, že se utvoří spolek kněží, již všude úctu tuto rozšíří sami dávající nejdokonalejší jí příklad. Nepodrží jen pro sebe poklad tento, nýbrž pozvou

všecky pravé služebníky Ježíše Krista ku společnému jeho užívání, a ukáží jim v úplném odevzdání se službě Mariině nejsnadnější, nejúčinnější a neklamný prostředek státi se sluhy Ježíše Krista. Býti služebníky Ježíšovými a Marie, toť krátké heslo této pravé úcty k Matce Boží, jež ctihodný Grignou z Montfortu nám vštípití za úkol svůj pokládá. Vykonávání tohoto synovského poddanství záleží v tom, že všechna díla konáme s Marií, skrze Marii, pro Marii, bychom podporování mateřským jejím prostřednictvím bezpečni byli, že vše konáme s Ježíšem, skrze Ježíše a pro Ježíše: per ipsum et cum ipso et in ipso (skrze něho, s ním a v něm).

Chtějíce objasniti nauku tuto musíme milé čtenáře odkázati k oné podivuhodné knize, jež nauku tu vykládá; a nebojíme se slíbiti totéž, co slíbil P. Faber, jenž knihu tuto do angličtiny přeložil, že, kdo knihu tu přečte a dle návodu tam podaného jednati bude, potěšný z toho bude míti prospěch. Pravíť doslovně onen vynikající muž Boží:

„Nepochybuji, že, kdo knihu tuto čísti bude, miluje již Boha a želí toho, že jej více nemůže milovati; zajisté si žádá učiniti něco pro slávu jeho, přeje si rozšíření nějakého dobrého díla, příchod lepší doby, rozšíření úcty Boží: jeden po celá léta se přičiňuje, aby překonal nějakou svou zvláštní chybu, a nedaří se mu to, druhý se slzami se modlíval za obrácení rodičů nebo přátel svých, a jest sklíčen, že vzdor jeho slzám málo kteří se obrátili; tento nemá pokoje, že není dosti zbožným, onen se rmoutí, že má nésti kříž, jenž prý příliš jest těžký slabým bedrám jeho, kdežto třetí s tolikými zápasiti musí sváry a neštěstími rodinnými, že ani o spasení své dbáti nemůže; a ve všech těchto věcech tak málo prý prospívá modlitba! Čeho se jim při tom nedostává? Jaký prostředek k tomu Bůh ustanovil? Hledíme-li ku zjevením Svatých, jest to neobmezná úcta ku svaté Panně; však dobře rozumějme: neobmezené nezná mezí.“

„Marií započala spása světa, Marií má býti dokonána. Maria zůstala ve skrytí při prvním příchodu Ježíše Krista, aby lidé jsouce ještě málo poučení a seznámení s osobou jejího Syna neodvrátili se od něho a nepřilnuli příliš k ní, což by, jak pravdě podobno, se bylo stalo, kdyby osoba její se všemi podivuhodnými milostmi, jež Nejvyšší jí byl propůjčil, všem známa bývala. Že toto pravda jest, dosvědčuje sv. Diviš Areopagita, jenž praví ve svém spise, že, když ji uviděl, byl by ji za bohyni považoval, kdyby víra, v níž již utvrzen byl, nebyla jej o jiném poučila; tak velikými milostmi a krásou neporovnatelnou obdařena byla osoba její! Při druhém však příchodu Ježíše Krista Marie bude poznána a Duchem svatým všemu světu ukázána, abychom prostřednictvím jejím Ježíše poznali, milovali a jemu sloužili. Příčiny, proč Duch svatý ukryl choť svou za živobytí jejího a neobjevil ji světu, až Evangelium poněkud bylo rozšířeno, pak již tu nebude.

Bůh tedy chce v posledních časech objeviti a ukázati Marii, mistrovské to dílo rukou svých: 1. jelikož byla na tomto světě v skrytu žila a ve hluboké pokoře jako prach zemský se ponížila nebyvši vyznamenána, jakkoli byla odchovávána světu Boha Spasitele, apoštoly a evangelisty. — 2. Jsouc mistrovským dílem rukou Božích nejen zde na zemi v milosti, nýbrž i na nebesích v slávě, musí takou měrou také velebena a chválena býti na zemi od živoucích. 3. Podobna jsouc jitřence, jež předchází a oznamuje slunce spravedlnosti, jež jest Ježíš Kristus, musí napřed se objeviti, aby i Ježíš uznán byl. 4. Jakož byla cestou, po níž Ježíš poprvé k nám byl přišel, tak musí jí býti, až podruhé přijde, jakkoli ne týmže způsobem. 5. Jelikož jest bez-

pečným prostředkem a cestou pravou a neporušenou, po níž možno jistě k Ježíši přijíti, závisí to od ní, aby duše, jež ve slávě se zaskvěti mají, jež nalezly.

Kdo nalezne Marii, nalezne život, totiž Ježíše Krista, jenž jest cesta, pravda a život; nemůže však najíti Marii, kdo jí nehledá; a nemůže ji hledati, kdo jí nezná; neboť čeho neznáme, po tom ani netoužíme: dlužno tedy, abychom lépe poznali Marii než dosud, ku větší vděčnosti a slávě nejsv. Trojice. 6. V posledních těchto časech musí více než dříve objeviti se její milosrdenství, moc a milost: milosrdenství, aby láskyplně nazpět přivedla a přijala ubohé pobloudilé hříšníky, jenž zase se obrátí k církvi katolické; moc její proti nepřítelům Božím, modlářům, rozkolníkům, mohamedánům, židům a zatvrzelým bezbožníkům, jenž bouřiti se budou, aby svedli a ku pádu přivedli sliby a hrozbami všecky, jež jim jsou protivni; konečně milost její se zaskví, aby oživila a podporovala statečné bojovníky a věrné sluhy Kristovy, jenž bojujati budou pro stranu její. 7. Posléze Marie má býti hrůzou ďáblu a přivržencům jeho, vojskem sešikovaným jako k boji, zvláště v posledních časech: neboť satan dobře věda, že má již málo času, méně než jindy, ku záhubě duší, zdvojnásobí každým dnem své úsilí a boje své; brzy vzbudí nová pronásledování a strojiti bude hrozné úklady věrným sluhům a dítkám Mariiným, jež nesnadno bude překonati.

„Zvláště v těchto posledních a krutých pronásledováních ďábelských, jež stále množiti se budou až do dnů Antikristových, prospěšno v mysl si vštípati onu první kletbu, již Hospodín v ráji nad hadem vyslovil. I jest na místě vyložiti nyní poněkud věštbu tuto ku slávě přesvaté Panny, ku spáse dítek jejích a k zahanbení ďáblu.

„Nepřítelství položím mezi tebou a ženou, a semenem tvým a semenem jejím; ona potře hlavu tvou, a ty úklady činiti budeš patě její.“

„Toto jest jediné nepřítelství, jež Bůh kdy způsobil, avšak nesmířitelné, jež trvati a se zvětšovati bude až do konce světa: nepřítelství mezi Marií, svou hodnou matkou, a mezi ďáblem; mezi dítky a služebníky přesvaté Panny a mezi dítky a přivrženci Luciferovými.

„Co ďábel pýchou svou zkazil, Maria pokorou nazpět vydobyla; co Eva neposlušností ztratila, Maria poslušností zachránila, Eva poslechnuvši hada v záhubu s sebou uvrhla své dítky a ďáblu je odevzdala; Maria nejdokonalejší poslušností k Bohu spasila sebe i dítky a služebníky své a zasvětila je velebnosti jeho.

„Avšak ne kratičký jen boj způsobil Bůh, nýbrž stálé nepřítelství; nejen boj mezi Marií a satanem, nýbrž věčné nepřítelství mezi potomstvem svaté Panuy a mezi plemenem satanovým; Bůh způsobil stálé nepřítelství a nenávisť mezi pravými dítkami a služebníky Mariinými a mezi otroky ďáblůvými; mezi nimi nemůže býti žádné vzájemné lásky ani obcování. Dítky Belialovy, otroci satanovi, přátelé světa vezdy pronásledovali a ještě více pronásledovati budou všecky přátele nejsvětější Panny, jako kdysi Kain pronásledoval bratra svého Abele, Esau bratra svého Jakuba, jenž obrazem jsou spasených a zavržených; pokora však Mariina vezdy obdrží vítězství nad zpupným nepřitelem, až konečně zdrtí hlavu jeho, kde pýcha jeho sídlí; odkryje všude zlobu hadovu, zmaří hrozby jeho ďábelské, v nivec uvede zámysly jeho a chrániti bude až do konce věrné sluhy své před drápy jeho. Moc Mariina nad ďáblem zaskví se zvláště v posledních časech, kdy satan úklady strojiti bude patě její, totiž jejím pokorným služebníkům a ubohým dítkami. Budou v chu-

době a opovržení u světa a ponížení přede všemi jako pata, šlapání a utlačování jako pata od ostatních údů těla, za to však bohati na milosti Boží, jež Maria v hojnosti jim rozdávatí bude; velikými a povznešenými svatostí před Bohem, povýšenými nade všechny tvory pro horlivost svou; pomoc Boží bude s nimi, tak že v pokoře své potrou s Marií hlavu hada pekelného a vítězoslávu Kristu připraví.

„Bůh konečně chce, aby svatá máti jeho nyní více byla poznána, milována a ctěna než dříve: což zajisté nastane, jestliže vyvolení řídíce se milostí a světlem Ducha svatého dokonale plniti budou, co nyní jim sdělím. Tehdáž uží jasně, pokud víra toho dopouští, tuto krásnou hvězdu mořskou a vedení světlem jejím přijdou do bezpečného přístavu vzdor bouřím a loupežníkům mořským, poznají velikou vládkyni tuto a zasvěť se zcela službě její jsouce poddanými a jako nevolníky lásky její; požívati budou její lásky a dobroty mateřské a budou ji milovati jako upřímné děti; poznají náplň jejího milosrdenství, k ní mohou se utéci ve všech potřebách jako ku své zastánkyni a prostřednici u Ježíše Krista; v ní naleznou nejlepší, nejbezpečnější a nejdokonalejší cestu k Ježíši Kristu a odevzdají se jí s tělem, s duší, aby s ní mohli k Ježíši přijíti.“

Sotva kdo by se našel, jenž by nechtěl náležeti do počtu vyvolených, jimž ctihodný Grignou z Montfortu poslán tak slavné ukládá. Nesmíme se však spokojiti pouze sami s posláním tímto, nýbrž povzbuzovati spoluvěřících, aby s námi se spojili ke službě Matky Boží, a s nimi vzývejme slovy apoštoly Božské srdce Ježíšovo:

„Shlédniž Pane, Bože zástupů, kterak vůdcové roty své pořádají, mocnářové četné ozbrojují armády a veliká vypravují loďstva, a obchodníci na tržištích se shromažďují! Kolik zlosynů, bezbožníků, opilcův a odbojníků spojuje se každodenně ochotně a rychle proti Tobě! Jedno zapisknutí, jedno udeření na buben, jediné bodnutí tupým mečem, suchá letorost vavřínová, hvězdička nebo zlatý pásek, třemi slovy řečeno, pouhý dým hodnosti, prázdné slovo, padlá zvířecí choutka do pole svolá vojska a sešikuje pluky, shromáždí obchodníky, napluť domy a tržiště, pokryje zemi a moře nesčíslným množstvím zavržených, jenž, ačkoli mezi sebou rozdělení buď vzdáleností místa, buď nestejností vtipu, buď vlastními zájmy svými, předce všickni hned se spojí k boji proti Tobě pod praporem a vedením ďáblovým.“

A my, veliký Bože! jakkoli tak čestno, prospěšno a sladko jest, Tobě sloužiti, nikdo neprohlásíme se pro stranu Tvou? Nikdo nepostavíme se pod Tvůj prapor? Nikdy nepovstaneme jako sv. Michael u prostřed bratří svých horlivostí vznati pro slávu Tvou s heslem: Kdo jako Bůh?

„Ach, kéž bych mohl všude volati: Hoří! hoří! hoří! Pomoc! pomoc! pomoc! Hoří v domě Božím! hoří v duších lidských! hoří ve svatém stánku Božím! Ku pomoci bratřím vražděným! ku pomoci dítkám rdoušeným! ku pomoci rodičům odpravovaným! Kdo jest Hospodinův, spojíž se se mnou!“

Přijďtež dobří pastýřové duší po celém křesťanském světě rozšíření, přijďtež vy, jenž skutečně v boji stojíte, přijďte vy, již jste byli svět opustili a pohroužili se do samoty a pustiny, vy všickni přijďte a spojte se s námi: síly spojené silnějšími se stávají, abychom pod praporem kříže utvořili armádu dobře sešikovanou a k boji připravenou, a útok společně učinili na nepřátele Boží, kteří již na poplach zvoní. „Povstaň Hospodine a rozptýlí se nepřátelé Tvoji. Povstaň Hospodine, proč váháš? Povstaň Hospodine!“

Ludovika Lató v Boadénu.

(Louisa Lateau v Bois d'Haine.)

O sv. Františku Serafinském je známo, že měl na rukou a nohou, jakož i v boku rány Krista Pána, aneb užijeme-li latinského slova, že byl „stigmatizován“, a církev sv. slaví toho památku dne 17. tohoto měsíce. Avšak církevní letopisy vypravují nám i o jiných nábožných lidech, kterým Bůh podobnou milost udělil. Ano i za našich dob neschází podobných zázraků. — V nejnovější době psalo se mnoho v katolických i nevěreckých časopisech o takové stigmatizované panně v Belgii. Jistý kněz Kolínského diecése popsal události, týkající se oné stigmatizované panny ve zvláštním spisku. Podáváme tuto, co se nám zdálo důležitého pro naše čtenářstvo. *)

Světová pověst o belgické stigmatizované panně vzbudila ve mně — píše onen kněz — zvědavost a touhu, abych vlastníma očima zázrak ten spatřil. I žádal jsem tedy ještě s jedním ze svých přátel faráře v Boadénu (Bois d'Haine) písemně o dovolení, abychom Ludoviku mohli navštívit. Poněvadž na náš list žádná odpověď nedocházela, domnívali jsme se, že žádosti naší vyhověno. Vydali jsme se tedy na cestu. Ač přímější cesta z říše jest Lutich-em, Namur-em a Charleroi-em, my si zašli Brussel-em, majíce tu nějaké pořízení.

Zdrželi jsme se poněkud déle v Brusselu; proto jsme teprv ve čtvrtek k 10. hod. po 1½ hod. trvající jízdě do Manage dorazili. První naší starostí ovšem bylo najíti si nocleh. I zašli jsme do prvního hostince, žádali nocleh — tam ale nebylo více místa. Podobně jsme pochodili i v druhém hostinci (více hostinců ale v Manage není). Co nyní počíti? Radili nám, abychom si zajeli do ½ hod. vzdálené vsi Fait. tam prý nalezneme jistě přístřeší. I to nám nebylo po chuti, ana noc byla již na krku a my celí unavení nechtěli se vydati opět na cestu v docela neznámé krajině. Nevím, kde bychom byli nocovali, kdyby se nám nebylo poštěstilo najíti nocleh v soukromém domě, kde jsme ovšem velikého pohodlí neměli — přec ale přístřeší.

Již v hostincích jsme se dozvěděli, že všichni cizinci, ježto se tam ubytovali, za tím samým účelem do Manage přišli, jako my.

Druhého dne ráno vypravovala nám naše ubytovatelka, že již o ½6. hod. několik cizinců se do Boadénu odebralo, doprovázejíce kněze, nesoucího velebnou Svátost, k stigmatizované panně. Stává prý se to vždy o 6. hod. ráno a kněz ten bývá obyčejně nějaký cizí nocující u faráře.

Sedíce při snídani rádi bychom se byli od naší přívětivé hostitelky něčeho o Ludovice Lató-ové dozvěděli. Vybídli jsme ji tedy, aby nám pověděla, co jí o Ludovice známo. Vypravovala nám, že v pátek Ludoviku ještě nikdy neviděla, a že pochybuje, zdali kdo z Manage, ano zdali kdo z Boadénu, vyjímaje ovšem vážené jisté osobnosti, při zázračných dějích v chýši stigmatizované Ludoviky již byl přítomen. Přístup tam není tak snadný. Kdo chce extatickou pannu viděti, musí míti určité povolení od faráře. To uděluje ale farář jen osobám jemu od vznešených osobností doporučeným. Farář Niels nedělá prý dlouhých okolků, komu nedovolil, ten musí s nepořízenou odejíti. Přišli prý lidé do Boadénu, aby stigmatizovanou pannu viděli, z krajin kolik set hodin vzdálených, jiní kolik neděl zůstali v Manage a přece se jim nepodařilo Ludoviku v ekstazi (u vytržení) spatřiti. Vypravováním tím nebyli jsme velice potěšeni,

*) Ostatně bylo o L. L-ové i od redaktora „Germanie“, P. Majunke-ho, který ji sám byl navštívil, obsírně pojednáno a pojednání jeho shoduje se úplně s touto zprávou.

neboť mohli jsme se i my nadáti, že budeme též odbyti, aniž bychom Ludoviku u vytržení spatřili.

Hovorná naše hostitelka znala Ludoviku a ostatní údy rodiny Lató již téměř 20 let. Jsou to, jak pravila, chudobní, ale nábožní a poctiví lidé. Že nyní chýší jejich tak často cizinci navštěvují, mají za největší neštěstí a ničeho si tak toužebně nepřejí, než aby opět mohli pokojně a sami pro sebe žít. A kdož by jim mohl takové přání zazlít, pováživ, jak velice těmi rozličnými návštěvami ve svém poklidu a pořádku vyrušování bývají! Tak se dá i vysvětliti, proč sestry a matka Ludovičina návštěvy cizinců tak chladně, ano mrzutě přijímají. Prosily prý již i biskupa Tournayského, aby cizincům návštěvu v jejich domku zakázal. Peněz a darů — vypravovala hostitelka dále — nepřijímají pražádujích, a velice by je urazil a popudil, kdo by je jim nabízel. Ano ani devotionalia, jako růženců, obrázků atd. od nikoho nechtějí přijmouti, bojíce se, aby tím počet navštěvovatelů se nerozmnožil. Mimo malou chýši a malou zahrádku nemá rodina jiného majetku. Výživu zaopatřují tři dcery šitím pro lidi. Práci jim obstarává několik nábožných paní. Po smrti otcově byla rodina u veliké nouzi; nyní ale výdělek dcer dostačuje, aby se všechny potřeby v skrovné domácnosti zapravovaly. — Tolik jsme se dozvěděli o rodině Lató-ové od naší švitořivé hostitelky.

Ludovika jest nejmladší ze tří sester. Matka, která před krátkým časem v stáří 60 let zemřela, byla poslední dobu svého života neustále churavou. Otec zemřel již několik neděl po narození nejmladší dcery Ludoviky na neštovice. Byl pilným a pracovitým dělníkem v blízkých železných hutích. Z uspořených peněz vystavěl si na poli od své manželky zděděném domek až dosud v rukou rodiny jeho se nacházející. Ludovika narodila se 30. ledna 1850. Již několik neděl po svém narození nebezpečně onemocněla, tak že jen zázrakem smrti ušla. Nakazila se totiž neštovicemi od svého otce. Matka byla tehdy ještě nemocná, an porod Ludoviky byla by skoro životem zaplatila. Sousedé bojíce se nákazy vyhýbali se domu Lató-ovu. Domácnost a obsluhu nemocných měla slabá ještě nejstarší dcera na starosti. Bída byla v domku skutečně veliká. Konečně slitoval se nad ubohými jistý daleký příbuzný. Přišel do chýše našel 2 měsíce starou Ludoviku na úmor. Obkladky, kterými lékař dítě před týdnem byl obložil, byly suchy a ztvrdly jako kámen; dítě černé jako uhel. Otcovskou péčí lidumilného příbuzného Ludovíka v krátké době okřála. K úplnému uzdravení matky bylo 2½ leta třeba. V stáří asi 2 let opět byla Ludovika v nebezpečení života. Hrajíc si s dětmi ve vesnici, padla do rybníka, z něhož ji zdánlivě mrtvou vytáhli a teprv po dlouhém namáhání opět k životu přivedli.

Ludovika vyrostla v největší chudobě a nouzi. Kdežto matka neustále nádennickou prací zaneprázdněna mimo dům dlela, byly děti doma v největším nepohodlí samy sobě ponechány. V zimě byly skřehly, an nebylo čím zatopiti a nejednou musely si večer ulehnouti, aniž by byly sousta pojedly. V stáří 8 roků stala se Ludovika ošetřovatelkyní jisté staré choré paní. Později navštěvovala asi 5 měsíců školu, kde se nejhlavnějším pravdám sv. náboženství a poněkud čísti a psát naučila. V učení jevila velikou píli a vše snadno pochopovala, jen bohužel že tak krátká doba jí poskytnuta byla k návštěvě školy. V stáří 11 roků přistoupila ponejprv ke sv. přijímání, pak odešla k své 78leté tetě do Manage, aby ji ošetřovala. Počínala si zde, jako by byla již dospělá, jevíc náramnou činnost. Ve dne konala pilně domácí práce, noci na mnoze probděla u lůžka své staré nemocné tety, která po dvou letech v její náručí skonala. Po smrti tetině vstoupila do služby k jisté paní

v Bruselu. Již po 7 měsících ale musela ze služby vystoupiti ochuravěvši následkem štouchnutí kravou na pastvě. Odebrala se domů. Opět zdraví nabyvši vstoupila do služby k jednomu nájemníku v Manage. Odtud pak ku přání své matky vrátila se navždy do svého otcovského domu.

Již od útlého mládí jevila Ludovika neobyčejnou nábožnost. Dříve ještě než učila se znáti pravdy sv. náboženství, již při své denní práci ráda se modlila a rozjímala. Od svého prvního sv. přijímání měla jedinou touhu, aby denně mohla k stolu Páně přistupovati, a jakmile jí to zpovědník dovolil, nikdy neopomenula každého rána se svým nebeským ženichem ve sv. přijímání se spojovati. Nábožnost její nebyla nikterak přemrštěná, hledaná, líčená, ale upřímná. Sloužila Bohu v pokoře a prostotě ducha, především věrným konáním svých povinností, horlivou modlitbou a nábožným rozjímáním, oživována jsouc účinnou láskou k chudým a nemocným. U vykonávání milosrdných skutků, ač sama chudá a slabá, jevila takovou hrdinnou mysl, jakouž se jen zvláštní milostí a silou nadané duše označují. K potvrzení toho uvádím jen jeden příklad.

Když r. 1866 cholera i její rodinnou vísku zasáhla a děti rodiče své ze strachu před nákazou opouštěly, a nikoho tu nebylo, kdo by byl mrtvé pochovával, tu Ludovika vrhla se k nohám své matky, snažně ji o dovolení žádajíc, aby ubohé umírající těšit, je na poslední cestu připravovat mohla. Jako anděl chodila 16letá Ludovika od domu k domu, nemocné ošetřovala, umírající k smrti připravovala, umrlé do rakví ukládala, rychlé pohřbení jejich obstarávajíc. Obdiv a zahanbení pojalo příbuzné, kteří ze strachu byli své domácí opustili. Vidouce takovou statečnost a obětavost slabé panny, navrátili se domů a věrně plnili svou křesťanskou povinnost ku svým nemocným spolubratřím.

Až dosud byla Ludovika, vyjímaje svrchu uvedené nehody, vždy zdravou, a ač nebyla příliš silného a mohutného těla, předc i nejtěžší práce snadno a vytrvale konala.

Na počátku r. 1867 počala ale churavěti. Zdravá barva tváře ustoupila bledosti, jídlo přestalo jí chutnat a stav ten trval až několik dní před stigmatizováním. Ano nemoc se tak zhoršila, že se již pochybovalo o jejím uzdravení. Dle výpovědi lékařů pozůstávala nemoc z nebezpečného hrdelního neduhu — k němuž se ještě všeobecné zeslabení celého ústrojí tělesného následkem velké chudokrevnosti přidružilo.

Bůh chtěl tím způsobem svou vyvolenou očistiti a na větší ještě utrpení připraviti, aby jí pak po statně přestálé zkoušce sám krvavé znaky svého milého Syna vtlačil.

Dne 18. září 1867 již očekávali její skonání. Farář našel ji bez sebe a zdánlivě již v posledním tažení. Tu započali příbuzní devítidenní pobožnost k Panně Marii La Salet-ské, a hle! umírající Ludovika otevřela oči, na jisto tvrdíc, že ozdraví. Ještě toho samého dne se vyplnilo, co předpověděla.

Než ale od Boha bylo jí určeno ještě těžších zkoušek přestáti. Tři týdny po tomto takřka zázračném uzdravení, asi v polovici měsíce října, zachvátily ji veliké neuralgické bolesti po celé levé straně, zvláště v hlavě. Ač pro bolest sotva jaké myšlenky byla schopna, předc zůstala klidnou, ano cítila se šťastnou, že může s Božským Spasitelem za své hříchy něco trpěti. V prvních měsících r. 1868 nemoc se zhoršila, pod páždí totiž vyrostla jí veliká boule, chuť k jídlu ztratila se docela, a ústama počala mnoho krve chrliti. Po celý měsíc nepožila ničeho, leč něco vody a předepsané léky.

Dne 15. dubna byla Svátostmi umírajících zaopatřena. Po zaopatření prosila Pána Boha, je-li jeho sv. vůle, aby ji opět pozdravil, aby ještě více mohla trpěti a utrpením vždy více Božskému Spasiteli se podobala. Ještě té samé hodiny ujišťovala truchlící příbuzné, že ještě nezemře, a skutečně v málo dnech byla úplně zdravou.

Již 21. dubna úplně zdráva šla do kostela, aby Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti přijala a tři dni potom dosáhla té milosti, že samými ranami Božského Spasitele vyznamenána byla.

Tolik ze života Ludoviky Lató-ové. Zevnějšek její nejeví žádných zvláštností. Ludovika jest prostá venkovská dívka méně než středního vzrůstu. V chůzi kloní se poněkud ku předu, má útlé, ale dobře vyvinuté tělo; čelo nízké, poněkud vystupující, vlasy rusé, oko světlomodré, jasné, barva tváře jest svěží a zdravá. Ač Ludovika jen tak krátký čas školu navštěvovala a mnohých potřebných vědomostí se jí nedostává, přece jeví velkou chápavost a vybroušenost rozumu, tak že snadno na nejtěžší a nejzamotanější otázky odpovídá.

Toť v krátkosti popis života a obraz mladé dívčiny, jejížto jméno za našich dob v celém světě se jmenuje, a o níž ve vícero řečích již mnoho psáno bylo a dosud se píše. Zdálo se nám za vhodné, toto popsání naší návštěvy u omilostněné Ludoviky předeslati, aby i ti čtenářové, kterým Ludovika méně známa jest, poznali, jak chudou a prostou bytost Bůh si za vyvolenou nádobu své milosti vyvolil.

Než vraťme se zpět k dalšímu líčení své návštěvy v Boadénu. Vyšli jsme z Manage do Boadénu, když jsme měli jistotu, že pan farář již z kostela domů se vrátil. Viděli jsme na této své cestě zámek Scailly, jehožto majetníkem jest dřívější belgický první ministr, Adolf Dechamps, bratr Mechlinského arcibiskupa. Cesta, u níž vysoké topoly jsou vysázeny, trvá z Manage až do Boadénu 12—15 minut. Krajina kolem Boadénu jest velmi úrodná a obyvatelé průmyslní. Spatřuješ tu úrodné pole, dobře zachovalé lesy, veliké rudné bány, vždy činné továrny. Vesnice nedaleko od sebe vzdálené jsou krásně uspořádány a svědčí o zámožnosti a blahobytu veškerých obyvatelů. Taktéž již pohled na Boadén praví ti, že obyvatelé jeho musí pilní a zámožní rolníci býti. Kousek před vesnicí, nedaleko malé sv. Hubertovi zasvěcené kaple spatřili jsme malý domek, nápadný svou čistotností. I tázali jsme se jednoho chlapce na ten domek a dostali za odpověď, že v něm bydlí rodina Lató. O pravdivosti výpovědi chlapcové jsme se přesvědčili; viděli jsme totiž do chýše jakéhosi duchovního vstupovati, soudili jsme, že to farář z osady. Později jsme se dozvěděli, že to byl P. Seraphin, kněz řádu Passionistů, jehožto biskup Tournayský již před několika lety vyslal, aby všechny děje Ludoviky se týkající poznamenával a bohovědecky zkoumal.

Domek chudobné rodiny jest červenými taškami pokryt, výška jeho až ku římse střešové obnáší asi 3½ metru, průčelí jest asi 6 metrů dlouhé. Později teprv byl domek k zahradní straně nákladem pána, u něhož Lató pracoval, rozšířen. Dvě menší, po levé straně domku se rozkládající místnosti slouží za dřevárnu a k uschovávání zahradnického nářadí. V průčelí (popředí) uprostřed jsou dvěře a po obou stranách jedno okno mřížované a zeleně barvené okenice. Vůbec, kdo bedlivě zevnějšek domku toho pozoruje, pozná, že zde musí bydlet spokojená, ale pracovitá chudina, která si zvláště čistotnosti dbá, jak to sněhobílé záclony na oknách a květiny za nimi dosvědčují.

Asi 50 kroků v pravo od domku jest železná dráha; a nížeji několik kroků rozkládá se ves Boadény s krásným, nově vystaveným, gothickým kostelem, kolem

něhož se ostatní domy a dvory vesnice druží. Kostel byl většinou vystaven z peněžitých příspěvků, kteréž navštěvovatelé Ludoviky k vystavění důstojného chrámu Božího u faráře byli uložili.

Pravilo se nám, že obydlí pana faráře jest hned vedle kostela; proto směle jsme vstoupili do nového, v pravo kostela stojícího stavení, tázajíce se po panu faráři. Paní, obklopená několika dítkami, velice vlídně nás přijala a do krásného pokoje zavedla a pak šla, jak se nám zdálo, aby nás u pana faráře ohlásila. Jak jsme se ale podivili, když po nějaké chvíli ještě mladý muž ale v kněžských šatech nás pozdravil a nám se jakožto učitel zdejší osady představil. Sdílel nám, že on obyčejně v nepřítomnosti farářově cizince přijímá, a vykládal nám široce a dalece, s jakými obtížemi jest spojeno Ludoviku u vytržení spatřiti. Matka Ludovičina jest prý na úmor nemocná a jest prý div, že již neumřela. Z té příčiny nebyl nikdo do obydlí Ludovičina připuštěn, leč na několik minut v doprovázení kněze, který velebnou Svátost přináší. Ovšem tu Ludovika není u vytržení, a jen krvácení na hlavě lze viděti. Pan farář byl nucen již i kněží, žádajícímu Ludoviku u vytržení viděti, zápornou odpověď dáti. Před 8 dny žádal jistý mladý Polák, kterýž dalekou cestu z Vratislavy do Boadénu jedině za tím účelem vykonal, aby Ludoviku viděl u vytržení, o dovolení, aby ji mohl navštívit, avšak přes všechny prosby musel s nepořízenou odejti. Napomínal nás, abychom se vzdali úmyslu dnes ještě do bytu Ludoviky připuštění býti, abychom však neopomenuli zítra na Ludoviku v kostele ovšem v přirozeném stavě se podívat.

Málomyslni odebrali jsme se nyní do bytu farářova, abychom konečně uslyšeli, zda-li účelu cesty své dosáhneme. Natrefili jsme ho doma a chvíli čekajíce byli jsme od něho přijati. Pan farář Niels jest muž více než prostřední postavy, s významnou, inteligentní tváří a asi čtyřicátník. Jest zpovědníkem a duchovním vychovatelem Ludovičiny od jejího mládí a jasný i nepředpojatý rozum jeho činí jej k tomu docela schopným. Uváží-li se veliký počet cizinců, kteří neustále pana faráře obtěžují a množství listů, kteréž jej docházejí a kteréž mu jest zodpovídati — zvláštní posel měl by prý dosti práce, aby je všechny na poštu expedoval — tu nelze se diviti, že navštěvovatele Ludoviky nepřijímá tak, jak by si toho přáli. I nám, jak jsme očekávali, stavěl překážky, že prý mu pro nemoc matčinu nemožno nás do obydlí Ludovičina připustiti, a že již dnes několik navštěvovatelů musel pro tu samu příčinu odkázati. Když jsme jej opětně prosili, aby nám alespoň na několik minut dovolil u stigmatizované prodlíti — a přesvědčiv se, že jsme do Boadénu nepřišli z pouhé zvědavosti, odpověděl nám konečně, že nám sám o sobě nemůže úplné ujištění dáti, budeme-li připuštěni, než ale chceme-li se o 2¼ hod. před domem dostaviti, že se chce u rodiny Lató-ové pokusit, několika duchovním a nám přístup vyprositi. Ještě u dveří doprovázeje nás prosil, abychom si velké naděje nečinili, že se může stát, že rodina z ohledu na nemocnou matku přístupu nedovolí.

Vrátili jsme se tedy do Manage nazpět. Odbývše si skromný oběd, pozůstávající z postních jídel, an byl pátek, vydali jsme se opět na cestu do Boadénu. Mimo očekávání našli jsme již několik lidí před domkem čekajících; pozorovali jsme 4 jeptišky a 7 paní stojících v jednotlivých skupeninách před domkem. Jakýsi Dominikán chodil u domku sem a tam, modle se breviář. I my se postavili na blízku a rozpředli hovor s ostatními navštěvovateli. Během řeči dozvěděli jsme se, že Dominikán byl z Lille ve Francii, 4 paní z Brügge, 2 z Namur-u a 1 z Tournay-e. Poslední měla bezprostřední doporučení od samého biskupa Tournayského. Všichni

ale si naříkali, že z neurčitých výpovědí farářových nemohou posouditi, budou-li k Ludovice připuštěni.

Asi po 2. hod. spatřili jsme pana faráře Niels-a ještě s 5 duchovními k obydlí rodiny Lató-ové kráčet. Po lehkém zaklepání na jedno z obou oken otevřel P. Seraphin dobře uzamčené dveře a farář vpouštěl jednoho po druhém do vnitř. 5 z paní, jakož i oněm 4 jeptiškám a onomu pánovi, který s duchovními z fary přišel, byl přístup zamezen.

Domovními dveřmi vstoupivše vešli jsme hned do světnice v pravo se nacházející, v kteréž rodina Lató-ova bydlí a pracuje. V pokojíčku v levo, spojeném dveřmi s pracovnou, ležela, jak pan farář podotkl, nemocná matka, a onen pokojíček jest též spárnou deer Latóo-vých. V pracovně, spolu též kuchyni, stojí mimo něco chatrného nábytku a kuchyňského náradí též šicí stroj, na němž Ludovika se svými sestrami výživu pro rodinu vydělává.

Odtud vstoupili jsme do jakési menší místnosti, kde v pravo jsou dveře ku pokojíku, v němž Ludovika přebývala. Pokojík ten jest asi 3 metry dlouhý a 2½ metru široký. V pravo ode dveří, naproti jedinému na zahradní stranu postavenému oknu stojí úzké železné lůžko a v něm velká poduška, červenou, bíle pásovanou látkou obtažená. Nad lůžkem jest záklenek se sádrovými soškami Panny Marie a sv. Aloisia s několika květinami a pod ním visí černý, mědí pobitý kříž z Říma sv. Otcem posvěcený, a po straně kříže několik obrázků. Hned u dveří v levo jest postaveno malé ohniště a na něm bronzová soška, představující obraz sv. Petra. Nad soškou visí fotografie ukřižovaného Spasitele dle vzoru od Karla V. shotoveného obrazu, dále fotografie Pia IX. a obrázek svaté hlavy s trnovou korunou.

Ludovika seděla na dřevěné stoličce u lůžka postavené v jednoduchých černých šatech, na hlavě majíc stejnobarevnou čepičku, jaká v Hennegavsku u vesnických děvčat v obyčeji jest. Musím vyznati, že obtíže, jakých jsme na daleké cestě vystáli a s jakými jsme se v Manage potkali, naši mysl právě nábožností nenaplnily. Ano, když jsme před obydlím Ludovičiným ještě v nejistotě, uhlídáme-li ji, faráře očekávali, tu tuším jen zvědavost nás zdržovala, abychom přede extatickou uhlídali. Jisto jest, že touha zázrak ten vlastníma očima spatřiti měla velkou převahu nad touhou náboženského uspokojení.

Jakmile ale jsme do Ludovičina malého pokojíku vstoupili a ji u vytržení spatřili, hned jsme velkolepostí pohledu na ni byli tak dojati, že jsme mimovolně ruce k modlitbě složili.

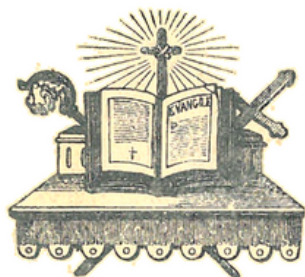
(Dokončení.)

Poutní místo sedmibolestné Panny Marie u Dobré Vody blíž Pocinovic v Šumavě.

Na slavnost Jména Panny Marie sejdou se u „Dobré Vody“ v Šumavě opět hojní zástupové zbožných ctitelů Bohorodičky, aby veřejně uctili svou Matku a důkaz podali, kde všechny obyvatelé země české, Čechy i Němce, svět nalezne zajisté v bratrské svornosti, totiž ve sv. víře katolické. Naši čtenáři budou zajisté zvědaví, jak a proč to poutní místo Dobrá Voda povstalo; nuže slyšte: Před lety na horách u Dobré Vody u Pocinovic bývala jen malá kaplička dřevěná, zrovna na tom místě, kde z hory čistý hojný pramen vody se prýští. Starodávná pověst, která

se doposud mezi tamním lidem udržela, vypravuje, že voda ta je zázračná; neb pasáčkovi tam stádo skotů pasoucímu na přímlovu Rodičky Boží zhojena najednou noha, těžce a dlouhý čas bolavá, když se byl vodou z toho pramene umyl a k Rodičce Boží se byl pomodlil. Lid Šumavský, zvláště Chodové již od pradávných časů k prameni tomu horskému putovali, Rodičku Boží vzývali a hle, mnoho nemocných z nich se uzdravilo. Jeden pozbyl nemoci své očí, jinému ozdravěla chorá ruka a tak stalo se od pradávných časů na místě tom mnoho vyléčení neduhů na přímlovu Rodičky Boží a protož zbožní obyvatelé krajiny té, čeští Chodové, nazvali pramen ten Dobrá Voda a zasvětili místo to Rodičce Boží sedmibolestné.

Čím dále tím více oblíbil si vůkolní lid místo toto. Přicházely k Dobré Vodě četné průvody, vzývaly Rodičku Boží o pomoc a vodu brali mnozí s sebou, myli si chorá místa a úlevy a brzkého uzdravení dosáhli. Byloť tedy záhodno a přání všech vůkolních Šumavanů, aby na tom místě povstal důstojný chrám Páně, zasvěcen sedmibolestné Rodičce Boží, kde by se služby Boží konati a poutě odbývati mohly. Občané Pocinovičtí všeobecné žádosti lidu Pošumavského též vyhověli. Ze sbírek po dlouhý čas konaných od zbožných poutníků a pak z obecného jmění vystavěli důstojný chrám Páně, jehož základní kamen dne 9. června 1872 slavnostně položen a roku 1875 tu neděli po jmeně Panny Marie slavnostně vysvěcen. Od té doby stal se chrám sedmibolestné Rodičky Boží středem celého Pošumaví. Každou sobotu přicházejí zbožní ctitelé Marianští z daleka navštívit Rodičku Boží, v neděli v letě odpoledne přicházejí hojné procesí, a teprv o Marianských svátcích bývají u Dobré Vody celé davy lidstva, tak že chrám Páně jich kolikráte ani dvacátý díl pojmuti nemůže, a což teprv o pouti, která se koná tu neděli po jmeně Panny Marie! tu bývá více nežli pět až deset tisíc lidí pohromadě většinou Češi, kteří přicházejí od Domažlic až od Staukov, Plzně, z Klatov, uctit Rodičku Boží; z hor Šumavských od Nýrska a hranic Bavorských přicházejí zase četní Němci. A tak Čech i Němec, neznaje žádného záští národního, spojuje se zbožností, vírou svatou katolickou a úctou k Rodičce Boží, schází se zde v bratrské svornosti. A o tom svátku velkém, pouti to u Dobré Vody, obyčejně dvousedlový Osr, jež nazývá zbožný lid Šumavský prsa Matky Boží, nejvyšší to hora v Šumavě na straně České, ač jindy obyčejně mlhami zahalen, bývá jasný a pohlíží na zbožný lid z krajin jeho poupatí a věrný jeho strážce, černé jezero v nejvyšších horách Šumavských, nad nímž strmí jezerní stěna, kouří výpary z průhledných hladin svých jako kouř kadidla k nebes královně ku oslavě. V skutku krásnějšího místa nemohl lid Šumavský zasvětit Rodičce Boží a krásnějšího si Ona nemohla též vyvoliti v celé Šumavě, kde by vyslýchala prosby svého lidu a hojila jeho rány. A na tomto překrásném místě vyslýchá Rodička Boží co královna nebeská prosby lidu svého Šumavského, tvoří tam divy hojné, a proto ten lid z daleka i z blízka přichází k ní co ku své matce, aby se skryl pod ochranný plášť mocné přímlovu její u Boha.

O Panno věrná, oroduj za nás!

 městě N. (myslím že to bylo ve Vídni) bylo jedné soboty o půlnoci u vrat duchovního při jednom kostele Matky Boží silně zazvoněno. Stará žena stála před vraty farními a prosila, aby duchovní spěšně k jistému nemocnému přišel; popsala dopodrobna ulici a dům, kdež se nemocný nachází, a šla, když se duchovní na cestu vypravil, aby mu cestou za průvodkyni byla. Duchovní kráče za ní spozoroval, že mu náhle z očí zmizela, avšak rozhlednuv se lépe po okolí, uviděl, že stojí u domu zmizelou ženou naznačeného.

Zazvonil, — avšak nikdo neotvíral. —

Konečně po dlouhém a marném zvonění otevřel jakýs starý pán v horním poschodí okno a tázal se: Kdo v tak pozdní čas se do domu dobývá? — Kněz odpověděl, že přichází, aby těžce nemocnému, ku kterémuž byl povolán, poslední útechy náboženství poskytl. „V celém tomto domě není nikdo nemocen“, odpověděl starý pán, „avšak prší velice, protož bude lépe, když ráčíte v mém bytě dokud pršet nepřestane počkat, a bude mne to hodně těšiti a to tím více, poněvadž nemohu usnouti, kteroužto chorobou velmi často trpívám.“ — Duchovní, který byl silným deštěm překvapen a již celý promoklý, přijal toto pozvání velmi rád. — Vstoupiv do světnice, uzřel na stěně obraz Matky Boží, před kterýmž lampička hořela.

„To jsem byl přece do domu uveden, kdež pobožní lidé bydlí!“ zvolal duchovní příjemně překvapen, postaviv Velebnou Svátost k obrazu Panny Marie.

„Já jsem světák, který jen v pokroku zalíbení nachází“, odpověděl starý pán suše, „a nemám žádné obluby v obrazech; avšak — z lásky k zvěčnělé mé matce, kteráž tento obraz Panny Marie ve velké vážnosti měla a ctíla, poněvadž byla velmi nábožná katolička, jsem ho zachoval, a — považte! já jsem i ten obyčej podržel, že jako má nebožka matka každé soboty lampičku u dotčeného obrazu rozsvěcuje.“

Mezi touto řečí vstoupili duchovní a starý pán do vedlejší světnice. Nad psacím stolem u stěny visela podobizna staré paní v starém kroji. Když domácí pán spozoroval, že duchovní pozorně obraz prohlíží, pravil — velice jsa dojat: „To byla má nezapomenutelná matka! Jak zbožně, jak vroucně se vždy modlívala u obrazu Matky Boží! Též pravila mnohdykrát, že se za mne modlíla; ano, když již na smrtelném lůžku ležela, pravila ještě třesoucím hlasem: „Můj nešťastný synu, kdyby se Bůh nade mnou smíloval a já přišla do nebe, tak budu nejsv. Bohorodičku tak dlouho prositi, aby u svého Syna Pána Ježíše Krista za tebe orodovala, až se obrátíš a na dobrou cestu přiveden budeš.“ — „Ach, jak velice ráda by mne byla k dobrému pastýři nazpět uvedla; avšak“, podotkl starý pán usmívaje se, „nemohl jsem se nikdy ku svaté zpovědi odhodlat.“ —

Duchovní vyslechl starého pána, který opět počal své příhody vypravovati, s velkým napnutím. Starý pán též skutečně uměl vypravovati velmi zajímavě, srdečně a nenuceně o svém mládí a o událostech ze života, aniž by byl poklesky, jichž se dopustil, zamlčel aneb okrášliti hleděl.

Když starý pán své vypravování dokončil, ujal se přítomný duchovní slova a pravil: „Vy jste tak velice proti svaté zpovědi a předce jste mi právě teď své nejtajnější myšlenky neobaleně svěřil, že vaše duše stojí před mým duchovním zrakem bez všelikého závoje; nyní vás tak dobře znám, že bych vám mohl skutečně odpustění vašich hříchů udělit.“

„O kdybyste byl s to to učiniti!“ zvolal starý pán s velkým pohnutím. „Jest tomu již třicet roků, co jsem nebyl u svaté zpovědi a svatého přijímání“, pravil dále pohnutým hlasem a zvedna hlavu pohlížel k podobizně své matky, jakoby ho tato nutila, že sám na sebe žalovat musí. Náhle však zvolal, jakoby vyšším pokynutím unešen, uchopiv kněze za obě ruky: „Na památku mé nábožné, nezapomenutelné matky беру vás za slovo velebný pane! — Nyní jsem naladěn, abych skroušeně svatou zpověď složil — můžete mi skutečně odpuštění udělit? A když se to stane, pak — pak budu moci též přistoupiti ke stolu Páně!“ Načež sklesl hluboce pohnutý kmet před knězem na kolena a vyzpovídal se ze svých hříchů a pomodliv se apoštolské vyznání víry, přijal s hlubokou pobožností a vroucností nejsvětější Svátost oltářní.

Když konečně kněz ještě několik poučujících a povznášejících slov ke kajícímu hříšníkovi byl promluvil a se s ním rozloučil, zdálo se mu že ho ovanula spokojenost andělská a že na něho pohlíží podobizna kajícíkovy nebožky matky zrakem láskyplným a že cosi známého v tazích jejích spozoroval. Na své zpáteční cestě rozjímal kněz v křesťanské pokoře, co se mu této noci bylo přihodilo, a kráčel toutéž cestou k svému obydlí. Ona stará paní, kteráž ho až k domu domnělého nemocného provázela a pak náhle zmizela, stála mu ustavičně na mysli; avšak čím více o této události přemýšlel, tím více se jeho myšlenky stávaly mlhavatějšími a zmatenějšími; — onen starý pán — ona podobizna — vždy se mu stávali známějšími, — konečně mu ona stará paní opět utkvěla na mysli, představil si ji jakoby opět před uším stála — uviděl najednou známé tahy v jejím obličejí, až konečně se mu v mysli rozbřesklo a — o hrůza! takovým smutným zrakem na něho s rámce při jeho vstoupení do světnice zírala. Byly to tytéž tahy obličejí, jakéž u ženy, kteráž mu za průvodkyni sloužila, spozoroval.

Přišel do svého obydlí a položiv se do postele, nemohl dlouho usnouti. Usnuv konečně velkým trmácením unavený, měl velmi nepokojný spánek. Zdálo se mu, že klečí před ním onen starý pán co kající hříšník a prosí ho, aby ho vyzpovídal a udělil mu Tělo Kristovo; i zdálo se mu ve spánku dále, že se zvoní umíráčkem, a protož se modlil v dřímotách za neznámého mu umírajícího, aby mu Bůh byl milostiv a blaženou poslední hodinku popřáti ráčil. — Druhého dne z rána tápal se duchovní svých domácích, jestli se minulý noci nic nepřihodilo, a tu se dozvěděl, že skutečně bylo zvoněno umíráčkem, — poněvadž onen starý pán, ku kterémuž byl minulé noci povolán, náhle zemřel byv raněn mrtvicí.

Milodary B. Srdce Páně.

Pius IX. nepřestává za nás orodovati. „*Il divin Salvatore*,“ časopis v Římě vycházející vypravuje: V římském jednom ústavě, řízeném řeholnicemi, žila dívka asi dvacítiletá, která pravým ramenem již od malička vládnouti nemohla. Rámě bylo k žaludku zahnuté a s ramenem byla též ruka bezvládnou, tak že žádným z obou údů nijak hýbati nemohla. Ve stavu tom byla ode mnoha let a všechna lidská naděje na uzdravení,

jak se lékaři častěji vyjádřili, byla tu marna. Dívka učila se levou rukou vyšívati a pracovala pilně a všecka oddána ve svůj osud až do nynějška, aniž mohla již jaká známka pohyblivosti pravé její ruky pozorována býti. V posledních týdnech připadlo některým sestrám ústavu konati devítidenní pobožnost, aby na přímluvu sv. Otce Pia IX. blahoslavené paměti uzdravení dívky té vyprosily. Jednohlasně k myšlence té s radostí se přidaly

též ostatní, všechny sestry řeholní spojily se s obyvateli svého ústavu a tak počaly pobožností. Nelze vysloviti, s jakou horlivostí a zvláště s jakou důvěrou dívka pobožnosti se zúčastnila. Podivno, právě v ty dny rámě silně se jí rozbolelo — než bolest jakoby přišla, aby důvěru dítěte rozmnožila. Že obraz velikého Pia IX. na bolavé rámě jí položen byl, zvýšilo jen zmužilost a důvěru její. A hle, důvěra potkala se s odměnou; devítidenní pobožnost se skončila a dívka mohla „ruku otvírati a zavírat, mohla od té doby ramenem na všechny strany hýbat i ho užívat, jakoby vždy bylo zdrávo bývalo.“ Jako svědkové uzdravení zůstaly jen jizvy po hlubokých ranách.

Událost ta vzbudila veliký podiv; nejen obyvatelé ústavu sotva že věřili zraku svému, též lékaři, jenž dívku léčili a nemoc za nezhojitelnou byli prohlásili, vyzvali, že tu působilo více než pomoc lidská. Modlitby díky vystupovaly ke trůnu Božímu, jež brzy se změnily v dětinou prosbu: Račiz Bůh brzy připustiti, aby jeho veliký Pius na oltářích našich ctěn byl.

Než není to jediná vyslyšená prosba. V Neapoli vycházející periodický časopis „la scienza e la fede“ uveřejnil již ve více číslech nápadné případy, že pomoc poskytnuta byla těm, jenž s důvěrou se utekli k přímlově slavného Pia IX. Jak se dovídáme, jsou podány v Římě žádosti, aby proces ku prohlášení Pia za blahoslaveného předevzat byl.

Z Paříže se píše: Mezi 4500 lidí, jenž v Paříži v továrně na sanytr zaměstnání jsou, jest chudá, pakostnicí stížená paní, jejíž nemoc lékaři za beznadějnou prohlásili. Jest jí Justina Etcheverry, rodem z nízkých Pyrenejí u Oloronu.

Smutný její stav zhoršoval se v posledních 2 letech, měsíc od měsíce, v prosinci posledního roku nemohla téměř ničeho požívat i nejpotřebnější tekutou potravu dávali jí nosem pomocí kaučukové trubice. Ani trochu možnosti, že bude uzdravena, jí nezbylo, a v prvních 4 měsících roku následujícího myslili, že každého okamžiku smrt jest očekávati.

Jiná nemocná, která v téže světnici ležela, odporoučela jí k 15. květnu devítidenní pobožnost k P. Olivaintovi a jeho druhům, *) jenž všichni r. 1871 od pařížských kommunardů zastřeleni byli. Více sousedek se k ní přidružilo; pobožnost počala 18. května a měla ukončena býti 26. května na výroční den ukrutného vraždění v ulici Haxo. Denně vzývaly pětkrát P. Olivainta a jeho druhy a připojovaly potom ještě 5 Otčenášův a 5 Zdravasův. Podivno, v prvních 4 dnech devítidenní té pobožnosti stupňovala se nemoc pořád více, než ubohá slabá paní ta pokračovala s obnovenou horlivostí v úpěnlivé modlitbě. V sobotu pátého dne dala p. farář Gilletovi peníze, aby na úmysl devítidenní její pobožnosti mši sv. sloužil. Přišly její známé, aby obyčejné modlitby konaly. Při třetím Zdrávasu popadly nemocnou náhle křeče a myslilo se, že již jest života jejího na mále. Po 2 neb 3 minutách však zvolala nemocná: „Jsem uzdravena.“ A skutečně, v témže okamžiku byla zdráva: ani památky po duš, žádných bolestí, žádných známek jiné nějaké nemoci nebylo lze se dopátrati. Mnoho měsíců mohla jen umělým způsobem nosem něco potravy k zachování tělesných sil požívat; od té doby mohla bez obtíže mléko pít i též chléb jísti. Dnes chodí a přichází do nemocnice, pracuje a jí stravu, jakou mají okřívající.

Vzhůru na sv. Hostýn! Mucho již bylo psáno o našem posvátném místě poutnickém, o sv. Hostýnu. My však pomíjíme tuto rozmanité příčiny, pro které zvelebení sv. Hostýnu pomalu ku předu se běře, jakož i zmiňovati se

nechceme o důležitosti a důvodech, za nimiž jsme povinni, nejslavnější to poutnické místo Mariánské na Moravě v uctivosti míti. Vždyť již i sl. správa severní dráhy dala jedné lokomotivě nápis „Hostein,“ což k nemalému překvapení na

Jsou to P. P. Léon Ducondray, Jan Caubert, Alexis Clerc a Anatole de Bengy. Dokonali svou oběť 24. a 26. května. Odkazujeme tu zároveň na spis u Feliciána Raucha v Innosti vyšlý: „Fünf Opfer der Pariser Commune, oder Gefangenschaft und Tod der hochw. Väter u. s. w. nach der 10. Auflage des Originals frei aus dem franz. übersetzt vom M. Hoffmann.“
Pozn. red.

své vlastní oči jsme letos zpozorovali. Poukazujeme zde jenom na to, že k účelu, aby náš sv. Hostýn ve své minulé slávě se zastkvěl, mnoho též přispívati bude, když zvláštní události, jako nápadná vyslyšení v rozličných ať duchovních ať tělesných potřebách, uzdravení chorých, neduživých lidí při poutích na sv. Hostýn, uveřejňovány budou. Takovým způsobem zajisté více ještě vzbudí a roznítí se láska, vřelá a důvěrná úcta k bl. Marii Panně sv. Hostýnské, mnohý poutník z vděčnosti za dosažená dobrodíní ochotně a radostně k povznešení sv. místa toho nějakým dárkem přispěje, a jiným otevrou se oči, že máme příčin dosti o sv. Hostýn pečovati a jej zvelebovati. Slyšeli jsme nejednou vykládati, jak mnozí pro své pobožnosti k nejbl. Marii Panně sv. Hostýnské pookřáli neb úplného zdraví nabyli. Což kdyby ty a podobné případy, ovšem úplně zaručené, sebrány a uveřejněny byly?

Touže myšlenkou vedení podáváme z našeho okolí jeden případ z dávnější ovšem doby, ale posud nikde neuveřejněný.

V obci K. nedaleko Hranic měl r. 1846 chudý, mladý ještě muž H. bolest v očích, ze začátku ještě dosti mírnou. Avšak neduh více a více se zhoršoval, tak že r. 1847 okolo sv. Jana Křtitele byl již povážlivým, ano v čas žní stával se stav chorobného beznadějným. Nemohl zraků k nebi zvednouti, nesnesl vůbec žádného světla, oči zdály se mu býti jako tmou zataženy, a konečně již ani denního světla ani noci ode dne nerozeznával. Při tom trpěl hrozné bolesti v očích a vším právem se obával doživotného oslepnutí. Když bolesti někdy poněkud ulevily, mihalo se mu v očích jakés slabé denní světlo, nicméně přece neviděl. Ze začátku — byl velmi chudobný — hleděl si pomoci domácími a od rozličných i zkušených lidí raděnými prostředky, potom obrátil se na lékaře, avšak i snaha lékařova byla bez účinku. V této své tísní učinil slib, že na podzim v čas našich poutí půjde též na sv. Hostýn, u nejbl. Marie Panny, Uzdravení nemocných, vhodného léku hledat. Slíbil a slibu dostal. O svátku

Narození bl. Marie Panny s jinými nábožnými poutníky vydal se na sv. Hostýn. Aby paprsky sluneční větších ještě bolestí jemu nespůsobovaly, vzal na hlavu klobouk s velmi širokou střechou, a při procesí stínil si deštníkem. Jedna žena ho vedla za ruku až na sv. Hostýn. Ve svatyni Hostýnské vlek se po kolenou až za oltář, zde vykonával své pobožnosti a přednášel nejbl. Marii Panně srdečné prosby o nabytí svého dřívějšího zraku. Po chvíli hleděl vzhůru k obrazu bl. Marie Panny, a žena, vůdkyně jeho, mu praví: „Nevidíš Matku Boží?“ (t. j. její obraz.) „A kde jest?“ táže se on. „Tedy jí nevidíš?“ „Ne, nevidím jí; kde jest tedy?“ „Jestli jí nevidíš, konej dále své modlitby, já též budu za tebe Matku Boží prositi, a ty ji přece uvidíš!“ povzbuzovala jej žena. Byloť to za bílého dne a chasník ten na oči nic neviděl. I klečel ještě asi hodinu, na modlitbách trváje a nejbl. Pannu o pomoc vroucně vyzýváje. Najednou radostně zvolal: „Již vidím Matku Boží!“ (t. j. její obraz), „již se mi něco před očima třpytí, a jest to skutečně Matka Boží?“ Po dlouhé trapné době prozřel — prvníkrát! Na to šel k vodě Hostýnské, umyl se a nemohl se sv. Hostýnem se ani rozloučiti. Na zpáteční cestě nepotřeboval více ani širáku ani deštníku proti slunečním paprskům, necítil v očích žádných bolestí, nabyl opět dobrého zraku, a to na sv. Hostýně přímluvou nejbl. Marie Panny, a že dobře viděl, dosvědčuje ta okolnost, že r. 1848. byl k vojsku odveden. Před 5 roky, že s nedostatkem jemu zápasiti bylo, odebral se s celou svou rodinou do Ameriky, což jsme mu již pro sv. Hostýn neschvalovali.

Událost tuto, která nám od něho osobně sdělena byla a za onoho času dosti podivu po okolí působila, uveřejňujeme ke cti a chvále nejbl. Marie Panny sv. Hostýnské, aby k Ní každý v bídě a soužení důvěrně se utíkal. — Pročež, poutníčkové, vzhůru na sv. Hostýn v měsíci září! —

Z okolí Hranic.

V měsíci září

modleme se

za zájmy sv. církve ve Francii.

Jednotliví křesťanští národové jsou jako údy jednoho velkého těla, jehož hlavou jest Římský papež, náměstek našeho Spasitele zde na zemi; a jako celé tělo spolu trpí, když třeba jen jediný náš úd, ruka, noha, oko jest bolavým, tak také trpí a hyne celá církev sv., všichni ostatní její národové, když třeba jenom v jediném národu pravda Kristova jest utlačována, nenáviděna a týrána, ana mravní a náboženská skleslost jednoho národa brzo neblaze působí i na celou ostatní společnost lidskou.

Mezi všemi křesťanskými národy slul po dlouhou dobu národ francouzský hlavním sloupem a hlavní oporou katolické církve, Francie slula mezi národy „prvorozenou dcerou církve“ a její králové dostali od samých papežů to přečestné příjmení „nejkřesťanštější.“ A skutečně Francie zasluhovala dříve v mnohém ohledu to čestné vyznamenání, tak jako nyní celý svět jí neupře přednost ve vkusu, v krásném umění a velikoleposti. Avšak, „*corruptio optimi pessima*,“ to jest: zvrhne-li se to, co bývalo nejlepším, stává se špatností jeho špatností a zvrhlostí svrchovanou, — a toho přesmutné důkazy máme právě na Francii z doby nedávno minulé; — a za našich dnů sotva že duch Kristův v těchto po celé století nevěrou zmítaných krajích opět počal uznáván býti, zase usilují poslanci pekla sotva zažehnanou nevěru a s ní všechny hrůzy bezvládní a ukrutnictví ve Francii na trůn stavěti. Kdo čte veřejné noviny a zná, jak se říká, čísti i to co není tisknuto, mezi řádky, ten o tom již nepochybuje.

Možno že někdo z našich čtenářů si pomyslí, že my v Čechách, na Moravě a v Slezsku a na Slovácích máme sami dost co dělati s těmi „neznabohy“, s hlasateli nevěry atp., že především k těm nám nejbližším vlkům měli bychom zřetel svůj obracet i bděti, aby nás nepohltili. Něco pravdy jest na tom; avšak pomyslíme-li, že právě z Francie vycházely a až do dneška vycházejí ty bezbožecké zásady, nejšpatnější romány, které v našich vlastech o překot se do češtiny překládají a celým hejnem kolporterů i do těch nejztracenějších chaloupek se vtírají a pekelné sítě všeho druhu kladou, že odtud necudné fotografické obrázky, v našich zemích bohužel rozmnožované, do celého světa se rozesílají, — i do Úny, kde za to neviní katol. misionáři pak musili trpět, — povážíme-li tedy že ve Francii jest ta výheň, ze které i na nás docházejí ohnivé šípy nešlechtníka; tu třeba seč jsme se o to starati, aby tam ta výheň vyhasla. Katolíci ve Francii mají s tím dosti pernou práci a zdaří-li se jim, blaze i nám. Zapci rouru hned u zřídla, a nepoteče ti ani na sta mil žádná voda; zapuďme bezbožectví z Francie a budeme prosti přemnohých výstředních záhubných náhledů, které u nás bohužel tak lehce módou se stávají. Jakým způsobem ale máme spoluúčinkovati na tomto zajisté spravedlivém záslužném dílu? Nic jinak nežli modlitbou; ta působí i na nejvzdálenější distance, a jistěji než kterýkoli prostředek. Modlitba upřímná, pokorná proráží nebesa; pročez modleme se doma, modleme se veřejně v kostele, po celý tento měsíc především za Francii, aby tam církev katolická nepodlehla, ale se zmohla a nám odtud v našich domácích potřebách ku pomoci přispěla. *)

*) Právě čteme v „Čechu“ č. 190 smutnou zprávu z Francie, která snad nás polne k usilovnější modlitbě v tomto měsíci. „Ohavnost a spuštní zmáhá se v této revoluci rozhárané zemi. Kde se víra systematicky podkopává, tam s matematickou jistotou následuje spustlost ve mravích. Francouzští prefektové přišli totiž na stopu ohavným, nepřirozeným nefestein, jež se po celé jihozápadní části Francie a sice mezi majetnějšími třídami občanstva páchají. Utvořil se k tomuto účelu spolek se zvláštními stanovami a kterýž sahá od Auchu přes Pau, Bayonne, Bordeaux, Agen, Tours až Poitiers. Tento spolek ohavnosti má po městech své prostranné místnosti, kdež se noční orgie páchají. Starší členové odvádějí pravidelné příspěvky, za něž pak po městech a vsích mladistvé oběti, které přes 15 let čítat nesmí, se zakupují. Vláda nařídila zatýkání náčelníků, mezi nimiž octnuli se jeden bohatý kupec, velkostatkář a smírcí soudce. — Bude z toho nesmírný škandální proces, z něhož se opět a opět osvědčí, že jen nevěra — nyní všeobecně hlásaná — také ohavy v lidské podobě může zploditi. — Naproti tomu s jakousi infernální vypočítavostí má se nejvydatnější prostředek proti zlu podobnému: totiž řeholní školy odstraniti!“ atd. Z toho skutečně patrné, že již jest svatou povinností každého a zvláště kněze, aby věrným shledán byl.

Císaři a králi Františku Josefovi Dej Hospodín
DLouhé, bLahé panoVání a stáLou VítězosLáVu!

K Božskému Srdci Páně.

I.

Blahý světa Stvořiteli
A všech tvorů Spasiteli,
Z Otce světla světlo čisté,
Z Boha Otce Bože Kriste!

Láska Tvá k nám byla vřelá
Zes vzal na se roucho těla,
Bys nám opět vynahradil
V čem nás otec Adam zradil.

Země, nebe, všecky světy
Jsou té tvorčí lásky květy,
Jenž se ujmouc lidských duší
Pouta hříchu a tmy ruší.

Nevycházej v žádné době
Moc Tvé lásky z hrudi Tobě,
Nechť se lidům všem v tom zdroji
Odpuštění hříchů strojí.

Proto ta hrud Tvoje sklána
A ji mnohá protkla rána,
By nás zmyla od poroků
Ve vody a krve toku.

II.

Ejhle hejno našich hříchů
Pro svou zlobu a svou pýchu
Srdce Boží poranilo,
Jenž vší lásku zasloužilo!

Tu, již tasil vojín hrálí,
Hřích náš vedl proti Králi;
Hrot jenž na Kristu byl zkoušen
Od hříchů byl našich broušen.

Z hrudi, jižto prošla dýka,
Kristova choť, církev, stíká;
Svatého to boku brána
K spáse lidstva vykázána.

Sedmerou z té brány řekou
Milosti vždy valně tekou,
Bychom v krve svatém zdroji
Sprali roucho duše svojí.

Neslušno již v hříchách tápat
A hrud Páně znova sápat;
Rozžehněme v sobě plamen
Jenž byl spásy naší pramen.

F. S.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

X. Ř í j e n.

„Kdo chce býti učedníkem mým, vezmi kříž svůj a pojď za mnou!“

(Důležité pravidlo.)

Z e m ě ž l u ě.

Snemalým podivením čteš asi dnes, milý příteli, ten nápis nového kvítka v štěpnici Páně — není-liž pravda? — Znáš-li pak je ale v skutečnosti? — Je to malá, nepatrná bylinka, kterou nalezneš leckdes v lese, kvítek má drobnoučký, začervenalý, listky podlouhlé a rozkousneš-li je, velmi hořké, proto se jich od starodávna užívá za výtečný lék v žaludečních nemocech. Nuž, co pak ale má znamenati ta zeměžluč v naší „Štěpnici“? — Ano, milý čtenáři, to ti musím dříve vyložit.

Máš při ruce obrázek Božského Srdce Páně? nemáš-li, tedy jdi, vyhledej a přines náky. — Tak, polož jej vedle „Školy“ — a teď dej pozor! — Koho tu vidíš? — Spasitele Jezu Krista, an buď v ruce aneb na prsou má srdce své; kolem srdce a z něho šlehají ohnivé plameny, z těch pak vystupuje kříž — není-liž pravda? — Než, co pak má znamenati ten kříž na srdci? — to není snad tak dobře, bylotě Srdce Kristovo na kříži — a nikoliv kříž na srdci!

To je sice pravda, milý čtenáři, ale Spasitel náš ukázal sám své Srdce blahosl. Markétě Alakoque v této podobě a nařídil aby se vždy tak a ne jinak vyobrazovalo; a proto musí míti ten kříž stojící na srdci svůj zvláštní význam. Uhodneš-li pak — jaký? — Počkej, pomohu ti.

Kristus Pán co nebeský zahradník podává ti Srdce své — jako ozdobnou květinu. Srdce samo jest jako vzácná květní nádoba, plameny vzhůru šlehající jsou jako dlouhé listy z kořene vyrůstající, z nich jako stonek pne se nahoru kříž, a na něm na konci jako květ nápis. Celý pak ten kříž do Srdce Páně vsazený a z plamenů jako vyrůstající hlásá ti zřetelně: že z lásky Kristovy vzešlo a vyrostlo Mu utrpení Jeho, jak to sám byl blahosl. Markétě Alakoque vysvětlil řka: že láska, Jeho nesmírná láska k nám lidem jest pramenem všech Jeho bolestí; a bolesti tyto tanuly mu na mysli od prvního okamžiku jeho vezdejšího života, a kříž vězel již takřka v srdci Jeho.

Jak jsem měl tedy, milý čtenáři, pojmenovati toto kvítko bolesti, které v Božském Srdci z lásky vyrostlo? — řekl bych „m u k a l á s k y“; — aby ale podle nějaké květiny skutečně slulo, nazval jsem je zeměžlučí. —

A poněvadž, jak vidíš, kvítko to v Božském Srdci Páně kvete, nesmí též v zahrádce tvého srdce scházeti; musíš tedy v něm pravou lásku štípiti, z které pak bolest vyrostle, jinak by nebylo srdce tvé Srdci Páně podobným.

„Ale“ — řekneš — „bolesti? — co se toho týká, nemám věru žádné nouze a nemusím si stěžovati, že jsem při podělování křížů zkrácen byl.“

Než, milý příteli, na pouhé bolesti není ještě dost; víš, že i ďáblové a jich čeleď v pekle také trpí bolesti, a hrozná, věčná — ale oni netrpí křesťanský. Ty pak se máš dnes naučiti trpěti po křesťansku t. j. snášeti kříže své s takovou láskou, s jakou je snášel tvůj Spasitel. Či uvyklo již srdce tvé trpěti? je ti takové utrpení milé, tak, že bys bez něho nechtěl býti? —

„I pro Bůh“ — voláš udiven — „to by ještě scházelo! Nedosti na tom, že člověk kříž svůj dost trpělivě snáší, má se teď z něho ještě těšiti a radovati? Byl by to pak ještě kříž? — Za koho pak jen mne má ten pan pisatel? vždyť nejsem žádný František Xaverský, ani sv. Terezie! kdopak může na mne, slabém a křehkém stvoření toho žádati, abych v utrpení svém byl zcela necitelným a ještě se snad veselil, když mne tíží kříž, jako cent těžký?!“ — —

Nu, jsi již hotov se svou litaní? či máš ještě něco k namítání? — Však jsem to tak od tebe očekával, že tomu kvítku dnešnímu nebudeš chtít hned rozuměti a proto jsem se také už napřed na to připravil — a teď poslyš, teď budu mluvit zas já.

Že nejsi milý brachu ani Františkem Xaverským ani Terezií, můžeš mít pravdu, já také jimi nejsem. Abys byl ale „necitelným“ v kříži a bolesti své jako tvrdý špalek, na němž se dříví štípe, to nikdo na tobě nežádá. Žádá-li ale kdo na tobě, abys kříž svůj nesl s láskou a radostí — víš kdo to jest? Ten, který tě lépe zná, než ty sám a dobře ví, co člověk jest a co může; jest to tvůj Bůh a Pán. Či neřekl výslovně: „Když vám lidé zlořečiti a se posmívati budou pro mne — radujte se a veselte z toho!“ — a nepřikázal zcela určitě, abys vzal svůj kříž na sebe a šel za Ním, a nesl jej tak, jako On nesl svůj? — a neobjal On jej s tou nejvřelejší láskou jako nějaký dar, kterého se již sotva dočkal? — ačkoliv se kříže toho snadno mohl zbaviti a ho odložit. — Že utrpení člověka bolí, to ti příteli nikdo neupírá, zajisté ani Spasiteli našemu nebylo to rozkoší viseti 3 hodiny na kříži; nicméně ale můžeš i ty — jako On trpěti bolest svou s láskou a s radostí v srdci; a až k tomu chci tě dnes přivést — bude-li to jinak vůle Božského Srdce — abys nejen kříž svůj trpělivě nesl, ale z něho se i těšil — ano, nemáš-li žádný, i Pána Boha oň prosil! —

Abys to všecko pochopil, rozvažuj se mnou, od koho že všecko utrpení vezdejší pochází a k čemu vlastně slouží.

Dejme tomu na př., že bys dnes večer po těžké práci se odebral na lůžko a spal dobře a tvrdě a snil třeba o krásném, rozkošném ráji, o líbezném hudbě a zpěvu, o hostině se vzácnými pokrmy a nápoji, a jiných a jiných podobných rozkoších. Co se ale v tak líbezných snech kocháš, vznal se v přízemí pod tebou oheň, plameny šlehají oknem ven, — již se chytá podlaha pod tvým lůžkem — již praská a prohýbá se, již i postel tvá se počíná kloniti — jen chvíli ještě — jen jedno prasknutí a ty letíš dolů v šlehající plameny. V té chvíli přijde otec tvůj, vyraziv dvéře do tvé ložnice, volá a křičí na tebe zoufanlivým hlasem, že hoří! — Ty ale sníš dále své krásné sny, a právě se ti zdá, že sáháš po nějaké lahůdce, an otec tvůj pln ouzkosti a hrůzy skočí k loži tvému, hýbá a třese sebou a tahá za ruku, aby tě probudil, a když všecko nadarmo, chopí tě za vlasy, zdvihne z lože a kvapem pryč odnáší — a byl věru svrchovaný čas; — okamžik na to sřítla se podlaha a již šlehají plameny vzhůru právě na tom místě, kde jsi tak tvrdě, tak sladce spal. —

Pověz mi teď milý příteli, co by ti milejším bylo: aby tě otec byl nechal spáti v sladkém spánku a spolu v ohni zahynouti — aneb aby tě v čas ze snů byl vyrušil a třeba vší mocí, byť i za vlasy a s bolestí z ohně tě vysvobodil? Tážu se, co by ti milejším bylo? — a ty, máš-li zdravý rozum, musíš říci, že to druhé. Arciť je to také nemilé tak vyrušenu a ohroženu, a za vlasy tahánu býti, přec ale lépe než za živa v plamenech uhořeti.

Tímto příkladem chtěl jsem ti za jedno ukázati že někdy může člověk mít něco rád, byť mu to i bolest působilo, a za druhé že skutečně jsou mnozí lidé na světě, jenž větší díl života svého před Bohem prospí t. j. v hříšných radovánkách, v nemírném pití a hodování a v jiných marnostech takřka jako ve snách ztráví, jakoby nebylo žádné jiné starosti, ani Boha, ani soudu; kdežto zatím tam dole pod jejich nohama šlehaří již vzhůru plameny pekla i očiště a smrt zařezává již hluboko do stromu jejich života ostrou pilu svou a ti ubozí ani nejmenší tušení nemají o tom, že nejbližší den již mohou ležeti v ohni.

To vidí ale tam na hoře Otec, jehož děti jsou, a nemůže se s chladným srdcem na to dívati a proto je budí ze sna; volá jim do duše ústy kazatele i zpovědníka: „Děti, hoří pod vámi! vzhůru! probudte se, vstávejte!“ — Ale děti jsou sny celé zmámeny, leží na uchu a neslyší nic. Co si má Otec s nimi počítí? má je nechat dále spáti? Ó to by bylo ukrutné, nemilosrdné; a tak nezbyvá Mu nic jiného, než násilím je ze sna probudit — dají-li se.

Jedenkrát měl skutečně jistý otec takového nezdárného, lehkomyšlného syna, který na všechno napomínání a prošení nic dáti nechtěl a každý krejcar v obžerství a jiných neřestech promrhal. I stalo se, že sestárlý a utrápený otec octl se na smrtelné posteli. Zavolal si k sobě nezdárného syna a chladným slovem, tím vřelejším ale srdcem k němu promluvil: „Ty nezdárníče! vím sice, že ani toto mé poslední slovo nezachováš — proto ti také víc neřeknu, než toto: Já vím že, až oči zavru, ty brzo všechno dědictví promrháš, a jistě na žebráckou hůl přijdeš, tak, že ti nezbyde nic jiného — než buď krásti a loupežiti, anebo si zoufati; a naposledy ty sám sebe anebo jiní na provaze tě oběsí. V tom druhém pádu postará se o tebe hrdelní soud a pro ten první pád postaral jsem se už o tebe já sám. Tam totiž na půdě v staré komoře zatloukl jsem ti do trámu hřeb, drží pevně, a naň jsem ti pověsil už provaz, je také pevný a udrží tě. Až tedy se budeš chtít oběsit, jdi jen do oné komory, tam tě nikdo nespátří a ani kohout se pro tebe nezve! a teď buď s Pánem Bohem!“ — Dořekl a skonal. Syn, jakmile se z pohřbu domů vrátil, upamatoval se na poslední slovo otcovo; i nedalo mu to pokoje, ale nutkalo ustavičně, aby se šel podívat do komory, je-li tam skutečně to čisté dědictví. A skutečně. V trámě vězí hřeb a na hřebu provaz. I jde, chce sejmuti provaz dolů, však viz, co ještě pod provazem! — Nezdárník zbledne jako stěna, an spatří krucifix na hřebu a pod ním nápis, třesoucí rukou otcovou napsaný: „Uteč se v kajícnosti ku Kristu Ježíši a spas duši svou!“ Čte, čte ještě jednou a zdá se mu jakoby zesnulý otec sám káravým hlasem volal: „spas duši svou!“ A aj, srdce jeho prochvívá jakýsi tajemný pocit — lítosti, slze mu vyhrknou z očí, již klesá na kolena a dí: „Otče, drahý otče, odpusť, že jsem tě tak zarmucoval. Při drahé tvé památce slibuji, že budu činiti pokání a spasím duši svou!“ — A co v té temné komoře, provaz máje v ruce, přislíbil, to také držel; stal se řádným, zbožným mužem.

Hle, na podobný způsob to dělá i Bůh s nezdárnými svými dětmi. Nechá je často přijíti až k tomu nejhoršímu, až k té holi žebrácké, až ku provazu, a tu se zpamatují, a kdo ještě jiskru náboženství mají, lezou zas pekně pomalu ku kříži a polepší se a spasí duši svou.

Na př. je tuhle ve vesnici sedlák, má statek jako panský dvůr, polí a zahrad, luk, vinic i lesa dost — vede se mu velmi dobře. Avšak to bohatství mu vlezlo do hlavy, on si na něm zakládá, jakoby to jeho zásluha byla, ano dostal jiného ducha. Již je mu selský šat sprostým, obléká se po pansku, jezdí do města mezi

„pány“, opíchl se po nich, a to nejen v jídle a pití ale i v zanedbávání kostela. Za to tím pilněji navštěvuje hospodu, čte tam bohaprázdňé nevěrecké noviny, vykládá je sousedům, hubuje na faráře i papeže, i na konkordát — (ačkoliv zdání nemá o tom, co to je) — politizuje o celém světě, jak a kterak by to mělo choditi, a mluví jako nějaký poslanec na sněmu. — Půjde-li to tak dále, narostou mu rohy ještě víc, a to jeho bohatství a pýcha přivede ho na mizinu duchovní i tělesnou. To uznává i ten Otec tam na nebi a chce ho záhy vyburcovati z krásného sna. Pokyne andělu, jenž má na starosti ta mračna po nebi táhnoucí, a ten rozumí hned pokynu. jde a přizene jednoho krásného dne hrůzočerné mraky a vysype z nich zrovna na pole bohatého sedláka takové množství ledových krup, že obilí spřerázejí, révy rozbijou a všecku ourodu potlučou. Pak jde a vezme nové dva mraky dohromady a křesá jimi — jako s křemeny, až jiskry lítají, a jednu tu jiskru jako ohnivý šíp hodí dolů zrovna na střechu sedlákovy stodoly; ta chytne a v malé chvíli lehne celý krásný dvůr se vším všudy až do základů popelem! — Teď dej pozor, má-li sedlák jen kapku křesťanské krve v těle, začne zas pěkně choditi do kostela a je brzy s panem farářem zas dobrý přítel a místo novin čítá zas raděj v postille, a místo večerního sezení v hospodě, modlí se kleče s rodinou růženec.

A jaká to změna stala se i s jeho dceruškou, s tou pyšnou a nadutou husičkou! Myslívalať jindy, že jí v celé vsi, ba v celém kraji není žádná rovna, co do krásy i bohatství; že nemá žádná tak krásný šat a vzrůst a vlas jako ona. Chodívala sice do kostela, ale do nejpodobnější stolice, tu si vyložila modlitební knížku se zlatou ořízkou i sponkou, a s nápisem: „Pro vzdělané ženské pohlaví.“ A sotva že řekl kněz u oltáře Amen, již spěchala z kostela a na tváři i v očích bylo znáti, že asi neprosila ani o pokoru ani o panenskou cudnost. Kdyby to bylo ještě trochu déle trvalo, byla by jistě na celý dům uvalila velkou hanbu; nebo pýcha předchází pád. Co učinil tedy Bůh? Uvrhl ji na lůžko a seslal na ubohou nešťovice nebo horečku. Pozdravila se sice, ale krása její tváře a ty copy černých vlasů jsou ty tam! — Za to jest ji teď častěji než jindy vídat v kostele, ale vždy v nejzadnější stolici, kde rukama zakrývá si tvář a je ráda, když se na ni nikdo nepodívá. V srdci ale nabyla před Bohem veliké krásy, neboť je teď zas skromná, pokorná, cudná a nábožná dívka.

Teď ale, milý čtenáři, mi pověz zase, kdybys ty byl na místě onoho sedláka, neb ty čtenářko na místě jeho dcery — co by ti as bylo milejší — by tě Bůh byl nechal v bohatství a hříšších dále žíti a v nich jednou nešťastně umříti, anebo by tě byl křížem, nemocí, trápením vyburcoval a k polepšení a k věčnému spasení přivedl? Neměl bys míti v takovém pádu také z utrpení svého potěšení a radost?

Ale poslechni jen dále, k čemu ty kříže ještě bývají.

Naše srdce podobá se v tom zahradě neb poli, že se v něm koukol a bejlí mnohém lépe daří, než jakákoli jiná dobrá a užitečná bylina. A byť bys v něm sebe častěj tu půdu zryl a zobracel, nicméně se jen zase v krátkce ukáže koukol pýchy, marnivosti, netrpělivosti, nestřídmosti, lenosti a jiné necnosti, a tak musí člověk ustavičně na své srdce dohlížeti a plýti, jinak by plevel všecku dobrou setbu udusil. Neuděláš-li to ale sám, aneb nepomáháš-li aspoň Pánu Bohu v tomto čištění — pak to musí On sám vykonati, a čím? a jak? Zase křížem a utrpením. Každý bol a každé trápení, jež ti Bůh sešle, jest vlastně takové škubnutí, kterýmž z tvého srdce hrsí kopřiv a koukole — t. j. hříchů a hříšných náklonností vytrhne. Nuž, a to by ti nemělo býti vhod, když Pán Bůh sám pleje tvou štěpnici?

Ale dejme i tomu, že by tvé srdce žádné takové plení nepotřebovalo, že by bylo čisté a prázdné hříchů, jest už tím všecko v pořádku? Ach, s těmi našimi cnostmi to máš zrovna tak, jako s růžovým nebo vinným keřem. Má-li se nahoře pěkně dařiti a kvěsti, tu se musí ty plané výběžky dole uřezávati. Neviděl jsi, kterak na jaře vinař révy ořezává až slzí a pláčou a v létě zas ty nejmladší a nejbujnější větve odnímá? Ptej se ho, proč to? Právě aby rozně tím lépe nalívaly a dozrály. — Podobně i v lidském srdci se vedle cnosti rodí a plodí rozličné a zbytečné věci, které ač ne hříšné nicméně růstu dobrého překáží. Na př.: Ty sice nenávidíš hřích, těžký i všední a chráníš se ho, ale činíš to doposud s jakousi nechutí; je ti to ještě pořád nemilou ujmou, že se těch hříšných rozkoší musíš zdržovati, rád bys je užíval, kdyby nebylo toho věčného trestu za ně; ty bys snad ten i onen hřích si dovolil, kdyby strach před Bohem a Jeho věčným soudem tě nezdržoval, aneb rád bys se pomstil na tom a onom nepříteli atd. Náklonnost tato není sice ještě hřích, ale ty sám nahlížíš, do jakého nebezpečí k hříchu tě zavádí, a tvá cnost nemůže při tom prospívati.

Anebo obíráš se z bůhdarma s tím světem a jeho marnostmi a děláš si o to a ono zbytečných starostí a tím zas roztržitou mysl a nepokojné srdce; i to jsou takové plané výhonky, které nadarmo odnímají štávu milosti Boží tvé duši, zbavují ji oné pravé duchovní radosti v Bohu a způsobí že bys pomalu s hora vadnul. Nemá-li se to státi, musíš zase pilně ty divoké, zbytečné výrůstky uřezávati. Nemáš-li se ale k tomu sám, pak je ten nebeský zahradník tak laskav a učiní to, třeba proti vůli tvé.

Podobného cosi učinila jedenkrát sv. Alžběta jisté dívce. Jednoho dne svolala totiž tato svatá kněžna všechny žebráky z celého vřkolí dohromady, aby mezi ně 500 hřiven stříbra rozdělila. Aby se to vše v pořádku dalo, kázala posaditi všecku tu chudinu do řad a oznámila, že tomu, kdo by podvodně místo své opustil, aby dvakrát bral, se za trest vlasy ustříhnou. I přihodilo se, že skutečně jistá dívka místo své opustila, aby, jak se později dokázalo, svou nemocnou sestru vyhledala. Sv. Alžběta ale v důmínce, že podvod obmýšlí, nemeškala a nechala jí její krásné, plavé vlasy ustříhnouti, nad čímž děvče hořce plakalo. Poznavši ale omyl svůj, těšila ji Alžběta tím, že ustřížení vlasů bude míti aspoň ten užitek, že víckrát nepůjde k muzice, a vyptávala se zdali neměla dívka nikdy náklonnost k životu klášternímu? A hle, tu se teprv dokázalo, že pravým řízením Božím vlasy jsou jí ustříhnuty; neboť vypravovala, že již dávno se zanášela myšlenkou vstoupiti do řádu, jedině krásných její vlasů že jí líto bylo. — „Pak,“ zvolala sv. Alžběta — „pak je mi to tak milé že jsem ti je nechala ustříhnouti, jakoby se syn můj byl císařem stal!“ — A skutečně dívka povzbuzena svatým životem kněžny Alžběty vstoupila ihned do kláštera, kdež co chudá šedá sestra po celý život nemocným sloužila. — Nuž, řekni milý čtenáři, nebyl-li tento střih v pravdě šťastný a požehnaný? — A právě tak to činí Bůh i tobě, když tě obzvláště miluje. Na př. vynášel a chlubil jsi se snad prve mnoho svým šatstvem, aneb svým uměním, chytrostí, atd. Nyní jsi už odložil sice tuto hříšnou náklonnost, nicméně ale bys se předce rád před světem ukazoval a oči všech na se obracel. Vidíš, to je velmi na překážku té něžné fialce — pokoře. Co činí tedy Bůh? On dopustí na př. že ten, onen soused, neb sousedka přijde se svým ostrým jako nůž jazýčkem a nařízne čili nařkne a poškvrní tvé dobré jméno. Ty se nad tím trápíš a pláčeš, ale zajde ti také chuť před jinými se blýskati a vynášeti; anebo lneš ještě pořád s nezřízenou láskou k lecjakés osobě,

zábavě neb hře, které samy na sobě nejsou sice hříšné, nicméně ale nebezpečné. Vidíš příteli, taková nepravá náklonnost jest jako hustý lep na ptáky, na němž chyceno visí za křídla lásky srdce tvé tak, že jsi lapen, ochromen a nemůžeš vzhůru vzletnouti a povznést se ku pravému, upřímnému milování Spasitele svého. Chceš-li ale předc jednou k Němu se dostat, není jiné pomoci, než že musíš chtěj nechtěj křídla svá vyprostiti s vějíčky lepkavé — ty ubohé ptáče! — Či chceš s tím snad čekati, až smrt to učiní a jedným bolestným škubnutím tě sprostí všech vazeb pozemských? Nebude ti milejší, když Spasitel tvůj den po dni zvolna jedno pírkó po druhém odlípne, t. j. tvou radost na světských marnostech rozličnými nehodami ti ztrpčí a znechutí, tak že uchopí srdce tvé vřelá touha a tesknost po nebi a smrt, až přijde, ani z polovice tak těžká ti nebude jako jiným.

Vidíš příteli, tak se musíš učití křížům a utrpením rozumětí, že nejsou na škodu a ztrátu duši tvé, nýbrž k zisku! — a proto zůstane na věky pravdou, že, koho Bůh obzvláště miluje a k dokonalosti přivéstí chce, toho hojně křížem navštěvuje.

Nuže, když tomu tak, pověz mi teď, máš-li ještě před utrpením takový strach, jako před strašidlem? Neozývá se v srdci tvém ještě žádná zmužilost, že bys teď skoro již se odvážil kříži jíti směle v ústřety, jemu ruku podati a říci: „Zdráv buď milý kříži — a ty bolesti buď mi vítána!“ —?

Ty neodpovídáš? — nemáš tedy ještě kuráže? — tož půjdem tedy dál, dá Bůh, že ti předc přijde.

Povím ti ještě něco, k čemu vezdejší utrpení slouží a jak potřebná jsou každému.

Povšimnul's si procesí o Božím Těle, kterak mimo jiné před nejsvětější Svátostí kráčely vážně co vtělená nevinnost — malé, bílé a čistě oděné družičky, sypající kvítí Spasiteli na cestu? není-liž pravda, že krásný byl na ně pohled? Měl's je ale vidětí den před tím, jak mnohé z nich bosy a ve všední suknici kdesi na návsi v písku, jiné zas tamhle u studně si hrály, hlínu rozdělávaly, chleb i koláče z ní válely a na sluníčku pekly; tu neměly vlasy tak krásně spořádané, ani ruce ani nohy čistě umyté. Ale v předvečer slavnosti bylo jinak, střevíčky jsou vyleštěny, ruce, nohy umyty, vlásy učešány, zapleteny a kvítím propleteny i ty sněhobílé šatečky uchystány. Arci musila matka dlouho mýti a práti, čistiti a česati, ale dítky se ani dost málo nebránily, nýbrž naopak, kde mohly, matce pomáhaly těšíce se s velikou nedočkavostí na to slavné procesí, kde co nejkrásnější ozdoba budou smětí přímo před nebesy kráčet.

Teď poslyš, milý čtenáři, co ti povím. Ten Otec nebeský chce Synu svému podobnou vítězoslávu připravití, a sice tam v nebesích a na věčné časy, věčný svátek Božího Těla, a k této slavnosti chce také nejušlechtilejší a nejkrásnější duše lidské — ty pravé dítky Boží — k radosti svého Syna před Ním postavití, kde se ve skvostném rouchu nebeském a v nevadnoucí kráse věčně skvíti budou. A mezi těmito oslavenci Beránka Božího máš býti jedenkrát i ty drahý čtenáři! — Avšak v tom stavu, v jakém tu na světě chodíš, nemohl bys oné nebeské slávy se účastnití, bylo by na tobě asi málo krásy k spatření, neboť ledacos snad již pokálelo ten prvotní šat tvé nevinnosti a proto jen tak beze všeho mezi ty krásné anděly a nebešťany před oči Božího Syna předstoupiti — to nejde, musil bys se sám nad sebou stydětí. A tak jest i tobě třeba důkladné přípravy; mýtí a čistění, opravování a česání, tu třeba uříznouti, co přerostlo, tam narovnat, co z pravé koleje se vyšinulo, myšlenky a žádosti v pořádek uvéstí atd., abys nabyl postavy aspoň trochu Kristu Pánu

podobné. Pak musíš ten dvorní šat obléci a odznaky si zavěsiti, jaké On sám nosil. Jak to všechno učiniti, to ty nevíš, milý příteli, tím lépe ale to ví tvůj Otec nebeský a On ti chce rád k tomu dopomoci; a jak a čím? Inu opět tím křížem rozličným; na př.: On dopustí, že tě zlý jazyk pomluví a na cti velmi utrhne — ejhle, jazyk ten jest jako kopí, které zasadí srdci tvému tak hlubokou ránu, jako má to Božské Srdce. Jindy zas nechá ti Bůh onemocněti tvé nejmilejší dítě, nebo otce, matku, aneb obchod a řemeslo počne váznouti, dluhy rostou, živobyť se združuje den po dni a veliké starosti o rodinu tě tíží, a to je pak ta trnová koruna, která srdce tvé ze všech stran svírá. Anebo žiješ již od narození v chudobě, neb „nešťastným osudem“ jsi do ní upadl, nebo ti leží doma nemocný již mnoho let, anebo jsi svátostí stavu manželského vázán na osobu zlou a nesnášenlivou, anebo službou jsi vázán na „divné“ a nevrle pány, a to je ten kříž veliký, jenž takřka dnem a nocí v tvém srdci stojí. A tak by ti k úplné podobě s Božským Srdcem nescházelo již nic, než o h e ě ě, t. j. abys to všechno z lásky ku Kristu Pánu, v tichosti a důvěře v Boha snášel, a pak budeš jako malý obrázek Jeho; On tě bude tím více milovati, a ty zas se nebudeš muset ostýchatí jíti na onu velikou slavnost tvého Spasitele tam v nebesích. — Nuže teď mi pověz příteli, chceš-li raděj tu žíti na světě před očima Božíma v roztrhaném, ošumělém oděvu jako nuzák a mrzák a jedenkrát jako ten žebrák bez roucha svatebního vyloučenu býti od oné věčné slávy — anebo chceš raděj, aby tě Bůh nebeský v krásného anděla přetvořil a vyšňořil a udůstojnil té slávy věčné? —

Volíš-li to druhé, tedy snášej tiše, trp pokojně a nechej se křížem a soužením očistiti a ozdobiti a přioděti červeným pláštěm bolesti, trnovou korunou starosti a zármutku hlavu ověňčiti, až tě Spasitel uzná za své pravé dítě.

Tenkrát pak stane se, co jsi za nemožné držel, t. j. nejen Spasitel bude mítí radost z tebe, ale i ty nalezneš nových a nových radostí v Kristu za všechna ta utrpení a soužení, která teď z lásky k Němu poneseš. Nebo věz, každá práce, kterouž jsi pro Boha vykonal, každá krůpěj potu a slzí, kterous pro Něho vylil, každá nemoc a bolest, kterous pro Něho vytrpěl, každá ztráta, kterous snesl, a pokušení, kteréš pro Něho přemohl -- jest veliký kapitál, jež sobě tam v pokladnici Božské lásky ukládáš, kde ti ponese tisícové úroky a na věčné časy. Ano, chceš-li věděti, jak vysoko cení Bůh i to nejmenší utrpení pro Něho, přečti si 4. kapitolu druhého listu ku Korintským; tam píše sv. Apoštol, že, položíš-li ty na váhu jen kventlík, t. j. jen chvílinku trvajících utrpení, Bůh ti za to naváží na libru nebo cent těžkou, ale „vrchovatou, všechnu míru a váhu převyšující — protože věčnou blažeností!“ — Není-liž pravda, tu dostáváš sto chutí — co nejdříve již to bohaté dědictví si nechat odvážiti? — než, dříve ten kventlík tvého utrpení!! Nemáš-li ale žádné, a Bůh sám ti nějaké pošle, abys tam nepřišel jednou tak s prázdnýma rukama — pak se na to nemrač, ale buď rád! nebo věz, jako na jedné straně ten největší trest, jímž Bůh hříšníka jen potrestati může, jest ten, že ho na tomto světě ničím víc netrestá, ale vše uschovává pro ten věčný kriminál — tak zase z druhé strany je to ten nejlepší dar, jež Bůh svým vyvoleným uštěďruje, když jim kříže posílá. Teď to arci nechápeš, ale věř mi, příteli, že tam jedenkrát na věčnosti sám na kolenou budeš děkovati za každý ten kříž, který jsi z lásky k Bohu nesl. Než, přečti si sám, co o této královské cestě kříže píše blahosl. Tomáš Kempenský v II. knize, 12. kapitole.

A nyní jsem hotov s tou „zeměžlučí.“ Nuž, jak? vsadíš si ji předc do srdce svého? — měl bys teď již tolik odvahy Pána Boha o malounek křížek sám poprositi? — Pojď, má duše drahá, poklekni si před svůj krucifix, sepni bezky ruce a rei zmužile: „Tedy udeř pane ocele m kříže do mého srdce, ať vydá jiskru lásky a radosti z utrpení!“

Než, viď příteli, člověk se nevolky třese a bojí při tom — býti vyslyšánu! jest mu jako dítěti, které v bolesti zubu prosí lékaře, aby mu jej vytrhl; ono napolo chce a napolo nechce. — Ano, ano, tak jsme my lidé nedůtkliví a choulostiví — a věru, kdyby měl Pán Bůh čekati, až my o kříž prositi budeme, to by jistě na světě žádného nebylo. Proto dobře tak činí, že nečeká, až Ho lidé prositi budou, a neptá se dlouho, chtějí-li neb nechtějí, nýbrž sám činí, co za dobré uzná pro každého, a rozdává kříže a soužení tak dlouho, až se naučíme uprostřed bolestí usmívati se blaženou radostí.

Nevím, milý čtenáři, přivedeš-li to ve „Škole Božského Srdce“ jednou tak daleko, abys jako sv. Terezie se modlíval: „Pane! buď trpěti anebo umřít!“ — Než k tomu dojdeš, budeš musiti bezpochyby ještě tak mnohý křížek nésti a pro tento pád chci ti dáti ještě několik pokynutí, jak bys jej měl vzíti a si na ramena uložiti, abys jej, ne-li radostně, aspoň trpělivě a s užitkem nesl.

1. Stáhne-li tě tedy nějaké utrpení vnitř nebo zevnitř, a sevře-li tě bolest, že, jako čpavý křen — slze z očí ti vyžene, nu, tedy s Pánem Bohem nech je téci a jdi, jdi — ale ne mezi lidi — oni ti nerozumí a nepomohou — ale jdi rovnou cestou k nějakému kříži kdesi venku na osamělém místě, anebo do kostela k svému Spasiteli a tam se hodně vypláč; vždyť proto ti dal Bůh slze, abys mohl pláčem svému srdci uleviti, a On není jako tak mnohý ukrutný otec, který, když trestané dítě pláče, na ně vzkřikne: „nebudeš-li zticha, dostaneš ještě pár!“ Ne, ne, Spasitel tvůj ví dobře, co to je žalost, a jak sladce je trpěcímu, může-li se vyplakati; cítilť to sám u hrobu Lazara, milého svého přítele; a zajisté milejší jest Mu, jestliže v pokoře a upřímnosti se vypláčeš, než abys v zlosti srdce zatvrzoval a slzy potlačoval.

2. Když jsi se byl dost vyplakal, pak pošli Pánu Bohu do nebe tichý, vřelý dík za utrpení, neboť víš, že je to také milost a dar od Boha, tak jako ten chleb vezdejší.

Pamatuji se, že, když jsem před lety na svých cestách přenocoval jednou v jistém městě, strhla se v noci ukrutná bouřka. Blesk za bleskem a rána za ránou, vichřice burácela vyvracujíc stromy v lesích a zahradách, dešť a kroupy šlehaly prudce do oken, že tu a tam se rozbila a voda crčela do pokoje. Byla to hrozná noc! — A tu uprostřed nejvíc rozrušené bouřky, v ten divý boj živlů zavzněl s věže lidský hlas. Ponocný vyvolával hodinu a jasným a zvučným hlasem zpíval do všech čtyř úhlů světa: „Pochválen buď Ježíš Kristus!“ — Ihned za slovem tím se zablesklo a náhlá rána bromová zaduněla dlouho doznívajíc v oblacích — jakoby celá příroda odpovídala ponocnému: „Až na věky věkův Amen! Amen! Amen!“ — Pak ještě jednou se zablesklo a bylo po bouřce.

Milý příteli, čiň jako ten ponocný a když sešle Bůh na tebe takovou bouři, buď uvnitř neb zevnitř od lidí, tu uprostřed své sklíčenosti a ouzkosti volej a modli se: „Pochválen buď Ježíš Kristus!“ a buď jist, že tvůj anděl strážce po pravici, i celý ten kůr nebeský odpoví ti: — „Až na věky věkův Amen!“ —

3. Tu třetí radu nauč se od putujících k bolestné Matce v Luggavě v Korutanech. K tomuto místu poutnímu vede totiž velmi obtížná a neschůdná

cesta — přes vysoké hory, po strmých skalách, do nichž jsou vysekány schody a nad nimi železné kruhy k zadržení se rukama, aby žádného zavrať nesvihla do propasti. Na nejvyšším temeni této skalné zdi stojí veliký starý kříž ze dřeva. Poutníci došedše tohoto místa dělávají malé křížky z proutků a zastrkují je do trhlin a rozpuklin onoho kříže. A co to znamená? Ó významný to obyčej! — Příteli, učiň to také tak, t. j. ten křížek svůj, jež ti Bůh poslal, porovnávej s křížem Krista Pána a své bolesti s bolestmi Jeho a — budeš trpělivější.

Četl jsem o tom v staré knize následující příklad: Jistý mladík, který byl doma uvykl na dobré a pohodlné živobytí, povolán jest od Boha do přísného řádu. Vstoupil sice se vši horlivostí, ale za nedlouho uhasnul tento první zápal a v klášteře se mu počalo leccos nelíbiti. Cela mu byla tuze maličká a sprostá, chleob tvrdý, víno kyselé, šat příliš hrubý, lůžko tvrdé, poslušnost tuze přísná, bratři nelaskavi, řehole těžká, modlitby příliš dlouhé atd. Pokušení odejít pryč se v něm zmáhalo víc a více, tak že skutečně jednoho dne sebrav se opustil tajně klášter a vrátil se do světa. Na cestě vyskytnul se mu jakýsi mládenec neobyčejné krásy, chtěl s ním společně jít. Zvrhlý řeholník ale nechtěl, aby kdo o útěku jeho zvěděl, tím rychleji pospíchá. Když ale neustával se za ním ozývat hlas, aby jen počkal, zůstal konečně státi. Mládenec neznámý táže se ho, kam tak pospíchá, a když mu byl onen stížnost svou o útěku svěřil, tu rozhrne svůj šat, a zář jako slunce oslňující vychází z prsou jeho a v záři jest spatřiti srdce z velké rány krvácející. I dí Spasitel — neboť nikdo jiný to nebyl — hlasem přelaskavým: „Synu! vrať se zas do kláštera, a když ti budoucně bude chleob příliš tvrdý, namoč jej do tohoto srdce, které z lásky k tobě jest otevřeno, a jistě ti bude chutnat; a víno, bude-li ti příliš kyselé, smíchej je s touto krví a osládne; a šat bude-li ti příliš hrubý, polož jej do této rány a drsnost zmizí. Ano v tomto srdci bude ti poslušnost, samota, kázeň řeholní, ten tuhý život a všecko lehčí a milejší!“ — Na tato slova pojala mladého řeholníka hluboká lítost. I vrátil se opět k bratřím do kláštera, uposlechl rady Kristovy a od té doby snášel všeliké protivenství a nesnáze s příkladnou trpělivostí a strávil v svatosti svůj život.

4. Konečně tu čtvrtou a poslední radu pochopíš z následující řeči jisté ubohé stařeny, která dlouhá leta strávila v těžké nemoci jsouc na všech oudech tak skroucená, že se ani pohnouti nemohla. Jednoho dne ji navštívil vysoký hodnostář duchovní a pravil:

„Matko! vás musí Bůh obzvláště milovati, že tak těžkým křížem vás navštěvuje.“

„Ach Bože!“ — odvětl stařena, „děkuji za útěchu, otče duchovní. Ano, velký to kříž, velká bolest, ale přede také velká radost!“

„A jak, neprosila jste ještě nikdy Pána Boha, aby, je-li to vůle Jeho, bolestem vašim aspoň ulevil?“

„I děj se vůle Boží!“ zvolá zas stařenka. „Již tomu nyní 17 let, co mne bolesti ani neopouští a tak jsem jim uvykla, že myslím, že nemůže už ani jinak býti a že ten Otec nebeský to tak a ne jinak chce míti. Ale postaví-li On někoho pod kříž, dá mu jistě také tu milost, aby tu státi neb ležeti mohl. Ta moje bolest má už ráda mne, a já mám ráda ji — a tak to chodí teď dobře. Pán Bůh bezpochyby dává mi očištec již zde, nu buďsi, lépe zde, než tam!“

„Milá matko!“ dí na to kněz, „jak vidím, dává vám skutečně Bůh velkých milostí, musíte Mu za ně také poděkovati.“ —

„To také činím a modlím se přes tu chvíli: „Ty můj tatíčku nebeský — vždyť jsem já také dítko Tvé a Ty otec můj — a více nemám třeba k svému upokojení.“ — Že mne opravdu miluje, to mi praví bolesti, které také z celého srdce ráda snáším.“

„A co pak se ostatně tak modlíváte?“

„To arcíť ne mnoho, ale myslím si: obětuji-li Bohu nemoc svou, že to také modlitba; poroučím se s bolestmi svými do pěti ran Krista Pána a tu je mi vždy volněji! Přitíží-li se ale bolesti, tu si říkávám: „Kdož jsem já, a kdo jsi Ty o Bože! — já hříšnice a Ty můj ukřižovaný život. Já miluji Tebe a Ty miluješ mne, co by se mi tedy mohlo státí proti spáse duše mé?“ — Pak se modlívám každodenně růženec za ony kněze, kteří nekonají povinnost svou, aby měl s nimi Bůh jednou milosrdný soud!“

Milý čtenáři, toť zajisté mluveno zřetelně, k tomu netřeba nic více přidávati, leč — jdi a uč se také tak smýšleti.

N a š e c í r k e v .

Naše církev Kristem zbudována
na skále, na věčném základu;
ji otrásl násilí i hana,
ona odolala nápadu;
ona jest ta v poušti pyramida,
v poušti světa svatou víru hlídá
a pekelných víchrů útoky
vždy se rozbily jí o boky.
Ji vyvrátit, zničit usiloval
Herodes Agrippa, židův král,
apoštola Petra v pouta ukoval,
Jakoba i na popravu dal:
vsak když církev na modlitbách dlela,
pomoc Boží přispěla jí skvělá,
žalář temný anděl otevřel,
Petr církvi do náručí spěl.
Světovládní římsktí císařové
přemítali po tři století,
jak by zabránili víře nové,
jak by církvi bylo úpěti:
sekerami nelítostných katů
mučovníků cedili krev svatu
svatá písma — Boží ozvěny —
z rukou kněží rvali v plameny.
Nezníčili císařové víru
plamenem a mečem katanů;
Bůh, jenž vládne s nebe všemu míru,
neopustil věrných křesťanů:

pominula doba utrpení,
v slávu změnilo se ponížení;
s nebe kříž zazářil křesťanský,
před ním kleknul císař pohanský.

Tak s korouhví kříže vítězného
církev vystoupila z úkrytu
a na troskách Říma pohanského
zbudovala pravdě záštitu:
Petrovi kde skonali se dnové,
krev kde prolévali papežové,
tu se skála víry vypnula,
odtud spása světu plynula.

Jako skála, co vyčnívá z moře,
na vše strany vlny posílá:
plyne z Říma krajům pravdy zoře,
prechá noc, jež národ tížila:
a hle! kamo svatá záře svítá,
život nový v národech procítá,
probouzí se k Bohu podoba,
mizí násilí i poroba.

A k té nerozborné, věčné skále,
na níž Kristus církev zbuoval,
Moravan pohlížel neustále,
co se na křtu Kristu zakázal:
tomu víc, než tisíc let už jesti,
co velební naši věrověsti,
svatý Cyrill s bratrem Methodem,
nás na církve veštepili kmen!

A od smrti našich věrověstů
mnohá bouř předešla dnešní den,
nám bylo podstoupit trudnou cestu
hrozných pohrom, převratů a změn;
však hle Hostýn posud světu hlásá,
že Bůh naše pomoc byl a spása;
s Ním jsme znikli Tatar zátopě,
víru uhájili Evropě!

Ani duchové kdy pobloudili
rozbíj, válku sili v národě,
by nás pravé církvi odloudili,
o nové zapěli svobodě:
Kristova neslyšet náměstníka,
poslouchat, co lidský rozum říká;
ani tehdy nedal dobrý Bůh,
aby podvodný zvítězil duch.

Národ ve svém jádru zachovalý,
třebas šálen, sváděn zloduchy,
i v neštěstí Kristu zůstal stálý,
od mravné se chránil poruchy:
proto ráčil Bůh naň pohlednouti,
nedal lidu svému zahynouti,
nedal, aby víru potratil,
aby od církve se odvrátil.

A teď tisíc let už svědčí tomu,
že se dobře vedlo národu,
když, veštípen do Kristova stromu,
věřil Cyrillu a Methodu:
že však bídy, útrapy a strasti
po krásné se rozhostily vlasti,
kdy se národ Krista odříkal,
a ze stromu církve odštípal.

Nuž křesťanští, zbožní Moravané,
kteří vlast a národ milujem,
stůjme k víře Kristem zvěstované,
anať blaží nás i naši zem;
přisahejme Ježíši to Kristu,
že svou víru uchováme čistu,
že nedáme Krista odpůrcům,
vzíti víru sobě, potomkům!

Bože nakloň k přísaze se naší,
pomocí svou propujď se nám;
rámě tvé nepřátel davy plaší,
ochraňuj i naší víry chrám;
dej, by její spasitelné světlo,
po vše věky v naší vlasti květlo;
nechať ctí se po vši Moravě,
Ježíš Kristus v stálé oslavě!

J. R. Vítek.

Ludovika Lató v Boadénu.

(Louisa Lateau v Bois d'Haine.)

(Dokončení.)

ážná, jako v pozorování nějakého smutného děje pohřížená tělem svým poněkud nakloněná s tváří k nebi pozdvíženou, oči majíc nepohyblivé, otevřené seděla tu Ludvika Lató, prostě to venkovské děvče, na své chatrné stoličce jako nějaká královna, pokorou a spolu vznešeností neodolatelnou mocí srdce patřících na sebe jímajíc. Ještě byly ránami Spasitelovými ozdobené její ruce pod jakousi rouškou skryty, krvavá koruna zdobící její jasné čelo byla jen málo patrna; tvář její ale podobala se tváři andělské, krásná zvláštním výrazem svých rysů. Nebyla to více lidská tvář, ale jakoby se nebeské světlo bylo po ní rozlilo skvěla se v jakési nadpřirozené duševní kráse.

Z té příčiny jest velice nesnadno, jen přiblíženě Ludviku u vytržení popsati. Chtěl-li by kdo ji v tom stavu jen poněkud věrně vylíčiti, musel by říci, že měla sice tvář její lidské rysy, ale nadpřirozený výraz. Zvláště nesnadno jest oko s nepřirozeně rozšířenou zřetelností popsati. Ač tuhé a nepohyblivé, přece nedá se říci, že by se podobalo oku mrtvého neb na smyslech pomateného člověka; spíše zdá se, jako by do veliké dálky hledělo a neviditelné vzdálené děje s největší pozorností sledovalo.

Věru! nevím o žádné události v životě mém, která by mne byla tak mocně dojala, jako pohled na onu pannu u vytržení.

Zrovna před Ludvikou, v prostoru mezi stoličkou, na níž seděla, a stěnou, vykázal nám farář místo. Byloť také nejvhodnější, ješto jsme stigmatizované byli nejblíže, sotva půl stř. od ní. V prvním okamžiku nás pohled na ni rozčlilil, ano řekl bych, že nás počala bázeň pojmáti, a přede nemohli jsme ani sekundy zraku svého odvrátiti od proměněné panny, která zde bez hnutí, podobajíc se mramorové nějaké soše, seděla, z jejíž rysů se ale vyšší duševní život patrně odrážel.

I tváře ostatních přítomných jevily stejný dojem. Jedna z paní, které s ouěmi 7 duchovními v polokruhu kolem Ludviky stály, padla při pohledu na ekstatickou na kolena.

Když jsme všichni po několik minut omilostněnou pannu byli pozorovali, přerušil farář mlčení vyzýváje přítomné kněze k společné modlitbě breviáře. V tom okamžiku když se kněží sv. křížem znamenali, změnily se až dosud vážné ano téměř bolestné rysy Ludvičiny tváře u výraz radostný, jakýž bychom na obyčejné tváři usmívajícím nazvali. Ruce, na nichž bylo lze známky denní práce pozorovati, poznenáhla se zdvihly a zůstaly v poloze, v jaké je mívají staří křesťané, když se v katakombách modlí a jak je na obrazech vypočteny vidíváme. Krvavá přikrývka, kteráž dosud ruce ukryvala, tím pohybem spadla na zem a my najednou jsme spatřili tajemné známky, které hlubokou soustrast, jakou ekstatická k bolestnému Spasiteli jeví, zjevně hlásají.

Nechceme popisovati, jaké city pohled na tyto krvavé odznaky ran trpícího Spasitele v každém věřícím křesťanu zbuditi musí, obmezíme se bližší zprávu o stigmatách podati.

Jak na vnějších tak i zevnějších stranách obou rukou pozorovali jsme veliké, vejčité k prstům ostře zašpičaté vtlačeniny, jež na dlani kulatější a hlubší se jevily. Na pokraji těchto vtlačenin, poněvadž se zde vytékající krev pozdviženou pokožkou stavila, usazovalo se množství krve. Když byla Ludvika u vytržení, rány jen málo krvácely, ale čerstvá krev po celé ruce zvláště ale mezi prsty tekoucí dosvědčovala, že ztráta krve před vytržením znamenitou musela býti. Tak jako na rukou, tak i na nohou má Ludvika rány Kristovy. Na levé prsní straně nachází se trojhranná jízva na ranu Krista Pána v boku upomínající, podobně na pravém rameně průměrně nepatrná rána, naznačující onu, kterou Ježíši nešení kříže způsobilo. Poslednější ukázala se teprv čtyry léta po prvním zjevení ran v slavnost sedmibolestné Panny Marie r. 1873. I trnová koruna ukázala se na jejím čele později.

O vzniku a povaze stigmat sdělíme úryvky z důkladné knihy, kterou profesor lékařství na universitě Lovanské, Dr. Lefebvre, o Ludovice Lató-ové zvlášť byl sepsal a vydal.

Jak již s vrchu podotknuto, ukázaly se jizvy teprv třetí den po úplném uzdravení Ludviky z těžké asi půl roku trvající nemoci. Dne 24. dubna 1868 první pátek po radostné té události vstoupila Ludvika do třetího řádu sv. Františka z Assisi. Ještě toho samého dne povstala bez jakékoliv zevnější příčiny v levém boku rána, z níž hojně krve vyteklo. Když ale příštího pátku i na nohou podobné jizvy se objevily, stala se Ludvika nepokojnou, neboť ani jí nenapadlo, že by jí mohl Bůh ránami Kristovými omilostniti, ano ani nevěděla, že skutečně takové milosti se sv. Františku a jiným svatě žijícím osobám dostalo; ostatně měla podivné tyto jizvy za následky sotva minulé nemoci, v níž někdy v těchto údech prudké bolesti po-

cítovala. Svým domácím, nechtíc je bezpotřeby, jak se domnívala, znepokojovati, nedělila o celé věci ničeho, než ale svého zpovědníka žádala v té záležitosti o radu. Farář Niels jí doporučil, aby se o tom nikomu nezmiňovala. Krvácení ale dostavilo se opět ze 7. na 8. května; tehdaž pozorovala, že i z rukou hojně krev tekla, tak že nebylo více možno s tím se tajiti. Povoláni byli lékaři z nejbližšího okolí, ti ale nevěděli si rady. Napřed zavolali Dr. Gonne z Fayt-u, který Ludviku v poslední její nemoci léčil; užíval všech možných prostředků, aby krvácení zastavil, ale bez výsledku. Již po několika týhodnech vzdal se vši naděje, podivné rány zahojiti. Od osmého května vždy ještě každý pátek vyjma dva pátky krvácení pravidelně s málo změnami se dostavilo. Zvěst o podivném tomto zjevu rozšířila se brzy po celé krajině a více než sto věřících a nevěreckých lékařů namáhali se zjev tento jakožto přirozený vysvětliti, aneb za podvod vyhlásiti. Ale každé vysvětlování, každý výklad ukázal se mylným, nemajícím žádného podstatného základu.

Duchovní úřad nepodnikl ničehož v té záležitosti čekaje pokojně, jak se věci dále vyvinou. Ač farář Boadenský hned případ biskupu Tournayskému ohlásil, nicméně tento příliš opatrný nečinil ničeho, aby se věc vysvětlila; teprv, až k stigmatům i vytržení se přidružilo, bylo i se strany duchovní vrchnosti vyšetřování celé záležitosti zavedeno.

I v obyčejné dny jsou tyto jizvy vydatelný. Na zevnějším povrchu rukou jest patrna podlouhlá vejčitá $2\frac{1}{2}$ —3 ctm. dlouhá a $1\frac{1}{2}$ —2 ctm. široká skvrna, lišící se slabým leskem a červenavou barvou od ostatních částí kožních. Podobně i na povrchu obou nohou jest viděti jizvu podoby obdélníka se zakulacenými úhly, $2\frac{1}{2}$ —3 ctm. délky a $1\frac{1}{2}$ ctm. šířky. Jizva na spodině levé nohy má tu samu polohu jako jizvy na povrchu nohou; jizva na spodině pravé nohy jest asi 1 ctm. ku předu k prstům nohy pošinuta. Jizva v levém boku podobá se ráně způsobené kopím a má $1\frac{1}{2}$ ctm. průměru. Mnohočetné body kolem hlavy jsou jen v pátek a jedině dobrým zvětšovacím sklem viditelný; zjevují se jakožto maličké, nejvíce trojhranné dílem nepravidelné otvory.

Pokud jizvy tu podobu mají, může Ludvika i ty nejtěžší práce vykonávati. Během čtvrtku ale zprýští se svrchu uvedená místa na rukou a nohou tím způsobem, že se mezi vrchní a kožní mázdrou jakási čistá vodě podobná tekutina nashromáždí, která v krátkosti více méně červenou barvu dostává. Pryskýře tyto pukají v neurčitém pořádku v noci ze čtvrtka na pátek mezi půlnocí a 1. hodinou, přímé, křížovité aneb nepravidelné trhliny působíce. Tenká vrchní pokožka bývá odhrnutá, aneb odtrhne se docela vytékající tekutinou a pak vytéká z docela neporušené kožní mázdry neustále hojná krev po celý pátek až pozdě do noci.

Vlastnosti krve lékaři nejzevrubněji skoumali a uznali, že je docela zdravá a dle své barvy že se červenomodré krvi podobá, která ve vlasečnicích, nejjemnějších to žilkách lidského těla proudí.

Množství každého pátku vytékající krve nesnadno do podrobnosti udati, poněvadž obloženými šátky bývá vjímaná. Professor Lefebvre udává, že průměrně asi 250 gr. krve vytéká, ač sám pochybuje, že by udání jeho bylo pravé. Zajisté má pro nynější platnost, kdežto v první době krvácení bylo silnější a déle trvalo.

Ač dle úsudku lékařů tak častá ztráta krve již by dostačovala člověka rozumu zbaviti, předce Ludvika ovšem pátek vyjímaje jest úplně zdráva. Jak mile jizvy v noci z pátku na sobotu až na ony červenavé skvrny zmizely, koná Ludvika opět snadno a vytrvale své obyčejné práce v domě a zahradě.

Mimo veliké duševní bolesti, jaké jí neustálé rozjímání utrpení a smrti Božského Spasitele působí, trápí ji též velice rány na jejím těle; může říci se sv. Kateřinou Sienskou: „Tak veliký jest můj bol, který na všech pěti místech cítím, tak že by velikost jeho, zvláště kolem srdce, kdyby Bůh nový zázrak nepůsobil, jak se mi zdá, brzy tomuto životu konec učinila. Téměř ještě větší bolest než na větších ranách působí jí rána na rameně, o kteréž Pán sv. Bernardu zjevil, že bolest této rány byla nejprudší. Rána tato na pohled nepatrná, trápí tak velice Ludviku, že pro bolest ač má dobrý zrak, ve vzdálenosti 3 stop nikoho poznati nemůže.

Prudší bývají též bolesti ve dnech, kdy církev památku umučení Páně a nejsv. Jeho Matky slaví. Větší ještě bývají, kdy se veliké zločiny ve světě dějí, zvláště tehdaž, když církev od svých nepřátel bývá utlačována. Tak n. p. byly bolesti za dnů panování komuny pařížské a obsazení Říma piemontským vojskem téměř nesnesitelné. Nemohl si nikdo přičinu tak hrozných bolestí vyložit, až po několika dnech přišla zvěst o hrozných neřestech, jaké se v Paříži a v Římě páchaly. I nyní jest jí mnoho trpěti a bolesti se stávají vždy prudšími snad následkem pronásledování církve v Německé říši.

Tolik o povaze ran a jimi způsobených muk.

Pamětihodnější ještě, než ony tajemné rány, jest jiný každého pátku u Ludviky se opakující zjev, t. j. vytržení.

Již s vrchu sme se pokusili popsati dojem, jaký Ludvika u vytržení působí, tu ještě něco připojíme o vzniku a průběhu vytržení, co jsme dílem sami pozorovali, dílem co nám jiní sdělili.

Již před stigmatisací zvláště ale po ní pozoroval farář Niels při Ludvice, že častěji upadla u roznícení, jakéž jen krátkou dobu trvalo, aniž by povahu vytržení (ekstase) bylo mělo. Zvláště stávalo se tak, když ráno, dříve ještě než ostatní vesničané do kostela přišli, před nejsvětější Svátostí pobožnost svou konala. To samo i její domácí v poslední její nemoci, když s trpělivostí a odevzdaností na lůžku ležela, často pozorovali.

Dne 17. července 1868, třináctého pátku po stigmatisaci přišla ponejprv u pravé vytržení. Jest to podivný stav, v němžto, jak Görres dobře praví, člověk jakousi vyšší mocí do kruhu vyššího sebevědomí uveden bývá. Vytržení počalo jmenovaného dne odpoledne kolem 2. hodiny. Když brzy po tom farář Niels do pokoje Ludviky vstoupil, našel matku i sestry celé postrašené a zaměstnané, jak se domnívaly, omdlelou Ludviku opět k životu přivést. Farář pochopiv hned stav věcí, volal Ludviku jmenem, i hned zpamatovala se, probudila se z vytržení, aby do něho v tom okamžiku, kde jí poslušnost k svému zpovědníku více nebránila, upadla.

Počínaje 17. červencem vytržení každého pátku pravidelně se dostavilo ovšem s rozličnými odchylkami ohledem trvání a vnitřní život omilostněné.

V první době počalo vytržení již ráno mezi 8. a 9. hodinou a končilo odpoledne mezi 6. a 7. hod., nyní začíná vytržení teprv o 2. hod. odpoledne a končí po 1/25 hod. Není docela v moci Ludviky aby, kdyby chtěla vytržení, započalo a opět se skončilo. Aniž by před tím čeho na sobě cítila, přichází jakousi mocí neодолатelnou u vytržení a opět maně probouzí se z něho do přirozeného stavu. Nejednou se již Ludvice doporučilo, aby se vytržení bránila. Namáhali se všemožně, vytržení zapuditi: buďto musela Ludvika v určitou dobu pilně na šicím stroji pracovati, aneb vypravovalo se v její přítomnosti o lhostejných věcech. Avšak vše bez výsledku.

Jakmile přišla určitá doba, šicí stroj zůstal tiše státi, zábava umlkla a Ludvika nacházela se u vytržení.

Pravidelně počíná a jak se dle zevnějšího dá soudit trvá vytržení takto: Neustálým krvácením a prudkými bolestmi ran není Ludvika v pátek s to pracovati. Nemůže ležeti ani choditi; nejsnesitelnější jsou bolesti, když sedí a sedíc na jednom místě jest v nábožnou modlitbu pohřžena. Najednou pohne se, hlavu pozdvihne k nebesům, oči obrátí se poněkud v pravo a hledí stále a neodvratně na neviditelné předměty — vytržení započalo.

Podivně má Ludvika vždy jednu a tu samu polohu těla. Poněvadž jsme o Marii Mörl-ové čtli, že v podobném stavu vždy ku kostelu obrácena byla, porovnali jsme postavení extatické v Boadénu s polohou tamnějšího kostela a viděli, že i ona tváří ku kostelu obrácena byla.

U vytržení jest Ludvika pozemskému životu úplně odcizena, smyslové její jsou úplně nečinní. Ucho její neslyší ani nejsilnějšího, nejpronikavějšího zvuku, na zřetelnici oka jejího neúčinkuje ani sebe jasnější světlo. Tělo jest tuhé a studené jako kámen — dýchání jest zastaveno, žádné sebe prudší dráždidlo, není s to, číci moc v ní probuditi. Všemohně dali si již práci, zda-li přede u vytržení jen jakou známku citelnosti pozorovati možno; ale ani náhlé a hluboké poranění ostrým nožem, ani polití žíravými kyselinami, ano ani nejsilnější elektrický proud k nejcitelnějším údům těla vedeny, krátce nic nebylo s to jen nejnepatrnější projevení bolesti při ní vyvolati.

Ač tedy žádným sebe prudším dráždidlem nelze Ludviku z vytržení k obyčejnému žití probuditi, přede dostačuje jedině slovo duchovní vrchnosti, aby se tak stalo. Ano i nekneží, jimžto někdy biskup neb metropolita plnomocenství odevzdal, poslechla na jich zavolání, jako samého vrchního pastýře.

Kdežto smyslové Ludviky pro zevnější svět jsou docela odumřeli, uvnitř jí panuje čilý duševní život u rozjímání utrpení Páně. Jen tím se dá úplná nečinnost smyslová vysvětliti. Vrozená její nesmělost zvláště ale její pokora nedovolují jí aby něčeho o tomto duševním životě sdělovala; jsouc ale poslušna své duchovní vrchnosti na rozkaz této vypravuje o duševní činnosti své v době vytržení. Jest ustanovena zvlášť komise z kněží se skládající, která její vidění a jí sdělená zjevení zevrubně poznamenává, která se, až přijde příhodná doba, uveřejní. Až dosud jen jednotlivé věci v tom ohledu přišly do veřejnosti a ty tuto v krátkosti podáváme.

Vytržení počíná tím, že se Ludvika vidí okamžitě do nesmírného moře světlového uvržena; v tom stavě zjevuje se jí moc a velebnost Boží tak vznešenou, pak její nízkost a křehkost představuje se jí tak živě, že dle vlastního jejího výroku neví, kam by se poděla a kde skryla. Jak mile toto nadpřirozené světlo přestalo účinkovati na její duši, dostavuje se jiné menší, kterým duše Ludvičina s více než přirozenou jasností patří jednotlivé děje z umučení Páně začínající modlitbou Spasitele na hoře Olivetské a končíc s trpkou jeho smrtí na kříži.

S podivuhodnou zevrubností popisuje až na nejmenší okolnosti učeníky Páně, nábožné ženy, nástroje umučení, vůbec vše na umučení se vztahující, vyjímaje toliko osobu Božského Spasitele. Praví, že nemožno, náležitě osobu jeho vyklíčiti, poněvadž jest tak vznešený, tak krásný, že sebe dokonalejší vypsání jeho osoby nepodobalo by se ani stínu skutečné jeho osoby.

V prvních měsících vytržení patřila sice Ludvika Pána, ale ani s ní nemluvil ani pohled jeho na ní nespočíval. Nyní ale jest tvář Spasitelova vždy k Ludvice

obrácena, mluví s ní důvěrně, těší ji v její strasti, zjevuje jí věci, které mimo přirozený obor leží.

Patrně odráží se na tváři Ludvičině u vytržení hluboký dojem, jaký se bezprostředním patřením na utrpení Spasitelovo v duši její budí. Brzy jest tvář její ssinalá, oči slzí plné, brzy tvář se bolestně stahuje a po lících kanou hojné slze, brzy jeví postava její výraz jakoby nenadále hrůzy aneb prudkého rozhorlení.

My sice při své návštěvě nepozorovali jsme tyto měny v její rysech možno proto, poněvadž po celý čas naší návštěvy se modlila a jak zázračně modlitba na vytrženou působí, již jsme s hora podotkli.

V pravdě nic nemůže býti dojemnějšího, jako významné tváření, jakým Ludvičiny líce slova modlitby doprovázejí. Zvláště dojemna byla tvář její, když kněží slova v breviáři Gloria Patri etc. (t. j. Sláva Boha Otci) opakovali. Nezapomenutelně zůstane nám roznícení, jaké se na tváři v tom okamžiku jevílo. Zdálo se nám, jako by Ludvika na prahu nebe stojící vznešené tajemství nejsvětější Trojice před svými očima měla. Tak zářila její tvář blaženou slastí jako oslněná oživujícím dechem Boží bytosti. Ten samý zjev bylo na ní pozorovati, kdykoliv z breviáře místa jednající o milosrdenství Božím se modlila, aneb když se nejsvětější jména Ježíš a Maria vyslovovala.

Když kněží svou modlitbu breviářů dokončili, předčítal jeden z duchovních jeden žalm v syrské a aramejské řeči, ale i tato Ludvice docela nesrozumitelná slova stejně svým vznešeným obsahem působila na ni, jak s vrchu udáno bylo. Modlilo se střídavě ve francouzské a latinské řeči za svatého Otce a jiné všeobecné potřeby sv. církve. Když jeden francouzský kněz vybídl k modlitbě za Francii, zdálo se i nám vhodné, abychom požádali o modlitbu za svou vlast. Prosili jsme tedy pana faráře, aby se modlil za našeho uvězněného arcibiskupa. Na jeho vyzvání, abychom to sami a v němčině učinili, modlili jsme se třikrát Otčenáš předeslavše slova: „Modleme se za svého uvězněného arcibiskupa Kolínského.“ Jakmile jsme tak započali, zdálo se nám jakoby, ač modlitbou tvář Ludvičina byla radostně proměněna, jakoby se kolem rtů její nádech hluboké bolesti jevil, jakoby trpitelka Boadénská utrpení uvězněného církevního hodnostáře spolu cítila.

Ale netoliko modlitba účinkuje na Ludviku, že vyšší její duševní činnost zevně patrnou se stává, to samé působí též posvátné předměty nacházející se blízko ní. Tak jako jiní svatí, tak i Ludvika má u vytržení nad míru jemný cit pro svaté pozůstatky a vše od církve posvěcené. Navštěvovatelé její tisíckrát již se o tom přesvědčili, že nemožno cit její oklamati. Abychom též zkoušku učinili, vzali jsme sebou z domu malý kousek z bedrového obvazku Páně, jakož i pozůstatek z kajícího roucha sv. Alžběty, a odevzdali obě faráři, který ale nás vybídnul, abychom je Ludvice sami podali. Drželi jsme tedy malou schránku s dílkem svatého bedrového obvazku pozorně do papíru zamotaného před pannou a téměř ulekli se, jak okamžitě přiblížení toto na ni působilo.

S nevýslovnou milostností pozdvihla Ludvika své krvavé ruce po posvátném předmětu a chtěla jej dosáhnouti. Aniž bychom to byli měli v úmyslu, zdvíhali jsme sv. pozůstatky vždy výše, kdežto Ludvika ze svého sedadla se pozdvihla a neustále své ruce po pozůstatcích roztahovala, až se jí poštěstilo je dosáhnouti a na své srdce přivinouti. Jak blažena a šťastna byla Ludvika majíc sv. pozůstatky v rukou svých, tak velikou bolest jevila, když se jí odejmuly. Museli jsme se poněkud namáhati, než jsme předmět její radosti z tuhých a studených rukou dostali; i hned

zarmoutila se její tvář a hořké slze kapaly z očí. To samo opakovalo se, když jsme před ní drželi pozůstatek z kajíčného roucha sv. Alžběty.

Mezi tím vydělali sv. pozůstatky ze své obálky a podali Ludvice toliko papír tak složený, jako by ještě schránku se sv. pozůstatky obsahoval. Avšak tu nejevila již žádné pohnutí a nepohyblivy zůstaly její ruce v obyčejné poloze. Když ale jeden z kněží, drže podobně papír v pravici, tu samu zkoušku učinil, tu opět nabyla tvář její ovšem ale slabší výraz radostný, který posvěcenou rukou kněze způsoben byl. Zatím nastala třetí hodina; tu v okamžiku, jako nějakou nadpozemskou mocí puzena, vrhla se Ludvika tváří svou na zem. To se stalo s takovou nám nepochopitelnou rychlostí, že jsme, ač jsme tak blízko stáli a na vše předkem připraveni byli, a neodvratně na ni hleděli, že jsme předce nepozorovali, kdy povstala, kdy na zem padala; okamžikem ležela na tvrdé kamenné dláždě, aniž bychom byli viděli, jak se to přihodilo. Pravé rámě bylo polo v před nahnuté, na levém prsa spočívala. Po několika minutách roztáhla Ludvika hbitým prudkým pohybem obě rámě, pravou nohu povrchem položila na spodinu levé nohy.

Tím nastala při Ludvice v jejím rozjímání utrpení Páně doba, kde Spasitele na kříži umíratí vidí. Vznešenému tomuto vidění přiměřena jest i poloha u vytržení se nacházející panny, neboť leží tu na zemi jako na neviditelný kříž přibita. Dojemné divadlo toto musí nutně kolem stojící přiměti, aby také umučení Páně živě rozjímali. Že tomu tak, dosvědčila nábožná modlitba církevní písně: „Stabat mater dolorosa“ (Stála matka litující), kterou se přítomní modlili.

I tato modlitba působila na Ludviku tajemnou mocí, jak jsme již s vrchu vylíčili. Neboť sotva první slova písně byla vyslovena, pozdvihla Ludvika tělo své do takové polohy, jakou obyčejný člověk, jak se již zkoušelo, tělu svému dáti není s to. Aniž by se byla na své ruce podpírala, aneb nějaké jiné podpory užila, povstala do výše asi 2 stop od země jen kolenama zemi se dotýkajíc.

Dokud Ludvičino tělo v té poloze se nachází, jsou oči její zavřeny, ústa polo otevřena, rány počínají hojněji krváceti; dle celého jejího zjevu zdá se, že utrpení jest větší, než kdy jindy.

Stav tento trvá asi půldruhé hodiny, pak vstane Ludvika, otevře oči, klečí malou chvíli a sedne si na své obyčejné místo. V následujících okamžicích zdá se skutečně, jako by k smrti pracovala. Mdle padnou rámě podél těla dolů, hlava se kloní k prsoum, nos se špičatí, polozavřené oči se trhají, studený pot vyráží na krvavém čele, smrtelná ssinalost pokrývá celou tvář a temné chrapoty vyrážejí z polootevřených úst.

Když smrtelný tento zápas několik minut potrvál, jeví její tvář na nějakou chvíli ještě jednou obyčejný výraz, jako u vytržení; pak bloudí její až dosud vypoulené oči poznenáhla z jednoho předmětu na druhý, ruce skládá k sobě, celé tělo přijímá přirozenou polohu, — vytržení pominulo. Po něm cítí se Ludvika na celém těle zázračně posílněna, jizvy nepůsobí jí ani tu nejmenší bolest — avšak za půl hodiny vracejí se bolesti s novou prudkostí opět.

Bohužel nebylo nám popráno posledním dějům přítomnu býti, poněvadž jsme na vybídnutí farářovo před ukončením vytržení pokoj Ludviky opustili, abychom pokornou pannu ušetřili studu, jakýž ji uchvacuje při pohledu na cizince, kteří ji u vytržení pozorovali.

Tak jsme byli svědky vznešeného zázraků, který onen, jemuž se andělé a svatí koří, každého pátku v bídné, nepatrné chatrči působí na chudobné venkovance,

kteráž ničím jiným se nevyznačovala, leč dětinnou pokorou, nelíčenou nábožností, která nemá jiného přání, jiné touhy leč vůli Boží věrným konáním svých povinností plniti.

Uvážíme-li všechny okolnosti: povahu stigmatických ran a vytržení*), pravidelný počátek obou zjevů, dlouho trvajících zdržování se jakékoliv potravy, neobmezenou poslušnost k duchovní vrchnosti, zvláštní radostný pocit při modlitbě a všech od církve posvěcených věcech, tušíme, že i tomu nejzarputilejšímu nevěrci bude za těžko zde skutečnost zázraku popírati. Tu ovšem není jiného prostředku leč uši zacpat a oči zakrýti a pak skutečnost zjevu popírati, a tak jednají, takovou logiku mají nevěřečtí svobodomyšlníci naší doby.

Jaký dojem zázrak v Boadénu i na nevěrce činí, tomu nasvědčuje událost, kterouž tuto vypravovati chceme.

Když dne 8. ledna r. 1869 vyšetřovací komise v záležitosti Boadénského pracovala, byla chýše Ludvičina obklopena množstvím zvědavých lidí. Mezi nimi nacházel se též Dr. Delcroix z Braine. Byl od svých zednařských spolubratří vyslán, aby nad vyšetřováním bděl, a „klerikálním šmejdům“ škrabošku s tváře strhl. An ho nikdo neznal, nebyl připuštěn — proto počal křičeti, že je svobodným myslitelem, že nevěří v nic nadpřirozeného, a proto že jej nechťejí ku komisi připustiti. Státní ministr Dechamps nahodil se k tomu, i tázal se, proč takový hluk dělá. „Pane“, pravil Dr. Delcroix „katoličtí lékaři, o jejichž úsudku již napřed všichni jsou přesvědčeni, jsou ku vyšetřovací komisi připuštěni, mne pak, jehožto racionalistické náhledy jsou známy, vylučují, předemnou zavírají dvěře.“ „Jste-li lékařem“, odvětil Dechamps, „budete připuštěn. Znáte některého lékaře, který v komisi jest?“ Bylo 12 lékařů přítomno. „Ano,“ odpověděl Delcroix, „znám Dr. Alfreda Boulain-a.“ Dechamps zavolal tohoto a Delcroix byl hned ku komisi připuštěn. Zůstal tam několik hodin a zkoumal vše sám zevrubně. Mezi jiným činila se i ta zkouška, že se ve vytržení nacházející panna dávaly svěcené a nesvěcené předměty do ruky střídavě; svěcené držela pevně, nesvěcené vypadly hned z ruky, a rámě, když je pozdvihli, padlo hned zpět, jak mile nebylo více poddržováno.

Hulákajíce přivítali zednařští bratři Dr. Delcroix-e na večer na stanici. On však s vážnou tváří vstoupiv mezi ně pravil: „Přátelé, nevěřím v zázraky ale byl jsem svědkem věcí tak podivných, že mi není do smíchu, ano vážného přemýšlování jest mi třeba.“ I přemýšlel tak vážně, že Boží milost dokončila dílo, jakéž s ním započala. Jakožto kající křesťan zemřel v prvních měsících r. 1871. Dne 12. ledna obdržel farář v Boadénu list od kapucína P. Rafaela tohoto znění: „Lékař v Braine, Dr. Delcroix, nyní těžce nemocný a bez naděje na uzdravení žádá mne, abych vám psal, byste jej modlitbě Ludviky Lató-ové doporučil. Co tehdy viděl, když byl svědkem mimořádných zjevů v Boadénu, obživilo jeho víru a učinilo na duši hluboký dojem. Poslední středu vyslyšel jsem jeho zpověď a druhého dne přijal s velkou pobožností nejsvětější Svátost. Učinil to, aby mohl započítí devítidenní pobožnost ke cti sv. zázračné krve. Příští čtvrtek započne novou devítidenní pobožnost ke cti Panny Marie Lúrdské. Žádá úpěnlivě, aby Ludvika modlitbu svou s jeho spojila, aby opět zdraví tělesného nabyl.“

*) Všechno bylo zevrubně prozkoumáno smíšenou komisí lékařů (také nevěreckých) a theologů a nenalezen ani stín klamu, ale přirozeným způsobem nedalo se nic vysvětliti.

Opustivše chýši Ludvičinu ubíraly jsme se s duchovním do fary, an nás pan farář žádal, bychom mu několik německých listů přeložili. Na cestě k němu rozmlouvali jsme s mladým belgickým knězem, který na blízku Boadénu v duchovní správě pracoval a průběhy v chýši, které ostatně dnes též ponejprv viděl, snad z rozmluv s farářem Niels-em blíže znal.

Co nám sdělil, tuto podáváme. Jednou v pátek zaopatřoval farář Niels v sousedství Ludviky nemocnou ženu a na zpáteční cestě zastavil se v domě rodiny Lató-ové nesa známou nádobku se svatými oleji, jakéž se při zaopatřování nemocných užívá, chtěje se přesvědčiti, jak svatý olej bude účinkovati na Ludviku, když je u vytržení. Jeden americký biskup, jistý věhlasný francouzský kněz, statní ministr Dechamps a Lató-ová se svými dcerami byli u Ludviky přítomni. Sotva farář s nádobkou do chýše vešel, vrhla se Ludvika blažeností jako bez sebe na kolena před knězem a pozdvihla ruce k modlitbě složené k nádobce. U veliké míře udivení byli přesvědčeni, že nemožno, aby takovou blaženost u Ludviky způsobila přítomnost sv. oleje, ale domnívali se hned, že se v nádobce nějaká částčka sv. hostie nalezá. A skutečně tomu tak bylo, jak se později v kostele přesvědčili.

Jindy opět zkoušeli, Ludvice, když byla u vytržení, podati velebnou Svátost. P. Seraphin připravil za tím účelem vše ve vedlejší pokoji a položil s vědomím farářovým na stolek též neposvěcenou hostii. Kolem 1/23 hod. vstoupil pan farář s nejsvětější Svátostí do chýše. V tom okamžiku, když přes prah vstoupil, pozorovali, kterak se Ludvika radostí na celém těle třese; blízkost nebeského ženicha nedala jí pokoje, samou slastí roztáhla rámě své, aby utěšitele v tajných svých bolestech na srdce své přitiskla. Farář Niels vzal napřed neposvěcenou hostii, podal ji jako ku sv. přijímání; ale mimo slasti, jakáž celou její bytost pro blízkost jejího nebeského ženicha provívala, nebylo nic jiného, nic mimořádného pozorovati. Když pak ale skutečně tělo Ježíše Krista z pokoje přinesl a jí vstříc nesl, tu zvýšila se její blaženost k nevyslovitelnému stupni. Se slastí opravdu andělskou přijala tento nebeský chléb. V pravdě, kdo svědkem tohoto okamžiku byl, ten se mohl nadáti, jak mocný oheň lásky Boží v ní plápolá.

O účincích sv. přijímání při Ludvice dozvěděli jsme se ve faře od pana faráře ještě jednotlivé okolnosti, které se nám dosti důležité zdají býti, abychom je svým čtenářům sdělili.

Sv. přijímání jest, jako při mnohých jiných svatých tak i u Ludviky jedinou potravou, kterou se živí. Vždy byla Ludvika na skromnou a prostou stravu zvyklá, kteréž se i mimo postní doby z lásky k sebestmrtvení dle možnosti zdržovala. Od té doby, kdy ranami Božského Spasitele obdařena byla, po celý pátek nepožívala docela žádné potravy, až když dne 30. března 1871 v předvečer slavnosti sedmibolestné Panny Marie přišla doba, kde poslednímráte pozemské stravy požila. Z počátku nutili domácí bojíce se, aby poznenáhla hladem neumřela, by aspoň několik kapek vody polkla. V první době poštěstilo se jí to s velkým namáháním, ačkoliv je v nejprudších bolestech hned zvrhnouti musila. Později ale nemohla již nic více pozříti.

Od té doby necítí též potřeby spánku tak že nyní již po tři léta žádné potravy a žádného nápoje k sobě nepřijala a ani jednu sekundu nespala. Jest to ohledem na lidskou přirozenost mnohem větší zázrak, než stigmatisace a vytržení.

Místo přirozené potravy zastupuje sv. přijímání, které jejímu tělu tolik síly a čerstvosti dodává, že by opomenutí denního sv. přijímání mělo zeslabení tělesných sil za následek. Důkaz toho podala zkouška, kterou farář Niels před

hodnověrnými svědky učinil. Zapověděl totiž Ludvice po dva dni ke stolu Páně přistoupiti. Ale ubohé děvče bylo po uplynutí již jednoho dne tak seslabené a bídné, že se farář viděl nucen z milosrdenství jí již druhého dne veleb. Svátost podati.

Ač sv. přijímání jest jedinou potravou, kterou se živí, přede jest ona úplně zdravou a dosti silnou, aby těžké své práce s největší svědomitostí vykonávala. Nejtěžší práce v domě a v zahradě obstarává, a onemocněl-li někdo ve vsi, koná u něho ještě i službu milosrdné sestry. U vykonávání prací nevadí jí žádná povětrnost. Za horkého žáru srpnového poledního slunce pracuje neunavně v zahradě, aniž by jaké obtíže horka cítila; naopak zimní doby sedí na kamenných plotnách ve své netopené světničce zaneprázdněna šitím, aniž by zimy pocítila.

Zdrželi jsme se ještě krátký čas ve faře rozmlouvajíce o stigmatizované a odporučivše se odešli jsme, abychom ještě toho dne na cestu do domova se vydali. Při odchodu připomenul nám farář, abychom neopomenuli pana ministra Dechamp-e, jemuž nás opověděl, navštívit. Navštívili jsme tedy ministra, který nás vlídně uvítal. I zde se mluvilo výhradně o Ludvice. Pan ministr sdělil nám vícero nám ještě nepovědomých podrobností. Poněvadž byl s několika údy theologické a lékařské komise v přátelském poměru a sám při vyšetřování přítomen byl, mohl ovšem průběh a výsledek vyšetřování naležitě vylíčiti. Vypravoval nám, že mladá dívka všemožně pozorována a po celé měsíce ani okamžiku o samotě ponechána nebyla. Vše snášela s největší trpělivostí; ano i když jí na ruce rukavičky oblekli a je zapečetili, nevyšlo ani jediné reptavé slovo, že se o její upřímnosti pochybuje. Aby se sjistilo, že skutečně žádné potravy ani nápoje nepožívá, zavřela ji komise po čtyry týdně do její komůrky ponechajíc toliko malý otvor, jímž se jí tělo Páně ku přijímání podávalo. Přes všecken odpor rodiny zůstala L. tichá a poslušná rozkazu své duchovní vrchnosti, která jí to všechno nařídila. Z toho ale vyplývá, že komisi nelze žádnou ani tu nejmenší předhůzku činiti, jako by vše důkladně a zevrubně nebyla zkoumala.

Po tak důkladných a celá léta trvajících zkouškách od nejhodnověrnějších zkoumatelů činěných, vyprávěl ministr dále, jest nade vši pochybnost, že zjevy na L. jsou nadpřirozeného druhu a že k vysvětlení stigmatizace dosud známé zákony pathologické physiologie nedostačují, aniž že vytržení s hysterickými nemocmi a padoucníci spříbuzněna býti může. Ani tajné vědy mesmerismu, magnetismu živočišného, spiritualismu a náměsílnictví nevysvětlují dle souhlasného vyjádření soudných lékařů ani přiblíženě zázračné tyto zjevy. Pan Dechamps sdělil nám zvláště, jak se několik svobodomyšlných německých lékařů, jichžto za dobu jich vyšetřování hostitelem byl, vyjádřilo. Ač skutečnost stigmatizací a vytržení nepopírali, ač i uznávali, že nemožno zjevy ty přirozeně vysvětliti, přede jejich zakořeněná nevěra jim nedovolovala, aby v tom zázrak Boží poznávali.

Od té doby, co profesor Lefebre důkladné své dílo o L. vydal, umlkly rouhavé hlasy svobodomyšlníků a nevěrců, kteří celou věc za klam a šálení vyhlašovali.

Po ukončení audience u ministra použili jsme prvního vlaku, abychom se domů dostali. Nerádi jsme opouštěli místo, které ač, nepatrné, nyní v celém světě se jmenuje, poněvadž v něm patrně prst Boží se zjevuje, na prosté panně, která pro svou pokoru ani netuší, jak veliké zázraky Bůh na ní spůsobil. Ano, jak P. Serafin podotkl, jest Ludvičina pokora a pobožnost větším ještě zázrakem Boží milosti, než stigmatizace, vytržení a jiné zázračné zjevy na jejím těle.

O Maria, pomocnice křesťanů, oroduj za nás!

Od vydobytí Cařihradu r. 1453 nemělo křesťanstvo zuřivějšího nepřítele nad svecpé, polodivoké Turky, kteří po celé tři století byli postrachem a bičem evropských národů. Jedna z nejstrastnějších dob pro křesťany byla za panování sultana Selima II., zejména když zrušiv nepočetně mír s Benátčany svého vůdce Mustafu na ostrov Cypr poslal, aby ho dobyl, a pak ustavičně vítězně proti křesťanské Evropě se hnál. Na 20.000 lidí bez rozdílu pohlaví bylo od Turků porubáno, 15.000 zotročeno. V jiném válečném tažení kázal ukrutný Mustafa křesťanskému veliteli pevnosti Famogosto, jmenem Bragadiovi, kterému byl přísězně volný odchod přislíbil, nos a uši uřezati. Pak kázal dáti mu na krk koš naplněný hlinou, voditi ho za potupného rouhání proti Kristu po náspu a Bragadin musel se před zuřivcem, kdykoliv ho potkal, na zem skloniti. Potom byl ku postrachu křesťanských zajatců k lodnímu ráhnu uvázán a posléze za hláholu trub a bubnů na veřejné místo veden, kdež mu kůže s těla sdírána. Maje kůži na polovic odřenou a téměř všechnu krev prolitou, odevzdal duši svou do rukou Ježíšových. Jeho mrtvola byla ještě neustále zohavována, po Řecku a Asii veřejně ukazována a konečně s 2 jinými hlavami křesťanských reků do Cařihradu přinešena. Věci takové nemohly zůstatí utajeny; ale kdož měl pomoci? Křesťanstvo lkalo a naříkalo, však otec křesťanstva pomýšlel na setření slzí. Pius V., tak se jmenoval tehdejší papež, král španělský a republika benátská spojili vojska svá. Jan z domu rakouského obdržel vrchní velení. 7. října r. 1571 srazilo se loďstvo křesťanské s loďstvem tureckým v Korinthsém zálivu nedaleko Aktia, tam, kde za časů římských o světovládu bylo bojováno. Teď šlo o udržení vlády křesťanstva a Jan rakouský vztýčil prapor, jež byl od papeže obdržel, vyplul na všech lodích a rozněcoval myslí vojínů tím, že ukazoval na prapor s obrazem ukřižovaného, pod jehož jedinou ochranou možno vítězství dobyti. Sotva zpozorovalo křesťanské vojsko prapor ten, vrhli se ihned všichni na kolena svá a přisáhali, prolíti poslední krůpěj krve pro Spasitele svého. Na to kázal Jan rakouský výstřelem z děla dáti znamení k útoku. Jako dvě mračna řtila se obě loďstva proti sobě. Pět hodin zuřil nerozhodný boj. Náhle padne turecký velitel Ali paša, křesťané dobydou hlavní loď nepřátelskou, bitva vyhrána, vítězství rozhodnuto. Pius V. jenž v Římě právě na vřelých trval modlitbách, přičítaje toto vítězství přímlově Panny Marie, zařídil ku počtě její slavnost Panny Marie „Vítězná“ rozmnožil litanii Loretskou předavkem: „Maria, pomocnice křesťanů, oroduj za nás.“ Jaká však byla vřelá modlitba kterou papež k nebi vysýlal? Slyš to, katolický lide, byl to růženec, jenž 2000 menších a 70 velkých tureckých lodí přemohl. Byl to tvůj růženec, jenž útok půl měsíce zadržel a evropským národům křesťanství, vědu a vzdělanost zachoval. Proto spojil papež Pius V. slavnost sv. růžence se slavností tohoto vítězství a papež Řehoř XIII. určil 1. říjen aneb první neděli v říjnu za slavnostní den pro oba svátky, a proto slušno, abychom i my o důležitosti modlitby růžence promluvili.

Již za nejstarších křesťanských dob počítávali poustevníci egyptští otčenášky podle kamenků, které v náprsním oděvu nosili, a učenci sv. Benedikta modlili se v šestém století při své práci již touž modlitbu podle jistého počtu kuliček na šňůře zavěšených. Teprv sv. Dominik dal růženci nynější jeho zařazení. Než nechtějme se zdržovati při tom, co jest na růženci pouze zevnějšího, nýbrž oceňme raději obsah a ducha jeho.

Jmenem trojjediného Boha počíná růženec. Již tedy začátek růžence povznáší nás nad zem, povznáší nás ku trůnu Trojsvatého, abychom ihned poznali svůj původ od všemocného Otce, svou důstojnost krví vykoupenou od věčného Syna, své milostiplné posvěcení od Ducha svatého. Růženec povzbuzuje nás k vyzvání apoštolské víry. Toto vyznání víry jest bližším vysvětlením onoho znamení kříže, jež děláme na počátku růžence; jest to krátký obsah našeho sv. náboženství, jest to zpřítomnění neskonalých oněch dobrodiní, jež nám Bůh prokázal a ještě prokazuje. Má-li pak růženec své znamení kříže od Golgothy, své vyznání víry od apoštolů, tož má svou modlitbu od samého Boha a pozdravení sv. Panny od archanděla. A jako mezi všemi květinami není žádná krásnější a vonnější nad růží, tak také není mezi všemi modlitbami krásnější a vznešenější nad modlitbu Páně — Otčenáš. Jako však dále věnec růží zajisté jest krásnější a vonnější než růže jediná, tak zajisté větší počet, takoruka věnec Otčenášů, mysl více dojíímá nežli Otčenáš jediný a proto se také tak často vedle pozdravení andělského opakuje. Ovšem jsou zas lidé, kteří pravý opak toho tvrdí, pravíce: „Vždyť předce při neustálém opakování téže modlitby musí všechna zbožná nálada znenáhla mizeti, jakož vůbec vše, co často činíme, nám zevšední a zlostejní.“ Takoví lidé znají opravdu pramálo srdce křesťanské, než aby mohli v této věci rozhodovati. Přísloví praví: „Co na srdci, to na jazyku.“ Vždyť i Seraf nespokojí se s jediným „Svatý“, nýbrž bez konce pje je před Hospodinem. A což může člověk činiti lepšího, než snažiti se neustále chváliti Boha a velmi často volati: „Otčenáš! Zdravas Maria!“ Jak často za den vysloví dítko jméno otce, matky! A křesťan, jenž nemá další úlohy, než státi se opět takoruka dítětem, ten by nesměl vyslovovati jméno svého nebeského otce, své nebeské matky? Jak často čítají lidé krásné místo v nějaké knize, říkajíce: „Čím častěji místo to čtu, tím více se mi líbí!“ Jak často pozorují mnozí jeden a týž obraz a nalezají vždy nové krásy na obraze již tak často viděném! Jak často zpívají lidé jednu a touž arii, kterouž buďto v nějaké opeře, aneb v koncertě slyšeli, a předce se jim to nesmrdí! Jak mnozí lehkovážní lidé, kteří časem právě tak málo spoří jako penězi, hrají po celé dny a noci neustále jednu a tutéž duchaprázdnou hru v karty, daleko jsouce toho, aby se unavili, ba naopak každou hrou stávají se horlivější, pozornější a chtivější! Jest-li že tedy toto jednou pro vždy nemůže býti popřeno, proč se právě při růženci tvrdí, že opakování téže modlitby unavuje a zbožnou náladu ruší? Ovšem věříme rádi, že jest to, zvláště pro mladé lidi, příjemnější, čisti nějaký hodně napínavý a milostný román, naslouchati trilkám nějaké primadonny, nežli modliti se desetkrát po sobě „Zdravas Maria.“ Věříme rádi, že mnohého taroková nebo kuželková partie více zajímá nežli růženec; ale všickni ti, kteří tak jednají, dokazují jen, že se tuto modlitbu nikdy řádně nemodlili aniž jí kdy řádně rozuměli. Kdo se umí modliti v duchu a v pravdě, ten dosvědčí, že při každém Otčenáši, při každém Zdravas vyčerpá z hlubin této modlitby perlu, že při každém Otčenáši stal se horlivější a nadšenější, že mu bylo právě tak okolo srdce, jako té nevěstě v písni, která tím více po ženichu toužila, čím déle s ním mluvila. A věru! Co růženec jest, nesmíme se tázati těch, kteří se růženec nemodlí. Kdo nějaké věci nezná, a předce osměluje se ji odsuzovati, ten není nic jiného než pouhý mluvka.

Jiné zařízení růžence záleží v tom, že Zdravasům připojena jsou hlavní tajemství našeho sv. náboženství; a sice jsou to tajemství buď žalostná, buď radostná, buď vítězná. Potřebuje-li člověk duševní pomoci, takřka počítí od Ducha svatého,

jest to růženec, jenž tuto pomoc poskytuje, an učí volati k nebeské Matce: „Požehnaný jest plod života tvého Ježíš, ježž jsi z Ducha sv. počala.

Unavuje-li nás na trnitě naši pouti drsná a nepohodlná cesta, pak urovnává růženec drsnou stezku, an nás pamatuje na toho, kterého jsi Panno nosíc v životě Alžbětu navštívila.

Nalezá-li člověk ve svém otcovském domě jen starost a nouzi, nemá-li žádné jiné kolébky kromě trochy slámy a mechu, pak těší růženec, jenž mu ukazuje na toho, kterého jsi Panno porodila. Překáží-li nám chudoba přinést Bohu oběť, pak napomíná nás růženec obětovati nebeskému otci toho, kterého jsi v chrámě obětovala.

Jestli-že jsme všechno, ba pro hřích i Boha ztratili, tedy může býti růženec prvním prostředkem, jímž nalezneme vše a též toho, kterého jsi Panno v chrámě našla.

Jestli-že muž v potu tváří svůj chléb vydělává, jestli-že žena s napnutím všech sil pro krvavý krejcar prací si prsty skrvácí, by vyživila své drahé dítě, jenž doma hladoví a mrznou, co stírá útěšněji pot s jejich čela nežli bolestný růženec, jenž nás učí povznášeti zrak a hlas svůj k tomu, kterýž se ráčil pro nás krvavým potem potiti.

Spožívá-li na nás těžce metla spravedlnosti Boží, pak ulehčuje nám růženec, veda nás k tomu, kterýž pro nás ráčil mrskán býti.

Bodají-li hlavu a srdce naše trny těžkých starostí, pomluv a jizlivého nasměchu, pak otupuje tyto ostny růženec, ukazuje nám toho, který ráčil pro nás trnám korunován býti.

Tíží-li nás břímě našeho stavu, jestli-že král pod tíží své zlaté koruny, biskup pod tíží hedbávné infule, řemeslník pode jhem svého náčiní stěná, kdož jiný učiní tato jha lehčími, tato břemena sladšími, než onen, který pro nás ráčil těžký kříž nésti.

Jestli-že povinnost nás na krvavé křížce přibíjí a naši smrt žádá, pak ukazuje nám růženec na onu sv. horu Golgothu kdež visí všechna naše útěcha, onen, kterýž pro nás ráčil ukřižován býti.

Stenáme-li na loži smrtelném, trápí-li nás hrůzy smrti, přidržíme se věrně našeho růžence a volejme o milosrdenství k tomu, který ráčil z mrtvých vstáti.

Chvějeme-li se hrůzou před věčnou spravedlností, před věčnou smrtí, přidržíme se věrně našeho růžence a volejme o milosrdenství k tomu, kterýž ráčil na nebe vstoupiti.

Padá-li nám z rukou u vědomí velké naší viny berla naděje a útěchy, přivádí nás růženec ihned k tomu, kterýž ráčil Ducha sv. seslati, jenž nás umírající k Otci i Synu chce zavésti.

Kdykoliv náš boj z novu počíná a nebe se zachmuřuje, pokaždé upomene nás růženec na naši nebeskou Matku, k níž voláme: „Požehnaný plod života tvého Ježíš, který ráčil tebe na nebe vzítí.

Než i korunu, která slíbena jest těm, jenž bojovali boj spravedlivý, ukazuje růženec umírajícímu, jenž v návalu vroucí radosti zvolá: „Věčně požehnaný plod života tvého Ježíš, který ráčil tebe na nebi korunovati.“

A nyní ptám se celého světa, stává-li jaké lepší, mocnější, světější, víc oblažující modlitby nad růženec?

Neobsahuje v sobě vše, co velikého a vznešeného náboženství v sobě chová? Není-li při růženci vše původu apoštolského a biblického? Zdaž nemusí nyní oněměti pokřik všech nepřátel růžence, obzvláště když lid dnes ve všech katolických chrámech miliony svých hlasů a rukou svatým růžencem ovinutých pozvídá, tuto modlitbu koná, kterou již po století sv. církev velebila, svatí se modlili a všichni dobří lidé ctili?

Zuřivost a zhovadilá ukrutnost Turků naproti křesťanům nezměnila se od dob Selima a Mustafy; naši synové a otcové tam v Bosně, v krvavém boji za pořádek a bezpečnost života a jmění křesťanského obyvatelstva, zakoušejí pravdu toho, a Bůh sám ví, mnoho-li krve ještě bude prolito, mnoho-li našich rodáků bude utýráno a zohaveno, nežli kříž v těch krajích zvítězí nad půlměsícem. Smutným okem pohlíží říše rakouská do budoucnosti, nevědouc do kterých nesnází a zápletek ji uvede započatý boj s Turčínem a jakých drahých obětí ještě bude žádati. Avšak

co se strachovati? čeho se báti? Známeť vydatný prostředek, vydatnou pomoc zejména v boji proti Turku, sv. růženec již se byl osvědčil, chopme se ho jako zbraní, kterou ku pomoci pospíšíme našim bratrům v lité seči, modlime se ho vroucně a stále, pozvednime s důvěrou svých zraků k té jasné hvězdě na obloze bouřné, vzývejme Marii a ona dá nám vítězství jako dobře seřazený nepřemožitelný šik mnohého vojska.

Milodary B. Srdce Páně.

Z okolí Hranického. Již v dřívějších letech byly z naší farnosti dvě zprávy podány jakožto díkůvzdání za pomoc, kterou Božské Srdce Páně udělilo těm, již novenami a jinými pobožnostmi k Němu se utíkali. Podáváme nyní třetí a čtvrtou zprávu.

Rodičům K. v Š. onemocnělo malé děvče. Nebylo možná s jistotou určití, na jakou nemoc dítě stūně, ale očividně víc a více chřadlo. Lékař dal děvčeti prášky užívatí, účinek prášků však byl nepatrný, a nebylo poznati, že by po nich bylo lépe. Lékař sám nemohl rodiče ujistiti, že děvče ozdraví, které pořád mizernějším se stávalo. Tu matka vzala útočiště k nejsv. Srdci Pána Ježíše, a každodenně k Jeho cti a chvále po 2 týdne 3 Otčenáše a Zdravas Maria s jedním „Věřím“ na ten úmysl se modlila, aby děvče ozdravělo. Po těchto dvou týdnech dítě okřívalo, anižby zvláštních prostředků bylo užívalo, a nabylo konečně svého zdraví, a až do dneška po delší již dobu úplně zdrávo jest. Uveřejňujeme to vyslyšení, aby úcta a důvěra k nejsv. Srdci Páně u všech jeho ctitelů rozmnožena byla.

Loňského roku právě přede žněmi byl jistý rolník k velmi nemilé soudní rozepři, čehož se v daném případě ani nenadál, za svědka přivolán. Svědectví vydal dle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Byl pak vyzván, aby své svědectví před soudem přísahou potvrdil, což on i učinil. Z toho však vzešla jemu samému soudní rozepře. Byl žalován z křivé přísahy, načež od soudu několik dní ve vyšetřovací vazbě podržen byl, aniž by byl mohl domů jíti a aspoň na prozatím domácí záležitosti uspořádati. Zpráva ta veliké spůsobila zděšení v obci, protože každý rolníka toho za velmi svědomitého katolíka vším právem považoval, a tudíž

nebylo lze do něho se nadáti, že by křivé přísahy byl schopen býval. Záhadná ta záležitost nedala jinak leč nějakým nedopatřením se vysvětliti. Za některý den byl rolník z vyšetřování propuštěn a soudní stání na pozdější dobu bylo odloženo. Náš rolník ovšem měl za to, že těžké tresty na křivou přísahu zákonem světským uložené ho neminou, nebude-li nevina jeho dokázána, a poněvadž v srdci úplně nevinným se cítil, vnitřním bolem a zármutkem svírán patrně chřadnul. Avšak větší ještě bol a zármutek až k smrti snášelo nejsv. Srdce Pána Ježíše, a tedy v to Srdce, s našimi útrapami na nejvyšší soustrastné Srdce skládal i náš rolník všechnu svou důvěru. Dal devítidenní pobožnost k B. Srdci P. od několik nábožných vykonati na úmysl, aby při zadrhlité rozepři té nebyl za křivopřísežníka prohlášen a odsouzen, sám pak na tentýž úmysl po celý čas před opětným u soudu vyšetřováním vzýval B. Srdce P., a z téhož úmyslu, ač byl pilný čas žní, mši sv. přítomen býval. Za některý týden soudní ta záležitost vzala jiný obrat, a náš rolník vznešeně na něho obžaloby k nemalé radosti jak své rodiny tak celé obce byl sprostěn. Čest, chvála a díkyčinění nejsv. Srdci Páně, k jehož oslavě záležitost tu v případě vyslyšení uveřejniti jsme si byli učinili!

Od Náměště. Známe děvče, kterému od maličkosti mnoho zakousetí bylo rýmou a bolením hlavy. Všechna pomoc lékařská se osvědčila slabou. Dýchání dítěte bylo náramně obtížné a nosem úplně nemožné, tak že ústa sotva na chvíli zavřítí mohlo, nechtělo-li se dusiti. Připisovalo se toto obtížné dýchání velikým mandlím v krku, a mělo se za to, že po jejich vyjmutí i dýchání nosem bude pravidelnější a děvče zdravější. Však ale

naděje se nesplnila. Operace v krku se vydařila, ale obtížné dýchání se neodstranilo. Lékař přivolaný prohlédl chřípě zrcadlem nosním, a ustrnulým rodičům sdělil, že v pravé chřípí roste polyp, kterého jinak nelze odstraniti leč vytrhnutím. Slabou útěchu mnil poskytnouti dodatkem, že polyp je v místě masatém a operace bude méně nebezpečná. Jiný lékař, jenž též nos dítěte prohlédl, vyjádřil se, že polyp sedí na široké stopce. Zarmoucená matka a postrašené dítě vzaly outočiště k nepoškvrněné Panně Marii Lúrdské, a objednavše si vodu z pramene, jenž se na povel nebes královny vyprýštil, prosily Ji o pomoc. A děvče uzdravilo. Oba lékaři, kteří polyp ve chřípí znamenali, se vši určitostí pronesli, že každý lék proti polypu je marný, ten že se ničím sehnati nedá, leč chirurgickou operací; oba páni doktoři ozdravělý nos prohlédli a zmizení polypu jedněmi ústy prohlásili.

V udělování svých milostí je však Rodička Boží štědrá, a ne nadarmo voláme k ní: uzdravení nemocných. Ta

dobrotivá Matička zajisté žádného neoslyší, jen kdo se k Ní o pomoc utíká.

Jiného znám člověka od maličkosti, jako sám sebe, jenž trpěl srdeční vadou. Marně se pokoušeli lékaři, by chorobný tlukot srdeční jen poněkud umělým lékařstvím utišili. K tomu se neduh ten poslední leta jevil i jiným způsobem. Každého čtvrt roku se až na den dostavily brozné bolesti břišní, které čím dále tím byly silnější a déle trvající. Dovedný a zkušený lékař prohlásil, že neduh ten k vyléčení není. Arci, od lidí, pomysli si nemocný; ale Bůh jest všemohoucí, a na přímlovu své Máteře činil skutky veliké a mnohé; je-li Jeho sv. vůle, proč by i nepomohl mně? A hle! důvěra nemocného nebyla sklamána. Bůh vyslyšel prosby zbožných osob, za nemocného prosících, a s posledním hitem vody Lúrdské značně se zmírnil tlukot srdce, a čtvrtletní bolesti se nedostavily od té doby více.

Buďtež za to díky vzdány Bohu dobrotivému a Jeho nepoškvrněné Máteři!

== Ostatní zaslaná díkůvzdání uveřejníme v příštím čísle. ==

Zvelebujme svatý Hostýn!

V posledním zářijovém čísle „Šk. B. S. P.“ podali jsme zprávu o nápadném dosažení zdravého zraku na přímlovu bl. M. P. na sv. Hostýně za tím účelem, aby uveřejňováním podobných událostí úcta a láska k naší milostné hoře byla rozšiřována a podněcována. Sdělujeme dnes ještě jeden nám povědomý případ z minulosti.

Děvčice B. M. z K. u Hranic dostala v 13. roku věku svého zimnici, která časem i velmi bolestně ji trápila. Zima jí někdy tak chvěla, že při tom až zmodrala; když pak zima přestala jí třepati, soužila ji opět taková horkost, že se jí zdálo, jakoby jí prsty spáliti chtěla. Děvčice plakávala a někdy do koutů ve světnici zalézala buď pro zimu se svléjíc aneb pro horkost se ochladiti chtějíc. Bylyť proti zimnici ovšem činěny rozličné i vhodné prostředky, pro které ji zimnice zvláště v létě na nějaký čas sice opouštěla, avšak svým časem pravidelně se opět dostavovala. S těmito proměnami a přestávkami sužovala ji zimnice téměř po osm let. Děvčice majíc 20 roků ještě v srpnu (byloť to l. P. 1843)

na zimnici stonala. Když zimnice jak obyčejně na čas přestala, avšak s tou obavou, že opět jako předešlá léta později se navrátí, umínila si na slavnost Narození bl. M. P. na sv. Hostýn putovati a od Matičky B. sobě vyprositi sprostění té zimnice, a učinila při tom i slib ustavičného panenství. Žíznic dychtila často po vodě Hostýnské. Vykonavši ve svém farním kostele sv. zpověď a sv. přijímání vydala se 7. září ráno po mši sv. na sv. Hostýn s ostatními poutníky z farnosti, jejichž procesí tehdejší místní p. farář vedl. Aby naše nemocná žádané pomoci jistojistě dosáhla, umínila si ještě, ničeho nejísti, až na posvátný chlumeček dojde. Potraviny, které jí matka na cestu přichystala, rozdala chudobným částečně již ve farnosti a ostatek na Hostýně. Na cestě však selslábla a jenom aby se posilnila, požila trochu vody a něco málo ovoce. O 2. hod. odpoledne dorazila s poutníky na sv. Hostýn. Netřeba zvláště se zmiňovati o její horlivé pobožnosti 7. a 8. září. Když pak 8. září poutníci k návratu se chystali, napila se ještě vody Hostýnské až do syta, při čemž

zachvějí se cítila, jakoby všechna zima z ní vycházela. I bylo jí po celém těle dobře a lehko, zdálo se jí, jakoby ani drobet zimnice v ní nebylo zůstalo. Občerstvena vodou Hostýnskou a cítíc se posilněnu ve všech údech, nastoupila radosti a útěchy plna zpáteční cestu k domovu. Čeho si žádala, toho dosáhla: zimnice se jí více nevrátila. Až doposud majíc nyní již 55 let věku svého a slibu svému věrně dostávajíc nebyla nikdy ještě po celých 35 letech zimnicí navštívena.

Matka Boží nám tedy skutečně na sv. Hostýně pomáhá a vždy každému v bédách a souženích zajisté pomůže, kdo důvěrně se k ní utíká, i zasluhuje

od nás Moravanů úcty, lásky a chvály nejvřelejší. Protože však z našeho okolí jiné případy milostného vyslyšení na sv. Hostýně nám nejsou známy, dáváme, pokud velect. redakce „Šk. B. S. P.“ s námi soublesí, skromný svůj návrh u veřejnost, aby kdo o podobných případech ať v duchovních ať tělesných potřebách na sv. Hostýně se přihodivších ví, si neobtěžoval, je ve „Šk. B. S. P.“ uveřejniti ke cti a chvále bl. P. M. Hostýnské a k zvelebení tohoto všem Moravanům drahého místa. Kéz by v brzkém již času stálými službami Božími Matka Pána Ježíše na posvátném Hostýně oslavována byla!

Z okolí Hranic.

Z p r á v y.

Svatyně nejsv. Srdce Ježíšova v Římě. Až dosud nebylo ve hlavním městě křesťanstva žádného chrámu Páně ke cti nejsv. Srdce Ježíšova, nyní ale nadešla doba, kdy se musí vyhověti přání tolika tisíců horlivých cititelů Božského Srdce Páně. V celé velké čtvrti města na Esquilinu není dosud žádného chrámu P., protož vystaví se tam velikolepá svatyně nejsv. Srdce Páně, která má býti pomníkem vděčnosti věřícího lidu za 32 let panování Pia IX. a brzké šťastné zvolení Lva XIII., zároveň ale pomníkem usmíření Boha za nesčíslné ohavnosti v Římě páchané a naděje v lepší budoucnost. Po celém katolickém světě dějí se již sbírky a nemýlíme se, že ani náš národ nezůstane pozadu.

Škapulíř a zejména nákrasy Srdce Pána Ježíše, jak jsme o tom psali ve „Škole“ letos na str. 110—114, nachází pomalu obliby a zajisté by slušelo všem členům apoštolátu modlitby, aby podle toho, co jsme na str. 114. psali, se řídili; avšak nedostává se těch „srdeček“ a škapulířů. Jak pak, kdyby ve zhotovení jich uvázaly se naše řeholnice a jich chovanky v Čechách a na Moravě?

Odpověď na tento náš skromný dotaz račte zaslat redaktoru „Školy.“

Odměna úcty k nejsv. Svátosti oltářní. O císaři Karlu IV. otci vlasti, vypravuje P. J. V. v nově vydaných letopisech následující pamětihodnou událost. L. P. 1331, tudíž v patnáctém roku stáří, povolán byl králevič Karel z Lucemburku od otce svého krále Jana do Italie, aby mu tam nápomocen byl při vydobývání nového panství. Karel tedy táhl se svým komonstvem do Lombardie. Stalo se, že právě na velký pátek do města, jež Papie sluje, přijel. V tomto městě umínil si zůstatí přes svátky velikonoční, a na Boží hod šel také při velké mši sv., již tamní biskup sloužil, ku sv. přijímání. A poněvadž mše sv. dlouho trvala, a on Tělo Páně k sobě přijal, nechtěl napotom, jakož sám vypravuje, z úcty k nejsv. Svátosti oltářní před obědem ničeho požívatí. Ale jeho komonstvo nezdrželo se jídla před obědem, a sotva že něčeho byli pojedli, shledáno jest na nich, že byli otráveni; neboť jeden mladý Italán vpustil tajně jed silný do jídel, najat byv k tomu od náměstka hraběte milánského, který králevice Karla chtěl otrávit. Od toho pak jedu zemřelo skutečně několik pánů z průvodu Karlova a více služebníků; ale Karel, jakož nám doslovně praví „obráněním milosti Boží“ byl před smrtí zachráněn a sice proto, poněvadž z úcty k Tělu Páně před obědem nechtěl ničeho požívatí. *)

*) Viz Výbor I. d. str. 513.

María! královno VšeCh sVatýCh, VoLej nás Do
sLáVy Boží na nebi!

Hlasy Srdce Páně.

XVII.

Pane, kdybys tady byl,
Když náš bratr dobrý stonal,
O, on žil by zajisté
A ni smrtí v žal nám skonál.
Takto ke mně pravily
Slzami víc nežli slovy
U velikém žalu svém
Věrné sestry Lazarovy.
A když k hrobu já jít chtěl,
Abych slzel nad přítelem,
Nechod Pane! děly zas,
Neb již zápach pohnul tělem.
A já přece k hrobu šel,
Lazara kdež položili,
A ten ihned z hrobu vstal,
Jak můj uslyšel hlas milý.
A ty, kdy že povstaneš
Duše moje k žití etnému,
Či chceš přec jen odemřít
Lásce mé a srdci mému?

XVIII.

Zacheus když pozíral
Stoje na neplodném stromě,
Já mu slovem pokynul,
Že chci prodlet v jeho domě.
A on ihned sestoupil
S neplodného fíku dolů,
A mne vděčně přivítal
A vzal mile k svému stolu.
A když k němu vešel jsem,
Tu on láskou překonaný
Takto ke mně promluvil,
By své duše zhojil rány:
Polovici statků svých
Chudobným dám bez stýskání,
A těm vrátím čtvernásob,
Kdož mnou byli oklamáni.
A jak děl i učinil,
Že hlas srdce mého slyšel,
An ni bříšných zatratit
Ale spasit všech jsem přišel.

F. K.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

XI. Listopad.

„Lítost mám nad tímto lidem.“

(Slovo Božského Mistra.)

Rozmarina.

Sednoukrát plula na podzim veliká loď s cestujícími z Anglie do Francouz. Mezi zástupem cestujících padal každému do oka mladý muž ze Skotska, bledých tváří, Goši vpadlých a na smrt mdlých. Časem chodil po palubě vážným krokem a zrakem do zemi upřeným, časem opět usadil se někde o samotě stranou, zadíval se smutně na moře a zadūmal hluboko do svých myšlenek. — Na lodi nalezal se dále také jeden katolický kněz, — onen Skot, abych nezapoměl, byl luterán. Za nedlouho ale sblížili se oba k sobě a dali se do hovoru, který čím dále, tím důvěrnějším se stával, až se osmělil kněz mladíka otázati se, co mu vlastně schází, že tak smuten jest. Tento, z hluboka si vzdychnuv, počal vypravovati: „Měl jsem doma ve Skotsku ještě bratra, nade vše mně drahého, kterého jsem miloval jako svůj vlastní život. Před krátkým časem byl pozván k jakési slavnosti a při hostině pak odbývané sklesl náhle k zemi a zůstal okamžitě mrtev. Tento náhlý krok bratra od hostiny do hrobu otrásl celou duší mou. Avšak více ještě, než ta náhlá smrt, trápí mne ta ouzkostlivá myšlenka, kde asi můj bratr teď se nalezá a jak se mu vede? — Ouzkost tato nedá mi ani ve dne ani v noci pokoje a trápí mne nevýslovně, že jsem sám smrti blížek. Lékaři mně radili cestování, ale já se obávám že pro mé soužení domov asi vícekrát nespátřím!“ — Na to jal se kněz ubožáka těšiti, aby jen doufal v milosrdenství Boží. „Ale to mne právě znepokojuje,“ odvětl Skot, „neboť znal jsem svého bratra, že nebyl sice žádným špatným člověkem, ale tak nevinný a bez hříchů také nebyl, abych se směl nadíti že je v nebi, kam nic nečistého přijíti nemůže, a tak nezbývá mi, než ta hrozná myšlenka, že je na věky . . . ach!“ — Nedopověděl, ale rukama zastřev tvář hořce a usedavě plakal. Katolický kněz věda, že Luteráné věří toliko v nebe a peklo, ale v žádný očištec, počal zvolna nešťastnému muži vykládati katolické učení o očišci, že i tam na věčnosti lze býti očištěnu od malých chyb a skvrn, že tam lze zaplatiti spravedlnosti Boží až do posledního halíře, a že tímto způsobem i jeho bratr, byť i s mnohými skvrny byl odešel, nicméně do nebe přijíti může.

Slova tato padala jako jemná ranní rosa na duši zarmouceného, ochlazující ten palčivý bol jeho, tak že s velikou dychtivostí naslouchal a každé slovo od úst kněze lapal, dotazuje se to a ono. Když mu pak duchovní sdělil, že podle katolické víry svému bratru v očišci také nápomocen býti může, tu zdál se jako znovu narozen; ale zase na několik dní upadl v hluboké, ale již nikoliv tak smutné přemýšlení. A o čem přemýšlel?

Zatím se přiblížil druhý listopad, naši cestující vystoupili na břeh a ubytovali se v jednom hostinci. Jmenovaného dne navštívil opět Skot duchovního a s tvářmi, na níž se sv. mír zrcadlil, pravil: „Víra vaše učí, že sobě i po smrti pomáhati můžeme; vaše modlitby odnímají hrobu jeho hrůzu, vy obcujete v spojení se svými zesnulými miláčky, vy berete ohled na onu slabost a křehkost lidskou, která sice není nepravostí, ale také ne čistotou; Bůh zjevil, že mezi nebem a peklem jest místo očišťujících, a tam se nalezá bratr můj — a já budu katolíkem, bych jej odtamtud vysvoboditi, sebe pak upokojiti a té nevýslovné tísně se zbaviti mohl, která mne svírá. — Ó když

se budu moci za svého bratra modlití, pak zase okřeju a budu žítí, abych denně prosil o nebeskou blaženost tomu, kterého jsem za živa tak vroucně miloval.“ — A jak si umínil, tak učinil. — Útrpnost nad duší zesnulého bratra přivedla jej ku poznání pravdy Boží.

I my máme nyní listopad, kde tatáž útrpnost nad v Pánu zesnulými vede věřící v ona místa, která nebývají obyčejně u lidí oblíbená — totiž na hřbitov. Ano, mnohý snad, jenž lonského roku ještě z daleka se hřbitovu vyhýbal — jakoby tam duchové pokoj nedali — od toho času, co tam do chladné zemi uložil otce, matku neb dítě své, zajde tam teď častěji; ba jakási tajemná moc, jako magnet, nebo stesk po domovu táhne jej, že často vychází ven, vyhledá ten drahý mu hrob, poklekne neb usedne si k němu a vytrvá tak půl i celou hodinu, a mnohé vzdechnutí a modlitba, i slza padne na hrob. A mnozí, kteří po celý rok nejdou se žádným procesí, odpoledne o Všech Svatých je můžeš vidět putovati na hřbitov, ať je sebe dále za městem; a mnohý synek, který už modlití se zapoměl, naučil se tomu zas u hrobu matky své, a dcerka mnohá, která pýchou, hrdostí a marnivostí již nevěděla ani jak se fňtít a rejdit, zkrotla a ztichla od té chvíle, co nosí ten smuteční černý šat. — Ano ten náhrobek, byť to jen tvrdý, chladný kámen byl, mluví předc svým nápisem: „Zde odpočívá . . .“ dojemněji k srdci, než ten nejlepší kazatel o dušičkách; neboť mluví řečí mrtvých, t. j. mlčí, ačkoliv by rád tak mnohý od něho vyzvěděl, co ti zesnulí pod ním činí, kde jsou, a jak se jim vede.

Jsou však nicméně lidé, kteří ani této dojemné mluvě nerozumí, a přijdou-li i na hřbitov, zcela něco jiného tam hledají, nežli místo k modlitbě za zemřelé. Jdou tam jen aby sobě a srdci svému ulehčili, na hrobě svých přátel a příbuzných svou bolest a zármutek nad rozloučením vyplakali. Oni ozdobí a okráší hroby s velikým nákladem, pověsí na náhrobky drahocenné věnce z umělých květin s hedbávnými pentlemi a nápisy, aby jen neměly tak smutný pohled; i říkávají, jak to dojíká srdce jejich, když tak na podzim listí žloutne a opadá, tráva usychá, slunce k západu se sklání a to tajuplné, právě hrobové ticho se kolem rozhostí . . . tu prý se rozplývá duše jejich v sladkobolných pocitech atd. Pro takovéto útlocitné navštěvovatele viděl jsem na jednom hřbitově u hrobů pohodlné sedánky a aby je nikdo u jich blouznění nerušil, stál tam nápis a na něm záповěď „že nikdo nemá zůstatí státi a dívati se, jak truchlíci na hrobech pláčou!“ atd. Ano, ta marnost a tífernost světská opanovala i tuto smutnou stránku života lidského a jako se všeho tak i s ní setřela ryzou pravdu a příkrývá ji škraboškou, nastrojením a klamem.

Než, kárám snad to okrášlování hrobů, žehráám snad na pláč truchlících nad nimi? — Ó Bůh uchovej! naopak mívám sám vždy nemalou radost z toho, když o dušičkách celé sv. pole v zahradu proměněno, vždyť je to aspoň důkaz, že lidé své zesnulé milují. Co bych jen zde chtěl podotknouti, je tolik: Nejde-li příteli tvá láska k zesnulým dále, než k tomu hrobu, pak za ni nedám ani halíř! Nebo z toho ozdobeného hrobu a z pláče máš sice ty něco, ale co z toho mají ti zesnulí? — Nic — zhora nic! — Ano, nad jich ztrátou se trápiti a soužiti a srdci svému vždy pláčem ulehčovati, to je samoláská — sobectví; zapomínáš-li při tom všem duším tvých miláčků zesnulých modlitbou pomáhati, rei — kde je tu pravá láska a přátelství? — Co je pravá láska k zesnulým, ta především o to dbá, aby jim bolest a muka jejich ulehčila, a nejen na hrob se posadila, zde nějakou píseň o „smutném loučení“ zapěla a pak řekla: „teď je mi volno u srdce!“ —

(Milý čtenáři, máš mi za zlé, co jsem tu napsal? Ó pak se tě to jistě týká, a tu bych prosil — přečti si to ještě jednou, abys věděl, v čem záleží láska k mrtvým.)

Arciž jsou i lidé, jimž jde skutečně o to pomáhati trpícím duším v očištění a proto jdou také o dušičkách ven na sv. pole, aby se na hrobě za ně hodně vroucně modlili; avšak modlívali se jen za své přátele, příbuzné a dobrodince; aby ale se modlili i za jiné duše známé i neznámé, přátele i nepřátele, Čechy i Němce, Poláky i Francouze, slovem za všechny věrné duše v očištění trpící, to jim ani nenapadne — k tomu mají příliš úzké srdce; a to ještě zpomenou na své zesnulé nejvýše jednou do roka, „o dušičkách“ — zrovna, jakoby ty ubohé duše toliko v tento den trpěly. — Tedy ani to není ještě ta pravá láska a útrpnost, jak se na pořádného křesťana sluší; neboť pravil Spasitel: „Milujete-li pouze těch, kteří vás milují, jakou za to chcete míti odplatu? — nečiní tak i publikáni? a pozdravujete-li toliko bratří svých, co to je víc? nečiní to i pohané?“ — Spasitel náš tedy chce, abychom jednali tak, jako On, Ježíš Kristus totiž neotvíral své srdce trpícím a potřebným jen jednou v roce, ale po všecken čas, a nevyklučoval nikoho, nezapomínal nikoho, nejméně pak ubohých duší v očištění, ano jakožto jedna z nejkrásnějších květin — co vždy zelenající se rozmarina — stkvěla se v Srdci Jeho láska a útrpnost k duším v očištění.

A má-li tedy tvé srdce Jeho nejsvětějšímu Srdci se podobati, musíš v něm míti i tuto vonnou květinu.

My tedy dnes prozkoumáme nejprv onu lásku Božského Srdce Páně, od níž i naše srdce se rozežřeje láskou k těm ubohým, trpícím zajatcům tam dole. —

Krásný byl zajisté pohled na Spasitele našeho, an jako roztomilé pachole 4—5 roků s červenými tvářičkami, očima zářícíma dětinskou radostí, — s tím upřímným a bezelstným chováním tam v zátíší Nazaretském podle Marie, máteře své sedával, modle se neb pracuje. Krásný musil to býti pohled i později, když obklíčen zástupy neduživých, nemocných, slepých a málomocných, se všemi bez rozdílu tak laskavě rozmlouval, je těšil, žehnal a uzdravoval. Co asi tu vylito slz radosti i díky! — věru není se co diviti, že muže tak dobrotivého chtěli svým králem učiniti. Než, krásný byl pohled na Něho i tam na hoře Tábor, kde v jasném světle zářil jako slunce a roucho Jeho se stkvělo jako padlý sněh, a malá částka nebe snesla se dolů, tak, že Petr byl celý u vytržení! — Víš ale příteli, kde a kdy byl Kristus ještě krásnější? — Mně aspoň se zdá, že tenkrát, když jakožto Syn Boží, nesmrtelný, všemohoucí Bůh se snížil a ukázal se prostým člověkem — jako jsme my; na př. ve svém utrpení, kde chtěl zkusiti jak to ubohému člověku bolí, když je týrán, mrskán, posmíván a když umírá; anebo tenkrát, když Jeho Srdce bylo tak hluboce dojata, že neměl pokoje, až se vyplakal. — Ano, plakati, slze prolévati bych si byl přál viděti našeho Spasitele! Když bol sevřel Srdce Jeho a zármutek naplnil duši Jeho až se Mu oči zalily — ó v tu chvíli myslím, museli i ti svatí andělé se rozželeť, tak že se vrhli před trůn Boží, a k nohám Krista Ježíše v udivení a zaplakali slzami andělskými!

A kdy že plakal Spasitel? — Co určitě víme, toliko třikrát; a sice: u hrobu Lazarova, když viděl sestry Jeho Marii a Marthu a ten ostatní lid plakati, a rozpomenul se na Lazarovu smrt, svoji smrt a tu všecku bídu lidskou, tu se naplnilo útrpné Srdce Jeho žalostí, že až přetévalo — až se dal do pláče a plakal, jako jedenkaždý z nás, a lidé si povídali: „hle, kterak jej miloval!“ — Po druhé slzel Spasitel když Jej Židé s palmami v rukou a s radostným jásotem:

hossana vítali naposled do Jerusalema. Sestupuje dolů s hory olivetské spatřil to krásné svaté město před sebou — a zaplakal nad ním. — A po třetí — jak sv. Pavel v listu k Židům dokazuje, plakal Spasitel ve svém vlastním utrpení, a sice: v obém tomto pádu z té příčiny, že viděl v duchu živě trest, jaký očekával to město a pokolení zatvrzelé, jakož i všechny lidi, kteří jako Židé v zatvrzelosti setrvají. On sice nezažil v lidském těle tu zkázu Jerusalema, ale můžeš si pomyslet, milý čtenáři, jak hořce by tu teprve byl plakal, vida očima svýma tu bídu nešťastného města, když byl tak pohnut, an jen v duchu žalostné to divadlo patřil. A k tomu si považ ještě, kdo že byli oni, jichž neštěstí a bída tak Ho dojala? Nepřátelé Jeho to byli! lidé, o nichž věděl, že Jej nenávidí, tupí, pronásledují ano do smrti umučí!

Z toho všeho můžeš pochopiti nyní, milý čtenáři, co jsem ti chtěl vlastně dokázati, totiž: jak velikou útrpnost a litość musí cítiti to Božské Srdce Ježíše Krista nad těmi ubohými dušemi v očištěci! Nebo věz, duše tyto nejsou Jeho nepřátelé, nýbrž dobré dítky Jeho, v lásce a milosti Boží zesnulé, které nemohou více jinak než Boha milovati, a Bůh také nejinak, než je milovati, aniž více se má co obávati že Jej snad urážejí. Ó považ si, když už zde na světě miluje Bůh hříšníky s takovou láskou, jakou „žádná matka dítě své milovati nemůže“ — jakou teprve vroucí a něžnou, spolu ale mocnou lásku musí míti Ježíš Kristus k duším v očištěci, které již mezi Jeho svaté a vyvolené náleží?!

Považ ale dále! On jest netoliko jejich Otec, nýbrž i Soudce! a ty duše ubohé neučinily ještě zadost spravedlnosti Jeho; nenahradily ještě všechno, co v životě svém byly provinily; nejsou tedy ještě přioděny oným rouchem svatebním, by mohly před tvář Boží předstoupiti — tudíž je musí Kristus sám ještě pokutovati a trestati — hojiti a očišťovati, tedy v očištěci ponechati.

Než, vš-li pak, co očištec je? — Tak mnohý přeje si aspoň do očištěce se dostatí a ani neví pošetilec, co jej tam očekává.

Před nějakým rokem jsem byl v jednom velkém městě, nad nímž se vypíná vzhůru k nebesům vysoká a štíhlá věž. Jsa žádostiv té rozkošné vyhlídky na město a celé vřkolí, bez meškání jsem vystoupil na ní a rozhlížel se odtud do všech čtyř úhlů světa. Slyšeti tam nebylo mnoho, jen hlomoz vozů dorážel k uchu, jako hukot vzdáleného moře; ale k přemýšlení tu měl člověk dosti. Přehlížeje to moře domů, to hemžení lidí na ulici, malinkých jako mravenců, zpoměl jsem si, co asi tak bídy, nouze a zármutku tam dole v těch domech přebývá!! Tu v těch komůrkách na střeše tře snad mnohá rodina největší nouzi; hladové děti snad právě teď prosí otce o chléb — a otec nemá ničeho; tam dále zase rozkládá se veliké stavení — všeobecná to nemocnice; ach co tam teprve bědy lidské kvílí a sténá v nesčíslných nemocech, v ukrutných bolestech! A dále v mnohém z těch domů leží snad právě v tuto chvíli leckdos na smrtelné posteli! — tu otec, tam matka ubírá se snad k hodince a kolem stojí příbuzní s očima do krve uplakanýma, a věru těžko říci, trpí-li více umírající aneb truchlící. A co teprv kdyby možno bylo nahlédnouti do vnitra těch srdcí lidských, jaké tu teprve víří starosti, bolesti a rozpoutané vášně, závist, pýcha, lakomství, obžerství a jiné hlavní hříchy, které jako divý vlk to ubohé srdce lidské užírají — a jako úpír vyssávají. Ach co tak slzí asi jen za jeden den v těch domech se proleje — ó Bože! — bylo by z nich asi hezky veliké jezero — hořké vody; a to všechno nařikání, bédování a sténání dohromady — ach jak žalostný, srdce rozdírající by to byl křik, že by se ty kameny pohnouti musely! — Nuže, a teď si představ milý čtenáři všechnen ten nesmírný bol tisíců a tisíců nešťastných ubožáků

jen z celého toho města a uprostřed jen jedině citelné srdce lidské — na př. tvé vlastní — na které by ze všech stran s hora i z dola, z vnitř i zevně onen bol dorážel — ó není-liž pravda, již pouhá tato myšlenka jako meč vráží do duše, — ó, to by člověk nevydržel, zahynouti by musel v tu chvíli!

Než, počkej ještě příteli, to všechno není ještě tolik, co očištec! Ne já, ale sv. Augustin praví: „Očištec, ač netrvá věčně, převyšuje nicméně všechno trápení, jaké kdy člověk na zemi nesl.“ — Ano sv. Tomáš Aquinský dí: „Nejmenší bolest v očištcí je větší, než to největší trápení v tomto životě!“ Víš teď, co musí býti očištec?!

A teď si považ příteli, do tohoto místa hrůzy a trápení musí Bůh co spravedlivý Soudce své milé dítky, ony ubohé duše na celé dny, měsíce a mnohá leta dáti; považ, jak Mu je asi kolem srdce?! a jak Mu tedy na tom záleží, by našel co nejvíce pomocníků těm ubohým duším!! — Jdeš-li tedy a modlíš se za ně hodně, a jako jejich obhájce u Boha se jich zastaneš, almužnou, postem, aneb obětí mše sv. dluhy jejich uplatíš — považ má duše — jakou to radost způsobíš tomu drahému, předobrému Srdci Páně! a jak ti to všechno zapíše pečlivě do knihy života a jedenkrát s velikými úroky opět splatí; — vždyť pomáhaje trpícím duším umenšuješ spolu bolest a zármutek Božskému Srdci Kristovu! —

Ale ještě něco! Já znám jistou nemoc, která je snad ta nejtěžší na světě; nevězí sice v těle lidském, ale tím více v duši! — Milý čtenáři víš co to je, stesk po domovu?

Jedenkrát jsem provázel synáčka urozených rodičů do města na studie. Bylo to poprvé co musil od rodičů pryč do ciziny, ale co tu zkusilo to ubohé dítě! Skoro po celý měsíc, den co den plakával, ani jídlo mu nechutnalo ani žádná radost netěšila. Přechosto stával u okna a ptával se, kde, v kterou stranu leží domov jeho, a co asi teď dělá dobrý otec, matka a bratři jeho? — Své střevice, které z prázdnin přivezl uprášené, nedal utřít, že to byl prach ještě z domova; a viděl-li přicházeti sluhu, kterého si doma ani nevšímal, s poselstvím od rodičů, běžel mu z daleka naproti, vítal jej jako bratra, vyptává se s pláčem a štkáním na všechno, co doma dělají. Myslím, kdyby nebyli brzy přijeli rodiče na návštěvu, byl by se nám hoch rozstonal — tak se mu zastesklo po domovu. — Ještě silnější je stesk tento u horalů. Před několika lety vedli v Inšpruku vojáka na místo k zastřelení — a proč? — Pocházel ze Štýrska, kde v horách zanechal své staré rodiče. Co ho odvedli na vojnu, vystěhovala se radost z jeho srdce a hryzla je ustavičná touha po domově, touha po těch milých horách, lesích a skalách, kde tak rajský vane vzduch, kde bystronozi kamzíci se prohánějí — — tam, tam by se rád podíval! A co učinil? Utekl z vojny domů! Arciž byl brzy chycen a co sběh podle zákona odsouzen k smrti olovem. Přímo před výstřelem dostal sice milost, a tu padl do mdlob. Odnесли ho do kasáren a dali mu zas šavli; ale tu zvolal tesklivě: „ach zase tu zbraň!“ — I přeložili ho k jinému pluku, dále od otčiny, ale co to bylo platno? Ubožák, jak jsem slyšel podlehl v špitále své nemoci — puklo mu prý srdce hořem a steskem po domově!! —

Než co je takový, abych tak řekl, světský stesk po domově a rodičích u přirovnání k oné nevýslovné touze, jakou mají ty ubohé duše v očištcí — po nebeském Jerusalemě, po otcovském Srdci Ježíšovu!?

Pán Bůh sám již vložil každému člověku do srdce neumořitelnou touhu po blaženosti, kterou ale v ničem jiném na celém světě nenalezne, leč jedině v Bohu

Stvořiteli svém. Pokud žije na světě, doutná a dřímá tato touha v srdci jeho na čas pozemskými statky a radovánkami jaksi upokojená; když ale jedenkrát zemřel a s tím tělem také všecku pozemskou radost se sebe složil, pak nemá před sebou nic jiného než Boha samého, svůj jediný a nejvyšší cíl a dobro: ach, tu teprvé se v něm probudí celou silou ona touha po Bohu — a není-li jí nic na překážku, letí duše jeho k Bohu mnohém rychleji, než vystřelený šíp.

Teď si ale považ milý čtenáři — onu touhu po nebi a nejsvětějším Srdci Kristovu cítí taková ubohá duše v očistci tím více, jelikož zemřela v milosti Boží, a ví, že ji Bůh miluje, a že má býti jednou věčně u Něho! — Ale ach! jakási tajná, neviditelná moc — spravedlnost to Boží, a vlastní dluhy zdržují ubohou zpět; nemůže a nesmí ještě k Bohu, kteréhož miluje, a to je ten bol, jenž jako oheň nevýslovný ubohé duše v očistci trápí, lásky bol a stesk po domovu nebeském — tak že, kdyby možné bylo, zahynuly by také tímto hořem svým!

Vždyť již i staří Židé měli útrpnost se zemřelými a udatný Judas Makabejský učinil po šťastné bitvě sbírku a poslal dvanáct tisíc drachem do Jerusalema, aby obětována byla oběť za hříchy mrtvých, dobře a nábožně mysle o vzkříšení.

Představ si ale nyní příteli, co cítí při tomto pobledu na trápení duše to útrpné Srdce Ježíšovo!? a jaký dojem naň činí to trápení milovaných dítek Jeho? — Jak asi bolelo srdce těm chudičkým rodičům onoho vojáka horala, když zvěděli, jak se mu po domovu stýská, — jak rádi by poslední krejcar byli obětovali na vykoupení jej z vojny, a jak by jim byl asi za to vysvobození povděčen až do smrti!

Hle, právě tak jest i Božskému Srdci Spasitelovu. Arciť jsa ve věčné blaženosti bolestí více necítí nad těmi trpícími v očistci, co ale jen takové dobré srdce útrpnosti a žádosti, pomoci jim, cítiti může, to cítí i Božské Srdce Páně! Poněvadž pak sám jim pomáhati nemůže — anoť spravedlnosti Boží musí se zadost učiniti — proto jako Otec — nutí a vybízí choť svou — církev sv. na zemi, aby jen trpících dítek svých nezapomínala, ale dluhy jejich splácela a z vězení je ubohé vysvobozovala.

„Škola B. S. P.“ 1878.

A církev, ta věrná matka věřících, Jemu rozumí a v duchu tohoto Božského Srdce obětuje každoročně tento měsíc listopad ubohým duším v očistci. Ano, jak velice jí leží na srdci utrpení těch ubohých, patrně i z toho, že za celý rok ani jeden celý den nevěnuje radosti nad šťastnými dětmi v nebesích, nýbrž hned odpoledne na Vše svaté obléká se v smuteční roucho a píše smuteční hodiny za zemřelé, a vede živé děti své k hrobům zesnulých, aby na ně zvláště ten den pamatovali. — A tentýž duch Božského Srdce jest to, jenž o dušičkách kazatele naplňuje láskou a útrpností nad dušemi v očistci, tak že sám i posluchači slzeť musí nad nimi a — jak v mnohých krajích obyčej — po celý oktáv každodenně u večer v chrámě za dušičky růženec se modlívali, říkajíce při každém Zdrávas: „Svatá Maria, matko Boží, pros za ubohé duše v očistci a za nás hříšné nyní i atd.“ — A taktéž v duchu Božského Srdce jest to, že žádný den nenechá církev sv. uplynouti, kdeby nezpomněla na duše v očistci. Ale jako bdělý ponocný na věži, když v noci, kde všecko v spánek pohřbeno — shlídne někde oheň vyšlehnouti, ihned zvonu se chopí a zvoní na poplach, aby lidé vstávali a ku pomoci spěchali: — tak zvoní každodenně i církev sv. na poplach; či neslycháš u večer po klekání ten malý zvonek z věže? — (arcib. bohužel, málo kdo si ho všímá) to je památka na zemřelé, a mně alespoň to přichází, jakoby některá ubohá dušička tam seděla na věži a tenounkým hláskem lkajíc k nám volala: „Ach, ach! — prosím, prosím! — pomozte, pomozte! — Amen, Amen!“ *)

Protož i já tentokrát chci zvoniti na poplach, chci volati a prositi: „Vstávejte, vstávejte, alespoň vy všickni čtenáři a čtenářky listu tohoto! Pojďte, pomozte hasiti, — hoří, hoří v očistci brozný oheň! a v ohni tom leží duše ubohé, duše snad vašeho otce, matky, přátel! Ó smilujte se nad nimi, jen krůpěj vody jim přineste, jen kapku úlevy a občerstvení v jich velkém trápení! — V žaláři očistcovém lkají uzavřeny drahé děti Kristovy, těžce na nich spočívá ruka spravedlnosti Boží, pojďte, pojďte, vykoupíme je a pošleme nebeskému jejich ženichu! — Jdu tentokrát s almužním měšcem od jednoho k druhému a prosím každého z vás o růženec, o almužnu, o oběť mše sv. neb jakýkoliv jiný dobrý skutek za ubohé duše v očistci, a komu to se zdá býti mnoho, tedy aspoň o jedno Zdrávas. — Ó jak bych dobře pochodil, kdyby na moji žádost každý čtenář jen jedno Zdrávas jim daroval! Zajisté již tím bychom vykoupili leckteré dítě Božského Srdce Páně; neboť modlitba spravedlivého mnoho může u Boha. A byť by i některá ta darovaná modlitba nevypadala tak jak býti má, nýbrž jako potrhaná, ošumělá bankovka, nic neškodí, vložíme ji tam do mincovny Božského Srdce Ježíšova, t. j. spojíme ji s Jeho sv. zásluhami, a ihned nabyde svou plnou, pravou cenu před Bohem!

Ó povaz milý čtenáři, když taková ubohá duše, svou pomocí vysvobozená po boku svého anděla Strážce na perutích vřelé touhy k nebesům zalétne a Spasitel nebeský se svého vysokého trůnu sestoupiv jako drahému dítěti jí vstříc půjde a konečně po tolikerém utrpení a starostech, jež pro ni nesl, na své otcovské srdce ji přivine: — tu ptám se tě — možno-li pak, by na tebe zapoměl Ten, který slíbil odměnu za sklenici studené vody? — možno-li pak, by tebe nechal bez odměny za tuto radost, kterou jsi Srdci Jeho způsobil? — Ó, řekne-li ti soused tvůj za každou

*) Sv. otec Klement XII. udělil všem věřícím, když se na ono zvonění pomodlí žalm: „Z hlubokosti volal jsem,“ aneb kdo neznáje ten žalm modlí se „Otčenáš, Zdrávas“ a veršik „Odpočinuti věčné atd.“ za zemřelé — pokaždé odpustky 100 dnů, a kdo denně modlitbu tu vykonává, jednou za rok plnomocné odpustky. — Papež Pius VI. udělil tytéž odpustky věřícím i tam, kdo se po klekání za dušičky nezvoní, pakliže vůbec u večer řečené modlitby vykonají.

mu prokázanou laskavost: „Zaplať Pán Bůh“ — můžeš bezpečně aspoň tolik očekávat od vděčného Srdce Krista Ježíše; a to milý příteli není věru maličkost. Jej sobě k díkům zavázati. —

Tak jsme zase vstúpili dnes do zahrádky tvého srdce nové kvítko: rozmarinu útrpnosti a lásky k duším v očistci; je-li to ale ta pravá, ta se nezelená jen jeden den, neb měsíc v roce, nýbrž v zimě v letě; a já bych také rád, aby i v tvém srdci žila ustavičná památka na duše v očistci, a nejenom památka ale stále jim pomáhání.

Arciř, ty snad řekneš, že nemáš času každodenně na ně zpomínati, anebo že již máš svého modlení tuze mnoho, že bys jedno pro druhé zapomněl.

Než budsi, láska křesťanská je vynalezavá a tak vynalezl již před dávnými časy jistý nábožný mnich lehký způsob, jakýmž po celý rok každodenně ano ustavičně a to výdatně duším v očistci lze napomáhati, a co při tom nejlepšího — bez všeho namáhání a zvláštního modlení. Způsob ten sluje:

Hrdinský skutek lásky ve prospěch ubohých duší v očistci.

Tento skutek lásky Bohu vysoce milý, ubohým duším velmi nápomocný a věřícím, jenž jej konají, nadě vše prospěšný záležitosti v tom, že slíbíme všechny své záslužné skutky, které samy na světě vykonáme, i ty, které po naší smrti za nás konány budou, darovati již napřed ubohým duším, aby tím dříve dosáhly věčné blaženosti.

Tento způsob napomáhati duším v očistci od dávných časů v církvi stávající jest nábožným mnichem ze řádu Theatinů, jmenem P. Oliden, obnoven, od papeže Benedikta XIII. schválen a mnohými odpustky ve prospěch ubohých duší obdařen, kteréž od té doby od papeže Pia VI. (breve z d. 12. prosince 1788) a od zesnulého Pia IX. (brev. d. 30. září 1852) potvrzeny jsou. Záležitosti pak v tom, že

1. Každý kněz slibem tímto nabývá pro svou osobu výhod privilegovaného oltáře, nechť kde a kdykoliv mši sv. slouží.

2. Všickni věřící učinivše tento slib docházejí při každém svém sv. přijímání plnomocných odpustků pro duše v očistci, taktéž i každé pondělí, když jsou přítomni mši sv. a v obojím pádu nějaký čas v kostele neb veřejné kapli na úmysl sv. Otce se modlí;

3. i všechny ostatní odpustky mohou modlitbou duším v očistci přivlastniti.

Že slibem tímto nejen něčeho neztrácíme, nýbrž naopak mnoho získáme, vysvítá ze slov:

sv. Brigity: „Vysvobodíme-li přimluvami svými některou duši z očistce, vykonáme tím skutek jejímu Ženichu, našemu Pánu Ježíši Kristu tak milý a příjemný, jako bychom Jeho samého byli vysvobodili, a časem svým vrátí nám celou tu zásluhu zpět a obrátí ji k našemu prospěchu!“ —

sv. Ambrože: „Všecko, co ubohým duším darujeme, obrátí se nám v milost a bude nám po smrti stonásob nahrazeno!“ —

Slib hrdinské lásky ve prospěch duší v očistci. *)

Ku větší cti Tvé, o nejsvětější Trojice, k nápodobení mého nejsladšího Spasitele Ježíše Krista, a na důkaz mé oddanosti k nejblahoslavenější Marii Panně, matce milosrdenství, jakož i matce ubohých duší v očistci —

*) Tento způsob slibu napsal P. Oliden; není však nikdo na slova ta vázán, postačíť vzbuditi upřímný úmysl k tomuto skutku lásky, aniž třeba slib ten častěji opakovati, ač to velmi prospěšno.

činím já N. N. to předsevzetí napomáhati k vysvobození těch ubohých duší, které Božské spravedlnosti za své hříchy ještě zadost neučinily. Slibuji tedy dobrovolně a celým srdcem, pokud mi dovoleno co slíbiti, a aniž bych si jakou povinnost pod těžkým hříchem ukládal, že si vřele žádám, všechny ty duše z očiště vyvoboditi, které blahoslavená Panna Maria vysvobozeny míti chce; a k tomu cíli skládám a odevzdávám do rukou této nejlaskavější Matky všechny své vlastní záslužné skutky, jakož i ty, které jiní buď za mého živobytí, při aneb po smrti mé za mne kdy vykonají.

Prosím Tebe, o Bože můj! rač tuto oběť mou přijmouti a schváliti, opakuji a dotvrzuji to ještě jednou ku větší cti a slávě Tvé a k spáse duše své.

Za svědky této oběti a tohoto ujištění mého беру všechny Svaté nebes, jakož i celou bojující a trpící církev. Amen.

P ř í k l a d :

Když jistý mladý člověk ležel na smrtelném lůžku, tu nařkáje pravil k příteli svému, nyní že se musí dostaviti před soudnou stolicí Boží a že nemá, co by dobrého s sebou vzal. Ale ten ho těšil, řka: „Buď dobré myslí, cokoliv dobrého jsem vykonal, to tobě dávám, vezmi to s sebou!“ — Když ale umřel mladík, tu začal jeho přítel skutku svého litovati, poněvadž se domníval, že sám teď žádných zásluh nemá. Brzy ale zjevil se mu zemřelý řka: „Netruchli příteli a nelituj daru svého, mně jsi spomohl a jednání tvé bylo Pánu Bohu tak milé, že ti ještě jednou tolik přidal!“

„O Pane rač všem věrným duším v očiště věčné odpočinutí dáti, a světlo věčné ať jim svítí. Skrze milosrdenství Boží ať odpočívají v pokoji!“ Amen.

O privilegovaném oltáři.

Prosulý misionář a zbožný kněz, jemuž bylo Segneri, vypravuje, jak Bůh představil velikou cenu odpustků blahoslavené Marii z Kvíru. Vidělaf v duchu na místě otevřeném stůl a na něm jiných a onakých penízů stříbrných a zlatých a nesčíslné množství nejdrahocennějších drahokamů a jiných drahokamů. Když pak viděl Božský Vykupitel náš, že nad tak velkým bohatstvím užasla, pravil k ní: Hle! poklad ten jest pro každého; každému lze si vzíti po libosti nebo čeho mu potřebí!

Z toho pokladu zásluh Kristových a svatých jeho jako ze studnice nevyčerpatelné i nyní povždy ještě váží křesťané zbožní, aby nejen sebe z vlastních vin a trestů za hříchy u Otce nebeského vykoupili, nýbrž i duše zemřelých v očiště. Aby pak co nejdříve a co nejvíce duší z muk očištěvých vykoupeno bylo, povolila sv. církev katolická oltáře, výsadními zvané, protože uděleny jsou od sv. Otce ze zvláštní milosti plnomocné odpustky pro duše v očiště (nikoli však pro křesťany ještě žijící), slouž-li se u takového oltáře za ně mše svatá. — V breve Jeho Svatosti papeže Pia VI. ze dne 30. srpna 1779 zřejmě se praví: „Vždy, kdykoli se bude sloužiti u takového oltáře od každé mše svatá, povolujeme duši zemřelého křesťana, za něhož obětována jest oběť mešní, odpustky s prosbou, aby duše jeho mocí pokladu

círky sv. totiž zásluh Ježíše Krista, nejblahoslavenější Marie Panny a všech svatých muk očistcových zproštěna byla.“

Ted, milý čtenáři, bychom věděli, jak papežové rozumějí odpustkům oltáře výsadním zvaného. Nyní ještě si rozložíme, jaký je rozdíl mezi plnomocnými odpustky, jež udělují se živým, a odpustky, jež propůjčují se duším v očistci.

Božský Vykupitel náš udělil moc papežům, jako nástupcům sv. Petra, aby odpustili vše, co by katolíkovi uzavíralo bránu nebeskou, neboť pravil: „Cožkoli svážete na zemi, bude svázáno i na nebi, a cožkoli rozvázete na zemi, bude rozvázáno i na nebi.“ Při tom však se žádá, aby vyplnil katolický křesťan jisté podmínky, jež se mu uloží. Udělí-li se tedy živému křesťanu od papeže odpustky, zajisté že dosáhne odpuštění trestů za hříchy, ač-li splnil podmínky, jež se na něm žádají.

Jinak jest však s dušemi v očistci. Nad těmi nemá ani papež ani církve sv. takovou moc, že by jim odpustiti mohla tresty na onom světě. Tu vybírá z nesmírného sobě svěřeného pokladu zásluh Kristových, Marie Panny, svatých a světic jeden ten drahokam nabízejíc ho Otci nebeskému s prosbou, aby milostivě přijal výkupný peníz ten a odpustil duši ubohé tresty. Takové odpustky slovou prosebné, protože církve sv. prosí Boha za jich splnění. Jest však na vůli a v moci Boha nejvýše spravedlivého, aby odpustil duši, za niž prosíme, nebo duším jiným; ale vždy prospěje to některé nebo více duším v očistci.

Má pak zajisté Bůh příčiny, proč neodpustil té duši, za niž se modlíme neb za kterou odpustky nabízíme, ale jiné. Stává se to nejčastěji, když zemřelý, pokud byl na světě, sám málo pamatoval na ubohé duše, když moha to učiniti za ně se nemodlil, mše sv. za ně sloužiti nedal atd. Takový příběh čteme v životopise sv. Rabana Maura, Mohučského arcibiskupa. Byl opatem široko daleko známého kláštera benediktinského ve Fuldě v Hessensku. Je pak zvyk klášterů benediktinských, že rozdělují po smrti některého z bratří chudým po 30 dní jídla a nápoje, jež by se jemu byly dostaly, kdyby byl na živě. Tehdy zuřil v krajinách oněch mor a mnoho bratří umíralo. Proto skoupý bratr, jemuž svěřena byla správa jmění klášterního, odložil udělování toho dobrodiní na čas pozdější. Nedlouho potom také on zemřel a zbožní bratři jeho dávali po 30 dní chudině jeho jídla a nápoj. Za několik dní však zjevil se sv. Rabanovi pravě: „Snáším veliká muka; neboť ačkoli modlitbami, jež v klášteře se za mne konají, značného docházím ulehčení, nemohu přece dříve býti z muk očistcových vyproštěn, pokud všichni bratři, kteří pro nedbalost a skoupost mou v očistci drženi jsou, z něho vysvobození nebudou; neboť dle nevystízné spravedlnosti Boží dobré skutky za mne konané obráceny jsou na jich prospěch. Prosím vás tedy, abyste zdvojnásobili modlitby a dobré skutky své, protože pak dobrotivý Bůh bratry moje i mne dříve vysvobodí.“ Zbožný opat splnil jeho snažnou prosbu a za nějaký čas zjevil se mu opět onen bratr děkuje mu za vysvobození své.

Z toho viděti, že dosáhne ona duše i tehdy, když není hodna, aby se jí dostalo odpustků plnou měrou, aspoň mnohého ulevení nebo skrácení muk očistcových.

Je tedy velký rozdíl, slouží-li se mše sv. za duše v očistci u obyčejného oltáře nebo výsadního, neboť plnomocnými odpustky vysvobozuje se jedna neb i více duší z očistce. Rozdíl ten již za minulého století uvážili mnozí zbožní biskupové a kněží nejen jinde nýbrž i v našich zemích a přičiněním svým získali pro mnohé kostely farní takové oltáře výsadní. Nyní pak ještě co rok mnohým a mnohým duším zjednávají se odpustky plnomocné tím, že slouží se u nich mše svaté.

Místy mají i kněží pro svou osobu tu výsadu čili právo jen jim udělené, že aťsi slouží mši sv. u kteréhokoli oltáře za některého zemřelého, církev sv. povoluje plnomocné odpustky. Tak v Itálii často přichází, že na 3—4 mše téhodně toho kterého kněze odpustky ony jsou uděleny; podobné výhody požívají též kněží mnohých bratrstev.

Podmínky, za kterých lze dosíci plnomocných odpustků, jsou: 1. Kněz, který mši sv. slouží, ať sobě ustanoví onu duši neb duše v očistci, kterým chce odpustků získati, a za ně ať ji slouží.

2. Za dnů, kdy církevní předpisy dovolují nebo velí užívati barvy černé, budiž konáno záduší. Jinak budiž užito předepsané barvy a sloužena mše, jak toho vyžaduje denní svátek; neboť i tak odpustků pro duše v očistci se dosahuje. — Na dušičky, dne 2. listopadu mají všechny oltáře onu výsadu; po celém širém oboru světa, kde církev katolická se rozprostírá, lze každému knězi mši sloužícímu pro ubohé duše v očistci vymoci plnomocných odpustků, měl-li při nejsv. oběti úmysl odpustky ty získati. V některých krajinách jižních trvá výsada ta po celou oktávu dušiček.

Tatáž práva mají dle reskriptu papeže Pia VII. ze dne 12. května 1817 všechny oltáře těch kostelů, kde koná se, buďsi to v tu neb onu dobu, 40hodinná pobožnost. Zakázáno jest však kněžím dekretem papeže Klimenta XIII. ze dne 19. května 1761 bráti snad větší mešné za příležitosti té

Protož, milý čtenáři, když dáš na mši za duši v očistci, neopomeň upozorniti kněze na to, aby sloužena byla mše u takového výsadního oltáře, ačli v kostele jest. Neboť jak veliké ulehčení, jak velké zkrácení muk očistcových připravíš ubohým trpícím duším, jak často lze úplně duši z očistce vysvoboditi! Používej, milý křesťane, nesmírných pokladů, jež ti nabízí církev sv., abys je přinést mohl přespravedlivému soudci v nebesích za oběť, pro kterou vyprostíš bližní tvé z velkých trápení a muk na onom světě a jako milující otec je přijme mezi vyvolené dítky své do říše nebeské, neb aspoň, pokud spravedlnost Jeho dovoluje, jim uleví v spravedlivých trestech za hříchy jejich.

Oktáva všech věrných dušiček.

De se blíží den všech věrných dušiček a měsíc listopad, je mi podnětem, abych velebné své bratry, kteří jsouce již čtenáři „Školy Božského Srdce Páně“ dokazují, že pobožnost za věrné dušičky pěstují a ji rozšiřovati a zvelebovati se snaží, na to upozornil, jakým způsobem by v lidu památka trpících spolu-bratří v očistci mocně a trvale probuzována býti mohla. V některých farnostech rakouských alpských zemí, ve Štýrsku, v Tyrolích a též v Rakousích, horliví kněží zavedli již oktávu všech věrných dušiček, a zkušenosti, jichž při tom nabyli, jsou tak potěšitelné, že bez upřilišování lze říci, každá oktáva že jest nová misie se vším svým požehnáním.

Je to až podivuhodno, jak pobožnost ta plní kostely, jak jakýmsi tajuplným nucením pohánění do chrámu a na hřbitov přicházejí i takoví lidé, jenž jindy kostela se štítí, kolem něho, když pobožnosti v něm se konají, rychle a jako úkradkem přeběhnou aneb dokonce pyšně a drze kolem si vykračují.

V pravdě, vše v oktávě všech věrných dušiček, když dobře zavedena jest, směřuje k tomu, aby se stala prostředkem neobyčejně účinným, kterým by náboženský duch v městě i na venku buzen a živěn býti mohl.

Odumírající příroda listopadová činí vědomě či nevědomě na člověka, na každou duši lidskou hluboký dojem; mysl člověková, byť jindy sebe lehkomyšlnější byla, stane se vážnou; a i tam, kde není jasného vědomí, že smrt přírody je jen obrazem naší vlastní křehkosti, i tam tuší přece v tiché hodině srdce lidské spatřující červenožluté, dozralé listy se stromu padati, co též jemu spíš nebo později nastává.

Když jen po přání sv. katolické církve památka věrných zemřelých se koná, jaký to veliký účinek má v tisících duší! Jak mnohý se zpamatuje! Příteli! volá na něho svědomí, kde jsou ti, jimž tolik jsi povinen: lásku, vděčnost, s nimiž štěstí a zármutek tvůj tě spojuje? Kde jsou? A kam ty se ubíráš na cestě své? Ovšem spasitelné myšlenky ty brzy mizí, tak rychle, že s doznívajícím „Anděl Páně“ dne všech dušiček též se rozltnou; ale když upomínka na osud našich příbuzných v duchovní i ve světské příčině po osm dní řádnou pobožností v přístupné mysli se budí, pak srdce tak snadno neodporuje, a památka, požehnaná památka našich milých zemřelých aspoň na rok zase je v lidu probuzena a přináší stonásobný užitek živým i zemřelým, když ti ještě pomoci potřebují.

Právě to, že Bůh v každé lidské srdce, které ještě úplně ďábel neopanoval, vložil něžné, útrpné účastenství k tomu způsobilé, aby bohopodobnost člověková jasněji a jasněji se vyvíjela, to by mělo býti kužei dosti mocnou pohnutkou, jak by se toho dalo s pastýřskou opatrností použiti.

Co se týče zařízení této oktávy, není v oněch zemích všudy stejna, nýbrž různí se dle místa, krajů, potřeb a jiných okolností. Večer na den Všech Svatých bývá kázání o věrných zemřelých, kde možno, na hřbitově. V následující oktávě má se hleděti k tomu, aby lid denně mši sv. přítomen byl aneb aspoň aby některý úd rodiny se dostavil. Při tom by se mohlo lidu ukázati, s jakými nesmírnými milostmi oběť mše sv. spojena jest, a toho docíliti, aby aspoň někdy v roce v týhodni větší část obce do chrámu Páně docházela.

Kde možno — a to je skoro všudy, poněvadž v tom čase polní práce již skoro dokončeny jsou — tam se večer po těch 8 dní po svátku Všech Svatých koná malá pobožnost, třeba růžencová se známými šesti desátky za zemřelé s požehnáním. Kde okolnosti připouštějí, bylo by velmi dobré, v oktávě sem tam malou přednášku o pobožnosti té míti. Nálada lidu při pobožnosti té je příčinou, že ochotně přijímají pravdy o budoucím životě, o posledním soudu a odměně, již se každému dle skutků jeho za živa vykonaných dostane.

Ostatně mohou si duchovní oktávu zařídit, jak jim pastýřská opatrnost radí, aniž mají lepšího rozhledu v místních okolnostech.

Nebylo by zajisté obtížno obec pohnouti, aby na povzbuzení duchovního několik grošův obětovala na úmysl, aby po celý týden se mohla obětovati mše sv. za duše v očistci.

Právě v nynější smutné době chudoby a bídy bylo by záhodno připomenouti bohatším, jaká je to zásluha, když sebe menší dárek se obětuje Ježíši Kristu za věrné zemřelé, jimž tím valné útěchy a pomoci se dostane. Věrné duše právě takovou almužnu očekávají, poněvadž proto trpí, že samy na zemi tvrdého srdce byly k bídě bližního. Jest to jako výplata, kterou z očistce se vysvobozují. — Kéž slova má padnou na úrodnou půdu! Užitek a prospěch z toho zajisté bude veliký! —

O svatém Klimentovi. *)

1. Sv. Klimenta mládí a osudy jeho rodičů i 2 bratrů.

Klemens pojmenován byl slovem řeckým „Kléos“, což znamená slávu, a slovem latinským „mens“, což znamená mysl, jakoby se řeklo: slavná, hrdinná mysl. Měl totiž mysl hrdinnou i slavnou, to jest, očistěnou ode vši poskvrny, ozdobenou veškerou ctností a nyní okrášlenou veškerou blažeností, kteráž blaženost záleží v tom, jak praví sv. Augustin v knize o Trojici Boží, že bytí naše nepozná tam smrti, poznání naše nepozná bludu, milování naše nepozná odporu. Aneb jmenuje se od slova „clementia“, to jest: blahosklonnost, poněvadž velmi blahosklonným a milosrdčným

*) V I. roč. „Školy“ také jest byl podán životopis sv. Klimenta, více ale všeobecný; pročež tuto postavený podrobnější, z tak zvané „Zlaté legendy“ vyňatý může se považovati za doplněk onoho. Bratr Jakub Janovský, nazvaný též Jacobus de Voragine, narodil se r. 1230 v městě italském Viraggio, nedaleko Janova. Dospěv stal se řeholníkem dominikánským r. 1244, a již r. 1267 provinciálem téhož řádu, slovutným jsa kazatelem i učitelem bohovědy. Pročež vyvolen jest byl r. 1292 od kapituly kanovnické za arcibiskupa Janovského, v kteréžto důstojnosti r. 1298 zemřel. Nejznamenitějším dílem jeho jest spis pojmenovaný „Legenda zlatá“, vlastně životopisy Svatých, po delší dobu s velikou oblibou i slávou čítané; nazván byl taktéž „historia lombardská“, poněvadž ku konci podává též stručný dějepis lombardský. Na jazyk český přeložil ji P. Method H.

byl. Aneb jak psáno jest v poznámkách, „Clemens“ znamená tolik co lahodný, spravedlivý, zralý, nábožný. Spravedlivý v jednání, lahodný v řeči, zralý v obcování, nábožný v úmyslu. Život svůj sám popsal v cestopisu svém, najmě až po to místo, kdež se udává, kterak sv. Petra v nejvyšším kněžství sledoval. Ostatní sestaveno jest z jeho dějův obecně známých.

Kliment biskup pocházel ze šlechtického rodu římského. Otec jeho jmenoval se Faustinianus, matka pak jeho Macidiana; měl však i dva bratry, z nichž jeden nazýval se Faustinus, druhý Faustus. Jelikož Macidiana, matka jeho, podivnou skvěla se krásou těla, zahořel k ní mocně bratr mužův smyslnou láskou. Každodenně od něho obtěžována jsouc, aniž chtějíc jemu kdy povolnou býti, muži však svému zjeviti to se obávajíc, aby mezi oběma bratry nevzbudila nepřátelství, hodlala opustiti vlast na některou dobu, až by nedovolená láska se utišila, kterouž pohled na přítomnou podněcoval. Aby toho však od muže dosáhla, velmi chytře vymyslíla sobě sen, kterýž muži takým způsobem oznámila řkouc: Aj kdosi stál u vidění podle mne rozkazuje mně, abych ihned s dvěma syny, Faustinem totiž a Faustem, město opustila a tak dlouho vzdálena byla, až mi sám opět poručí, bych se navrátila; čehož kdybych neučinila, že mi zároveň s dvěma dítkami zahynouti jest. To muž slyše hrozně se uleknul, i poslal manželku s dvěma dětmi a mnohou čeládkou do Athen, aby tam bydlela a syny vyučiti dala; ale mladšího syna, totiž Klimenta, an byl pětiletý, ponechal sobě otec k útěše.

Když tedy matka se syny plavbu konala, rozkotal se jednou v noci koráb v bouři, a matka bez synův vynešena byvši vlnami na jistou skálu, zachránila se; avšak domnívajíc se, že obě dítky zahynuly, byla by se uvrhla pro nesmírnou bolest do hlubokosti moře, kdyby nebyla doufala, že aspoň těla jejich najde. Leč poznavši, že jich ani živých ani mrtvých naleznouti nelze, dala se do nářku i velikého bédování, ruce své zuby drala, aniž jakéhokoli potěšení od kohokoli přijmouti chtěla. Jelikož mnohé ženy přítomny byly, nehody své jí vypravujíce, anižby ona z toho potěšena býti mohla, přiblížila se mezi jinými jistá žena, kteráž pravila, že muže svého mladistvého při plavbě na moři ztratila, pro jehož lásku nikdy více vdáti se nechtěla. Přijavši tudíž všemožné útěchy byla s touto živa, a výživu každodenní rukama svýma hledala i nalezla; avšak nedlouho potom ruce její, zuby často dřené, všecken cit a vládu ztratily, tak že jimi více pracovati nemohla. Ta žena však, jež ji do domu přijala, mrtvicí raněna byla, tak že ani z postele vstáti nemohla; pročez Macidiana žebrotou jíti donucena byla, a takto sama i s hostitelkou z toho živa byla, co jí útrpní lidé poskytli. Sotva že rok uplynul od té doby, kdy Macidiana s dítkami odebrala se z vlasti, vyslal muž její posly do Athén, aby je vyhledali, a o tom, jak se mají, zprávu jemu podali. Avšak vyslanci nevrátili se více. Později vyslal jiné, a když ti navrátilivše se zvěštovali, že nižádné stopy o nich nenalezli, zanechav syna svého Klimenta pod dozorem poručníkův, sám na loď vstoupil, aby manželku s dítkami vyhledal, leč nevrátil se. Po dvacet let tudíž Kliment byl osiřelým, ani sledu otce neb matky neb bratrův nenalezaje. Sám však Kliment vědám se věnoval, a nejvyšší vrchol filosofie (libomudrctví) dosáhl. Ždál, kterak by nesmrtelnost duše nejlépe dokázána býti mohla. Proto školy filosofův vždycky navštěvoval, a kdykoli slyšel, že nesmrtelným jest, se radoval; když ale někdy, že smrtelníkem jest, dokazováno bylo, smutně odcházel. Posléze když Barnabáš do Říma došel, víru Kristovu hlásaje, filosofové pošetilcem a bláznem jej nazývajíce, posměch si jen z něho tropili. Tehdy kdosi, jenž prý byl sám Kliment filosof, kterýž prvé

jako i druzí výsměšky z něho si tropil a řeči jeho opovrhoval, tuto otázku na posměch Barnabáši položil, pravě: An komár zvířetem jest malicherným, proč má šest noh a nadto ještě křídla, slon však ohromným jsa živočichem, nižádnými křídly nevládne a toliko čtvero noh má? Jemuž Barnabáš vece: „O blázne, na otázku tvou velmi snadně bych odvětili znal, kdybych věděl, že z lásky ku pravdě se tážeš; nyní ale o tvorech vám mluvíti směšno jest, pokud vám tvorův stvořitel neznám jest; neboť jelikož tvůrce nepoznáváte, spravedливо jest, že jste o tvorech v bludu.“ Toto slovo v srdci Klimenta filosofa hluboce utkvělo, tak že vyučen byv od Barnabáše víru Kristovu přijal, a později do Judska k Petrovi spěchal, aby byl od něho ve víře křesťanské upevněn a o nesmrtelnosti duše jasně a patrně přesvědčen. Za oné doby Šimon Magus měl dvě učeníkův, totiž Akvilu a Nikétu, kteříž seznavše bludy jeho, opustili jej a k Petru se uchýlivše, jeho učeníky se stali.

Když ale Petr Klimenta na rod jeho se tázal, vyložil tento řádně, co matce, bratrům i otci se přihodilo, dokládaje, že matka s bratry v moři zahynula, otec však že buď žalostí neb podobně bouří mořskou zahynul. To slyše Petr slzy utajiti nemohl. Jednoho času cestoval Petr s učeníky svými (Antarádem i Jubou) do Antandru a odtud na ostrov asi šest míl vzdálený, na kterémž Macidiana, matka Klimentova se nalezala, a kdež jakési sloupy skleněné neobyčejné velikosti byly. Kterýmž Petr zároveň s jinými se divě, uviděl Macidianu žebrající, a pravil jí žehraje: Proč raději rukama svýma nepracuješ? Ona odpověděla: Tvar rukou mám sice, pane; leč zuhy mými tak jsou ochromeny, že jsou docela bez vlády, a kéžbych byla do moře skočila, abych déle živa nebyla. Jízto odvětil Petr: Co to mluvíš? Zdali nevíš, že duše těch, ježto sami sebe zavraždili, těžce pokutovány budou? Načež ona: „O kéžbych s úplnou jistotou věděla, že duše zemřelých živý jsou, jak ráda bych sama sebe zavraždila, abych aspoň na hodinu své drahé syny uviděti mohla.“ Když pak Petr po příčině takého zármutku se tázal, a ona pořádně událost svou jemu vysvětlila, pravil Petr: Jest jakýsi mládenec s námi, Kliment jménem, jenž to, co vykládáš, že matce i bratru se přihodilo, také tvrdí. Což ona slyšíc a z náramného úžasu až omdlela, a když pak opět smyslův nabyla, s pláčem řekla: Já jsem téhož mládence matka! i padši k nohoum Petra, prosila jej, aby jí syna co nejrychleji ukázati ráčil. Načež jí odvětil Petr: Jakmile mládence uvidíš, nedej se na čas ihned znáti, ale teprv až s korábem od ostrovu odrazíme. Když to byla příslibila, doprovázel ji Petr, drže ji za ruku, k lodi, na které Kliment se nacházel. Vida však Kliment Petra ženu za ruku vedoucího, zasmál se. Sotva že žena u Klimenta stála, nemohouc se déle udržeti, ihned do náručí jemu klesla a vášnivě jej pocelovala. Leč on ji jako ženu bláznivou s opovržením od sebe odháněl, i Petra v nemalém opovržení maje. I řekl mu Petr: Co čínáš, o synu Klimenta? Neodháněj matky své. Což uslyšev Kliment, slzy polit jsa k matce na zemi ležící se sklonil a ihned ji poznal. Pak byla na rozkaz Petrův hostitelka její, jež mrtvicí raněná byla, k němu přivedena a ihned uzdravena. Na to matka tázala se Klimenta po otci. Načež tento odpověděl: Aby tebe vyhledal, odcestoval a více nevrátil se. Ona však slyšíc to, jen povzdychla; neboť velikou cítil radost pro syna svého nalezeného, nedbala ostatních starostí. Mezi tím Nikétas i Akvila nebyvše přítomni, navrátili se nyní, a vidouce Petra s ženou, tázali se, co by to za ženu bylo. Jimž odpověděl Kliment: Máti má to jest, kterouž mne znova podaroval Bůh pánem mým Petrem. Načež Petr vše řádně jim vyložil. To uslyševše Nikétas a Akvila, náhle povstali a s úžasem zhrozili se, pravíce: Vševládce Hospodine Bože! zdaliž pravda

to jest, neb toliko sen, co slyšíme? Načež Petr řekl: Synové, neblouzníme my, ale jest to pravda. Tu oni obličejem dlaněmi mnouce praví: My jsme Faustinus a Faustus, o nichž máti naše se domnívá, že jsme v moři zahynuli. I přiskočivše do náručí matky se vrhli opět ně jí líbajíce. Než ona řekla: Co to znamená? Odpověděl jí Petr: Toť jsou syni tvoji Faustinus a Faustus, o nichž jsi měla, že v moři zahynuli. To uslyševši matka náhle omdlela, a později procitnuvši vece: Prosím vás, nejsladší moji synové, vyložte mně, kterak jste vyvázli. Oni odpověděli: Když koráb se ztroskotal, a my na břevnu jakémsi plavali, tu někteří loupežníci mořští nalezše nás do lodičky své posadili a proměnivše jména naše jisté počestné vdově, jmenem Justině, nás prodali, kteráž jako syny své nás vychovala a v svobodných umách vyučiti dala; konečně oblíbili jsme sobě filosofii a přilnuli jsme k jistému Šimonu Mágu, zároveň s ním vychováni byvše; avšak seznávše lichost jeho, opustili jsme jej zcela, a snahou Zacheje stali jsme se učeníky Petrovými.

Brzo na to sešli se — jak legenda vypravuje — řízením Božím i se starickým svým otcem a zmařivše radou a přispěním sv. Petra Istivé úklady, které jim nastrojil Šimon Magus (čarodějník), k jeho vlastnímu pohanění, vrátili se se sv. Petrem do Říma, kde Kliment byl za následníka na biskupství posvěcen.

2. Sv. Kliment spravuje sv. církev.

A když kníže apoštolův Petr zemřel — vypravuje doslovně legenda —, Kliment jsa mužem opatrným, a obávaje se do budoucnosti, aby snad dle příkladu toho jedenkaždý nechtěl v církvi nástupce svého stanovit a svatyni Hospodinovu právem dědičným chovati, ustoupil Línu a později Klétu. Někteří mají za to, že Línus a Klétus nebyli nejvyššími veleknězi, nýbrž toliko pomocníky apoštola Petra, pročez v seznamu papežův jmenovánu býti odůstojněni byli. Po nich však Kliment za nejvyšší hlavu církve zvolen byl, kterýž ozdobou mravův tak se třeptil, že židům i pohanům a všem národům křesťanským vhod byl. Chudinu jednotlivých okresův dle jmen zapsanou měl, a koho křestem svatým posvětil a očistil, tomu veřejnou živiti se žebrotou nedovolil. Když tudíž Domicillu pannu, neteř císaře Domiciána, posvátným závojem ozdobil, a Theodoru, manželku Sisina, milce císařova, na víru křesťanskou obrátil a slibem cudnosti je zavázal, tu Sisin žárlivostí puzen do chrámu tajně vnikl, sleduje manželku svou a želaje dozvědět se, proč ona tak často chrám navštěvuje. Sv. Kliment právě modlitbu konal a lid odpovídal. Tu Sisin oslepnuv náhle a ohluchnuv úplně, pravil otrokům svým: Rychle chopte se mne a ven vyveďte. Otrokové po celém chrámu dokola vodili jej, avšak ke dveřím nijak dojít nemohli. Což uviděvši Theodora, která bloudí, prvé sice skrývala se před nimi, domnívajíce se, že muž její by ji mohl poznati, později však otázala se jich, co to znamená, načež odvětili: Pán náš, chtěje vidět a slyšet, což dovoleno jemu není, stal se slepým a hluchým. Tu ona vykonala modlitbu, žádajíc, aby muž její odtud vyjít směl, a pomodlivši se řekla otrokům: Nyní odejděte a veďte pána svého domů. Když odešli, ohlásila Theodora sv. Klimentovi, co se bylo přihodilo. Na to světec na prosbu Theodory navštívil jej a nalezl jej s očima otevřenými nic nevidícího a zhola nic neslyšícího; když pak Kliment za něho se pomodlil, obdržel znova sluch i zrak, avšak vida Klimenta vedle manželky své stojícího, rozumem se pomínul a maje podezření, že uměním čarodějným obelstěn jest, rozkázal otrokům svým, aby Klimenta se chopili, ujišťuje, že Kliment uměním čarodějným jej oslepil, aby mohl manželce jeho se přiblížit. I napověděl

sluhům, aby Klimenta svázali a svázaného do žaláře odvedli. Leč oni svázavše sloupy a kameny na zemi ležící, domnívali se, jako i Sisín, že sv. Klimenta s duchovenstvem jeho svázali a vedou. Tu řekl Kliment Sisínovi: Jelikož kamení bohy nazýváš, kamení ploužiti zasloužil si. Onen však domnívaje se, že v pravdě svázal jej, vece: Dám tě usmrtiti. Kliment však odcházeje z toho místa prosil Theodora, aby neustávala v modlitbě, dokud by Hospodin muže jejího nenavštívil. Modlící se tudíž Theodora Petr apoštol se zjevil, řka: Tebou muž tvůj spasen bude, aby vyplnilo se, což pravil bratr můj Pavel, že spasen bude muž nevěřící ženou věřící, a to právě zmizel. Ihned povolal Sisín manželku svou k sobě, žádaje, aby za něho se modlila a svatého Klimenta k němu povolala. Ten přišed vyučil jej u víře, a pokřestil jej s třemi sta a třinácti osobami jeho domu. Snahou téhože Sisína mnozí šlechtici a přátelé císaře Nervy v Hospodina uvěřili. Tu náčelník bohoslužby mnoho peněz rozdav, proti svatému Klimentu převeliké povstání vzbouřil. Tu Mamertín, náčelník města, netrpěv tak velkého povstání národa, Klimenta k sobě přivést dal. Když pak jeho vyplásl a jej na stranu svou nakloniti hleděl, pravil tento: Přál bych sobě, abys nabyl rozumu, neboť jestliže mnoho psův na nás štěká a zuby nás napadá, nikdy nás toho zbaviti nemohou, že lidmi rozumnými jsme, oni však jsou jen nerozumnými psy; povstání však od nepatrných lidiček zosnované nemá nižádného pevného neb pravého základu. Mamertín psal o všem císaři Trajanovi a obdržel odpověď, aby Kliment buď bohům obětoval, aneb za černým mořem na poušti poblíže města Chersony (někteří psali Tersona i Krisona chybně) ve vyhnanství živ byl. Tu náčelník slzy prolévaje pravil Klimentu: Bůh tvůj, jemuž v čistotě sloužíš, pomozí tobě. Náčelník přichystav koráb dal jemu vše potřebné, a mnozí z duchovenstva i lidu následovali jej do vyhnanství. Přicestovav takto na poloostrov, našel tam více nežli dva tisíce křesťanův, odsouzených tu již ode dávna k lámání a tesání mramoru; tito uviděvše sv. Klimenta ihned do pláže a nářku se dali. On však těše jich pravil: Ne pro mé zásluhy poslal mne Hospodin k vám, abych vaší koruny stal se účastníkem. A když od nich zvěděl, že na šest míl cesty vodu na svých ramenách nosí, řekl jim: Modleme se všichni k Hospodinu našemu Ježíši Kristu, aby vyznavačům svým pramen v místě tomto a zřídla vody otevřel, a ten, jenž udeřiti dal v skálu na poušti Sinaj, i tekly vody v hojnosti, tentýž uděليž nám pramen živý, abychom z dobrodiní jeho radovati se mohli. Po vykonané modlitbě ohledl se vůkol sebe a uviděl beránka stojícího, kterýž nohou pozdviženou (vydání Pr. čte: pravou nohou) jakoby místo biskupu naznačoval. A znamená, že to sám Hospodin Ježíš Kristus, jehož sám jediný viděl, pospíšil na místo to, pravě: Ve jmenu Otce i Syna i Ducha svatého v tomto místě kopejte. Avšak an nikdo k místu tomu, kde beránek stál, nedospěl, chopil se sám krátké motyky a lehkým rázem místo pod nohou beránka udeřil; tu ihned silný pramen vystříkl a v řeku se rozvodnil. Tu sv. Kliment, ani všichni se radovali, pravil: Řeky nával obveseluje město Boží. Na pověst tuto mnozí přichvátali, a jedním dnem více nežli 500 osob od něho pokřestěno bylo; a zbořivše chrámy bohův, v celé krajině té během jediného roku pět a sedmdesát chrámův (křesťanských) vystavěli. Po třech letech císař Trajan, jenž započal panovati leta Páně 106, slyše o tom, poslal tam jistého vůdce, kterýž vida všechny k smrti odhodlané, množství ušetřil a jen jediného Klimenta s kotvicí na šíji jeho přivázanou do moře vhoditi dal, pravě: Již nebudou místo Boha jej ctíti křesťané. (Vydání Pr. vynechává tu slovo: křesťané.) An zástup veškeren na břehu moře stál, učenci jeho Kornélius a Fábús rozkaz dali, aby všichni

se modlili, by Hospodin tělo mučeníka svého jim ukázal; tu ihned moře na tři míle zpátky ustoupilo, tak že všichni suchou nohou vejdouce našli přístřešek na způsob chrámu mramorového, Bohem přichystaného, a tam v rakvi tělo sv. Klimenta i kotvu vedle něho. I zjeveno bylo učeníkům jeho, aby neodnášeli odtamtud tělo jeho. Každého pak roku v době umučení jeho moře po sedm dní na tři míle ustupovalo, suchou cestu poskytující poutníkům. V jedné slavnosti účastnila se na místě tom i žena se synem svým maličkým. Po vykonaných slavnostech usnul chlapec, a tu náhle hukot vod šumících nastal, a žena jsouc přestrasena a zapomenuvši na syna svého s ostatním množstvím na břeh utekla. Později na syna se upamatovavši plakala s největším nářkem a bédováním svým téměř nebe prorážela, sem a tam po břehu mořském s pláčem a nářkáním běhající, aby aspoň tělo syna svého na břehu vyvržené spatřila, leč když veškerá naděje jí uhasla, domů se navrátila a celý rok ten v pláči a bédování strávil. Po roce tudíž, když moře opět se otevřelo, přede všemi jinými rychle přichvátala na místo ono, zdali by snad nějaký sled syna svého vypátrati mohla. Když takto před hrobem svatého Klimenta na modlitbě dlela, povstavši, uviděla dítě spící na místě tom, kam je byla položila. Domnívaje se však, že zemřelo, přikročila blíže, jakoby mrtvolu sebrati chtěla, avšak poznavši, že toliko spí, rychle probudivši je u přítomnosti lidu do náručí neporušené pozdvihla, a jak se mu po celý rok dařilo, se otazovala. Synáček však odpověděl, že ani neví, zdali rok celý uplynul, nýbrž že se domnívá, že toliko dobu jediné noci sladce prospal. Sv. Ambrož v předmluvě takto praví: Když nešlechetný pronásledovatel ďáblem pobádan byl blaženého Klimenta pokutami trýzniti, nezpůsobil jemu muk ale vítězoslávu; vhoděn byl tudíž mučeník do vln, aby se potopil, a tím došel odměny, jakož i Petr mistr jeho tím dostihl nebe.

Obou tudíž mysle Kristus utvrdiv na vlnách, Klimenta z hlubiny k palmě vítězství zpět volá, Petra, aby v tomže živlu neutonul, do říše nebeské pozdvihuje. Vypravuje Lev biskup Ostiinský, že v době, kdy císař Michael v novém Římě (totiž Cařihradě) nad říší panoval, kněz jakýsi jmenem „Filosof“, jenž pro neobyčejný vzhlas od mladosti tak nazýván byl, přišed do Chersony a tážav se obyvatelův na to, co v životopisu Klimenta psáno jest, vyznali tito, jelikož více příchozí nežli domorodci byli, že ničeho o tom nevědí. Zázrak odstupu mořského totiž vinou obyvatelův dávno byl už přestal, chrám od barbarských národův, přišedších v době odstupu mořského, byl rozbořen a rakev s tělem pro hříchy obyvatelů vlnami mořskými pokryta byla. Divě se tomu filosof (totiž sv. Kyrill čili Konstantin) a vstoupiv do městečka, jmenem Georgie (nyní Sebastopol), s biskupem, duchovenstvem i národem jal se hledati posvátné ostatky. Připlavivše se k ostrovu, na němž se domnívali, že tělo mučeníkovo jest a kopavše mezi zpěvy a modlitbami zjevením Božím našli tělo i kotvu, s kterouž do moře vhoděno bylo, a donesli je do Chersony. Nedlouho po tom přišel dříve jmenovaný filosof s tělem sv. Klimenta do Říma, a po mnohých divech sběhlých se v chrámě, kterýž nyní nazván jest svatého Klimenta, tělo slavně pochováno bylo. V jisté kronice však čteme, že ono moře na místě tom vysušeno bylo a že tělo sv. Klimenta od sv. Cyrilla, biskupa Moravanův, do Říma přeneseno bylo.

O životě, činnosti a utrpení sv. Cecilie.

Již od nejdávnějších dob stkví se v dějepisných římských památkách slovnatý rod pode jménem „Cecilianů“, z něhož světice naše jako obzvláště ušlechtilá Gratolesť vzešla. Rozličná udání z druhého století po Kristu svědčí, že již tenkrát učení a mravy křesťanské v rodě tomto pověstném dosti povědomé byly, ač rodiče sv. Cecilie v pohanství setrvali. Cecilie, narozena v prvních letech vládaření císaře římského Marka Aurelia, který panoval od roku 161—176 sám a od roku 176—180 pospolitě se synem svým Kommodem, byla však, jak z jejího vlastního udání vysvítá, již od útlého mládí buďto od křesťanských příbuzných anebo od kojny v křesťanské učení zasvěcena, anižby se rodičové tomu byli přičili, jelikož se křesťanství vždy více nejen v Římě samém nýbrž i v císařském paláci rozmáhalo. Mocně a blahodárně působilo nové učení na mladistvou mysl andělského tohoto dítky a během času vznikla v něžném srdci dorůstající panny taková nadšenost víry, že nehrozilo se všelikých těch muk a hrozných útrap, ježto vyznáváčům Kristovým tehdy ještě v hojnosti snášeti bylo, srdce své zasvětila navždy Tomu, jenž z lásky k nám tak mnoho byl vytrpěl. A Spasitel přijal tuto oběť zbožného jejího srdce. — Než neměla tak lehce koruny své obětavosti dosáhnouti. Její víra, její horoucí láska k nadzemským věcem měla ještě překruté zkoušky podrobena býti, než by spočinula v nikdy nemijející blaženosti svého Božského ženicha. O kam pak se má obrátiti tato ctná panna při nastávajícím boji u prostřed pohanského živlu, jenž právě všemu jejímu dychtění na odpor se stavěl! Její nebeskou důvěrou naplněné srdce nedá jí však zoufati. Ona ví, že ten, jemuž se věnovala, jí dostatečné posily poskytne k přemožení sebe horších nesnází. Ano pevná důvěra v nebeskou pomoc, úplné odevzdání se do vůle Boží nikdy člověka neklame!

V zátiší lásky nebeského svého ženicha doposud žijíc, měla v brzké době veřejně osvědčiti sladké to tajemství srdce svého. Rodiče její nevědouce, jakými vznešenými city vnitro milného dítěte rozhráno jest, rozhodli se svoji v pannu dorůstající a všemožnými půvaby od přírody obdařenou dceru přiměřeně jejímu stavu provdati. Ježto ale v druhém století sňatky mezi křesťany a pohany se uzavíraly, vyhlídli k tomu mladého Římana, jmenem Valeriana, který netoliko urozeností a krásou, alebrž i šlechtností ducha nad jiné vynikal. Přeblažen byl Valerian při vzpomínce na brzký sňatek s dívkou tak neobyčejné krásy a něžné mysli — a Cecilie neodvážila se vzdorovati neústupné vůli svých rodičů. Nemohouc opovrhovati výjevy vroucí lásky Valerianovy, ctíla jeho dobré vlastnosti milujíc jej takto jako bratra svého; avšak byla již jeho nevěstou a den svatební blížil se rychlými kroky — ona měla výhosti dáti tajemství, ježto tak velmi srdce její blažilo. Kdožby mohl vylíčiti úzkostlivé pocity něžné této panny?! Ona si byla toho povědoma, že anděl Boží nad ní bdí — avšak ona se musela též sama v zápas postaviti. Jak rozplývalo se tu její srdce v neustálé horoucí modlitbě, by ji Bůh v rozhodné oné hodině neohroženou zachoval! Jak horké slzy pojily se s jejími povzdechy zaletujícími k nebešťanům, aby své přímluvy s její prosbou před trůnem Božím k jejímu blahu spojily!

I dostavil se den, kdy měl Valerian Cecilii co choť svou pojmouti. V paláci Ceciliánův panuje neobyčejné slavnostní ruch za náramného návalu svatebních hostů. Oko pozorovatele těká v obdivu z jednoho předmětu nevídané nádhery na druhý, než pojednou poutáno jest vábícním zjevem — do davu shromážděných hostů vstupuje

v bílý, jednoduchý šat oblečena s vlajícím na hlavě červeným závojem Cecilie. Jak skromné a předce tak zajímavé je celé její vzezření! Každému z přítomných maně skýtá se myšlenka: Co zde schází ještě k dovršení štěstí a blaženosti? — Jak vzdáleno je ale srdce Cecilino od takového myšlení! Ona celá trne v úzkosti nad okamžikem, jemuž všichni přítomní blahořečí, neboť srdce její zaměstnává se v tu chvíli, kdy se pohanské svatební obřady konati začínají, s nebeským ženichem, jemužto má výhosť dáti. Můj Spasiteli, myslí sobě trpitelka, neobdaříš mne tím nevýslovným štěstím, abych jen jedině Tobě náležeti mohla?! Než usouzeno jest jí nebeským jejím ženichem nastalý boj úplně dokončiti. Již spočívá ruka její v ruce Valerianově, již se ubírá v slavnostním průvodu do jeho obydlí uvítána jsouc dle pohanského zvyku na prahu domu zpěvem a hudbou ku cti bůžka manželství. Též Cecilie pěje v srdci svém, ale zpěv její nesouhlasí s oním svatebníků, alebrž pojí se s pěním duchů nebeských. Její rty šeptají: „Srdce mé a smysly mé ať vždy čistými zůstanou, o Bože můj, a nikdy nebudiž stydlivost má porušena!“ Církev katolická zachovala věrně památku na zbožnou tuto pannu opakujíc každoročně v den jejího mučeníctví svrchu uvedená slova a od starodávna nazývá se ku počtě oněch vznešených zpěvů, ježto ve spojení s duchy nebeskými pronášela, královnou harmonie.

Po skončení svatebního kvasu uvedly dle tehdejšího obyčeje obstarlé ženy třesoucí se Cecilii do manželského pokoje, kamž ji Valerian následoval. Když byli samotní pozvedla se najednou Cecilie a v zápalu neobyčejném pravila ku svému choti: „Šlechtný, milý příteli! Jakási nevšední moc pudí mne, bych tobě tajemství srdce svého sdělila: zapřísahám tě však, abys je vždy uvnitru svém zachoval.“ Valerian slíbil vše dle jejího přání učiniti. — I odhaluje Cecilie roušku s posvátného tajemství srdce svého před udiveným chotěm a zapřísahá jej, aby jí nenutil ke zrušení slibu již dávno choti nebeskému daného; neboť jinak, připojuje, anděl Páně, jenž k ochraně neporušenosti mého těla mi přivtělen jest, pomstil by strašně každé smyslné dychtění tvé. Povolíš-li však přání mému, pak zajisté dojdeš lásky u něho, která tebe k podobnému zdroji blaženosti jako mne přivede.

Celý uvnitru svém rozechvěn odpověděl mladý muž: „Chci po vůli tobě učiniti, když tvého ochranného anděla uzřím!“ Ano, uzříš jej, pravila v slastném rozechvění ušlechtilá panna, když se dáš dříve dle rady mé očistiti ve vodě spásy a srdce své otevřeš neoblomné víře v jediného Boha.

Valerian, jehož srdce již milostí Boží proniknuto bylo, táže se s ochotou a dychtivostí po tomto spásonosném zdroji, a byv o tom zkrátka poučen spěchá bez dalších námitek na místo, kde měl v zcela nového člověka přeměněn býti. Tehdejší staříčkový papež, Urban, na něhož Cecilie svého chotě poukázala, s radostí se ujmul mladíka po spáse duše své tak práhnuceho a vyučiv jej nejhlavnějším pravdám svatého, křesťanského náboženství obmyl jej v koupeli posvátného křtu k životu novému.

S pocity největšího blaha chvátá Valerian k domovu touže již jenom opět spatřiti tu, která jej k takovému štěstí přivedla. A ona, ona klečí pohřížena jsouc v modlitbě za jeho duševní blaho k Bohu vyslané. Srdce jeho naplňuje se při tomto pohledu nebeským nevýslovnou vděčností ale zároveň ustrnutím; nebo oko jeho zří po boku drahé mu bytosti anděla Páně zářícího se oslňujícím leskem, an drží v rukou dvě koruny spletené z růží a lilí; i pozdvihnuv ruku klade jednu na blavu Cecilii, druhou pak na hlavu jeho se slovy: Hleďtež koruny tyto zachovati čistotou

srdci a svatostí těl svých; přináším vám je ze zahrady nebeské. Ty však Valeriane, že jsi se podvolil přání Cecilie vyhověti, odhal to nejvroucnější přání srdce a v odměnu vyplní se tobě.

I hnula se v něm láska bratrská a v pocitu své blaženosti nepřál si nic jiného, než aby i bratr jeho Tiburtius podobného jemu štěstí došel. A přání jeho nezůstalo dlouho nevyslyšeno. Neboť, jakmile anděl zmizel, v nedlouhé chvíli dostavil se bratr jeho Tiburtius puzen jsa jakousi neznámou mocí na místo nebeského toho zjevení. Nemálo se divil, vida svého bratra Valeriana tak značně změněného a tázal se dychtivě po příčině takovéto změny. S nevšední horlivostí vyprávěli mu vše, co se bylo ode dne svatebního s Valeriánem událo a ještě toho dne zahořel i Tiburtius seznámiti se s učením, ježto tak zázračně v krátké době člověka změnití s to jest. Jsa obapolnou jich péčí náležitě v křesťanství vyučen, neváhal ani okamžik přijetím sv. křestu v řadu bojovníků Kristových vstoupiti.

Jsouce takto všichni tři páskou lásky křesťanské spojeni nešetřili ničehož, co by k prospívání svaté víry a k úlevě jejich vyznáváčů dopomáhalo. Zvláště Valerian a Tiburtius zápolili ve vyhledávání mrtvol mučovníků svým nákladem je pochovávající, a takto slušnou úctu zesnulým trpitelům vzdávající. To ovšem nemohlo ujíti pozornosti tehdejšího prefekta města Říma, Almachia, jenžto neukrotitelnou zášť proti křesťanům v srdci svém choval. Valerian a Tiburtius byli tedy polapeni a před soudnou jeho stolicí předvedeni. Ale neohroženost těchto hrdinů křesťanských u zastávání božského učení byla neobyčejná a přivedla Almachia v jeho zuřivosti k rozsudku, jenžto měl těmto bohumilým dvěma duším dopomoci konečně k vyplnění jich nejsnažnějšího přání, ku neocenitelné koruně mučnické stětí hlavy. A Cecilie, tento tak vznešený vzor křesťanské obětavosti, truchlila snad proto? Ó srdce její, ačkoliv věnovala slzy přátelské památce oněch s ní tak úzce zpřízněných bytostí, to srdce její vzplálo v blahostném zánětu v naději, že její ženich nebeský nenechá jí dlouho v odloučenosti a že ji brzy podobnou cestou uvede v stánky věčné slasti.

A jak brzy vyplnila se tato její naděje, ježto tak živě u vnitru jejím se ozývala! Neboť sotva že ostatky svých drahých k věčnému odpočinku uložila, již zase ukrutnost Almachiova ohlížela se po nových obětích. A kdož mohl dříve do oka jeho padnouti jako svěťice naše Cecilie, ježto svým vznešeným stavem a veřejným vyznáváním křesťanství celému městu veleznámou byla? Než, její cnosti, její cudnost a její spanilosť ukrotily poněkud i to spustlé srdce zuřivého křesťanobijce Almachia --- on sám se zprvu hrozil tak nevinnou krev proliti. I ustanovil u sebe v soukromí, prostřednictvím svých služebníků přiměti šlechtnou pannu k vzývání pohanských bůžků a k upuštění od takového pošetilství, jak učení křesťanů nazýval. Srdce její ji bolí při takovéto zprávě, ježto tak velkou zaslepenost a zlomyslnost lidskou jeví; v okamžiku tomto vzjímá se v panenském jejím vnitru světlo pravdy božské a místo odpovědi na Almachia jme se s neobyčejnou nadšeností příslým služebníkům prefektovým vykládati pravdy svatého náboženství a objevovati nejapnost a pošetilosť nekalého pohanství.

Jako okouzlení naslouchají její řeči; divné hnutí ovládá pojednou jejich hrud a jedním rázem tasí se s otázkou, co by činiti měli, by rovně jí spásonosného blaha došli. Cecilie je v krátkosti o všem poučuje — a co odhodlaní v srdci křesťané kráčí tito zpět, by Almachiovi nezdar svého poselství zvěstovali. Tento se vztěká nevěda co počíti. Než, onen zbytek lidského hnutí, jež ho dříve bylo zdrželo od

násilného zakročení proti Cecilii, najednou mizí v hnusném vnitru jeho a ctná panna musí dostaviti se před soudnou stolicí zhýralého nevěře.

Výslech započne; leč vše nadarmo. Cecilie jako u vytržení vyznává nevratnou víru svou v Nejvyššího a barbaru nezbývá nic než opět surovost svoji ukrutně pomstiti. Zbrojnoši jeho dostali rozkaz něžnou pannu v koupeli jejího vlastního paláce horkou párou udusiti.

I srdce těchto necitelných pohanů hrozí se nad takovouto tryzní. Ale panna ušlechtilá podvoluje se s nevšední odhodlaností k podstoupení tak hrozných muk. Darma se namáhají katané, by všemožným rozháráním ohně palčivost páry zvýšili a takto smrt trpitelky urychlili — ona nedotknuta zůstává vysílajíc ve zbožných povzdechách prosby a díky Tomu, jenž jí chystá tu zvláštní v nebeském lesku zářící se korunu mučenickou.

Almachius uslyšev nevýslednost vymyšleného svého týrání káže stíti hlavu Cecilii. S třesoucí rukou chápe se meče popravce, třikráte těží opakuje, panenská krev fine se u velkém proudu barvic zem jako drahocennou nachovou barvou. Cecilie zápasí se smrtí a s úsměvem na rtech pohlíží po přítomných, jenžto krev její co vzácný poklad v šaty sbírali. Trpce vydobyta koruna věčné odplaty se již vznáší nad hlavou mučence — než na její vroucnou žádost prodlužuje Všesmírce na krátkou ještě dobu její život. Ještě ve svých bolestech chce své vyhasínající síly dobru víry božské věnovati. Ústa její přetékají ještě v posledních dechnutích zvěstováním věčných pravd a její mdlé ruce vztahují se ještě před odchodem ve věčnou vlast k podpoře chudých vyznáváčů Kristových.

Konečně po třídenních útrapách otvírá se zrakům jejím brána věčné blaženosti, její šlechetný duch opouští schránku smrtelnou a vzlétá v náručí svého nebeského ženicha, jemuž tak věrně svou lásku zachovala. —

Papež Urban pohřbil s duchovenstvem čestně svaté tělo této hodné dcery církve katolické na zvláštním místě, kde se tenkrát jen papežové pochovávali, a poblíže hrobek jejího chotě Valeriana a bratra jeho Tiburtia, aby jak v nebesích tak i zde v nerozlučitelnosti dleli. — Vším právem chová církev katolická až podnes ve zvláštní úctě tak vznešenou světici! —

Milodary B. Srdce Páně.

Z Ronova. Ke konci roku školního nalezal jsem se v poměrech tak stísněných, že nebylo mi lze, beze strachu v budoucnost pohlížeti, neboť pomoci jsem se od nikud nadíti nemohl. Tu vzal jsem útočiště k blahoslavené Rodičce Boží a k laskavému Srdci Božského Syna a slíbil jsem, když do konce roku školního nehod svých sprostěn budu že uveřejním to ve „Škole B. S. P.“ A hle, když rok školní se ukončil, já byl většiny nehod svých úplně zbaven, ačkoli jsem to téměř za nemožné

považoval. Patrnáť v tom pomoc blahoslavené Panny. Mimo to musím ještě podotknouti, že kdykoli se s důvěrnou prosbou k Rodičce Boží utíkám, vždy vyslyšen jsem. Čině tímto tedy milé povinnosti zadost, žádám Vás o uveřejnění těchto řádek k povzbuzení všech, kdož v úzkostech a nehodách se nalezají. Mohu ujistiti každého, že důvěrně prosbu svou blahoslavené Panně a Srdci Božského Syna Jejího přednesa, jistě vyslyšen bude. Právě nyní prosím zase „Matku naši“

o pomoc, a neopomenu to uveřejniti, neboť jsem pevně přesvědčen, že mi spomoženo bude.

A. M. S.
studující.

Od Kutné Hory. Když před čtyřmi měsíci oči mé po dlouho trvajícím neduhu očním seslabeny byly, měl jsem se právě pilně připravovati na blížící se zkoušku maturitní. Poněvadž jsem se ale velmi šetřiti musel, nemohl jsem jinak než jen částečně studovati; následkem čehož jsem se obával, že povolání svého nedokončím. Než nepozbýváje zdravé mysli, obrátil jsem se s prosbami o šťastné dokončení svých studií k Rodičce Boží — Panně Marii Filipsdorfské. V polovici měsíce července t. r. došlo ke konečným zkouškám maturitním, v nichž jsem, milostmi Božími provázen, šťastně obstál a z mnohého nebezpečí a bezpráví vyváznu, a mimo to po ukončení zkoušky maturitní záhy výhodné a dobré místo služebné obdržel.

B. Š.
ml. učitel.

M. H. děkuje Panně Marii Filipsdorfské za milost, že mohla vykonati pouť do Filipsdorfu.

M. T. z Budějovic vzdává nejvroucenější veřejné díky, že na společnou modlitbu v „úmyslech“ byla vyslyšena, a věnuje 1 zl. na stavbu chrámu Páně ve Filipsdorfu.

M. B. z Pruského Slezska vzdává vroucí díky B. Srdci P. Ježíše, Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení její prosby ve věci velmi důležité.

Z Jižních Čech. V nebezpečnosti velkém, které mně hrozilo, a v bolestech reumatických vzal jsem útočiště své k Božskému Srdci Páně, Matce Boží pod názvem „nejsvětějšího Srdce“ a sv. Josefovi. A budiž na věky chváleno Božské Srdce, Bohorodička a sv. Josef; to velké neštěstí mne minulo, a od bolestech reumatických jsem poněkud uzdraven. Ohlášení bylo přislíbeno.

M. K.

Z Přerova. Jistí rodičové děkují nejsv. Srdci P. Ježíše, Panně Marii a sv. Josefu za opětné uzdravení svého dítěte, nemocného na průtrž. Slíbili vykonati 9denní pobožnost a jistý dárek na okrasu chrámu Páně věnovat. A ejhle! již mezi pobožností okřálo dítě; že ale nemohli ihned svůj dárek uskutečnit, chřadlo dítě na novo, bylo ale opět uzdraveno, jakmile slib byl vyplněn, a od toho dne jest již 9 měsíců a ani nejmenšího znamení oné nemoci.

— Nejmenovaný otec z města P. vzdává povinné díky nejsv. Srdci Ježíšovu za uzdravení jeho syna tyfusem napadeného, které se stalo právě, když podle přislíbení mši sv. obcoval.

Fr. J. od Tišnova děkuje za vyslyšení prosby v jisté tajné záležitosti.

Z Neuberku děkuje Bartol. B. nejblh. Panně Marii za udělenou milost a pomoc v nesnázi, která mu přišla dříve ještě než 9denní pobožnost vykonal.

Z Uherska. Čest a chvála B. Srdci Páně a sladkému Srdci P. Marie za mnohé vyslyšení v čas potřeby a trápení mnohých mladíkův. Ó sladké Srdce Ježíše Krista a P. Marie, dejte, by pokolení lidské, čím víc Vás etilo a milovalo!

S. L.,
kaplan.

Z p r á v y.

Z Nikolčic. (Svěcení sochy blah. Marie P. Lúrdské.) Jaký to ruch, jak čilý život rozhostil se najednou v naší jindy tak klidné osadě? Všude se líčí a opravuje a ozdobuje na domech, se střech vlají prapory národních a jiných barev, spanilé dívky malé, velké, chystají bílé šaty, snáší

odevšud květiny, vijíce kytky a věnce; švarní junáci čistí a zaplétají a pentlemi ozdobují hlavy a hřívky bujných koní! Co vše to má znamenati, mohl bys milý čtenáři se tázati nevěda k jaké slavnosti se chystáme na ztřejsí den 8. září. Arci slaví sv. církev téhož dne narození blah.

Marie P., ale naší farnosti má tento slavnostní den ještě vyššího významu. U nás má se posvětit a v chrámu P. umístiti vzácná socha Matky B. Lúrdské darovaná nábožným farníkem p. Zechmeisterem, panským mistrem kovářským. Ta dnešní noc byla jaksi všem příliš dlouhá. Ještě slunečko nebylo v plné jasnosti povstalo z nachového lože, a již všude živo a čilo. Pečlivé hospodyňky chystají se na ranní mši sv., aby pak náležitě se mohly postarati o slušné uctění pozvaných hostů: hospodáři a mládež a též mnohé z hospodyní jdou i podruhé na slavné služby Boží, které tu konal mladokněz P. Urban ze Štýrska za assistance faráře domácího a sousedního z Křepic. Dnes mládežnicům ani nechutná sváteční oběd, a již spěchají ke svým koním, aby poslední okrasy přičinili, a vyšvihnuvše se na oře nedočkavě řehťajíce rozjíždí se k uvítání vys. důst. p. kanovníka Ant. Suchánka z Podivína a vdp. Jos. Šrefla říditele kněžského alumnatu z Brna, pozvaného kazatele při dnešní slavnosti. Slavnost, již vzdor opačným přáním odpůrcův nebe přeje počasí nejkrásnějšího, má počítati o 3. hod. Avšak již po polední sestupují z vůkolních hor jako kdysi do Betléma četní poutníci. První přichází průvod poutníků Velkoněmčických se svým dp. farářem vracejících se právě ze Žarošic počtem okolo 250. Ke 2. hod. průvod ze Šitbořic čítající přes 800 se svým dp. farářem. Po nich průvody z Divák a z Kurdějova okolo 600 se svými duchovními; pak průvod z Křepic okolo 400 doprovázen farářem dp. administrátorem z Lodenic a zmíněným P. Urbanem. Konečně průvod z Moutnic přes 200 se svým novým farářem v čele. Mimoto ještě množství poutníků z Hustopeče, Blučiny, Tuřan, Mělníka, Židlochovic atd. Právě dorazil poslední průvod a již také dovedli banderisté čekané vzácné hosti vdp. kanovníka, jehož doprovázel dp. Alois Hrudíčka, katecheta na c. k. gymnasiu v Třebíči a vdp. regens Šrefl za hlaholu

zvonů, hudby a střelby. Slavnost počala. Družičky vesměs oděny bílými rouchy a přepásány modrými stužkami vynesly zabalenou sochu Marie P. z fary doprovázeny jsou jinými, které nesly rozžaté voskovice. Veteráni spolku Židlochovského dělali špalír, a značně přispěli k zachování vzorného pořádku. Před farou spadla rouška sochu dosud zahalující. Mám-li souditi dle sebe na jiné, byli všickni pohledem na milostnou tvář Bohorodičky mocně dojati. Slzy mi vstoupily do očí a v srdci ozývala se slova: Celá krásná jsi přítelkyně má a poskvrny není na Tobě. Jako kdysi Maria chvátala přes hory, aby pozdravila své tety Alžběty, tak zdálo se mi, že kráčí i dnes v průvodu čestném, aby i nám vzdala své milostné pozdravení a, jsouc sama požehnaná, i nám skytala svého požehnání. I zbožný lid jal se ihned radostné pozdravení své vzdávati své milé Máteri oblíbenou písní: „Tisíckrát pozdravujeme Tebe“, a jako slavnější Juditu a vítězkyni nade vším bludem blahořečili jí vzývali všickni jedním hlasem: „Tys sláva Jerusaléma, Tys radost Israele, Tys čest lidu našeho; Tys růže z Jericha krásná, Tys nebes královna jasná.“ (Judit 15.)

Slavnostný řečník vdp. regens Šrefl v mistrné řeči vyložil původ a význam přítomné slavnosti a pohnul svou dojemnou a srdečnou přednáškou všechny posluchače k slzám. Zvučný jeho hlas nejen že vyplnil velikou lidem v počtu okolo 6000 naplněnou prostorou před chrámem Páně, ale nesl se až k okolním borům. Jak výborně mluvil, vysvítá z pozdější výpovědi mnohých posluchačů: „Toho bychom až do noci byli poslouchali.“

Po té konal vdp. kanovník slavnostný obřad svěcení sochy dle předpisů církevních, načež četné družičky zvučnými hlasy zapěly Magnificat. Po skončeném zpěvu a modlitbách vystoupil ještě vdp. kanovník na kazatelnu, a v průběhu krátké ale krásné a vzletné řeči vytknul hlavní přičiny, které dnešního dne všechny vybízí k čisté,

dokonalé duchovní radosti. Pak se hnul průvod za chvalozpěvu: „Bože, chválíme Tebe“, do chrámu Páně, kde socha za oltářem na slušném místě jest postavena, aby byla ozdobou zdejšího krásného chrámu Páně, aby zde Matka nepoškvrněná slýchala nábožné prosby a vzdechy těch, jenž důvěrně k ní se utíkají. Po skončených službách Božích nechťelo se nábožným ctitelům Marianským ani z chrámu; již se vkořenila Matka krásného milování v lidu uctěném, tak si jejich srdce připoutala, že by dle slov písmá „byli běželi za vůni líbeznou mastí její.“ Zajisté utkví utěšená slavnost na čas celého života v myslích a srdcích všech, kteří jí obcovali. Ku konci táži se: Co by byl svět bez svátků vůbec; co by byl život křesťana bez povznášejících svátků Marianských zvláště? Jednotvárnou pouští; stálým slzavým údolím bez kvítí a krásy; stálým lopocením bez milého odpočinku. Proto: Zdrávas Maria!

Obrázky a škapuliře B. Srdce P., o nichž jsme posledně se zmínili, zhotovují ctih. panny Uršulinky v Kutné Hoře a v Olomouci a jiné řeholní domy vyslovily svou ochotu ku převzítí té práce, pakli by potřeba toho žádala. Slušelo by zajisté, aby všichni údové apoštolátu modlitby a bratrstva nejsv. Srdce P. Ježíše toto znamení naší pobožnosti u sebe nosili, jím se zdobili a z toho duchovní útěchu a mnohé milosti čerpali. Byl by to také velevhodný prostředek

k osvěžení našeho bratrstva a proto prosíme všechny představené jednotlivých sborů, horlitele a horlitelky, aby ve svých shromážděních na tyto odznaky lásky Spasitelovy jednotlivé členy upozornili a k nošení jich je vybídli.

Z Hradce Králové. (Úcta k B. Srdci P.) Vy p. redaktore jste nám původní dopis o účtě k B. Srdci P. v královském zdejším městě mocně zkvétající sice vyloučil ze dvou čísel „Školy: ale my bychom předce rádi světu pověděli, že Hradec není mezi posledními městy českými, jedná-li se o pobožnost. Právě letošní slavnost nejsv. Srdce P. skvěle dosvědčila zbožnou mysl hradeckých. Četný zástup spěchal hned ve svatvečer svátku na zábavu duchovní do chrámu Marianského, aby naslouchal vroucí přednášce proslulého řečníka p. prof. Ed. B. Na prahu byl každý vítán zvácným lístkem — modlitbičkou tištěnou. Proto hojnější pak ještě davy zvaných dostavili se druhého dne na slavnost. A nejen zbožnost, nýbrž také obětovnost značnou osvědčili tehdy naši. Jedna dobroditelka darovala 25 zl. r. č., jiná 10 zl., třetí tolikéž, čtvrtá 7 zlatníků (aby prý je měla dobře uschované); a tak všickni tužili se podle možnosti, až se sešlo do 100 zl. na ozdobu bratrského oltáře. Za to byl ten stánek Srdce P. vykrášený! 7 nových svíců bilo zdaleka vám do očí, kolkol po zemi i po oltáři samý květ a samá zeleň, na stupátku zvláště vyšívaný vzácný koberec. Podobného něco město naše nevidělo. Božské Srdce račť dáti, aby rostla dále úcta k Tobě mezi námi, aby nikdy neochábla, nýbrž vždycky zmáhala se zbožnost k Tobě v nás a obětavost pro Tebe.

Anna S.

Pro s b a !

Zbožní ctitelové slavného patrona českého svatého Jana z Nepomuku !

Budoucím rokem budeme slaviti 150tiletou památku prohlášení za svatého Jana z Nepomuku, milého patrona českého. Bude to slavnost radostná pro každého upřímného Čecha a Moravana katolíka; neboť úcta k tomuto Světcu hluboko zakořeněna jest v srdci každého upřímného katolického rodáka českého a moravského. Jak vroucně ctí se tento věrný služebník

Boží v církvi sv. a v celém katolickém světě, o tom svědčí přemnobé chrámy ke cti a oslavě jeho zbudované, oltáře v katolických chrámech k jeho počtě zasvěcené, četné sochy téhož Světce na mostech a jiných veřejných místech od zbožných jeho ctitelů postavené, pobožnosti v oktávě svatojanské po katolické církvi konané. — Radostná to bude památka zvláště pro Nepomuk, jeho rodiště, kdež stála kolébka téhož velikého Světce a kdež na místě jeho narození stojí zbudován chrám svatojanský.

Ctitelové svatojanští! Aby se slavnost ta v chrámu sv. Jana v Nepomuku, jenž jest kolébkou téhož slavného patrona našeho důstojně konati mohla — jest nevyhnutelně zapotřebí, aby se chrám ten důkladně a této slavnosti důstojně obnovil. Požár zhoubný bleskem vzniklý strávil v roce 1835 obě překrásné věže tohoto chrámu svatojanského a od té doby stál chrám bez této okrasy. S oltáře, jenž na tom místě jest zbudován, kde stála kolébka sv. Jana, odcizila v roce 1837 bezbožná, ruka stříbrnou sochu sv. Jana v životní velikosti — a i ostatní vnitřní úprava téhož chrámu byla délkou času tak sešlá a slávě velikého toho služebníka Božího tak nepřiměřená, že se muselo pomýšleti na to, aby chrám ten ve všech svých částech důkladně a důstojně byl obnoven. I podnikl jsem s pomocí Boží na jaře letošního roku veliké a bohumilé toto dílo na oslavu jubilea našeho milého sv. patrona. Jedna věž již stojí a na druhé již se pracuje. Vnitřní důkladná a důstojná obnova kostela již jest v plném proudu. Avšak náklad na celou obnovu chrámu sv. Jana u vysoké míře přesahuje fond, ježž jsem z milodarů zbožných ctitelů sv. Jana nashromáždil. K důkladnému provedení tohoto posvátného díla nedostává se ještě přes 2000 zlatých. I obracím se se snažnou prosbou na všechny ctitele slavného mučeníka a patrona našeho sv. Jana Nepomuckého v Čechách a na Moravě, by k dokonání tohoto posvátného podniku milodárky svými laskavě přispěli a na „**Děkanský úřad v Nepomuku**“ poštovní poukázkou je zaslali. Zvláště obracím se na zbožné Moravany, kteří každoročně v tak hojném počtu ku hrobu sv. Jana putují, aby svou úctu a lásku sv. Janu projevili. Jsa rozen na pomezí moravském a konaje študia svá na Moravě, přesvědčil jsem se, jak velikou úctu chovají zbožní Moravané k sv. Janu Nepomuckému, a protož doufám, že prosba má čelící jen ke cti a slávě Boží a k oslavě sv. Jana Nepomuckého oslyšána nebude. Svatý Jan Nepomucký, na jehožto mocnou přímluvu tak mnoho milostí se věrným jeho ctitelům dostalo, zajisté bez odměny nenechá, co se k jeho cti a oslavě učiní. Za všechny dobrodince chrámu sv. Jana v Nepomuku bude se každoročně v oktávě sv. Jana Nepomuckého u jeho kolébky sloužiti obět mše svaté.

V Nepomuku, dne 23. září 1878.

Matěj Veselý,
děkan.

V měsíci listopadu

modleme se

za dosažení hodných kněží církve Boží.

Pro církev a následovně pro celou společnost lidskou jestli doplňování-se kněžstvem opravdově otázkou životní nebo v téže míře, v jaké který národ má duchovenstvo, může se říci že prospívá neb hyne a proto dobře soudil jistý učenec, že když Bůh ve své spravedlnosti některý národ hodně přísně chce potrestati, že mu odejme řádné kněze. A jakž by také mohlo býti jinak? Kristus Pán odcházeje k Otci na nebesa odevzdal kněžstvu svůj vykupitelský úřad i svou moc, ustanovil je, aby nebeské Jeho učení dále ve světě šířili, aby národy sv. svátostmi posvěcovali, aby spasení, které On světu vydobyl, jim přivlastňovali. Vymizí-li ale v národech kněžstvo, jestli jakoby jim se odejmulo světlo a oni bez vůdce zanechání byli v temnostech.

Jest sice pravda, že i bez kněze může se lid udržeti ve pravé víře a podle ní i svůj život si řídit, — ale na jak dlouho?! Máme toho důkazy na nešťastných národech v Japonsku, kterým ukrutní pronásledovatelé křesťanství především kněze povraždili a novým, jich nástupcům, přístupu do země zabránili: vzdor všeliké, brdinné mysli zachovali si v průběhu století sotva některé zbytky křesťanství a to vědomí, že jejich předkové byli druhdy ve světle pravé víry. Smysl člověka ke bříchu nakloněného, když ustavičně nebývá sv. svátostmi občerstvován a silen, velmi rád zapomíná na pravého Boha, aby se vyhnul výčitkám neuprosného hlasu svědomí.

To vědí nepřátelé Boží, nepřátelé však člověka důstojné vzdělanosti a proto nejen odvrací mysl mladíků od stavu duchovního a je různými neznabožskými zásadami a nemravným životem vždy více neschopnými činí k tomu tak vznešenému povolání, nýbrž — kde otěže světské vlády v rukou mají — seč jsou dělají přístup ke stavu kněžskému zcela nemožným. Takové pokusy strojí se zejména nyní ve Francii obmyslenou všeobecnou povinností k vojačině a podobně se bude všude dít, kde nevěrci ku vládě se dostanou.

V tom se shodují neznaboží všech zemí, všech národů, v zášti proti katolické církvi, v tom jsou jednosvorní a podávají si pomocné ruky k utiskování, a kdyby možno bylo k úplnému vyhlazení katolické církve ze světa. Tak zvaný vzdělaný a bohatý svět bohužel přešel již z větší části do tábora nepřátel Kristových, jedině ještě v obecném chudém lidu nachází se víra a život podle ní a aby i zde byla vyhlazena, usilují neznabozi především kněze odstranit. Bijí pastýře, aby se stádo rozprchlo.

Proto potřeba, abychom velmi vroucně a mnoho se modlili, by Hospodin své církvi dal dostatečný počet horlivých a svatých kněží, spůsobilých k obhájení Kristova stádce nejen proti domácím nýbrž i přespolním nepřítelům. Prosme a bude nám dáno, abychom pro vlastní nevšímavost a nedbalost o věci našeho spasení nebyly nejkrutěj trestáni — nedostatkem pravých vůdců, učitelů a otců. Nepřítel jest již přede dveřmi!

Ježíš Kristus jest It Cesta, pravDa I žIVot: JeMu Čest
I ChVáLa nyní I na Věky!

Hlasy Srdce Páně.

XIX.

Když kdys v chrámě slyšán hlas:
Samueli! Samueli!

Tu hned pílil Samuel,
Co by jemu velel Heli.

A ta byla k Heli řeč:
Tu jsem, nebo jsi mne volal,
Když jsem ve svatyni dlel,
Než v ní oheň doplápolal.

A když zvěděl Samuel,
Že Bůh sám jej volá k sobě,
Tu on k němu: Pane mluv,
Slyšit sluha věrný tobě.

A Bůh jemu zjevil věc,
Při níž v úžasu lid trnul,
Že hněv Boží na sebe
A své syny Heli shrnul.

A jak ty má duše dbáš
Na ty srdce mého hlasy,
Jenž tě stále volají,
Bys své věčné dbala spásy?

XX.

Nebojtež se pro to zlé,
Jež jste na mně zavínili,
Já jsem Josef bratr váš,
Jehož šat jste krví smyli.

Nežřeli jste slzí mých,
Aniž dali na mé lkání,
Než Bůh sám to dopustil
K lidu a vás zachování.

Tak kdys Josef promluvil
K bratřím svým pro útěchu,
Když je přijal po druhé
V Egyptě tam pod svou střechu.

A když mne zášť vydala
Na smrt kříže potupného,
Víš má duše, kterak já
Za lid prosil Otce svého?

Otče, odpusť zlobu jim,
Nebo nevědí, co činí,
A tvá i má vůle jest,
Aby spásy došli vinní.

F. K.

Štěpnice nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista.

XII. Prosinec.

„Odložmež tedy všeliké břímě a hřích na nás lpějící a běžme v trpělivosti o závod nám ustanovený, a pohlížejme k Tomu, jenž jest počátek a konec víry — ku Ježíši, kterýž (také) pro radost Mu ustanovenou kříž trpěl, nic nedbaje potupy a nyní sedí po pravici trůnu Božího.“ — (Apoštol národů.)

Zimostraz, břečtan a hvězdník.

Mám jedno zamilované místočko venku pod širým nebem, kde často do roka sedávám a odtud po té zemi se rozhlížím přes ty pole a louky, města a dědiny, až k těm modrým horám, jež oko dostihne, a pozoruji ten tichý tajuplný život přírody Boží po celý rok. — Nejprv zavítalo k nám jaro, ten vzácný host z dalekých končin, a utkalo pozvolna po celém oudolí, po lukách i polích tak krásný pestrobarevný koberec z vonných kvítků, jaký žádná ruka lidská utkati nedovede. Napotom přistěhovalo se k nám leto a to přiodělo i vinice zeleným hávem, osení na polích víc a více pozlacovalo a na stromech navěsilo jablek, hrušek a ořechů, jakoby to samé vánoční stromky byly. Pak přitáhl podzim, a ten zas jako dobrý otec všecko to ovoce a plodiny zemské rozdělil mezi tvory Boží, lidem díl, ptactvu v povětří díl i také ostatním zvířatům na zemi díl a jeden díl uložil v lůno matky země zas na budoucí rok. — To všecko ale již dávno odešlo a dnes — bohužel již to zde vůkol mne zcela jinak vypadá. Nade mnou se prohánějí temné mraky po nebi, tak rychle a tak hustě, jakoby hnětly sněh pro blízkou již zimu. A ta ubohá máti země — jak osiřela! Všecka krása květin ta tam, stromoví a křoví stojí tu holé a prázdné, poslední vichřice je byla tak oloupila, že jen tu a tam ňáký sežloutlý list poletuje. Laštovky až do poslední také již dávno odtáhly, jen někdy ozve se ještě některý pozdní zpěvák — ostatně je v celé přírodě vůkol ticho; a ten rok, jakoby v běhu svém již zemdlený toužil zas po odpočinku — chystá se k zimnímu spánku pod tou měkkou bílou poduškou — sněhu. —

Ten letošní rok doprovázeli jsme spolu — totiž já a ty, milý čtenáři — po celý jeho běh — a následovně přicházíme i my s naším štěpařstvím ku konci, a dnes sedím na posledy po boku tvém; chci ti tedy ještě něco důležitého sdělit — a pak — až na dále s tebou se rozloučiti. Tedy poslyš!

1. Pakli jsi mne vždy s dobrou a ochotnou vůlí sledoval a měsíc za měsícem nejenom pilně čítal, ale také věrně a svědomitě konal, co jsem ti v těchto listech o vzdělávání srdce, o té krásné „štěpnici“ vykládal, pak se mohu dnes radovati; neboť zajisté znovuzrozen stkví se v duši tvé onen obraz, jež Bůh v ní hned při křtu sv. nakreslil, a o němž jsem ti před 11. měsíci vypravoval, pak zajisté Bůh sám a ten dobrý anděl tvůj pohlíží na tě se zalíbením a nebeský zahradník vidí se za svou práci a namáhání hojně odměněna; vidí, že neoral nadarmo tvé srdce pluhem sv. kříže, a že ani ta drahá vláha — Jeho pot a krev — ani to símě slova Jeho — nezůstalo v srdci tvém zmařeno, ale že jsi silen Jeho milostí, prost všeho těžkého hříchu započal nový, zbožný a právě křesťanský život, a že se namáháš své srdce Jeho nejsvětějšímu Srdci co možná podobným učiniti. — Toho jsem si i já přál tak vroucně u tebe docílit.

Ale, nesmíš teď, má drahá duše, mysliti, že s tou zahrádkou tvého srdce se má podobně státi jako tam venku s tou přírodou! t. j. že po jedenáctiměsíčním namáhání má se zas navrátiti k zimnímu spánku, a ty že jako jiní zahradníci v zimě můžeš zas odpočívati, někde za pecí ležeti a čekati, až se zas jaro ukáže. Myslíš-li to tak, pak — jsi velice na omylu! A proč?

Vždyť, jak sám víš, vsadili jsme do tvé zahrádky teprv jen několik květin čili cností, v Srdci Páně jest jich ale ještě mnohem více, takže bych já 3, 4 leta měl co psáti a ty co čísti a sázeti dále. Byť jsi letošního roku sebe pilněji a horlivěji byl pracoval, nicméně se musíš přiznati, že ona kvítka do tvého srdce nasázená jsou ještě malá a slabounká, že je první silnější vichřice pokoušení zase zvrátiti a zničití může; ba leckteré té květinčky jest snad teprve semínko v srdci tvém, o růstu, o květu a ovoci není ještě ani slechu! Kdybys ale chtěl nyní ruce pohodlně složit v klín, tu by nejen ty mladinké sázeničky zhynuly, nýbrž na všech stranách ukázal by se zas brzy koukol, rozplemenilo by se bejlí, a — ve tvém srdci by za krátko nastala ta smutná zima — jako dříve, a celoroční namáhání naše by bylo úplně zmařeno. Tam v přírodě přijde sice po zimě zase jaro, zda by ale zavítalo ještě jednou i do tvého srdce? Kdož to ví? a zda by se ten nebeský zahradník nabídnul ještě jednou, že znovu vzdělá tvou štěpnici? — nevím, brachu, nepřišel-li by pak místo s rýčem, s plameným mečem a nevolal-li by tě k soudu.

Z toho všeho musíš poznati, že ti nezbyvá nic jiného, než i na dále pilně v zahrádce tvého srdce pracovati, stále nové a nové květinčky cnosti sázeti, zasazené modlitbou obcerstvovati a častým sv. přijímáním zalévati; plevel všedních hříchů a denních poklesků neunavným sebezapíráním plýti a ničiti; plot rozjímáním svatých pravd opevňovati a proti té dravé zvěři zlých pokoušení a příležitostí statně hájiti. Ano, milý příteli, v této práci musíš nepřetržitě pokračovati a sice nejen do konce roku, nýbrž déle, ó mnohem déle; neboť tvůj zahradnický rok skončí teprv po silvestru tvého života a svatvečer, kde budeš smět odpočinouti, nastane pro tebe tenkrát, až na věži bude umíráček tobě vyzváněti k slavnému vjezdu do nebe, kde Kristus Pán pilného dělníka s velikou mzdou očekává. Až do té doby, milý čtenáři, musíš vytrvati v práci, v bídě a ouzkosti, v hladu i žízni, v nebezpečí a pokoušení navzdor tělu, světu a ďáblu. — A tato vytrvalost v dobrém, tato neunavná stálost v práci jest sama nová cnost; je to ten milý zimoztraz nebo zelenec, který také ani v podzim neuvadne, ani v zimě neuschne, nýbrž ustavičně stejně se zelená. Tento zimoztraz, milý příteli, musíš i ty ve svém srdci míti, a proto tě zas odkazuji k Božskému Srdci Páně, tam ho nalezneš v hojnosti; vykopej a přesaď si jej zas do své zahrádky. Trochu ti při tom pomohu.

Pohled na Spasitele svého, jak dlouhý a těžký boj musil vésti pro duši svou proti zlému světu a proti těm podzemním mocnostem. On musil přemoci a utlumiti tu pýchu světa, tu pohoršlivou lásku k nádheře a všem mocnostem pozemským, tu škodlivou žádost a to bažení po vznešenosti a cti světské, ty nesmírné chtíce po nedovolených a hříšných požitcích atd. K tomu cíli umínil si Syn Boží jako malé nemluvnátko v bíděném, chudém chlévě se naroditi, zimu na svých něžných oudech a v srdci žalost trpěti, že Ho ani svoji pod střechu nepřijali; i plakal a kvílel jako každé lidské dítě. Mohlť se arci míti lépe na světě, ale z lásky k Otci svému a z lásky k tobě nechal všechno to hoře přijíti na své srdce malounké. A jak z mládí započal ten tuhý boj, tak zmužile a neohroženě vedl jej s tisící obětmi a za-

přáním sebe po 33 let až do skonání svého, kle v poslední rozhodné bitvě tam na hoře Kalvarii — krvácej z nescísných ran — svůj život vydechnul — avšak jako vítěz nad světem, smrtí a peklem! Za to pak vším právem dosáhl moc nade všemi nepřátely, tak že směle ti může říci: „Nestrachuj se, ale důvěřuj — já přemohl svět!“

A poněvadž v tomto boji z vlastní zkušenosti se naučil znáti, co to je býti člověkem, žítí na světě ale nikoli se světem, nýbrž proti němu, a ve všem vůli Boží konati; naučil se odtud míti útrpnost s námi, ubohými syny Eviny a rád a ochotně bude s tebou bojovati a pomůže ti k vítězství. Buď tedy vždycky Jemu na blízku, poslouchej Jeho hlas, kamkoliv tě volá; nebo je-li On s tebou, koho, neb čeho bys se ještě bál?! — Když ti ale někdy přijde za těžko býti stále ve zbroji a ustavičně státi na stráži proti nepřítelům, ó pohled pak jen v před na svého vůdce a Spasitele a viz, s jak udatným srdcem nese ten veliký a těžký kříž, zpomeň na tu broznou smrtelnou ouzkość, již pro tebe vystál, a ihned ti bude tvůj kříž snesitelnějším, neboť by i tobě říci mohl Spasitel, co řekl jedenkrátě jistému mladému mnichu. Žil tento v jednom klášteře španělském, kde se mu z počátku velmi líbilo; byl horlivým na modlitbách, ochotným a poslušným v práci a přísným v zachovávaní řehole. Poznenáhla ale horlivost jeho ochladla a brzy mu bylo všecko v klášteře odporným a nesnesitelným, ba i ten hábit mu byl příliš těžký. Jedenkrátě měl sen, a ve snu tom spatřil Spasitele, an vleče po jakýchsi schodech vzhůru předlouhý a přetěžký kříž, tak že s ním nemohl ani z místa. I bylo mu Ježíše nad míru líto a bez meškání šel Mu pomoci s křížem na schody. Spasitel ale se naň ohlédne vážným, přísným okem a dí: „Jak se odvažuješ můj těžký kříž chtíti nésti, když nemůžeš ani svůj hábit, tak lehký, z lásky ke mně unésti?“ — Tak řekl a zmizel. Mnich se ze sna toho probudil, byl ale tak hluboko dojat, že z lásky ku Kristu Pánu stal se zas tak horlivým řeholníkem, jako byl dříve. — Na tento sen a na tato slova Páně zpomínej i ty, když ti bude za těžko setrvati. —

Ty mně ale snad namítneš a řekneš: „To je sice všecko pravda, a slyšel jsem to již kolikrátě; a umínil jsem si již nejednou tak činiti; když přijde ale ta chvíle a vnitř i zevnitř to počne bouřiti a zuřiti a nepřítel na mne dotírá, tu zas na to nezpomenu, a zpomenu-li také, není mi to mnoho platno. Já se znám dobře a zkusil jsem to již častokrátě, že svá dobrá předsevzetí nedodržím ale do starých chyb upadám. Bude-li pak to předc jednou se mnou lépe? již skoro ztrácím mysl a pochybuji.“ —

Ty drahá duše má! myslíš to tak opravdu? jest to skutečně tvé upřímné mínění o sobě? — Pak věz, že se z toho raduji a že mne tvá ouzkoctlivá starost těší, a že se ani dost málo nebudu namahati, bych ti ji odňal, nýbrž naopak, kdybys nebyl ty o svou duši tak ouzkoctliv, byl bych to tím více já. Že ale ty sám jsi ve strachu o sebe, neobávám já se o tvou vytrvalost; neboť sv. Pavel píše také: má-li křesťan trochu strachu o své spasení, to že je vždy dobré a jisté znamení, že to s ním dobře stojí, a proto napomíná v listu svém k Filipenským: že „máme v strachu a bázni na svém spasení pracovati.“ — To taky jest zcela přirozené; neboť kdo je toho mínění, že mu nic neschází, a že by mohl již teď rovnou nohou do nebe, ten a takový stane se snadno neopatrným a drží na sebe víc, než na Boha a vyšlapuje si hrdě — ale — „pýcha předchází pád;“ nebo Bůh se pyšným protiví! — Pokud tedy uznáváš, že jsi sláb, a že sám o sobě nevytrváš, potud tě to

dohání k Bohu, cítíš se od Něho odvislým a tudíž i pokorným — „pokorným pak dává Bůh milost svou.“ —

Máš-li tedy tuto spasitelnou bázeň o duši svou, jest to velmi dobře, poděkuj se za ni svému Spasiteli; ale nebuď zas také příliš úzkostliv, to by také zas nebylo dobře a Pána Boha by jen hněvalo; nebo tolik přede pochopíš, že, záleží-li tobě na tom, neochabnouti a neuvadnouti v dobrém, tím více bude na tom záležitosti nebeskému Zahradníku, který pro tebe více učinil, než ty sám. Či odpíral jsi již jednou zlému až do ko krve — jako On to učinil pro tebe tam na hoře Olivetské a na kříži? —

Když tedy již tolik pro tebe učinil, tak dlouho tebe hledal a za tebou kráčel a s takovou láskou ze tmavé noci, v níž jsi vězel, tebe vyvedl na světlo milosti Boží: což, bylo by možná, aby teď tebe nechal a se vzdaloval, když ty Jej hledáš? Byloby možno, aby, upadneš-li slabostí, On ti ještě ranou dodal a v smrti tě ležeti nechal? Rci, můžeš něco takového o tom dobrém pastýři se domýšleti? aneb učil jsem tě Jej co takového znáti?! — —

Nuže, nehněvej Ho víc a nebuď příliš ouzkostlivo ty mé drahé srdce! — ale, klesneš-li někdy, učiň, co činí děcko, když upadne a se narazí, nebo šatečky pošpiní. Zůstane ležet na zemi? — ó nikoliv, ale zvedne se, seč může a běží — a kam? — ke komu? — ach ke komu jinému, než k matce: ta musí bolest jeho ohledati, ofoukati a šatičky urovnati. Jdi tedy i ty milý příteli hezky pokorně a důvěrně ku svému Spasiteli, žaluj Mu svůj bolestný pád, nech si od Něho tu ránu hříchu obvázáti, vyléčiti a duši očistiti, On tě jistě od sebe nevyžene, vždyť znáš Jeho slova: „Pojďte ke mně všickni, kteří obtíženi jste a pracujete, já vás občerstvím!“

„Ale“ — napadne ti zas — „nepřihodilo se již mnohým, že povstavše ze hříchu, z nenadání zas do něho upadli a beze vši pomoci na věky v něm zahynuli? nemohlo by i mně se to přihoditi? nemohl bych jedenkrát také tak hluboko klesnouti, že bych se víckrát ani nesebral?“ —

Ano, příteli, to možná věc a neřídka; avšak ti, jenž takto bídně zahynuli v pádu svém, zahynuli proto, že tak sami chtěli, a že vícekrát žádné pomoci přijmouti nechtěli. Pokud ale ty se zcela neodřekneš Boha, neopustí i On tebe; vždycky to bude záležet jen na tobě! —

„Ale“ — namítneš mi — „právě proto, že to na mne záleží, obávám se, že mi jedenkrát může napadnouti ta brozná myšlenka, všeho zanechatí a zřici se té služby Boží, zřici se i Boha! Nebyloby proti tomuto neštěstí žádného ochranného prostředku?“ —

I milý příteli, toť mi právě vhod a velmi milé, že dnes na rozchodu jsi tak upřímný, však jsem již přinesl sebou takovýto ochranný prostředek pro tvou obavu, jest to opět jedna květina z Božského Srdce Páně,

2. znáš-li pak jen ji? — nazývá se břečtan; jest to rostlina velmi slabá, ba přichází mi jako dítě, které samo na nohou státi nemůže, ale všeho se rukama chytá a drží, anebo jako stařenka, která také bez berle se zpřímiti nemůže. Podobně má i břečtan tak slabý stonek, že mu nelze samostatně zpříma růsti jako jiné květině; nicméně by ale přede rád na horu do výšky na sluníčko. Co tedy udělá? — Zrovna jakoby rozum měl, chytá se, kde se mu to dá, stromu, zdi, nebo jakékoliv pevné podpory, vystřeší své malounké kořínky, jako nitky, zadrží a zavrtá se jimi jako rukama do rozpuklin a tak leze a pne se po svém trpělivém sousedu výš a výše; pak ať bouře a víchř burácí a strom ohýbá, břečtanu se nic nestane, a kdyby i hynul kmen, břečtan nicméně kořínky svými ssaje šťávu z něho.

Příteli, i tuto květinu musíš srdci svému zjednatí. Ty víš, že i vůle tvá je také takové slabé a nestálé stvoření, které samo o sobě v bouři pokušení neobstojí, třeba tu modlitby! Ano, zvedneš-li ruce své nábožně a důvěrně k nebesům, vysílaje ze srdce svého upřímnou a vroucí žádost k Pánu Bohu, že bys také rád chtěl býti tak veliké a silné dítko Boží — jako jsou ta tam v nebesích: je to zrovna tak, jakobys se ramenama k Bohu přivinul, Jeho se uchýtil a vícekrát nespustil. Taková nábožná modlitba bude jako ty ssavé kořínky, kterými se ponoříš do oněch patero otvorů či svatých ran tvého Spasitele, z nichž potáhneš sílu a potravu k životu věčnému; a Spasitel tvůj nebude se báti, že Mu ubyde, nýbrž čím více bráti budeš z Něho, tím větší radost bude míti; neboť zvolal jedenkrát o velkém hodu Božím veřejně ve svém kázání: „Kdo žízníš, pojď ke mně a napi se!“ —

Nuže, milý příteli, časnou a vroucí modlitbou podporuj a posilňuj duši svou, by neochabovala a neklesala. Nečekej, až ti přijde teprv chuť k modlení, ale modli se i tenkrát, když ti to za těžko a tak hořké přichází, jako nějaký odporový lék; modli se, i když máš srdce vypráhlé jako suchopar a žádná krásná myšlenka a žádné dojemné hnutí srdce ti nepřichází; neustávej a modli se a vzdychej k Pánu Bohu tím více a pros za milost a sílu. Víš, proč Petra apoštola přemohla slabost, že klesl? — že nedbal napomenutí mistra svého: „bděte a modlete se!“ Když pak s ostatními apoštoly oddal se horlivě modlitbě za Ducha sv., jest tak posílen a upevněn u víře, že jej Spasitel učinil základním kamenem a skálou Církve své, na které stojí pevně a neohroženě po 18 staletí a vzdoruje vši bouři a pronásledování. — Následuj ho a modli se také pilně; ty sám víš nejlépe, kde ti co schází a v čem ti nejvíce třeba pomoci.

Ta nejlepší a nejvydatnější modlitba ale, kterouž co nejúžeji se spojíš se Spasitelem svým — jest modlitba po sv. přijímání; a proto ještě jednou ti dávám tu radu, abys nejméně jednou za měsíc tuto velikou svátost hodně přijímal; máš toho nanejvýš zapotřebí, chceš-li zůstatí v dobrém stálý a ještě prospívati před Bohem.

A pak mám ještě jednu radu pro tebe. Není-liž pravda, když nábožně a hodně přijmeš Tělo Páně, tu se ti rozehlívá a rozpaluje celé srdce ohněm sv. lásky, ty slibuješ Spasiteli svému všechno dobré, činíš ta nejkrásnější předsevzetí pro budoucí život a jsi o tom tak přesvědčen, že to ani jinak býti nemůže. Ale brzy na to, když se zas ke svému všednímu životu navrátíš, tu jakoby tě mrazivý vítr ovanul, a jakoby uhasnul ten plamínek v srdci tvém — ty zas ochabneš a ochladneš. Arciť zcela se tomu neubráníš, a každodenně přijímati, to také každému nelze, ale předc bys rád onu svatou horlivost ve svém srdci udržel! — Poslyš! Učiň to, co činí nyní bedliví zahradníci. Oni totiž vyndají všechny outlejší a choulostivější květiny z chladné země a ukryjí je v skleníku, kam ani vítr, ani sníh ani mráz nemůže, protože se tam topí. — Podobné outočiště či úkryt vystavěl i tobě nebeský zahradník, kde bys ty něžné a outlé květiny svých cností ukrýti a ohřáti mohl — jest to opět Jeho Nejsvětější láskou planoucí Srdce, tam se utíkej, tam se ubytuj, tam se ukrývej den co den! *) —

„Ach!“ vzdychneš si — „to by bylo všechno hezké, a myslím, že pomocí modlitby bych zůstal stálý a pevný; ale co! přijde-li to se mnou tak daleko, že modlitby zanechám, — pak jen zase klesnu — a o to mám ještě strach.“

*) Jakým způsobem bys sobě mohl každého dne v týdnu příbytek v Božském Srdci Páně upravití, ukázal jsem ti předloni. Viz článek: „Tichý život duše v úkrytu Božského Srdce Páně.“ Škola r. 1876.

Jen se upokoj, příteli, a poslyš, co ti povím. Za jedno, takových ouzkostlivých myšlenek se pranic neboj, nemáš je jen ty sám, ale měly je i jiné a svatější osoby než ty; vždyť to nemá nikdo od Boha černé na bílém, že setrvá v dobrém až do konce; ano Bůh sám dává svým dítkám tuto ouzkost a bázeň o budoucnost a sice k jejich prospěchu a spasení. A za druhé, jak to vlastně s tebou dnes a v tuto chvíli stojí? Máš již tu nechuf k modlitbě? — Ještě ne — vid? — Nuže, víš co, příteli, modli se již dnes a každý den, aby ti Kristus Pán dal tu milost ustavičné modlitby. On ji dal všem těm svatým, jenž nyní v nebi jsou a rovněž ji může dáti a dá také tobě — a pak jsi jist! Toliko nezapomeň s milostí tou spolupůsobiti; nebo to si pamatuj, že, jak dí sv. Augustin, Bůh tě sice bez tvého přičinění stvořil — ale bez tebe tě nespasí.

Bude tě to státi bohdá ještě často namahání; není ale jiné pomoci, do nebe nevede ještě žádná železnice, v níž by člověk sedě na měkčích poduškách a dřímaje bezpečně jel k cíli. Tam vede posud jen jedna cesta, a ta je úzká, drsná, nepohodlná. Spasitel sám, který schválně k tomu přišel, aby nám novou cestu do nebe ukázal, nenalezl jinou, leč onu, po krvavém žebříku nebeském. — Než, pro takovoto trpké chvíle potu namahání a utrpení nalezl jsem v Božském Srdci Páně ještě jednu sílící bylinku, kteráž i tobě nesmí scházeti.

3. Minulých dnů navštívil jsem naši zahradu a tu ač všecko již svadlé a suché, nalezl jsem předc ještě čerstvý květ — hvězd ní ku — (či astra). Kvítko to připadá mi právě, jakoby malinká hvězdička byla s nebe spadla — a jakoby se ještě trochu na svůj domov tam na hoře pamatovala; tak hledí celou tvář přímo vzhůru; a jakoby po tom domově touhu a tesknost v srdci svém chovala, tak tu stojí osamělá, obyčejně v smutečném šatu fialovém — co poslední ze všech kvítků letních. —

Cosí podobného, milý příteli, musíš i ty v srdci svém chovati, t. j. ustavičnou památku na to nebe, na tu radost, na tu korunu, jenž tě tam očekávají, budeš-li nyní jako pilný a statný tovaryš zahradnický nebeskému Mistru pomáhati.

A na nebe zpomínati, to věru není těžká věc, anoť samo na setkání svůj pozdrav ti posílá každým paprskem slunce, každou hvězdou, každou kapkou rosy neb deště, každým chmýřením sněhu, každým zpěvem ptactva a více ještě každým svátkem svatých a světic Božích po celý rok, a ještě více tím vnitřním hlasem v tvém srdci. Nemůže ti tedy nikterak přijíti za těžko mysl svou častěji denně k nebi pozvednouti, a to ti dodá síly a vytrvalosti v započatém díle. Činilť to i tvůj milý Spasitel a těšil se nadějí na tu nebeskou odměnu, na tu budoucí slávu, jak o Něm píše sv. apoštol, pro radost Mu ustanovenou nesl kříž a nic nedbal potupy (v naději), že seděti bude po pravici svého Otce!

Vždyť i tvůj domov je tam nad hvězdami, a ty sám jsi jako hvězda s nebe svržená od té doby, co prarodičové naši ráj ztratili; proto nás učil Spasitel modliti: přijď království tvé. Ó povznášej tedy často mysl svou vzhůru, až tě naplní něžná touha a tesknost po tomto domovu a ty si přáti budeš, abys ještě dnes do té své otčiny zalétnouti mohl. Však nesmí se touha tato jeviti pouze vzdechy a slzami, nýbrž musí ti dodávati zmužilosti ku vší práci a namahání pro nebe. — Blahoslavený Suso toužil také celou duší po nebi ale štítil se práce a namáhání. Vycházeje častěj na venkov kázat vesničanům setkal se jedenkrát se zbrojnošem, jehož zaměstnání bylo choditi od hradu k hradu a zváti rytíře k turnajům. „A jaká to odměna,“ otázal se ho Suso, „dostane se vítězi?“ — Odměna taková, že nejspánilejší

z paní dá mu zlatý prsten na ruku! — A opět ptá se Suso: „Pověz mi pak příteli, co že musí vítěz vykonati, aby se mu té cti dostalo?“ I odpovídá zbrojnoš: „Musí nejvíce zápasů podstoupiti a nejtěžší šermování, musí nejvíce ran odnésti a při tom nedbati ničeho, a byť by se mu i krev z ran řinula, nesmí dáti bolest na jevo, by sobě neutržil posměchu, ale statně si počínati a pevně v sedle se držeti a mečem oháněti.“ — Slyše to blahosl. Suso vzdychnul sám u sebe: „Ach dobrý Bože! musí-li ti rytíři tolik vystáti pro nepatrnou cenu zápasů, není-liž zcela spravedливо pro onu nebeskou věčnou cenu tím více trpěti?“ — Krátce na to ale přepadly ho takové strašné bolesti, že div si ubožák nezoufal. I zapomenuv na všecku prvéjší svou zmužilost počal velice truchliti a nevrlym býti na Boha, proč že mu taková trápení posílá. Ale jakýsi hlas pravil k němu: „Nuž, ty slaměný rytíři, jak jsi se stavěl srdnatým a teď již v malém utrpení si zoufáš? tímto způsobem se ti nedostane onoho prstenu nebeských rytířů!“ — Na to velice smuten pravil Suso: „Ach Pane! arciť neprávě soudím, než dovol mi alespoň vyplakati se nebo mám velikou bolest!“ — I odpovídá Pán: Běda ti, chceš plakati, chceš naříkati, jako žena? zahanbíš se tím před celým dvorem nebeským. Usuš oči, vyjasni tvář, aby ani Bůh ani lidé neznamenal, že trpíš. I zmužil Suso skutečně, tak že vyjasnil tvář a počal se usmívati, ač mu bolestí slze z očí kanuly. —

Tak milý čtenáři musí i tebe ona touha po nebi zmužilým činiti v boji a zápasu duchovním; a protož když ti bude ouzko, představ si, jakobys byl již tam na hoře u Otce dobrého a u té drahé Máti Marie Panny, a díval se dolů na svůj kříž a své utrpení. Řeč, co bys tomu říkal tam na hoře? Neměl bys radost z každého kříže, z každé slze, kterou teď pro Boha v kajcnosti cedíš a z každé práce své, poněvadž ti to všecko stonásobnou radostí a blažeností odměněno bude?

Nuže, má drahá duše, nedej se odstrašiti žádnou nesnází, ale pracuj a vzdělávej dále zahrádku svého Božského Vykupitele Ježíše Krista. Ošetřuj pilně tu kvítka, která jsme letošního roku do ní nasázeli, aby ti žádná nezhylnula, a hled, abys jedenkrát v ten poslední den, kdy bude ta veliká výstava všech květin, také obdržel cenu odměny. Pak přijde tvůj nebeský Mistr a z kvítků, jež z lásky k Němu byl jsi vypěstoval, uvine ti věnec krásný, nevaňnoucí a položí ti jej na hlavu, nebo řekl sám: „Kdo setrvá v dobrém až do konce, spasen bude!“

Na rozloučenou!

A nyní milý příteli jsme u konce. Přichází mi to, jakobych byl u tebe na krátké návštěvě býval. S nápisem prvního článku: „Štěpnice Božského Srdce“ zaklepal jsem takřka na dvéře tvé duše, v měsíčních článcích, jakobych byl po boku tvém seděl a rozprávěl, a dnes po skončené rozmluvě jakobych s posledním ruky tisknutím ti „s Bohem“ dával. Jako před 12 měsíci stojím zas ve dveřích a tu na rozchodu mám ještě nějaké slovíčko s tebou promluvit.

Co jsme spolu letošního roku konali — to vzdělávání a osazování tvého srdce — nedomnívej se drahý příteli, že to je věc snad jen tak pro zábavu, kterouž podle libosti můžeš pěstovati, anebo, kdy se ti zalíbí, zase nechati. Tomu není tak! nýbrž jest to záležitost ta nejdůležitější, týkající se duše tvé pro čas i věčnost, a je-li dobře obstaraná, jest všecko dobře, pakli ale nezdařená, je nezdařeno, zmařeno všecko.

A protož, co tuto psáno, není jako lecjakýs román neb noviny, kteréž, jsou-li jednou přečteny, co bezcenné se zahodí; co v nich tištěno bývá, to napsal spisovatel ze své hlavy, co ale já ti tuto po celý rok psal, nemám ze sebe, nýbrž vyřizoval

jsem toliko rozkazy nebeského Mistra zahradníka, a co ti po mně vzkázal, to všechno zas jedenkrát před tvou duší předstoupí — buď k tvé radosti a útěše, pakli's to zachovával, aneb k tvé žalobě a těžkému zodpovídání, pakli's ta naučení jako starý kalendář zahodil. —

Příteli, rozvaž si to! Teď máš ještě čas a příležitost a můžeš si náležitě zahrádku svého srdce obstarati, ale přijde jednou hodina, kde nebudeš mítí více času, a nalezne-li pak nebeský Zahradník a — Pán a Soudce tvůj — zahrádku spustlou, koukolem a bejlím zarostlou — víš, co udělá? Pošle žence své, a ti svážou koukol v snopky, hodí na oheň a ten ti bude hořeti — příteli, věčně bude hořeti na duši tvé!

Nenech si tedy tu práci zahradnickou omrzeti, a vytrvej třebaš v potu a lopocení. Podívej se jen, jak mnohý — „syn světa“ nalopotí se v hříších, a nemá naděje, že mu kdo jednou poděkuje, kdežto tobě odplatí Bůh každou krůpěj potu, kterou pro Něho a Jeho službu vyleješ. Netrať mysli, když špatná povětrnost a bouře budou zuřiti a když sil ti bude ubývati: nejsi sám; nýbrž po boku tvém stojí anděl strážce tvůj a bdí nad tebou a tam na hoře prosí celá ta společnost Svatých k Bohu za tebe, aby práci tvou žehnal. Ó viz jen, jak pečlivě i Maria, ta dobrá Máti se tebe ujímá! Tam pod křížem dala za tebe v oběť to nejdražší, Syna svého — aby Jeho krev ovlažila srdce tvé, i nyní nelze jí, by na tě zapoměla. Ó viz a pohlížeť každodenně na svého Mistra Krista Ježíše! On zná dobře bídu tvou, On zná — neb to sám prvé zkusil — co to je vypráhlou poušť srdce lidského proměnit v kvetoucí, rozkošnou zahradu. On vlekl na zraněných ramenou těžký kříž za sebou, jako pluh, On si nechal své Srdce otevřítí a vylil do poslední krůpěje svou krev jako rosu nebeskou k svažení a oživení těch svadlých duší lidských. Protož důvěřuj v Jeho dobré, předobré Srdce, odevzdej se Mu zúplna, poslouchej Jeho návodů, On tě nikdy neopustí! jistě ne, a s Ním pak můžeš všechno! —

Tak, teď jsem hotov! Teď mi podej v duchu ruku svou, zde je má pravice. — Drahá, drahá duše má, shledáme-li pak se spolu jednou tam na nebesích? — Budou ti tam ta letošní rozjímání položena na váhu tvých hříchů, aneb se budu moci radovati, že ti aspoň dosti málo ku spasení přispěla? — Co? budeš toho litovati, že's mne poslechl? Rozvaž si to ještě dnes, až odejdu.

A nyní příteli buď s Bohem — a Bůh s tebou! Poklekni v duchu na zem, já ti dám své kněžské požehnání a pomodlím se nad hlavou tvou onu modlitbu, kterou bude jedenkrát kněz nad tebou říkati, když byla duše tvá z těla vykročila:

„Poroučím tě nejmilejší bratře neb sestro Bohu všemohoucímu a odevzdávám tě Tomu, Jehož stvořením jsi. S tvou duší, když z těla vyjde, potkej se milostivý a slavný obličej Krista Pána, aby tě přijal mezi své zástupy. — Nechat nezkusíš ničeho, co ve tmách děsí, v ohni šlehá a v mukách trápí. — Kristus Pán, Syn Boha živého, dej tobě místo uprostřed rozkoší ráje svého, a mezi svými ovečky poznej tě pravý pastýř. Vřaděn mezi zástupy blahoslavenců požívej před tváří Boží sladkých radostí na věky věkův. Amen.“

Obnova zasvěcení-se nesjv. Srdci Ježíše Krista.

(Na 1. neděli adventní.)

Všechno co na světě, veškeré stvoření jest podrobno neustálým změnám a proměnám, netoliko ta bezduchá příroda, nýbrž i sám nesmrtelný duch lidský, a proto dobře dělá církev svatá, že rozmanitými slavnostmi roku církevního jej neustále osvěžuje a připomínajíc mu jednotlivé tajemství sv. víry a ukazují mu obdobně její všestrannou vznešenost k jedinému jeho cíli bez ustání jeho zřetel obrací.

Čím jsou pro jednotlivce podrobné slavnosti roku církevního, tím jsou zajisté pro celé pokolení lidské ta jednotlivá tajemství, o kterých Duch sv. katol. církev v době mnohosetletého její trvání zřetelně a zřetelně poučuje, aby na díle vykupitelském s tím větším prospěchem mohla pracovat.

Pro tuto poslední dobu, když národové místo co by měli v poznání Boha se zdokonalovati, na Něho bohužel vždy více zapomínají a láska a vděk ke Spasiteli světa chladne, pozůstavil si Duch sv. úctu k nejsv. Srdci Ježíšovu, aby nás ze sna lhostejnosti probudil a zároveň bezpečné útočiště ukázal proti přemocnému návalu nevěry a nového pohanství.

Církev sv., věrná tlumočnice Ducha sv. neotálela nás o tom přemilostném Srdci patřičně poučiti, ba jako pečlivá matka zasvětila nás Jemu, uzavřela nás do Jeho svaté rány a žádá, abychom ve vděčné lásce na věky s Ním spojení zůstali.

Aby ale toto zasvěcení, jež se roku 1875 tak slavně a s takovým nadšením v celé katol. církvi dělo, neztrácelo první své svěžesti, potřeba je častěji okřepiti a obnoviti a k tomu naskytuje se právě počátkem roku církevního, v adventu, převhodná příležitost. Této používaje, klade nejd. biskup Brněnský svému duch. stádcí důrazně na srdce, aby obnovili ty milosti v sobě, které jim tehda byly poskytnuty a aby ještě hlouběji vnikli v poznání lásky Spasitelovy a Jeho svatých tužeb. Právě mezi jiným:

Přeji si, abyste používali blaho- | světějšímu Srdci a ovoce tohoto
darův tohoto zasvěcení-se nej- | svého zasvěcení abyste tím dosvědčovali,

že úmysly, přání a snahy Vašich srdcí co nejvíce připodobněny jsou úmyslům nejsvětějšího Srdce Páně a že se věrně snažíte, jeho znevážené a urážené lásce aspoň nějakou náhradu svou vděčnou láskou dáti a tím také další tresty Boží od nevděčného světa odvrátiti. Pravím úmyslně: další tresty Boží odvrátiti, nebo Bůh není toliko lítostivý a milosrdný, dlouho shovívající a velmi slitovný (Žalm. 102. 8.), nýbrž jest také spravedlivý a svatý; Jeho vlastnosti nedají se od sebe odloučiti. Nemůžeť Bůh býti lítostivým a milosrdným s pomínutím a opuštěním svatosti a spravedlnosti Své; nemůžeť podle slov apoštolových (II. Tim. 2, 13.) sám Sebe, t. j. Svě dokonalosti zapřít! O nejmilejší v Kristu! Nechtějí-li velicí a malí na oboru zemském více poslouchati hlasu Božího z úst církve Jeho a její sluhův, pak bývá jim čas od času pocíťovati hlas Boží kárnou metlou války a jiných soužení. Jakmile očistění dokonáno, pak ovšem zaskvívá se opět duha míru: ale což nejsme již dosti ztrestáni? Chceme-li, aby ještě další a těžší tresty nás zastihly? Touto úvahou veden jsa nařídil jsem již před pěti lety veřejné a společné vykonávání modlitby, která tuším více než kterákoli jiná vyslovuje, v jakých věcech nejsvětějšímu Srdci Páně zadostučinění dlužíme a která tuším i usmíření Jeho spravedlnosti získati může. Chci Vám tyto věci vyložiti, abyste s tím větší vroucností modlitbu tuto na první neděli každého měsíce vykonávali; budeť to spolu dobrým napomenutím k novému církevnímu roku; nechtěje však pozornost Vaši až příliš napínati, obmezím se tentokráte uvažováním prvních tří jejích odstavců.

Slova na začátku modlitby té položená znějí takto: **Nejsvětější Srdce Pána Ježíše! v pokoře se Ti klanějice, přicházíme, bychom se Ti znovu obětovali,**

s pevným úmyslem, napravití urážky, jakéž Ti od lidí čineny bývají. Pak následuje všeobecný slib: Ano, to slibujeme! a na to první zvláštní připovídaní: Čím více tajemství Tvá se hanobí, tím více v ně budeme věřiti, o Srdce Pána Ježíše, Ty posvěcování srdcí našich.

Bohužel zůstává, co Kristus drubdy židům vytýkal, v úplné platnosti, obrátíme-li výrok Jeho k velikému počtu našich současníkův (Jan. V. 43.): „Já přišel jsem ve jménu Otce svého a nepřijímáte mne; jiný-li přijde ve jménu svém, toho přijmete.“ Pán Ježíš osvědčil se býti zaslíbeným vykupitelem a mesiášem slovem i skutkem, výborností Svě nauky, svatostí života, zázraky a proroctvími, za pravdu nauky Svě i život dal. Otec vydal mu s nebe svědectví řka (Mat. XVII. 5.): „*Tento jest Syn můj milý, v Němž se mi zalíbilo, Toho poslouchajte!*“ a přece nechce svět Syna Božího slyšeti, zpírá se Jemu věřiti, překrucuje Jeho nauku a posmívá se jí, protože nedostížitelná tajemství v sobě obsahuje, ale za to věří lidem, kteří ani vyšším posláním vykáhati se nemohou, a jimž na holé slovo důvěřovati se má; svět věří lidem, kteří často sami sobě odporují, kteří nikterak svatého života nevedou, kteří žádných zázraků neučinili, kteří se neosvědčili býti proroky leda lži proroky, kteří proto nenávidí křesťanství, že jeho nauky je odsuzují, kteří nedají života za pravdu svých domněnek, anobrž kteří by i opak toho tvrdili, kdyby jim z toho kynul časný zisk, hodnosti, peníze, zaopatření. Nečiní-li se tím potupa Kristu, není-li to znevážením a urážením Jeho nejsvětějšího Srdce, kteréž přece nám věčné pravdy ty nezjevilo leč k naší spáse? Vždyť přinuceni jsme i v časných každodenních věcech věřiti, neznajíce vnitřních důvodů; vždyť i v přírodě jsou nepochopitelná tajemství; i sami protivníci křesťanské víry žádají

na nás pro své domněnky přesilné víry; kterak bychom mohli žádati aneb očekávati, aby nauky o Bohu a božských věcech, o našem poměru k Bohu žádných tajemství neobsahovaly, aby hned zde již nám byly jasné a rozumem dostižitelné? Něco takového žádati anebo očekávati, jest tolik, jako chtíti aby tvor Tvůrce, člověk Bohu se rovnal a jest tedy velikou opovázlivostí, jest bohaprázností, proti které směřuje náš první slib.

Z toho vyplývá druhý slib, jenž se na naději vztahuje, protože z víry pochází naděje: Čím více nevěra usiluje, aby nás zbavila naděje naší: tím více budeme naději svou skládati v Tebe ó Srdce, jediná naděje lidí smrtelných! Ovšem, jestliže nevěra popírá Boha a stvoření světa Bohem, jestli popírá duchovou povahu duše, její určení pro Boha, jestliže hřích a vykoupení, život po smrti, jestliže soud, nebe a peklo i očištec popírá, pak nemůže člověk nebe a blaženost, ku které neuhasitelnou touhou se nese, jinde než v požitbě zemských dober vyhledávati a všemi prostředky, dobrými i špatnými po nich se sháněti; prostomyslným však uštěpačně se posmívá, že svou nadějí k věčnosti směřují a nebe i nekonečnou blaženost od moci, dobrotivosti, věrnosti a moudrosti Boží, za cenu krve Kristovy, od lásky Jeho nejsvětějšího Srdce očekávají. Pamatujte, že jsem řekl: za cenu krve Kristovy; nebo pro nás tekla tato krev, neskončeně vysoko nade vše zemské povznešena jest její cena; mocnějším hlasem volá o milost a slitování za nás nežli krev Abelova volala k nebi o pomstu. Právil jsem, že od lásky Jeho nejsvětějšího Srdce očekávají nezkažení křesťané život věčný; nebo kdožkoli věrou, nadějí a láskou Pánu náležeti chce, zapsán jest do tohoto nejsvětějšího Srdce, a nikdo nebude z něho vyloučen, leč ten kdo sám nevěrou a hříchem z Jeho lásky se nevylučuje, všem otevřeno jest Srdce s poklady milosti,

kterí útechy, pomoci, povzbuzení, útočiště potřebují; všechny, kteří se Jemu oddávají, chce Srdce Páně blaženými učiniti; na paměti máje moc této vůle a této svaté lásky plesá apoštol (Řím. V. 5. VIII. 37. a n.) řka: „*Naděje nezahanbuje; ve všem přemáháme pro Toho, jenž zamiloval nás. Nebo jist jsem, že, ani smrt, ani život, ani andělé ani knížatstva, ani mocnosti, ani věci přítomné, ani budoucí, ani síla, ani vysokost, ani hlubokost, ani stvoření jiné nebude moci nás odloučiti od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši Pánu našem!*“ Ano očekáváje svou smrt a předvídáje své blízké rozdělení byl apoštol pln útechy, pln doufanlivosti, řka (II. Tim. IV. 7. 8.): „*Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokonat, víru jsem zachoval. Ostatně složena jest mi koruna spravedlnosti, kterouž odevzdá mně Pán onoho dne spravedlivý soudce, netoliko ale mně, nébrž i těm, jenž milují přístí jeho.*“ Jak to však vypadá s nadějí a nevěrou? Jak osvědčují se ty naděje za živobytí i při smrti nevěrce? — I o tom poučuje nás apoštol (I. Kor. XV. 19.) řka: *V tomto-li životě toliko v Krista naděje máme, bláhlejší jsme než všickni lidé,*“ nebo na zemi nelze nikterak najíti nebe. Dober zemských, v jejichžto požitku nevěra celou svou blaženost klade, mohou jen málokterí dosíci; nemohou všickni býti bohatými, nemohou všickni skvíti se hodnostmi a důstojnostmi; nemohou všickni zaujímati popřední místa; dary ducha, tělesnou sílu a krásu nemůže nikdo podle libosti si vymíniti; proti pohromám, proti ztrátě cti, vážnosti, bohatství a zdraví není žádného pojištění; po rozkoši následuje otupení, lhostejnost, nechutenství a omrzlost, touha po nových radostech, po dalších hodnostech, po větším bohatství, po zvýšených rozkoších: ale všem těmto radostem, hodnostem, všemu jmění a statku, všemu bohatství, všem požitkům, všem útěchám světa, všem svazkům přátelským a všem ostatním poměrům činí hořká a

nevyhnutelná smrt konec, a konec ten bývá tím bolestnější, čím více srdce na těchto statečích a útěchách zemských lpělo; ale nejbolestnější, nejstrašnější, a spolu zoufalý jest konec ten, jestliže umírajícímu v posledních okamžicích se namítá myšlénka: „Jak pak? Kdyby tvá nevěra byla bludem a hříchem bývala, kdybys byl nevěry se chopil, jen abys podle chťičů svého srdce žítí mohl a blasu svědomí abys nemusil poslouchati! Jak? Kdyby přec byl Bůh, soud, nebe, peklo, věčnost? Aby takový konec žádného nezastihl, trpěl Pán a Spasitel všechna muka a nechal po smrti ještě Srdce Svě kopím probodnouti, a hle, Nejmilejší v Kristu! to nás vede ku třetí odstávce naší modlitby, kterouž uražené lásce Bohočlověka usmíření připraviti chceme.

Čím více odporuji srdce — Tvé lásce božské: tím více Tě budeme milovati, ó neskonalá krásno, neskončně milování hodné Srdce Pána Ježíše! Všim právem zajisté dí apoštol (1. Kor. XVI. 22.): „*Někdo-li nemiluje Pána našeho Ježíše Krista, budiž vyloučen,*“ totiž z církevního obcování, budiž pozbaven všech milostí a blahodárův a padniž tím pod kletbu! Nebo kdo hoden naší lásky tou měrou, jako Pán náš Ježíš Kristus? Anebo co měl Ježíš činiti více, aby si lásku naši získal? On, jednorozený Syn Boží, soupodstatný s Otcem, Jemuž andělé se klanějí, z lásky k nám přijal člověčenství, narodil se v chladném, mrazivém chlívě, musil záhy před úklady bohaprázdného Herodesa utíkat a vedl až do Svěho třicátého roku život chudý, tichý a světu skrytý; od té doby však hle, jaké opět a opět nové důkazy lásky Svě podával světu! Chodil až do unavení, aby ztracené ovečky Israelské vyhledal a spasil, chodil za nimi trním a bodlácím, pro ně lačněl a žíznul, snášel chudobu a nouzi, vedro a zimu, ztrávil celé noci na

modlitbách, konal zázraky, udílel nesčetná tělesná dobrodiní, bez odpočínutí vyučoval a kázal; svolával laskavě k sobě všechny těžce pracující a obtížené, přislíbil všem, jenž dobré vůle jsou, prominutí hříchův, milost a slitování, napomínal nedbalé a prosil, aby o spásu svou pracovali, usiloval zatvrzelé připomínáním vážných pravd o smrti, soudu a pekle na dobrou cestu přivést: *jako slepice shromažďuje kuřátka svá podle křídla, chtěl shromáždit děti Jerusalemské okolo Sebe* (Mat. XXIII. 37.) a když Jemu nenávisť za milování spláceli (Žal. 108. 5.), skládající na Něj těžký kříž, když na toto děsné a trapné dřevo jej přibili, tu modlil se (Luk. XXIII. 34.) za ně a také za nás (nebo hříchové naši mučitelům pomáhali): „*Otče, odpusť jim, neb nevědí co činí!*“ — K tomu ke všemu uvažte ještě ustanovení nejsvětější Svátosti oltářní! V noci, kdy zrazen byl, v předvečer Svěho hořkého umučení a smrti Svě, v době tedy, kdy synové lidští Jemu hořkou strojili žluč, připravil jim mannu plnou nebeské slasti; v době, v nížto všeliká muka pro Něho vymýšleli, otevřel lidem tento zdroj radosti a útěchy. Všeliká trápení, kteráž předvídal, biče, trní, kříž, jež v duchu viděl, nebyly s to, aby Jeho Srdce tak zajaly a zabývaly, žeby byl opomenul ustanoviti tuto památku lásky! O něm platí v pravdě průpověď. „*Silné jako smrt jest milování, vody mnohé a řeky svízelův a soužení nemohly uhasiti plameny božské lásky* (Pís. Šalom. VIII. 6. 7.); *a protože miloval svoje, co byli na světě, do konce miloval je* (Jan. XIII. 1.), t. j. miloval je nesmírně a více než pochopiti možno.“

Tak mluví pastýř věřících Brněnské diecese a jeho slova jsou hodna, aby zejména všichni ctitelé B. Srdce Ježíšova vroucně je uvážili a svého zasvěcení-se lásce Kristově pamětlivi byli.

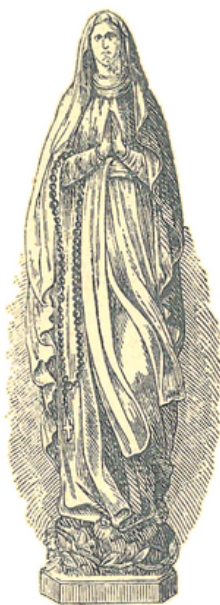
K slavnosti neposkvrněného početí Panny Marie

(8. prosince.)

„Známot učinil Hospodin své dílo, před očima všech národů ukázal slávu své Rodičky.“

Všichni sv. otcové katolické církve jedněmi ústy tvrdí, že Bohorodička jest jako přirozenou strážkyní pravé víry a veškeré dějiny církve to dosvědčují, že víra v neposkvrněné početí Panny Marie a v její důstojnost Matky Boží přerůzce souvisí s celým zjeveným náboženstvím. Povšimnutí a zralého uvážení hodno jest, že Panna Maria právě v těch časech a v těch krajích, kde pravá víra byla v nebezpečí až i patrnými zázraky k utvrzení pravé víry přispěla a tak velké podivné věci konala před očima všech národů, světa — ve Filipisdorfu, v Jetřwaldě na východ. moři, v Marpingenu v Němcích, v Lasalette, v Lúrdu ve Francii —, vždy ale na místech katol. víře nebezpečných, a nechať nevěrecký svět proti tomu brojí jak chce, Matka Boží nedbá žádných liberalních šš, hojí a uzdravuje nemocné, tak jak to i Ježíš Kristus za svého na světě meškání konal ač proti chuti a vůli fariseův a navzdor všemu zuření pekla a jeho náhončích zajisté utvrdí zbožný lid ve víře, přivede nazpět pobloudilé a vyžádá těm, jenž jsou dobré vůle, neocenitelné světlo sv. víry.

že ani nejzatvrzelejší bludaři a nevěrci nemohli popřítí mocný prst Boží v tom a přechasto kajícně a věřící padli před Matkou Boží, a stalo se pravdou, „že ona všechny bludy zničila.“

Naše doba jest pravé víře neméně nebezpečná než kterákoli dřívější již minulá, — avšak Bohorodička přichází pronásledované sv. církvi ku pomoci tak divným a ochromujícím způsobem, že o konečném vítězství sv. pravdy nelze pochybovati.

Míníme tu četná zjevení-se Matičky Boží, v různých končinách

Jedno z přecetných zázračných uzdravení, které se nedávno v Lúrdu událo, sdělujeme (podle zprávy očitého svědka) na důkaz, že ta dobrotivá Matička Boží až dosud divy tvoří a že všechnu svou důvěru můžeme v ni skládati: Dne 10. září, ráno v 9 hod. 45 min. vyjel z Lutichu vlak s belgickými poutníky do Lúrdu. Mezi poutníky byla také 29letá žena, která následkem cholery již od roku 1866 byla mrzákem a k tomu ještě mnoho vředy trpěla, které pravou nohu od paty, po celém lýtku až ke kolenu kryly. Tyto a ostatní neduhy, kterými nemocná byla postížena, uznali lékaři za nezhojitelný. Nicméně nevzdala se tato mnohokoušená veškeré naděje, jsouc vždy trpělivá a do vůle Boží oddána, jak dosvědčují ti, již ji znali; — ustavičně se modlila za své uzdravení. Když byla na září ohlášena pouť do Lúrdu, nabídla se nemocné hraběnka Liminghe, že jí zaplatí útraty na cestě, když by se chtěla poutníkům připojiti. Nemocná přijala ze srdce ráda toto nabídnutí a od té chvíle byla svého uzdravení již jako ujištěna. Ano její důvěra byla tak veliká, že si hned vzala s sebou punčochu a střevíce pro svou pravou nohu, jež již dávno žádné obuvi nesnesla. Obtíže cesty byly veliky. Dne 10. září večer, nedaleko Paříže, bylo nemocné velmi zle. Vředy na noze naplnily kupé, ve kterém nemocná byla, takovým smradem, že osoby ji obsluhující jen s těží tam vydržely. Přišedši do Lúrdu dne 12. září o 7. hod. večer vykoupala se hned příští den v pátek několikrát v rybníčkách nedaleko jeskyně. Již po druhém vykoupání byly rány náhle zahojeny

a hezky zajízveny, přece ale zůstala pravá noha dosud kratší než levá, zakroucená, vyvrknuta v kyčlích. Na slavnost „Pozdvížení sv. Kříže“ dne 14. září v sobotu putovala nedůživá do Montó-Betharam-u, do dědiny vzdálené 15 kilom. od Lúrdy. Myšlenka na dnešní slavnost musila jí zajisté síly dodávati, sice nikdy by nebyla mohla v sotva 3 hodinách ze stanice Betharamské vykonati tu příkrou, podél hory se táhnoucí křížovou cestu až na horu ke krásné kapli „Zmrtvých vstání“ na temenu kopce. Odpoledne o 2 hodinách navrátila se celá unavená s ostatními poutníky do Lúrdy; dosud ale velmi chorá byla, její víra ale a důvěra zůstaly nezměněny. I dala se opět vésti k rybníkům a k jeskyni; a ejhle! když po deváté se ponořila do požehnané vody, přišel pro ni kýžený okamžik vyslyšení — její údy pronikl jakýs praskot, na okamžik pocítila tak hrozných bolestí, že sklesla do mdlob. Obávali se, že jim skoná. Tu najednou probudila se jako ze sna a její první slova byla výrazem její neskonale radosti: Já jsem uzdravena! Hned na to šla tato přešťastná bez berlí a bez cizí pomoci k jeskyni, poděkovat té dobré nebeské Matičce, té Nepoškrvněné, za uzdravení, po němž tak dlouho a tak vroucně toužila. A večer účastnila se obvyklého velkolepého průvodu s pochodněmi. Následující noc cítila se velmi zdravou, všechny bolesti byly zmizely. V neděli 15. září mohli ji takřka ustavičně viděti před jeskyní Lúrdskou a sice na kolenou, což po celých 12 let nemohla učiniti. Svě berle zanechala v jeskyni za nový důkaz, že Maria své dítky ve vyhnanství i v tělesných potřebách může i chce potěšiti.

Pakliže toto není zázrakem — dodává onen očitý svědek a pisatel toho do Lucemb. novin — pak neznám vůbec žádného zázraku. Že toto uzdravení zázračně se stalo, za to ručí věda, za to ručí liberalní lékař, který ji léčil a při jejím odchodu se přiznal, že tu jen zázrak by se musil státi, má-li ozdraviti. Uzdravená nazývá se Joachima Dechant z Vanfercée Boulet, v kantonu Gosselies, okresu Charleroi. Nyní bydlí v Gesves-u.

Ctihodný služebník Páně P. Klement M. Hofbauer.

XII.

Co o něm vědí v Bavořích.

Božský Spasitel předpověděl apoštolům a učeníkům svým jak se jim na světě povede, — že budou tupeni, pronásledováni, — napomenul jich též, aby když z jednoho města je vyháněti budou, do jiného se utekli. Že se to vyplnilo, dosvědčují životopisy svatých, zvláště apoštolských mužů. Tak se vedlo i ctihodnému krajanu našemu, služebníku Páně P. Hofbaurovi, pravému tomuto muži apoštolskému. Prozřetelnost Božská jej vyvolila, aby přičiněním jeho a snahou obětivou řád kněžských misionářů nejsvětějšího Vykupitele (Redemtoristů) v zemích mimo

Italii rozšířen byl, a aby ústavem tím přispělo se k spáse věřících. Jsa přesvědčen o povolání svém a spolehaje na pomoc Boží zakládal kláštery v době reholím úplně nepříznivé, zakládal je tu a tam, a však nejednou je zase opustiti a se svými žáky jinde útulku hledati musel. Tak se stalo, že roku 1805 ve Weinriedě osadě to diecése Augsburské v Bavořích se svými soudruhy se usadil. Tehdejší farář Wagner co nejlaskavěji jej přijal, a nelícenou z toho měl radost, že ve farnosti jeho kolej misionářů se zakládala, jsa přesvědčen, že se mu tím vydatně

výpomoci v správě duchovní dostane. Než, lohužel — výpomoc ta a útěcha farářova dlouho netrvala. Kníže Fugger, jenž velkomyslně Redemptoristy nejenom usídliti se tam nechal, nýbrž i přípravy činil aby příhodný klášter pro ně byl zbudován, — byl sám od Napoleona souverenitě nad knížectvím zbaven, a ctih. sluha Páně Hofbauer, sotva že rok tam dlel, aby se svými soudruhy do zajetí nepadl, místo to opustiti a jinam utíkat nucen se viděl. Avšak i kratičký tento pobyt v požehnané až posud jej tam udržel památce, což skvěle vysvětluje ze svědectví, jež v processu apoštolském r. 1876 vzhledem trvajícím pověsti o svatosti ctih. sluhu Páně vydal Ludvík Vicari kněz diecése Augsburské. Svědectví to, v němž některých nových a zajímavých podrobností ze života P. Hofbaura nalézáme, sdělujeme čtenářům „Školy“, majíce přesvědčení, že jim milé bude, dozvědět se, co o něm, kterýž jsa Moravan nám hostejným býti nemůže, v Bavořích vědí, a jak tam za Šumavou podnes s vděčností na něho vzpomínají. Zníť pak výpověď ona doslovně takto:

Ctihodného služebníka Páně Klementa M. Hofbauer-a osobně jsem neznal; byv však od biskupského ordinariátu vyzván, abych o něm vyšetřování učinil, vyptával jsem se bývalých farníků svých ve Weinriedě, kdež prvé farářem jsem byl. Mnozí znali ctih. sluhu Páně osobně, jelikož asi rok, tuším od r. 1805—1806 s tehdejšími farářem zhusta obcova a i v duchovní správě pracoval. Mimo to dotazoval jsem se i lidí z vůkolních farností, na něž mne farníci moji upozornili, poněvadž i oni ctih. služebníka Páně osobně znali. Jeden z nich mi dokonce i zápisky, muže Božího se týkající, jak prvé již dle výpovědi rodičů a příbuzných si je byl udělal, k nahlédnutí propůjčil. Svědkové, jež jsem vzhledem ctih. P. Hofbauer-a vyvídal, jsou vesměs osoby na nejvyšší věrohodné, zbožné, prosté, vážnosti požívající

a úplně bezúhonné. A vše, co jsem se o ctih. sluhu Páně dozvěděl, zajisté účtou k němu mne naplňuje, a proto nade vše si přeji, aby nejvyššího církevního vyznamenání, blahorečení totiž, za hodna uznán byl.

Z výpovědi tedy jmenovaných svědků vím, že ctih. sluha Boží, jakož i ostatní v povolání stejném s ním účinkující kněží údobí byli duchovního řádu; a že i mladíky, studenty — pod svým řízením měl, aby k tomutož povolání jich vycvičil. Všecko co jsem slyšel, dosvědčuje, že věřící lid ctih. služebníka Božího ve velmi veliké měl uctivosti. Tak občan jeden, když jsem mu zdělil, že se jedná o blahorečení tohoto muže Božího, mi odpověděl: „P. Hofbauer-a že chtějí za svatého vyhlásit? ale vždyť ten byl tehdejší již svatým, když u nás přebýval!“ A jiný opět pravil: „Já mám vojenský žaludek, to ale musím říci, toho pána jsem měl rád!“ Chtěl tím říci: mně není hned tak někdo vhod, ale P. Hofbauer-a jsem miloval. Jakmile P. Hofbauer do kostela vstoupil, tu ihned všickni povstali, a hluboké úcty k němu hlasitě slovy: ach! ach! výraz dávali, „neboť“ — tak dosvědčovali, „každému se zdálo, jakoby sám Kristus Pán do kostela vstupoval. Ano, osoba jedna, již zvláště jsem napomenul, zdali výpovědi ty na pravdě se zakládají, mi dotvrzovala, že na vlastní oči viděla, jak lidé šlépěje P. Hofbauer-a líbali. Sluha Boží stálť zajisté v takové všeobecné vážnosti, že až ku počtu se vznášela. Nikdo nemohl veřejnému mínění o jeho svatosti na odpor se postaviti; toliko osobám v nepravostech pohříženým aneb zásadám josefinským přejícím působení jeho hluboko sahající po chuti něbylo.“

Všickni, kdož o P. Hofbaurovi mluví, mají přesvědčení, že příkázáním Božím a církevním, jakož i povinností stavu svého způsobem vynikajícím zadost učinil. Všeobecně chválí se horlivost jeho o spásu duší, již na kazatelně, ve zpovědnici, u

nemocných a v katechetickém vyučování na jevo dal. Kázal nadšeně, způsobem však všem srozumitelným, populárním a to s výsledkem nejskvělejším. Již mezi tím, co evangelium předčítal, často se pozastavil, to ono vysvětlení dává; ano někdy i otázku některou s kazatelny lidu předložil, slibuje že ty, jenž dobrou dají odpověď, obzvláště do nejdraší oběti mše sv. uzavře. Rozhlásilo-li se, že P. Hofbauer někde, na př. o pouti v Kirchhassbach-u kázati bude, sběhlo se tam nesčíslné množství lidu, a po kázání přihlásil se pravidelně ten onen z posluchačů k jenerální zpovědi.

Pro zpovědnici (věda že svátostí pokání nejvíce duším se pomáhá) tou měrou byl zaujat, že, modlil-li se v kostele právě církevní hodinky a někdo do chrámu vešel, ihned přistoupě k němu se tázal: „Chcete se snad zpovídat?“ tak že se přihodilo, že mnozí, jenž na zpovídání ani nepomyslili, jsouce otázkou tvou překvapeni, odpověděli: „Zítra přijdu!“ a skutečně pak přišli. Dobře se také lidé ještě pamatují na velmi příhodné ony skutky kajcnosti, jež jim P. Hofbauer za pokání ukládal. Blahodárné působení jeho tak hluboko se vkořenilo, že následkem horlivosti, jakouž o spásu duší pečoval, až podnes v osadě té a ve vřkolí mnozí netoliko zbožný, nébrž i k dokonalosti směřující život vedou.

S největší taktéz chválou vzpomínají až posud vynikající zbožností, jakáz při sloužení mše svaté na něm se jevila. O zvelebení služeb Božích horlivostí zajisté přesvatou pečoval. Každé volné chvíle použil k tomu, Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti oltářní navštívit. A když se soudruhy svými církevní hodinky zpíval aneb mariánské písně. pěl, byla v tom také uchvacující a povznášející vroucnost, že lidé říkali: „Slyšíte anděly zpívat?“ — Podnes ještě odbývá se v osadě Weinriedské zvláštní pobožnost tak řečeného růžence andělského, kterouž P. Hofbauer

sám tam zavedl; jest to způsob modlení vírou, klaněním se Bohu a poctou blah. P. Marie vynikající. Před několika lety dala zdejší hospodská vlastním nákladem 400 nových výtisků zhotoviti a zdarma rozdati, aby, jak se vyjádřila, krásná tato pobožnost nevyhynula. Ctih. sluha Páně sám k rozšíření a upevnění sv. víry spisy sv. Alfonsa mezi lidem zdarma rozšiřoval.

Zvláštní také vynikal tento muž Boží důvěrou v prozřetelnost Boží. Tato důvěra tak pevná byla, že na otázku: od čeho se soudruhy svými je živ? (neboť chudoba jejich byla vůbec známa) klidně odpověděl: „od Božské prozřetelnosti.“ A svatá ta prozřetelnost nikdy jej nepustila a v nesnazi nenechala; neboť stalo se, že jednoho dne, když nouze veliká se dostavila, pojednou vůz plný potravin u domu přistál, anižby kdo štědrého dárce byl znal, aneb o něm se kdy byl co dozvěděl.

S Bohem obcoval ctih. sluha Páně nepřetrženě, a neustále se modlil v kostele, doma i na ulici. Růženec měl ustavičně v rukou. Jednou, — bylo to v zimě, odřikával za stavením, kamž slunce zasahovalo, modlitby breviáře. Na otázku člověka kolemjdoucího, kterak zde zimou vydržeti může? odpověděl: „Láska všecko zahřívá.“

Srdce takovou láskou Boží planoucí, rozněceno bylo i nejvřelejší láskou k bližnímu. Rád by byl všem lidem k spasení dopomohl. Jednalo-li se o to, za příčinou povolání kněžského do dědin se ubírat, tu mu nebylo nižádné počasí zlé, nižádná cesta obtížná. Veliký dojem učinilo to na lidi, když jedenkrát zpozorovali, jak střevíce sluhy Božího, jenž u jednoho domu na okno tloukl, aby náhradu od kajčnicka tam poslanou odevzdal, sněhovou vodou naplněny byly. Byl-li k nemocnému povolán, a řeklo-li se mu, že stavení to trochu vzdáleno jest, radostně odvětil: „Toť dobře pro nemocného, neboť mohu se (cestou) více za něho na růženci po-

modlit.“ — Jeho vřelá láska k blížnému byla zajisté hrdinská. Abych alespoň jeden příklad uvedl, stůjž zde následující: Surový jeden svobodný chlapík došel si jednou z rána před dům služebníka Páně, rozbil tam okna a jinak zuřivě si počínal.¹⁾ Sousedé se sběhli, a byli již na tom nešlechetská notně potřešati. Tu vstoupil mezi ně P. Klement a ujav se nezdárného mladíka pravil: „Neublížujte mu, jdu do kostela, abych za něho mši sv. obětoval.“ — Zhusta napomínával též věřících, aby se modlili za ty největší hříšníky, což obvyčejně velmi dojemně na ně působilo.

Dí-li písmo sv., aby lidé vypravovali moudrost mužů slavných, musí se říci o P. Hofbaurovi, že moudrostí vynikal, a že se mnohonásobnými spůsoby jevila, mezi jiným i při ukládání skutků kajččnosti. Tak na př. nezřídka kajčníkům ve sv. zpovědi za pokání ukládal, aby po 4 neb 5 dní chleba z bochníku tam krájeli, kde jim to nejméně po chuti bylo; aneb jim uložil, aby se po několik dní z okna nepodívali, bytby sebe více kolem se jezdilo neb chodilo.²⁾ Bylo mu dáno, že slovy nejjednoduššími mnohých na cestu dobrou a k životu křesťanskému přivedl. Tak na př. napomínal tamnější kovářku, aby častěji sv. svátostí přijímala, že již je stará, a že může brzy před soudnou stolicí Boží povolána býti. Ona mu však, vymlouvajíc se, odpověděla: „Ale můj pane! Co pak řeknou lidé, bude-li kovářka tak často k sv. zpovědi chodit?“ P. Hofbauer, anižby slovíčka dále promluvil, odešel. V nejbližším však kázání pojednával o častějším přijímání sv. svátostí a pravil mezi jiným takto: „Poznali jste nyní zajisté, že toho křesťanský život vy-

žaduje, a jak užitečno to jest častěji sv. svátostí pokání a nejsv. Svátostí oltářní přijímati! Tu ale namítá stará kovářka: „Co pak řeknou lidé, půjde-li se častěji k sv. zpovědi?“ „O má milá kovářko,“ doložil sluha Páně, „co pak ale řeknou lidé, bude-li kovářka v pekle?“³⁾ Kdysi zpozoroval mladíka, že mezi kázáním se směje. I oslovil jej takto: „Ty mladý člověku, tu není místo ku smání; a že se směješ, jestiž znamením, že pokání činiti nechceš.“ Slova ta takový učinila na pokáraného mladíka dojem, že se stal dobrým křesťanem. — Jindy napomínal kočujícího muzikanta (jenž na povinnosti své křesťanské pozapomínal), že chce-li do nebe přijíti, o jinou výživu se postarati musí, neboť, doložil, chleba ježž sobě takto vydělává, dělají ďáblové a pečen jest v pekle!⁴⁾ Docela zpustlý a nevěřící jeden osadník proti všemu nadání přičiněním Hofbaurovým se obrátil. Ctih. sluha Páně kajčníka toho osobně k místnímu faráři dovedl, aby jej za zármutek, ježž duchovnímu správci svému pohoršlivým životem svým učinil, odprosil. Nad obrácením této ovečky, kterouž za ztracenou již považoval, měl ctihodný farář Wagner takovou srdečnou radost, že, ač stařeček, jako mladík třikrát si povyskočil. — Když jindy zase cti. P. Hofbauer jistému rolníku náhradu od jakéhosi kajčníka poslanou odevzdával a on restituci tu přijmouti nechtěl, pravil sluha Páně: „Všecko mu (kajčníku) odpustit nesmíte, sice by si mohl mysliti, že krásti není nic tak zlého.“

Tento muž Boží, P. Hofbauer, byl vtělená prostota. Nosil tak sešlý již talár, že podšívka již prosvítala. Tu lidé sami,

¹⁾ Proč asi? Myslím že nechybíme, díme-li že P. Hofbauer některou pannu vlku urval neb alespoň před ním varoval. Proto se mnozí na kněze, na misionáře hněvají.

²⁾ Tak se naučili smysly na uzdě míti a se zapírat, — a jenom tak lze v duchovním životě pokroků činiti.

³⁾ Muž Boží kovářku tamější nejmenoval, ani nepravil, že s ní o této věci rozmlouval, nébrž všeobecného toliko příkladu použil; ona tomu však dobře porozuměla a i mnozí jiní slov jeho k spáse své uposlechli.

⁴⁾ To k uvážení zvláště muzikantům při muzikách!

dohodnuvše se, napředli z koudelce, z čehož na talár utkali, a látku tu na černo obarviti dali. Darovaný tento talár, jenž s chudobou úplně se srovnával, přijal a nosil P. Hofbauer milerád.

Ctih. služebník Páně netoliko mocně na srdce lidská účinkoval, nébrž dáno mu bylo i do srdcí nahlídnouti; ukázalo se to v následujícím případě. Jistému mladíku dovolili rodiči, že smí s P. Hofbauerem do Vídně cestovati, a za tím cílem všecko již připraveno bylo. Na večer však před odchodem pojednou praví kněz Boží: „Jakub se mnou zítra nepůjde.“ A skutečně, Jakub zůstal doma. Jakub ten, jenž osobně tuto věc mi vypravoval, až posud žije ve vesnici Ketterhausen a podnes se tomu diví, kterak to mohl P. Hofbauer v předvečer umluvené cesty věděti, že s ním nepůjde, an svůj úmysl, že doma zůstane, nikomu nezdělil a i P. Hofbaurovi teprv ráno před jeho odchodem se s tím zjevil.

Konečně musím dosvědčiti, že P. Hofbauer všemi ctnostmi v stupni neobyčejném ano hrdinském ozdoben byl. Až posud požívá té největší vážnosti u všech, kteříž jej osobně znali aneb vůbec o něm nějaké známosti nabyli. Ano, tu a tam, aby se komu před hříchem výstraha dala aneb aby byl k ctnosti povzbuzen, říkává se i nyní ještě: „Co pak řekne P. Hofbauer?“ — Hmotné požehnání, z jakéhož se krajina tato těší, připisují někteří ctih. sluhu Božímu, jakoby to byla odplata za almužny, kterýmiž byl P. Hofbauer a soudruzi jeho od obyvatelů zdejších ondy podporováni. Myslím, že kdyby P. Hofbauer ještě živ byl, a do této krajiny by přišel, že by s největší slávou uvítán byl.

Na důkaz, v jak požehnané památce zde ještě stojí, uvádím následující výjev: Jedné, přes 70 let již staré osobě, dal jsem obrázek P. Hofbaura, aniž bych se byl zmínil, koho představuje. Avšak sotva že na obrázek se podívala, radostně jsouc překvapena, zvolala: „Ale, to je P. Hofbauer!“ a plna vroucích citů, uctivě jej zlíbala. Tak živě utkvěly a až posud neporušeně trvaly významné tahy milostné tváře ctih. služebníka Božího v duši zbožné stařenky. Ano upomínka na muže Božího zde ani dost málo se neumenšila, trvá ustavičně a opravdu tradicionelně v rodinách žije.

P. Hofbauer v bývalé farnosti mé a ve vůkolí takové požívá vážnosti, že přímluva jeho u Pána Boha za velmi mocnou se pokládá. — I to připojiti musím, že jmenovaný již důst. p. Wagner, jenž jedním z mých předchůdců byl na faře Weinriedské, výtečný to v každém ohledu kněz, sám slavně vyznal, že se mu zdá, žeby se nebyl stal dítkem vyvolení, kdyby P. Hofbauer se svými soudruhy k němu nebyl zavítal. Vím to od svědků věrohodných, kteříž to ze samých úst Wagnerových slyšeli.

Mohu tedy svědectví vydati, že pověst o svatosti ctih. sluhu Páně nepřetrženě se zachovala, nyní znamenitě se zvýšila a nejvyššího stupně by dosáhla, kdyby ctih. služebník Boží za hodna uznán byl za blahoslaveného a svatého vyhlášení býti. —

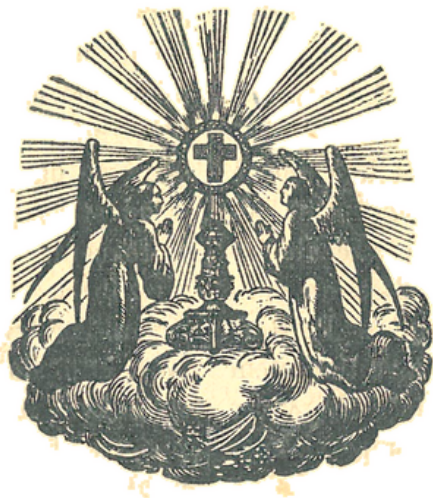
Toť svědectví z Bavor. Vděčně tam na sluhu Páně Hofbaura vzpomínají a přímluvu jeho u Pána Boha za mocnou pokládají. Nebudiž tedy i nám — krajan náš — lhostejným! —

*A rozkoš má, býti
se syny lidskými.*

Přisl. 8, 31.

*Žizní-li kdo, přijď
ke mně a napi se!*

Jan 7, 37.

*Ját jsem chléb živý,
jenž jsem s nebe sstoupil.*

*Bude-li kdo jísti
z chleba tohoto, živ bude
na věky; a chléb, kterýž
já dám, tělo mé jest
za život světa.*

Jan, 6, 51.

Čtvrt hodinky před velebnou Svátosti oltářní.

J e ž í š.

Mé dítě, aby se mi kdo líbil, není
mu třeba mnoho věděti, ale
dostačuje mne mnoho milovati.

Mluv se mnou, jakobys mluvil s tvou
matkou, kdyby zde byla a tebe na klíně
držela.

1. Nemáš žádného, kterého
bys mi doporučil? Jmenuj mi jméno
svých rodičů, svých přátel; po každém
jméně připoj, co bys chtěl, bych jim
učinil. Žádej mnoho, mnoho; já miluji
ty velkomyslné duše, které pro jiné na
sebe zapomínají. Mluv ke mně o chudých,
které bys chtěl podporovati, — o ne-
mocných, které viděl strádati, — o zlých,
které bys chtěl ke ctnosti zase obrátiti, —
o osobách, jenž se tobě odcizily, které
bys zase rád přivedl k tomu, by tě mi-
lovaly. Pro všechny tyto pomodli se
vroucně. Připomeň mi, že jsem slíbil,
vyslyšeti každou modlitbu, která přichází
od srdce, a nepřichází-li ta modlitba od
srdce, která se koná za osoby, jenž nás
milují a které my milujeme?

2. Nemáš milosti ode mne
k požádání pro sebe? Napiš, chceš-li,

si dlouhou řadu všech svých přání, potřeb
své duše a přijď a přečti mi je.

Rci mi jednoduše, jak jsi smyslným,
zlobivým, citlivým, samolibým, bázlivým,
lenošným a popros mne, abych přišel ku
pomoci tvému usilování se polepsiti. —
Ubohé dítě, nestyď se; v nebi jest dost
svatých, kteří měli ty samé chyby, jako
ty; ale oni mne prosili a poznenáhla se
polepšili.

Neváhej také žádati mne o dobro
pro své tělo: o zdraví, paměť, prospěch
ve tvých podniknutích; já mohu všechno
dátí a já dám vždycky, když jenom ty
statky jsou užitečny k většímu posvěcení
duší. — Nyní tedy rci, co chceš, mé
dítě, — o kým bys vědělo, jak velice
toužím po tom, tobě dobře činiti! —

3. Nemáš žádných záměrů,
které ti na srdci leží? Vypravuj mi
všechno do podrobná. — Jedná se o tvé
povolání? Nač myslíš? Co si přeješ?
Jedná se o to, jak bys učinil nějakou
radost své matce, své rodině, těm, od
kterých závisíš? co chceš pro ně učiniti?

A pro mne nemáš žádný záměr horli-
vosti? Nechceš trochu dobrého učiniti

duším svých přátel, těch kterých miluješ, a kteří se snad ode mne odvrátili? Řci mně, na kom ti záleží, který důvod tě vede, kterých prostředků chceš užít? —

Vylož mi svůj nezdar, já ti vyložím příčinu jeho. — Koho chceš za pomocníka ku svému dílu? Já jsem pán srdcí, mé dítě a já je vedu sladce, kam chce — já přivedu k tobě ty, kteří jsou ti potřebni; na to se spolehni.

4. Nemáš žádných mrzutostí? O dítě mé, vypověz mi je dopodrobna! — Kdo tě obtěžuje? Kdo urazil tvou samolibost? Kdo tebou pohrdal?

Řekni mi všechno a konečně řekni: Odpouštím, zapomínám, — a já tě požehnám!

Bojíš se nějakých obtíží? — Panuje snad v tvé duši ona lichá bázeň, která sice není odůvodněna, ale předce trápí? Důvěřuj se úplně v mou prozřetelnost. — Já jsem zde, já vidím všechno, já tě neopustím!

Jsou snad okolo tebe lidé, kteří nyní méně tobě nakloněni se býti zdají než jindy, kteří tebe si nevšímají, na tebe zapomínají, od tebe se vzdalují aniž bys věděl, čím jsi je urazil? — Pros mne za ně pobožně a jsou-li tvému posvěcení užiteční, přivedu je k tobě nazpět. —

5. Nemáš radosti, které bys mi sdělil? Proč pak mi nevypravuješ, co dobrého se ti přihodilo? Řci kdo přišel

včera tě potěšit, tebe obveselit, tobě radost učinit? — Jest to návštěva neočekávaná, která tě potěšila, obava, která jedním rázem zmizela, prospěch, o kterém jsi se obával, že ho nedosáhneš? — znamení náklonnosti, psaní, památka, kterou jsi obdržel — zkouška, která tě nalezla silnějšího, nežli jsi myslel. — Všechno toto, mé dítě, přišlo ode mne, já jsem ti to poslal, proč pak bys za to mně své uznání nevyjádřilo a neřeklo mi: Děkuji! Uznání přitahuje nová dobrodružství a dobrodinec má to rád, když se mu to dobré připomene, co byl proukázal.

6. Nemáš žádných slibů mi učiniti? Já čtu ve tvém srdci, ty to víš; lidé lze oklamati, Boha neoklameš nikdy; buď tedy upřímným! —

Jsi-li odhodlán, nevydati se více v tuto příležitost ke hříchu? — odtrhnouti se od té věci, která tě vedla ke zlému? — nechceš více té knihy, která tvou obrazovnost rozčilila? — nevěnovati více své přízně té osobě, která není pobožná, a jejížto přítomnost bere pokoj tvé duši? Chceš-li pro všechnu budoucnost dobrým býti na toho člověka, který tě urazil? — Dobře, milé dítě! Jdi nyní a chop se zase své obyčejné denní práce; buď mlčenlivým, skromným, oddaným, dobrotivým, miluj svatou Pannu! a přijď zítra zase a přines mi srdce ještě pobožnější a lásky plnější, zítra budu mít zase nové milosti pro tebe.

Spolek „živého růžence“

fidií výhradně generál řádu sv. Dominika.

Když as před třiceti lety tato krásná pobožnost „živého růžence“ na vybládnutí nejdůst. našich biskupů od kněží i nekneží v naší vlasti byla zaváděna a zbožní ctitelé Panny Marie v družstvu 15 členů — duch. růží — se sřadovali, nebralo se k tomu zbožnému skutku od řádu sv. Dominika žádného povolení, ano

podle tehdejších statut nebylo toho při „spolku“ živého růžence zapotřebí, ovšem ale při zavádění „bratrstva“ sv. růžence, jehož vrchní ředitelství vždy patřilo generálu řádu sv. Dominika. Od nynějška má se to však jinak: nebo zvěčnělý papež Pius IX. přiřknul lonského roku brevem ze 17. srpna generálu OO. Dominikánů

i ředitelství „spolku živého růžence,“ jakožto odvětví „bratrstva“ růžencového, ano mu sice po právu vždy přínáleželo, tehda ale, když se pobožnost živého růžence ve Francii a odtud i u nás zaváděla, nemohlo býti uskutečněno, protože ve Francii zmíněný řád tenkrát ještě nebyl dovolen.

Následkem toho apoštol. rozhodnutí určil a ustanovil generalní vikár řádů Dominikánů, Fr. Josef Maria Sanvito, ohledně „spolku živého růžence“ následující:

Dosud stávající spolky „živého růžence,“ rozdělené na „růže“ 15 členů, které před 15. listopadem m. r. byly zřízeny, uznávají se za platny, jako kanonicky zřízené a jejich dosavadní ředitelé, t. j. představení celé „Mariauské růžové zahrady,“ presidenti, t. j. představení 11 růží či „květ. růž. keře,“ a horlitélé či představení jednotlivých „růží“ potvrzují se v jejich úřadu a důstojnosti doživotně, tak že všichni od nich přijatí údové za řádné se pokládají, a na všech milostech a odpustcích spolku podílu mají.

Od 15. listopadu minulého roku závisí kanonické trvání spolku a jeho účastenství na duchov. výhodách od vymození si plnomocenství k zařízení zmíněného spolku.

Takové plnomocenství mohou platně udělit mimo generála Dominikánů také všichni provincialové tohož řádu, proto nechať oni velební páni, kteří spolek živého růžence ve svých farnostech chtějí zavést aneb v řízení jeho se uvázati, nechať prostřednictvím svého biskup. ordinariatu u nejbližšího provincialátu řádu sv. Dominika (k. p. ve Vídni) o příslušné plnomocenství požádají, mohou pak sami zvoliti horlitele a presidenty atp. k vůli lepšímu rozkvětu spolku.

V místech, kde jest ono hlavní, staré „arcibratrstvo“ sv. růžence, jehož

členové mají povinnost za týden jeden celý růženec 15 desátků se vymodlit, jest jeho ředitel zároveň ředitelem „spolku“ živého růžence a vedle něho nesmí se státi druhý ředitelem „živého růžence.“

Ono plnomocenství k zařízení a vedení spolku živého růžence platí jedině pro ono místo, pro které bylo dáno, a stává se neplatným, kdyby k. p. dotýčný kněz jinam se přestěhoval, jakož i jakmile v tom místě se zřídí zmíněné „arcibratrstvo sv. růžence.“

Toto znovuzřízení spolku živého růžence zajisté není jemu na ujmu, ba naopak dodá jemu více rázu katol. bratrstva, osvěží je a dá Pán Bůh povzbudí k prvnější horlivosti. Žádoucné jest, aby především pl. t. faráři i v těch místech, kde spolek živého růžence již jest zaveden, o své stvrzení v ředitelství, případně o nové plnomocenství žádali a s novou chutí tuto krásnou a přeužitečnou pobožnost pěstovali a šířili.

Odpustky, které apoštolská Stolica jednotlivým členům spolku živého růžence udělila.

Jednotliví spoluúdové, byli-li od řádného horlivce aneb od horlitelky vyvoleni neb ke spolku připuštěni, mohou následujících odpustků získati:

1. První den sváteční po svém ke spolku přivtělení plnomocných odpustků, jež smějí i duším v očisti býti přivlastněny, když opravdu kajcně a se vyzpovídavše nejsv. Svátost oltářní přijímají (Řehoř XVI. v breve „Benedicentes,“ 27. ledna 1832).

2. Za každodenní říkání desátku růž. sto dní ve všední dny, 7 let a tolikéž kvadragen v neděli a na ostatní výroční svátky, i na ty, ve kterých není již více povinností mši sv. slyšeti, jakož i v oktávách Vánocí, Velkonocí, Božího Těla, sv. Ducha a Nanebevzetí, narození a nepošk. početí Panny Marie. (Tamtéž.)

3. Na slavnosti Narození Páně, na Nový rok, sv. Třech Králů, velkonoční,

Nanebevstoupení P., Božího Těla, sv. Dušní, nejsv. Trojice, taktéž na jednotlivé i menší svátky Panny Marie, na slavnost sv. apoštolů Petra a Pavla a Všech Svatých, jakož i každou třetí neděli v měsíci: plnomocných odpustků, přivlastnitelných i duším v očistci, jestli totiž každodenně svůj desátek zevrubně a svatě se modlí aspoň po celý jeden měsíc, vyjma že by oprávněnou příčinou bylo jim v tom překáženo, a jsouce skroušeného srdce, a se vyzpovídavše nejsv. Svátost přijmuli a některý chrám Páně jestli v ty dně svrchu zmíněné navštíví a zbožně se tam modlí. Překáželi návštěvě chrámu P. oprávněná příčina, může za ni zpovědník jiný dobrý skutek ustanoviti.

4. Odpustků všem věřícím, již se modlí sv. růženec, až do r. 1852 udělených od apoštol. stolice, tedy: 1. sto dní za každý Otčenáš a za každé „Zdravas,“ když jen užívají růžence dle obyčeje svěceného od některého kněze řádu kazatelského, t. j. sv. Dominika (Benedikt XIII. 13. dub. 1726), aneb od jiného kněze, který od nejdůst. generála řádu

obdržel plnomocenství růžence světiti; 2. Na den, který sobě jednotliví členové jednou za rok vyvolí, plnomocných odpustků, přivlastnitelných duším v očistci, když zkroušeně se vyzpovídavše a nejsv. Svátost olt. přijmuvše obvyklé modlitby podle úmyslu sv. Otce vykonali, když jen každodenní desátek po celý rok se modlili na růženci svěceném, jak shora udáno. (Tamtéž.)

Pro představené živého růžence.

1. Horlitel (neb horlitelka), který spravuje některou růži 15 členů, když jen jest zvolen aneb potvrzen od řádného ředitele, získá odpustky 100 dní, kdykoli koná práci svého úřadu. (Řehoř XVI. 7. červ. 1839.)

2. President, který od kněze, řádného ředitele zvolen aneb potvrzen býti může, aby pod jeho pravmocí vícero horlitelům byl představeným, dosahuje, když aspoň 11 horlitelů spravuje, vždy odpustky 300 dní, kdykoli koná svůj úřad. (Tamtéž.)

(Posv. kongreg. odpustků a sv. ostatků uznala tyto odpustky za autentické a schválila, aby se tiskem vydaly.)

S v a t á n o c.

Svatá noc!

Nad Betlémem andělové „Svatý“ pějí,
do jeskyně pastýřové chvatem spějí...

Chladná noc!

Mrazivý tam vítr krajem ostře věje,
v jesličkách se nemluvnátko zimou chvěje.

Tichá noc!

Ticho kol, jen sypkým sněhem kročej vrzne
a před chrámu dveřmi žebrák zimou mrzne.

Krásná noc!

V modrých vlnách oblohy se měsíc plaví,
a ve chýžích lidé svatý večer slaví.

Jasná noc!

Tisíc světél chrámy Boží ozařuje,
a lid zbožný „Narodil se“ prozpěvuje.

Ždáná noc!

Po tobě se lidstvo vroucně roztoužilo,
v okovech když hříchu bídně otročilo.

Šťastná noc!

Ty's ta blahá pro člověctva pokolení,
jež mu přinést měla z hříchu vykoupení.

Svatá noc!

J. Nop. Konečný.

Zájmy Krista Pána v různých krajích.

Nic ve světě neděje se bez Božího dopuštění, a žádná událost není bez významu pro slávu Boží a pro spásu duší. Proto nemůže býti ani žádnému apoštolu modlitby, žádnému upřímnému ctiteli B. Spasitele lhostejno, co tu a tam na světě se děje, jak tu a tam lidem se tělesně i duševně daří; vždyť všude, v každém kraji, v každém národu má Kristus Pán jisté zájmy, a ty musíme my, jeho dítky, jeho bratři a přátelé, všemožně hájiti, fedrovati, a když ne jinak, aspoň upřímnou modlitbou, konáním a obětováním dobrých skutků v tom úmyslu atp. Z té příčiny doufáme se zavděčiti svým čtenářům, podáme-li měsíčně ve vší stručnosti jistý přehled událostí ve světě, ovšem vždy vzhledem na náš nejhlavnější cíl: oslavu Hospodina a spasení lidských duší.

Nuže počneme s Pánem Bohem!

Rakousko. V popředí všech událostí nově minulých staví se nám okupace Bosny a Hercegoviny naším statečným vojskem. Dávné přání všech předchůdců na trůnu našeho apoštolského Veličenství — vysvoboditi křesťany v těchto krajinách z rukou sverepých Turků, dochází svého uskutečnění. Všude jsou již povstalci, kteří se okupačnímu vojsku našemu v cestu byli stavěli, téměř potření a nezbyvá nic jiného ještě, nežli zavést ve vydobytých těch krajinách řádné řízení a přiměřenou správu. Že o to také bude postaráno a že ovoce nadlidského namáhání našeho vojska nebude zmařeno, sotva lze pochybovati. A tak byli by ti ubozí křesťané osvobozeni od otroctví tureckého — vymaněni ze jha mohamedánského, ve kterémž tolik set let úpěli. Bůh vyslyšel vzdechy jejich. Avšak lidská zloba jest, jako to lidské srdce, nevyzpytatelná a není pochybnosti, že ubohých Jihoslovanů i nyní čeká mnohé zklamání jejich zlatých nadějí; proto neopouštějme je nyní modlitbami a vyprosme jim i pokoj v zemi i útěchu duší skrze úplné přilnutí těch národů ke katolické církvi.

V rakouské říši (naší polovice) mají býti noví ministři, noví správcové celých národů, od nichž namnoze štěstí i záhuba závisí. U volbě mužů k těm úřadům jest zajisté sverchované potřeba rady Ducha sv., a tu tedy musíme nalehavě

prositi a Božskému Srdci bez ustání a s plnou důvěrou všechny potřeby naší říše přednésti.

V Rusku — zmáhají se více a více nihilisté (bezbožci). Jest to smutný úkaz pro církev východní ale zároveň pokynutím, aby poznala již, že jen jedné pravé auktority křesťanské se držeti jest nevyhnutelné. Kdo této se spustí — upadá dříve neb později v blud — až i v nevěru úplnou. A tuto potřebu, smířiti se s církví katol. a nebrániti jí v jejím působení, uznal skutečně i cař Ruský i jeho vláda, a tato započala vyjednávat se stolicí apoštolskou v Římě a již již kynula nám naděje, že naše tak časté prosby za sjednocení-se pravosl. Rusů s církví katol. aspoň částečně vyslyšení docházejí; avšak bohužel ještě nebylo dopřáno ruskému národu, aby se těšil ze svornosti mezi světskou vládou a katol. církví, a aby mu návrat do ovčince Kristova byl umožněn. Celé vyjednávání překazili svými piklemi opět polští emigranti — jako Polsko v minulých stoletích nejednou — chtěje raději před světem za svou víru (?) slouti mučeničky než aby národ ruský s katolíky se smířil. O té neblahé zášti dvou rodných bratří! — — Přece ale nezapomínejme, Bohorodička neopustí ten lid, který ji tak upřímně ctí, ona jej přivede ke svému Synu. Aby to ale brzo se stalo, neustávejme na milostné Srdce Pána Ježíše naléhati.

V Prusku upekli konečně a rázně již provádějí zákon naproti socialistům demokratům. Pamětihodný jest výrok knížete Bismarka, který pronesl v debatě o návrhu toho zákona. Pravil totiž: „Přeju si také zlepšení osudu dělníkův. Než spolky za naší doby zvrhly se v politické rejdiště a zhoršily osud dělníkův. Není těžké vylíčiti nevzdělanému člověku potupením a posměchem v obrazech i slovích všechno svaté, kdežto je lež a nepravdu, heslo „s Bohem pro krále a vlast“ za prázdnou frasi a klam, a přivést zkaženého člověka konečně tam, aby si zoufal a s Faustem zvolal: Kletba naději, kletba víře a přede vším kletba trpělivosti! Takovým lidem nezbyvá konečně nic jiného než divoký shon po smyslných požitcích. Já sám žiju v hojné činnosti, ale to vše nebylo by s to mne ani jeden den udržeti při životě, kdybych měl ztratiti „věřím pevně v Boha a lepší budoucnost!“ — Jsou to zajisté závažná slova takového státníka jako je Bismark. — Sv. Otec Lev XIII. podává tu pomocnou svou ruku — obrátil se písemně na císaře Německého, aby zjednan byl mír mezi církví a státem. Tomuto míru zdá se je Bismark nakloněn, zvlášť nyní, když potřebuje v parlamentu katolických poslanců v boji proti socialistům. Ano právě socialism mohl by býti ten, jeho moc Německa přinutí jednou právě tak k míru s církví, jako divoké řádění Jakobínů po francouzské revoluci Francii k míru konečně přinutilo. Protestantká „Neue Reichztg.“ píše o uveřejněném papežském psaní toto: „To psaní nalezlo u Berlinských officiosů váhyplné přijetí. Avšak boji naproti německému socialismu bude tak dlouho chyběti pravý základ, pokud nebude neblahý spor mezi státem a církví ze světa vypuzen.“ A protestantský velkovévoda Badenský, zeť německého císaře, již v r. 1871 pravil: „Přijde okamžik — a dle mého mínění není dalek — kdy všichni mocnářové evropští budou nuceni, obrátiti se

na papeže, aby ušli revoluci, která je ohrožovati a svíratí bude.“ — Tak mluví protestantský kníže.

Ve Francii připravují se církví katolické veliké boje. Gambetta měl nedávno ve Romaus ohnivou řeč, v níž se vyjádřil: „Kdykoliv klesá blaho vlasti, stoupá jesuitismus.“ Tím mínil, že musí se církev potlačiti, a žádá tedy, aby zrušili semináře, zamezovali vstup mladíků do stavu kněžského a uzavřeli církevně smýšlející školy. Tímto způsobem očekává porážku nepřítele — kterýž jest katolicismus. A tento muž chce býti po Makmahonovi presidentem ve Francii! — Jen pane Gambetto dále —! Nebude dlouho trvati a otevrou se ti oči nad záhubou, kterou si připravuješ sám. Ostatně jeví se mezi katolíky živý ruch k přípravě na boj, který jim chystají „červení revolucionáři.“ Zajisté měli jsme všechnu příčinu, odporučovati Francii modlitbám apoštolů modlitby.

V Anglii vstoupá vážnost a vzrůst církve katolické tím více, čím klesá anglická. Návraty do církve množí se každým dnem: „*Courier de la Mense*“ uveřejňuje jmena 30 anglických farářů na farách bohatých, jichžto se vzdali a navrátili se se svými rodinami do církve katolické. Jeden z nich je vdovcem a otcem 18 synů. Také přestoupila jedna mladá Angličanka z rodu vznešeného. Listy londýnské oznamují též návrat lorda Alex. Cordona Lennox bratra vévody z Richmondu a Cordonu ministra královny. Mimo tyto složil mladý kněz James Witefiold vyznání víry v ruce faráře u sv. Jana v Londýně. — Toť zajisté potěšitelné úkazy pro katol. církev naši.

V Italii trvá boj proti Římu neustále, konec konců již ale jest naznačen vražedným útokem na krále. Revolucionářům také se zachtělo jižního Tyrolska, t. zv. Trento. Časopis „Italia irredenta“ zřejmě dří, že ty krajiny buď dobrovolně neb násilím k Italii přiděleny

býti musí. V Římě utvořil se již proto tajný spolek a v Terstě začal vycházeti revol. časopis „Giovine Trieste“, který hlásá revoluci. A přec tváří se vláda italská, jakoby udržovala mír s Rakouskem. Než kdož ví, nemá-li za lubem spolek s Francií neb Německem jako v r. 1859 a 1866. — Naproti těmto přáním Vlachů ujistil náš císař pán Tyrolany slovy: „že nebude trpěti, aby ani jedna píd země tyrolské odtržena byla.“ Slova ta Tyrolané s jásotem uvítali. Přece ale brozí i s té strany nebezpečí války, a kdo jednou zažil hrůzy i té nejkrotší války, musí každou pokládati za ukrutnou metlu Boží a proto za její odvrácení prositi a se o to dle možnosti i postarati.

Kdežto ve „vzdělané“ (?) Evropě světlo sv. víry tak mnohým zachází, ani se ho svým životem stávají nehodni, počíná utěšeně vycházeti národům **v jižní a střední Africe**. Až do posledních let domnívali se Evropané, že střední Afrika jest holá poušť, asi jako Sahara, a že nanejvýš litou zvířít jest obydlena; avšak smělí cestovatelé, zejména proslulý „Levingston“, odváživše se s patrným nebezpečstvím života do těch končin shledali ve vnitřní Africe mnohé řeky a jezera, pahorky a hory a obyvatele mnohé kmeny, které žijíce pod svými pohlaváry hranice svého území udatně

střeží proti všem cizincům, a o víře v Krista Pána ani slovíčka ještě neslyšeli.

Zvěčnělý papež Pius IX. uslyšev o těch krajích a jich obyvatelích, chystal se poslati tam misionáře, avšak smrtí bylo mu to zabráněno a jeho nástupci Lvů XIII. jest provedení toho úmyslu svěřeno a Bohu díky! co nejspíše má se již ve skutek uvést. Již na začátku tohoto měsíce (prosince) vstoupí 5 kněží a 4 laikové **Tovaryšstva Ježíšova** v Anglii na loď a přeplaví se především na nejjížnější cíp Afriky, kde vystoupí a do Gramstovnu se odeberou, kde angl. jesuité již mají misii a nově přibylým pracovníkům na vinici Páně radou i pomocí přispějí na další cestě do střední Afriky. Obtíže cesty v těch končinách jsou nesmírné a nám nepochopitelné, avšak láska ku Kristu Pánu a k nesmrtelným duším přemáhá všechno a zajisté brzo vyplní se přání Afričanů, jež loučíce se s Levingstonem mu projevili řkouce: „Slyšeli jsme, že jsou na světě lidé, jenž bez bázně umírají. Jsmeť ve stálém nebezpečství smrti, aniž víme, jak umíratí nám jest. Postarejte se tedy, aby k nám přišli mužové, kteří by nás vyučili tajemnému kouzlu, nebáti se smrti.“

Sdělujíce o Africe tuto radostnou zprávu nemůžeme mlčením pominouti

přípis od apoštolského gen. vikaře a biskupa zasláný z Chartumu v Nubii v Africe dne 1. září t. r. Zníť takto:

Známo jesti zajisté Vaší důstojnosti, že apoštolský vikariát střední Afriky, který rozsáhlostí svou a počtem obyvatelstva daleko všechny misie apoštolské světa celého převyšuje, věhlasného císaře rakouského, Františka Josefa I., má za opatrovníka, a že pro jeho podporu s přivolením apoštolské Stolice a c. k. vlády rakouské založen „spolek Marianský“, jehožto starostou jest nejd. arcibiskup Vídeňský. Známo Vám také, jaké nehody a pohromy stíhaly apoštolský náš vikariat, že zahynuli misionáři jeho atd. Rovněž známo, že roku minulého apoštolskému vikaři udělena důstojnost biskupská jakož i že velká jesti naděje, že i tato část světa o 11. hod. na vinici Páně povoláná ku Kristu se obrátí. Když jsem jakožto první biskup střední Afriky a apoštolský vikař 12. dubna t. r. do Chartumu, kdež má residence, přišel, ke svému žalu jsem shledal, že velká část mého vikariátu velikými pohromami a hroznou bídou stížena jesti jako úplným nedostatkem potravin nejpotřebnějších,

nesmírnou drahotou, velikým suchem a převelikým nedostatkem vody, což vše proto nastalo, že roku předešlého lijáků a dešťů nebylo. Hrůza pojímá člověka, když uzří nuzné pole bloudící černochoy, když na veřejných cestách hladem a žízní hynoucí spatří. Za tou příčinou apoštolské naše misie ohroženy jsou velkým neštěstím, kdež veliký počet mužů a žen živeno býti musí a to v nejdlehlších krajinách, kdež potravin jen za nesmírnou cenu dostati lze, a kdež nejpotřebnější k výživě, jako ječmen, maso, mléko, sýr atd. více a více mine, tak že vše toto 12 i 15krát více než dříve platiti se musí. Jiného obilí ani koupiti nedostane, a tak mnohá naše misie již po více měsíců chlebem nasytiti se nemůže. V království Cordofanském, kdež máme tři sesterské kláštery a tři kolleje černochů obojího pohlaví, jest nesmírná potíž o vodu. Tam jest voda dražší než v Evropě pivo a víno. Časně z rána spěchá klášternice se sirotkami k nejbližším studánkám, aby ostatním za peníze vody přinést mohla; přecasto s jinými až do poledne čekati musí, aby aspoň dvě malé nádobečky slané a kalné vody dostala, za kteréž 2 zl. ano i více platiti musí. Pole se pro veliké sucho obdělávati nemůže; zvířata hlady a žízní pošla.

Všechny nám poskytnuté podpory a dary obětovali jsme apoštolským misiím a domům, v nichž s kněžími a jeptiškami jest nesčetný počet chovanců, siroteků, nemocných a chudých; nápomocni jsme byli v bídách největších křesťanům i nevěřícím. Jakž ale nyní odpomůžeme bídě, která ovládá náš vikariát, když peněz a podpor žádných nemáme? Bez opětné pomoci hladem a žízní zahyneme. V této bídě a nesnázi postaveni jsouce nemálo myslíme, ale v Boha se důvěřujeme. Svaté a Bohu milé dílo, kteréž směřuje ke cti a chvále Boží a ku spáse celé střední Afriky, jenž tvoří desátý díl veškerého člověčenstva, dodalo nám srdce i odvahu útočiště vzíti ku lásce a dobročinnosti křesťanské. Slze roníc Vás, důstojný Pane, prosím, abyste zbožné kněžstvo a lid Vám svěřený za nás vroucím prosbám k Bohu a Panně Marii povzbuditi a možno-li nějaké dary pro misie střední Afriky vyžádati, sbírat i je pak skrze konsistoř mi zaslati ráčil, což vše Vám Bůh měrou násobnou oplatiti ráčíž.

Všeho dobrého na Pánu Bohu povždy prositi bude Vám oddaný sluha

.

Zázračné uzdravení na přímou Matky B. Filipdorské.

Věda, že milí spolužákové „Školy B. S. P.“ rádi čtete a slyšíte o Filipdorské Matce Boží, která Ona divy tvoří, vypravím vám zde jeden div uzdravení, který se udál dne 12. ledna t. r. v Bukarestu. Jméno uzdraveného pána zůstává zamlčeno, ne snad jako by nechtěl svědectví vydati o pravdě anebo byl mdlé víry, ale proto že chce býti ušetřen zbytečných nájezdů od liberalů, jenž chtějí, aby jejich nevěru celý svět měl v šetrnosti, sami pak víru jiného šetřiti neumějí. Poslalť nejprve své uzdravení u popisu do Georgsvaldu, na to pak při své letošní pouti na poděkování všemohoucímu Pánu ve Filipdorfu svým oustním vypravováním potvrdil

své udání; důst. p. Storch, kaplan Georgswaldský uveřejnil pak toto uzdravení ve svém letošním VII. sešitu pro větší čest a slávu Boží a pro větší oslavu Matky Boží Filipdorské a zní následovně:

Na žádost rumunské vlády byla větší část rakouských železničních úředníků povolána do Moldavska a Valašska, aby v směsici tamních železničních závodů poněkud nějaký pořádek zavedli. Při mém mnohém cestování po Valašsku, kteréž obnášelo bezmála 10.000 kilometrů, stávaly se cesty, kam mne služba vedla, při špatných železnicích a správných jejich prostředcích čím dál tím nebezpečnější. Hned při mém příchodu do Rumenie poznal jsem v missionářském kostele otců Passionistů, že mé zaměstnání brzo

s mnohonásobným nebezpečenstvím spojeu bude, a proto jsem se ihned do ochrany Panny Marie poručil a slíbil, že po šťastném návratu ve Vídni ke cti Rodičky Boží mši sv. sloužiti dám. Nyní ale, když neštěstí co chvíle se přihodilo, anebo se ho co báti bylo, tak že n. př. jednoho a téhož dne dvoje neštěstí se událo, při němž mnoho lidí o život přišlo, tu jsem se opět na svatou Pannu obrátil, a druhou mši sv. obětovati slíbil, pakliže se šťastně a ve zdraví zase do svého Vídenského domova navrátím. Od toho okamžení zmizela u mne všeliká starost: já přímo na blízce své svaté opatrovnice býti se cítil. A v skutku jsem často jel, jmenovitě při rychlovlacích, v tak chatrných vozích, že, když potom chatrnost ta byla spozorována, zůstal mi přímo rozum státi, že se žádné neštěstí nestalo.

Nicméně musil jsem posléze namahavé služby podlehnouti, a to tím víc, anož, když již od 2. ledna jsem churavěti počal, ani času ani příležitosti mně nezbývalo, abych poněkud se šetřil. Posléze jsem 10. ledna opravdu onemocněl, tak že jsem ze své kanceláře, náhodou v Bukarestu, prabídně do svého hostince se dovlekl. 11. ledna mne navštívil lékař z dráhy, a vyjádřil se, že se ukazuje horečka, a netajil se tím, že onemocnění mé jest velmi povážlivé, těžké, a já že před koncem příštího týhodne, tedy asi 19. ledna, na odjetí ani pomyslití nesmím, neboť jsem přání projevil, že bych ihned rád odjel domů. Výjevy nemoci na mém těle byly následující: Uvnitř šířající horkost, ale bez mrazení; tepna se sotva ozývala, — ale proto předce 120 velmi nepořádných tepnutí; jazyk vyprahlý, od horkosti poprýskaný, barva jeho jako růže; zcela nepohyblivý s krvavými puklinami, mimo to jsem měl silné píchání na obou stranách prsou a náramný kašel. Jak se rozumí, neměl jsem také žádného spánku a chuť k jídlu mně od 3. ledna zašla, a od sv. tří Králů, 6. ledna, jsem denně jen něco čaje bez rumu pil, aniž bych byl mohl jiného pokrmu požití; anož všechno jiné se mi ošklivělo. Léku od lékaře předepsaného jsem užíval bedlivě, ale beze všeho účinku; ba naopak, dne 12. ledna k večeru mi bylo velmi špatně, neboť jsem ztratil jak sluch, tak i řeč, každé slovo mne velmi namahalo a s obtíží spojeno bylo. Když 12. ledna lékař mne

navštívil, seznal znamenité zhoršení mého stavu a předepsal mi jiný lék, od něhož si mnoho sliboval a mi jej velmi odporoučel, prikazuje, abych navlas po hodinách ho užíval. Když mi jej z lékárny přinesli a já první lžici okusil, bylo mi po něm ještě hůře; i myslil jsem, že muš to vnitřnosti spáliti musí, a tu se mne zmocnil cit, jakoby celé tělo ani dost místa v kůži míti nemohlo. Rozumí se samo sebou, že jsem ani krapet toho léku více neokusil. Asi o půl 5. hodině navštívili mne někteří moji spoluúředníci a marně se přičiňovali, aby přede mnou své city nad mým stavem ukryli. Okolo 5. hod. odešli a slíbili, že o 7 hod. opět přijdou.

Nuže, tu jsem byl sám, a zabýval se pouze pomýšlením na svůj trudný stav a na budoucnost, jaká mne čeká — dobře věda, že bližší jsem smrti než životu, že spíš umru, než se zhojím. Přede vším uzavřel jsem u sebe, až moji kolegové o 7 hod. mne navštíví, jak slíbili, že je požádám, aby kněze Augustina — misionáře z řádu Passionistů v Římě, jehož jsem při jedné návštěvě Bukarestského misionářského kostela ad s. Mariam Gratiae, seznal, ještě na dnešní večer — nejdéle ale časně ráno ke mně vyžádali, aby mně svátostmi umírajících posloužili.

I odevzdal jsem se osudu svému a prosil Boha — pakliže odvolání mé z tohoto světa u něho uzavřeno jest, — aby mne aspoň v mém domovu umřítí nechal. V tomto okamžení přišel mi na mysl Filipsdorf. S důvěrnou důvěrností obracím se k Panně Marii, matce milostí, obracím se v duchu s modlitbou na Ni, která bezpočtukráte již pomohla a s velikou těžkostí se zpřímiv na svém lůžku, ale pro kašel při tom sotva ducha popadáje, — skládám sobě z rozličných měděných penízků na vedlejší stole, jak se to nejlépe dalo dělat, růženec — a ten asi k 6. hod. večerní začínám se modlití. Když jsem tak s mnohým namáháním svou modlitbu (k bolestné Matce) vykonal, volám hlasitě na to, jak dalece hlas můj stačil, po třikrát: „Maria, uzdravení nemocných, pomoz mi!“ A sotva jsem ta blahonosná slova po třetí vyřkl, tu pojednou vidím svou světnici jasněji než ve dne osvětlenou (na stole hořela jen jedna jednoduchá svíčka) a to po delší čas (nemohlo tu býti žádného klamu) a

v mém vnitru mi cosi řeklo: „Dnes jest výroční den prvního uzdravení ve Filipisdorfu!“ — Zároveň (to vše se dalo v témž jednom a tom samém čase) cítím vlhkost na jazyku, který prvé zcela vyprahlý a jako spálený byl; já to přímo cítil, jak mne opouští zimniční horko, a jak mně pojednou zcela lehko a volno jest. I mohu se na posteli docela dobře zpřímiti; sahám na tepnu, cítím pořádnější tepání, nežli po celý předešlý čas; — slovem, já se cítil v prajiném tělesném stavu, v jakémž jsem se ještě před několika minutami nenacházel.

Ze první, nač jsem nyní pomyslíl, byla poděkování, jež jsem svaté Panně přednášel, může si každý pomyslíti. O 7 hod. přišli ke mně kollegové, a ti se dost vynadiviti nemohli, jak jsem se tak ve 2 hodinách, co mne neviděli, zotavil. Jmenovitě nápadné jim bylo, že jsem tak najednou opět nabyl sluch a řeč. Že jsem pro čest a chválu Filipisdorfské Matky Boží toto vyslyšení mé modlitby ihned rozhlásil, není mi snad potřebí zde uváděti. V noci na to jsem poprvé spal velmi dobře.

Na to dne 13. ledna — Rusové měli právě nový rok — navštívil mne lékař dříve než jindy. Zarazil se a žasnul nad mým veselým vzezřením a vyslovil se, že ho to těší, že předce na pravý lék přišel. Nezmnínil jsem se mu — anť rusko-řecké církvi náležel — o propůjčené mně milosti, ale ukázal jsem mu netknutou lahvicí s lékem, což ho velmi rozmrzelo. I musil jsem mu slíbiti, že ihned toho léku užiji, a sice u jeho přítomnosti, poněvadž jsem mu vypravoval, jak zle a špatně mi bylo po užívání tohoto léku. Zároveň mně dovolil druhého dne, 14. ledna domů odjetí, jestliže, pravil, zlepšení mého zdravotního stavu tak rychle pokročí, jak se to v jednom tomto dnu stalo. Nuže ale moji spoluúředníci, kteří již jinými vystřídání byli, ustanovili se na tom, že 15. ledna z Bukarestu do Vídně odjedou a tu jsem se i já odhodlal, abych sám jeti nemusil, též 15. ledna zároveň s nimi do Vídně odcestovati.

S pomocí Boží a u vzývání Rodičky Boží vstoupil jsem 15. ledna večer do rychlovlaku, a ráno druhého dne bylo spozorováno nebezpečné porouchání na kole u mého vozu, aniž by byl kdo k ourazu přišel, a já po 4denním cestování dne 19. ledna odpoledne bez dalších obav

dostal jsem se do Vídně. Dne 20. ledna jsem ihned dal zavolati svého domácího lékaře, a ten po vyslechnutí mého vypravování o nemoci a o způsobu, kterak po vzývání Filipisdorfské svaté Panny jsem ozdravěl, zkrátka se vyjádřil: že má nemoc velmi těžká byla — a ačkoliv se zdálo, že mu to mnoho práce stojí, aby svědectví vydal o pravdě, nicméně neměl za to, že by se uzdravení to přirozeným způsobem událo, ale příklady uváděl, kde pouze víra neb věrecká důvěra pomohla. Proto ale předce z jeho řeči vysvítalo, že Bohu co děkovati mám za to, 1. že vůbec živ jsem, 2. že jsem v tak krátké době k odjetí schopen byl, 3. že jsem následkem tak dlouho trvajících nechutí k jídlu a ošklivosti před každým požíváním pokrmu, pak pro silný, po delší čas mne morící kašel sobě neutržil souchotiny, k čemu všechny známky směřovaly, a posléze 4. že jsem 19. ledna po 4denní obtížné jízdě po dráze tak se zotavil, že žádného dalšího nebezpečí pro mne více nestává.

Já nejsem znalcem nechci se do žádných lékařských hádek pouštěti, ale na dvou věcích v této ode mne vypravované události stojím pevně: 1. Dne 12. ledna jsem dle výpovědi dvou lékařů těžce na horečku čili tyfus stonal; pak 2. dne 14. ledna jsem již byl schopen k odjetí, vykonal jsem již jako rekonvalescent — v tuhé zimě — jízdu po železnici z Bukarestu do Vídně, která trvala 4 dni a 4 noci, a nacházím se po svém návratu po tolika obtížích dle lékařského dobrozdání ve stavu výš pod čís. 4. popsaném, totiž ani stopy po nemoci. Opravdu nevím, je-li kde lékaře, který by tvrdil, že by se toto všechno událo přirozeným způsobem, 3. za další důkaz divu skutečného vyslyšení modlitby musím uvéstí hlas, který se v mé veliké tělesné nouzi a smrtelné ouzkosti ve mně ozval: „Dnes jest výroční den prvního uzdravení ve Filipisdorfu!“ Věděl jsem sice, že zjevení Panny Marie ve Filipisdorfu, jakož i první zhojení v měsíci lednu se událo, ale den, datum, jsem nevěděl. Jak mi můj přítel B. sdělil, není sice 12., nýbrž 13. leden výroční den, ale vždyť pak se dle církevního řádu pokaždé svatvečer čili vigilie k svátku samému počítá, a mé uzdravení stalo se večer a též, jako tenkrát ve Filipisdorfu, v sobotu — tedy

i v tom jest shoda. Ještě jenom to připojuji, že, ačkoliv jsem od svého dětství ustavičným byl ctitelem Rodičky Boží, a před každým svým důležitějším jednáním se vždy k Ní obracel, budu od nynějška pouze Jí, této Matce milosti, a Její mocné přimlouvě za všechno děkovati, čímkoliv mne Bůh obmyslí. Věrně, jako milující matka při mně stála v nebezpečnostech a smrtelných ouzkostech a potřebách: její svaté jméno buď chváleno po všechny věky.“

Dotud vypravování toho pána — který v uplynulém letě sám se svou chotí místo milosti ve Filipsdorfu navštívil, aby

osobně své nejvroucenější díky Matce Boží přednesl. On i v tom čase svého opravdu zázračného pozdravení-se rozhodně a otevřeně do očí každému o čisté pravdě svědectví vydal, ať si se mu se strany nynějšího světa věřilo nebo nevěřilo.

Mně pak to nemálo těší, že událost pro duchovní potěšení a vzdělání sdělití mohu, neboť dle Job. 12, 7. 8. skutky Boží zjevovati a vyznávati poctivé jest, a „modlitba s postem a almužnou lepší jest nežli poklady zlata schovávati.“

J. St. K.

Milodary B. Srdce Páně.

Že pobožnost ke všemu jest dobrá, ve dnech štěstí, — abychom nezpyšněli, i ve dnech neštěstí a strastí, abychom nezoufali, dokazují zejména častá vyslyšení modlitby upřímné, pokorné a vytrvalé. Kde žádný lék více nespomůže, kde žádný přítel ani radou ani přispěním nás potěšiti nemůže, tu zůstává nám jediný lék, jediná pomoc v láskyplném Srdci našeho Spasitele a v přimlouvě Bohorodičky a ostatních sv. našich patronů. O tom se přesvědčili k. p. i následující zbožné osoby, v duchov. i tělesných potřebách, za což svůj dík tuto veřejně vyslovují:

Od Mladé Boleslavy. Krutá rána potkala naši rodinu, a již opět bylo ustanoveno něco velmi bolestného a nepřijemného za podíl. I obrátil jsem se k Bož. Srdci Pána Ježíše, určiv, že pakli toto zlo odvráceno bude, uveřejním to slitování se nebes ve „Škole!“ Zároveň slíbil jsem po nějaký čas každý den konati soukromně litanie k Bož. Srdci Páně s připojenými modlitbami. A hle za několik dní došla mne zpráva, že zlo ono minulo, a záležitost k dobrému se obrátila. Vřelě díky budtež nejmilostivějšímu Srdci Páně.“

Z jižní Moravy. 1. Jedna svobodná služebná, při tom ale nábožná ženská, byla několikrát lákána ke „hříchu.“ Jsouc ale o tom poučena, že člověk svobodný pro poklady celého světa nemá a nesmí se nechat oloupiti o svou čistotu, prosila mne o radu, jakým způsobem by nejjednodušji viňsky zapuditi a tak sobě pokoj

zjednati mohla, — neboť všechno její, třebaš dosti odhodlané a rázné si počínání hříšnický nezastrašilo. Tn jsem jí dal radu, aby počala devítidenní pobožnost k nejsv. Srdci P. Ježíše a bl. P. Marie a pakli by neměla ještě pokoje, aby v pobožnosti své jen dále pokračovala. Uposlechnuvši rady mé již za několik dní mi sdělila tu radostnou zprávu, že od té doby, co pobožnost koná, nikdo více se neosmělil jí se neslušně přiblížiti. — Poněvadž jsem v pádu vyslyšení slíbil tuto věc ve „Škole“ uveřejniti, protož zde dostávám své povinnosti.

2. V jednom domě panoval již po delší čas nepokoj a hádky mezi hospodářem a hospodyní a sice pro práci na poli, jižto nádenníci v pravý čas vykonati opomenuli. Byv o té nemilé věci zpraven, umínil jsem sobě konati 9denní pobožnost k nejsv. Srdci za zjednání domácího pokoje; a hle, v krátkém času ústa rozhořčených osob úplně umkla a pokoj opět rozhostil se v domácnosti.

3. Jistá osoba měla již po delší čas velice nepokojnou mysl pro neblahé poměry v domácnosti; tu vzala své útočiště k nejsv. Srdci a již za krátký čas vše vzalo obrat k lepšímu; všechny starosti zmizely a ona osoba těší se opět z uspokojené a veselé mysle. Protož neskončené díky budtež Kristu Pánu a Panně Marii, jenž v každé záležitosti pomáhají všem, jenž s důvěrou své útočiště k nim berou.

F. H.

(Pokračování.)

V měsíci prosinci

modleme se

za pěstování stavu kněžského.

Povolání ku stavu kněžskému jest nebeskou bylinou, jejíž símě sice Bůh sám jen může v srdce zasít, jež však pilné vyžaduje péče a neunavné přičinlivosti, aby vzrůstí a ovoce vydati mohla. Sotva by se našli kněží, již by po Bohu za povolání své k vděčnosti nebyli zavázáni svým matkám, svým otcům, svým učitelům.

Rovněž, bohužel! jisto jest, že v přemnohých povolání ku stavu kněžskému v zárodku bylo udušeno aneb u vzrůstu svém zadrženo nedbalostí aneb odporem rodičův málo křesťanských aneb učitelův málo dbalých svých povinností.

Bylo by křivdou spáchanou na církví a Božském choti jejím, Ježíši Kristu, tvrditi, že nyní již neplodnou jest na věrné syny a služebníky své. Jestliže tedy ubývá povolání ku stavu kněžskému, nepochází to odtud, že nyní skoupě rozsívá símě jeho, nýbrž jest to vinou nynější vzdělanosti, že vzácné símě to jalovým zůstává v přemnohých srdcích, do nichž vloženo bylo, anebo, jestliže i vypučelo, že usychá dříve nežli ku květu a zralosti dospělo. A za to jest nám modliti se během nastávajícího měsíce, aby všickni, již povolání jsou pěstovati budoucí kněze, věrně plnili důležitou úlohu svou.

Prvními spolupracovníky Božími v pěstování kněžstva jsou křesťanští rodičové! Neboť povolání ku stavu kněžskému není pouhým posvátným charakterem milosti Boží duši vtisknutým, není ono pouze vznešeným úřadem, jež vůle na se přijímá; ono jest duchem, ono jest povahou mravní. Kdybychom odňali jeden z těchto třech živlů, jež spojeny jsouce tvoří dokonalý charakter kněžský; kdybychom představili si kněze bez ducha kněžského, tu by nešťastník takový místo aby byl zárukou a nástrojem posvěcení, pravou byl zhoubou nejen sobě nýbrž i těm, o jejich spásu má pečovati.

Utvoření ducha kněžského jest tedy první podmínkou ku zdařilému vzniku semene povolání kněžského vloženého Bohem v duši mladistvou. U vyplnění podmínky této největší úloha připadá matkám křesťanským. Neboť povaha morální, tak dobře jako fysická, tvoří se v onom věku, kdy dítě dostavši na prsou matčiných první tělesnou potravu bere též první duševní potravu z myšlenek a citův duše matčiny. Druhé odkojení toto zajisté neméně jest důležité nežli první pro budoucnost dítěte a neméně nesnadno jest zrušiti vliv jeho, buďsi dobrý, buďsi zlý. Možno pochybovati, zdali by Alois z Gonzagy byl dosáhl onoho stupně svatosti, jenž činí jej vzorem mládeže, kdyby Božské cnosti, vštípené milostí Boží v jeho duši, méně pečlivě byly bývaly pěstovány zbožnou matkou. Matka tato, opravdu křesťanská, sotva tušila vznešené povolání syna svého; a divila se shledávajíc v mladistvé duši jeho poklad svatosti, jež tam nebyla uložila. Nicméně snažila se, aby věrně pokračovala v tom, co milost Boží byla začala, a bedlivě střežila dary synu svému udělené odvracujíc veškerý škodlivý vliv a nešetříc žádné péče o květinu sobě svěřenou.

Tak jedná každá matka, jež sobě jest vědoma povinností a závazků k dětem. Nebude osobovati si práva stanoviti budoucí povolání této duše, neboť ví, že právo náleží výhradně Stvořiteli. Než ustanovena jsouc nad tímto dědicem království Božího takorba prvním ministrem Božím, ničeho nezanedbá, aby řádně připravila svěťence svého k dosažení určeného cíle. A upozoruje-li na něm patrná znamení povolání Božího, tu ochotně říditi se bude hlasem Božím; slova její budou věrným ohlasem rozkazu Božího. Tak spolu bude pracovati na vyvedení velikého díla Nejvyšším započatého pěstujíc v duši dětské povahu a ducha kněžského.

Jakkoli v prvních letech vychování a příprava ku kněžskému povolání může se dít bez přispění otcova, jest nutně zapotřebí vlivu jeho k dovršení rodinného vychování. Možno-liž očekávati, že naučení a příklad matčin účinnivě působiti budou na dítě, když stále bývají vyvracovány slovy a chováním otcovým? Mezi všemi povinnostmi rodičů křesťanských nejposvátnější jest svrchu jmenovaná. Bohužel možno říci, že nejvíce bývá zanedbávána. Bůh svěřuje rodičům pozemským duše,

jichž sám jest předním Otcem a jež chce učiniti dědici království nebeského, stanoví první podmínkou odevzdání tohoto šetření práva svého na duše ony a chce, aby rodičové moci jim udělené používali jen k uskutečnění jeho záměrů. Jak málo jest rodičův, kteří vědomi sobě jsou úlohy své! Jak mnoho naproti tomu jest rodičův, kteří osobujíce si výhradní právo Stvořitelovo rozhodují libovolně o stavu svých dětí a vynakládají vliv svůj, aby vnutili jim stav, jemuž Bůh cizím jest, aby odvrátili je od stavu, jenž dle přesvědčení jich samých jest stavem nade všechny jiné vynikajícím; neboť ten by již nebyl křesťanem, kdo by stav kněžský nepovažoval za přední mezi všemi stavy společnosti lidské. Dokud služba Boží a církevní oplývala důstojnostmi a statky pozemskými, mnoho bylo rodičův nutících syny své ku stavu kněžskému; nyní, když chud jest na statky zemské, ač ne méně než dříve bohat na dary nebeské, vyžaduje stav ten více pokory a sebezapření, avšak tím hojnější má odplatu na věčnosti.

O rodinné výchování opírají se všickni ostatní činitelé, již povolání kněžské k dokonalému mají rozvoji přivést. Ku přípravě srdce přidružení se má vzdělání rozumu. A to děje se výchováním školním.

Než, jak to zaříditi, aby druhý tento stupeň výchování nebořil první? Jak učiniti, aby život školní, obcování se spolužáky světskými nezadržely vzlet zbožného ducha před rodinnou štípeného?

O to postarala se církev zařídívši pro budoucí své služby domy v pravdě mateřské, kde mimo domácí zaopatření nacházejí též duševní potravu, již rodičové by nemohli jim poskytnouti. Bohužel domy tyto vládnou prostředky příliš obmezenými, a každá rodina nemůže přinést oběti, jichž požaduje dokonalé výchování mladého levity. A jak možno z druhé strany nabýti přesvědčení, že neodrodí se stavu, k němuž zdá se míti náklonnost? Není-liž tu obavy, že způsob života, jenž na odpor jest vrozeným jeho náklonnostem, nejen jej nepřivede ku kněžství, nýbrž i nešťastným učiní?

Tomu nebezpečí, kterému tak často jsou vystaveni nezkušení mladíci, přicházející na studia gymnasiální, chtěla církev sv. odpomoci zařízením pacholeckých seminářů. Avšak poměrně k velkému počtu studujících jak málo jest těch, kterým jest umožněno přijetí do těchto ústavů, a jak mnoho hodných hochů, kteří mají a v sobě i cítí povolání ke stavu kněžskému, musí v ledajakých kvartýrech bydleti a tam leccos přeslyšeti a viděti, co nejméně jest schopno v jeho povolání jej udržeti. Tu mně připadá prostředek, který by zajisté cíle se neminul: kdyby především katecheta zejména těchto mladíků, na nichž pozoruje ono povolání, více si všímal a jim i mimo školu byl otcem, přítelem a kdyby i ostatní horliví kněží toho města, kde jsou gymn. školy, jim v prázdných chvílích svůj dům otevřeli a je takřka odchováli pro seminář buď pacholecký aneb až kněžský, kde pak svěření jsou mužům rozumným a obětavým, již dobře znají obtíže a povinnosti postavení svého.

Avšak i tu ještě možno věřícím s milostí Boží spolupůsobiti k dovršení díla tak důležitého, jakým jest vzdělávání kněží Kristových. Dvojím způsobem jest tu pomoc možná, a to mužnou čili podporou hmotnou, a modlitbou. Zvláště tato poslední velmi jest potřebna v našich časech, kdy tolikerá hrozí nebezpečí církvi. Veškerý duch nynější lidské společnosti přičí se vývoji ducha kněžského. Svět vždy byl nepřitelem Evangelia; v žádné však době duch světský takového neměl panství jako nyní. Vše, co mladý levita překročiv práh seminářský vidí, vše, co slyší, sám vzduch, ježž dýchá, snaží se zapuditi z duše jeho city, jimiž ovládan býti má. Jak nesnadno tedy jest oněm, jichž úlohou jest vštěpovati jim city tyto, zachovati je přede vší vrtkavostí a vychovati z nich pevné charaktery kněžské!

A za to zvláště prositi máme nyní Božské Srdce Ježíšovo, jež, samo jsouc náplní ducha kněžského, pomoci může těm, jimž uloženo, vlévati jej v srdce budoucích jeho služebníkův.